

MAGYARORSZÁG CSALÁDAI

CZIMEREKKEL

ÉS

NEMZÉKRENDI TÁBLÁKKAL.

IRTA

NAGY IVÁN.

HATODIK KÖTET.

PEST, 1860.
KIADJA RÁTH MÓR.

PEST, 1860. NYOMATOTT BEIMEL J. ÉS KOZMA VAZULNÁL.

K.

Kabarcz család. Kabarcz máskép Zikzay János és vele együtt Aszalai István 1625-ben II. Ferdinand király által kiadott czimeres levélben nemesitetett meg.

Czimere vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső mező kék, az alsó vörös szinü, a paizs alyjáról hármas zöld dombon hátulsó lábain természetes szinű oroszlán áll balfelé fordulva, első ballábával három arany búzakalászt, jobb lábával aranymarkolatu kivont kardot tartva. A paizsfölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst-vörös [1]).

Kábay család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családai sorában áll [2]).

Kabos család. (Magyar-gyerő-monostori). Erdély egyik legtörzsökösebb nemes családa, mely a Gyerőffy, Kemény, Radó stb. családdal közös törzsből ered, és azokkal közös czimert visel, t. i. a paizs kék mezejében királyi koronából kinyuló szarvast, fölötte félhold, és és csillaggal.

Mint ágaznak ki a közös törzsből a nevezett családok, az már e munka IV. kötet 466. lapján a Gyerőffy családnál közölve van. Ott látjuk a Kabosnak nevezett Istvánt (dictum Kabos), kitől kezdve a családot következőleg származtatják le [3]).

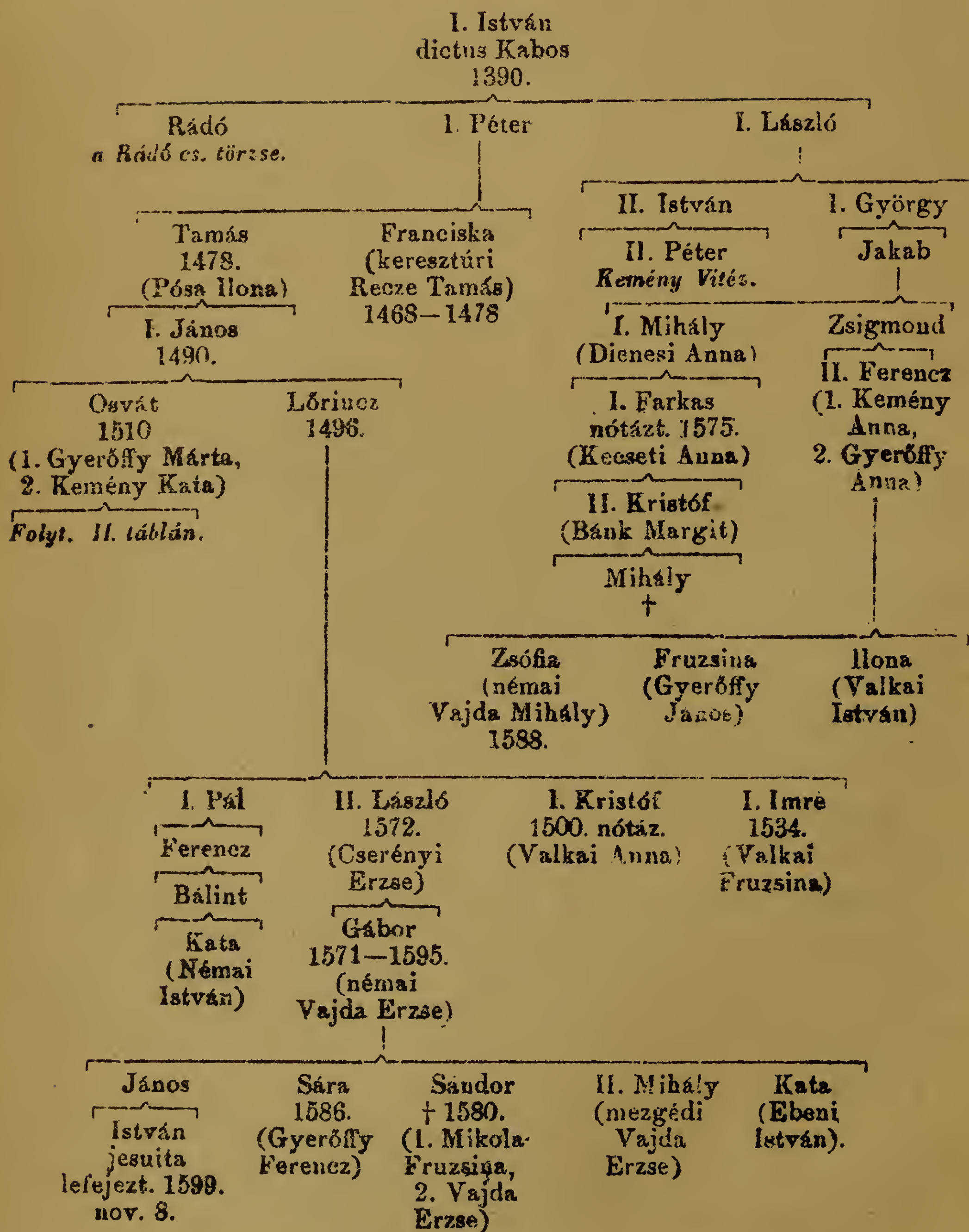
---

[1]) Collect. Herald. pag. 126.

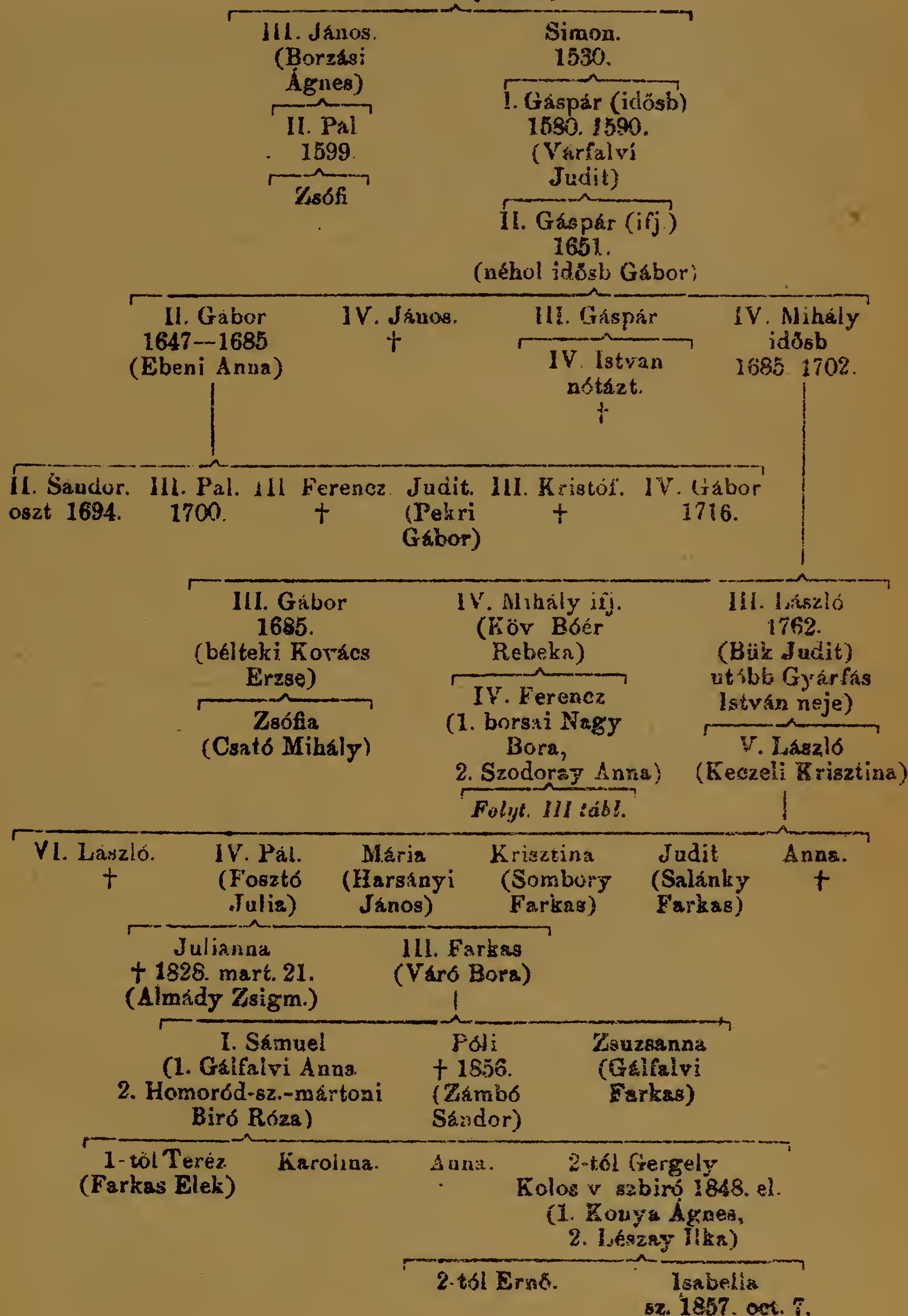
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. p. 113.

[3]) Hodor Károly szives közlése szerint a család adataiból meritve.

I. tábla.

I. István
dictus Kabos
1390.
Rádó
a Rádó cs. törzse.
I. Péter
I. László
Tamás
1478.
(Pósa Ilona)
Franciska
(keresztúri
Recze Tamás)
1468–1478
II. István
I. György
II. Péter
Kemény Vitéz.
Jakab
I. János
1490.
I. Mihály
(Dienesi Anna)
Zsigmond
Osvát
1510
(1. Gyerőffy Márta,
2. Kemény Kata)
Folyt. II. táblán.
Lőrincz
1496.
I. Farkas
nótázt. 1575.
(Kecseti Anna)
II. Ferencz
(1. Kemény
Anna,
2. Gyerőffy
Anna)
II. Kristóf
(Bánk Margit)
Mihály
†
Zsófia
(némai
Vajda Mihály)
1588.
Fruzsina
(Gyerőffy
János)
Ilona
(Valkai
István)
I. Pál
Ferencz
Bálint
Kata
(Némai
István)
II. László
1572.
(Cserényi
Erzse)
Gábor
1571–1595.
(némai
Vajda Erzse)
I. Kristóf
1500. nótáz.
(Valkai Anna)
I. Imre
1534.
(Valkai
Fruzsina)
János
István
jesuita
lefejezt. 1599.
nov. 8.
Sára
1586.
(Gyerőffy
Ferencz)
Sándor
† 1580.
(1. Mikola
Fruzsina,
2. Vajda
Erzse)
II. Mihály
(mezgédi
Vajda
Erzse)
Kata
(Ebeni
István).

II. t á b l a.

Osvát, *ki az I. táblán.*
1496—1510.
(1. Gyerőffy Márta
2. Kemény Kata)

III. János.
(Borzási
Ágnes)

II. Pal
1599.

Zsófi

Simon.
1530.

I. Gáspár (idősb)
1580. 1590.
(Várfalvi
Judit)

II. Gáspár (ifj.)
1651.
(néhol idősb Gábor)

II. Gábor
1647—1685
(Ebeni Anna)

IV. János.
†

III. Gáspár

IV. István
nótázt.
†

IV. Mihály
idősb
1685 1702.

II. Sándor.
oszt 1694.

III. Pal.
1700.

III Ferencz
†

Judit.
(Pekri
Gábor)

III. Kristóf.
†

IV. Gábor
1716.

III. Gábor
1685.
(bélteki Kovács
Erzse)

Zsófia
(Csató Mihály)

IV. Mihály ifj.
(Köv Boér
Rebeka)

IV. Ferencz
(1. borsai Nagy
Bora,
2. Szodoray Anna)

Folyt. III tábl.

III. László
1762.
(Bük Judit)
utóbb Gyárfás
István neje)

V. László
(Keczeli Krisztina)

VI. László.
†

IV. Pál.
(Fosztó
Julia)

Mária
(Harsányi
János)

Krisztina
(Sombory
Farkas)

Judit
(Salánky
Farkas)

Anna.
†

Julianna
† 1828. mart. 21.
(Almády Zsigm.)

III. Farkas
(Váró Bora)

I. Sámuel
(1. Gálfalvi Anna
2. Homoród-sz.-mártoni
Biró Róza)

Póli
† 1856.
(Zámbó
Sándor)

Zsuzsanna
(Gálfalvi
Farkas)

1-től Teréz
(Farkas Elek)

Karolina.

Anna.

2-tól Gergely
Kolos v szbiró 1848. el.
(1. Konya Ágnes,
2. Lészay Ilka)

2-tól Ernő.

Isabella
sz. 1857. oct. 7.

III. t á b l a.

Ferencz, *ki a II. táblán.*
(1. Borsai Nagy Bora,
2. Szodorai Anna)

1-től V. Ferencz sz 1723 † 1767. (Katona Eva) — *Folyt. IV. tábl.*
II. Farkas 1764. 1791. (Szénás Ágnes)
IV. László sz 1724. † 1784. (Katona Mária).
III. Sándor (Sombori) (Druzsa)
Klára † 1790. (Szucsáki Fer.)
VI. Mihály (Rettegi Anna)
2-tól Sára (Cserényi) (Farkas)

IV. László gyermekei: VI Ferencz. Kata. Klára sz. 1762. † 1784. VII. László sz. 1766 † 1784.

VI. Ferencz gyermekei: II. György. †. Bora (Zámbó Antal)

II. Farkas gyermekei: III. Farkas (Csukás Petrona). III. Péter. †. IV. István 1791. (Túri Kata)

III. Farkas fia: József krasznai főisp. 1848. (Peley Anna)

IV. István gyermekei: II. Samu (Laskay I.). Róza (1. Ilosvay 2. Rettegi György). I. Endre (Barcsai Julia)

II. Samu fiai: Elek. Lajos.

I. Endre gyermekei: VIII. László (1. Barcsai Luiza 2 Gidofalvi Sabina). II. Endre. †. Teréz † 1853. V. István.

VI. Mihály gyermekei: VII. Mihály (Füleki Eszter) † 1834. t. Ágnes (Alsó Fer.)

VII. Mihály gyermekei: Dániel legf. törvsz. üln. Bécsben (b Kemény Kata). VIII. Mihály (1. Fleischmann Bora, 2. Thalinger Jozefa). VII. Ferencz. † 1834. Karolina (Korda György)

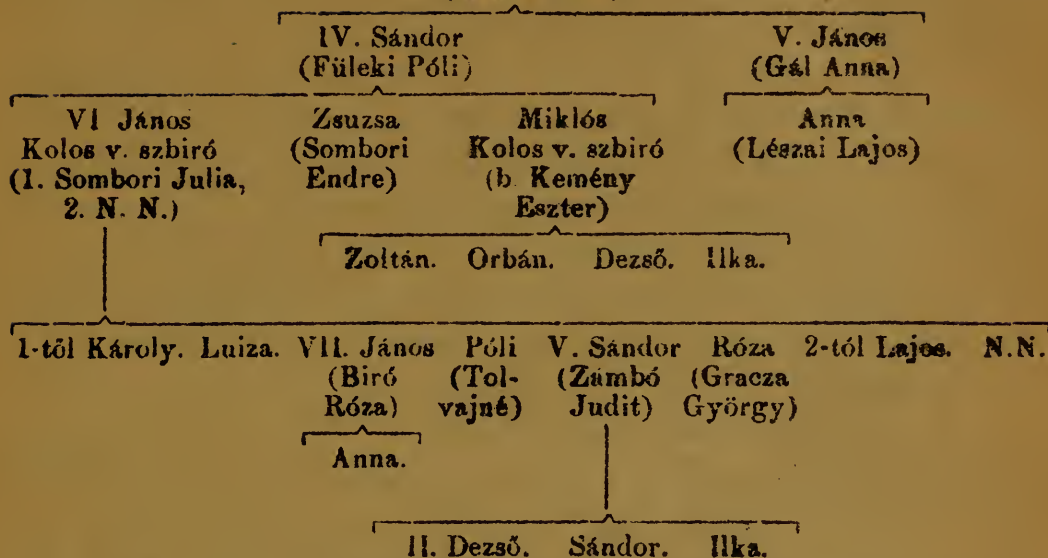
Dániel gyermekei: Eszter. Minka. Giza.

VIII. Mihály gyermekei: 1-től V. Gábor. Kálmán. 2 tól Ilka. Béla.

József gyermekei: II. Imre. V. Farkas. Ödön. Zsófi (Kovács Lőrincz). Mária (Baranyai Fer.) Tinka (b. Diószegi Árpád).

IV. tábla.

IV. Ferencz, *ki a III. táblán.*
sz. 1723 † 1787.
(Katona Éva)

I. Kristóf, kalota-sz.-királyi Ispány Pállal együtt, mert II. Ulászlónak Berentzali kereskedő jobbágyait kirablák, 1500-ban hűtlenség bélyegén marasztatott, mely szerint M.-Gy.-Monostor, Derithe, Gyerőfalva (tán a mai Erdőfalva?), Oláhfalva, Oláh-Bikal, Oláh-Bedecs, Oláh-Berend, Szent-Király és Magyaró-Kerék egész falvakat elvesztik. E falvakat a király még azon évben Geréb László erdélyi püspöknek adományozta. Hihető — irja Hodor — mindezen falvak 1556-ban a secularizatio következtében előbbi volt birtokosaikra visszaszállottak.

I. Farkas Békes Gáspár zászlója alatt Báthori István fejedelem ellen harczolván, 1575-ben nótáztatott, és Fejér, Görgény és Illye uradalmait veszté. 1603-ban Székely Mózsessel esett el [1]).

II. János 1599-ik körül, hihető politikai elv-elleneitől halált szenved.

III. István Báthori Zsigmond kegyencze, jezsuita. Báthori Zsigmond 1598-dik év vége felé őt küldé Báthori Endre bibornok bátyjához Lengyelországba két rendbeli levéllel legmélyebb titokban [2]), hogy a bibornokot a fejedelemséggel megkinálja. 1599-ki oct. 8-én Schellenbergnél a bitorló Mihály vajdával megütközött, azonban elfogatott, és Mihály vajda parancsára nov. 8-án Fejérvár mezején le-

---

[1]) Bethlen Wolph. Hist. V. p. 408

[2]) Bethlen Wolph. Hist. IV. p. 180.

fejeztetett. Fejét ebek marczangolák szét, hulláján egy veremben lelte sirját. Bethlen „Nobilissimus et militaris vir“ czimmel tiszteli meg.

I. Gábor, a XVI. század végén a b. Szolnok vármegyei birtokos nemesek „armi lustrumaban“ mint némai birtokos emlittetik. Birt pedig ott neje némai Vajda Erzsébet jogán.

IV. István m.-gyerő-monostori ősi részjószágát Apaffy fejedelem alatt hűtlenségi bélyegen, (valószinűleg ellene tervelt ármány következtében) veszté. És e jószágot a nagy kegyben állott „m.-gyerőmonostori“ előnevet viselt Ebeni István, Kolos vármegye főispánja, és Szamos-Ujvár s Kolosvár városok főparancsnoka (kapitány) nyerte el 1664-ik év körül adomány utján. Ugy látszik Ebeni Istvánnak Anna leányával, az István atyja testvérének II. Gábornak feleségével e jószág vissza szállott a családra.

III. Gábor, mint I. Apaffy Mihály fejedelemnek Fejérvárt 1676-ik évi sept. 26-káról kelt igtató parancsában áll, 1661—1676-iki időközben Daczó György és Kabos Gábor a portánál folyvásti követek (continuus orator) voltak. És e szolgálatának jutalmául nyeré II. Gábor, neje Ebeni Anna jogán a gyulatelki (Doboka várm.) részjószágot adományban Cserényi Mihály magvaszakadtán. Napája Vajda Borbála, Ebeni Zsigmondné jogán b. szolnokmegyei némai birtokos. 1685-ben a hazában benn nyert alkalmazást, a török hadsereg mellé biztosul neveztetvén ki. — 1686-ban országtanácsossá neveztetett a kir. főkormányszéket képviselt országkormányi bizottmányban. Mint a gyulatelki unitaria eklézsia pártfogójáról emlékezik az Erdélyi unitaria egyházi történelem (828. lap.) A mit igazol unokája Pekry Ferencz fölött (a ki fia volt Pekry Gábornak Kabos Judit ezen Kabos Gábor leánya nejével) Darkó Pál nagy-ajtai unitar. pap által mondott halotti beszéd. — 1702-ben Doboka vármegyében Csepegő és Szent-Miklós vagy is Hosszumacskás akkor két falut birá só-jövedelemmel együtt.

I. Sándor Doboka vármegyének 1701—1704-ig főbirája; ugy látszik—Rákóczy Ferencz pártján viselte hivatalát. Mint ilyen a felső kerületi megyei nemességet, kik az „ingyen“, u. n. „nemesi sóra“ jogositottak voltak, — összeirja.

III. Pál 1702-ben a „nemesi só“-ban részesülendők közt mint gyulatelki birtokos emlittetik.

IV. Mihály és III. Gábor testvérek 1702-ben martiusban Doboka vármegye részéről a Szamostól Zilahig, hihető a császári katonaság mellé főbiztosokul valának rendelve.

IV. János elesett Kolosvár ostrománál II. Rákóczy Ferencz zászlója alatt 1704-ben. A táblázaton láthatólag nőtlen.

V. Mihály a mult század második felében lakott és birt M.-Gyerő-Monostoron, a hol lakházában éjnek idején puskával orozva agyon lövetett, a hagyomány szerint Bedecs faluból való saját jobbágya által.

III. László törzse az Ördög leányágon Doboka vármegyében öt nemzedéken át birtokosképen virágzott családnak.

V. László, Gyárfás Zsófia, — akkor még hajadon, utóbb Varsányinő — mostoha nővérével az Eördög-keresztúri, Sólyomkövi, Kovácsi, m.-Ujfalvi, és Ugróczi rész u. n. „Bik-rész" jószágban megosztozik 1711-iki november 10-én „Doboka vármegyének Feö-birája Ujhelyi Ferencz, és edgyik Vice Ispánnya Csernátoni János" osztozatók előtt.

VI. László 1753. körűl élt, birt és lakott Ördög-Keresztúrott; és összes nemzetségének történelmi ismertetésére több adatot gyüjtött össze.

IV. László a magyar-nádasi temetőben 1784-ki jul. 23-án emelt siremlék szerint hadnagyságot viselt a katonai pályán, és sok esztendeig ült a kalota-széki (nem szegi?) és kolosi reform. megyében curátori széken.

II. Farkas a Szilágyságba szakadt ágnak törzse, 1771-ben Kolos vármegye ülnöke az $179^0/_1$-ki országgyülésen királyi hivatalos.

III Sándor 1796-ban Kolos vármegye szolgabirája.

V. János 1790-ki mart. 11-ke előtt, de közelebbről a nemes testőrző sereghez Erdély részéről felküldetett.

V. Ferencz 1771-ben Kolos vármegye számfölötti törvényszéki ülnöke. A m.-nádasi temetőben leoninus sirversei Gyöngyösi Jánostól 1790. mart. 11-ikről:

Véreivel sorban ide tért le Kabos pora porba:
Hol külön e nevezet ága Ferenczre vezet stb.

VI. Ferencz 1796-ban kolos vármegyei alispán.

III. Farkas II. József cs. alatt 1784—1790-ig, és utóbb is 1796—1800-ig szolgabiró Doboka vármegyében.

I. Endre 1827-ben adórovó Kolos vármegyében.

VI János és testvére Miklós, amaz huzamosbban, ez rövidebb ideig szolgabiróságot viseltek Kolos vármegyében három évtized alatt.

Dániel mint polyáni (aranyosszéki) birtokos, e székely székben mint főjegyző lépett hivatali pályára. Kevés év lefolytával főkormányszéki valóságos titkár, 1846-ban pedig országgyülésileg választott itélőmester.

József előbb al- később főispán Kraszna vármegyében.

VIII. László 1848. előtt főkormányszéki fogalmazó.

VII. Ferencz, az erdélyi kanczellariánál kisebb hivatalt viselt. Meghalt kora virágjában 1834-ben.

Gergely 1848. előtt Kolos vármegyei B.-Hunyadi járásban szolgabiró.

Az irott kútfőket, melyekből főleg e család ismertetése meritetett, érdekes lesz itt elésorolni, ezek következők:

1. Fata et vicissitudines nonnullorum illustrium virorum ex Inclyta et pervetusta prosapia Kabos de M.-Gyerő-Monostor ortum ducentium, e fide dignis literalibus instrumentis et MSS. Historiis per Jos. Dobó de Alba-Julia collectae et ad perpetuam memoriam ejusdem Familiae posteritatum relictae et editae.

2. Regestrum nobilium in I. Comitatu Szolnok interiori olim repertorum, pagisque dispersim residentium, ex originali apud Gubernialem Cancellistam D. Josephum Váró existens, exinde descriptum per Josephum Dobó de Alba Julia. (E regestrum csak azon töredékirat hátára van irva, melynek rubruma igy szól. Ab anno 1574. Regestrum nobilium tempore Principatus Gabrielis Bethlen et Georgii Rákóczi senioris ad expilationem Polon. usque in Possessione Néma habit. translat. ex consignatione ejusdem temporis seu Armilustr.

A 3-iknak külfelirata ez: Haec genealogica deductio ex literis authenticis in Regia Tabula productis et per regiam tabulam ventillatis et tandem judicialiter approbata anno 1753. die 2-da mensis Aprilis in facie Judicaria perlecta et publicata per magistrum Protonotarium Adamum Nemes. Per quam omnes aliae deductiones Familiarum harum tolluntur, et annihilantur, quoniam aliquae illarum sine ullo fundamento sunt descriptae.

Kacsamagh család. Békés vármegyétől 1749-ben nyert nemességéről bizonyitványt [1]), most azon megyében nem létez.

Czimere először vizirányosan két részre, és igy a felső félrész függőleges vonal által ismét két részre oszlik. Az 1. osztály kék mezejében vörös turbános levágott törökfej fekszik, fölötte ezüst félhold ra-

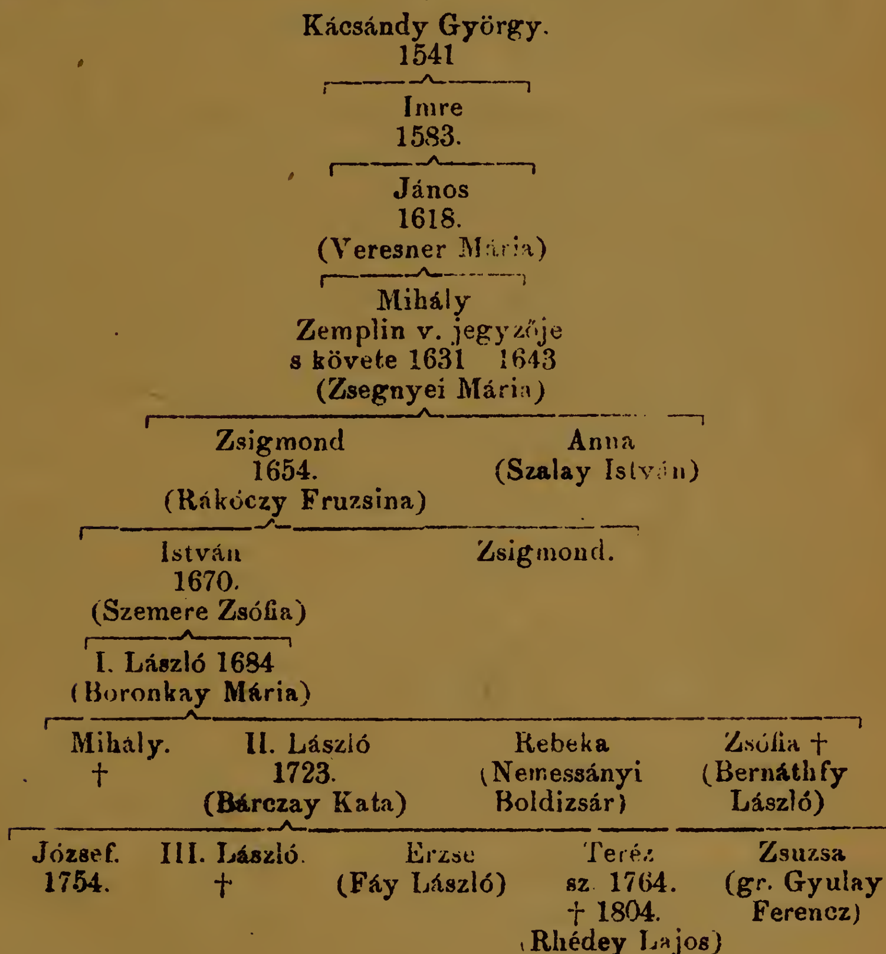
---

[1]) Békes várm. jegyzőkönyve.

gyog szarvaival fölfelé. A 2-ik ezüst mezőben vörös mezű könyöklő kar kivont kardot tart. Az alsó arany mezőben egy felforditott Λ betüalaku kék szelemen, és azon három aranycsillag, a szelemen alatt pedig kinyilt piros rózsa látható. A paizsfölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között a leirt vörös mezű kar könyököl, kivont karddal. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

Kácsándy család. (Kohányi). Birtokos nemes család Zemplin vármegyében, melynek Kohány helységéről vette előnevét. E század elején Szirmay által ugyancsak Zemplin megye egész Pápina, és Alsó-Jablonka birtokosául, és Magyar-Isép és Kozma helységben közbirtokosul iratik [2]).

1541-ben élt a családból Kácsándy György, kitől e század elejéig a családfa következőleg [3]) sarjadzott le:

[1]) Adami Scuta gentil. tom. V.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. p. 247. 248. 393 395.

[3]) Wagner Tabellae Geneal. tab. LXI.

Mihály, mint a táblázaton látható, 1631—1643-ig Zemplin vármegye jegyzője, s közben 1637-ben országgyülési követe volt [1]).

II. László több megye táblabirája, és a tiszamelléki helv. superintendentia főcuratora volt. Egyik leánya Teréz szül. 1764-ki oct 4-én Kohányon; férjhez ment 1786-ki dec. 25-én kis-rhédei Rhédey Lajoshoz. Meghalt 1804-ki april 15-én [2]).

Zsuzsa, kinek egykor Kazinczy Ferencz udvarolt, — gróf Gyulay Ferencz neje lön.

Kacsányi család. Lásd Szkacsányi cs.

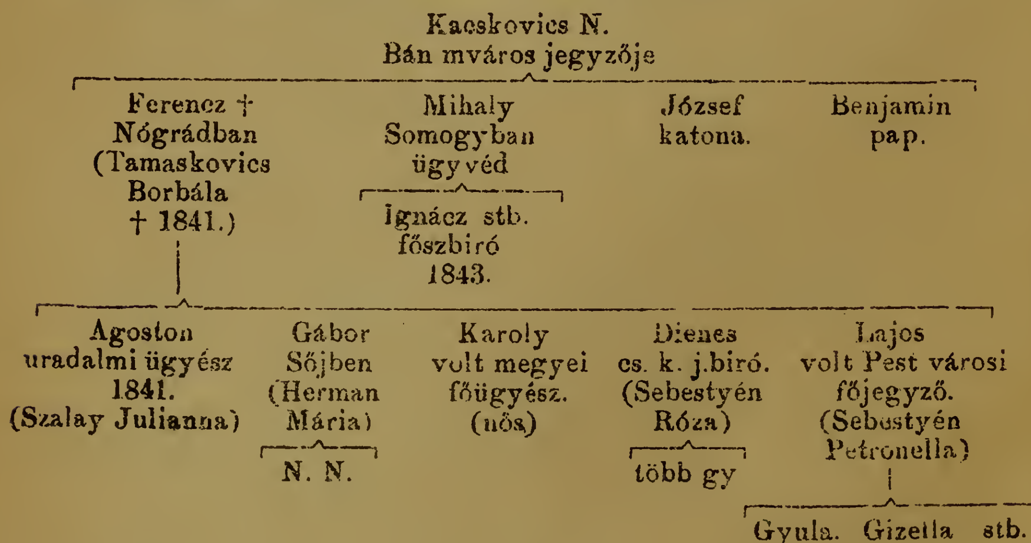
Kachkoy család. (Másképp Tompsa). Kachkoy másképp Tompsa Sándor 1712-ben III. Károly király által nemesitetett meg[3]).

Czimere a paizs ezüst udvarában egy vörös íjj, és abban vizirányosan két érczhegyü vörös nyil látszik; a paizsfölötti sisak koronáján vörös puzdra és abból hat nyilnak a tolla nyúlik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kacskovics család. Trencsin vármegyei Bán mvárostól ered, jelenleg kiterjedve Nógrád, Somogy, Abauj megyékbe.

Czimerük négyfelé osztott paizs, az 1- és 4-ik osztályban hátulsó lábain oroszlán áll, nyaka nyillal átlőve, első lábaival zászlót tart; a 2- és 3-ik osztályban repülésre készülő madár (tán galamb?) áll. A paizsfölötti sisak koronájából a nyakán nyillal átlőtt oroszlán emelkedik ki, zászlót tartva. A sisakról két oldalon foszladék hullámzik le.

Egyik ágazat hézagos leszármazása következő:

[1]) Szirmay C. Zemplin not. hist 167. 170 175. 328.

[2]) L. Buday Ezsaiás fölötte mondott halotti beszédet.

[3]) Collect. Herald. Nro 684.

A törzsnek fiai közül — mint látjuk — Ferencz Nógrád megyébe telepedett, hol előbb Muhoran gazdatiszt, utóbb szerzett birtokán a sőji pusztán lakott. Neje Tamaskovits Borbála meghalt 1841-ki mart. 3-án kora 80. évében. Gyermekei: 1. Ágoston táblabiró, herczeg Esterházynak és a veszprémi püspökség uradalmi ügyésze 1841-ben. Neje Szalay Julianna, kitől valószinűleg gyermekei vannak. — 2. Gábor egykor táblabiró, lak. a sőji pusztán. 3. Károly 1836—1839-ig nógrádmegyei főügyész, 1847—1848-ban börtön fő-felügyelő, 1849-ben a cs. orosz hadseregnél biztos; a forradalom után az ideigl. rendszernél cs. k. törvényszéki ülnök. — 4. Dienes előbb ügyvéd, 1850. után cs. kir. járásbiró. Gyermekei vannak. 5. Lajos m. akad. lev. tag, egykor a m. gazdasági és a kisded-ovó intézetet terjesztő egyesület titkára, és Pest megyének volt főjegyzője, 1848-ban pedig a nemzetgyülésen egyik képviselője. Jelenleg sőji birtokán. Gyermekei vannak.

Ferencznek testvérei közül Mihály mint ügyvéd Somogy megyébe telepedett, s ott birtokot szerze. Gyermekei közül Ignácz 1840-ben al-, 1843-ban főszolgabiró Somogy megyében a kaposi járásban.

Kacskovics András 1846-ban Abauj vármegye aljegyzője.

Kacskovics Károly, (ki szintén nincs a családfán, s tán más ágból eredt) 1846-ban a 7-ik számu huszárezredben hadnagy.

Kacza család. (Galambfalvi.) Erdélyi család. Galambfalvi Kacza Ferencz 1540-ki febr. 2-án a szászföldön fekvő Kacza (németül Katzendorf) helységbeli birtokait eladja a kaczai lakosoknak [1]).

Kaczér család. (Laki.) Hajdan Zala vármegye családai között találjuk; laki Kaczér Endre 1505-ben a nevezett megyének a rákosi országgyülésre követe volt [2]).

Kaczky család. Hajdan Pozsega vármegye családa, közülök Kaczky Zsigmond a nevezett megyének az 1505-ki rákosi országgyülésnek követe [3]).

Kada család. Közülök Kada István 1686-tól Erdély kath püspöke [4]).

Kadácsi család. (H.-almási). Erdély családa. Kadácsy Dániel 1848-ban tordamegyei árvaszéki ülnök, s tizedbér tárnoka volt. Leánya Róza (meghalt 1852-ben) Berzenczei László neje volt.

---

1) Kemény Not. Capit. Albensis. p. 208.

2) Jászay P. A m. nemzet napjai a mohácsi vész után. 157. l.

3) Jászay id. h. 158.

4) Éder J. Erdély orsz Ismertetése. LXV. lap.

Kádár család. Szabolcs vármegye nemes rendü családa Fényes E. Geographiája szerint. Hasonlóan Zemplin vármegyében is honos [1]).

Ugocsa megyében egyike azon nemes családoknak, melyek 1750-ben Péterfalvára uj nádori adományt kaptak [2]). Közülök e század elején Kádár István birtokos Forgolányban, Mihály Batáron [3]).

Egy Kádár István 1680. táján várőrségi hadnagy volt, róla bucsúztató versek maradtak fen — a ponyva-irodalomban. [4]).

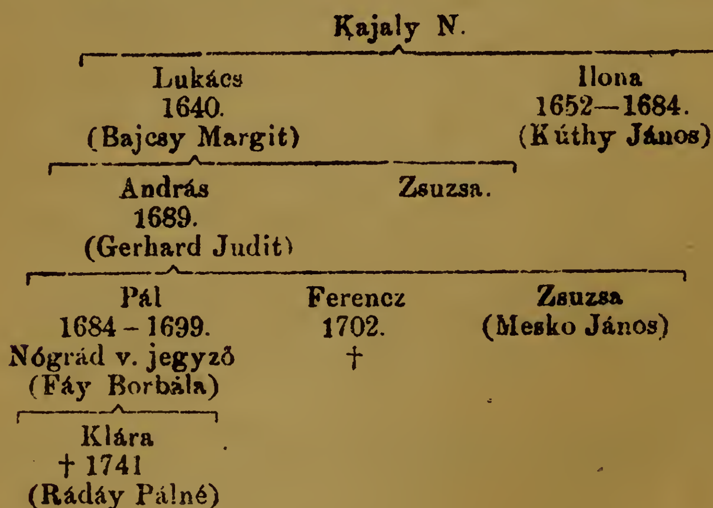
Kádas család. Kádas család székel Sáros és Zemplin vármegyében, ez utóbbiban birtokos Bodrog-Keresztúrott és Micsákon [5]).

Kádas máskép Tóth Mátyás, és fia István 1653-ban III. Ferdinandtól nyertek czimeres levelet [6]).

Kajaly család (Kihalt) Ugy látszik, pozsonymegyei Kajal helységből származott, és már okleveles tanuság szerint a XV. században birtokos volt. Kajaly Péter és György 1488-ban éltek, midőn nekiek borsai Vizközi Tamás pozsonymegyei örökös birtokát egész Hodi helységet 50 arany frtban a nyitrai káptalan előtt zálogba adta [7]).

A XVI. és következő században Hont és Nógrád vármegyében virágzott a család.

Ismert családfájok a kihalásig következőleg sarjadzott le:

---

1) Szirmay C. Zemplin not. top. 113.
2) Szirmay C. Ugocsa. 125.
3) Ugyanott 129. 172.
4) Népdalok és mondák. kiadta a Kisfaludy társaság I k.
5) Szirmay C. Zemplin. not. top. p. 176. 345.
6) Ung megye levéltárában van az eredeti armalis.
7) Gr. Teleki J. Hunyadiak kora XII. k. 411. 412.

Lukács 1640-ben hontmegyei Gyürki helységben hét házhelyre szerez adománylevelet, de a beiktatásnál ellent mond Gyürky Gáspár [1]. Neje Bajcsy máskép Fodor Margit volt.

Ilona 1652-ben Kuthy Jánosné; él 1684-ben is mint annak özvegye.

András birt Hont és Nógrád megyében több helyen; nevezetesen birta egyidőben egész Borsos-Birinke, Horpács helységet, Szomolya és Szelestény pusztákat Nógrád megyében, továbbá Nagyfalu, Felső-Príbely, Gyürki, Priklek, Vásáros-Palojta, Ipoly-Keszi, Sirák helységben birtok-részeket, melyekre 1666-ban Horváth András és Armpruster Mihály nádori adományt eszközöltek, mintha Kajaly András hűtlenségi bélyegen először saját leánygyermekét anyja melléről letépve, megölte volna, és másodszor a pártütő Balassa Imrével tartana [2]. Mennyiben voltak ezen hűtlenségi vádak — főleg az első — igazak, nem tudjuk, de mert a sz. benedeki convent által történt beiktatásnál Kajaly András ellentmondott, és csakugyan a felkérők soha birtokba nem is léptek, valószinű, hogy e vádakat megbirá czáfolni. Annyi azonban igaz marad, hogy azon korban a más birtokaira áhitozók igen hamar tudtak hűtlenségi vádakat alap nélkül is koholni. — Élt Kajaly András még 1699-ben is, midőn Nagy-Csalomián (Hont v.) iktattatott be, de ellentmondás történt. Még 1685. máj. 21. Nógrád várm. Bussán Lipthay Istvántól egy malmot vett zá-

[1]) Sz. benedeki Convent. Protocol. M. p. 96. és Fasc. 66. Nro 9.

[2]) Érdekesnek hiszem itt az adomány és iktatási levél hiteles párjából a hűtlenségi vád leirását közleni: „Bona . . . quae alias egregii Andreae Kajaly fuisse, sed per notam infidelitatis ejusdem in quam idem primum quidem postposito quam divinarum, quam humanarum legum timore, spretoque paterno affectu, diabolico uti credi par est, incensus furore, filiam suam de sua progenie natam, crudeli neci tradisset manusque suas impias per decussionem filiae suae ex sinu matris sangvine polluisse; sed ex eo vel maxime, quod idem Andreas Kajaly, neglecta et postposita fidelitate, qua nimirum praelibatae suae Majestati Sacratissimae tamquam domino et regi suo clementissimo adstrictus fuisset, post publicatas etiam undique per Regni partes Proscriptionales, proscripto, et legitima juris via propter enormia sua scelera, condemnato, Comiti Emerico Balassy continue adhaerendo, tantum abest, ut resipuisset, quin imo non curata et vilipensa medio tempore ex benigno suae Mattis Sacr. Mandato, sub poena perpetuae infidelitatis notae, praevia eatenus inhibitione et ad praesens eidem adhaereret, adversusque Mattem Sacr. arma summere, et publico tranquillo statui sese manifeste opponere perhiberetur, incurrisse dignoscitur. Ad sacram dicti Regni Hungariae Coronam etc."

logba 200 frtért. Gyermekei Pál, Ferencz (élt 1702.) Zsuzsanna Meskó Jánosné voltak. Ezek közűl

Pál előbb gr. Forgách Ádám nógrádi főispán titoknoka, innen 1684—1699-ig Nógrád megye jeles eszű jegyzője [1], 1705-ben hontmegyei alispán [2]; utóbb Rákóczy Ferencz alatt ennek hive, s kanczellára. Nejétől Fáy Borbálától egyetlen leánya maradt, ki 1715-ik év táján Ráday Pál neje lön, és azzal 28 évig élt. Meghalt 1741-ben. Eltemettetett Ludányban január 22-én, a gyász szertartások pedig fölötte Losonczon febr. 26-án tartattak [3]. Benne a Kajali család kihált.

A család protestans vallásu, és pedig Pál személyéről itélve [4], ágostai evang. volt.

Czimere a paizs kék mezejében korona, melylyen férfikar könyököl, kivont kardot tartva, fölötte jobbról ezüst félhold, balról aranycsillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronáján szintén a kardot villogtató kéz látszik. A paizs körül szokásos foszladék; mint ezt a család több tagja pecsétén láttam.

Kajcsa család. (Altorjai.) Hazája Erdély. Közűlök István szolgabiró és árvaszéki ülnök Kolos megyében 1815-ben. — Imre ugyanott előbb adó-iró, 1848-ban számvevő biztos.

Kajdacs család. Komárom vármegye nemes családai közé soroztatik Fényes E. Geographiájában.

Kajdácsy család. Ily nevü család székel Baranya és Tolna megyékben.

Baranya megyében Kajdácsy Antal cs. kir. tanácsos és első alispán. Meghalt 1811-ben [5]. Tizennégy évig mint főbiró, és 24 évig mint első és másod alispán hivataloskodott. Hatszor volt országgyülési követ. Birt Hidason, Domaloson. Gyermekei közül Antal 1839—1845. ugyanott főjegyző volt.

Kajdácsy család czimere a paizs kék udvarában két kiterjesztett fekete sasszárny között csalmás törökfej, két nyillal keresztbe átütve.

---

[1]) Nógrádmegyei jegyzőkönyvek, és több okirat.

[2]) Lehoczky Stemmatogr. II. p.

[3]) L. Táglási B. János, Paksi K. András, Kármán András, és veresmarti V. Sámuel által mondott halotti beszédeket. Nyom. Kolosvárott 1747. — A F. Magyarországi Minerva 1827-ki foly. 1226. lapján roszul irja Kazinczy, hogy a család már 1699-ben kihalt; ekkor még élt Pál, sőt 1707-ben is.

[4]) Csécsi Jánosnak a szécsényi gyülésről vitt Diariuma szerint.

[5]) Juranics Antal által fölötte mondott halotti beszéd.

Ugyan ez látható a paizsfölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

1526-ban Kaydachy György emlittetik, ki II. Lajos király által Erdélybe a szászokhoz küldetett [2]).

Komárom megyében Füs helységben bir Kajdacsy nevü család [3]).

Kajdácsy Pál 1715-ben az országgyülési rendszeres választmány tagja [4]).

Kajdácsy Ferencz 1775-ben Tolna vármegye alispánja, 1792-ben követe [5]).

Kajdy család. Nemes család Bereg és Szabolcs vármegyében.

Kajuch család. Nemes család Nyitra megyében, honnan Kajuch János a mult század közepén Esztergamba szakadt, és 1776-ban Nyitra vármegyétől nemességéről kivett bizonyitványát 1777-ben Esztergam megyében is kihirdetteté. A tőle lejövő ivadék nemzékrende ez:

János
1766.
Esztergamban

Márton	György	Imre	István
1777.	1777—1805.	1777.	1777—1805.

György 1777—1805 fiai:

György	József	Ignácz	Ferencz.
1828.	1828.	1828. 1839.	1828.

Jánosnak fiai Esztergamban laktak, és 1804-ben Barsmegyétől nyertek nemesi bizonyitványt, melyet 1805-ki febr. 18-án Esztergam megyében tettek közhirré.

Györgynek négy fia 1828-ban Pest megyében hirdetteté ki nemességét, közülök Ferencz 1836-ban Nyitra megyétől, Ignácz pedig 1834-ben Hont, 1836-ban Nyitra, és 1839-ki april 20-án Nógrád megyétől nyert nemességéről bizonyitványt [6]).

Kakas család. (Sajó-kazai †). Borsodmegyei eredetü régi kihalt család. A XV. század elején élt kazai Kakas Gyula, kinek fiai György, Zsigmond és Detre 1444-ben hatalmaskodást követ-

[1]) Burgstaller Collectio Insignium nob. fam. Hung.
[2]) Engel, Monumenta Ungarica. p. 194.
[3]) Fényes Komárom várm. 101. lap.
[4]) 1715-ki 59. törv. cz.
[5]) Lehoczky Stemmat. I. p. 212.
[6]) Nógrád várm. jegyzőkönyv 1839-ik évi 548. szám alatt.

tek el Jethewi Mihály jobbágyán [1]. 1454-ben bánfalvi Barius családnak Bánfalvára stb. V. Lászlótól nyert adománylevele folytán történt igtatási jelentésben is emlitetnek kazai Kakas Gyula fiai György és Detre [2].

Nevezett Gyula testvérével Loránddal fiai voltak Lászlónak, és 1414-ben Zsigmond királyt elkisérték a kosztniczi zsinatra [3].

Nevezett Lászlónak, kinek előneve Kazai helyett több helyen roszúl Kézai iratik [4], I. Lajos király, és Mária királyasszony 1383-ban oklevélben köték le', hogy Imre nógrádmegyei főispán magvaszakadta esetére ennek birtokát Sólyom nevü helységet neki adományozandják.

Lehoczky szerint e család a Ratold nemből eredt.

1424. kazai Kakas Miklós szatmármegyei Tyukod helységben részbirtokot nyert [5].

Kakas család. (Delnei †). Egyike azon kihalt családainknak, melyek 1418-ban hassaghi Farkas János fiával Mártonnal mint vérrokonok Zsigmond királytól czimert nyertek, névszerint a Mocholai, Uszfalvi, Komlossi és delnei Kakas családok. Ezek közt emlittetik delnei Kakas János [6].

Mikor halt ki e család, nem tudjuk, valamint azt sem, volt e ezzel vérséges összeköttetésben azon Pozsony vidéki Kakas család, melyről már 1481-ben jő elé emlékezet, s melyből 1644-ben Kakas János fornószeghi birtokos részbirtokát Sáry Ferencznek zálogitá el. 1663-ban özvegyének Csepcsányi Annának, és előbbi nejétől született fiának Kakas Istvánnak követelésük volt rokonuk Precsinszky Miklós ellen. Nevezett Istvánnak nejétől Kanka Katalintól gyermekei: Zsófia Divéki Imrené; Anna előbb Szvetenei Jánosné, utóbb Csernák Jánosné; Éva Borcsányi Mártonné; Zsuzsa Janik Györgyné. És ezekben ez ágazat elenyészett.

Kakas nevü család Zemplin vármegye kihalt, valamint élő armalista családai között is emlitetik [7].

Kákonyi család. (Vitkai †). Szatmár vármegyei kihalt nemes család. A család fölemelője Kákonyi Péter, ki 1550-ben Vit-

---

[1] Eredeti oklevél, közölve Kazinczy Gábor által.
[2] Ugyanaz, onnan.
[3] Lehoczky Stemmat. II. 205. Budai Hist. Lex. II 374.
[4] Lehoczky Stemmat. II. 205.
[5] Szirmay Szatmár várm. II. 127. l.
[6] Wagner Dipl. Sáros. 574.
[7] Szirmay C. Zemplin. not. top. 86. 173.

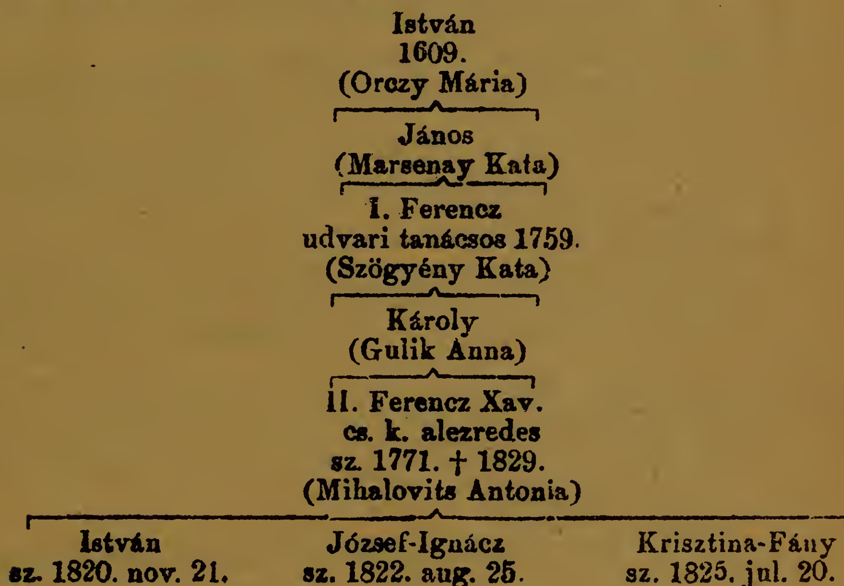
kán, Kápolnán, Kis-Kólcson részbirtokot nyert királyi adományban [1], és 1554-ben nejével Sárközy Borbálával együtt Vitkának egy harmad részét is megszerzé Perényi Mihálytól [2]. A család azóta Vitkáról irá előnevét.

Péternek fia lehetett azon Kákonyi János, ki 1588-ban törökfogságba esett [3].

A XVII. század elején élt vitkai Kákonyi István, ki Erdélyben Báthori és Bethlen Gábor alatt tanács úr volt [4]; és 1610-ben szatmármegyei Ombódon [5], 1612-ben Fejér-Gyarmaton részbirtokot kapott adományban [6].

1622-ben Kákonyi Erszébet nyert vitkai birtokára adományt [7]; s benne — ugy látszik — a család kihalt.

Kákonyi család. (Kákonyi és tsippi, báró.) Alapitójuk Kákonyi István, ki 1609-ben II. Mátyás királytól nyerte czimeres levelét, pozsonymegyei Tsipp (vagy tán Csipp?) és Kákony előnevezettel. Tőle a család következőleg [8] származott le:

[1]) Szirmay, Szatmár várm. II. 96. 98. 189.
[2]) Ugyanott. II. 97.
[3]) Istvánffy Hist. 1685-ki kiad. p. 378.
[4]) Engel Monumenta Ung. 313. 336. 371. 381. 382.—Tudománytár 1840-ki foly. VII. köt. 215 lap.
[5]) Szirmay Szatmár várm. II. 194.
[6]) Ugyanott II. 233.
[7]) Ugyanott II. 97.
[8]) Geneal. Taschenbuch der freyh. Häuser. 1848. 195. és 1855. 290

A családfán látható II. Ferencz Xav. cs. kir. alezredes szül. 1771-ki dec. 3-án. 1826-ki jul. 19-én az ausztriai tartományokbéli bároságra emeltetett. Meghalt 1829-ki mart. 17-én. Nejétől oraviczai és göresönyi Mihalovich Antonia Erzsébettől, kivel 1819-ki nov. 19-én kelt egybe, a táblázaton látható három gyermeke maradt, kik 1847-ki aug. 4-én magyar báróságra emeltettek.

Ezek közűl József 1845-ben Baranya vármegye tiszteletbeli aljegyzője lett.

Czimerük négy részre osztott paizs, az 1- és 4-ik osztály vörös udvarában egy koronából kinövő oroszlán, első lábaival kalászt tartva. A 2-ik osztály kék udvarában egy fehér farkas ugró helyzetben; a 4-ik osztály kék udvarában halász-sajka látszik. A paizs fölött bárói korona és a fölött koronás sisak, melyből egy pánczélos, sisakos vitéz nyúlik ki, sisakján vörös tollakkal; jobbjában kivont karddal, balját csipőire helyezve. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról ezüst-kék.

Kákonyi család. (Versegi.) Versegi Kákonyi Mátyás 1760-ban a m. udv. kanczellarián jegyző volt.

Kákucsi család. (Felső-kápolnai.) Erdély nemes családa. Közűlök 1796-ban éltek Kakucsi Sándor Küküllő vármegye alispánja, utóbb (1815) törvényszéki ülnök, és küküllői ref. egyházmegyében insp. curator, Ferencz Doboka vármegyei adórovó biztos, utóbb kir. helyettes pénztárnok ugyanott 1815-ben.

János 1796-ban kir. táblai iktató, 1815-ben már k. táblai ülnök.

Pál 1815-ben Küküllő várm. alszolgabirája a kundi járásban. Fia Ádám.

Péter alszolgabiró 1815-ben Hunyad vármegyében.

Elek 1848-ban Hunyad várm. alispán, azon megyének több országgyülésen ellenzéki követe.

Farkas 1837 ben Doboka vármegyében törvényszéki ülnök.

Ezen kivül több tagot is számlál a család; ilyenek József, Gábor, és Sámuelnak özvegye.

Kalamenovich család. Kalamenovich György és János 1720-ban III. Károly király által emeltetett nemességre [1]).

Czimerük a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló oroszlán, kettős farkkal; első jobb lábában két vörös tollu nyilat tartva. A paizsfölötti sisak koronájából pánczélos, és sisakos vitéz nyúlik ki;

---

[1]) Collect. Herald Nro 428.

sisakjának taréját vörös tollak diszítik; jobbjában kivont kardot villogtat. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Kalás család. Gömör vármegye nemes családa, melyből Kalás András bir és lakik Bikkszögön [1]).

Kalatay család. Alapitá Kalatay Ferencz Xav., fia Kalatay Tamás cs. k. sóhivatalnoknak a Szepességen Ohfalun, hol Ferencz 1722-ben oct. 1-én született. Fölneveltetvén jezsuita lön, utóbb tábori pap, 1780-ban már mint gallicziai fő tábori lelkész, II. József császárral mint gyóntató Pétervárára Katalin császárné látogatásán járt. 1787-ben váradi püspök lön. Utóbb 1794-ben maga és rokonai Kalatay Antal és József részére I. Ferencz királytól czimeres nemesitő levelet nyert [2]). Meghalt 1795-ki mart. 27-én.

Czimerük négyfelé osztott paizs, egy közép kisebb paizszsal, melynek vörös mezejében fehér infula, és azon keresztül húzva pásztorbot látható. Az 1- és 2-ik osztály kék udvarában egy zöldfa alatt fehér egyszarvu fut. A 2-ik és 3-ik osztály arany udvarában daru áll, fölemelt egyik lábával kövecset tartva. A paizsfölötti sisak koronájából arany grif emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös [3]).

Kalcsó család. Lásd Kancsó.

Káldy család. (Alsó- és felső-káldi.) Vasvármegyei eredetü birtokos ősrégi nemes család, kiterjedve lakás, vagy birtokra nézve Sopron, Veszprém, Zala, Pest és Nógrád megyére is.

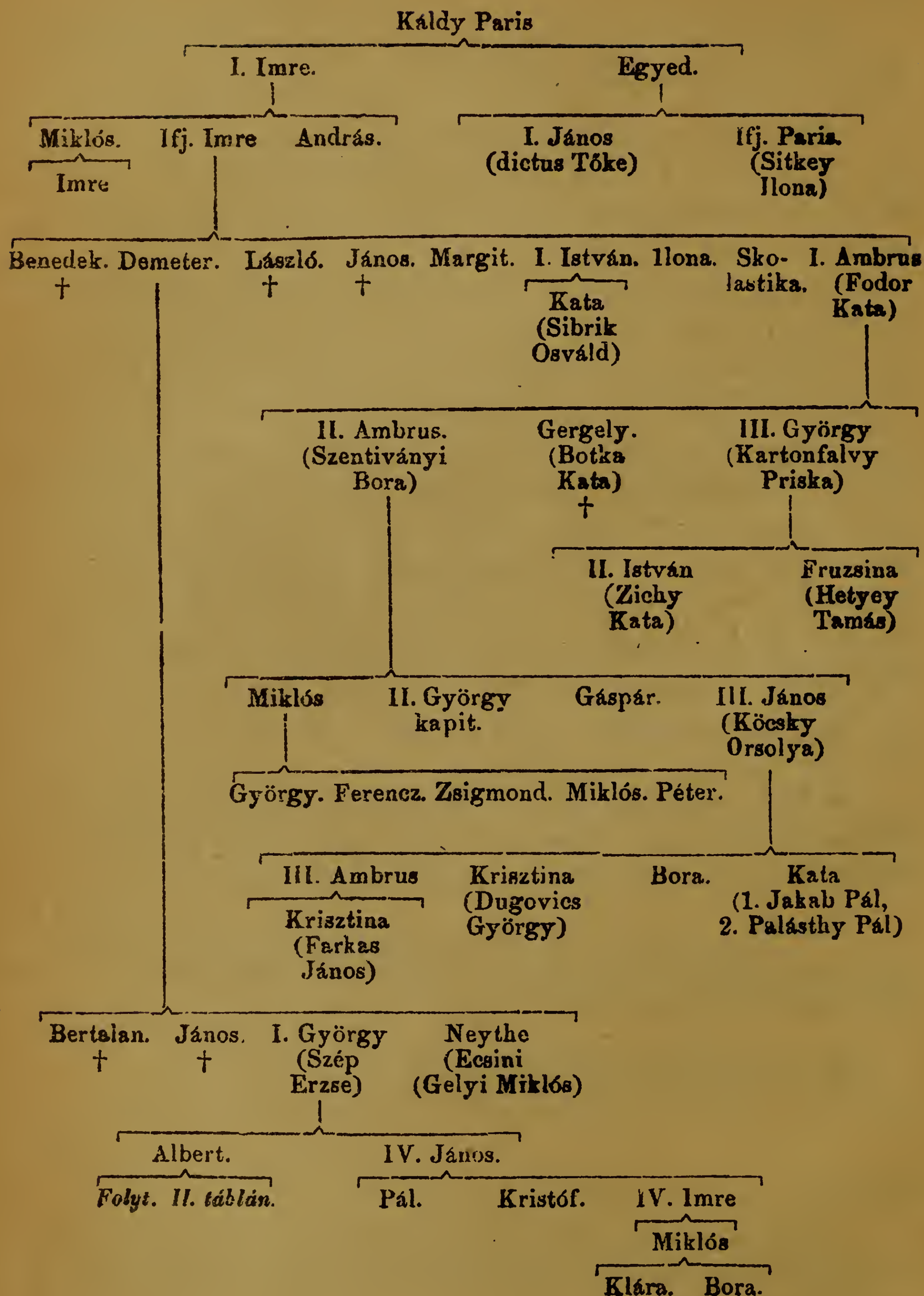
Eredetét a család a Herény nemzetségből (genus) veszi. Ismert törzse Káldy Paris, Bana ispánnak fia (Paris de Káld, filius comitis Bana de genere Herény).

Ettől a család leszármazása következő: [4])

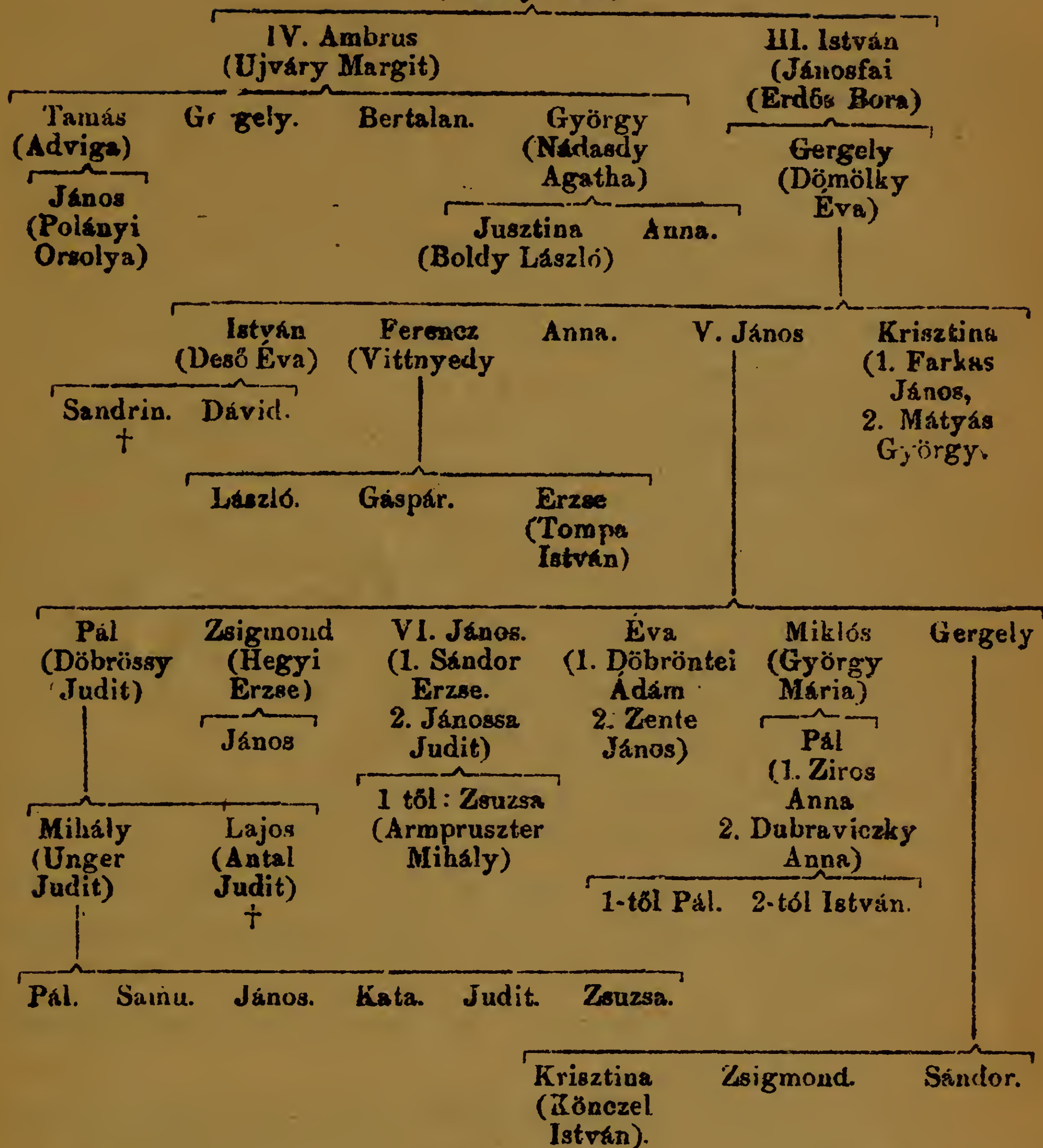
---

[1]) Bartholomaeides C. Gömör p. 145. és Fényes Geogr. Szótár I. 133.
[2]) B. Vay László Német hivség 755. 763. 880.—Collect. Herald. pag. 132.
[3]) Adami Scuta Gentil. tom. V.
[4]) A vasvári káptalanban lévő, és a ‚Farkas erdeje' iránt Draskovicsné fölperessége alatt több szomszédok ellen folyt perben is felmutatott genealogia szerint.

I. tábla.

Káldy Paris
I. Imre.
Egyed.
Miklós.
Ifj. Imre
András.
Imre
I. János (dictus Tőke)
Ifj. Paris. (Sitkey Ilona)
Benedek. †
Demeter.
László. †
János. †
Margit.
I. István.
Kata (Sibrik Osváld)
Ilona.
Skolastika.
I. Ambrus (Fodor Kata)
II. Ambrus. (Szentiványi Bora)
Gergely. (Botka Kata) †
III. György (Kartonfalvy Priska)
II. István (Zichy Kata)
Fruzsina (Hetyey Tamás)
Miklós
II. György kapit.
Gáspár.
III. János (Köcsky Orsolya)
György. Ferencz. Zsigmond. Miklós. Péter.
III. Ambrus
Krisztina (Farkas János)
Krisztina (Dugovics György)
Bora.
Kata (1. Jakab Pál, 2. Palásthy Pál)
Bertalan. †
János. †
I. György (Szép Erzse)
Neythe (Ecsini (Gelyi Miklós)
Albert.
Folyt. II. táblán.
IV. János.
Pál.
Kristóf.
IV. Imre
Miklós
Klára.
Bora.

II. t á b l a.

A legérezhetőbb hiány a családfán az, hogy rajta nincsenek feltéve az évszámok, melyeket felrakni minden igyekezetem mellett is b i z t o s a n nem merhettem; és igy közvetlenül a családfához már kevés felvilágositó adat közölhető.

A törzs Parisnak egyik fia E g y e d ága hamar kihal, mert bár két fia volt, és ezek közűl ifj. P á r i s Sitkey Istvánnak I l o n a nevü leányát birta nőül, mégis gyermekeiről a leszármazási fa mit sem tud.

Idősb P á r i s nak másik fia I m r e fentartá a családot, időrűl időre mindinkább terjedő ágazatokban; mert fia ifj. I m r e már épen számos

gyermek atyjává lön, kik közűl azonban tartós ágazatot csak Demeter alapitott; mert I. Ambrus ága hamar kihalt, I. Istvánnak csak leánya Kata maradt, ki szarvaskendi Sibrik Osvald neje volt.

Demeternek fia I. György Szép Lászlónak leányát Erzsébetet vette nőül, és ettől született Albert, és János, kik közűl az előbbi a legtovább élő ágazatott alapitá, mint a II. táblázaton láthatjuk.

Nevezett Albert neje Plakay Kata volt, ki utóbb Eszéki Pál deákhoz (litterator) ment nőül. Egyik fia IV. Ambrus Ujváry Benedeknek Margit leányát vette nőül, és négy gyermeket nemze, kik azonban harmad izen a család nevét sirba vivék. Ezen gyermekek közűl Györgynek neje Nádasdy Lászlónak leánya Ágatha volt, ki utóbb Megyeri Tamás felesége lön.

III. István ágazata itt leterjed egész a mult század végeig, és igy — ugy látszik — erről csak a három utóbbi nemzedék hiányzik. Unokája V. János, hat gyermeknek volt atyja. Ezek közűl *a)* Pál Döbrössy András leányát Juditot birá nőül. Ezen Juditnak anyja Nagy Erzse volt, leánya kis-völcsi Nagy Farkasnak győrfalvai Balog Judittól, Balog István leányától. Pál fiainak u. m. Mihálynak neje Judit, leánya volt a Kőszegen lakó Unger Mihálynak. Lajosnak felesége pedig Antal Jánosnak leánya Judit volt.

b) Zsigmond hitvese Hegyi Andrásnak leánya Erzsébet, utóbb Armpruszter Ferenczné volt. Fiok János.

c) VI. Jánosnak első neje Sándor István leánya Erzse, a 2-ik Jánossa István leánya Judit. A 2-diktól leánya Zsuzsa Armpruszter Mihályné.

d) Éva neje előbb Döbrentei Ádámnak, utóbb Zente Jánosnak. Utódai a Potyondi család stb.

e) Miklósnak neje György Mária, előbb Hajas János özvegye, harmadszor Lőke Péter neje. Fia Pál volt, mint a tábla mutatja.

f) Györgynek gyermekeit a táblázaton láthatjuk:

A közlött táblázaton annyira hiányozván az időkor, nem határozhatjuk meg a hivatalt viselt, vagy egyébképen kitünt családtagoknak a táblázaton állókkal való azonságát sem; és csak némelyeket jelölhetünk meg gyanithatólag, míg másrészről több ismert családtagot pedig a családfán épen nem lelhetőknek találok, mint azt a következőkben elésorolandom.

Káldy Ambrus, ki 1608- 1622-ben Vas vármegyének szolga-

birája volt [1]), valószinűleg egy a II. táblázaton látható IV. Ambrussal. 1630-ban alispán és követ volt [2]).

Káldy Imre 1630-ban volt Vasmegye szolgabirája [3]), ugy látszik az, ki a I. táblán IV. Imrének iratik.

Káldy Ferencz, ki 1635- és 1647-ben országgyülési követ volt, és többféle választmányi tagúl is kineveztetett [4]), Vasmegyének adószedője is volt, és 1646. tájban Pozsonyban egy Ferencz (tán ez?) vice Capitaneus in partibus Regni ultra-Danubianis [5]).

Hasonlóan felső-káldi Káldy Péter, ki 1649—1662-ben mint országgyülési követ, és több országos választmány tagja emlittetik törvénykönyvünkben [6]), és 1646- 1662-ben [7]) Vasmegye első alispánja volt; szintén a táblázaton állók közűl ki nem jelelhető.

Nincs a családfán azon Káldy György sem, kitől 1402-ben a Bánffyak Pápa vára védelmére a csehek ellen segélyt kértek [8]). E György Káldy Miklósnak fia volt, és 1404-ben a vasvári káptalan előtt Sitkey Mátyástól Gyűrűs helységbeli részbirtokát veszi 50 forintért [9]). Ez oklevélben György magisternek neveztetik.

A családnak, — mely valamint régebben — ugy jelenleg is protestans vallásu, nehány tagja kath. papi pályán tünt. Ilyen Káldy György, kinek atyja szintén György Pozsonyban tartózkodott II. Ferdinand király korában, ki neki 1625-ben évenkint száz magyarforint segedelmet rendelt, és azt 1629-ben még 50 forinttal toldotta meg [10]). Fia az emlitett György 1570. táján N.-Szombatban született, és a jezsuiták közé lépvén, mint a ‚Bibliának‘ magyarra forditója teve nevét emlékezetessé. Meghalt 1634-ki oct. 30-án kora 64. évében [11]).

---

1) 1608-ki 15. k. u. — 1613: 8. — 1618: 49. — 1622: 36. törv. cz.

2) Lehoczky Stemmat. I. 191.

3) 1630-ki 3. törv. cz.

4) 1635: 57. 60. 63. 72. — 1638: 37. — 1647: 71. 91. törv. cz. — Lehoczky Stemmat. I. 191.

5) Tudománytár 1835. III. köt. 297. lap.

6) 1649: 60. 1662: 26. 37. 39. törv. cz.

7) Lehoczky Stemmat. I. 191.

8) Fejér Cod. Dipl. tom. X. vol. IV. p. 157.

9) Registrum Literalium Instrumentorum Sitkey-Nagyianorum p. 85. — Ráth Károly közléséből.

10) Tudománytár 1835. III. k. 297.

11) Ugyanott.

Káldy Márton is volt jezsuita, és egyházi beszédeket hagyott kéziratban maga után [1]).

Káldy Mihály 1629-ben soproni plebános [2]). 1638-ban papóczi sz.-léleki prior, és győri nagyprépost volt [3]).

Káldy Zsuzsánna 1629-ben már mint Cziráky Mózses kir. személynök özvegye élt [4]).

1811-ben emlitetnek a családból János táblabiró; Katalin Gyömörey özvegye, Zsuzsa Vidos Sándor özvegye, és Judit Enessey György neje.

Káldy János (tán a följebbi) Sopron vármegye alispánja, a dunántúli ágost. evang superintendentia főinspectora, meghalt N.-Geresden 1826-ki mart. 30-án, kora 62. évében.

Nógrád megyébe telepedett Káldy István, neje bibithi Horváth Anna, és utánna Magdolna. Legéndi birtokát jelenleg fia birja.

A család czimere a paizs kék udvarában koronás szirén.

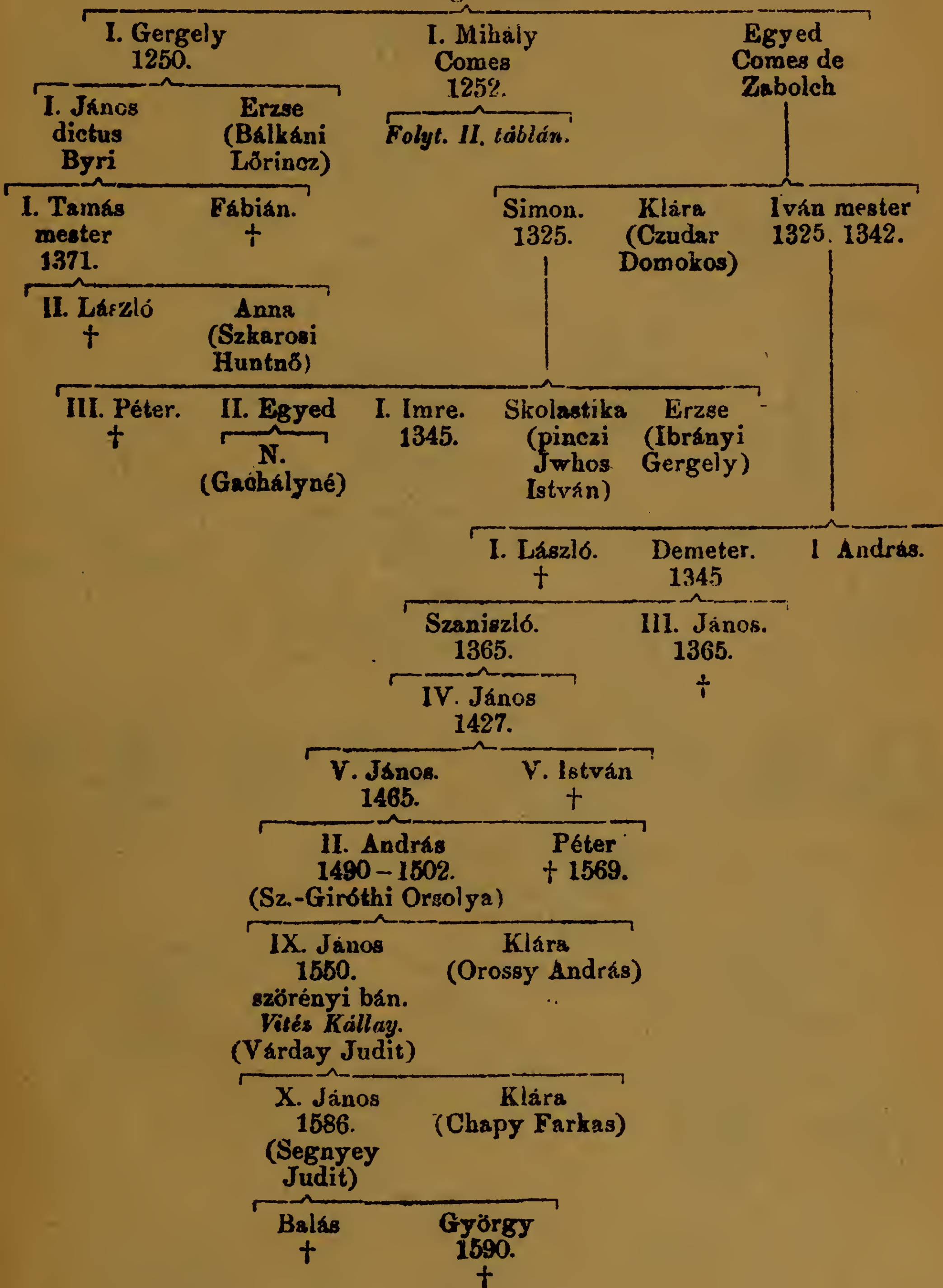
Kállay család. (N.-kállói.) Egyike legrégiebb ősnemes családainknak, mely Szabolcs vármegyében a család nevét, és előnevét adó Nagy-Kálló mezővárost minden okmányaink emlékezetén túl, valószinűleg a haza első foglalása óta birja.

Eredetét a száznyolcz ős nemzetségek egyikéből, a Bolok-Simián nemből (genus) veszi, mint ezt a család levéltárában eredeti XIII. századbeli oklevelek tanusitják.

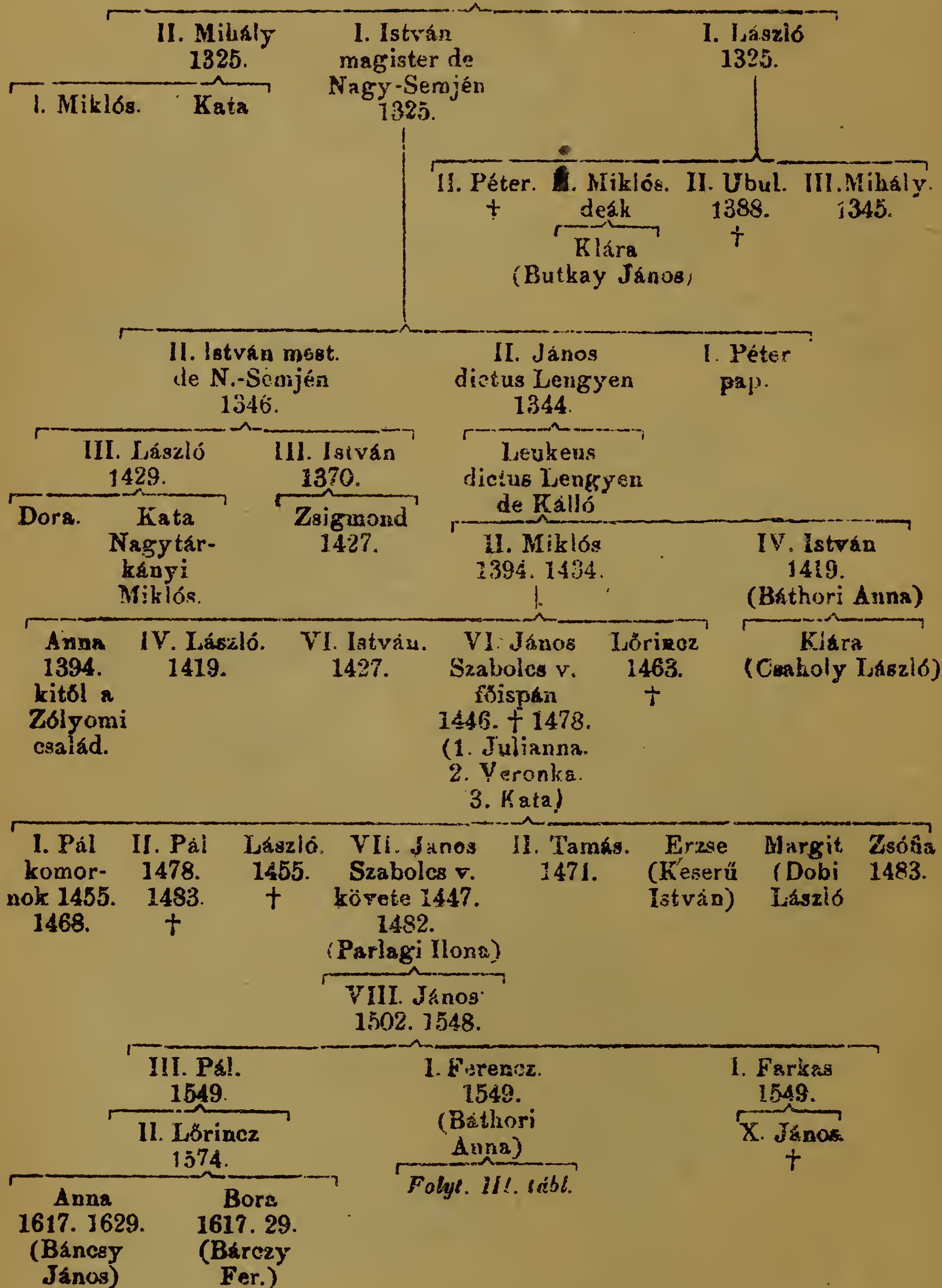
[1]) Tudománytár 1835. III. k. 297.
[2]) Ugyanott.
[3]) Ugyanott.
[4]) Péterfi Concilia II.
[5]) Tudománytár 1835. III. k. 297.

Oklevelileg ismert törzse U b u l de genere Bolok-Simian (Balog-Semjén) volt, ki II. András király korában élt. Ettől a család hiteles adatok nyomán következőleg sarjadzott le:

I. t á b l a.

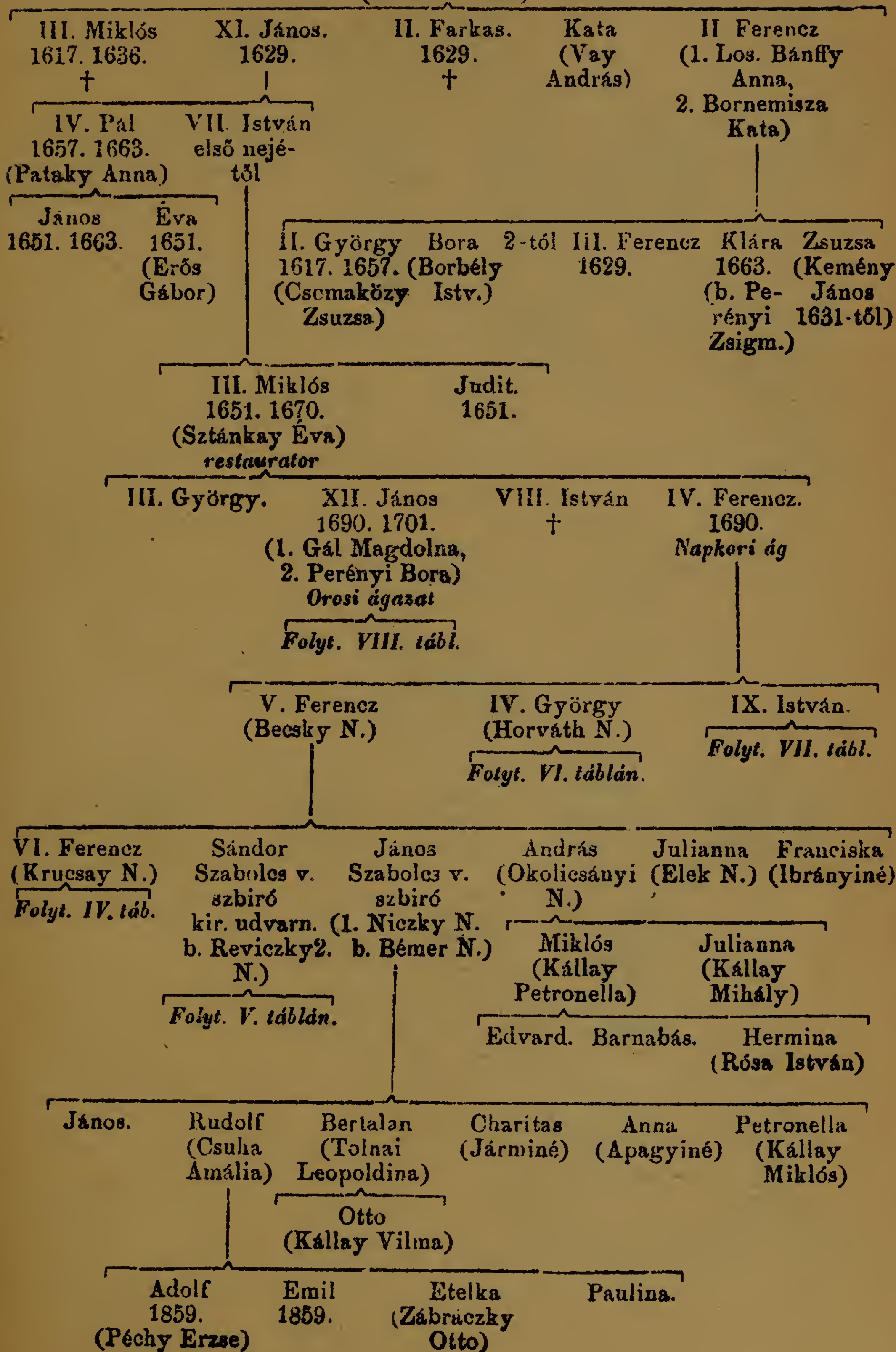

II. t á b l a.

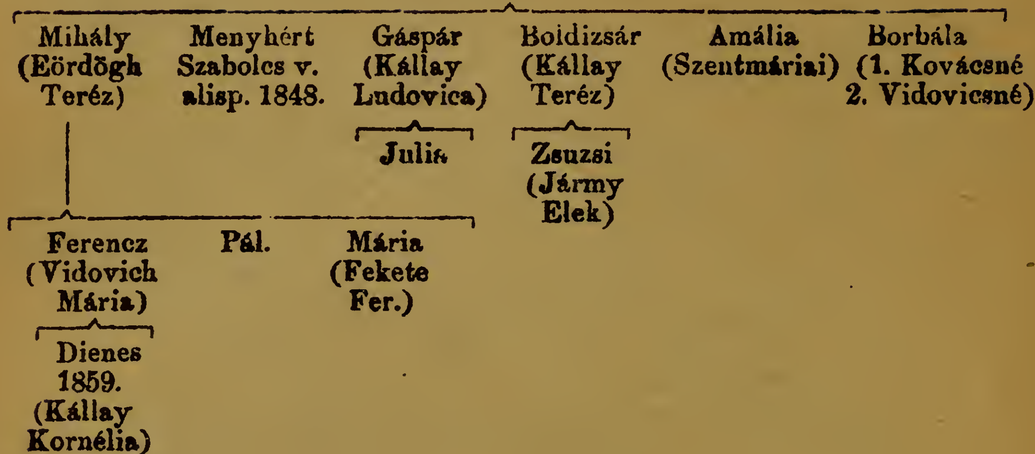

I. Mihály, ki az I. táblán.
Comes
1252. 1292.
II. Mihály
1325.
I. Miklós.
Kata
I. István
magister de
Nagy-Semjén
1325.
I. László
1325.
II. Péter.
†
I. Miklós.
deák
Klára
(Butkay János)
II. Ubul.
1388.
†
III. Mihály.
1345.
II. István mest.
de N.-Semjén
1346.
II. János
dictus Lengyen
1344.
I. Péter
pap.
III. László
1429.
Dora.
Kata
Nagytár-
kányi
Miklós.
III. István
1370.
Zsigmond
1427.
Leukeus
dictus Lengyen
de Kálló
II. Miklós
1394. 1434.
IV. István
1419.
(Báthori Anna)
Klára
(Csaholy László)
Anna
1394.
kitől a
Zólyomi
család.
IV. László.
1419.
VI. István.
1427.
VI. János
Szabolcs v.
főispán
1446. † 1478.
(1. Julianna.
2. Veronka.
3. Kata)
Lőrincz
1463.
†
I. Pál
komor-
nok 1455.
1468.
II. Pál
1478.
1483.
†
László.
1455.
†
VII. János
Szabolcs v.
követe 1447.
1482.
(Parlagi Ilona)
VIII. János
1502. 1548.
II. Tamás.
1471.
Erzse
(Keserű
István)
Margit
(Dobi
László
Zsófia
1483.
III. Pál.
1549.
II. Lőrincz
1574.
Anna
1617. 1629.
(Báncsy
János)
Bora
1617. 29.
(Bárczy
Fer.)
I. Ferencz.
1549.
(Báthori
Anna)
Folyt. III. tábl.
I. Farkas
1549.
X. János.
†

III. tábla.

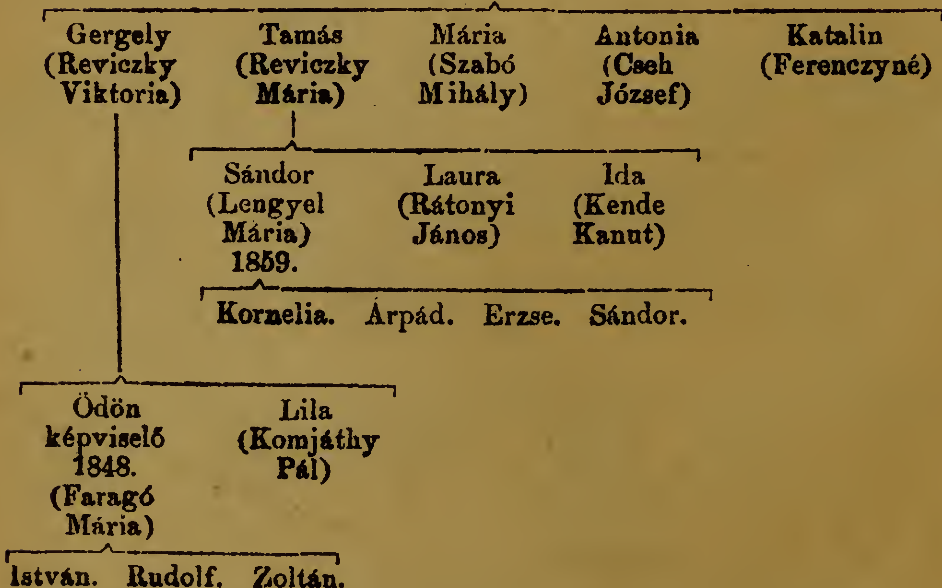
I. Ferencz, *ki a II. táblán.*
1549.
(Báthori Anna)

IV. t á b l a.

V. t á b l a.

VI. t á b l a.

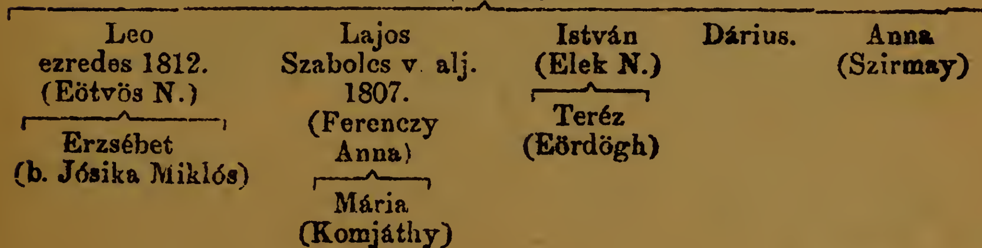
IV. György, *ki a III. táblán.*
(Horváth N.)

- Miklós 1807. Szabolcs v. alisp. kir. udv. (Tahy N.)
  - Kristóf (Ibrányi Mária) †
  - Imre
    - György 1859.
      - András.
      - Vilma (Kállay Otto)
    - Kálmán (Kelemen N.)
      - Miklós. Béla. és 4 leány.
    - Amália.
    - Karolina.
    - Teréz (Patay István)
    - Ludovica (Fazekas László)
  - Albert
    - Emánuel (Reviczky Jozefa)
      - Kornél (Kállay Ernesztina)
      - Albert.
    - Ilona (Szeremlay Ignácz)
    - Adél (Baranyi Gusztáv)
- V. György egri kanonok 1807. †
- II. József (Vás. n. Eötvös N.)
  - Leopold.
    - Leopold.
  - Károly.
  - József.
    - István.
  - Dániel
    - László (Kállay Anna)
    - József. (Kállay N.)
    - János
    - Jozefa (Orosz Antal)
  - Lőrincz.
    - Gusztáv.
- Károly katona (1. Lánczy Magdolna) †
- László (Bogyó N.)
  - Julianna. (Eördögh N.)
  - Mária (Kornis N.)
- Éva (Dobay László)
- N. (szerepi Kelemen Ignácz)

VII. t á b l a.

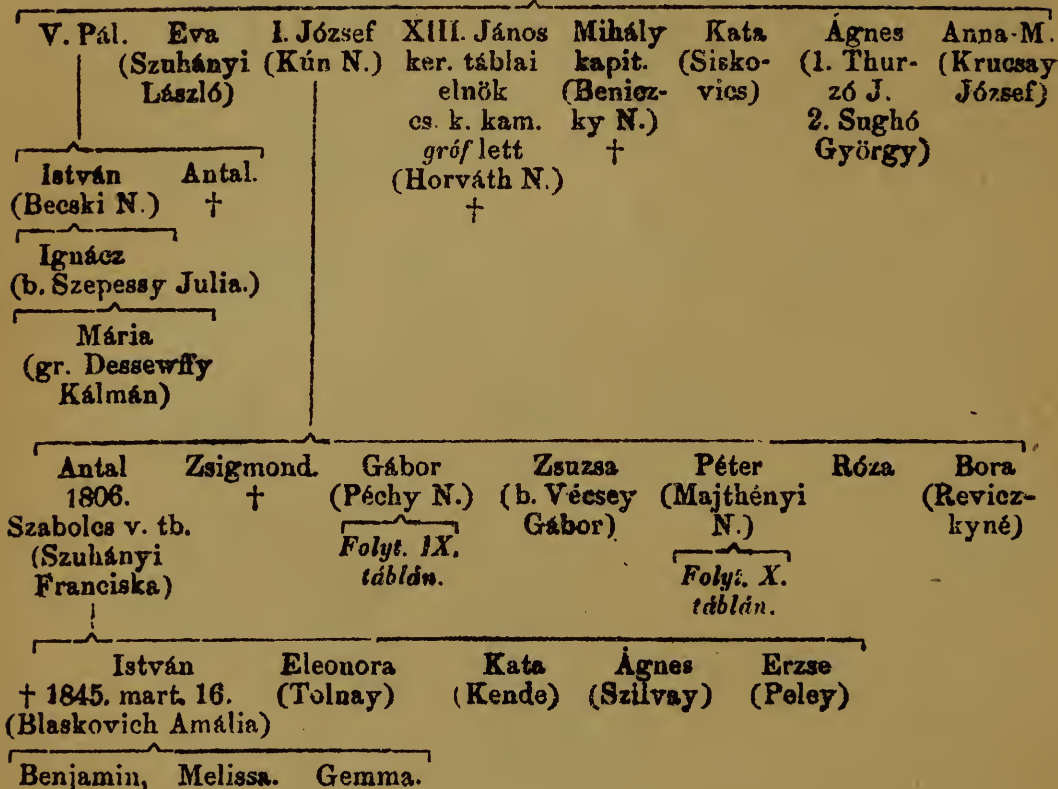
IX. István, *ki a III. táblán.*

- László Heves v. alisp. (b. Reviczky N.)
  - Leo ezredes 1812. (Eötvös N.)
    - Erzsébet (b. Jósika Miklós)
  - Lajos Szabolcs v. alj. 1807. (Ferenczy Anna)
    - Mária (Komjáthy)
  - István (Elek N.)
    - Teréz (Eördögh)
  - Dárius.
  - Anna (Szirmay)

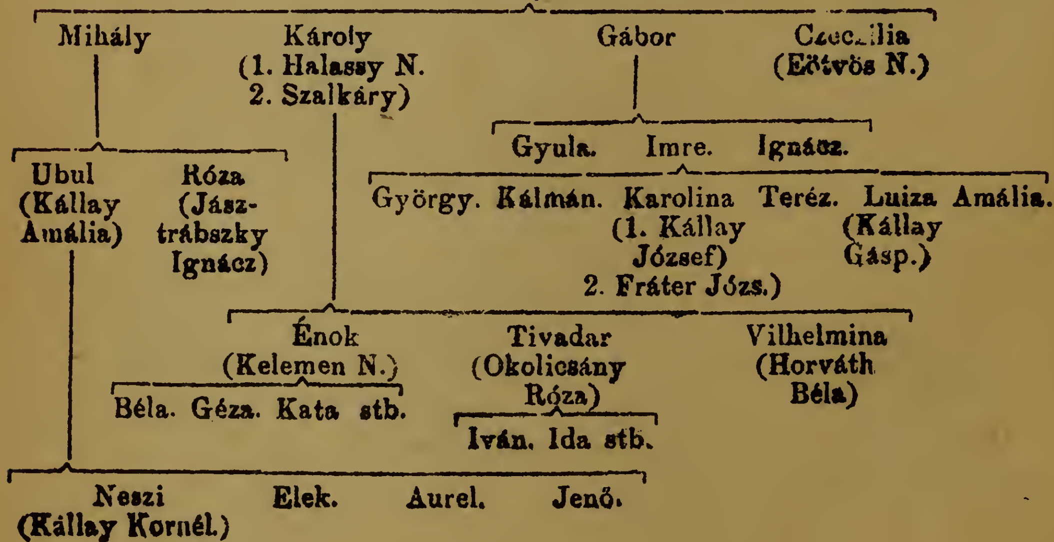
VIII. t á b l a.

XII. János, *ki a III. táblán.*
(1. Gál Magdolna,
2. b. Perényi Bora)

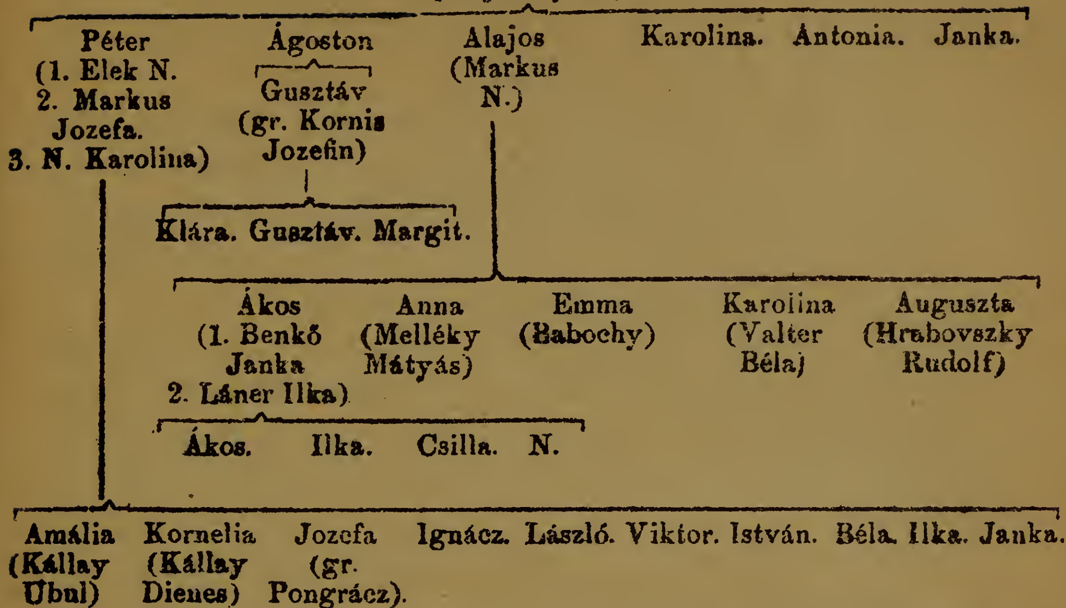

IX. t á b l a.

Gábor, *ki a VIII. táblán.*
(Péchy N.)

X. tábla.

A család törzsének, a Balog-Semjén nemből eredt Ubulnak — mint az I. táblán láthatjuk — három fia volt: I. Gergely, I. Mihály és Egyed.

I. Mihály, ki 1252-ben Comes-nek iratik, 1262-ben István ki-királyi herczegtől, akkor erdélyi fejedelemtől (később V. István királytól) adományban kapott a sáros-pataki várban egy félben maradt tornyot, hogy azt fölépithesse és örökösen birhassa. Utóbb pedig, midőn István király lett, 1271-ben Szabolcs vármegyében két pusztát nyert tőle I. Mihály, melyek az oklevélben Nunkupul és Tuth néven fordulnak elő, és ma Napkor és Guth-nak neveztetnek [1]. E pusztákat még Ubul kapta II. András királytól adományban, azon érdemeiért, melyet Ubul az oroszok elleni hadban Kálmán herczeg alatt szerzett, mely háborúban állitólag Ubulnak egy Egyed nevü testvére is elesett. Utóbb e birtok valami módon — mint Budai irja — elidegenedett az Ubul gyermekeitől, és ezért V. István király azokat I. Mihálynak vissza adá.

1290-ben IV. László király a leleszi monostor fölötti kegyúri jogot elvévén Simon Mitzbán fiaitól, I. Mihály fiainak I. Istvánnak és Pálnak adományozá. Ez utóbbi (t. i. Pál) nincs a táblázaton. Ez

[1]) Budai Fer. Hist. Lexikon III. 484. V. ö. Fejér Cod. Dipl. tom. VII. vol. II. p. 205.

oklevél kelt Karánsebesen, Fülöp és Jakab apostol ünnepe előtti szombaton [1]).

1292-ben I. Mihály (Nobilis vir Comes Michael filius Ubul de genere Seemyen) az esztergami káptalan előtt tiltakozik némely neki okozott károk és jogtalanságok végett [2]).

I. István (I. Mihálynak fia) I. Károly király korában élt, és a családnak több birtokait, nevezetesen Semjént, Sz.-Mihályt, Gúthot, és Napkort, melyeket Omode nádor erőszakkal elfoglalt, 1317-ben Ratold Dósa nádor elnöklete alatt tartott szalácsi gyülés itélete folytán [3]), hozzájárulván a király megerősitése is, visszaszerezte.

1325-ben osztoznak II. Mihály, I. István és I. László testvérek Egyednek Szabolcs vármegye főispánjának fiával Iván mesterrel, mely alkalommal II. Mihálynak Kér, Panyola, Nagy-Semjén, Szent-Mihály, Napkor, Béltek, Thivadarthuk nevezetü jószágokból jutott részbirtok [4]).

1333-ban I. László, II. Lengyen Jánossal szerzé Székelynek felét férfi-ágra.

1342-ben I. Miklós (II. Mihálynak fia) osztozik I. Lászlóval, II. Lengyen Jánossal, Iván mesterrel, és Simonnak fiával Imrével, melynek folytán nevezett I. Miklós részt kap Nagy-Kálló, Tót-Kálló, Oros, Város, Napkor, Semjén, Laskód, Byr, Bogus, Kér, másik Semjén, Filep, és Bodorthelek-ben. — A simai birtok osztatlan maradt [5]).

1344-ben ismét III. Mihály (I. Lászlónak fia) II. István és II. Lengyen János osztoztak.

1347-ben I. Miklósnak magvaszakadtán ennek birtokrészén megosztoztak III. Mihály (I. Lászlónak fia), és II. Lengyen János (I. Mihály ágáról;) kizárván az osztályból I. Miklós nővérét Katalint, Kemechei Mihálynét, miután a birtok csak fiágat illetett [6]). E végett Kemechei János pert inditott a Kállayak ellen, nevezetesen Lenk, Eszlár, Gyomán, Byr, Zekel, és Fülöp nevü szerzett birtokok-

---

[1]) Kaprinai Mss. B. tom. XVIII. 236.

[2]) Katona Hist. Critic. tom. VII. p. 354. — L. Kaprinai Mss. B. tom XVIII. p. 234.

[3]) Katona Hist. Critica. tom. VIII. p. 338.

[4]) Családi adatok.

[5]) Ugyanaz.

[6]) Ugyanaz.

ból adandó rész végett, végre 1406-ban a Kemechey-ek minden jogaik kiegyenlitéseül Székely felét nyerék.

Kihalván I. Gergelynek ágán Tamás mester, és fia meg II. László még előbb magtalanul, 1370-ben ennek részét a leányág kizártával I. Mihálynak, és I. Egyednek ivadéka osztá fél, névszerint III. István, Leökeös, Szaniszló, és III. János osztták meg. 1364-ben Simá-t III. János és Szaniszló birá, kiket annak, mint közös birtoknak eladásától tiltott Leökeös, ki kállói Lengyen Leukeus-nak iratott.

Ugyan ez idő tájban szerepelt a családból II. Ubul mester (I. Lászlónak fia), ki 1379-ben I. Lajos király alatt a velenczések ellen harczolt, ez okból honn folyamatban lévő pereire nézve halasztó parancsot nyert. I. Lajos király halála után, mint befolyásos bajnok, az özvegy Erzsébet királyné által is fölkéretett 1384-ben, hogy irányában is hűségében megmaradjon [1].

II. Miklós (Lökös-nek fia) 1404-ben Zsigmond király rendeletéből Maróthi János macsói bánnal Erdélybe a Ludán Tamás és Debrő István által támasztott lázongások lecsendesitésére küldetett. 1411-ben pedig arra nézve vett Zsigmond királytól parancsot, hogy fegyvereseivel Kassára siessen a lengyel király ellen viselendő háboru miatt. 1414-ben Simonnak leánya Erzsébet, Ibrányi Gergelyné nász-ajánajándok és leánynegyed-képen Leuk, Eszlár, Gyomán, és Bagos felét és a szent-péteri pusztát kapá a családtól.

Lökösnek fia, II. Miklós, 1422-ben Szabolcs vármegyétől megnyeré, hogy szökött jobbágyai a föld-dijt és adósságaikat lefizetni köteleztettek [2].

VI. János (II. Miklósnak fia) 1426-ban Radul oláhországi hadjáratban vett részt, és érdemeket szerze, melynél fogva 1427-ben Zsigmond királytól Vásáros-Kállón és egyéb más helységekben a királyi jogokra adományt nyert [3], s egyszersmind rokonaival Zsigmonddal, Lőrinczczel, IV. Jánossal együtt Simá-ra is adományt kapott, mire nézve 1428-ban a Kemechey-leányágiak ellent mondottak. Az 1446-ki rákosmezei országgyülésen Várday Miklóssal együtt Szabolcs vármegye főispánjává neveztetett. 1464-ben Mátyás királytól arról vett rendeletet, hogy Szapolyai Imre bán által reá bizott két ezer

[1]) Kaprinai B. tom. I. p. 245.
[2]) Fejér Codex Dipl. tom. X. vol. 6. p. 517.
[3]) Katona Hist. Critica tom. XII. p. 489.

arany forintot ennek adja vissza. Meghalt 1478-ban. Neje egymás után három volt, ugymint 1. Julianna, 2. Verona, és 3. Katalin, kiknek családi neveiket nem ismerjük [1]). Ezektől több gyermekei születtek, kiket alább emlitendünk.

Most térjünk I. Egyed ágához, mely a XVI. század végén kihalván, ugy is I. Mihály ágánál, mely máig leterjedt, korábban bevégzé virágzását.

I. Egyed ágán II. Andrásnak Szent-Girólhi Orsolyától fia IX. János átalában kis-kállói Vitéz Jánosnak neveztetett; 1522-ben neveztetett szörényi bánná Báthori István nádor által, minthogy II. Lajos király ekkor Csehországban járt. 1524-ben Tomori Pállal hadakozott Ferhát basa ellen. Részt vett 1526 ban a mohácsi gyászos ütközetben, és ott, midőn Ráskai Gáspárral a belgrádi basa ellen rendeltetett, fogságba esett, de csak hamar kiszabaditák őt vitéz társai. A mohácsi vész után IX. János mindég a nemzeti párttal tartott, és János királynak állandóan hive maradt. Ennek érdekében portyázott 1528-ban a Szepességen [2]). 1536-ban Horváth Ferencz regéczi kapitánynyal Kassát hóditá meg. 1540-ben — úgy látszik — ő volt kijelölve a török portára küldendő ajándék elvitelére. Neje kis-várday Várday László leánya Várday Judit volt, kitől gyermekei X. János, és Klára Chapy Farkasné valának.

X. János Erdélyben szerepelt, a mennyiben Békes István részén állván, ezzel Báthori István erdélyi fejedelem ellen harczolt 1575-ben. Utóbb mindketten a győzedelmes Báthorival kiengesztelődvén, annak hívei lőnek, és többi közt ennek részén vitézül harczolt 1581-ben Pleskov mellett az oroszok ellen. Neje Segnyey Judit volt, kitől fiai Balás és I. György ez ágazatot 1590. táján sirba vivék.

Visszatérvén VI. Jánoshoz, ennek három nejétől több, és ezek közt két (I. és II.) Pál nevü gyermekei valának.

I. Pál, gyermekkorában állitólag együtt tanult Erdélyben Mátyás királylyal [3]), utóbb ennek kamarása volt, és rokonával Kállay V. Jánossal, és Parlagi Györgygyel I. Mátyás király alatt Jajcza ostrománál, és másutt is vitézül és saját költségén harczolván, 1464-dik évben mind hárman ebbeli költségeik pótlásául a kincstárnak azon évi

[1]) Az elzárt családi levéltár bizonyosan minden erre biztos adatot nyujthatna.

[2]) Sperfogel Wagnernál Analecta Scepus. I. p. 153.

[3]) Vay L. Német hivség 374. lap.

szatmármegyei jövedelmét, (t. i. minden öt portától egy arany forintot) kapták [1]. 1464-ben Treutel Miklós magvaszakadtán ennek javait is I. Pál nyeré Parlagi Györgygyel adományban [2]. Ugyan ez évben ismét Parlagi Györgygyel, maga ugy testvére VII. János, nagybátyja Lőrincz, és rokona V. János részére szolnokmegyei (Mező) Túrt, és Warsányt előbbi birtokosaiknak a rácz despotáknak hűtlenségi bélyegén I. Mátyás királytól adományban nyerte, és azokba a budai káptalan által ellentmondás nélkül beiktattatott [3]. Igy kapta a Kállay család Mező-Túr feleréşzét, melyet a legujabb időkig osztatlanul birt. A másik fele a Parlagi család után más családokra szállt. I. Pál—ugy látszik—1468-ban elhalt. És utánna ismét egy II. Pál testvére született, ki 1478—1483-ban élt.

VII. János az 1447-ki országgyülésen Szabolcs vármegye követe volt [4]. Egy fia maradt: VIII. János.

1476-ban Kállay Margit Dobi Lászlóné, leány-negyedet kapott a Kállayaktól.

1483-ban Kállay Erzse Keserű Istvánné a család simai birtokából leány-negyedet kapott. — Sima végett a Zólyomiak is, kik II. Miklósnak Anna nevü leányától származtak, pert inditottak, de a nyolczados törvényszék Simát is fi-ági birtokul itélé, és 1505-ben Zólyomi Dávidnak gyermekei ebből a leány-negyedet nagyatyjuk után elfogadák.

VIII. Jánosnak három figyermeke volt, ugymint 1. III. Pál, ki Lőrincz fiától származott unokáiban Anna Báncsy Jánosnéban, és Borbála Bárczay Ferencznében fi-ágon kihalt. Leányági utódai a Jármy-ak stb. — 2. I. Farkas, ki X. János fiában halt ki, és 3-or I. Ferencz, ki 1549-ben élt, és neje Báthori Anna volt. Ettől négy fia, és leánya Kata Vay Andrásné maradt. A fiuk közül II. Ferencznek első nejétől losonczi Bánffy Annától II. György és Borbála Borbély Istvánné született; második nejétől Bornemisza Katától (ki utóbb Perényi György neje lön) III. Ferencz, Klára b. Perényi Zsigmondné, és Zsuzsanna Kemény János utóbb erdélyi fejedelemné születtek. A fiuk magnélkül haltak el.

---

[1] Katona Hist. Critica tom. XIV. p. 661.
[2] Ugyanott p. 763.
[3] A hártyán kelt eredeti iktatási jelentés szerint.
[4] Kovachich Vestigia Comitiorum p. 266—168.

XI. J á n o s nak két fia maradt: IV. P á l és VII. I s t v á n.

IV. P á l n a k egy fia maradt XIII. J á n o s, ki kiskorában halt el, és kit anyja Pataky Anna, ki utóbb Kubinyi Lászlóhoz ment nőül, tiz hónapig temetetlen hagyott; sőt nevezett Pataky A n n a egyetértvén a leány-ággal, ugymint emlitett Kállay Klára-Máriával Perényinével, és Zsuzsanna Keménynével, noha VII. Istvánnak volt III. M i k l ó s fia, 1650-ben a Kállay fi-ág kihalása ürügyén a Kállay család-birtokra adományt vettek. Nemkülönben egyetértve Kállay Borbála férjével Báróczay Ferenczczel 1660-ban Kubinyi Lászlónak, ki III. M i k l ó s n a k gyámja volt, ezt okleveleitől megfosztták. Ennek nevében 1651-ben az adományozásnak ellentmondatott, s később a birtokok csakugyan reá vissza is kerültek. E III. M i k l ó s ban állt fiágon a XVII. század végén egyedül a család, és ez okból ő a családnak mintegy megujjitója (rastauratora), mint az a családfán is megjegyezve áll.

III. M i k l ó s, valamint átalában a család reform. vallásu volt, és — mint iratik — III. Miklós az eperjesi mészárlások korában, ennek hatása folytán lön katholikussá. Azonban az áttérés II. Ferencz leányainál már előbb is foganatba vétetett, t. i. II. Ferencznek második neje Bornemisza Kata kath. vallásu lévén, leányát Z s u z s a n n á t a kath. vallásban nevelteté, míg később mint Kemény János hitvese ismét reform. lön. Érdekes róla ide jegyezni, mit Kemény János önéletiratában erre vonatkozva ir: [1] „*Az hagyott helyen* — ugymond — *megegyezék szolgáimmal, Kállót is elkerülvén, Rosályban menék Kun Lászlóhoz, az holott valahány napokig mulatván, azon alkalmatossaggal jedzém el magamnak feleségül Prényi Györgynek mostoha leányát, néhai Kállai Ferencznek Bornemisza Katától való édes leányát, mely Bornemissa Kata Alaghi Menyhárttal anyjul egy vala, Kállai Ferencz pedig másik Kállai Ferencznek Báthori Annától való fia volt. Lött ez megmátkásodásom anno Dni* 1631. *midőn járnék* 24 *esztendős koromban aratás és szüret közben. Minthogy pedig az Prényi Györgyöt, mostoha atyját kinevelte, s Kállay Ferenczet is, édes atyját ki nemzette, tudtam vallásomon levőknek lenni, nem is gondoltam, és a szerzők is nem jelentették, hogy anyja pápista volna, s abban is nevelte volna eljedzendő feleségemet, midőn már menő utamban csak közel volnánk Halmi nevü falubeli udvarházokhoz, mely van Ugocsa vármegyében, akkor értém meg; melyre nézve általjában eltökéllettem vala magamban, hogyha az látást már nem változtathatom is, velem levén böcsületes úremberek, Kun László és István uraimék, de halaszszam az meg-*

[1]) Szalay L. Magyar történelmi emlékek. I. 233. lap.

kötelezést édes angámra, ki még akkor élt, s atyámfiaira, azonban többé oda ne fogjak vallására nézve; de mivel Istentől ugy volt rendelve, az meglátás után megkelle lennie az gyürőváltásnak is. Noha pedig talám harmadik esztendejében együttlakásunknak, vallásban is megegyeztünk: mindazonáltal addig nagyszübeli fájdalommal szenyvedtem az vallásban különözést, sok bajjal is távoztattam az papoknak hozzám szokásokat, de minden kénszergetés és az miatt való izetlenkedés nékül Isten megtérité. Én mindazáltal senkinek nem tanácslom, hogy azt próbálja, különöző vallásra házasodjék: nagy lelki gyötrelem."

De térjünk vissza III. Miklóshoz, a családnak uj megalapitójához, kitől a mai nemzedék két fővonalon sarjadzott le. Ugyanis III Miklósnak nejétől Sztánkay Évától több gyermeke született ugyan, de ezek közűl csak XII. János és IV. Ferencz terjesztett le ágazatot, és általok a család két fővonalra oszlott, a XII. János ivadéka az *orosi*, IV. Ferencz utódai pedig a *napkori* vonalat képezvén.

Napkori vonal.

E vonalon IV. Ferencznek fia, az ős magyar arczu V. Ferenz, kinek tasnád-szántói Becsky leánytól született gyermekei közűl Sándor Szabolcs vármegyében szolgabiró, utóbb kir. udvarnok, testvére János szintén ott szolgabiró volt.

VI. Ferencznek nádfői Krucsay leánytól gyermekei közűl Menyhért Szabolcs megyének 1838-ban főszolgabirája, 1841- 1848-ban első alispánja és 1847-ben országgyülési követe volt.

Sándornak Gergely fiától unokája Ödön 1841-ben Szabolcs vármegye főszolgabirája, 1848-ban nemzetgyülési képviselője volt.

Andrásnak fia Miklós 1838-ban Szabolcs megye főadószedője volt.

IV. Györgynek fiai közűl Miklós e század elején Szabolcs megyének hires alispánja, és udv. tanácsos. Fia Kristóf cs. k. kamarás és Kraszna vármegye administratora volt 1840-ben Másik fiától Alberttől unokája Emánuel hadi főadószedő ugyanott 1841-ben.

IV. Györgynek fia György egri kanonok és albei prépost volt 1807-ben. Testvére Károly ugyan akkor az Alvinczy ezredben hadnagy, neje Lánczy Magdolna volt; de gyermeke nem maradt.

IX. Istvánnak fia László Heves vármegye alispánja volt e század elején, fiai közűl Leo ezredes, és ennek egyetlen leánya a jeles regényiró b. Jósika Miklós első neje vala. Lajos Szabolcs vármegyében aljegyzőséget viselt egy ideig.

Az orosi vonal.

Az orosi vonalt XII. János kezdi meg. Két nejétől (1. Gál Magdolna, 2. báró Perényi Borbála volt) gyermekei közűl Mihály kapitány; XIII. János a tiszáninneni kerületi tábla ülnöke, cs. kir. kamarás, 1770-ben grófságra emeltetett [1]), azonban mag nélkül halt el.

Józsefnek Kun leánytól fiai közűl Antal Szabolcs vármegyei táblabiró, hiripi Szubányi Franciskától fia István kir. tanácsos és Csanád vármegye administratora volt 1840-ben. Meghalt Pesten 1845-ki mart. 16-án kora 55-ik évében. Nejétől Blaskovich Amáliától gyermekei: Benjamin, Melissa és Gemma.

Gábornak Mihály nevü fiától unokája Ubul 1841-ben Szabolcs vármegyei alszolgabiró lön. Gábor másik fiának Gábornak fiai közűl Gyulának fia Árpád.

Az elészámláltakon kivül is még számtalanon viseltek megyei hivatalokat, és többen a hadi pályán is szolgáltak, azonban rólok adataink nem levén, itt meg nem emlithettük.

A család jelenleg kath. vallásu, és birtokos Heves, Szabolcs, Szatmár és Csanád vármegyékben.

Nemzékrendje Ubultól kezdve több táblai pereken kivül az Elek nemzetség ellen Sima iránt, valamint a Jármyak ellen Oros, Tura és Laskod iránt folyt perekben is törvényesittetett.

A család ősi czimere — mint itt a 26. lapon lá.ható — egy zöld sárkány által keritett kék paizs mezejében egy sisakos fej, alatta két piros sziv, és a fejjel egy vonalban függő helyzetben ponty látható, a paizsfölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardja hegyén levágott vérző törökfejet tartva. Hagyomány szerint a farkát szájában tartó sárkány onnan jőve a czimerbe, mert VII. János I. Mátyás király korában a sárkány-rend vitéze volt., és állitólag egy csata alkalmával egy törököt a vizbe szoritván, ott agyon szúrta, és nyakát szegvén, midőn fejét kardja hegyére vette volna, azzal együtt egy a hullára éhező pontyot is kihúzott a folyamból [2]). Lehet, hogy a czimerre vonatkozó oklevél is feltalálható lenne a család terjedelmes levéltárában, ha az már is megnyilnék a történelem részére.

Kállay család, másképp Szent-Miklóssy. Lásd *Szent-Miklóssy* család.

---

[1]) Lehoczky Stemmat. I. p. 169.

[2]) B. Vay László Német hivság. 374. lap.

Kállai család. (Somlyói). Szilágysági birtokos család, István az 1791- és 1794-ki, — Mihály az 1792-ki országgyülésen Kraszna vármegye követei. Antal előbb szolgabiró, utóbb törvényszéki ülnök 1848-ig. László ugyanakkor alszolgabiró [1].

Kallós család. Marmaros, Szabolcs, Szatmár vármegye nemes családainak sorában áll. Közűlök Károly 1837-ben Szatmár vármegyei al-ügyész.

Kálmán család. (Inakodi). Kihalt családaink egyike, melyből inakodi Kálmán János 1505-ben Somogy vármegye követe volt a rákosi országgyülésre [2].

Kálmán nevü család jelenleg is él Zala és Nyitra megyében.

Kálmánczhelyi család. Szabolcs vármegye nemes családai közé soroztatik Fényes E. Geographiájában.

Kálmándi család. Szabolcs vármegye nemes családai sorában fordul elő Fényes E. Geographiája szerint.

Hajdan Erdélyben is élt Kálmándy család, melyből Mihály többed magával Karánsebesre menekült, de Básta biztatására visszatérvén, ennek parancsára Kolosvárott többekkel megöletett 1604. [3].

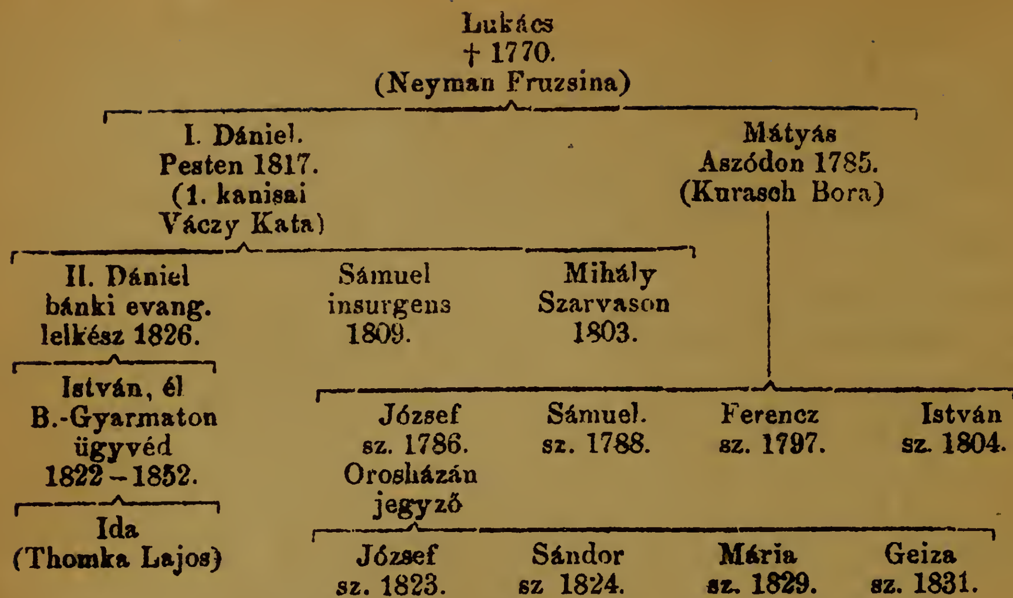
Kalmár család. (Jászberényi.) Mint előnevük mutatja, Jászberényből eredtek. Jászberényi Kalmár Bertalan anyai ágról már nemes (agilis) 1582-ben nyert Rudolf királytól czimeres nemesitő levelet saját, ugy neje Agatha, fiok Márton és leányuk Orsolya, továbbá veje jászberényi Kis Mihály nevére és utódaik részére, mely czimeres nemeslevél 1582-ben sz. Márton püspök ünnepe előtti negyedik férián Borsod vármegyének Miskolczon tartott közgyülésében hirdettetett kii

A család czimere a paizs kék udvarában zöld halmon korona, melylyen vörös dolmányos kar könyököl, kardot és annak hegyén vérző török fejet tartva; a paizs jobboldali felső szegletében félhold, a balban aranycsillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronáján szintén vörösbe öltözött kar nyugszik, kivont kardja hegyén török fejet tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A nemesség szerzőnek egyik utóda Kalmár Lukács a mult század közepén élt, és 1770-ki mart. 15-én halt meg Aszódon, kora 62. évében. Tőle a leszármazás következő:

---

[1]) Török Antal közlése szerint az országgyülési jegyzőkönyvek után.
[2]) Jászay Pál, A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 157. lap.
[3]) Wolph. Bethlen Hist. tom. VI. p. 8—12.

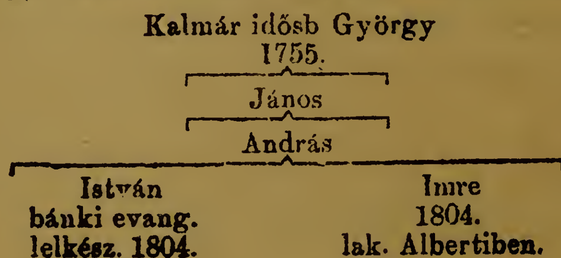

I. Dániel 1815-ben Aszódról Szarvasra, innen 1817-ben Pestre költözött, és 1803-ban máj. 2-án Nógrád megyétől nemességéről fiai részére is bizonyitványt nyervén, azt azon évi junius 3-án Pest megyében is kihirdetteté. Fiai közül Sámuel Pest megyének 1805- és 1809-ben kiállitott felkelő nemes seregében szolgált. Másik fia II. Dániel nógrádmegyei Bánk helységben ágostai evang. lelkész volt. Ennek fia István B.-Gyarmaton ügyvéd, az irodalomnak könyvtárgyüjtés által pártolója.

Mátyás Aszódon lakott, hol Kurasch Ferencznek Menke Erzsébettől született leányával Kurasch Borbálával 1785-ki april. 18-án kelt egybe. Ettől négy fia született, ugymint a) József született Aszódon 1786-ki mart. 19 én. Idővel (1840-ben Orosházán jegyző volt.) b) Sámuel szül. pestmegyei Valkón 1788-ki aug. 8 án. c) Ferencz szül. Bagon 1797-ki octob. 4-én. d) István szül. Aszódon 1804-ki febr. 10-én.

Józsefnek gyermekei József szül. Domonyban 1823. jul. 3-án. — Sándor szül. Domonyban 1824-ki sept. 9-én. — Mária szül. Egyházán 1829-ki jul. 20-án. — Geiza sz. Egyházán 1831. mart. 31-én.

A család egy másik ágának leszármazása következő:

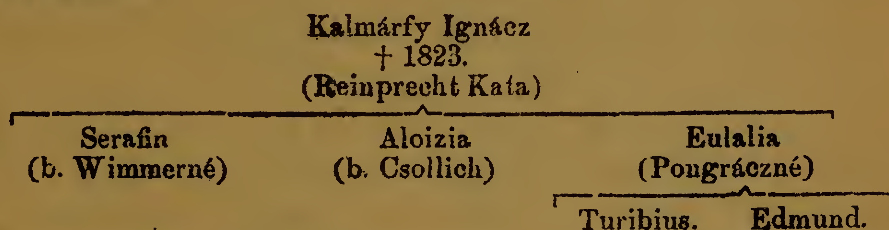
E családfán álló Kalmár idősb György 1755-ben a nógrádmegyei nemesek lajstromában előfordul mint felső-sztregovai lakos, ugyanott emlitetnek akkor középső és ifjabb Kalmár György, idősb és ifjabb János, idősb és ifj. András, id. és ifj. Lukács, Mátyás és végre legidősb György.

A családfán álló Andrásnak fiai István és Imre 1804-ki nov. 20-an nyertek nemességükről Nógrád megyétől bizonyitványt [1]).

Kalmár család. Alapitója Kalmár Márton, ki 1626-ban II. Ferdinand királytól nyerte czimeres nemeslevelét. Utódai Kalmár István, András, János, György és másik György Nógrád megyében az 1726-ki nemesi vizsgálatkor igazolák nemességeiket [2]).

Kalmár János ugyanazon megyétől 1776-ban vett ki nemességi bizonyitványt [3]).

Kalmárfy család. Kramerlauff Ignácz budai polgár 1790-ben czimeres nemeslevelet nyert [4]), és neve Kalmárfy-ra változtattatott, utóbb Leopold rend vitéze, Pest vármegye táblabirája, Buda sz. kir. város birája, és a polgári katonaság vezére volt. Meghalt 1823-ki dec. 13-án kora 70. évében. Neje ns Reinprecht Katával ily családot alkotott:

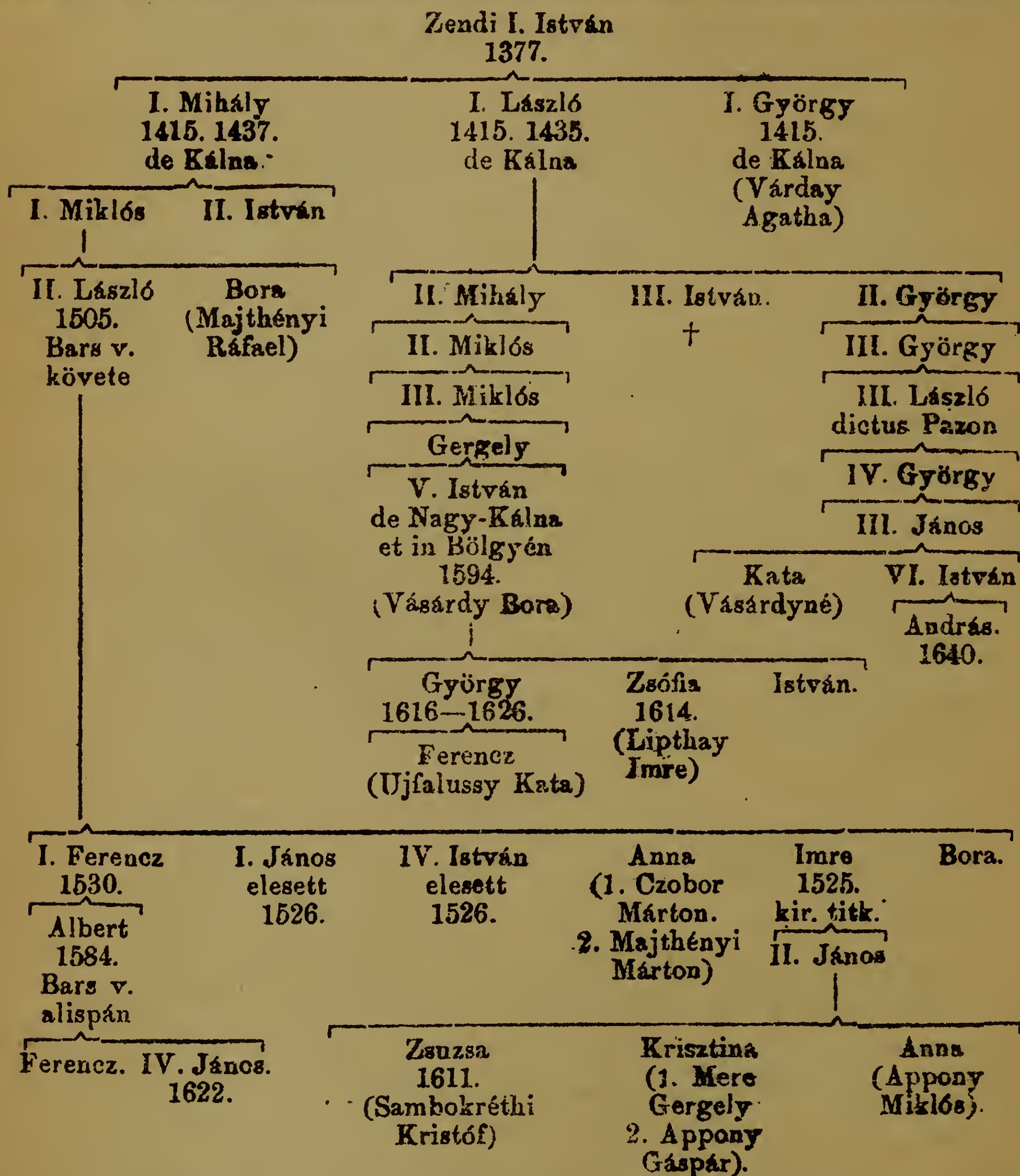
Czimere négyfelé osztott paizs, az 1- és 4-ik osztály ezüst mezejében vörös taréjú fekete kakas irótollat tartva. A 2- és 3-ik osztály kék mezejében fehér folyamban fekete csőrű fehér hattyu uszkál. A paizsfölötti sisak koronájából aranyoroszlán emelkedik ki, első jobb lábában kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-fekete, balról ezüst-fehér [5]).

Nevezett Kalmárfy Ignácz az 1808-ki országgyülésen Buda város követe volt, és a felkelő sereg iránti választmány tagja; ugyanekkor a Ludoviceára kétezer forintot adott [6]).

---

[1]) Nógrádmegyei 1804-ki jegyzőkönyv. 936. lap.
[2]) Protocol. C. Neogr. anni 1726.
[3]) Protocol. pag. 365.
[4]) Collect. Herald. pag.
[5]) Adami Scuta gentil. tom. V.
[6]) 1808-ki 4- és 7. törv. cz.

Kálnay család. (Kis- és nagy-kálnai †.) Barsvármegyének ősrégi kihalt családa, melynek ismert törzse Z e n d i máskép Nagy-kálnai I s t v á n 1377-ben élt. Tőle a család leszármazása a következő:

A család törzse Zendi máskép Nagy-Kálnai I s t v á n 1377-ben I. Lajos királytól borsodmegyei Z e n d helységre uj adományt nyert fi-ágra.

1415-ben I. Istvánnak fiai I. M i h á l y, G y ö r g y és L á s z l ó nyitramegyei mindkét Bölgyént kapják Zsigmond királytól.

1434-ben I. M i h á l y egyedül maga kapja Zsigmond királytól adományban egész Borfeőt.

[1]) Geneal. authent. Mss. tom. I.

1434-ben ismét mind a három testvér Zsigmond királytól adományt nyernek borsodmegyei Zend, Almás és Szőkeháza, barsmegyei Kálna és Geletnek, zemplinmegyei Fölvár és Zadvar, nógrádmegyei Alsó- és Felső-Kürt és Halgacs helységekre, és ugyan ez évben mind ezekben tisztán beiktattatnak.

1435-ben ismét a három testvér három rendbéli adomány-levél erejénél fogva Zsigmond királytól nyerik Hont megyében Dalmadot, Abaujban Zend, Kersed, Gibárt, Nógrád megyében Eskent és Puszta-Megyer birtokokat.

1437-ben Zsigmond király I. Mihálynak hétezer forintban beirja Sárfeő, Sárkuska, és Karkoz nyitramegyei helységeket.

II. László 1505 ben Bars vármegye követe volt a rákosi országgyülésre [1]). Fiai közűl I. János és IV. István 1526-ban Mohácsnál esett el. Imre II. Lajos király titkára volt, ki által 1526-ban az esztergami érsekhez küldetett levéllel [2]).

Kis-kálnai Kálnai Miklós (talán az, ki a táblán III. Miklósnak van irva) 1560-ban Bars vármegye szolgabirája volt [3]).

Nagy-kálnai Kálnay Albert 1584-ben Bars vármegye alispánja volt [4]).

V. István és általa nejétől Vásárdy Borától származott fia György uj királyi adományt szerez 1594-ben Nagy-Kálna, Geletnek, Szénásfalu, Vichnye, Felső-Várad, Kis-Salló, Kis-Vezekény, Kisfalud helységekre, és Kis-Baracska, And, Valkó, Felső-Vásárd pusztákra, melyekbe a szent-benedeki convent által beiktattattak.

V. Istvánnak leánya Zsófia Lipthay Imre neje volt, kinek testvérei István és György 1623-ban geletneki részeiket Lipthay Imrének adák el [5]). Már előbb (1614-ben) geletneki részét nővérével Zsófiával a felső-váradi birtokért cserélé el [6]).

IV. János 1618-ban nyitramegyei sárfői és födémesi, és 1624-ben barsmegyei n.-rendvei részbirtokát idegenité el Lipthay Imrének [7]).

---

[1]) Jászay Pál, A magyar nemz. napjai a mohácsi vész után 157. lap.

[2]) Engel Monumenta p. 217.

[3]) Sz.-benedeki Convent. Fasc. 115. Nro 5.

[4]) Eredeti okirat.

[5]) Sz.-benedeki Convent Prot. K. pag. 125. 140. — Capta Fasc. I. Nro 20, és Fasc. XXX. Nro 19.

[6]) Ugyanott Prot. J. pag. 579. — Protoc. K. pag. 124.

[7]) Ugyanott 1618. Protoc. K. pag. 24. — és 1624. Prot. K. p. 155. Láss többet rólok Nagy Iván „Kisfaludi-Lipthay nemzékrende és oklevelei." Pest 1858. XX—XXIV. lap.

Ugy látszik — legtovább élt a családban IV. Istvánnak fia András, ki 1640-ben gróf Pálffy Pállal s többekkel együtt vitt Bölgyénre uj adományt, és abba be is iktattatott az esztergami káptalan által [1]. Benne fiágon a család elenyészett.

Nem találjuk a családfán Kálnay Dorottyát 1626-ban Pély Mihály özvegyét.

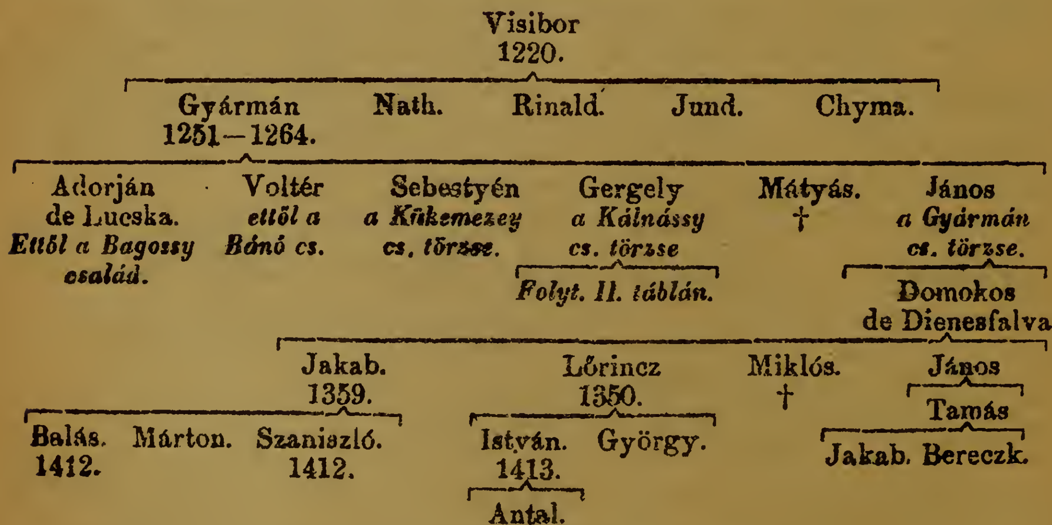
Kálnay család. (Iklandi). Iklandi Kálnai Márton 1559-ben élt, és törzsökös székely vérből eredt, névszerint az Ábrám nemhez és Nagy-Ágh ágazathoz mint primipilus számittatott [2].

Kálnássy család. (Kálnási). Sáros vármegye legrégibb családainak egyike, és egy törzsből ered az ezen munka I. köt. 86. lapján tárgyalt Bagossy, ugyanott 172—175. lapjain ismertetett Bánó, és továbbá a Kükemezey és már kihalt Gyarmán családokkal.

Törzsük, — mint már elmondatott — Vizibor volt, kinek fia Gyárman IV. Béla király korában a tatárok ellen harczolt, és Nath testvérével állitólag egy elrablott magyar herczegasszonyt kiszabaditott. Erre vonatkozik a négy rokon-családnak ősi czimere is, mely egy nőt tüntet fel, kinek feje fölött két oroszlán védőleg tartja a fejedelmi koronát.

Vizibortól kezdve a Kálnássy család leszármazása a következő: [3])

I. tábla.

[1]) Esztergami káptalan 1640. Capsa 2. Fasc. 4. Nro 5.

[2]) Székely nemzet Constitutioja 271. lap.

[3]) Wagner Mss. tom. LXX. pag. 194. — Illető helyén nem közöltetvén a Gyármán család ágazata, kiegészitésül a táblázaton ez is kihalásáig látható.

II. t á b l a.

- Gergely, *ki az I. táblán.*
  - Márk de Kálnás
    - János. 1359.
      - Imre
        - Bertalan. 1435.
          - György de Kálnás 1444—1490. (1. Petronella 2. Ternyei Anasztásia)
            - János (Raszlaviczy Anna)
              - Simon (Duka Ágnes)
                - I. Ferencz gyalui várnagy 1553. (1. Szinyey Potentiana. 2. Kenderessy Anna. 3. Csapy Ilona)
                  - György 1587. (Vekey Ilona)
                    - Gergely 1613. 41. (Bángsy Erzse)
                      - György
                    - György 1621. 37.
                    - Zsigmond (Bük Judit)
                      - Sándor 1685. (Desewffy Zsuzsa)
                        - Gergely (Boronkay Bora)
                          - III. Ferencz (1. Fejér Bora. 2. Rajzinger Anna-M.)
                            - Ferencz.
                            - Sándor.
                              - Károly.
                              - Ádám.
                              - Lajos.
                            - Julianna.
                            - Erzse.
                          - Ádám (Csoma Erzse)
                          - Anna (Válynő)
                    - Margit 1641.
                    - Ilona (1. Szegedy. 2. Athaly Gáspár)
                    - János
                    - Anna (Bánó Zsigm.)
                    - Judit (Zathureczky)
                  - Zsigmond 1589. †
                  - II. Ferencz 1613 - 1621. (kálnói Bornemisza Anna)
                  - Sandria (Válkay Anna)
                  - István. †
                  - Zsófia (Sarudy)
                - Kristóf. 1559.
                - Anna (Kükümezey Gergely)
                - Kata (Jancsó Ferencz)
              - Margit.
              - János. 1547.
            - Ilona (Körtvélyessy)
            - Erzse (Hosszúmezőy László)
            - László 1468—1516.
          - Mátyás makoviczai várnagy 1465.
      - Mihály.
    - István. 1350.

A családfáról látjuk, mint fejlődött ki a törzs unokáiból öt különböző család. Jánostól a XV. században kihalt Gyármán ágazat. A többit mellőzve, Gergelytől eredt a Kálnássy család.

Gergelynek fia Márk már Kalnás-ról iratott. Két fia János és István a XIV. század közepén, 1350-ben éltek. Jánosnak fia Imre ismét Nátfő-ről iratott, valószinűleg lakásáról, mert a család több helyen birván, és osztálykor is valószinüleg minden helyen nyervén birtokrészt, székhelyéről neveztetett el; innen van, hogy hol egyik, hol másik családágon fordulnak elő ugyanazon nevezetek, még nem állandósulván meg vezeték-nevekül. Igy látjuk, hogy a Gyármán családágon is, még Jánosnak fia Domokos Dienesfalváról, sőt Kükemezőről is iratott. Míg Adorjánnak, kitől a Bagossy család származott, ágazatán némelyik a Lucskai birtokról, majd Nátfőről, sőt Kükemezőről is neveztetett.

Nevezett Imrének fia Bertalan osztályos ágazati rokonaival 1412-ben osztozott meg, és akkor a közös birtokokból ő kapta egész Kálnás-t [1]), innen lön azután ez ágazatnak a Kálnássy név végleges tulajdonává.

Bertalannak fia I. György makoviczai várnagy 1444-ben Ulászló királytól Kálnás helységre fiai részére is uj királyi megerősitő adomány-levelet nyert [2]). Utánna testvére Mátyás volt 1464-ben Makovicza várnagya, midőn a szepesmegyei Bussó várába menetelre azon vár kapitányaitól szabad menetlevelet kap [3]).

Simonnak fia I. Ferencz, mint I. Ferdinand hive, Erdélybe szakadt be egy időre, és ott I. Ferdinand vezére Castaldo őt 1552-ben Gyaluvár kapitányává tette, miről azonban ő 1553-ki mart 21-kén családi viszonyai miatt lemondván, arról Castaldótól fölmentő levelet kapott [4]). Ugy látszik, Erdélyben töltött idejének köszöni malomvizi Kenderessy Annávali ismeretségét, ki második neje lön, miután első neje szinyei Merse Potentiana 1575-ki febr. 24-én meghalt, és Gálszécsen (Zemplin v.) eltemettetett [5]). Ferencz nyerte Gál-Szécset 1567-ben Bocskay György hűtlenségi bélyegén [6]).

---

[1]) Wagner Diplomat, C. Sáros, p. 365.
[2]) Ugyanott p. 381.
[3]) Ugyanott p. 71.
[4]) Ugyanott p. 405. — V. ö. Wolph. Bethlen I. 497.
[5]) L. a sir-iratot Szirmay C. Zemplin not. top. p. 377.
[6]) Szirmay C. Zemplin not. top. p. 275.

I. Ferenczczel egy korban 1566-ban élt Kalnássy II. Mátyás [1]), kinek azonban atyját meghatározni nem tudjuk.

A családfa — mint látszik — csak e század elejéig terjed le, és így azon a Sáros és Zemplin megyében a most is élő Kálnássy család tagjait hiába keresnők.

A Kálnássy család e század elején Zemplin megyében Kohány, Gálszécs és Dargó helységben iratik közbirtokosul [2]).

Kálnoky család. (Körispataki gróf, és nemes).) Ős székely család, melynek törzse a hagyományok szerint Kálnok helységet alapitá, és azt a család egy részben mostanáig is birja. A gróf Nemes és Mikó családdal egy közös nemzetségből eredeztetik [3]), és állitólag még a XIV. században I. Lajos király korában András, ki a családfa törzsét képezi, Nemes vezetéknévvel élt; s csak ennek fia István vette föl a Kálnoky nevet.

Nevezett Nemes András hagyomány szerint, — mi azonban a grófi diplomában leli alapját, — I. Lajos király testőrkapitánya volt, és azt vadászat közben egy medvétől menté meg, a honnan eredeztetik a család ősi czimerét, a dühösködő medvét [4]). Fia — mint mondók — István a Kálnoki nevet vevé föl. Ennek fia Máté, ennek Demeter, ennek II. András. Benkő szerint e II. András vette föl a Kálnoky nevet, és Andreas Nemes de Kálnok-nak iratott. Ezen II. András 1459-ben jelen volt a medgyesi gyülésen [5]); egyik fia I. Bálint pedig 1506-ban az agyagfalvi gyülésen vett részt [6]). És az ő idejétől kezdve azután folytonos világosságban áll a család története.

A családfáról, — mint látni fogjuk — lehagyvák nagyrészben a leányok nevei [7]), holott a más családokkali összeköttetést épen ez mutatná fel.

Mielőtt tehát a család többi tagjairól is elmondanók rövid történelmi jegyzeteinket, lássuk I. Andrástól kezdve a család leszármazását a mai napig:

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. p. 137.
[2]) Ugyanott 274. 275. 279.
[3]) Szegedy Synopsis §. 661. — Benkő Transylv. generalis I.
[4]) Ugyanott II. p. 450.
[5]) Kállay Székely nemz.
[6]) Ugyanott.
[7]) Kővári L. Erdély nev. családai 137. 138. lapjain.

I. tábla.

Nemes András
I. Lajos kir. testőre.

Kálnoki István

Máté

Demeter

II. András
1459.

I. Bálint 1506. — Mihály. †

(I. Bálint:) Péter, Háromszéki főpap

(Péter:) II. Bálint, 1560. táblai ülnök (dersi Petki Anna) — Tamás, *a nemesi-ág törzse* — *Lásd II. táblán.*

(II. Bálint:) Druzsianna (1. Kemény János. 2. Basa Tamás.) — I. János, 1612. Háromszéki főpap. (Sárfalvi Károli Kata)

(I. János:) III. Bálint † 1627. — István, Miklósvársz. királybiró székelyek kapit. (Béldi Anna)

(István:) Sámuel, *gróf* 1697. kanczellár † 1706. (gr. Lázár Erzse) — Krisztina (Csáky Gábor) — Zsuzsa (Mikes Kelemen)

(Sámuel:) Ádám, Csiki főkap. † 1719. (Mamucca de la Torre Mária) — Bora (gr. Apor Péter)

(Ádám:) Domokos † 1732. — Antal tábornok — II. Sámuel ezredes — József a török (Maurer I.)

(Domokos:) Judit 1752. (gr. Petki Ist.)

(Antal:) Lajos 1786. Torda v. főisp.

(II. Sámuel:) Franciska (Jellachich Ján. tábornok.)

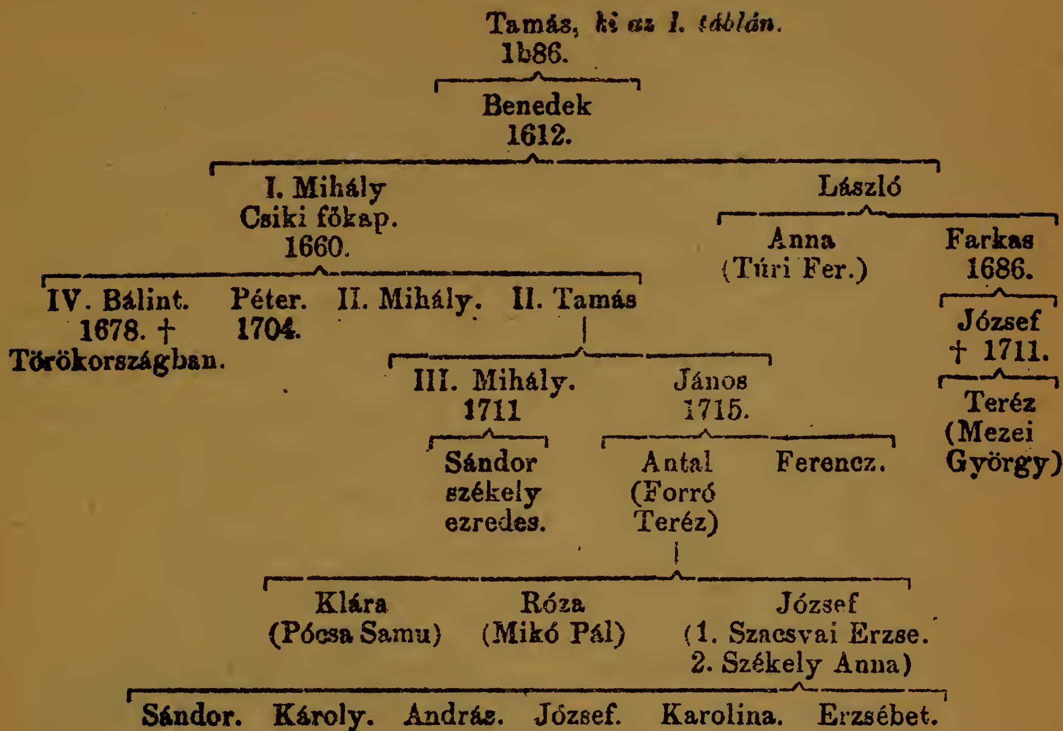
(József:) Ádám

(Lajos:) Henrik — János tábornok † 1832. (b. Jósika Bora)

(Ádám:) Dénes, Mikl. k.-biró iró (nőtlen) — Julia (1. Maurer Mihály. 2. gr. Haller Lajos) — Franciska † 1846. (Sethal János)

(János:) György † százados (gr. Haller Anna) — Imre (nőtlen) — Pál titkár (nőtlen) — Felix.

II. tábla.

I. Bálintnak, ki 1506-ban az agyagfalvi gyülésen jelen volt, fia I. **Péter** Háromszék főkirálybirája a XVI. század közepén két ágra szakasztá családát két fia II. Bálint és Tamás által. Annak ágazata utóbb **gróffá** leve, míg emennek ága maradt a nemesi rangnál; amaz ág az I.; — Tamás ága pedig a II. táblázaton mutattatik fel.

II. **Bálint** táblai ülnök 1560 ki dec. 11-én az ország által a vallásos vitatkozás hallgatására rendeltetik [1]. Nejétől dersi Petki Annától leánya **Druzsianna** előbb Kemény János, utóbb Basa Tamás hitvese. Fia **János** 1600—1610 körül Háromszék főkirálybirája, 1602-ben Géczi Andrással tartott; 1603-ban Székely alatt harczol és elfogatik, 1604-ben megszabadul; 1605-ben Bocskai részére a havasalföldi vajdával szövetséget köt [2]. 1607-ben aláirta a contestatiot a jezsuiták mellett. Emlittetik a fejérvári gyülés 1608-ki aug. 9-ki gyülés végzésében is. Később Báthori Gábor zsarnoksága ellen kel fel, miért 1612-ben máj. 15-én a szebeni gyülésen nótáztatik [3]; de Bethlen Gábor

[1] Kállay, A székely nemzet 254. l.
[2] Wolph. Bethlen tom. V. p. 410. VI. p. 292. 293. 319.
[3] Bojti G. Engelnél Monumenta ungarica 320. 344. 399.

alatt kegyelmet kap 1614-ben [1]. Egyik fia III. Bálint 1627-ki aug. 4-én Brassóban halt meg kora 24. évében.

Jánossal egy időben egy másik János is élt, ki 1603-ban Brassónál Székely Mózses alatt esett el [2].

István, I. Jánosnak fia, 1631. táján Miklósvárszék alkirálybirája volt Henter Péter statutoriája szerint. Ennek fia I. Sámuel, családjának legnagyobb férfia, erélyes, eszes férfiu. Háromszéknek főkirálybirája volt. 1686-ban Tökölit megverte a Vaskapunál; Tököli zászlója most is megvan Körispatakon [3]. Utóbb kincstartó, majd főtartományi biztos. 1694-ben Csikból kiverte a tatárokat, és még ezen évben legelső udvari kanczellár lön [4], és az erdélyi udvari kanczellariát szervezé [5]. 1697-ki april 8-án I. Leopold királytól grófi rangot nyert utódai számára is [6]. Ekkor nyeré az ősi medve czimer helyett az itt metszvényben látható czimerét, mely egy négyfelé osztott paizs, közép koronás kis paizszszal, melynek arany udvarában koronás kétfejü sas látszik, mellén aranyvértecskén a király nevének kezdőbetüje nagy L. ragyog. A czimer nagy paizs osztályaiban a rokon-családok czimereiből kölcsönzött képletek tünnek fel, ugymint az 1. osztályban a kivont karddal álló grif, (Bánffy czimer); a 2-ik osztályban a koronás fejü, és az

[1]) Hogy e János II. Bálint fia volt, Kővári irja id. h. közlött családfán, ellenben A székely nemz. Constitutioja 162. lapján közlött peres itéletben nincs róla szó, a szerint a leágazás igy hangzik: *Si quidem Actor Spectabilis ac Magnificus Comes Antonius, filius Adami, filii Samuelis, filii Stephani, filii Petri olim Kálnoki de Kőröspatak etc.* Itt van-e tehát a hiba, vagy Kővári közlötte családfán? — nem tudhatom.

[2]) Wolph. Bethlen tom. V. pag. 408. világosan alter Joannes-nek nevezve.

[3]) Kállay Székely nemz. 255. l.

[4]) 1694. febr. 23. art. Kővári szerint.

[5]) Cserey Mih. Hist. 139. 157. 209. 229. 250. 434. 439.

[6]) Benkő Transylvania gen. II. 451., hol a grófi diploma is közöltetik.

ország almáját harapó kigyó (Bethlen czimer); a 3-ik osztályban fészkén ülő, és fiait vérével tápláló pellikán (tán Petki czimer?); a 4-ik osztályban a nyillal átlőtt és megkoronázott láb (Béldi czimer) látható. A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobboldaliból az ősi czimer a száján nyillal átlőtt vérző medve, a baloldaliból pedig a nyakán nyillal átlőtt, és szarvai fölött félholdat és csillagot mutató dámvad (Lázár czimer) látható. A paizst — ugylátszik — arany-fekete foszladék veszi körül.

I. Sámuel, ki 1706-ban halt meg, — irodalmi téren is működött, ő folytatással adá ki Pethő Gergely Krónikáját 1702-ben, mely előtt leirt czimere áll, és e czimer alatt a czimerre vonatkozó következő (izetlen) versek állanak:

„Czimeredben lévő vadak piros vérrel
Ékesek, s vitéz láb, kemény nyil lövéssel.
Az griff és pellikán kegyelmes uradhoz
Jegyzik hűségedet, és Magyar hazádhoz.
Bánffi, Bethlen, Béldi, Lázár s Petki nemmel,
Kálnoki ős névvel te dicsekedhetel."

Ugyan ezen czimer fölött — ugy látszik jelszava áll ez igékben: „Nec timide, nec tumide." Nejétől gróf Lázár Erzsétől, ki 1709-ben halt meg [1]) fia volt

Ádám gróf, 1705-ben január 27-én csiki főkapitánynyá neveztetett ki [2]). Neje Mamucca de la Torre Mária, spanyol nő, nővére volt az oláhországi vajda nejének.

Fiai közül József, korán özvegységre jutott anyjok által Oláhországba vitetett, ott nevekedett fel; s később hivatalt viselt. Az akkori török-osztrák háboru zavaraiban — irja róla Kővári — Oláhország bojárai közt összeesküvést hoza létre, melynek czélja volt, Oláhországot a töröktől elszakasztva, a magyar korona igényein, Austriához csatolni. De a terv kitudódván, Konstantinápolyban zsinórt inditának számára; mi elől Erdélybe futott. Itt táblai ülnökségre neveztetett, de el nem fogadá. Életét Miklósvárt végzé. Közönségesen Kálnoki a török-nek nevezék. Nejétől Maurer leánytól fia Ádám; ennek fia Dienes, nőtlen, a forradalom előtt Miklósvárszék királybirája, és országgyülési hivatalos. 1847-ben Felső-Fejér megye főispánjává neveztetett, erről 1848-ban lemondván, a forradalom után el-

---

[1]) Cserey Mihály Hist. 434.

[2]) Kaprinai Mss. B tom. XX. p. 285.

vonulva a hivatalos pályától, külföldi utazást tett, és arról irt munkájának „Vándor emlékei" 1853. 2 kt. tiszta jövedelmét a Garai árváknak ajándékozá. Több czikket is irt a Kolosvári Közlönyben, és egy regényt „Karacsai Indár" czim alatt 3 kötetben.

Józsefnek (I. Ádám fiának) testvére Antal szervezé az erdélyi első huszár sor-ezredet, az ugynevezett vörös csákósokat. Meghalt mint táborszernagy. Fia Lajos tordai főispán volt 1786-ban. Ennek fiai Henrik és János a tábornok, ki 1832-ben halt meg. Nejétől b. Jósika Borbalától már csak két fia Imre és Pál élnek.

Testvére Sámuel ezredes volt, elesett a porosz háborúban. Testvéreik még Ferencz, ki mint Csikszék birája halt el 1743. körűl. Továbbá Tamás, Jusztina b. Jósika Zsigmondnő, Teréz, Szálkai Istvánné, Kata tábornok Salm neje, kik 1750-ben osztozának [1]. Végre testvérök volt

Domokos, ki 1732-ben halt meg, és reform. vallásu nejétől hat gyermeke maradt [2].

A II. táblázatot, — melyen a nemesnek maradt ág sarjadzik le, Tamás kezdi meg, ki 1586-ban perelt testvérével II. Bálinttal Egyedmezeje fölött Miklósvárszékben a Jankó családdal. Fia

Benedek 1612-ben mint Báthori Gábor ellenese nótáztatott, de Bethlen Gábor alatt kegyelmet nyert [3]. Két fia maradt: Mihály és László.

Lászlónak fia Farkas, 1656-ban a kormány tanácstagjául neveztetett. Fia József 1704-ben aláirta Rákóczy Ferencz számüzetését [4]. Cserey szerint kora egyik eszesebb férfia [5]. Meghalt Brassóban ifjan 1711-ben. Leányában Terézben Mezei Györgynében ága kihalt.

Mihály 1649-ben Miklósvárszék ülnöke, Szárazajtáról irta magát [6]. 1660. körül csiki főkapitány és Mikovár kapitánya a Barcsay pártján állt [7], és ennek követe is volt a Portán [8]; a Kemény János részén állók által Csikban fogságot szenvedett. 1661-ki jun. 10-én a

---

[1]) Peti Apor Lusus Mundi. Ms. Kővári szerint
[2]) Pethő G. Kronikája folyt. Spangár: az 1732. évre.
[3]) Bojti Engelnél p. 399.
[4]) Kállay id. h. 255.
[5]) Cserey id. h. 368. 439. 465.
[6]) Kállay id. h. 254.
[7]) Kazy Hist. tom. II. 242.
[8]) Szalárdy Siralmas krónika 697. l.

szebenieknek nyugtató levelet ad Bedőházi Tamás javainak átvételéről [1]). Fiai közül

IV. Bálint 1667—1678-ban Bethlen János Miklós atyjánál szolgál, és Bethlen Miklósnak barátja Béldi Pál részén lévén, ezzel kivándorlott a törökhöz, és ott is halt meg. 1678-ban nótázták [2]).

Péter, IV. Bálint testvére, 1704-ben csiki főkapitánynyá neveztetik, de a következő évben már a Rákóczy forradalom részén állt, és Brassót ostromlá [3]). Testvére

Tamás, kinek egyik fia Mihály a forradalom részén áll, és Rákóczival Lengyelországba fut 1711-ben [4]). Fia Sándor székely ezredes volt.

Tamásnak másik fia János, ennek fiai Antal és Ferencz. Antalnak Forró Teréztől fia József, ki atyja a most élőknek.

A Kálnoky családból az emlitett Sámuelen kivül az irodalmi téren látjuk Kálnoki Mihályt, ki imádságos könyvet „Hoszú utcza, kevés költség" czimül irt [5]). És József, az ugynevezett török, koráról becses jegyzeteket hagyott, mi azonban az 1848-ki forradalomkor földulatott.

Kalocsa család. Hont és pestmegyei nemes család. Közülök Antal Hont megyében a forradalom előtt ellenzéki szónok.

Kalocsa Lajos meghalt N.-Körösön 1859-ki január 24-én kora 60. évében.

A család czimere a paizs kék mezejében lovon ülö vitéz, kivont kardot tartva. A paizsfölötti sisak koronájából két sasszárny között egyszarvu emelkedik ki.

Kalocsay család. Kalocsay György 1718-ban III. Károly királytól nyerte czimeres nemeslevelét [6]).

Czimere a paizs kék mezejében zöld téren hátulsó lábain álló tigris, első lábaival ezüst keresztet tartva. A paizsfölötti sisak koronájából egy vörös mezű, és egy pánczélos kar nyúlik ki, amaz vörös zászlót, emez kivont kardot tartva; mellettök jobbról arany nap, balról ezüst félhold ragyog. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról arany-kék.

---

[1]) Kemény Not. Capit Albensis p. 248.

[2]) Cserey M. Hist. 97. 106.

[3]) Ugyanott 328. 356.

[4]) Ugyanott 473.

[5]) Magy. tud. társ. Évkönyv. IV. köt. 6. l. Kővári szerint

[6]) Collect. Herald. Nro 500.

Kálóczy család. Sopron, Győr megye nemes családa. Közűlök Kálóczy Mihály 1842—1847-ben Győr vármegye jegyzője s levéltárnoka.

Czimerük a paizs udvarában egy koronára állitott kard, körülvéve liliommal; ugyanaz látható a paizsfölötti sisak koronáján is.

A család egyik tagja Kálóczy János Krassó vármegyébe telepedett, hol mint a megyének táblabirája volt; és Zala vármegyétől 1791-ki nov. 7-én kelt nemesi bizonyitványát Krassó vármegyében 1791-ki nov. 28-án kihirdetteté.

Kaloi család. Kaloi András 1686-ban nyerte czimeres nemeslevelét [1].

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren, fészkén ülő fehér pelikán, fiait melle vérével táplálva; ugyanaz látható a paizsfölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kalonday család. (Kalondai †.) Régi kihalt nemes család, mely hajdan Nógrád megyében birta Kalonda helységet.

Kalonday Simon 1472-ben kapja Nógrád megyében Mátyás királytól Kozárd helységet [2].

Kalonday Imre 1493-ban Krakkóban tanult [3].

Kalonday György 1499—1500-ban Hont vármegye alispánja volt [4], élt 1504-ben is [5].

Kalonday Gergely 1514-ben a Dunába veszett Buda alatt [6].

Kalonday Péter 1510-ben Hont vármegye alispánja [7].

Kalonday Istvánnak fia György 1504-ben halt meg, mint ezt Kalonda helységben talált sirköve, és annak fölirata mutatja, mely igy hangzik: „Hec est sepultura Egregii Georgii nati condam Stephani de Kalonda, qui obiit in anno Dni millesimo quingentesimo quarto."

A sirkőn a család czimere látható, mely a paizs udvarában egy könyökben meghajló pánczélos kar nyillal átlőve, kezében kinyilt virá-

---

[1]) Collect. Herald. Mro 812.

[2]) Kaprinai Mss. B. tom. L. p. 70. — Előbbről l. Fejér Cod. Dipl. tom. X. vol. VIII. p. 154 Magist. Stephanus dictus Kalandai 1384-ben egri kanonok.

[3]) Regestrum Bursae Cracoviensis p. 16.

Eredeti okirat, és Kövesdy L. Examen Verbőczyanum Pest. 1785 pag. 173

[5]) Kovachich Suppl. ad vest. Comitiorum II. 209. 310.

[6]) Budapesti szemle II. köt. 167.

[7]) Kövesdy most id. h. 174.

got tartva. A paizsfölötti sisakból — ugy látszik — szárny emelkedik ki, és körűle két oldalra makkos cserfa lombozat csüng alá [1].

Kálos család. (Szirmai, péterfalvi stb.) Ugocsa vármegye régi családa. Egy törzsből ered a Szirmay családdal. Törzse Calvus (kopasz volt [2]), melyből lett valószinűleg a Kálos név, noha egyébiránt már 1381-ki oklevélben egy Kalus nevü is emlittetik [3].

1391-ben Kalus-nak fia Domokos, fiával Miklóssal Öszödfalva határát járatá [4].

1458-ban már a Kalus család, mely név utóbb Kalosra változott, a szirmai előnévvel élt. Igy szirmai Kalus Simonnak fia Foris, Pázmán Mihálylyal, és szirmai Barthus fiával Andrással és Mátéval, s több osztályos rokonaival Perény Péter ellen hatalmaskodás iránt tétetnek tanuvallatást [5]. 1471-ben pedig ismét a Kalus család Beken, Barthus, Pazmán és Zirmay vér ágazataival egyezkedik.

Utóbb azt látjuk, hogy a család egy némely ága Péterfalvi, másik ismét sásvári előnévvel is élt. Igy péterfalvi Kálos Márton Ugocsa vármegyének 1565—1581-ben szolgabirája volt, Péterfalvi Kálos Mátyás 1581—82-ben viselt szolgabiróságot [6].

A sásvári előnevüekből sársvári Kálos Pál 1616-ban volt Ugocsa vármegye szolgabirája [7].

Utóbb ismét a szirmai előnév használatában látjuk a Kálosokat; igy szirmai Kálos Bertalan 1697-ben ugocsamegyei esküdt [8]; szirmai Kálos Dienes 1804-ben főügyész volt. Ez utóbbi testvérével Bertalannal, Kálos Lászlónak fiai e század elején is Szirma helységnek főbb birtokosai között állottak [9]

Kalya család. Gömör vármegye nemes családa [10].

Kalyi család. Közűlök az 1631-ben élt Kalyi Pált jeles böcsületes vitéz embernek irja Kemény János [11].

---

[1]) L. rajzát Mocsáry A. Nógrád várm. Esmertetése. I. 166. lap.
[2]) Szirmay C. Ugocsa p. 111.
[3]) Ugyanott p. 116.
[4]) Ugyanott p. 112.
[5]) Ugyanott p. 112.
[6]) Ugyanott p. 58.
[7]) Ugyanott p. 59.
[8]) Ugyanott p. 60. 63.
[9]) Ugyanott 113.
[10]) Bartholomaeides C. Gömör p. 145.
[11]) Szalay M. Magyar történelmi Emlékek. I. 205.

Kamanczy család. Gömör vármegye nemes családainak egyike [1]).

Kamánházy család. Nyitra vármegye nemes családa.

A nemességet Kamánházy Miklós nyerte 1720-ban III. Károly királytól. Czimere a paizs vörös udvarában egy aranykorona, melylyen pánczélos kar könyököl, aranymarkolatu kivont kardot tartva; fölötte a jobboldali szögletben aranycsillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronáján szintén pánczélos kar nyugszik kivont karddal. Foszladék mindkét oldalról arany-fekete [2]).

A család tagjai közül Kamánházy László pappá lévén, 1809-től halálaig 1817-ig váczi püspök volt. Rokona Kamanházy Ferencz 1839-ben váczi püspöki uradalmi főügyész volt, kinek gyermekei Béla, Lilla.

Kamarás család. Lásd Zeleméry család.

Kameráth család. Kameráth József 1795-ben nemesittetett meg.

Czimere: a paizs függőlegesen fölváltva vörös-kék hat csíkolatot mutat, és az előtérben zöld téren aranyoroszlán áll, első jobb lábában kivont kardot tartva. A paizsfölötti sisak koronájából aranygrif emelkedik ki, kivont karddal. Foszladék jobbról arany - vörös, balról arany-kék [3]).

Kamocsay család. Közűlök 1652-ben élt Kamocsay János, neje Madách Zsófia volt [4]).

Egy töredék nemzékrend [5]) imez:

Kamocsay Imre
(Farkas Teréz)
Sándor
(Bene Erzse)
Julianna 1840.
(Walther László).

Kamocsay László 1836—1843-ban al-, azután hadi fő-adószedőjedője volt Esztergam vármegyének.

[1]) Bartholomaeides C. Gömör. p. 145.
[2]) Collect. Herald. Nro 439.
[3]) Adami Scuta gentil. tom. V.
[4]) Protocol. C. Neograd. anni 1652.
[5]) Deméndy-Theszéry-féle per.

Kamondy család. Vas és Veszprém megyei nemes család; ez utóbbiban Kamondy Károly 1843-ban megyei rendszerinti esküdt volt.

Kamondy Kata 1655-ben Eősze Péter hitvese.

Kamonyay család. (Kamonyai †.) Hajdan Zempli vármegye nemes családa, mely ott Nagy- és Kis-Kamonya helységét birta.

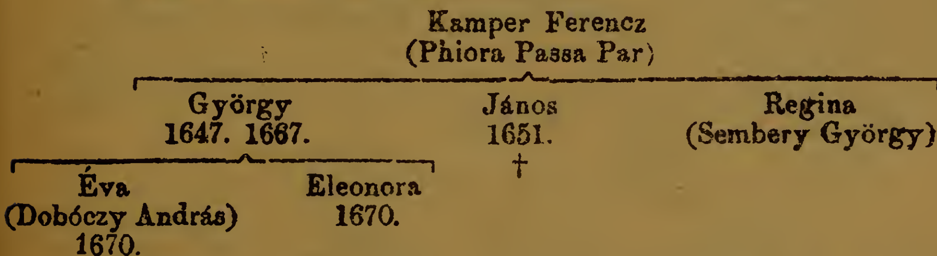
1339-ben élt Kamonyai Mihálynak fia András, 1450-ben pedig Kamonyai Balás emlittetik. A család kihaltával az érdeklett birtok a Butkay családé lön [1].

Kamper család. (Sárfenéki †). Pozsonymegyei kihalt család. Sárfenéki Kamper György és János 1651-ben nógrádmegyei Tercske helységet 900 tallérért Farkas Pál nógrádi alkapitánynak Ajacsa nevü pusztával zálogba adják [2]) tizenhat évre.

1667-ben dec. 31-kén Kamper György, — miután magnélkül elhalt testvére János után az egész Tereske reá háromlott, azt ujolag néhai hügyei Farkas Pál özvegyének Szombathelyi Anna asszonynak és utódainak tizennyolcz évre még száz magyar forint felülfizetés mellett leköté [3]). E György volt hihetőleg Lehoczky szerint Pozsonyban harminczados [4]); és egyszersmind ő volt az, kit Öeth és Rundinelli urak a Schmiding és Heyding várak ki nem fizetett ára miatt letartóztattak, miért kiszabaditását az országgyülés sürgeté az 1647-ki 94. törv. czikkben.

Györgynek csak két leánya maradt Éva, Dobóczy Andrásné, és Eleonora, kik 1670-ben Apácza-Tereske falut ismét kétszáz ötven forintért körmöczi aranyban nevezett Szombathelyi Annának uj tizennyolcz évre zálogban hagyták [5]).

A család ismert nemzékrende ez:

Később — ugy látszik — nevezett helységet a családfán álló Regina leány-utódai kiperlék, és maig is birják. Nevezett Reginának

---

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. p. 83. 369.

[2]) Pozsonyi káptalan.

[3]) Oklevél.

[4]) Lehoczky Stemmat. II.

[5]) Oklevél.

leánya Sembery Regina Szmrcsányi Jánosné, kitől Mocsáry és Ordódy, ettől Borsiczky, ettől Frideczky stb. származának.

Kamuthy család (Szent-Lászlói †). Kihalt család, mely bár Magyarországból eredt, de Erdélyben szerepelt a XVII. században.

A család eldődei a XV. század közepén Békes vármegyei birtokosokul tünnek fel, nevezetesen Kamuthi Tamás 1461-ben a maróthiaknak Szileméres iránti beiktatásuknál királyi ember volt; ugyan ez oklevélben emlitetnek Kamuthi András; Kamuthi Istvánnak fia; Kamuthi Domokosnak fia Elek; endrődi Kamuthi Pál; Kamuthi Péter, Kamuthi Istvánnak fia László, s végre Kamuthi Elek Tamás mindnyájan békesmegyei birtokosok, kik a nevezett Maróthi-ak ügyében tanuskodtak [1]).

A Kamuthi családnak Magyarországon, — mint Kővári irja, — egri előneve volt; legalább azzal élve ment Erdélybe Kamuthi Balás, mint derék hadvezér [2]); és ott 1569-ki mart. 10-é. Sz.-Lászlót (Torda várm.), Oláh-Fenes, Sz.-Mihály telke, Magyar és Oláh Tótfalu [3]) egész falvakat, továbbá a tamásfalvi, topa-szentkirályi (Kolos várm. felső kerületében), mező-ujlaki, és velkéri (Kolos v. alsó ker.) rész-jószágokat. Birá ezenkivül — ugylátszik — neje Szentgyörgyi Erzse után a drági kastélyt is, és irá előnevét Drág-ról, majd Sz.-László-ról, míg utódai ez utóbbi ‚praedicatum' mellett maradtak. I. Balás meghalt 1591-ben, mert ekkor már neje özvegyül iratik [4]). Tőle a leszármazás következő:

I. Balás
1569.
(Sz.-Györgyi Erzse)

II. Balás 1603—1624. Doboka v. főisp. (Zellér Angleta)	Borbála (1. Horváth Mátyás, 2. Hamvay György)	Kristóf (Zellér Ágn.) †	Orsolya (Toroczkai László)	I. Farkas 1599. Torda v. főisp. (Mojzes Kata)

II. Balás gyermekei:

László (Zány Anna)	Orsolya (Vitéz György.)	Mihály (Fekete Klára)	II. Farkas	Kata (Serédy István)

László fia: István fejed. komornok. 1638. †

Mihály gyermekei és I. Farkas fia:

Zsuzsa (Bethlen Fer.)	III. Balás † 1628.	Miklós (Cserényi Erzse)	III. Farkas (Jászberényi Zsófia)

Miklós gyermekei:

Zsuzsa (Mikola Zsigm.)	IV. Farkas. † 1665.	Erzsébet

---

[1]) Teleki Hunyadiak kora X. 14—17. l.

[2]) Wolph. Bethlen tom. V. p. 498.

[3]) Ma csak egy Tótfalu áll a gyalui járásban.

[4]) Ellenben élő nek is iratik 1591-ben a csiki vashámorok iránti kiadott oklevélben. Székely Constit. 101. lap.

I. Balásnak fiai közűl II. Balás 1602-ben Báthori Zsigmond hive, kit Erdélyből kikísér. 1603-ban Székely Mózses mellett harczol, és a Bárczán fogolylyá lesz, de magát nagy sarczon megváltja. Még ez évben Bocskay részére Szamosujvárt beveszi. 1612—1629-ben Doboka vármegye főispánja, és Bethlen alatt államtanácsnok [1]). Fiatal korában Egerben katonáskodott, és talán innen a Hodor által emlitett egri előnév. Egyébiránt lakott Egren is [2]). 1620-ban utasitás kelt részére az erdélyi kincstárnokhoz [3]). „Termetében és magaviseletében rusnya, és igen fortélyos és kegyetlen ember is vala [4]). Nejétől Zellér Angaletától gyermekei közűl csak László fiának ismerjük fiát Istvánt, ki Bethlen Gábor komornoka volt [5]), és 1638-ban meghalván, ez ágat sirba vitte.

I. Balásnak másik fia I. Farkas — egy naplóirónk szerint — „igen elmés, discursivus, de természetiben rusnya, köszvényes, és igen negédes, erkölcsös, kegyetlen ember vala; jó deák, olvasott és hatalmas memoriáju ember vala, folyt mint az viz az discursusa, de solida conclusioja ritkán volt" [6]). Családját ő még följebb emelé 1599-ben Erdély részéről követ volt a bécsi udvarnál, hová Báthori Endre megválasztását viszi, s hol rövid ideig fogoly. 1603-ban Bethlen Gáborral kimenekül [7]). Később bátyjával együtt Bocskai zászlója alatt harczol [8]). 1605-ben Bethlen részéről Nándorfejérvárt jár a töröknél segélyért. 1606-ban pedig Bethlen záratja el Szamosujvárba. Utóbb Torda vármegye főispánja, és székelyek tábornoka lett. 1624-ben april 24-én Bethlen Gábortól javaira uj adományt vitt. Neje volt azon példabeszédben felmaradt Kata, kit még biztatott Gyalu vára reményében [9]), és kinek révén nyerte 1610-ben Gyalu várát Báthori Gábortól, ki emlitetett nejével élt. Azonban mégis Báthori Gábor megölésében is részvétellel gyanusittatott [10]). 1626-ban Bethlen Gábor biztosa volt Ferdinand királyhoz [11]). Fiai közűl Miklósnak, kinek Gyalu vára

[1]) Kemény Jánós önéletirása Szalay kiadása. 60.
[2]) Ugyanott 34. l.
[3]) Kemény Jos. Notitia Capit. Albensis II. 36.
[4]) Kemény János önéletirása 34. l.
[5]) Kállay székely nemz. 255. l.
[6]) Kemény János önéletirása 117. l.
[7]) Wolph. Bethlen Hist. tom. V. p. 464.
[8]) Ugyanott VI. 275. 278. 318.
[9]) Kemény János id. h. 28. lap.
[10]) Kazy libr. 1. 2.
[11]) Tudománytár 1838 ki foly. IV. köt. 182. lap.

1628. oct. 5-én ujra 34 forintba iratott be, — maradtak gyermekei, névszerint fia IV. Farkas, ki 1665. táján meghalván, benne a Kamuthy család férfi ága elenyészett.

Kanácsanin család. A Kanácsanin család 1751-ben M.-Terézia királyasszony által nemesittetett meg.

Czimere a paizs vörös udvarában hármas zöld dombon álló, aranyos talaju és fejezetü márvány oszlop, melyen arany cserkoszoru füg, és tetejében ezüst-fehér golyó van. A paizsfölötti sisak koronáján szintén olyan oszlop látható. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-vörös [1]).

Kancsó család. E név többféle változatban fordul elő, azonban a nógrádmegyei jegyzőkönyv hitelességénél fogva az Kanczó volt. Kanczó Tamás és Mihály és Fábián András 1651-ki, oct. 8-án III. Ferdinand király által nemesittettek meg, és unokáik Kanczo János, Tamás és István ezen czimeres levél felmutatása mellett 1726-ki aug. 1-én Nógrád megye előtt producáltak [2]).

Az 1734-ki nógrádmegyei nemesi vizsgálatkor is Kanczo néven iratott a család a lajstromba [3]). Utóbb pedig e név Kalcsó alakban fordul elő ; igy az

1755-ki nógrádmegyei nemesek sorában a birtokosok közt emlittetik Kalcsó Tamás mint Bolykon lakozó. Ugyanott az armalista nemesek közt olvasható Kalcsó Mihály és idősb és ifjabb János. 1812-ben szintén Bolykon laktak Kalcsó András és János, kik már a taxalista nemesek sorába estek.

1840-ben Galgóczon lakozó Kalcso János e család ivadékának tartá magát.

Kancz család. Kancz József és Sebestyén 1771-ben M.-Terézia királyasszony által emeltettek nemességre [4]).

Czimerük ez : a paizs felső részében vörös udvaron három arany-csillag ragyog. A paizs aljáról egy kúp alaku osztály nyulik fel, melynek kék udvarában arany szőlőtőke megrakva szőlőfürtökkel látható. A gúla jobb oldalán ezüst udvarban zöld téren szarvas ágaskodik, a gúla baloldalán pedig zöld téren daru áll, fölemelt egyik lábával követ tartva. A paizsfölötti sisak koronájából két elefánt-orrmány között, melyek közül a jobboldali ezüst-kék, a baloldali vörös arany szinű, hár-

---

[1]) Collect. Herald.

[2]) Protocol. C. Neograd. anni 1726.

[3]) Ugyanott 1734.

[4]) Collect. Herald.

mas zöld dombon kiterjesztett szárnyakkal fehér galamb áll, lábai pirosak, valamint csőre is, melyben zöld koszorút tart. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-kék.

Kandó család. (Eger-farmosi). Már a XVII. században Nógrád megyében élt Kandó János, ki 1652-ben nemessége kimutatására szorittatván, Bocskai Istvántól nyert nemesi levelet mutatott elő, azonban az magyarországban érvénytelen lévén; a következő törvényszékig uj bizonyitékok eléadására utaltatott, és egyszersmind végeztetett, hogy addig, mint táblabiró semmi törvényes ügyekbe ne avatkozzék [1]. 1654-ben ezután megmutatván — mint a jegyzőkönyv szól — Kandó János, hogy ő nem a bogáchi, hanem a farmosi Kandó családból származott, ennélfogva nemesnek elismertetett [2].

Jánosnak fia volt István, ki 1694-ben élt [3].

Szintén Jánosnak leánya lehetett Kandó Judit, Rosnyay Jánosné, ki 1681-ben a sztregovai ágost.-evang. egyháznak az ur vocsorájához használandó fehér gyolcs abroszt ajándékozott, melylyen zöld selyemmel kivarrva ez olvasható: „Generosi Domini Johannis Rosnay consors, nomine Juditha Kandó, donavit ad gloriam Dei. Die 25-a Maji 1681" [4]. Élt Judit 1689-ben is.

Farmosi Kandó Gábor 1809-ben a Zemplin vármegyei fölkelő nemesség ezredese, részt vett a győri ütközetben. Neje (1819.) Fáy Kata, és ettől leánya Teréz.

Kandó család. (Dályai). Melyből Mihály az 1791-ki és 1792-ki erdélyi országgyülésen Udvarhelyszék követe. János Udvarhelyszék követe 1815-ben. Mihály ugyanott dulló 1843-ban.

Kanisay család. (Kihalt.) E családot Lazius Farkas a Lavandi és Sponhaymi grófoktól származtatja, kik állitólag a Rajnától

---

[1]) Protoc. C. Neograd. anni 1652. p. 2. hol ez áll: „Quia de dubia Johannis Kandó nobilitate certae literae in hac sede fuissent publicatae, nempe Serenissimi quondam Stephani Bocskay armales, quae nobilibus Hungariae minime suffragari possunt; deliberatur: ut idem Johannes Kandó super vera nobilitate ad secundum sedriae terminum usque producat certiora documenta; interim in nullum processum juridicum Cottus huius sese immisceat, sed judicatus eius in suspenso maneat."

[2]) Protoc. C. Neograd. anni 1654.

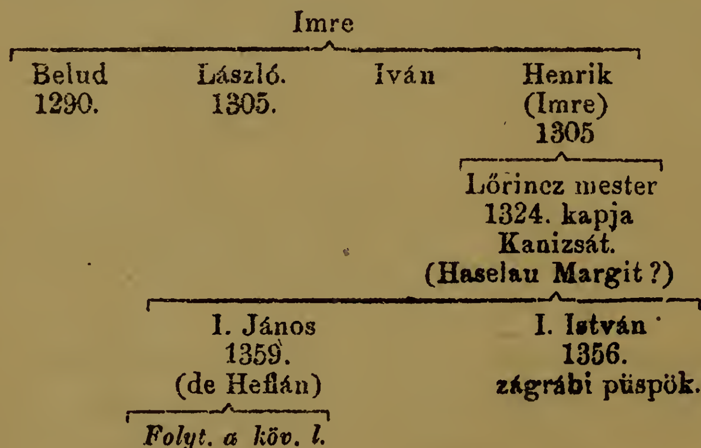
[3]) Ugyanott anni 1694.

[4]) Mocsáry Antal, Nógrád vármegye Esmért. I. 98.

Karanthánba innen Magyarországba telepedtek [1]; azonban — mint már Wagner is észrevette — ezen származtatás igen alaptalan [2]. S én hozzá tehetem, hogy Lazius igen összezavarja a családok eredetét, mint például ezt, midőn Kaboldvára, Nagy-Márton (Martinsdorf, Martersdorf), Rechnitz (régi okleveleinkben Ruchtukeur?) stb. birtokok tulajdonosait a Kanisaiak őseiül adja ki, mert ama birtokok tulajdonosai bár idegen (de spanyol származatu tulajdonosai nem a Kanisai, hanem szintén kihalt Nagy-Martoni családot alapiták [3]). Lásd ***Nagy-Martoni család.***

A Kanisay család oklevelek alapján Wagner állitása szerint minden kétségen kivül magyar származatu, és eredetét a száznyolcz nemzetség egyikéből az O s l vagy O s t h (Ozsol?) nemből (genus) vette [4]).

Első ismert törzsük I m r e volt, ki Béla király alatt harminczezer embert vezetett Ausztria és herczege Ottokar ellen. Ezen Imrétől a család leszármazása következő:

[1]) Lazius De migratione gentium Libror. VI. p. 236. et seq. Wagner szerint.

[2]) Wagner Dec. I. pag. 91.

[3]) Fejér Cod. Dipl. munkájában e családról olvasható több oklevél hiteles leszármazását tünteti föl a Nagy-Martoni családnak, mint erről maga helyén. Laziust pedig a tévedésre valószinűleg a két családnál ugyan egykorban előforduló keresztnevek hasonlósága vihette.

[4]) Wagner Dec. I. p. 91 — 111. Wagner-t csak leforditá Budai Fer. Hist. lex. II. kötetében. Irt Wagner előtt a családról L e h o c z k y is Stemmat. II. de szokása szerint zagyván, Laziust követve. — Wagner után lásd a nemzékrendet G e n e a l. a u t h. II. kötetében is. Látható a családfa Wagner kéziratai között is Mss. tom. LXX. p. 152., mely után a kiadottat dolgozá. Ugyan ez utóbbi kéziratban a leszármazás egy rosz várians is megvan Kupinszky gyüjtőtől.

I. János, *ki az előbbi lapon.*
1359.
(de Heflán)

- Miklós tárnokmester 1397. (Szentgyörgyi N.)
  - III. János erd. vajda
    - III. László erd. vajda főlovászmest. 1459—1466. (Hedervári Kata)
      - IV. László horv. bán 1493.
      - IV. János.
      - III. István 1498. főpohárnokm.
    - II. Imre. 1452.
      - III. Miklós.
- II. János esztergami érsek. 1387—1418.
- II. Lőrincz †
- II. István főajtónálló 1386—1420.
  - II. László soproni főisp. 1432.
    - II. Miklós 1450.
      - III. János 1515.
      - II. György főpohárnok horv. orsz. bán 1493. 1508. (1. Bánffi Erzse 2. Rozgonyi Klára)
        - V. László 1525. vasi főisp. orsz. biró (Dragffy Anna-Kata)
          - Ferencz. † 1532.
          - Orsolya (Nádasdy Tamás).
- I. György 1405.

Imrének a törzsnek fiai Robert-Károly király korában vittek szerepet, és nem kevés nyugtalanságokat okoztak. Hasonlóan cselekedtek az esztergami egyház irányában is, miért I v a n (Iban) és H e n r i k 1305-ben Tamás primás által az egyházból kirekesztettek. H e n r i k (ki Hemericus, Henricus és Imrének is iratik) Wagner szerint 1309-ben d e C h o r n a neveztetett. Fia L ő r i n c z mester lett tulajdonképen a család alapitója, miután ő kapta 1324-ben K a n i s a várát adományban, honnan a család vezetékneve eredett. Érdemet tett főleg az által Robert-Károly korában, hogy Miklós soproni főispán, utóbb szlavoniai bánnak, az ellenség ellen segélyére volt; és azon ütközetben sebet is kapott. Wagner szerint — ha Laziusnak hitelt adhatnók — birta Martont, Fraknót és Kőszeget, és neje lett volna Haselau Margit, kitől fiai maradtak I. I s t v á n és I. J á n o s.

I. I s t v á n budai prépost, 1356-ban zágrábi püspök lett és e méltóságot 19 évig viselte. Időközben 1363-ban helytartó, következő évben pedig egész Szlavonia helyettes kormányzója lön. Testvére

I. J á n o s, testvérével Istvánnal együtt részt vett 1350-ben a nápolyi hadban, és ott érdemeket szerze magának. Élt 1459-ben is. Fia öt maradt; ugymint

1) György, ki Héflán-ról irá magát, és 1405-ben Zala megyében az erményesi pálosok részére zárdát épittete.

2) II. János esztergami prépost egri püspök (1385—1387) és végre esztergami érsek (1387 — 1418) volt. Több hadban vett részt Zsigmond korában a moldvai oláhok ellen 1390-ben és 1395-ben, mely évben Hedvig lengyel királyné bejövetelének is ellent állt. Részt vett 1396-ban a nikápolyi csatában, és ott a király oldala mellett híven harczolt. 1403-ban azonban egyenetlenségbe esett Zsigmond királylyal, és annak elleneihez szegődött. Utóbb azonban köztök az egyetértés helyre állott. 1412-ben munkás részt vett a Zsigmond és László lengyel király közt kötött békében. Idejében adatott át a 16 szepesi város a lengyeleknek, és János érsek volt megbizva a zálogpénz fölvételével. 1417-ben jelen volt egy ideig a kosztniczi egyetemes egyházi zsinaton is. Ő volt az első magyar primás, ki 1394-ben Zsigmond király közbenjárására „az apostoli sz. szék született követe“ Bonifacius pápától czimet utódainak is részére nyerte. A család czimere — melyet 1413-ki (és István testvére is 1407-ki) pecsétén viselt [1]; egy szétterjesztett sasszárny, a sasnak egy lábával, melynek körmei szétterjesztvék, a mint ezt itt a metszvény is mutatja. Meghalt János érsek 1418-ki május 30-án.

3) Lőrincz ifju korában halt el.

4) II. István 1386-ban Mária és Erzsébet királyné utitársa, midőn azokkal együtt Diakovárnál ő is elfogatott. Kiszabadulása után 1387-ben Győr megyében Barát nevü helységet nyerte adományba, melybe a győri káptalan által be is iktattatott [2]. A moldvai oláhok elleni hadban jeles érdemeket szerze, és azokat meghódoltatá. 1390-ben

[1] Wagner Dec. I. és Péterfi Concil.
[2] Czech János Tud. gyüjtem. 1829-ki folyt. XII.

székelyek ispánja volt. Már előbb királyi fő-ajtónálló, és Somogy, utóbb pedig Sopron vármegye főispánja. 1395-ben részt vett és hathatós segélyül volt Dobor vára visszavételében, és a következő évben részt vett a nikápolyi ütközetben, mely után a menekülő királyt kiséré, élt még 1420-ban is. Fia II. László 1432-ben Sopron vármegye főispánja volt, midőn Zsigmond őt hadsereg küldésére szólitá fel. 1452-ben ő is a bécsiekkel Frigyes császár ellen szövetkezett. Gyermekei nem maradván, mag nélkül halt el.

5) I. Miklós Zala, Vas és Sopron vármegyék főispánja Zsigmond király korában. Testvéreivel együtt 1382-ben Zala megyében a Kanisa vize mellett Uj-udvar nevü falut vett Palisna János auraniai perjeltől zálogba négy ezer arany forintért. 1389-ben részt vett a ráczok elleni hadban. 1391-ben már tárnokmester volt, midőn Kőszeg város határainak megujitására hivta fel őt Zsigmond király. 1395-ben Franczia- és Olaszországban járt a törökök elleni segély végett. 1396-ban Nikápolynál csatázott, és a szerencsétlen csata után Gara Jánost és őt küldé a király az ország kormányzására. Nejétől Szentgyörgyi Tamás leányától fia IV. János erdélyi vajdaságot viselt, és ennek fiai voltak III. László, II. Imre és II. Miklós.

III. László 1456-ban Belgrádnál harczolt. A Hunyadi háznak híve és barátja, Mátyással ő is elzáratott, de megszökött; és V. László király halála után ő is Mátyás trónra emeltetésén működött. 1459-ben ő is Frigyes császár részére pártol Mátyástól, de csak hamar ismét Mátyás híve lön [1]). 1459-ben már erdélyi vajda és 1466-ban fő-lovászmester volt. Hedervári Katalintól fiai: IV. László 1486-ban Német-Ujhely megvételében részes. Mátyás halála után egyideig Miksa császár pártosa testvéreivel, később II. Ulászló híve, ki által 1493-ban Horvát, Tót és Dalmátország bánjává neveztetett. Élt még 1515-ben is. Gyermekei nem maradtak. — IV. János elhalt. — III. István 1498-ban főpohárnokmester volt. Mindhárman magnélkül haltak el.

II. Imrének, ki 1452-ben élt, fia volt III. Miklós, ki szintén gyermektelenűl halt el.

II. Miklósnak két fia volt III. János és II. György. Amaz Miksa király hive, ki által, mert Székesfejérvár megvételekor magát vitézül viselte, 1515-ben római sz. birodalmi gróffá (in Neuburg ad Oenum) tétetett, de mag nélkül halt el. György 1493-ban főpohárnok mester, 1498-ban Horvát és Tótország bánja, 1502-ben belgrádi

[1]) Kaprinai Dipl. II. 294.

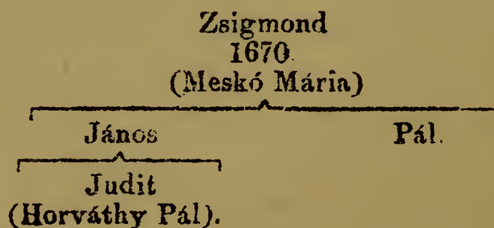
bán, és 1508-ban ismét horvátországi bán lett. 1506-ban jelen volt a rákosi országgyülésen [1]) Két neje volt, az első Bánffy Erzsébet, kinek halálával előbbi nejének nővérétől Bánffy Dorottyától, Rozgony Jánosnétól való leányát Rozgony Klárát vette nőül, miért hűtlenségi bélyeggel sujtatott. Ez utóbbitól született fia

V. László, ki 1525-ben Vasvármegye főispánja, utóbb országbiró volt. Nejétől Drágffy Anna-Katalintól születtek gyermekei Ferencz, ki 1532-ben magnélkül halt el, s fiágon a családot sirba vitte; Orsolya pedig Nádasdy Tamás neje lön, ki után a Nádasdyak a Kanisayféle uradalmakat öröklék.

A Kanisay családból való, de kinek leánya? — bizonytalan, azon Kanisay Dorottya, ki előbb Geréb Péter, utóbb Perényi Imre nádor neje volt, és 1526-ban a Mohácsnál elesetteket saját költségén eltemetteté [2]).

Kanisai Borbély család. Kanisai máskép Borbély család a XVII. században Nógrád megye birtokos nemesei sorában állt [3]). 1633-ban Lónya-Bányán birtokos Kanisai Borbély Mihály, ki 1652-ben is élt, meghalt 1654. táján, midőn Nagy Erzsébet mint özvegye emlittetik. Ugyan az időben (1652—1663) élt János.

1670-ben élt Kanisai Borbély Zsigmond, kitől ily leszármazást ismerünk:

Ezenkivül éltek a családból 1689-ben Tamás; — 1709-ben Sándor, ki 1711-ben már nem élt, és — ugy látszik — a család ezen időkorban kihalt.

Kanisay család. Birtokos Szatmár és Ugocsa vármegyében, az előbbiben Mánd [4]) és Homok [5]) helységben; Ugocsa megyében pedig

---

[1]) Jászay P. A m. nemzet napjai a mohácsi vész után 156.

[2]) Ugyanott.

[3]) Protocol. C. Neograd. anni 1652. p. 1. 1654. p. 109. etc. item annorum 1670. 1709. 1711.

[4]) Szirmay Szatmár várm. II. 242.

[5]) Ugyanott, 284.

A Kanisai család 1750-ben többekkel Péterfalvára nádori uj adományt nyert, és ott e század elején is birtokos Kanisay Sándor, valamint ugyanaz Veléten [1].

Mihály 1804-ben birtokos Forgolányban és Fertős-Almáson [2].

Kanisay Pál 1677-ben Ugocsa vármegye esküdtje volt [3].

Kanisay családnak — talán a feljebb tárgyaltnak — czimere balról jobbra arany-ezüst csíkolat által rézsutosan kétfelé osztott paizs, a jobboldali felső kék osztályban fehér egyszarvu ágaskodik, a baloldali alsó vörös osztályban fekete sasszárny lábastól, mely három nyilat tart látható. (Ez utóbbi képlet nyilván a régi kihalt Kanisay-ak czimeréből van kölcsönözve.) A paizsfölötti sisak koronájából koronás arany oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kardot, a másikkal három nyilat tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [4].

Kann család. (Máskép Mestery.) Vasmegyében találjuk Nagymesteri helység birtokosai között a XVI. és XVII. században.

Mestery Antal, máskép nagy-mesteri Kann Antal 1584-ben fiának Kelemennek, ki öregségében segélyére volt, és leányának Ilonának, Eőry János nejének egész curiáját eladja Istvánffy Miklós alnádor előtt [5].

1637-ben Kann János, magára vállalván gyermekeinek Jánosnak és Ilonának Szitay Gergelynének is terhüket, mesteri részét bevallja Eőry Jánosnak és Gergelynek [6].

1647- 1654 ben élt Kann Gergely.

1690-ben Kann Kata Trombitás Mihályné.

1713-ban Molnár Ilona, előbb Kann Istvánné, utóbb Pachsi Istvánné.

1720-ban Molnár Orsolya Kann György özvegye élt.

Kanta család. Gömör vármegye nemes családai közé soroztatik [7]. Hasonlóan Kantha nevü család Zemplin vármegyében is létez, hol Kantha János 1700-ban szolgabiró volt [8]. És e század elején a Kantha család Szólnocska helységben birtokosul iratik. [9]

[1] Szirmay C. Ugocsa p. 125. 147.
[2] Ugyanott p. 129. 175.
[3] Ugyanott p. 60.
[4] L. Burgstaller, Collectio Insignium nob. H. familiarum.
[5] Oklevél.
[6] Oklevél.
[7] Bartholomaeides C. Gömör. p. 145.
[8] Szirmay C. Zemplin not. top. 332. 332. not hist. 663.
[9] Ugyanott not top. 326.

Kántor család. (Hodászi és Jánossi †) Szatmár vármegye régi családa, melyből hodászi Kántor Bálint már 1416-ban birta Hodász helységét, és innen a család Hodászi előnevet is viselt, míg Kántor-Jánosi helységről Kántor-Jánossy-aknak is irattak, és ez okból volt már e családról Jánossy néven e munka V. kötetében is a 316. lapon rövid emlités téve.

Nevezett Kántor Bálint 1416-ban Hodász helységnek határit Balog — máskép Kis Jánostól el akarta különöztetni; de az Iklódy család ellentállt [1].

1349-ben Jánosnak fia Jakab, a váradi sz. egyház kántora azaz éneklője osztályba kapta szatmármegyei Jánosi helységet, honnan a helység és családai Kántor-Jánossi-aknak neveztetett [2].

1408-ban Jánosi Kántor Péter és Bálint támadást inditván Zsigmond király ellen, hűtlenségen Jánosi helységet elveszték, de utóbb visszanyerék, és már 1417-ben a Kántor-Jánossy család birta.

1419-ben Kántornak neveztetett István, Jánossy Miklósnak fia, testvéreinek hamis vádja folytán az erdélyi püspök képviselője által egyházi átokkal sujtatott; és e miatt Hodász helység felét elzálogositani kénytelenittetett, de ártatlanságát megmutatván, testvérei a nekie okozott kárért 400 arany forintba marasztaltattak [3].

1423-ban Kántornak neveztetett Péter, László, Bálint és Barla, a Jánosi helységhez tartozó darab földért az Iklódy családdal perlekedtek, és azt barátságos alku szerint Iklódhoz csatoltatni engedték [4].

1450-ben hodászi Kántor Lucza Jánosi helységben és Balog-Jánosi pusztájában, valamint Hodász helységben Hetényi pusztával együtt, részbirtokot nyert uj királyi adománynyal [5].

1539-ben Kántor János és Mihály, Jánossy Ádámmal Hodász, Jánosi és Ders helységbeli birtokaikban uj királyi adomány mellett megerősitettek [6].

Kántor nevü család Zemplin vármegye nemesei között is emlittetik.

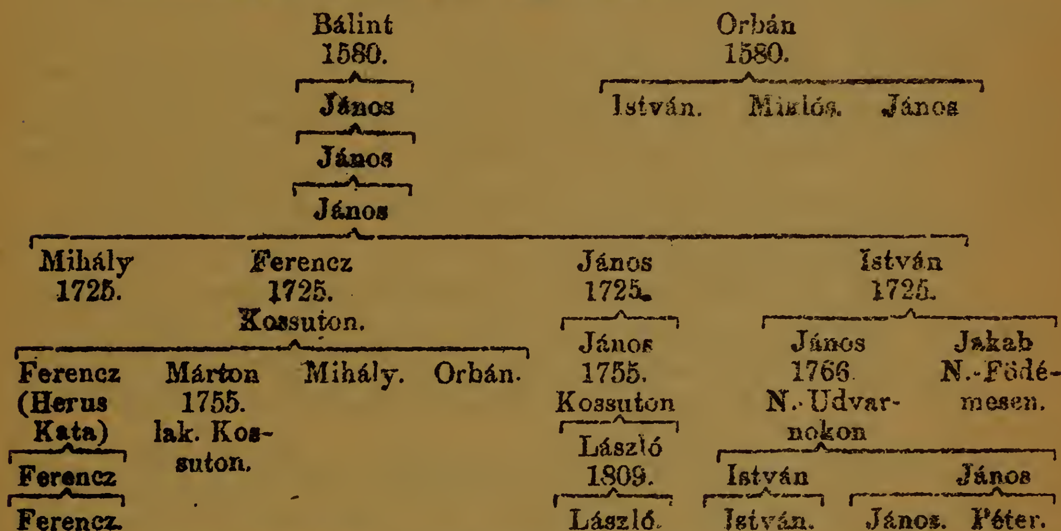
[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 85.
[2]) Ugyanott II. 88.
[3]) Szirmay Szatmár várm. II. 85.
[4]) Ugyanott, II. 88.
[5]) Ugyanott, II. 85. 88.
[6]) Ugyanott, II. 86. 89.

Ugocsa megyében Kántor László bekényi plébánosnak fia György 1413-ban egyességre lép Göde Istvánnál és Mártonnal [1].

Kántor család. (Felső-Eőri.) Egyike azon hatvannégy vasmegyei családnak, melyek 1582-ben Rudolf királytól Felső-Őr helységre uj királyi adományt nyertek. L. *Zámbó család.*

Kántor család. (Kossúti.) Kántor Bálint és unokatestvére Orbán Rudolf királytól nyertek 1580-ki mart. 18-án Prágában kelt czimeres levelet, mely Pozsony vármegyének 1582-ben Jubilate vasárnap utáni 2. férián Samarján tartott közgyülésben hirdettetett ki, és ezen czimeres levelet 1725-ben a pozsonymegyei nemesi vizsgálatkor Kántor János és Ferencz, Mihály testvérük részéről is bemutaták [2].

A családfa következőleg [3] sarjadzik le:

Kántor család. Nógrád vármegye kihalt családa, hol — ugy látszik — eredeti fészkük Losoncz volt. Ott leljük már 1599-ben Kántor Mátét, noha még nem a nemesek rendében.

Már 1671-ben Kántor György mint nemes és Somos-Ujfaluban birtokos fordul elé, és 1678. 1681. 1682-ben szolgabiró volt [4]. 1684-ben özvegye állit a nemesi fölkelésre egy lovast.

Kántor Pál 1685—1687-ig nógrádmegyei szolgabiró, 1705-ben már csak özvegye élt. Fia Kántor István 1702-ben megyei ügyész, 1705—1709-ig jegyző volt.

---

[1] Szirmay C. Ugocsa p. 50. 122.

[2] Pozsony v. archiv. Adels Investigation A—XIII. 53. lap.

[3] Ferber József közlése szerint.

[4] Nógrádmegyei levéltár.

Kántor Gábor 1730 — 1756-ig nógrádmegyei szolgabiróságot viselt.

Kántor Györgynek, ki szintén 1760. táján élt, nejétől Meskó Zsófiától leánya Borbála, Csillom Pálné.

A család, mely leány-ágra szakadt e század elején, fi-ágon kihalt. Utódai többi közt Dolyánban is örökösödtek.

Czimerük a paizs kék udvarában zöld téren álló daru, fölemelt egyik lábában kövecset tartva. A paizsfölötti sisak koronáján férfi kar könyököl, kivont kardot tartva. A paizst két oldalról szokásos foszladék veszi körül.

Kanyár család. Szabolcs vármegye nemesrendü családainak sorában áll Fényes E. Geographiája szerint.

Kanyerka család. Gömör vármegye nemes családai közé tartozik [1]).

Kanyó család. Kanyó Lukács, Mátyás és Pál testvérek III. Ferdinand király által nemesittettek meg Pozsonyban 1638-ki mart. 14-én kelt czimeres levélben, mely Nógrád megyének 1641-ki nov. 9-én Losonczon tartott törvényszéken hirdettetett ki [2]).

1656-ban élt Kanyó Demeter.

Kanyó Máté zálogjogon birt nógrádmegyei Bokor helységben, mely részt 1680-ban perlett tőle Darvas János özvegye Ráday Ilona.

1684-ben a nemesi lajstromban találjuk Kanyó Benedeket, Istvánt, Jánost és Mátét.

Az 1705-ki nemesi fölkelésre összeirattak Kanyó Balás fia által, Kanyó ifj. Mihály, és Kanyó Gergely, András, idősb Mihály és Benedek magok személyében a szécsényi járásban.

Az 1709-ki összeirásban emlittetnek Kanyó András, idősb Mihály, és Mátyásnak özvegye.

Az 1711-ki összeirásban mint a forradalom elől honn maradtak, emlitetnek Kanyó Benedek, János, András és Mihály.

Az 1726-ki nemesi vizsgálatkor producalt a család a följebb emlitett 1638-ki czimeres levél alapján.

Hasonlóan 1732-ben is producaltak Jobbágyi helységben lakozó Kanyó Márton és Máté szintén az 1638-ki armalist mutatván fel [3]).

---

[1]) Bartholomaeides C. Gömör p. 145.

[2]) Az egész családról a nógrádmegyei levéltári jegyzőkönyvek oklevelei szerint.

[3]) Protocol. C. Neograd. anni 1732. nro II. pag. 221.

1755-ben igazolák a fentebbiek szerint nemességüket Kanyó Máténak fiai István és Gergely, és másik Kanyó Máté, kinek atyja volt András, nagyatyja pedig Máté.

Az 1755-ki összeirásban Kanyó György Jobbágyiban, János Becskén, Mihály Hercnesényben lakozókul iratnak.

Jelenleg a család Heves vármegyében birtokos és ott Kanyó Gábor 1837-ben Heves vármegye fő-adószedője volt.

Kanyó család Lehet, hogy a feljebbitől egykor egy törzsből származott, de amannál majd egy századdal később jutott a kiváltságosak sorába. Ugyanis Kanyó János 1714-ki mart. 24-én kelt czimeres levélben III Károly király által nemesittetett meg, mely nemes levél Nógrád megyében hirdettetett ki. Jánosnak fia Mihály, ki Pestmegyébe tette át lakását, 1732-ben a nógrádmegyei nemességvizsgáló törvényszék előtt produkálá az atyja által nyert nemes levelet, és ez alkalommal egyszersmind azon manumissionalist, mely szerint ősei már 1656-ban Szelényi János által a jobbágyság alul fölmentettek [1].

Czimerük a paizs kék udvarában magas fehérlő kősziklacsucson egy fekete zerge, és ugyan ez állat látható a paizsfölötti sisak koronáján, Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [2].

Kapczay család. Gömör vármegye nemes családa [3].

Kapdebo család. Lásd Capdebo.

Kapitánffy család. (Deszniczai). Horvátország régiebb nemes családa. Iratott nevük Capitanfy-nak is.

Kapitánffy István jelen volt az 1569-ki országgyülésen mint Horvát- és Tótország követe ugyanakkor Stajer és Karnyol tartományok felé a határigazitásokra küldetett biztosul [4].

Desniczai Kapitánffy György 1496-ban Slavonia egyik főbb embere; neve a tartománynak adott czimer-levélben emlittetik [5].

Kapitány család. Jelenleg Gömör és Szabolcs vármegye nemesei sorában áll.

---

[1]) Protocol. C. Neograd. anni 1732. nro VIII.
[2]) Collect. Herald. nro és Adami Scuta gentil. tom. V.
[3]) Bartholomaeides C. Gömör. pag. 145.
[4]) Kovachich M. G. Scriptores minor. II. 228. és 231., hol rosszul Sebestyén áll István helyett. Lásd 1569-ki 42. artic.
[5]) Palma Specimen Heraldicae H. p. 60. — Ratkai Memoria Regum et Banorum.

Már a XVI. század közepén találunk e névre, midőn Kapitány György élt, ki mint Szapolyai híve 1556-bán N.-Várad ostromában vett részt, és ott foglyúl esett; kiszabadulván szintén Szapolyai híve maradt, és 1565-ban Zimonyban járt Szoliman szultán udvarlására; még ugyan ez évben Tokaj ostrománál végzé életét.

Kapitán Mátyás, Albert és Miklós 1629-ben II. Ferdinand királytól kaptak czimeres levelet [1].

Czimerük a paizs kék udvarában zöld mezőn álló fekete csizmás, fehér nadrágos, vörös dolmányos, és fekete kalpagos vitéz, jobb kezében kivont kardot tartva. A paizsfölötti sisak koronájából vörös oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról ezüst-vörös.

Kaplány család. (Másként Csirke.) Kaplány másként Csirke Pál 1661-ben nyerte czimeres nemeslevelét [2].

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren fehér lovon, zöld lótakarón ülő magyar vitéz száguld, vörös mezben, panyokásan, fekete kalpaggal; jobb kezében kivont kardot tartva. A paizsfölötti sisak koronájából aranyoroszlán emelkedik ki, első jobb lábával meztelen kardot villogtatva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

1802-ben a családnév Kaplony alakban tünik fel, midőn Kaplony Ferencz és Mátyás testvérek I. Ferencz királytól amaz előbbi nemességükben és czimerükre nézve megerősitő királyi levelet nyertek [3].

Kapler család, (vagy Kaplirtz.) Idegen nem, mely hazánkban Zsigmond király korában élt, névszerint Kapler vagy Kaplirtz Péter, ki 1412—1420-ig pozsonymegyei főispán, és pozsonyvári kapitány volt. Özvegye Walpurgis asszonytól Zsigmond király az országnagyok beleegyeztével pénzt kölcsönözvén, ezen 4500 arany forintba beirá neki 1426-ban Kecz várát és városát a hozzátartozó Pamern nevü puszta és Keczendorf helység fele részével, és a Dunán való vámjoggal. Már előbb kétezer aranyforintot ada az özvegy kölcsön, és egyszersmind kötelezé magát kétezer forintig a várnak kiujitására, és igy összesen nyolczezer forint volt a zálogsomma, melyet Zsigmond az özvegy halálával letehetett, és a javakat annak fiaitól kiválthatta. Ama Kecz vár a mai Köpcsénynek vélelmeztetik. Gyermekei pedig az özvegynek voltak János, Péter, Margit, Bor-

---

[1]) Collect. Herald. pag. 126.
[2]) Ugyanott p. 127.
[3]) Adami Scuta gentil. tom. V.

bála és Orsolya. Ezek közűl János kepchei Kapler-nak iratott, és 1459-ben egyik pártütő Mátyás király ellenében [1]). Péter pozsonyi várkapitány volt.

Kapóchy család. Régi középrendü család. Közűlök Kapóchy Bencdek 1480-ban Pápa várának várnagya, fiai Ferencz és György valának [2]).

Kapolya lásd Lorántffy család.

Kaponyay család. (Kaponyai †.) Zemplin vármegye kihalt régi családa, mely hajdan birta azon megyei Kaponya helységet [3]). Közűlök kaponyai Kaponyai Mihály helmeczi várnagy volt, és egyike 1502-ben azoknak, kik a leleszi konventet megrohanák és megrablák [4]).

Kapornaky család. Komárom vármegyében Nagy-Megyeren Kapornaky Ferencz 1582-ben Bercsényi Katalin bevallásánál fogva egy curia birtokába iktattatott be, melyet azonban 1585-ben eladott Keresztes Bálintnak [5]).

Kapra család. (Zsuppai). Krassó vármegye adományos nemes családa. Kapra Konstantin 1821-ki aug. 23-án Salzburgban kelt kir. adománynál fogva I. Ferencz királytól nyerte krassómegyei Zsuppa helységet, és azzal a nemességet, mely Krassó vármegyében 1822-ki jul. 15-én hirdettettek ki [6]). Fia Kapra Sándor jelenleg is birja Zsuppát.

Kapronczay család. Erdélyben találjuk e családot a fejedelmek korában. Kapronczay Tamás Székely Mózses egyik fővezére 1602-ben, de Gyulafejérvárnál a Básta elleni harczban hűtlenséggel vádoltatik [7]). Kapronczay Márton fejedelmi jövedelmek algondnoka, a Karansebesre menekült erdélyi nemesek követe Bástához 1603-ban.

Kapronczay Ádám Mária Terézia korában jeles könyv- és kőnyomdász [8]).

1832-ben Sándor nagy-enyedi tanácsbeli, és Alsó-Fejér megye al-széki birája.

---

[1]) Kovachich Vestigia Comitiorum p. 352. — Katona Hist. critica. XII. 459.

[2]) Gr. Teleki Hunyadiak kora XII. köt. 137. l.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 83. 307.

[4]) Kaprinai Mss. B. tom. XLIII. p. 245. 271. 274.

[5]) Fényes Komárom várm. 95. l.

[6]) Krassó vármegye jegyzőkönyve.

[7]) Nagy-Szabó Ferencz Memorialeje. Gr. Mikó Imre Erdélyi történelmi adatok I. 67.

[8]) Benkő Transylvania Gen. II. 329.

Valószinüleg a család ivadéka Károly cs. k. kamarai hivatalnok Dées-aknán 1848-ban.

Kapsas család. (Trágheni). Ismeretes közűlök János, ki 1493-ban trencsinmegyei alispán volt [1]).

Kapu család. (Kapui). Nógrád megyében Nőténes helységben birtak rézzt az ujabb időben.

A család egy ágazata ez:

Kapu Márton
(Mátéffy Judit)

László.	Sámuel.	Imre.	Jozsefa (Nagy Péter)	Teréz (Fajtliné).

Kapuváry család. Fejér és Baranya vármegye nemes családa. Közűlök Kapuváry Ignácz Fejér vármegyétől 1790-ki nov. 10-én vett ki nemességéről bizonyitványt, és azt akkori lakhelyén Krassó megyében 1791-ki april 5-én hirdetteté ki [2]).

Kapy család. (Kapivári.) Sáros vármegye régi nemes családa, elterjedve több megyébe, sőt Erdélybe is.

Előbbi nevük ‚Tétényi' volt. Tétényi Imrének a budai alvárnagynak fia Péter, és Tétényi Miklósnak fia András a Harraszthi rokon-családdal együtt 1405-ben Zsigmond királytól nyerik czimerüket hűséges érdemeikért [3]).

Czimerük a paizs arany mezejében, melyet két fekete csíkolat vizirányosan fut által, daru áll féllábon; a paizsfölötti sisakból ugyanolyan daru emelkedik ki. Foszladék arany-fekete.

Nevezett Tétényi András utóbb tétényi birtokát Zsigmond királylyal sárosmegyei Kapi helységgel és várral cserélé el, mely a kihalt kapi Poháros Oszvald után a koronára szállott; és innen a Tétényi nevet a Kapy névvel cserélvén, ez a család neve lön. Ezen András 1410-ben már sókamarás (Comes lucri Camerae) volt, és Zsigmond királytól királyi engedélyt nyert, hogy a régi, megrongált Kapivárat ujra fölépithesse [4]). Ugyanezen évben a pápától maga és neje részére azt nyerte, hogy őket gyóntató papjuk halálos órájukban minden büneiktől feloldozhassa [5]). 1411-ben azon parancsolatot

---

[1]) Szontagh Dán. közlése szerint.

[2]) Krassó várm. jegyzőkönyve.

[3]) Wagner Diplomat. Sáros. p. 354. — Fejér Codex Diplom. tom. X. vol. II. p. 372.

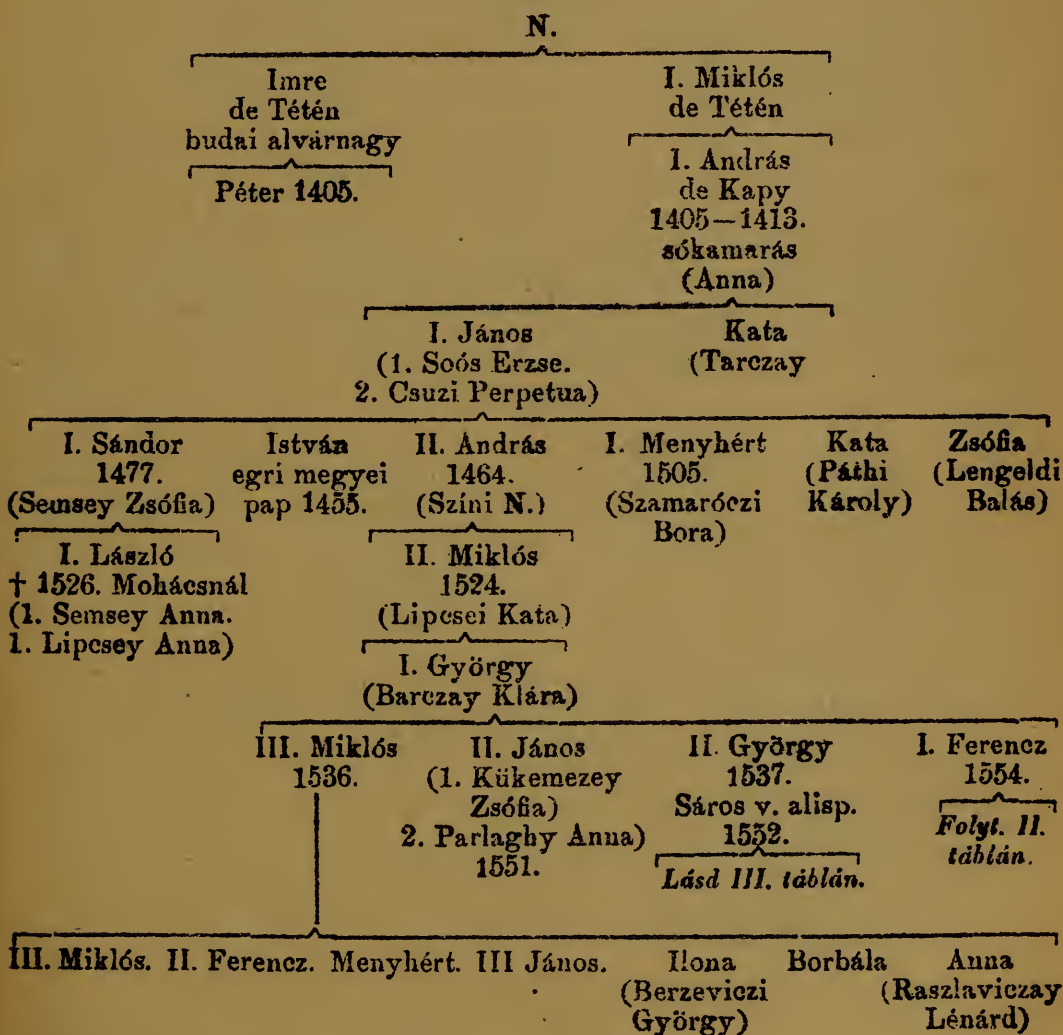
[4]) Wagner Dipl. Sáros 59.

[5]) Ugyanott 362.

vette Zsigmond királytól, hogy a mely kétezer forint áru sót adott az eperjesieknek a város falainak felépitésére segélyül, azt azon városiak szabadon használhassák, és abban őket ne háborgassa. Hogy Kapy András a só-kamarásság mellett szépen szerzett, onnan kitünik, hogy 1413-ban szent Mihály nap utáni szombaton Zsigmond király tőle vett kölcsön nyolczezer forintot, oly feltétellel, hogy ha ez összeget neki azon évi karácsonra meg nem fizetné, akkor Kapy András a tállyai várhoz tartozó minden jószágokat, sőt mind azt, mi a hűtlenségbe esett Debrő Istvánról a királyra szállt, elfoglalhatja, és mindaddig birtokolhatja, míg Zsigmondtól a nyolczezer forintot készpénzül meg nem kapja [1]).

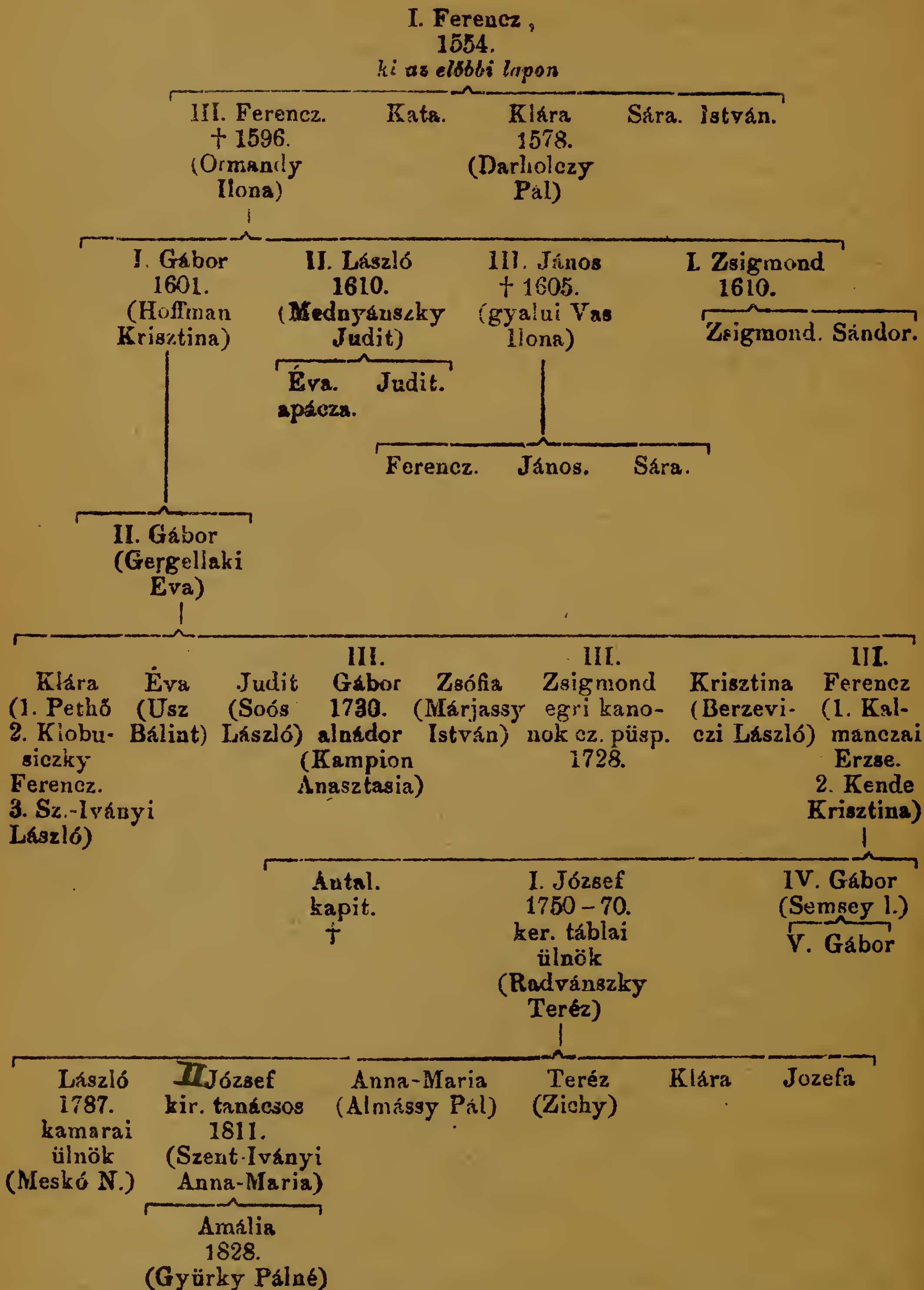
A család leszármazása következő:

I. tábla.

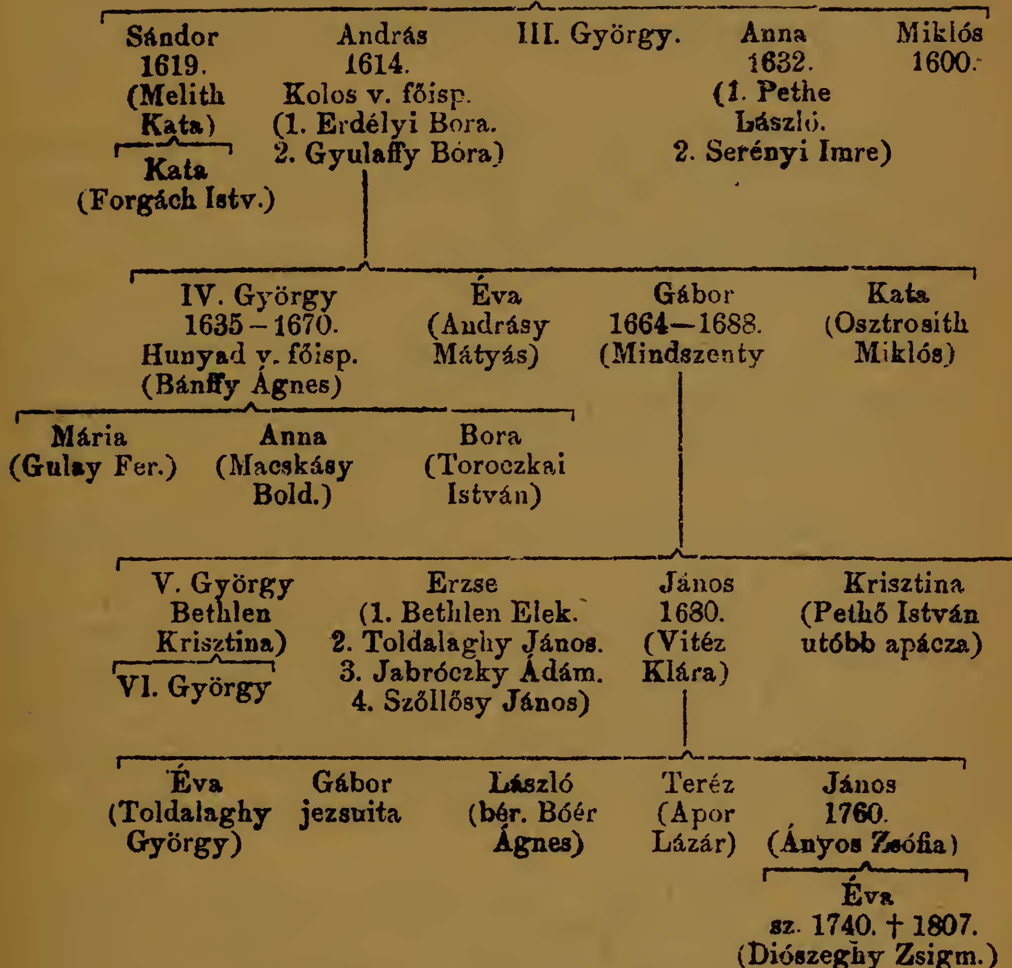

[1]) Wagner Dipl. Sáros 369.

II. t á b l a.

I. Ferencz, 1554. ki az előbbi lapon
III. Ferencz. † 1596. (Ormandy Ilona)
Kata.
Klára 1578. (Darholczy Pál)
Sára.
István.
I. Gábor 1601. (Hoffman Krisztina)
II. László 1610. (Mednyánszky Judit)
III. János † 1605. (gyalui Vas Ilona)
I. Zsigmond 1610.
Zsigmond. Sándor.
Éva. apácza.
Judit.
Ferencz. János. Sára.
II. Gábor (Gergellaki Eva)
Klára (1. Pethő 2. Klobusiczky Ferencz. 3. Sz.-Iványi László)
Éva (Usz Bálint)
Judit (Soós László)
III. Gábor 1730. alnádor (Kampion Anasztasia)
Zsófia (Márjassy István)
III. Zsigmond egri kanonok cz. püsp. 1728.
Krisztina (Berzeviczi László)
III. Ferencz (1. Kalmanczai Erzse. 2. Kende Krisztina)
Antal. kapit. †
I. József 1750 – 70. ker. táblai ülnök (Radvánszky Teréz)
IV. Gábor (Semsey I.)
V. Gábor
László 1787. kamarai ülnök (Meskó N.)
II. József kir. tanácsos 1811. (Szent-Iványi Anna-Maria)
Anna-Maria (Almássy Pál)
Teréz (Zichy)
Klára
Jozefa
Amália 1828. (Gyürky Pálné)

III. tábla.

I. Györgynek fiai II. János és II. György Szapolyay pártján állottak, miért őket Szapolyay 1537-ben N.-Váradon kelt levele által biztositá, hogy ha javaikban netalán kárt szenvednének Ferdinand részéről, ezt nekik kárpótolandja [1]). És csak ugyan ekkor már Kapi várát elfoglalá Vels, a Ferdinand tábornoka. II. György Szapolyay halála után — legalább egy ideig — Ferdinand részén állott, mert 1545-ben ő volt Sáros vármegye egyik követe a nagyszombati

[1]) Wagner Dipl. Sáros p. 402.

gyülésre. 1552-ben Sáros megye alispánja [1]. Később 1575-ben N.Kálló vár kapitánya, majd a megyei katonaság kapitánya volt [2]. Azonban fia III. András Erdélybe szakadt, hol családot alapitott, mint a III. táblán láthatjuk, s arról alább szólandunk.

Az I. táblázaton III. Miklósnak fia Menyhért 1524-ben, II. Ferencz 1521-ben Sáros vármegye alispánja [3].

II. Ferencznek fiai II. László és I. Zsigmond 1610-ben éltek, midőn őket Simon zágrábi püspök magyar levelében arra kéri meg, hogy neki Eperjesen a törvényszékhez közel alkalmas szállást szerezzen [4].

II. Lászlóra nézve az 1618-ki 40. törv. cz. rendeli, hogy a hátramaradt pénzt Révay Péter grófnak adja át. 1625-ben a határvizsgáló küldöttség tagjául neveztetett [5].

I. Zsigmond 1604-ben neveztetett a határvizsgáló választmány tagjául [6].

III. Gábor az 1681-ki országgyülésen az adó-rovások vizsgálására, és ugyanakkor, valamint 1723-ban a határjárási választmány tagjául neveztetett [7]. 1730-ban országbirói itélőmester, utóbb alnádor volt. Testvére

III. Zsigmond egri kanonok 1725—1728-ig, egyszersmind czimzetes püspök.

III. Ferencznek fiai közűl I József 1760—1770-ben az eperjesi kerületi tábla ülnöke volt. Radvánszky Teréztől egyik fia László 1787-ben kassai kamarai ülnök. Másik fia József 1810-ben ben az eperjesi táblán ülnök, utóbb kir. tanácsos. Nejétől Szent-Iványi Anna-Máriától leánya Amália 1828-ban losonczi Gyürky Pálnak második neje volt

Nem lévén e családfa teljes, nem találjuk azon Kapy Klárát, ki 1646-ban bedeghi Nyáry István özvegye volt, és ki 1659-ben szatmármegyei Csenger, és Győrtelek helységben részt kapott kir. adományban [8]. Ugyancsak 1659-ben Kapy Anna részbirtokot nyert királyi

---

[1] Lehoczky Stemm. I. p. 205.
[2] Tudományos gyüjtemény 1830-ki XII. k. 20. 26. l.
[3] Lehoczky Stemmat. I. p. 205.
[4] Ugyanott 24 l.
[5] 1625-ki 23. törv. cz.
[6] 1604-ki 15. törv. cz.
[7] 1687-ki 16. és 23. és 1723-ki törv. cz.
[8] Szirmay Szatmár várm. II. 117. 120.

adományban szatmármegyei Parasznya, Nyir-Medgyes, Kocsord, Gebe helységben [1]).

Ugyan e hézagosság miatt a családfán kivül kell megemlitenünk az ujabb időből ugyan ez ágazatból valókat. Ilyenek:

Kapy István 1838-ban Sáros vármegye másod-alispánja.

Kapy Edvard 1846-ban Sáros vármegyei főszolgabiró; 1849. után pestmegyei, jelenleg nógrádmegyei cs. k. főnök.

Kapy Gábor az esztergomi érsekmegyében Varbón plebános 1859-ben stb.

Az erdélyi ág — mint mondók — III. Andrással kezdődik, ki 1575-ben Kolos vármegye főispánja volt. Gyermekei közül Miklós a Radul elleni hadjáratban esett el [2]). Másik fia I. András kolosi főispán volt. Báthori Gábortól gyanúba esvén, hogy Bethlen Gáborhoz szít, becsukatá [3]). Ennek Gyulafi Borbálától fia György legnagyobb történeti nevezetességre emelkedett. I. Apaffy Mihály alatt 1670-ben Hunyad megye főispánja volt, mit róla Cserey hosszasan, azt Kővári [4]) röviden következőleg irja le: „Kapi György gazdag kényúr. S máig fenn van a rege, mikép a megyei kérelmesek lovát, szekerét, előbb megdolgoztatta, s csak azután adata választ. Egykor székely tutajosok eveznek a Maroson; leányai aranyi kastélának ablakából lenéztek. A könnyű vérü székelyek a leányokat látva, nyerítének. A dölyfös Kapi fölkelté falvát, megyéjét, a székelyeket a Marosról a szárazra húzatá; s mint lovakat megvasaltatá stb.“ Jószág-zsarlását igen jól festi azon eset, mely közte és Balassa közt folya le. Kapi ugyan is Balassa jószágait haszonbérben tartá. Balassa azonban Magyarhonban bajba jő, Erdélybe fut; itt Kapi Apafival elhiteté, hogy mint kém jöve be, Balassával pedig azt, hogy a fejedelem elakarja fogatni: s mikor Balassa megakar szökni, elfogatá, s jószágait magának tartá, nemsokat törődött vele, hogy a nyomorult Balassa koldus-tarisznyával mendegéle a fejedelemhez jószágait követelni.“

„Apafira is fenyegetődzött. Miért a fejedelem őt elfogatá, Déva várába vetteté. Mint ott ülne, két hű cselédje kötél-létrán elakará szöktetni; de a kötél elszakadt, Kapi a szirtre zuhant, meghalt. A két cseléd az utra készitett aranynyal elillant, s két tehetős családot alkota

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. 81, 104. 106. l.
[2]) Bojthi, Engelnél 292.
[3]) Ugyanott 319.
[4]) Kővári Erdély nev. családai 142. l.

Igy beszéli a hagyomány. Cserei Kapinak kincs- és becsszomját élesen rajzolva, elzáratása okát nem mondja, de hogy börtönben hal el, s jószágaira az állam kezét reá tevé, azt elég bőven beszéli." [1])

György mellett Gábor nevü testvérétől meg lejebb jött a család. Fiai és leányai voltak. Leánya Erzsébet ismét különös jellem. Előbb Bethlen Elekné, azután Toldalagi Jánosné; mindkettőtől elválik; azután Jabróczky Ádámhoz. egy értelmes szabóhoz megy férjhez, kivel a Jabróczki család erdélyi ágát alkotja: végül Szöllősihez megy Magyarországon, ki előbb szürke barát volt; ezt a Mezőségen fekvő Sz.-Miklóson Czente mellett megölette [2]).

Rémes emlékezetet hagyva fenn, bunyták e a mult században. Fészkök várromja — irja Kővári — rémület a népnek.

Karacsay család. (Vályeszákai, gróf.) Eredetét állitólag Circassiából vette, s franczia utazó, ki e családdal is ismeretségben állt, ott egy Kara-Csai néptörzs létezését állitja [3]). Előbb Boszniába származtak át; onnan Horvátországba, hol a mult század elején Karacsay Péter a horvát-végvidéki őrségnél katonai szolgálatba lépett; igy jöttek Magyarországra.

Pétertől kezdve a család leszármazási fája következő:

Péter
ezredes
báró 1775.

Márta	András	Kázmér
† 1757.	sz. 1744. † 1808. gróf, tábornok (b. Wimmersperg Róza)	sz. 1746. † 1793

András gyermekei:

Fedor	Sándor	József	András-Alpheus
sz. 1787. oct. 3. ezredes Persiában (Bianchi-Bellete Josefa)	cs. kir. kam. ezredes sz. 1790 † 1858. sept. 3. (gr. Kornis Róza) † 1847.	ezredes † 1848.	százados † 1814.

Sándor gyermekei:

Sándor	József	Elodin	Alexandrina
sz. 1814. (b. Wesselény Johanna)	sz. 1816. nőtlen.	sz. 1815. (Wimmer Miksa)	† 1837 mart. 3

Sándor gyermekei:

Melania	Klementin.
sz. 1845.	sz. 1847.

---

[1]) Cserei Mih. Hist. 63. 114. l.

[2]) Kővári id. h.

[3]) A gothai Hist. herald. Handbuch 394. l. szerint régi magyar család, mi valószinűbb is, mint a divatos távoli országokbóli származtatás.

A családfa élén álló Péter 1775-ben M.-Terézia által magyarországi báróságra emeltetetvén, magyar mágnássá lön. Fiai közűl András (szül. 1744. nov. 30-án) alapitá meg katonai ügyessége által családát. 1764-ben a magyar testőrség közé lépett, három év mulva főhadnagy a szász Albert herczeg karabélyos ezredében, 1779-ben kapitány a darmstadti herczeg nevü dragonyos ezredben. Az 1788-ki hadjáratban Coburg herczeg vezénylete alatt vett részt, és nyeré a Mária-Terézia kiskeresztjét, az 1789-ki martinesti ütközet után pedig ezen rend közép keresztjét. Végre 1802-ben a trebiai ütközetnél tett jó szolgálataiért grófságot nyert [1]). Meghalt Bécs-ujvárosban 1808-ki mart. 22-én, egy 1800-ban kapott seb következtében. Neje b. Wimmersperg Róza (szül. 1769.) szileziai eredetü volt, és 1832-ben halt meg Bécsben.

Fiai a bécs-ujhelyi katonai intézetben képeztettek. A legidősb Fedor, mint nyugdijas ezredes, jelenleg Teheranban a persa király szolgálatában áll: egy mérnöki kar szervezése, és a birodalom erőditványei felügyeletével van megbizva. Mint iró, több tudós társaság tagja, és több becses munka szerzője. 1853-ban a magyar akademiához irt levelével vonta magára a figyelmet.

Testvére Sándor mint huszár százados Erdélybe telepedett, és ott nyugalomba lépve 1811-ben gróf Kornis Rozáliát vette nőül, ki 1847-ben, ő pedig 1858-ki sept. 3-án halt meg. Fiai közűl Sándor a forradalomban 1848-ban mint a kolosvári vészbiróság elnöke részt vévén, külföldőn él. 1844 ben vette nőül b. Wesselény Jennyt, kitől csak leányai vannak. Testvére József, ki Aranykúton bir s lakik, nőtlen; és igy a család e nemzedékkel fi-ágon alkalmasint elenyészik.

A család grófi czimere négyfelé osztott paizs, egy közép-vérttel, melyben rézsutosan egy folyam hullámzik. A paizs 1- és 4-ik osztályában vörös mezőben pánczélos lovag áll, kezében kivont kardot tartva. A 2-ik osztály kék mezejében strucz madár áll, csőrében patkót tartva. A 3-ik osztály kék mezejében öt egymás mellett lángban égő élőfa látszik. A paizst grófi korona födi, és azon négy koronás sisak áll. Az első sisak koronájából, melynek foszladéka ezüst-vörös, két szétterjesztett kék és ezüsttel koczkázott szárny között a struczmadár áll. A második szintén vörös-ezüst foszladékos sisak koronájából a pánczélos vitéz emelkedik fel. A harmadik kék-ezüstös foszladéku sisak koronájából

---

[1]) Goth. Hist. Herald Handbuch id. h. — Ellenben Kővári szerint ezen András lett báró 1779. oct. 29-én, és 1795-ki oct. 1-én római sz. birodalmi gróf.

egy vörös mezű kozák emelkedik ki, derekára ezüst övvel, jobb kezében kivont kardot, a balban aranykeresztet tartva. Végre a negyedik kék-ezüstös foszladéku sisak koronájából három (kék ezüst kék) toll emelkedik ki. A paizstartók jobbról egy fekete sas, balról egy arany ló.

Karácsony család. (Hodosi). Hodos magyar falu Posony megyében Szerdahelytől ½ mértföldre; innen veszi eredetét a hodősi Karácsony család.

Már 1295-ben Bulchu-nak fia Miklós és Karachon Balás Torcs nevü földjükből száz holdat eladnak nemzetségükbeli Benedeknek hat markaért a bécsi széles denárokból (pro 6 marcis latorum denariorum viennensium) örökösen a pozsonyi káptalan előtt [1]).

Az itt emlitett Bulesú utódjai, Bucsuházán lakozó Bucsuházyak most is élnek. A nevezett Karácson Balás pedig törzse a Karácsony családnak.

A családot illető okmányokból közölhetni még a következő adatokat:

1325-ben Kozmának fiai Péter és Pál hodosi nemesek, más részről pedig Karacsynus (Karacsony) Andornak fia (filius Andurnak) Lőrincz és János Varknak fiai, és Péter hodosi Chetnek fia egyik vérrokonuknak Ponka fiának Pálnak birtokát maguk közt fölosztják, Károly király osztató parancsa folytán, mely osztálylevél 1339-ben a pozsonyi káptalan által átiratott.

1472-ben gúthi Országh Mihály nádor előtt compromissum utján bizonyos választott birákban egyeznek Pokahaba nevü Karaczon János birtokainak szomszédságában Pozsony megyében fekvő pusztának felerésze iránt 50 marka kötés alatt Hodosi Györgynek fiai Miklós és János, és Hodosi Mártonnak fia Simon, más részről pedig Andrásnak fia István, Péternek fia Antal, Györgynek fia Kelemen, Matyusnak fia Balás, és Antalnak fia Jakab, mindnyájan Hodosi-ak.

1482-ben kelt egyezség utján osztály-levél Karachon Györgynek fiai Miklós és János; Hodosi Mártonnak fia Simon, nevezett János fiának Jánosnak, és unokájának Bálintnak terheit is magára vállalván, egyrészről; — másrészről Hodosi Györgynek fia Kelemen, és Lukácsnak fia Gergely, nevezett Kelemen elvállalván Péter fiának Antalnak, és Máté fiának Balásnak,

---

[1]) A pozsoni káptalanban az eredeti Fasc. 18. Lit. T. 3. Torcs. Ferber Józs. közlése szerint.

és Antal fiának Jakabnak terheit is. György pedig elvállalván Hodosi András fiainak Orbánnak és Istvánnak, továbbá Péter fiának Lukácsnak, és Sik-abonyi Benedek fiának Péternek terheiket, harmadik részről Balasechei Pálnak fia Péter között pozsonymegyei Hodos helységbeli két helyen fekvő nemesi ülések, és ugyanazon határban fekvő kilencz és fél hold szántóföldre nézve a pozsonyi káptalan előtt [1])

Ez osztály-levél szerint a Karácsony családnak ily ágazata derül fel:

Karáchon György
- Miklós. 1482.
- János. 1482.
  - János 1482.
    - Bálint.

1628-ban hodosi Karáohon Lukács, János, Imre, Márton, István, Miklós, Gergely, és ismét másik János és Miklós, András és Pál Pozsony megyében a Csallóközben fekvő Hodos helységben az egész Egyős birtokrészre Esterházy Miklóstól uj nádori adomány-levelet kaptak.

Ugyanezen évben néhai idősb hodosi Karácson Jánosnak fiai Lukács és János kiveszik a pozsonyi káptalantól azon záloglevelet, mely szerint halászi Nagy Miklósnak fia Tamás Hodos helységben egy elpusztult nemes teleknek részét szántóföldekkel együtt Hodosi Simon Máténak és Jakabnak 65 frtért elzálogositá; mely elzálogitás ellen nevezett Karácson Lukács, testvére János nevében a káptalan előtt tiltakozott.

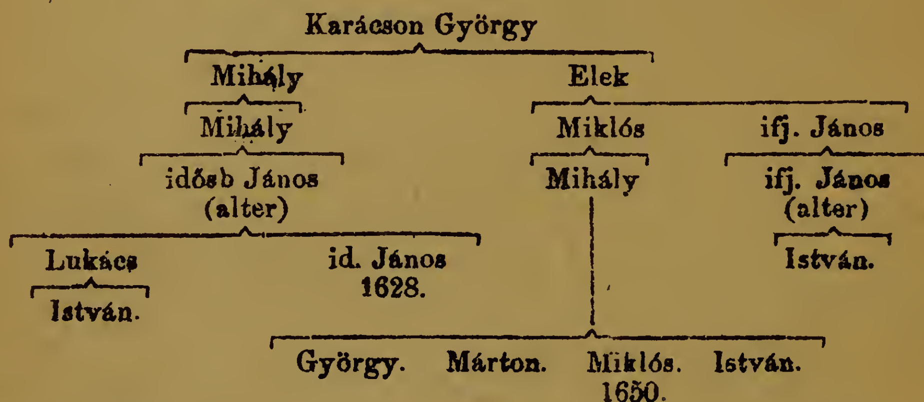
1641-ből egy hiteles tanuvallatás van Simon Máté részére arról, hogy azon alkalommal, midőn a Simon és Karáchon család a n.-bányai nemesekkel a Kis-böjtös nevü erdő végett perlekedni akartak, mások közbenjárására ugy egyeztek meg, miszerint a nagy-bányai nemesek a nevezett kis-böjtösi erdőt a Simon és Karáchon családokkal egy harmadrészben birhassák; a mint a Karachon család birta is azt.

1650-ben a nyolczados törvényszéknek megnemjelenés miatt kelt marasztó itélete hodosi Karáchon Jánosnak, ki fia idősb Jánosnak, a ki Mihálynak, a ki Györgynek volt fia; — továbbá Karáchon Lukács fiainak Istvánnak, a ki testvére Jánosnak, azután Istvánnak és Miklós-

[1]) Szintén Ferber Józs. közlése nagyobbára az egész családról.

lósnak, kik fiai néhai Mihálynak, ki Miklósnak ki Eleknek fia volt, és a kikre a per Márton és György testvéreik részéről is ezek halálával háromlott, végre Karáchon Istvánnak, ifjabb János fiának, ki másik ifjabb Jánosnak, a ki ismét nevezett Eleknek, a ki pedig emlitett Karácson Györgynek fia volt, és a kire atyjának halálával szálott e per; mindnyájának mint fölpereseknek, nemes Simon Mátyás, és néhai Czucz Péternek fia János és István ellen, kikre atyjok halálával a per szállott, mint alperesek ellen inditott perben.

Az eddig felhozott oklevél-kivonatokból és egyéb adatokból következő töredék nemzékrend mutatja fel magát, mely azonban csak a XVII. század közepéig terjed:

A mult századi nemesi vizsgálatkor többen igazolák nemességüket a családból. Igy 1725-ben Pozsony megye előtt Karácson Pál, Gergely, András és egy másik András Rétlen lakozók, IV. László királynak 1279-ben némely Hodoson fekvő birtokra szóló adománylevelét, ugy nemkülönben egy a megye előtt 1636-ban folyt perbeli itéletet mutattak elé.

Ugyanakkor Hodoson lakozó Karácson id. és ifj. András, Péter, id. és ifj. Ferencz, id. és ifj. Gergely, János, Márton, Gergely, id. és ifj. Mihály, Ábrahám és Péter előmutaták őseiknek 1482-ki az Ur menybe menetelének ünnepe előtti tizedik férián kelt osztálylevelét a győri káptalantól.

Az 1755 — 1759-ki nemesi vizsgálatok szerint Ferencz, két Gergely, két Mihály, István, Miklós, Péter, két János és két András, Ábrahám, György Hodoson, Imre Alistalon lakott.

Az 1823-ki pozsonymegyei tisztválasztáskor hatvannyolcz Karácson szavazott.

1699-ben Karácson János neje Bély Judit ellentmond Petrovay László beiktatásának Réthen.

A család egyik ágának ősanyja volt Bóka Magdolna, kinek leánya Nagy Katalin, kinek fiai Karácson Péter és András éltek 1727-ben. Péternek gyermekei: Katalin Gancs Jakabné utóbb nagy-padányi László Istvánné. Imre, Erzsébet és János 1754-ben.

Karácsonyi család. (Beodrai). Karácsonyi Tivadar 1718-ban *III.* Károly királytól nyerte czimeres nemeslevelét [1].

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren egy vörös nadrágos és dolmányos, és hosszu fehér zekés vitéz, ki kivont karddal maga előtt két bő sárga nadrágos, rózsaszinű öltönyös fekete süveges embert űz. A paizsfölötti sisak koronáján panczélos kar könyököl, kivont karddal. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

A család leszármazását adatok hiányában nem adhatván, csak a következőket tudhatjuk.

Karácsonyi Lázár 1812-ben a Ludoviceára tiz ezer forintot ajánlott fel [2].

Karácsonyi István 1840-ben az akademia tőkéjéhez száz forinttal járult [3].

A család tetemesen megvagyonosodván, többi közt Torontál megyében Beodra helységre nyert királyi adományt; és innen a család előneve.

Beodrai Karácsonyi László 1836-ban másod, 1845-ben pedig Torontál megye első alispánja, és 1848-ban Torontál megye főispánja volt.

Antal 1836-ban Torontál megyének czimzetes főjegyzője.

Lászlónak egyik fia Guido, kinek neje Marczibányi Mária, jótékony és hazafias nagyszerü áldozatai elismeréseül 1859-ben auszt-triai birodalmi grófságra emeltetett [4].

Karácsony család. Karácsony Konstantin 1801-ben nemesíttetett meg.

Czimere négyfelé osztott paizs, az 1- és 4-ik osztály vörös mezejében zöld téren kettős farku, koronás aranyoroszlán áll, első jobb lá-

---

[1]) Collect. Herald. nro 494.

[2]) 1812-ki 2. törv. cz.

[3]) 1840-ki 42. törv. cz.

[4]) Pesti Napló 1859. febr. 19-ki szám. — 1858-ban a m. nemz. muzeum könyvtárára 2000; és a magyar akademiának 30,000 frtot adományozott stb.

bával kivont kardot villogtatva. A 2- és 3-ik osztály ezüst mezejében kétfejü fekete sas látható kiterjesztett szárnyakkal, mindkét lábában körmei közt zöld gallyat tartva; és fejei fölött két piros sziv látszik. A paizsfölötti sisak koronáján kiterjesztett szárnyakkal piros csőrü és lábú fehér galamb áll, csőrében zöld gallyat tartva. Foszladék jobbról arany-vörös, balról arany-fekete [1]).

Ily nevü család Zemplin vármegye nemesei közt is létezik.

Karakas család. Zemplin vármegye nemes családai közé számitatik [2]).

Karakassevics Dragics család. Megnemesitetett 1751-ben. Czimere a paizs kék udvarában pánczélos könyöklő kar, mely aranymarkolatu meztelen kardot markol. A paizsfölötti sisak koronájából könyöktől kezdve egyenesen szintén pánczélos kar nyúlik ki, aranylándzsát tartva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-kék [3]).

Karancsics család. Baranya vármegye nemessége sorában említtetik Fényes E. Geographiájában.

Karancsy család. Szatmár vármegye régiebb nemes családainak egyike. Karancsy Simon 1464-ben mint beiktatási királyi ember jelöltetik meg Kállay Pálnak Túr-ra nyert adomány-levelében.

E század elején Hodász helységbeli közbirtokosnak iratik [4]).

Karapancsics család. Egyszerre két Karapancsics család nemesittetett meg.

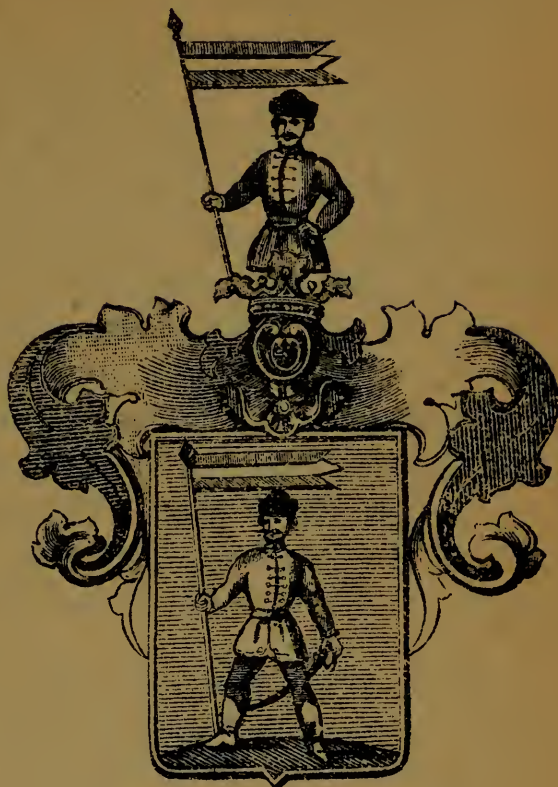
Karapancsics Miklós 1751-ben Mária-Terézia királyasszonytól nyert czimeres nemesitő levelet. Czimere vizirányos vonal által két két részre osztott paizs. A felső ezüst mezőben zöld borostyánkoszorú, az alsó vörös mezőben pedig rézsutosan fekvő ezüst buzogány látható. A paizsfölötti sisak koronáján a leirt zöld koszorú áll. Foszladék jobbról ezüst-zöld, balról ezüst-vörös [5]).

Karapancsics Száva ugyanazon évben egészen különböző czimert nyert. Czimere vörös ezüsttel koczkázott udvart mutat, és abban arany kardkötőről fekete hüvelyü, aranymarkolatu kard füg. A paizsfölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kezében ezüst buzogányt tart. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-fekete [6]).

---

1) Adami Scuta gentil. tom. V.
2) Szirmay C. Zemplin. not. top. 113.
3) Collect. Herald.
4) Szirmay Szatmár várm. II. 85.
5) Adami Scuta gentil. V.
6) Ugyanott.

Karasslay család. Bocskay Istvántól 1606-ban adományoztatott [1]. Ujjitó czimeres nemeslevelet nyert 1835-ben V. Ferdinand királytól, mely nemeslevél 1836-ban Pestmegyében hirdettetett ki.

Czimere — mint itt a metszvény mutatja — ezüst mezőben zöld téren álló, vörös dolmányos, kék nadrágos, sárga csizmás, vörös prémes süveges, kardos magyar vitéz, jobbjában egy magyar nemzeti zászlót tartva. Ugyan ily alak nyúlik ki zászlóval a paizsfölötti sisak koronájából is. A sisakról foszladék omlik alá.

A családfa következő:

Id. István
ifj. István
Békés v. fősz.-biró
1844.
Kornél
tanuló 1858.

A családfán állók (1858.) mind élők. Id. I s t v á n többféle hivatalokban forgott. Fia I s t v á n Békés megyének 1837-ben aljegyzője, s levéltárnoka, utóbb főjegyző, 1844-ben főszolgabiró, 1850. után cs. kir. törvényszéki ülnök. Fia K o r n é l tanuló 1857-ben.

Kárász család. (Horgosi). Vagyonosabb nemes családaink sorában áll; birtokai Békés és Csongrád stb. megyében fekszenek. Ez utóbbiban birja a család a H o r g o s-i uradalmat, melyről előnevét irja.

Kárász J á n o s n a k Pongrácz Klárától fia Kárász M i k l ó s.

E század első felében él Kárász M i k l ó s, ki szerencsés házasság után családja vagyonosságát megalapitá, nőül vévén leányágon

[1] Családi közlés szerint.

b Harruckern családból eredt báró Wenckheim Henrikát, kivel ily családot alkotott:

Kárász Miklós
septemvir 1830.
(b. Wenckheim Henrika)

Miklós. István. Mária. Albert. Imre.

Nevezett Kárász Miklós 1820-ban Csongrád vármegye első alispánja, 1825-ben már kir. tanácsos, és kir táblai ülnök, országbirói itélőmester, 1829-ben septemvir, 1830-ban pedig altárnok lett.

Fia István 1839-ben csongrádmegyei főjegyző, és országgyülési követ.

Kárász család él Trencsin vármegyében is, erre vonatkozólag következő adataink vannak [1].

1686-ban Kárász János és fiai András, János, Miklós és György Trencsin megyében kihirdették nemes levelüket, miután erre nézve a Zeleméry-családnak 1685-ben beadott jelentése folytán felhivattak.

Később fekvő birtokot is szerze a család Trencsin megyében F.-Brezniczen, hol az 1748-ki nemesi összeiráskor Kárász András, id. és ifj. János, és Sámuel székeltek.

Az 1768-ki összeirás Felső-Brezniczén id. és ifj. Jánoson és id. Andráson kivül Imrét id. Jánosnak fiát, és ifj. Andrást id. Andrásnak fiát, továbbá ifj. Jánosnak György és János fiait találá. Ugyan ez alkalommal Ledniczen János és Mihály székeltek.

Az 1803-ki összeiráskor F.-Brezniczén laknak Imre s ennek fiai János, András, György és István; — továbbá id. Györgynek fiai György és András; — azután János és ennek fiai: Mihály, András és István; — nemkülönben id. András fiaival Jánossal, Andrással, Istvánnal és Imrével; — végre István. — Ledniczen laktak ekkor id. János, és fia ifj. János.

Az 1837-ki nemesség összeiró választmány már F.-Brezniczén 33 férfi ivadékra szaporodva találta a családot; sőt ekkor egyik tagja György a felső-brezniczei ifj. Andrásnak fia Alsó-Ledniczén lakott. — Illaván lakozott István és ennek öt fia: Alajos, József, István, János és Ede. — Lednicz m.-városban székelt János és György, ifj. Andrásnak utódai: András, János, József és Mihály, továbbá István két fiával Györgygyel és Jánossal, valamint András is József nevü fiával. — Időközben Rovnére

[1]) Szontagh Dán. ur szives közléséből.

beköltözvén, ott leljük János t, fiaival Jánossal és Istvánnal, valamint egy másik Jánost István és Ádám nevü fiaival. Végre Sztrzseniczén leljük Istvánt János nevü fiával.

Az ujabb időben Kárász Benjamin 1838-tól Csongrád vármegye első-alispánja, 1848-ban pedig főispánja volt [1]).

Karaszek család. (Thurnai.) Közülök József 1815-ben fő posta-igazgató Erdélyben. Ignácz a kir. kincstári tanácsnál jegyzőkönyvi segéd 1848-ben, 1859-ben pénzügyi igazgatósági hivatalnok.

Karcsay család. Komárom vármegye csallóközi régi nemes család. Ősei közűl János, Móricznak fia, Bodon Mihálynak fia, Jakab Pálnak fia, és Albeus másik Jánosnak fia mindnyájan Karchai-ak 1291-ben minden földjeikkel és birtokaikkal Lodomér érsek által esztergami érseki egyházi nemesek sorába vétettek fel.

Nevezettektől idővel a Karchai akon kivül egyéb családok is fejlődtek ki, mint ez kitünik azon 1320-ban kelt oklevélből, melyben az előbb emlitett kiváltság-levelet Boleszló érsek megerősité a következőknek, ugymint nemes Jakab ispánnak (comes), ki fia volt Jánosnak, ki ismét fia emlitett Karchai Móricznak; továbbá szól az oklevél Karchai Miklósra és Lőrinczre, Gergelynek fiaira, Karchai Zidanak unokáira; — szintén Móricz vérrokonságából. Továbbá Keszelcsési Chont fiaira, ismét a Dobragazi nemesek és ezek rokonsága részére, ismét a Sz.-György úr, Bothfalvi, és Bensefalvi (de villa Both et de villa Bense) vérségek részére.

E két rendbeli oklevelet 1394-ben János esztergami érsek is megerősité, és átirá [2]), és ez már a következők részére történik, ugymint Pinke-Karchai Lőrincznek fia Domokos, és Pinke-Karchai Mikounak fiától Istvántól nemzett András unokája, Dabafalvi Marknak fia István, Benseházinak fia Miklós; Botfalvi Miklós, ki Semehej-nek neveztetett, Kiszelczésinek fia Mihály, Dobragasi Tamásnak fia Miklós, Morócz János Karchai László fia Móricz, Szentgyörgyi Sándornak fia András, Péterházi Lőrincznek fia János, Gerebázi Domokosnak fia János, Pinke-Karchai Jánosnak fiai István és András részére. Mindezek ugyanazon vérségből fejlődött külön-családokra mutatnak.

E családból származott Karchay Zsigmond, kinek neje Haj-

---

[1]) A Kárász család régenten is eléfordul. L. Fejér Cod. Dipl. tom. X. vol. VI. p. 643. 709. — Szintén Kárász családbeliről olv Bartholomaeides Memoria Wittebergae 272.

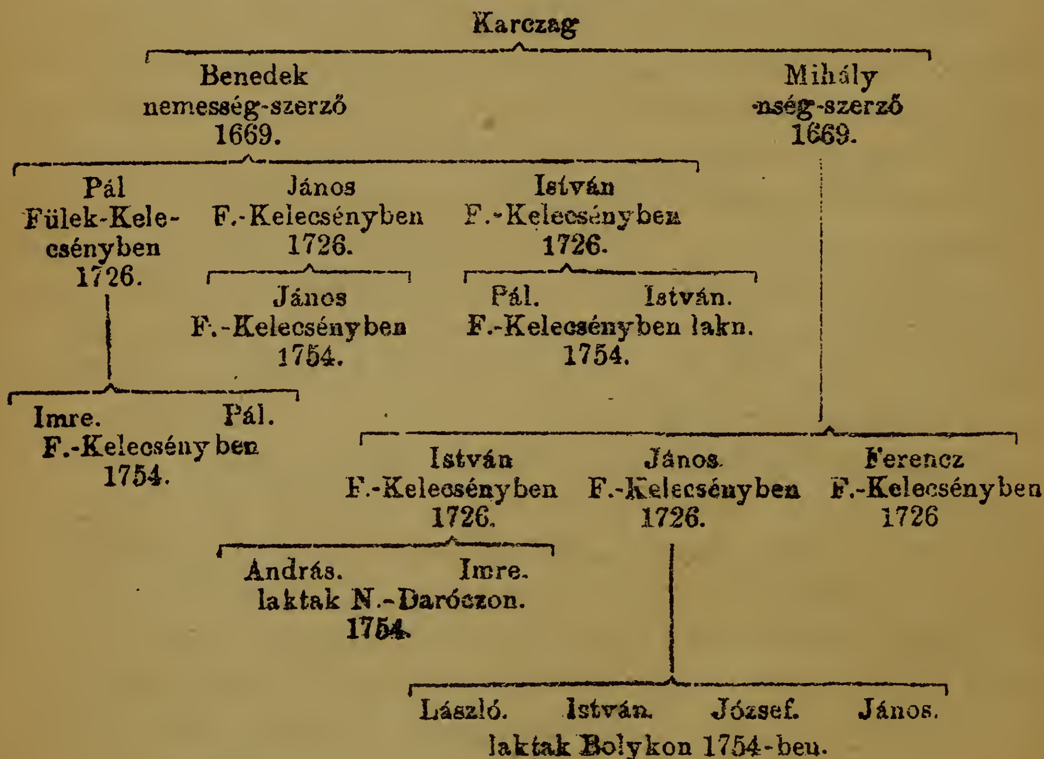
[2]) Ferber József szives közléséből nyert oklevél-másolatból.

nal Judit, ki 1700-ban komárommegyei Aranyos helységben nemesi telkekbe kir. adomány mellett iktattatott be [1]).

Karcsay család él jelenleg is ugy a Csallóközben, valamint Vasmegyében is.

Karczag család. Karczag (vagy Kartzag) Benedek és testvére Mihály I. Leopold király által nemesittetett meg 1669-ki mart. 1-én kelt czimeres nemeslevélben, mely Nógrád megyének 1669-ki april. 5-én Füleken tartott közgyülésen hirdettetett ki. E nemeslevél elégett Füleken 1753-ban történt tüzvész alkalmával egy Nógrád megyétől 1726-ik évben nyert nemesi bizonyitványnyal együtt, mint ezt ugyanazon megye 1754-ik évben a (családfán 1754-ik évvel jegyzett családtagoknak) adott nemesi bizonyitványában elismeri [2]).

A család leszármazási fája 1754-ig következőleg jöve le:

E családból eredezteté magát Karczag Dániel győrmegyei subsidionalis perceptor, e század elején, mely származtatás szerint a föntebbi családfán Benedeknek, ki 1669-ben nemesittetett, állitólag még egy György nevü fia is volt volna, ki oklevelek szerint 1687-ben mint törökfogságot szenvedett, gróf Zichy tatai kapitánytól sarczdijja összekéregetésére szabad menetlevelet kap, 1695-ben Győr-

[1]) Fényes Komárom várm. 97.

[2]) Protocoll. C. Neogr. anni 1754.

ben házat vesz, 1710-ben a kuruczok közül a Császár hűségére tér, és 1717-ben végrendelkezik. A felmutatott leszármaztatás szerint ennek fia volt Mihály és Ádám, ki 1697. mart. 15-én Győrben született. Ez utóbbinak fia volt Ferencz született Győrben 1729-ki febr. 13-án, kinek nejétől Réty Katalintól fiai: 1. Ferencz szül. Győrben 1764. jan. 1-én. 2. Pál szül. ugyanott 1766. oct. 9-én. 3. Dániel szül. 1769. maj. 22-én. 4. Mihály szül. 1774. sept. 24-én. 5. Benjamin szül. 1780. dec. 8-án.

Dánielnek azonban eme leszármaztatás alapján 1810-ki aug. 13-án Nógrád megyétől nyert, és 1811-ki april. 2-án Győr megyében is kihirdetett nemesi bizonyitványa felsőbb rendelet folytán érvénytelenittetett.

Utóbb testvérének Pálnak, ki 1766. oct. 9-én született, fiai Benjamin, József és Ferencz, egy más leszármazás által, mely szerint emlitett atyjok Pál a nemesség szerző Mihálynak Ferencz fiától származtatott, 1839-ben Nógrád megye által nemesekül elismertettek.

Karda család. Erdélyi család, melyből Karda Mátyás 1694-ben halt meg a m.-vásárhelyi országgyülésen [1]).

Kardhordó család. Nyitramegyei nemes család; közülök Kardhordó Ferencz 1846-ban a 33-ik sz. m. gyalog ezredben hadnagy; Antal n.-surányi plebános; Ambrus kegyesrendi szerzetes.

Kardos család. Kardos Benedek 1580-ki martius 8-án Prágában kelt, Rudolf király által rokona Csalló Tamásnak adott czimeres nemeslevélben nemesittetett meg, mely armalis levél 1663-ki. B. sz. Mária szül. napján Szombathelyen Vas, Zala és Sopron vármegyék közgyülésén hirdettetett ki [2]).

Kardos család él Baranya, Gömör [3]), Ugocsa [4]), Ung és Zemplin [5]) vármegyében.

Baranya vármegyében Kardos Antal 1839—1845-ben főszolgabiró volt.

Ugocsa megyében birtokos a család e század elején Karátfalván, és Kardos András birt Tivadarfalván [6]).

---

[1]) Baranyi Pál, Imago vitae, et mortis.
[2]) Az eredeti armalis levél Veszprém vármegye levéltárában őrizteték.
[3]) Bartholomaeides C. Gömör. p. 145.
[4]) Szirmay C. Ugocsa p. 74.
[5]) Szirmay C. Zemplin not top. p. 113
[6]) Szirmay c. Ugocsa p. 126.

Kardos család. (Kardos-vaszkai.) Trencsin megyének törzsökös családa. Kardos János 1681-ben kapott nemesi bizonyitványt Trencsin vármegyétől [1].

Az 1736-ki nemesi összeirás harminczegy férfi-ivadékot mutat fel e családból; és közülök 1740-ben György 1747-ben János, 1817-ki april. 22-én Pál vulgo Oswolda, 1821-ki nov. 26-án József és Imre nyertek Trencsin megyétől nemességi elismervényt.

A nemesi lajstromok szerint laktak Trencsin megyében 1748-ban Rajecz mvárosban András és János, kinél az eredeti armalis levél őriztetett Kardos-Vaszkán pedig id. Miklós Pálnak fia; ifj. Miklós, és középső Miklós (Oswalda); — János (Oswalda), még más két János; továbbá Tamás, András és István (szintén Oswalda); azután ifj. János, Mátyás, középső János (Jancsics), György és Miklós (Hliniczki); — András, János, István, Ifj. János és András (Kristofics); János (Laczovich); György (Vescliczky); valamint András, György, Miklós és Tamás.

Ugyan 1748-ban Adamóczon laktak id. és ifj. János; Dezséren Mihály.

1768-ban Rajeczen József, János és György. Kardos-Vaszkán ekkor már 39 családfő élt, ezek közül nevezetesebbek voltak János Pálnak fia, barsmegyei jegyző; testvére József pedig ügyvéd N.-Szombatban. — Plébáni-Lehotkán székelt Miklós és négy fia János, László, István és József. Prazsinán András és fiai János, László és József. — Szádecsen laktak Tamás, Mihály és ennek fia Gáspár, János, András, István, és ez utóbbinak fia József. — Turnán lakott Ádám fiaival Györgygyel és Andrással. — Adamóczon id. János fiával Jánossal, és unokáival Andrással és Jánossal; azután ifj. János fiával Jánossal; és István, kinek fiai Ádám, András és János; s végre András.

1803-ban már Cselko-Lehotán is találjuk e családot, ott lakott Miklós s ennek fia Miklós, ennek ismét fiai József és Mihály; azután Gáspár fiával Ádámmal. — Kardos-Vaszkán ekkor már 45 főre szaporodott a család. Plébáni-Lehotán székelt János, ki utóbb mint nagyszombati ügyvéd lön ismeretes; és két fia József és János. — Rajeczen lakott János, és fiai János, József. — Szádecsnén János, Imre, István, Gáspár két fiával János-

[1]) Szontagh Dán. ur szives közlése szerint az egész családról.

sal és Pállal; továbbá ismét egy másik János, és egy harmadik János és József (Szleszarich.) — Pruzsinán János, ki katona volt, és fia István; József és ennek fiai József és András. — Adamóczon János, s ennek fiai János, András és István (a két utóbbi katona), aztán id. és ifj. András, és János (Kubinecz) és ennek fiai János és András. Nemes-Kocsóczon Antalnak utódai Károly és Antal, és ez utóbbinak fiai József és András. — Turnán György, András és Márton.

Végre 1837-ben a trencsinmegyei utolsó nemességi összeiráskor találtattak Cselkó-Lehottán Gáspár maga; — Kardos-Vaszkán már 74 volt a család száma. Plébáni-Lehottán pedig János és József, és ennek fiai János, György, és István. — Rajeczen: Jánosnak örökösei János és ennek fia János, továbbá József, és ennek fiai József és János. — Szádecsnén Jánosnak utódai Gáspár, János és Mihály, azután idősb Gáspárnak utódai János két fiával Mihálylyal és Józseffel; — Pál egyedül; id. és ifj. János, valamint legifjabb Gáspár Józsefnek a fia. — Pruzsinán István a katona; József és fiai József, András; és ez utóbbinak is fiai András, János, és végre András egyedül. — Adamóczon ekkor a családnak hat férfi-tagja élt. Nemes-Kocsóczon pedig Antalnak fia Károly, ki Torontál megyébe költözött, és Antal. Trencsin sz. k. városban Antalnak örökösei t. i. József és hat fia János, József, Miklós, Alajos, Antal, és Ferencz és még más Antal, az akkori segédlelkész; valamint Ignácz, Károly, István és Lajos is; végre Turnán György, András és Márton székeltek. E szerint 1736—1837-ig egy század alatt 21 férfii családtagból 127-re szaporodott a család fi-ága.

Karg család. Karg János-Károly kapitány Ferdinand főherczeg ezredében, 1766-ban M.-Terézia király asszony által emeltetett nemességre [1]).

Czimere a paizs vörös udvarában, melynek közepén aranycsikolat vonul át, zöld téren pánczélos és sisakos férfiu áll, jobb kezével kivont kardot tartva; s feje fölött jobbról és balról két aranycsillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronáján két kiterjesztett szárny között, melyek közül a jobboldali vizirányosan félig arany, félig vörös, a baloldali pedig épen ellenkezőleg vörös és ezüst; — pánczélos kar könyököl, meztelen kardot villogtatva. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-vörös.

---

[1]) Collect. Herald. Nro 230.

Kariczay család. Kariczay András 1763-ban M.-Terézkirályasszonytól nyerte czimeres levelét [1]).

Czimere a paizs vörös udvarában egy jobbról balra rézsutosan hullámzó fehér folyam. A paizsfölötti sisak koronáján vörös dolmányu, arany zsinórzatu és övü, kalpagos magyar vitéz nyulik, jobb kezében kivont kardot, a balban aranykeresztet tartva. Foszladék mindkét oldalról ezüst-vörös.

Karisch család. Karisch másként Szerviczky Márton 1802-ben I. Ferencz királytól nyert czimeres nemeslevelet.

Czimere négyrészre osztott paizs, egy közép koronás vérttel, melynek fehér udvarában fehér folyamban ponty uszkál, fölötte magas zöldes hegy emelkedik. A paizs 1- és 4-ik osztályának kék mezejében magas fehér hegyen fészkén ülő fehér pellikán fiait melle vérével táplálja. A 2- és 3-ik osztály vörös udvarában természetes szinü, kettős farku oroszlán hátulsó lábain állva, kiöltött nyelvvel, és kinyujtott első lábaival ragadmány után készülni látszik. A paizsfölötti sisak koronájából kék mezü, vörös övű, panyókásan öltözött, és barna prémes, vörös kalpagu magyar vitéz emelkedik föl, jobbjában magyar nemzeti háromszinü zászlót tartva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös [2]).

A család jelenleg inkább csak Szerviczky néven ismeretes, és Torontál megyében birtokos.

Karla család. A nemességet Karla Tamás, Mihály és István nyerék. Ez utóbbitól származott Karla Ferencz, ki az eredeti nemeslevél, valamint Karla Istvánnak Heves vármegye által kiadott bizonyitvány és hiteles leszármazási rendjének kimutatása által nemesi eredetét kimutatván, és az legfelsőbb helyen is helyben hagyatván, 1803-ban Nógrád megyétől erről nemességi bizonyitványt nyert [3]).

Karlovicz család. Lásd Corbaviai cs.

Karmacsy család. Nemes család Ugocsa megyében, hol 1806-ban Karmacsy András közbirtokos Bökény helységben [4]).

Kármán család. Kármán András 1762-től losonczi tanár volt, ennek fia Kármán id. József szül. 1738-ban; losonczi ref. lel-

---

[1]) Collect. Herald. Nro 34.

[2]) Ádami Scuta Gentil. tom. V.

[3]) Nógrádmegyei jegyzőkönyv 5. 17.

[4]) Szirmay C. Ugocsa p. 122.

kész és superintendens 1792-ki jul. 26-án I. Ferencz király által nemesittetett meg.

Czimere négyfelé osztott paizs, az 1- és 4-ik osztály arany, a 2- és 3-ik osztály ezüst udvart mutat; a paizs aljáról szürke sziklás halom emelkedik fel, mellyen kék mezü kar könyököl, irótollat tartva. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között zöld koszoru lebeg. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-kék [1]).

A czimerben látható irótoll, id. J ó z s e f nek irodalmi müködését példázza; mert tőle következő munkák jelentek meg: 1. „Istennel való társalkodás a regveli és esteli orákban." Sturm és Tiegde után forditva, Pozsony 1784. — 2. „Ekklesiai Agenda." U. ott 1787. — 3. „Az esztendőnek minden szakaszaira alkalmaztatott könyörgések." U. ott 1789. — 4. „Katekizmus", Osterwald után. U. ott 1789. Meghalt 1795-ben. Nejétől Szalay Klárától

Fia ifj. J ó z s e f 1771-ki jan. 15-én Losonczon született. Az 1790-ki országgyülés után ügyvédi vizsgát tett, de az irói pályára lépett, és 1794-ik elején az ‚U r a n i a t' inditá meg, melyben dolgozatai megjelentek. Azonban e vállalat három kötet után megakadt, és ifj. J ó z s e f haza vonulván, — mint életirói irják — ifjonti bűnök miatt kora halál áldozata lön 1795-ben. Izletes irálya — ha oly korán nem hal, — őt irodalmunk egyik nevezetességévé teendik. Munkái kedvesének az ismeretlen F a n n y-nak hagyományaival együtt 1843-ban Toldy F. által szerkesztve a nemzeti könyvtárban értek második kiadást [2]).

A család jelenleg is él; s közülök J ó z s e f mint uj-verbászi, P á l pócs-megyeri reform. lelkészek, szintén az egyházi pályán állanak.

Karnay család. Zemplin vármegye czimerleveles családainak sorában áll [3]).

Kárner család. Gömör és Ugocsa mármegyében székel.

A család czimere fenálló paizs, mely felső részéből lefelé rézsutosan húzott két vonal által három osztályra hasíttatik. A felső jobboldali ezüst mezőben három piros, a felső baloldali vörös mezőben pedig három fehér rózsafej látszik. Az alsó gúla-alakú kék mezőben pedig zöld téren vörös lábu gólya áll, egyik lábát fölemelve, és vörös csőré-

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. IV.

[2]) L. életrajzát az id. nemzeti könyvtárban munkái előtt, és magyar irók életrajz gyüjt. I. 235. II. 130.

[3]) Szirmay Com. Zemplin not top. 118.

ben zöld kigyót tartva. A paizsfölölti sisak koronáján szintén a leirthoz hasonló gólya áll. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

Karner Dániel már 1630-ban adóbeszedő [2]).

Karner László 1825-ben kir. tanácsos és Ung vármegye alispánja volt.

Karner Antal 1847-ben bácsi czimz. püspök, és kanczellariai udv. taná-sos, utóbb győri megyés püspök volt.

Karnyik család. (Máskép Fábri.) Közülök Karnyik máskép Fábri Sámuel és fia István 1754-ben Nógrád vármegyében éltek.

Károly család. (Nagy-Károly, gróf.) Egyike legrégibb őstörzsökös magyar mágnás családainknak, mely máig virágzik. Eredetét azon Kaplony nemzetségből (genus) vette, mely az Árpád alatti magyarok bejövetelekor az első foglalás utján nyerte birtokait. A Kaplyon nemzetség Szatmár vármegyében telepedvén meg, idővel több családágakra oszlott, mint a Bagossy, Csomaközy, Vetéssy, Vaday és Károly családra [3]), mely utóbbi a többit vagyonban és fényben fölül mulván, a nemzetség törzsbirtokának Kaplyonnak, valamint az előnevet adó Nagy-Károlynak nagyobb részét jelenleg is birja.

Mint fejlődött, és mint sarjadzott le a Károlyi család [4]), azt a következőkből látandjuk. Családfájuk imez:

---

[1]) Burgstaller Collectio insignium.

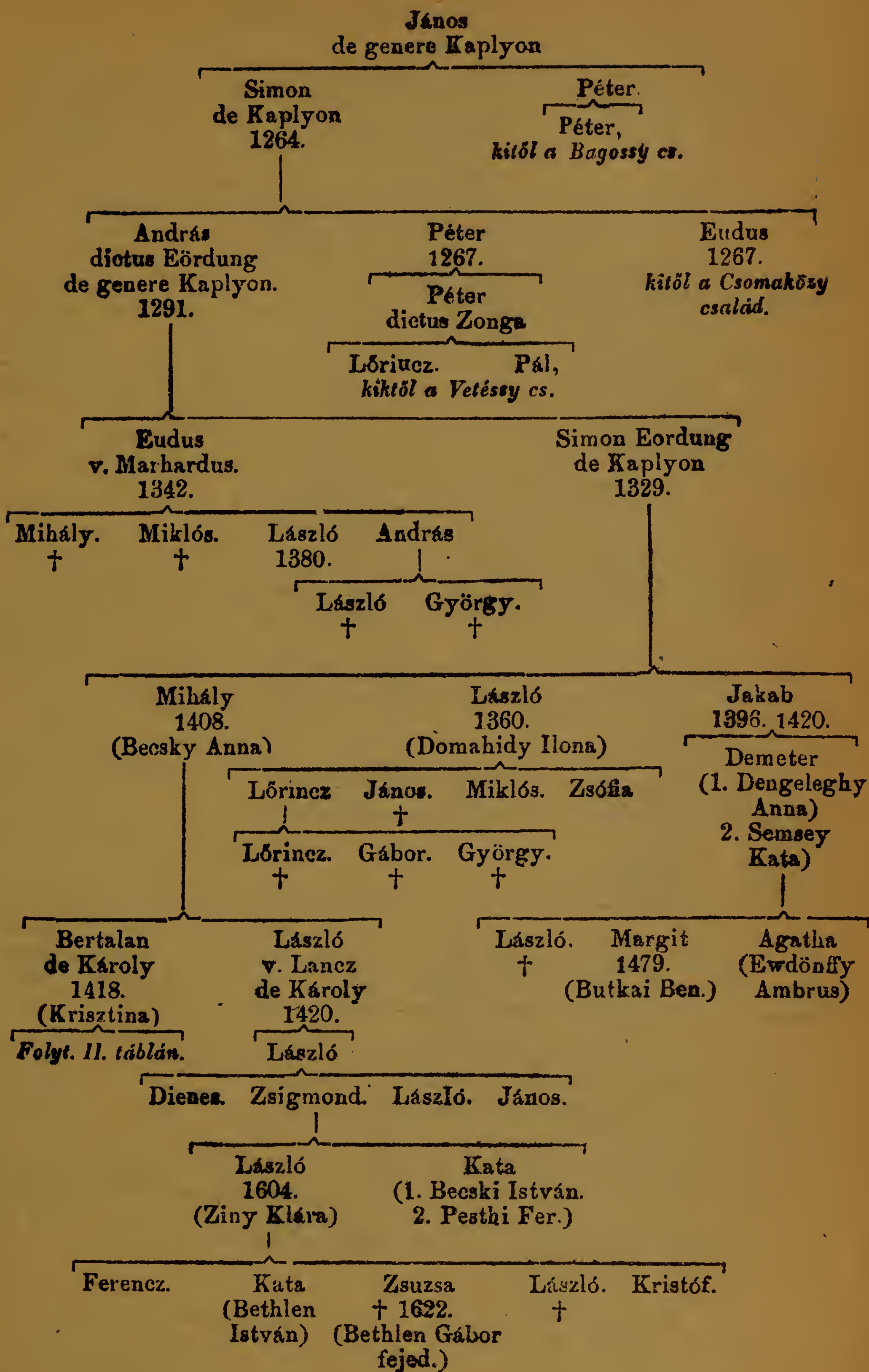
[2]) 1630-ki 6. törv. cz.

[3]) Szirmay A. Szatmár várm. II. 10—48. s köv.

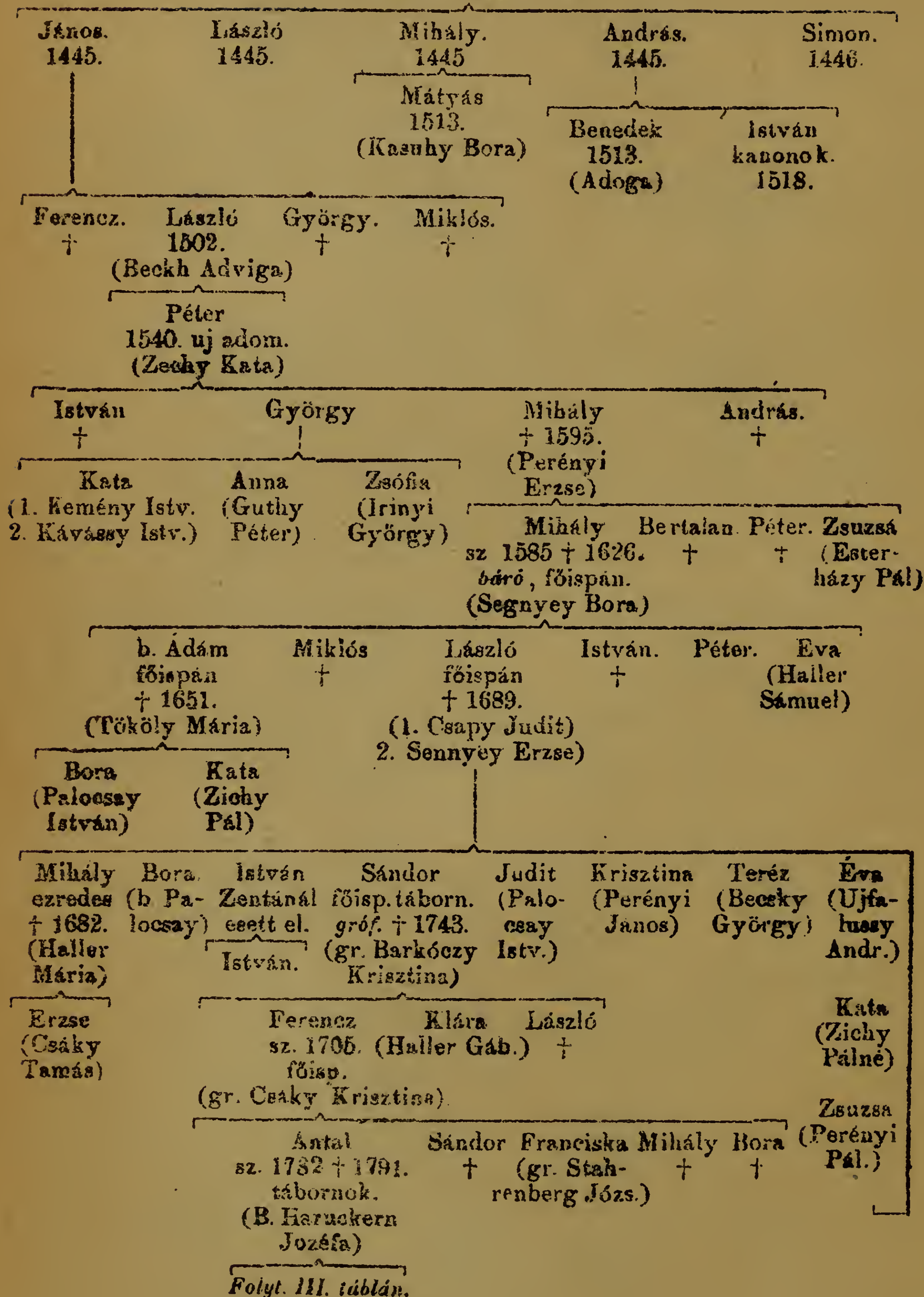
[4]) U. ott II. 48. lapon közöltetik a Károlyi-ak származati kimutatása — mint mondatik — a kir. Kuria által helyben hagyott táblázatról. Lásd ugyanezt Wagner Tabulae Geneal. Mss. tab. XXXIII.; és e két összehangzó forrás után adatik itt a leszármazás. De e táblázat még nem látszik minden élt családtagot tartalmazni, valamint arról nagyobb részben a leányok is hiányzanak. — Budai F. Lexicona II. darabjában keveset ir a családról. Lehoczky Stemmatogr. II. 210—211. hibásan és hiányosan is közlirövid adatait. — Találunk a családról főleg Bertalantól lehozva adatokat a „Regélő" szépirodalmi lap 1836-ik évi 101—110. számaiban — Végre főleg Szirmay után értekezett a családról id: E. S. a Magyar Sajtó 1858-ik évi jun. 15. számában, melynek tévedéseit ama lapban helyre igazitá Waltherr László, kitől mint a Károly grófok egykori tudós levéltárnokától várja a haza e nemzetségnek okmányok kiséretében közlendő monographiáját. Bárha már azt e munka folyamában felhasználnom lehetett volna.

Károlyi.

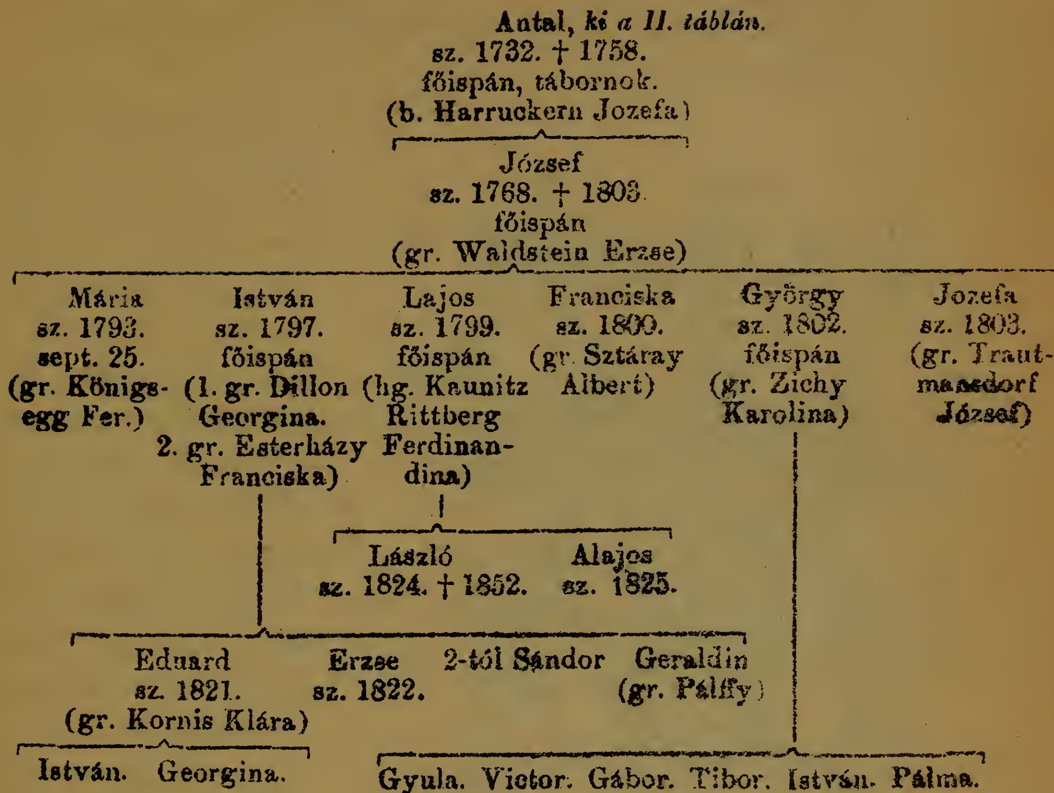
I. tábla.

II. tábla.

Bertalan. ki az I. táblán.
1418.
(Krisztina 1445. özv.)
János.
1445.
László
1445.
Mihály.
1445
Mátyás
1513.
(Kasuhy Bora)
András.
1445.
Simon.
1446.
Benedek
1513.
(Adoga)
István
kanonok.
1518.
Ferencz.
†
László
1502.
(Beckh Adviga)
György.
†
Miklós.
†
Péter
1540. uj adom.
(Zechy Kata)
István
†
György
Mihály
† 1595.
(Perényi
Erzse)
András.
†
Kata
(1. Kemény Istv.
2. Kávássy Istv.)
Anna
(Guthy
Péter)
Zsófia
(Irinyi
György)
Mihály
sz. 1585 † 1626.
báró, főispán.
(Segnyey Bora)
Bertalan.
†
Péter.
†
Zsuzsá
(Ester-
házy Pál)
b. Ádám
főispán
† 1651.
(Tököly Mária)
Miklós
†
László
főispán
† 1689.
(1. Csapy Judit)
2. Sennyey Erzse)
István.
†
Péter.
Eva
(Haller
Sámuel)
Bora
(Palocsay
István)
Kata
(Zichy
Pál)
Mihály
ezredes
† 1682.
(Haller
Mária)
Bora
(b. Pa-
locsay)
István
Zentánál
esett el.
István.
Sándor
főisp. táborn.
gróf. † 1743.
(gr. Barkóczy
Krisztina)
Judit
(Palo-
csay
Istv.)
Krisztina
(Perényi
János)
Teréz
(Becsky
György)
Éva
(Ujfa-
lussy
Andr.)
Erzse
(Csáky
Tamás)
Ferencz
sz. 1705.
főisp.
(gr. Csáky Krisztina)
Klára
(Haller Gáb.)
László
†
Kata
(Zichy
Pálné)
Zsuzsa
(Perényi
Pál.)
Antal
sz. 1732 † 1791.
tábornok.
(B. Harruckern
Jozéfa)
Sándor
†
Franciska
(gr. Stah-
renberg Józs.)
Mihály
†
Bora
†
Folyt. III. táblán.

III. tábla.

Mint a családfáról látjuk, a terjedelmes kaplonyi nemzetségből kiváló és oklevelesen ismert törzse a családnak J á n o s, kinek fia S i m o n (Comes), ennek fia P é t e r és E u d u s 1267-ben ugyancsak a kaplyoni nemből eredt Illés- és Pétertől V a d a nevü örökös földjeiket megveszik [1]. Ugyan erről 1280-ban a n.-váradi káptalan előtt történik bevallás [2].

1312-ben S i m o n n a k fia Urdungnak nevezett A n d r á s, ugynevezett E u d u s n a k fia György a Csomaközyek törzse, és említett Simon testvérének Péternek fia P é t e r, kitől a Bagossiak származtatnak, I. Károly királytól Vada földjére királyi adományt visznek [3].

1342-ben Pál országbiró nyugtatványt ad öt giráról Urdung András fiainak Simonnak, Miklósnak, Mihálynak, és II. Eudusnak vagyis Marhardnak, melyeket ezek neki Péternek Zonga Péter nevü fiával, és kaplonyi Pál és Miklóssal eszközlött egyességért fizettek [4].

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 46.
[2]) Ugyanott, 18.
[3]) Ugyanott, 18.
[4]) Ugyanott, 47.

Most emlitett Eudus vagy Marhardnak fiai Mihály, Miklós, László és András; kik közűl a két utóbbi már Károly-nak neveztetett, 1387-ben a megyei hatóságtóli fölmentvényt és pallos-jogot nyertek Zsigmond királytól [1]).

Ugyancsak most emlitett Karoly László 1390-ben tanuvallatást tétetett, hogy Zénás Péter és Zarvadi István Lászlónak fia száz sertését hajtatá el Karoly helységéből [2]). 1408-ban pedig e László Olcsvát mint örökségét a vármegyei törvényszék előtt perrel megnyerte [3]).

1421-ben nevezett Marhard v. Eudusnak fia András, és fia István tanuvallatást eszközöltetett Lengyel Rezegey János, Pelseuczy Nagy János és olnodi Zudar Jakab ellen, kik Károly-Apáthi helységet felgyujták, lakosait rabokul vivék, és a Karolyi nemeseknek kétezer arany forintért kárt okozának [4]).

Ezen ág azonban kihalván, Eudus testvérének Urdung Simonnak fiai László, Mihály és Jakab voltak. Közűlök László mester már szintén Karoly-nak neveztetett. Megsebesités végett Witkay István és László ellen folytatott pert, melyet Bebek Imre országbiró 1360-ban sz. Mihály nyolczadára halasztott [5]). Unokáiban ez ág kihalt. Testvérének

Jakabnak is, ki 1396—1420. közt él, ága — mint a táblázat mutatja, — hamar véget ért.

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 10.
[2]) Ugyanott 11.
[3]) Ugyanott 100.
[4]) Ugyanott 100.
[5]) Ugyanott 10.

A harmadik testvér Mihály, kinek Becski Annától két fia volt: Lancz vagy László, és Bertalan.

Karoly Lancz vagy László, 1419-ben az alább emlitendő uj adomány-levélben részes, és egyike azoknak, kik 1428-ban Nagy-Károlyt birták, és kik az ettől különböző Karuli pusztát is a Báthoriaktól visszafoglalták [1]). Ennek fia szintén László, kit — Mátyás király emlékezetébe hozván a római császár ellen folyó háboruját és annak szorongató körülményeit, bizalmasan megkeresett, hogy Hamburg ostromában lévő hadainak táborában 1482-ki kisasszony ünnepe 3-ik napján kelt levelének vétele után azonnal állitson tizenkét fegyveres lovast, és ezeket személyesen a királyi hadsereghez vezesse, és pedig ugy, hogy megérkezésétől számitva egy hónapig vele egyetemben hadakozhassék, bizonyossá tévén őt, hogy egy hónál tovább nem tartóztatja, és azon felül ezen csapatra teendő minden költségeit vissza adandja, ebbeli szolgálatai iránt mindenkor elismeréssel fog lenni [2]). Fiai közül csak Zsigmondnak volt fia László, kinek Zyny Klárától kihalt gyermekei közül egyik leánya Kata Bethlen Istvánné, másik leánya Zsuzsanna Bethlen Gábor fejedelem első neje, meghalt 1622-ki május 11-én [3]).

Lancznak testvére Bertalan Zsigmond királlyal a külföldön járt, és mind hős tettei, mind egyéb hű szolgálatai által fényes érdemeket szerze, melyeket, de kivált korábbi időben, különféle szoros körülmények között, s legnehezebb küldöttségeiben Franczia-, Angol- és Németországban jártakor bizonyitott hivségét és ügyes magatartását figyelembe vevén, ősi nemzetségi birtokaira uj adomány-levelet nyert 1418-ban. Bertalannak hitvese volt Istvánd és Kölcse helységebeli György nevü birtokosnak leánya Krisztina [4]), ki egy 1445-ik évi oklevél bizonyitása szerint már emlitett évben özvegy volt. Fiai András, János és Mihály.

Andrásnak fiai: Benedek, kinek 1511-ben özvegye Adviga; és István gyulafejérvári kanonok 1518-ban.

Mihálynak fia Mátyás, kinek 1511-ben neje Kasuhy Borbála. 1513-ban.

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 12.
[2]) Ugyanott 12—13.
[3]) L. Exequiae Principales fölötte mondott halotti beszéd.
[4]) Wagnernél nőül Hedvig áll.

A harmadik testvér J á n o s, ennek csak egyik fia L á s z l ó nemze nejétől Beckh Advigától fiút P é t e r t.

Nevezett P é t e r 1540-ben uj királyi adománynyal erősittetett meg birtokaiban [1]. Nejétől Zechy Katalintól nemzé Istvánt, Györgyöt, Mihályt és Andrást.

Ezek közűl M i h á l y 1594-ben ismét uj királyi adományt vitt ősi birtokaira. Meghalt 1595-ben [2]. Második neje Perényi Erzsébet volt. Ettől fiai B e r t a l a n és P é t e r mag nélkül haltak el; M i h á l y ról alább lesz szó. Leánya Z s u z s a n n a báró Esterházy Pál első neje volt, meghalt 1629-ben.

M i h á l y szül. 1585-ben; atyja korán, alig tiz éves korában meghalván, anyja felügyelete alatt neveltetett, utóbb II. Mátyás király udvarában asztalnok hivatalt viselt két évig. Hadi és udvari hü szolgálataiért 1609-ki dec. 11-én a vörös pecséttel élhető mágnások (bárók) sorába emeltetett. 1618-ban dec. 14-én mint királyi biztos működött Nagy-Károlyban az erdélyországi követekkel tartott tárgyalásokon. — Sógora Bethlen Gábor erdélyi fejedelem Szatmár vármegye főispánjává nevezte, mely méltóságban őt 1622-ki jul. 16-án II. Ferdinand király is megerősité. Mint Bethlen Gábor tanácsnoka és aranysarkantyus vitéz halt meg 1626-ban [3]. Nejétől lapispataki Segnyei Borbálától gyermekei 1. Á d á m. 2. M i k l ó s †. 3. L á s z l ó. 4. I s t v á n. 5. M i k l ó s. 6. P é t e r. 7. É v a Haller Sámuelné.

Ezek közűl Á d á m 1641-ben II. Ferdinand alatt Szatmár vármegye főispánságát viselé, de ettől őt Rákóczy György megfosztá, és azt rosályi Kún Istvánnak adta. Ennek halála után 1660-ki sept. 1-én I. Leopold király ismét visszahelyezé őt a főispánságba, és egyszersmind megerősité ekkor már mint szatmári várkapitányt és tanácsnokot. Meghalt fiu-örökösök nélkül 1661-ki márcziusban. Neje késmárki Tököly Mária.

L á s z l ó (Mihálynak fia) azonnal testvére halála után 1661-ki jul. 13-án megerősittetett a szatmári főispánságban. 1669-ki febr. 18-án I. Leopoldtól azon kegyelmes igéretet nyeré, hogy utánna fia M i h á l y leend a nevezett megye főispánjává; azonban Mihály e méltóságban nem részesülhetett, mert még atyja életében, már mint főezredes és nős férfiu 1682-ben Tököly Imre hadai által veszté vitézül életét. Ne-

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 14.

[2]) Ugyanott.— Lásd róla Tudománytár 1838-ki III. köt. 328. stb. lapjait.

[3]) Engel monumenta 238. és Kemény János önéletirása 78. l.

jétől Haller Máriától egyetlenegy leánya Erzsébet idővel Csáky Tamás neje lön. — László azonban 1670-ben Szatmár vár magyar főkapitányává neveztetett, de ezenközben mind a török háborúk mind a belzavarok által mind Károly városa, mind egyéb helységei feldulatván, marhái elhajtatván, vagyonában végtelen károkat szenvedett. Mint főispán, aranysarkantyus vitéz, királyi főkomornok az 1681-ki országgyülésen kir. biztossá, és felső magyarországi királyi táblának bárójává neveztetett ki. Főispánságáról lemondván, azt I. Leopold király egyetlen fiának Sándornak, ki egyedül maradt életben fiai sorából, adá 1687-ki aug. 4-én [1]. És ezután mindketten mint főispánok különlevél által hivattak az országgyülésre és I. József koronázási ünnepélyére 1687-ki aug. 26-án. Visszatérvén a koronázási ünnepélyről maga iktatá be fiát a főispánságba a királyi meghagyás szerint. Meghalt 1689-ki febr. 28-án. Második nejétől kis-sennyei Sennyei Erzsébettől, kivel 1646. nov. 25-én kelt egybe, — huszonhat év alatt egy idétlen magzattal husz gyermeke volt, de ezek nagyobb része gyermekkorában halt el. Csatatéren halt el mint már emlitők Mihály, ezen kivül másik fia István igy is végzé életét Zentánál a török elleni ütközetben. Ezeken kivül még egy fia Sándor, a családnak mintegy második statora, maradt meg; kiről alább.

Lászlónak leányai közül Juditot Palocsay István, Krisztinát Perényi János, Zsuzsanát Perényi Pál választá s vette feleségül. Nemkülönben Évát Devék-Ujfalussy András, Tereziát pedig Becski György vezette oltárhoz.

Lászlónak fia nevezett Sándor szül. 1668-ki mart. 20-án. A szatmári főispánságban atyjának utóda lön; és 1699-ki jul. 23-án a felső magyarországi kir. táblának bárójává, 1700- és 1701-ben pedig különféle ügyek elrendezésére királyi biztossá neveztetett ki. 1702-ki jul. 27-én megnyeré a királyi biztositást, hogy a főispánság fiára Lászlóra szálland, ki azonban atyja előtt halt meg. Sándor valamint házi és hivatalos ügyeiben, ugy a hadi pályán is fontos szerep vivője volt. 1697-ben a Tokaj Ferencz vezérlete alatt inditott támadás leküzdésére a megyei banderium élén hatályosan működött. Az 1703-ban kezdett Rákóczy forradalom elején — daczára az ellene egynémelyek folytonos keseritő gyanusitásainak, szintén ő volt első, ki a feltámadt kuruczokat Dolhánál szétverte. A nyert győzelem után az elfogultlanabb Nigrelli császári főkapitány tanácsára Bécsbe ment fel az események fel-

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. I.

jelentésére; azonban sikertelenül járt, sőt a dolhai győzelem jelei, az elfoglalt kurucz zászlók ugy fogadtattak némely kormányszéki tiszt urak által, mintha azokat valamely fegyvertárból mint I. Rákóczy Ferencz korából valókat fitogtatásul szedte volna elé. Visszatérvén az országba, miután hűsége daczára is pártosnak tartaték, Rákóczyhoz állott, és annak egyik fővezére lőn. Ez idő alatt is többször igyekezett az országos ügynek békés megoldásán, míg végre a romhányi csata után főleg ő eszközlé egyik részről 1711-ben az ugynevezett szatmári (vagy nagy-károlyi) békekötést. Érdemeinek némi jutalmául 1711-ki sept. 15-én Eleonora özvegy fejedelemné, valamint 1712-ki jan. 27-én az uj király III. Károly is főhadvezérré helyettessé nevezte. És ugyan ez utóbbi öt, s általa utódait azon évi april 5-én grófi méltóságra emelte, miután őt már előbb egy 1711-ki aug. 1-én kelt levélben grófnak czimezé. 1719-ben némely föllázadók megzabolázása ismét reá bizatott. Az 1723-ki oszággyülésen pedig több ügynek elrendezésére királyi biztosul neveztetett. Ugyan ez évi sept. 12-én belső titkos tanácsossá neveztetett; sőt hadi érdemeit figyelembe vevén, 1723-ik oct. 4-én a lovasság vezérévé, 1724-ki jan. 5-én pedig a felállitott helytartó tanács tagjává és tartományi biztosság főigazgatójává tétetett.

1734-ben az ország szükségére egy állandó lovas ezredet állitván fel, jan. 13-án főezredessévé neveztetett ki; és ezen ezreddel küldé ő egyetlen fiát Ferenczet a Rajna mellett legközelebb támadt háboruba. — 1741-ben a tiszántúli fölkelt nemes seregek vezérletével bizatott meg; és ugyan ezen évi sept. 24-én M.-Terézia által főhadvezérré (Feldmarschal) neveztetett ki.

Hadi és politikai fényes pályájának közepette, valamint uradalmai rendezésére, ugy főleg jótékony intézetek, egyházak alapitása s fölsegélésére nézve is szép nyomokat hagyott maga után. Nagy-Károlyban a kegyesrendi szerzet egyháza s társas lakhelye valamint a szegények kórháza neki köszönik létüket; hasonlóan Pesten a Klára szüzek részére is zárdát alapita. Meghalt gróf Károlyi Sándor 1743-ki sept. 8-án kora 75-ik évében [1]. Nejétől szalai gróf Barkóczy György leányától Krisztinától született gyermekei közűl csak leánya Mária gróf Haller Gáborné, és fia Ferencz jutottak nagykoruságra.

Ferencz szül. 1705-ben. Már 1721-ki jul. 24-én szatmármegyei főispánul neveztetett ki, és e méltóságba 1722-ki febr. 25-én be is iktattatott. 1734-ki april. 13-án atyja ezredéhez valóságos főezredessé

[1]) Szirmay Szatmár várm. I. 111—116.

nevezte őt III. Károly király, mely ezredet 1735-ben a Rajnához ő vezérlett. 1738-ban ezen ezred az ő nevére iratott át. 1739-ben a törökháboru elején lovassági tábornokká, és 1741-ben lovassági főhadvezéri helyettessé neveztetett. 1744-ben a porosz háboruban mint a tiszáninneni részek országos fő hadi kormányzója vett részt. 1745-ki sept. 3-án valóságos belső titkos tanácsossá, és még ugyanazon évi nov. 23-án a hétszemélyes tábla közbirájává; 1748-ban lovassági vezérré, utóbb kir. főasztalnok mesterré neveztetett [1]. Mint a tudomány kedvelője N.-Károlyban nyomdát állittatott, e czélból 1755-ben a lőcsei nyomda műszereit vásárlá meg 2576 frtért [2]. Meghalt 1758-ban [3]. Nejétől gr. Csáky Krisztinától két leánya, egyik gróf Szapáryné, másik gr. Stahrembergné, és egy fia Antal maradt.

Antal szül. 1732-ki octob. 25-én. Iskolái végeztével atyja nyomdokaiba lépendő, 1751-ki jul. 30-án mint őrnagy atyja lovas ezredében nyeré az aranykulcsot. 1755 ben Esterházy József gyalog ezredében helyettes ezredes lön, a következő 1756-ban a lobosiczi véres ütközetben (oct. 1-én) meljén nehéz zúzást kapott. A katonai pályán fiatalsága óta kivált a porosz háboruban szerzett érdemei végett 1758-ki sept. 4-én Szatmár vármegye főispánjává neveztetett, és még ugyanazon évi octob. 18-án tábornagy lön. Ez előtt négy nappal ő vezérlé az emlitett Esterházy ezredet Hochkirchennél egy tüzes csatába, és a poroszok álgyu-sánczát bevette, s 36 álgyut foglalt el. Ez alkalommal lankadtsága és a meljén viselt zuzás következtében ott a csatatéren lováról lehanyatlott és katonáitól majd eltapodtatott, de érvágás és rövid nyugalom után ismét lóra ülvén, zavarba jött ezredét rendbe hozta. Ez után 1759-ki jan. 9-én a M.-Terézia vitéz rend keresztjével diszesittetett. Ő ellenben ugyanekkor huszezer forintot ajándékozott a várak és erősségek kijavitására; a nagy-bányai bányász-hivatalnak pedig a legszűkebb termés idején három év alatt a legcsekélyebb áron tizenkétezer köböl gabonát küldött. 1775-ben a királyi kincstárnak ismét tizezer forintot adott, mely összeget M.-Terézia a pozsonyi nemes iskolákra ajánlott át. Ő az iskolák kerületi főigazgatója is levén, fáradhatlan munkássággal e téren is legsikeresebb intézkedéseket tett. 1778-ban pedig a porosz háboru kiütésekor száz huszár-ujoncz kiállitására a hadi pénztárba hatezer hatszáz forintot ajándékozott. Ezen közben

---

[1] Szirmay Szatmár várm. I.

[2] Nagy-Károlyban első nyomdászok Pap István és Biró Mihály voltak.

[3] Szirmay Szatmár várm. I. 116—118., mely szerint 1758-ban nagyboldogasszony napján, Wagner szerint pedig 1757-ki aug. 14-én halt meg.

gondjai egyéb gazdászati ügyekre is kiterjedtek. A Bereg, Ung, Szabolcs, Zemplin, Ugocsa és Szatmár megyéket áradásaik által pusztító vizek szabályozásában fáradozott, és a 28 négyszegü mértföldre terjedő ecsedi lápot több mint tizenhét ezer forintnak reá forditásával nagyrészben lecsapoltatta; helységet uj telepitvényekkel népesitett, iskolákat, templomokat épittetett, szegény tanulókat segitett, tudósokat ápolt stb.

Ennyi hadi és polgári érdemei jutalmául folytonosan érte őt a kitüntetés. 1760-ban a hétszemélyes főtörvényszék közbirájává; 1763-ban a gr. Bethlen gyalog ezred tulajdonos ezredesévé, 1766-ban titkos tanácsnokká és főhadvezéri helyettessé; 1775-ben kir. fő asztalnok mesterré, 1787-ben a magyar nemes testőrség kapitányává; és 1790. mart. 29-én a horvát- és dalmátországi báni méltóságot több ok miatt elnem vállalván, azon évi nov. 22-én aranygyapjas vitézzé neveztetett ki. Meghalt 1791-ki august. 24-én Penczingben Bécs mellett. Nejétől báró Harruckern Jozefától, kinek gazdag hozományával a család terjedelmes birtokai még inkább szaporodtak, egy fia maradt József.

József született 1768-ki oct. 7-én. Már 1776 ban M.-Terézia királyasszony által Békés vármegye főispánjává neveztetett ki, mely méltóságba 1777-ben atyja által iktattatott be. Alsóbb iskoláit Váczon, a jogot Pesten végezvén, Bécsben hallgatá a legjelesb tanárokat. Huszonnégy éves korba jutván, kir. kamarássá neveztetett; és ugyan ez időben a kir. helytartó tanácsnál titoknoki hivatalt viselt. 1790-ki aug. 20-án mint Szatmár megye zászlóaljának fővezére a megye seregét Bécsbe vezetvén, a felséges udvar előtt ünnepélyesen jelent meg. És ugyanazon évi octob. 5—20. között II. Leopold király koronáztatása előtt ő vivé a budai országgyülés megbizásából a királyi hitlevelet Frankfurtba II. Leopoldhoz, honnan a kir. válaszszal gyorsan is viszszatért. 1791-ki oct. 13-án meghalt atyja helyébe Szatmár vármegye főispánjává neveztetett; melybe 1794-be iktattatott be. 1796-ban hg. Esterházy Miklósra, ő reá, Horváth Zsigmond és Rhédey Ferencz tanácsosokra, mint küldöttségre bizatott a Károly főherczegnél teendő tisztelkedés és a magyar vitézeknek ajánlása. Karolyi József vezérlé 1797-ben Szatmár megye nemes fölkelő seregét, valamint 1800-ban mint ezredes és tiszamelléki osztály-vezér a Szatmár, Szabolcs, Marmaros, Bereg és Ugocsa megyék nemes fölkelő seregeit [1]. Mind ezeken felül egyéb áldozatot is hozott a hon oltárára. Saját költségén 555

[1] Szirmay Szatmár várm. I. 122—126.

ujoncz katonát állitott; a hadi szükségekre 124 ezer forintot, 4400 pozsonyi mérő zabot, 2800 mérő kétszerest, 1900 mérő rozsot adott. Ezen felül egyházakra, iskolákra, tanitó mesterekre is sokat áldozott. Ő épitette a poroszlói és nagy-majthényi templomokat, a nagy-majthényi, józsefházi, és szaniszlói paplakokat, és Nagy-Károlyban uj csinos kastélyt emeltetett. Meghalt férfi kora delén élte 35-ik évében, 1803-ban Bécsben; eltemettetett a kaplonyi nemzetségi sirboltban. Hitvestársától gróf Waldstein-Wartemberg Erzsébet csillagkeresztes hölgytől, kivel 1789-ben kelt egybe, és ki 1813. jan. 3-án halt meg, — következő nagyobb kort élt gyermekei maradtak:

1. Mária szül. 1793-ki sept. 25-én. Férje lett 1811-ki jul. 11-én aulendorfi gr. Königsegg Ferencz cs. k. kamarás, kinek leánya gr. Königsegg Franciska gr. Andrássy György hitves társa.

2. István cs. kir. kamarás, és jelenleg a sz. István társulat elnöke stb. szül. 1797-ki nov. 18-án. Első hitvese volt Dillon Eduard grófnak, ezredes helytartónak, és sz. Lajos franczia király rend vitézének leánya Georgina, kivel egybekelt 1820. jun. végén; és ki meghalt 1827-ki május 3-án Drezdában. — Ettől születtek gyermekei: *a*) Eduard Emanuel Párisban 1821-ki jun. 18-án, ki 1851-ki mart. 1-én kelt egybe Kornis Klára grófnővel, — és *b*) Erzsébet-Mária szül. Bécsben 1822. sept. 29-én. — Második hitvese volt gr. Esterházy Franciska csillag-keresztes hölgy, kivel egybekelt 1831-ki január 24-én, és ki 1844-ki febrár 15-én halt meg, eltemettetett Fóthon. Ettől fia Sándor.

3. Lajos szül. 1799-ki september 15-én. Cs. k. kamarás, Csongrád megyének főispáni helyettese, és (1836-ban) a m. gazdasági egyesület elnöke volt. 1841-ben Abauj megye főispánjává neveztetett ki, és e méltóságba 1842-ben beiktattatott. Jogtudorságra 1819-ki nov. 21-én emeltetett. Házasságra lépett Kaunitz-Rittberg Alajos herczeg leányával Ferdinandina grófnővel 1822-ki nov. 4-én. — Gyermekei László szül. 1824-ki febr. 26-án, és Alajos szül. 1825-ki aug. 8-án.

4. Francziska szül. 1800. octob. 19-én. Férjhez ment 1818-ki jun. 16-án nagy-mihályi gróf Sztáray Albert cs. k. kamaráshoz.

5. György, szül. 1802-ki mart. 28-án. A magyar akademiának igazgató és tiszteleti tagja, 1841-ben Békés vármegye főispánja, mely méltóságba 1842-ben iktattatott be. Egybekelt Pozsonyban 1836-ki május 16-án zichi és vázsonkeői gr. Zichy Károly leányával, az 1819-ki nov. 8-án született Zichy Karolina grófnővel, kitől gyermekei Gyula, Geiza, Gábor.

6. Jozefa cs. k. palotahölgy szül. 1803-ki nov. 7-én. Egybekelt 1821-ki octob. 16-án gróf Trautmansdorf József cs. kir. kamarás, b. titkos tanácsos, és akkor Ausztria berlini követével.

A gróf Károlyiak neve hazánk mágnásainak azon fényes koszoruját ékíti, mely őseinek hazafiságban és honszeretetben dicső példáján haladva a közhasznu honi intézetek elémozditásában, terjesztésében, és pártolásában kitünő részvétet tanusit. E tekintetből ha nem emlitjük is jelenlegi áldozataikat, a multból is nem csak a nemzeti lóverseny érdekitésére alapitott évenkinti becses jutalom-dijak, és egyéb hazai vállalatok szólnak hangosan, hanem a m. akademia is adatokat szolgálhat. György gróf egyike volt a társaság első megalapitóinak, midőn annak felállitásakor tőkéjéhez 40 ezer forinttal, István gróf 20 ezer, Lajos gróf 10 ezer forinttal járultak; és ez utóbbi a magyar gazdasági egyesület alapjára négyezer forintot ajándékozott.

György grófnak izletes s nagyszerü palotája, hol a nemzetségi levéltár is őriztetik, — Pestet ékesiti. Ő épitteté többi közt a kaplonyi diszes templomot és családi sirboltot is. — István grófnak a fóthi gyönyörü templom, és lakhelyeül szolgáló palota köszöni lételét.

A Karoly-ak ősi nemzetségi czimere egyik lábán álló karvaly (karol-madár = nisus), fölemelt másik lábával szivet tartva; és némely régi pecsét-rajzokon azt csőrével is marczangolva. E czimer a grófságra emeltetéskor tetemesen bővittetett, és jelenleg a Károlyi grófok czimere — mint azt följebb a metszvény is mutatja — következő: A paizs keresztmetszéssel négy részre oszlik, ugy mindazáltal, hogy a paizs aljáról két rézsutos vonal által fölfelé gúla alakban keskenyülő osztály az ötödik udvart képezi, és még ezen fölül a paizs közepét egy koronás fejü, farkát szájában tartó sárkány által köritett gömbölyü udvar foglalja el a nemzetségi ős czimerrel, a kék mezőben fehér sziklán szétterjesztett szárnyakkal egylábon álló karvalylyal, mely jobb lábával egy piros szivet tart. A czimerpaizs 1-ső osztályában kék mezőben hátulsó lábaira ágaskodó szarvas, a 2-ik osztály ezüst mezejében kiterjesztett szárnyakkal egyfejü sas; a 3-ik osztály kék mezejében kétfarku, hátulsó lábain álló oroszlán, első lábaival fehér-vörös zászlót tartva; a 4-ik osztály kék mezejében koronás, és szárnyas angyalfej látszik. Végre az alsó 5-ik osztály ezüst mezejében aranykoronán, egy koronás, kiterjesztett ezüst-vörös szárnyu, halfarku szirén látszik. A paizsfelötti grófi koronán három koronás sisak nyugszik. A jobboldalin balra fordulva kétfarku oroszlán ágaskodik, első lábaival kivont kardot villogtatva, a középső sisak koronájából pánczélos, sisakos vitéz emel-

kedik ki jobb kezével kivont kardot, a balban levagott vérző fejet üstökénél fogva; a baloldali sisak koronáján kiterjesztett szárnyaival grif áll, első jobb lábával meztelen kardot, a másikkal hármas rózsát tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös A paizs két oldalán telamonok gyanánt két kettősfarku oroszlán áll, fölkifelé tátott torokkal, első lábaik egyikével egyegy ezüst-piros zászlót emelve a szélső sisak felé [1].

Károlyi család. (Gocsith-szent-imrei.) A család előbbi neve Gocsith volt, és ezt még a mult század végén is használá a család némely tagja, irván nevét Gocsith-Károlyinak.

Legrégebben Sáros megyében találjuk a családot, és azon megyében fekszik Szent-Imre helység is, melyben Károlyi László jelenleg is birtokos.

1515-ben Gocsith Károly, kitől — ugy látszik — a család a Károlyi nevet öröklé, Sáros megyében egy Soltiz házhelyét a hozzá tartozókkal együtt zálogba adja Kendy Istvánnak 16 frtban. A magyar záloglevél Szent-Imrén kelt [2].

A család a XVI. század végén leszármazott Nógrád vármegyébe is, hol Pincz helységet szerzé birtokul.

1590-ben élt szent-imrei Gocsith-Károlyi Ferencz, kinek nejétől Barbarich Ilonától leánya Kata 1614-ben Görgey Vilmos neje [3].

1672-ben élt Gocsith-Károlyi Borbála gagyi Báthori László özvegye, és már neje Melczer János hevesmegyei alispánnak [4].

1686-ban Pinczen birt Károlyi László [5].

1730-ban Gocsith-Károlyi Erzsébet Bárczay József özvegye többekkel nógrádmegyei Pöstény és Fogats puszták birtokába iktattatnak, de ellentmondás történt [6]. Azonban 1773-ban még is birta Pöstény felét, mert azt akkor zálogitá el [7].

A nógrádmegyei ágból Károlyi János ugyanott 1829-től főszolgabiró, 1842-ben másod-alispán, 1847-ben első-alispán és országgyülési követ volt. Neje jeszeniczei Jankovics Róza.

---

[1]) A Karoly-ak czimeréről értekezett Waltherr László a m. Akademiai Értesitő 1847-ki foly. 41—46. lapjain.

[2]) A m. tudós társaság Évkönyve III. köt. 123. l.

[3]) Wagner tabulae geneal.

[4]) Nógrádmegyei Protocol.

[5]) Ugyanott.

[6]) Sz.-benedeki Convent Cappa H. Fasc. 7. Nro 16.

[7]) Oklevél-másolat.

Testvérei László az udvari kanczellariánál fogalmazó, utóbb itélőmester, jelenleg cs. kir. törvényszéki elnök.

Miksa, kinek neje baráthi Huszár Mária.

Nővéreik Török Adolfné, és Mária Mocsáry Antalné.

A család czimere a paizs vörös mezejében szárnyait szétterjesztő egyfejü sas, egyik lábában kulcsot, a másikban zöld gallyat tartva. Ugyanaz látható a paizsfölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Károli család. (Paghi.) Paghi Károli Pál 1539-ben I. Ferdinand király egyik biztosa Esztergamba azon egyezkedésre, mely Szapolyai követeivel tartatott mind a két félnek alattvalóit illető peres ügyek elintézése végett [1]).

Találunk Károly-Paty Károly családot is, melynek czimere vörös mezőben pánczélos kar könyöklő helyzetben, kivont kardot villogtatva; ugyanaz látható a paizsfölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [2]).

Károly család. Károly Mihály a következő czimert nyeré. A négyfelé osztott paizs 1- és 4-ik osztály arany udvarában kétfejü fekete sasnak az udvar oldalából félig kinyuló teste látszik. A 2- és 3-ik osztály vörös udvarában pánczélos kar könyököl kivont karddal; fölötte egy, alatta két ezüstliliom látszik. A paizs fölött két koronás sisak áll. A jobboldaliból kiterjesztett szárnyakkal egyfejü fekete sas emelkedik ki. A baloldali sisak koronájából három (fehér vörös fehér) strucztoll nyúlik fel. A középsőn fehér liliom látszik. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-vörös [3]).

Károly család. I. Leopold királytól 1692-ki máj. 20án kapta Károly Sámuel a czimeres nemeslevelet, mely ugyanazon évben Szatmár vármegyében kihirdettetett [4]).

Karóve család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családainak egyike [5]).

Karpissek család. 1688-ban Trencsin megyében Zolnán székelt, és ott iktattatott be a nemesi lajstromba [6]).

---

[1]) Budai Fer. Hist. lex. III. 168.

[2]) Adami Scuta gentil. tom. V. E Karoly-Paty Károly család egy-e paghi Károly-val?

[3]) Adami Scuta Gentil. tom V.

[4]) Szatmár várm. levéltárában van az eredeti czimeres nemeslevél.

[5]) Szirmay C. Zemplin not. top. 113.

[6]) Szontagh Dán. közlése szerint.

Karsa család. (Sz.-király-szabadgyai.) Közülök Mihály 1819-ben ügyvéd volt.

Karsanits család. A mult század végén Karsanits Mihály Krassó vármegyének alügyésze, 1798-ki jan. 8-án Barsmegyétől nyert nemesi bizonyitványát azon évi május 30-án Krassó megyében hirdetteté ki. Jelenleg Krassó megyében e család nem létezik.

Karth család. Karth Tamás Antal 1736-ban III. Károly királytól kapta czimeres nemesitő levelét [1].

Czimere a paizs felső részének közepéből rézsutosan lehúzott két vonal által három udvarra oszlik, a két felsőbbik arany udvarban fekete szétterjesztett sasszárny látszik. Az alsó gúla alaku vörös udvarban zöld téren pánczélos sisakos vitéz áll kivont karddal. Ugyanaz nyúlik ki a paizsfölötti sisak koronájából is, két kiterjesztett sasszárny között. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-vörös.

Karthali család. Régi kihalt család. 1520-ban élt közülök Karthali N. [2].

Kary család. Székely nemes család, egyik ágazata Trencsin megyében Beczkón székel, hová Kary Pál telepedett, 1796-ban Gyergyó széktől nyert nemesi bizonyitványt mutata fel. — 1801-ben élnek György és Pál. 1803-ban már Kétfaluban is laknak, nevszerint Pál, és fia Pál, és Kary Ferencz. 1837-ben Rétfaluban élnek Pálnak utódai Mihály, József és János; és Ferencznek utódai Károly, János, Mihály.

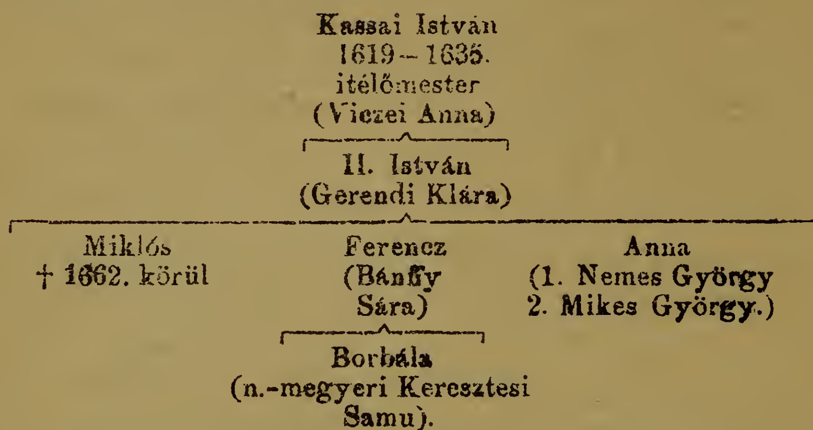
Kása család. Zemplin varmegye czimerleveles nemes családainak egyike [4].

Kassai család. (Kolosvári †.) Erdélyi család, mely főleg a fejedelmek korában virágzott. Kassai István Bethlen Gábor alatt fő-ember [5]; 1626-ban egyik küldött Brandenburgi Kata elé [6]. Rákóczy I. György alatt itélőmester. Neje volt Viczei Anna, kinek Drassó egészen a springi és vingárdi részekkel átiratott 1635-ki dec. 10-én [7],

[1]) Collect. Herald. Nro
[2]) Pray Annales III. 126.
[3]) Szontagh Dán. közlése.
[4]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 113.
[5]) Történelmi tár. Kiadja a m. tud. akademia IV. 186.
[6]) Kemény János önéletirása, kiadta Szalay L. 78. — Lásd róla Engel Monumenta ung. 362. 367. 370.
[7]) K.-fejérvári káptal. Lib. Reg. 20. fol. 204.

és e jószágokra nézve az ő javára 1636-ban lemondott az Apaffy család [1]. Fia volt István, ennek neje Gerendi Klára.

A családfa [2] következő:

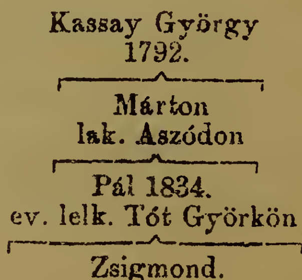
II. Istvánnak gyermekei 1655-ki mart. 24-én osztoztak. Ferencz jelen volt Ali basa táborában, midőn Apaffy Mihály fejedelemmé tétetett [3].

A mult század első felében Borbála-ban kihalt a család, és a Kassai jószágok publicáltatása iránti rendelet 1733. martius 30-án adatott ki [4].

Kassai család. Jelenleg is létezik Zemplin vármegyében, birtokos Gesztelyen és Mihályiban [5].

Trencsin megyében a nemesi lajstromba iktatva leljük Kassay (vagy Cassay) Mártont, 1666-ik évben Bicsén. — Kassay János nemeslevele 1818-ban Borsod vármegyében hirdettetett ki [6].

Egy másik ágnak, mely Turócz vármegyéből eredt Pest megyébe, leszármazása ez:

1) B. Bornemisza levéltárából adat.
2) Török Antal közlése szerint.
3) Benkő Transylv. gen. I. 301.
4) B. Bornemisza levéltár.
5) Szirmay C. Zemplin not. top. 113. 227. 268.
6) Szontagh Dán. közlése szerint.

Kassay György Turócz vármegyétől nyert nemesi bizonyitványát 1792-ben Pest vármegyében is kihirdetteté. Fia Márton Aszódon lakott. Ennek fia Pál ágost. evang. lelkész Tót-Györkön, 1834-ki nov. 15-én vett ki Pest vármegyétől nemesi bizonyitványt, melyet Nógrád megyében 1835-ki aug. 26-án hirdettetett ki [1])

Kastal család. Jelenleg Szabolcs vármegye nemes családa, és ezen megyében birtokos Ajákon.

Egy ága a családnak Erdélyben Szászvároson élt, hol Kastal Antal 1815-ben a városnál hivatalnok.

Bihar megyében Váradon is találjuk e család egyik ágát [2]). Ezekből Kastal Imre e század elején mint jogász alkalmi verseket ir [3]). Józsefnek neje Csató Krisztina volt.
Kastal N. gyula-fejérvári kanonok volt.

Kastellánffy család. (Szentléleki.) A XV. században élt Kastellánffy György, ki Zrinyi Miklós özvegyét, Corbaviai Ilonát birta nőül.

Sz.-léleki Kastellánffy Lászlónak neje Rátkai Orsolya volt, ki utóbb 1560. táján gersei Pethő László hitvese [4]).

Kastellánffy Péter jelen volt az 1569-ki országgyülésen, és ez országgyülés alatt a mágnások sorába emeltetett [5]).

A család neve legtöbbnyire Castellanffy-nak iratott. Már kihalt.

Kasúhy család. (Kasúhi †.) Zemplin vármegye kihalt nemes családa, mely azon megyei Kasúh most Kazsú helységet birta [6]).

1423-ban Kasúhi Péter deák (litteratus) neje Makó Kata többekkel nádori itélet folytán osztozik meg zemplinmegyei Szentes helységen [7]).

1511-ben Kasúhy Borbála, Károly Mátyás hitvese volt [8]).

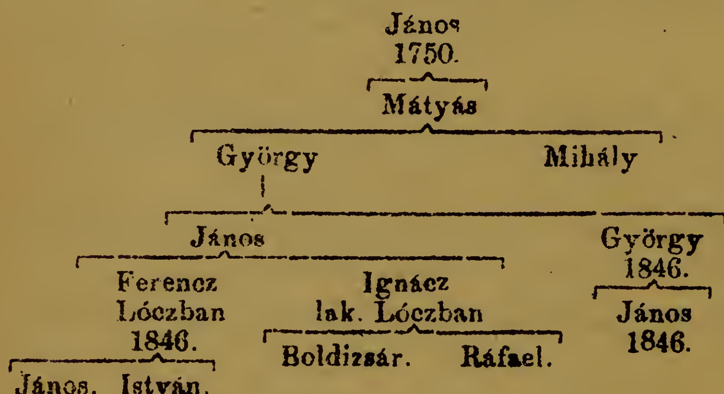
[1]) Jegyzőkönyvi 2400. sz. alatt.
[2]) B. Vay László Német hivség. 887.
[3]) Ugyanott 925.
[4]) Lehoczky Stemmatogr. II. 337.
[5]) Kovachich Scriptores minor. II. 228.
[6]) Szirmay C. Zempliu. not. top. 237.
[7]) Ugyanott 289.
[8]) Szirmay Szatmár várm. II. 14. 41. 150.

Kasza család. (Tamásfalvi.) Gömör vármegyében Rimaszombat mellett van Tamásfalva helység, arról irja előnevét a család.

A család czimere ez: a paizs kék udvarában zöld téren oroszlán ágaskodik, első lábaival három rózsát tart. A paizsfölötti sisak koronáján két kiterjesztett sasszárny között aranycsillag ragyog. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A család egyik ága a mult század elején Gömör vármegyéből Nógrád megyébe és innen Hont megyébe is elszármazott. Kasza István és János 1750-ki sept. 11-én Gömör vármegyétől nemesi bizonyitványt nyert, és azt azon évi nov. 19-én Nógrád megyében is kihirdetteté.

Jánosnak ágazata, mely Szécsény táján nagyrészben Lóczban telepedék meg, következőleg származott le:

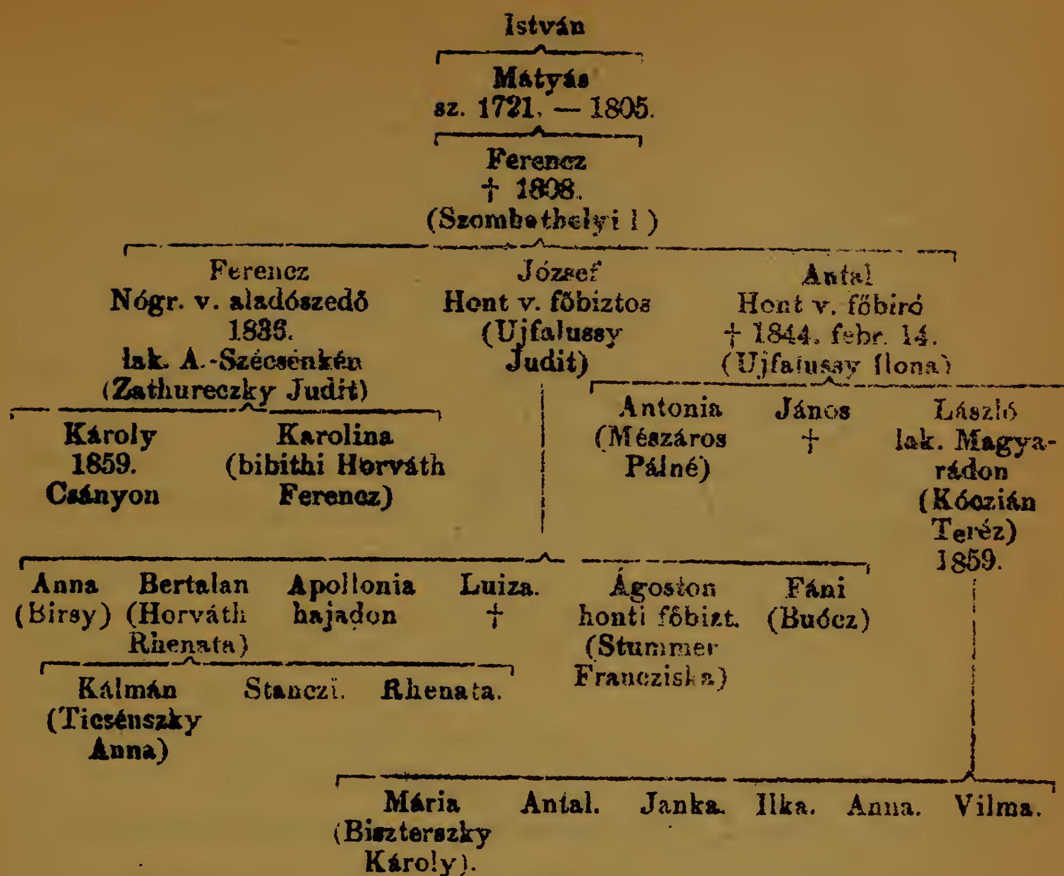
Az e táblázaton állók közül Ferencz, Ignácz és György, és ezeknek fiaik 1846-ban hirdették ki Nógrád megyében nemességüket [1].

1845-ben pedig idősb Mihály, István, Lajos és Ferencz nyerték Nógrád megyétől nemesi bizonyitványt.

A följebbi táblázat élén álló Jánossal egykoru István szintén Lóczban lakott, utódai azonban nagyrészben Hontmegyébe szakadtak. Nevezett Istvánnak Szeles Annától fia Mátyás született 1721. dec. 13-án; és élt még 1805-ben is.

Ezen ágazat leszármazása következő:

[1]) Megyei jegyzőkönyv 3541. sz. alatt.

A család egyes ágai más megyékbe is elágaztak. Igy Kasza P á l 1611-ben Bars vármegye előtt tiltakozik a Dalmadyak részéről Csúzy Péter ellen.

Kasza M á r i a 1663-ban Gyürky György neje volt, midőn Hontmegyei Cseri helységre nézve Baloghy Gáspár beiktatásának ellene mondott [1]).

Kasza család. (Kihalt.) Egy másik K a s z a, vagy inkább Kaszai (mert latinul de Kasza iratik) volt azon család, melyből Kasza I s t v á n 1421-ben temesi főispán [2]) vala. Birtokait 1553-ban Petróczi (tán Petrovich); 1675-ben Zápolya; majd Kasza Pál, végre Illyesházy birták.

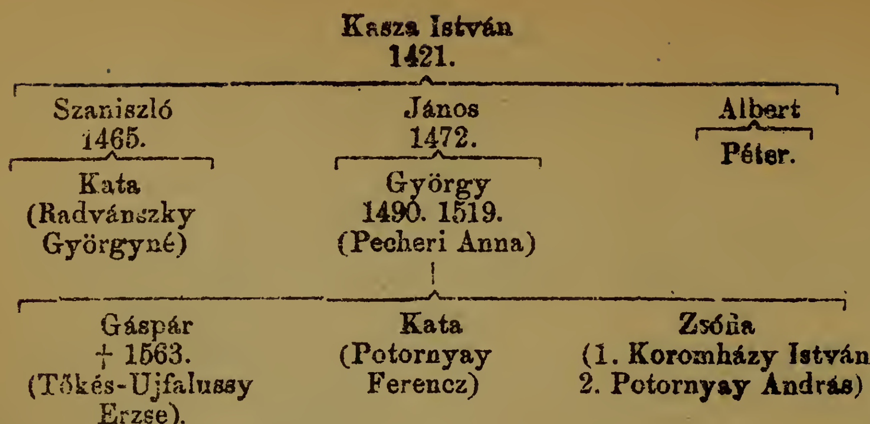
Talán ez azon K a s z a család, melyről Bethlen Farkas irja, hogy H a l m á g y o n volt ősi kastélya [3])

---

[1]) Sz.-benedeki convent. Capsa B. Fasc. 2. Nro 14. stb.

[2]) Lehoczkynál Stemmat. II. p. 211. trencsini főispánul iratik. Ellenben a Geneal. Autent. Mss. tom. I. (honnan a családfa is vétetett) C o m e s T e m e s i e n s i s-nek iratik. Budai Fer. Hist. Lexic. I. k. 396. lapon Kasza B e n e d e k fordul elé, (nem István) de szintén temesi főispánul irva.

[3]) Wolph. Bethlen Hist. VI. 33.

Gáspárban 1563-ban fi-ágon kihalt a család.

Kasza család. (Torjai.) Székely nemes család, felső, alsó-torjai előnévvel.

Torjai Kasza András 1794-ben táblai ügyész.

Felső-torjai Kasza András az 1791—92-ki erdélyi országgyülésen Torda vármegye követe.

Al-torjai Kasza József 1815-ben Torda megyében adórovó biztos. Dániel ugyanott szegények ügyvéde 1830. táján.

Kaszács család. Gömör és Zala vármegyében lakozó nemes család Fényes E. Geographiája szerint.

Kaszamoczky család. Pestmegye nemessége sorában áll Fényes E. Geographiája szerint.

Kaszanitzky család. (Nagy-selunczi). Liptó vármegye nemes családa, mely ott Német-lipcsei curiáján székel. Az ujabb időkből ismeretes közűlök Kaszanitzky Pál ügyvéd, és Lajos Liptó vármegyének 1844-ben aljegyzője, 1848-ban szolgabirája.

Kaszaniczky András Krassó megyébe költözött, hol jegyző volt, és Liptó megyétől 1808-ki jan. 7-én kelt nemesi bizonyitványát Krassó megyében 1813-ki jul. 31-én tartott közgyülésen hirdetteté ki.

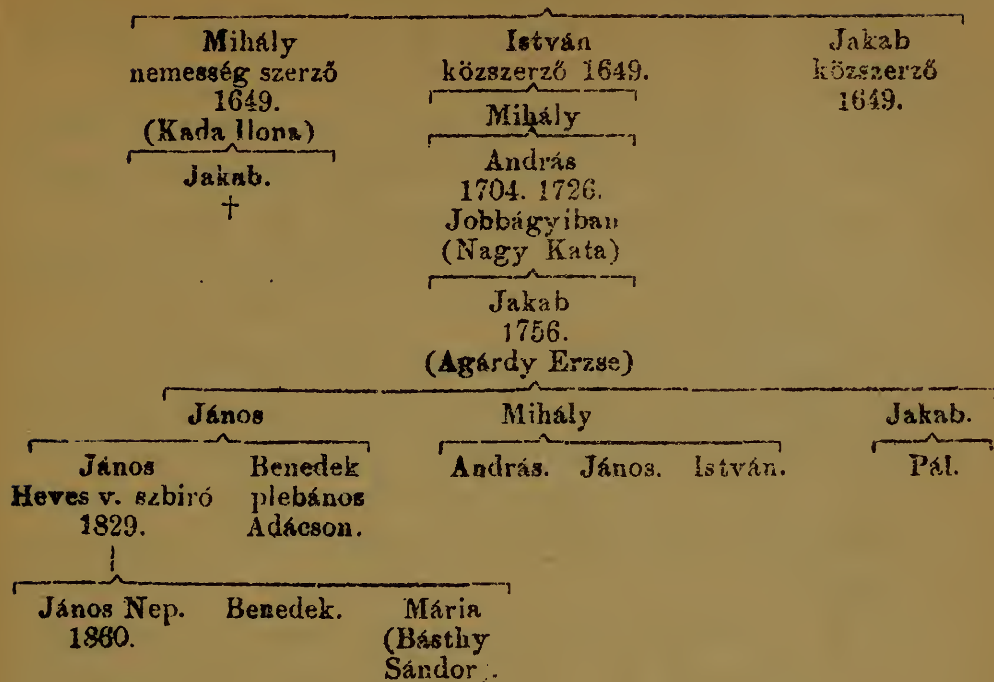
Kaszap család. Heves és nógyrádmegyei czimerleveles nemes család. Kaszap Mihály és neje Kada Ilona, és fiok Jakab; továbbá testvérei Kaszap István, és Kaszap Jakab III. Ferdinand király által nemesitettek meg Pozsonyban 1649-ki május 18-án kelt czimeres nemeslevélben, mely Nógrád megyében Losonczon 1652-ki jan. 29-én tartott törvényszéken hirdettetett ki [1]).

A család czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló grif, első jobb lábával kivont kardot tart. Ugyanaz emelkedik ki a paizsfölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

---

[1]) Nógrádmegyei jegyzőkönyv.

A család leszármazása következő:

A családfán álló András 1704-ben eléfordul a nógrádmegyei nemesek lajstromában. 1721-ki máj. 30-án Jobbágyiban egy curialis telkét elzálogitá Pintér András és Márton szurdok-püspöki lakosoknak. 1726-ban a nemesség-vizsgáló törvényszék előtt nemességét igazolja. Fia

Jakab kiszármazott a megyéből, de 1755-ben már ismét Nógrádban van, hol a jövevény-nemesek lajstromában áll neve. Ugyan ez évben tanuvallatást tétetett, és azt 1756-ban hitelessitteté. Fiának Jánosnak egyik fia János Heves megyében volt alszolgabiró 1829-ben, midőn Nógrád megyétől nemesi bizonyitványt vett ki. Lakása Pásztó. Gyermekei a táblázaton állanak, birtokaik Nógrád megyében Megyerben stb.

Kaszap család. Kaszap Péter és József testvérek 1791-ben nyertek II. Leopold királytól czimeres nemeslevelet.

Czimerük négyfelé osztott paizs. Az 1- és 4-ik osztály ezüst mezejében zöld téren zöld magyar ruhás férfiu áll prémes kalpaggal, csizmája sárga szattyán; oldalán kard lóg, jobb kezében botjával a földet érinti; a 2-ik osztály kék udvarába vörös mezü férfi kar nyúlik be, könyöklő helyzetben, három szál kalászt, és aranymérleget tartva; a 3-ik osztály kék mezejében szintén vörös mezü kar, kivont kardot vil-

logtat. A paizsfölötti sisak koronáján vörös mezü kar, kardot markol. Foszladék jobbról ezüst-zöld, balról arany-vörös [1]).

Nevezett Kaszap Péter 1792-ben Békés megyében hirdetteté ki nemességét.

Kaszapok laknak a Jászkerületben is, névszerint Mihály, József 1836-ban. Használt czimerük a paizs udvarában hal, a paizsfölötti sisak koronáján kar kivont kardot markolva.

Kaszás család. (Jáz-apáthi.) Jáz-apáti Kaszás Imre 1580-ban nyert czimeres levelet.

Czimere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobboldali osztály kék udvarában zöld halmon aranykorona nyugszik, és abból fehér kócsagtollak nyúlnak fel; a jobboldali osztály vörös udvarában egy ragadozásra kész oroszlán ágaskodik. A paizsfölötti sisak koronájából ismét fehér kócsagtollak emelkednek fel. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [2]).

Az 1635-ki sz. Gál apát ünnepelőtti második ferián jász-apáthi Kaszás Imre, (Bálintnak fia) nógrádmegyei Egyház-Dengeleghi, Szőllősi, és hevesmegyei Pásztói részét budai Bolgár Pálnak és nejének Toldy Katalinnak ezer forintba vallja be [3]).

Kaszás Bálint 1612-ben szatmármegyei Vetés és Gyülvész helységben részbirtokot nyert királyi adományban [4]).

Zemplin megyében Kaszás nevü család a kihalt, és az élő czimerleveles esaládok sorában is emlittetik [5]).

Kaszmér család. (Felső-őri.) Vasmegyei felső-őri 1582-ben adományzott családok egyike. L. *Zámbó cs.*

Kaszner család. Kaszner András 1791-ben II. Leopold király által emeltetik nemességre [6]).

Czimere négyfelé osztott paizs; az 1-ső és 4-ik osztály arany mezejében hármas zöld dombon aranykorona fölött szétterjesztett szárnyakkal barna egyfejü sas, testével jobbfelé fordulva; a 2- és 3-ik osztály ezüst mezejében három vizszintes csíkolat látszik, és az előtérben

---

[1]) Adami Scuta gentil tom. V.
[2]) Collect. Herald. és Adami Scuta gent. V.
[3]) Leleszi Convent.
[4]) Szirmay Szatmár várm. II. 137. 139.
[5]) Szirmay C. Zemplin not. top. 38. 113.
[6]) Adami Scuta gentil. tom. V.

természetes szinü oroszlán ágaskodik. A paizsfölötti sisak koronáján szintén a leirt sas látható. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék.

Kászoni család. (Nagy-kászoni.) Csikszéki eredetü székely család, melyből a XVIII. század elején Kászoni János. alapitá a Kászoni b. Bornemisza családot.

Közülök András 1651-ben, Miklós 1668-ban Imre 1687-ben, Mihály 1764-ben a kászoni alszék alkapitányai [1].

Kászoni Mihály 1794-ben Csikszéki alkirálybiró.

A székelyföldről kiszármazott a család a megyékre is, nevezetesen Kolos megyébe, hol 1815-ben Kászoni Miklós királyi perceptor, József ugyanakkor alszolgabiró. Ugyanott 1848-ban Antal, Ignácz, és Ferencz hivataloskodtak.

A család némely tagja Magyarországra is kiszármazott, igy előnevénél fogva e családhoz kell számitanunk kászoni Kászony Jánost, a budai helytartóságnál volt agenst és táblabirót, ki annak idejében a nemzeti szinművészetnek Budapesten létrehozása körül sokat fáradozott. Meghalt 1858-ki mart. 10-én kora 73. évében [2].

Magyarországon szintén több helyen laknak Kászoni-ak. Igy Zemplin megyében is a nemesek sorában áll [3]. Szatmár megyében birtokos e század elején Rápolton [4]. Ezen kivül Bács, Somogy, Szabolcs, Torontál megyékben is a nemesek sorában állanak.

Arad megyében a Maros mentén több helyütt (Batuczán, Berzaván stb.) birtokos Kászoni András özvegye [5].

Kászony Ferencz 1791-ben országgyülési követ, és az urbéri bizottmány tagja [6].

Kászoni Márton esztergami kanonok Apaffy Mih. korában [7].

Erdélyben van kercsedi Kászoni család is, melyből László 1791-ben Szászváros-szék országgyülési követe, 1794-ben pedig király-birája.

A mult század elején találunk Kászonyi Tamásra, ki 1713-ban III. Károly királytól czimeres nemeslevelet nyert. Czimere a

---

[1]) Benkő K. Csik-Gyergyő és Kászon 54.
[2]) Polit. ujdonságok 1858-ki 11. szám. 127. lap.
[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 113.
[4]) Szirmay Szatmár várm. II. 123.
[5]) Fényes E. Geographiája.
[6]) 1791-ki 67. törv. cz.
[7]) Lehoczky Stemmat. II. 211.

paizs kék udvarában zöld téren balfelé haladó fekete vadkan. A paizsfölötti sisak koronáján kék mezü kar könyököl kivont karddal. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

Kasztenholcz család. 1751-ben M.-Terézia királyasszony által nemesittetett meg.

Czimere először vizirányosan kétfelé oszlik, és a felső kék udvarban jobbról balra rézsutosan vont fehér csíkolaton három zöld makk látszik. Az alsó rész két függőleges vonal által három udvart képez; a középsőben vörös mezőben szárnyas fejü bot körülövedzve két kigyó által (caduceus) látható, a két felső aranyudvarban fekete zerge ágaskodik. A paizsfölötti sisak koronáján két kiterjesztett sasszárny között, melyek közűl a jobboldali vizirányosan félig kék, félig ezüst, a baloldali félig arany, félig fekete vörös mezbe öltözött kar könyököl, zöld növényt markolva. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstkék [2]).

Kaszterer család. Kaszterer Keresztély 1686-ban I. Leopold királytól nyerte ezimeres levelét [3]).

Czimere négyfelé osztott paizs; az 1- és 4-ik osztály kék udvarában három aranycsillag ragyog, egyik feljebb, kettő alatta; — a 2- és 3-ik osztály vörös udvarában kiterjesztett szárnyakkal egyfejü fekete sas áll. A paizsfölötti sisak koronáján szintén a leirt sas látható. Foszladék jobbról aranyfekete, balról aranykék.

Katalin család. Zemplin vármegye nemesrendü családa; e század elején birtokos Gatályon [4]).

Kátay család. Régi kihalt család. Már a XV. században fordulnak elő őseik; igy Kátay Mihálynak fiai László, Mihály és Fülöp, és rokonaik Jakab prépost, Miklós egri kanonok Erzsébet királynétől zálogba veszik Kecskemét városát 1438 és Csongrád városát 2500 aranyforintban, mely összegre nevezett királynénak Zörény, Beuren, Orsowa, és Miháld várak kijavitása miatt szüksége volt.

Kátai Isák 1447-ben Pest vármegye követe.

Kátay Mihály jelen volt 1526-ban mint Szapolyai híve a tokaji gyülésen [5]).

Kátay Ferencz 1554-ben Perény Gábor alatt hadnagy, ugyan-

---

[1]) Collect. Herald. Nro 657.

[2]) Adami Scuta gentil. tom. V.—Burgstaller Collectio Insign. nob. fam. H.

[3]) Collect. Herald. Nro 813

[4]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 113. 375.

[5]) Jászay P. A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 81.

az 1558-ban Eger várában; utóbb 1584-ben Miksa és Rudolf királytól beiratképen kapja a mizslei prépostságot [1]. Kátay Jánost 1618-ban az országgyülés a határjárási bizottmány tagjául nevezi ki a 12. törvény czikben.

Legnevezetesebb embere volt a családnak Kátay Mihály 1606-ban Bocskay István erdélyi fejedelem kanczellára, ki urának halála miatt mérgezési gyanúba jövén, felkonczoltatott [2]. Mihálynak neje Drugeth Anna volt [3], és tán Magócsi Margit, kitől fiai Mihály és Ferencz, ki 1670-ben magnélkül halt el [4].

Zemplin megyében e század elején is előfordul a Kátay név a czimerleveles nemesek sorában [5].

Kathonai család. E néven Erdélyben kérői és ismét más pókafalvai előnevü család létezik.

A pókafalvai Kathonai családból Gergely 1794-ben kormányszéki irnok.

A kérői Kathonai-akból István Marosszékben seborvos, és másik István m.-vásárhelyi hivatalnok 1847-ben.

Ily néven mint birtokosok emlitetnek Felső Fejér vármegyében Bürkösön és Ivánfalván Katonai István és Karolina. Alsó Fejér megyében Háportonban Ábrahám.

Kolos megyében alsó-szováti birtokosnő Katonai Gáborné, Szalánczi Eszter.

Kathy család. (Kihalt.) Ismeretes közűlök Kathy István mester, ki 1355-ben Árva vár várnagya volt, és később Árva megye grófja (vagy főispánja), mint ilyen az árvamegyei birtok-oklevelekben többször emlittetik [6].

Katlan család. Katlan János 1809-ki jun. 15-én az erdélyi országgyülésen nyer honfiusitást.

Kató család. Az 1792-ki erdélyi országgyülésen nyer honfiusitást.

Kathó család él Zemplin megyében is [7].

---

[1] Kaprinai Mss. B. tom. XXIX. 203—208. Később 1643-ban a mizslei prépostságot a kassai jezsuiták nyerék.

[2] Gr. Mikó Imre Erdélyi történelmi adatok I. 20. Kemény János önéletirása. Kiadta Szalay L. 26. l.

[3] Szirmay C. Zemplin not. top. 78.

[4] Lehoczky Stemmatogr. II. 211.

[5] Szirmay C. Zemplin not. top. 113.

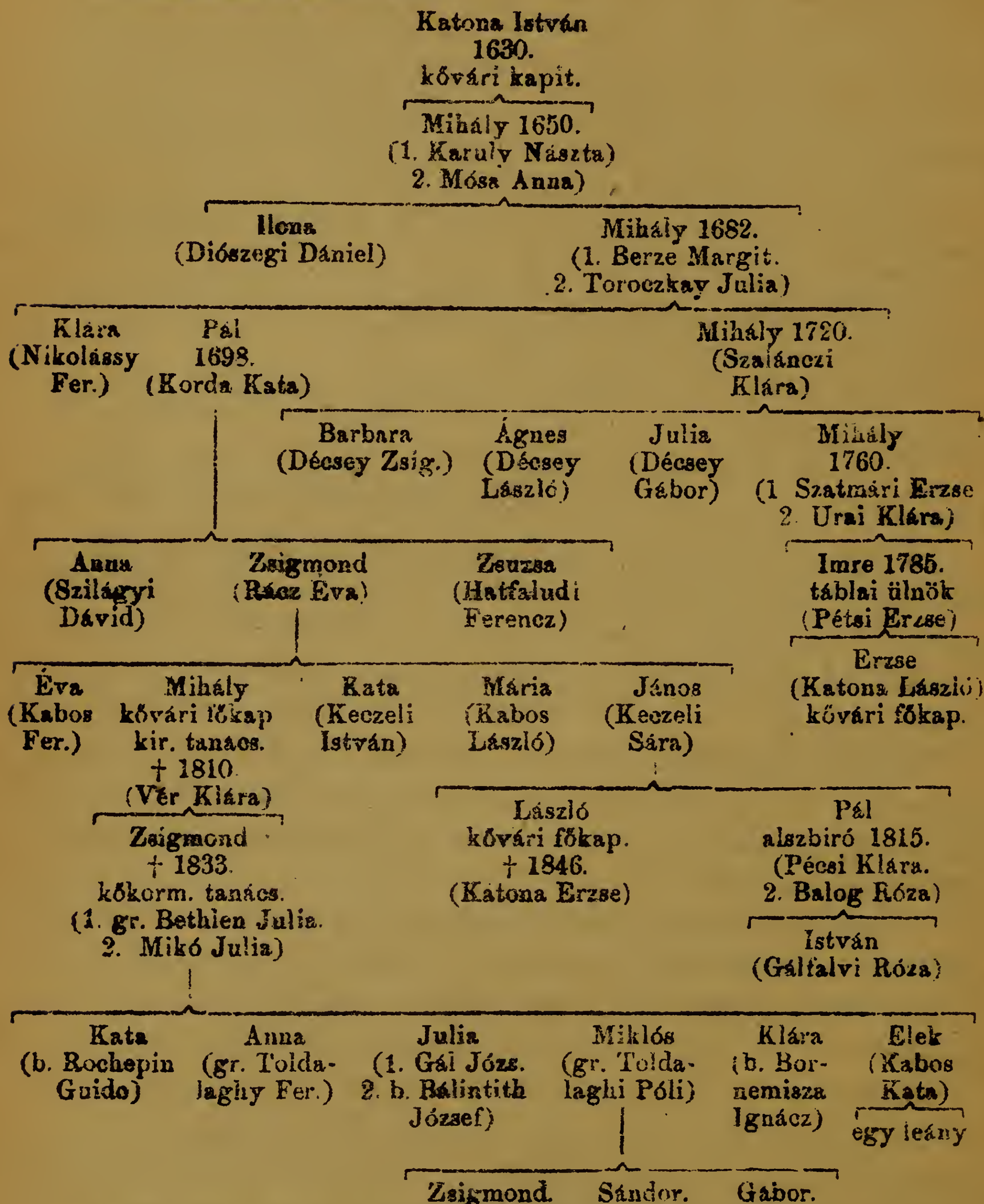
[6] Szontagh Dán. közlése.

[7] Szirmay C. Zemplin not. top. 113.

Katona család. (Berkeszi.) Kővár vidék egyik főbb családa, és tagjai ott gyakran a főkapitányságot is viselték.

A család fészke Berkesz, hol jelenleg Katona István lakik.

Leszármazásuk következő: [1])

A legutóbbi időkben éltek közül Zsigmond egyike miveltebb hivatalnokainknak. Született 1767-ki mart. 10-én. Fiatalságában a külföldi egyetemeken járt; hazajövet hivatalos pályáját a jegyzőséggel kezdé; 1803-ban Belső-Szolnok vármegye főbirája, 1809-ben Kővár

---

[1]) Kővári Erdély nev. csal. 144. és Décsey Miklós közlése.

főkapitánya, 1812-ben egyszersmind Belső-Szolnok vármegye főispáni helyettese, 1816-ban fő-kormányszéki tanácsos. Meghalt 1833-ban novemb. 13-án. Fia Miklós a forradalomba vett részt s külföldre menekült.

Nincs a családfán Katona Róza 1-ör Hatfaludy Elek, 2-or Zambó Mihály hitvese.

A család reform. vallásu.

Katona család. Katona István 1717-ben Horváth Ferenczczel együtt III. Károly királytól nyeri czimeres nemeslevelét [1].

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren aranykorona, mellyen vörös kar könyökől három nyilat markolva. A paizsfölötti sisak koronájából három kinyilt piros rózsa emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Magyarországban Katona nevü család létezik Gömör, Szabolcs, Szatmár, Veszprém stb. megyékben.

Vesprém megyében Katona Imre 1837-ben házi főadószedő.

Katona család. (Geleji.) Eredetét Borsodmegyei Gelej helységből vevé és innen az előnév.

Katona István Gelejen született 1589. körűl. Atyját korán elvesztvén, 1596-ban mint hét éves gyermek tatár-rabságba esett, de anyja által egy hónap mulva Szolnokon feltaláltatván, kiváltatott. Iskoláit Patakon végzé; és Beregszászon tanitó lön. Itt annyira kitünteté magát, hogy Bethlen Gábornak ajánltatott. Ennek költségén járt a külföldi nevezetesebb akademiákba. Hazatérvén a Bethlen családnál udvari tanitó lön. 1622-ben a fejedelem udvari papja, és végre 1633. jul. 6-án a nagy-enyedi zsinaton superintendensnek választatott. Meghalt 1649. dec. 12-én [2]. Több munkát irt latin és magyar nyelven.

Istvánnak nagybátyja volt Gáspár, ennek fia szintén István, kit bátyja az emlitett superintendens segité; ennek pártfogása mellett járt künn a belgiumi akademiákon, hol 1652-ben a sz. lélekről értekezést védelmezé. 1656-ban Erdélyben magyar-igeni, utóbb udvarhelyi lelkész lön. Irt magyar- és erdélyországi historiát, mely kéziratban maradt [3]. Igy származott be a család Erdélybe, hol Kolos megyében most is létezik.

---

[1]) Collect Herald. Nro 602.

[2]) Benkő J. Transylv. gen. II. 173. 390. — Ötvös Ágoston Uj. m. muzeum 1859. 199.

[3]) Benkő id. h. II. 390.

Közűlök Károly Kolos megyében irnok. Pál ugyanott alszolgabiró 1815-ben.

Imre ugyanott számvevő biztos 1848-ban.

Katonáczy család. Közűlök Katonáczy János 1626-ban élt, midőn a szent-benedeki convent előtt [1]) óvást tesz, hogy mint Bory István és Gyürki Benedek ügyvéde a Garan kiáradása miatt a Baloghy Sebestyén és Palásthy Miklós elleni ügy tárgyalására meg nem jelenhetett.

Katonáczy Zsuzsanna Balon Istvánné, barsmegyei Perlep helységbeli két házhelyet irtvány-földjeivel 50 arany és 33 tallérért Szelepcsényi Mihálynak és nejének Gyürky Zsuzsannának elzálogitja 1642-ben [2]).

Katra család. Szatmár vármegyei nemesrendü család Fényes Geographiája szerint.

Kattra nevü családot látunk Erdélyben is hatvani és sándorházi két előnévvel élni.

Közép-Szolnok vármegyében hatvani Kattra József megyei irnok. István pedig főszolgabiró 1815-ben. Nevezett István, ugy szintén Imre, Mihály, Ferencz, mint törvenyszéki ülnökök az 1832-ki és több évi tiszti névtárakban már sándorházi előnévvel állanak. Ferencz utóbb alszolgabiró volt.

Kaunitz család. Gróf Kaunitz Rudolf az 1647-ki országgyülésen a 155. törvény-czikknél fogva magyar honfiusitást nyert; és innen e család tárgyalása is e könyv körébe tartozik.

A Kaunitz család morvaországi eredetü; és a brüni kerületben fekvő ősi birtokuktól Kaunitz mezővárostól, és hegyi kis várától veszi a család nevét. Nem terjeszkedve ki a család eredeztetésének a régi századokba nyuló homályaiba, csak a nevezetesb pontokat adom elé.

1400-ban Venczel Csehország királya a Kaunitzokat a cseh uri rendbe emelé. 1484-ben Kaunitz Zsigmond IV. Kazmér lengyel királytól czimerbővitést nyert. — Báró Kaunitz Leo Vilmos (szül. 1614. † 1655.) és unokaöcscse Rudolf († 1689.) III. Ferdinand király által 1640-ki máj. 16-án grófságra emeltetnek. Ezen Rudolfnak fia János Vilmos († 1721.) pedig 1700-ki dec. 17-én birodalmi grófságot nyer.

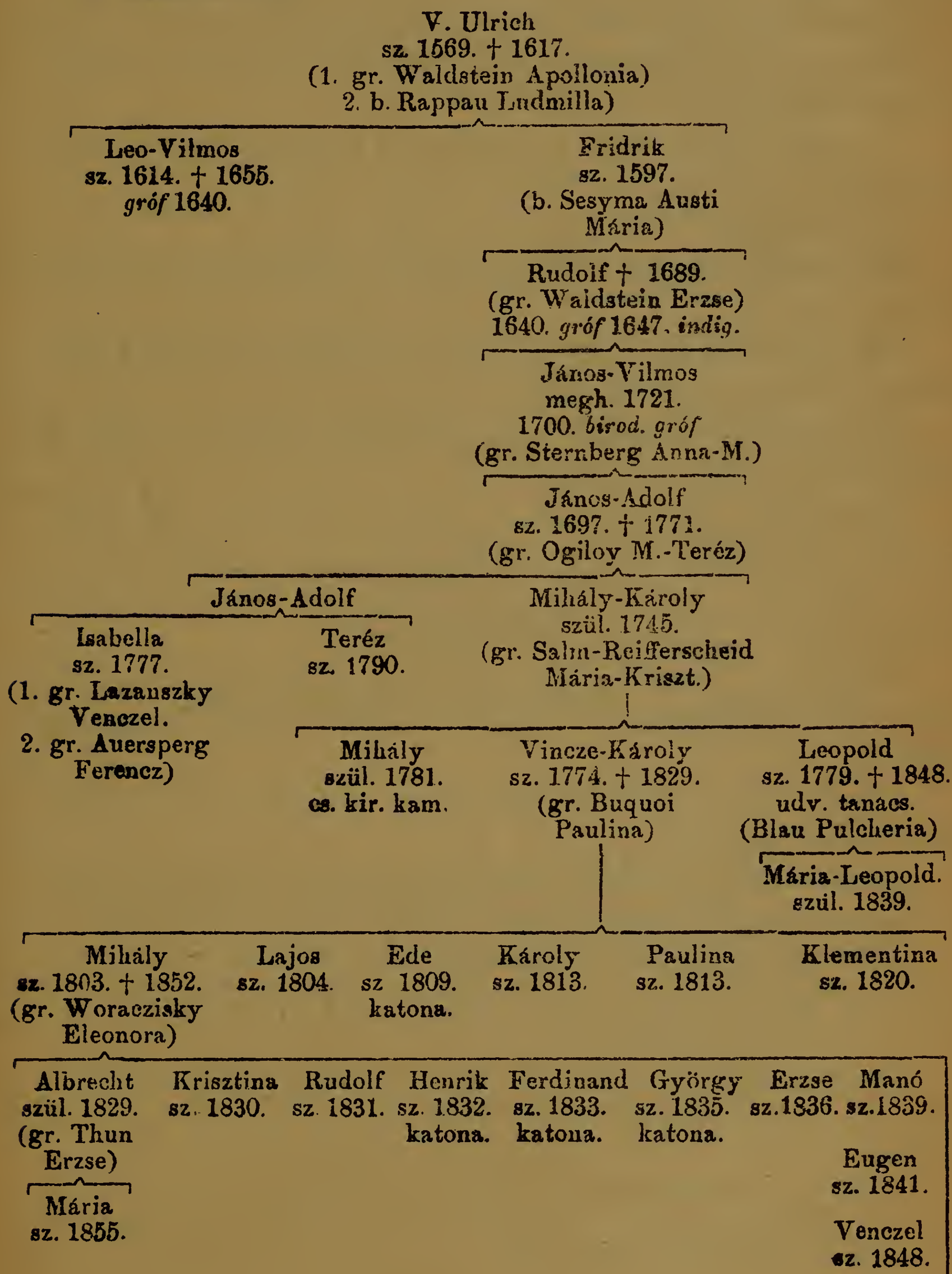
---

[1]) Sz.-benedeki Convent. Protoc. LL. p. 225. Nro 151.
[2]) Ugyanott Prot. M. p. 152.
[3]) Hist. Herald. Handbuch. 206. stb.

A család jelenleg két vonalon virágzik, az egyik vonal **herczegi**, a másik **grófi** czimmel bir.

Adjuk a családfát a közös törzstől, honnan a család két fővonalra oszlik. Minket azonban csak **Rudolf** ága illet, és igy csupán ettől folytatjuk a leszármazást mostanig, noha a herczegi ágazatból is több nagyjainknak voltak hitves társaik, kiket megemlitendünk.

A családfa imez:

A család herczegi ágából, mely nálunk honfiusítva nem volt, következők álltak összeköttetésben családainkkal:

Gr. Kaunitz Miksának leánya Mária-Eleonora szül. 1723. april. 8-án, csill. ker. hölgy, 1742-ki nov. 24-én kelt egybe gr. Pálffy Rudolf altábornagygyal. Meghalt 1776. máj. 7-én.

Herczeg Kaunitz Alajos-Venczel leányai közül a) Leopoldina csill. ker. hölgy, szül. 1703. febr. 8-án, gróf Pálffy Antal-Károly nak neje lön 1820. febr. 15-én. b) Ferdinanda-Karolina csill. ker. hölgy, szül. 1805. april. 20-án. Egybekelt 1822. nov. 4-én gr. Károlyi Lajossal.

A család czimere vörös udvarban két szivalakú levelekkel biró vizi növény.

Vallásuk kath.

Kavachi család. Zemplin megye czimerleveles nemes családainak egyike [1].

Kávai család. Közülök Kávai József 1547-ben huszárcsapatot vezérle a smalkaldi hadba.

Kavanagh család. Báró Kavanagh Henrik az 1827-ki országgyülésen nyert honfiusitást [2].

Kávássi család. (Ravaszi †.) Régi kihalt család. Már a XIV. században birta Kávássy Mátyás Sáros megyében Tót-Selymest, ennek fia Miklós, ki apródnak is neveztetett, ennek fia János, ki litteratusnak is neveztetett, és élt 1349-ben [3].

Kávási Jób 1542-ben jelenvolt Fogarasnál Majláth István erdélyi vajda elfogatásánál, és maga is nehezen szabadulhatott a törököktől.

Kávási János Balassa Menyhért részére Léva vára ótalmazásában esett el 1549-ben.

Kávás András megbüntetését illetőleg, mivel két nemes embert vert meg, az 1575-ki országgyülés a 4-ik törv. czikben rendelkezik.

Kávásy-ak birtak Győr vármegyében is Csikvándon a XVII. században. Kávásy Borbála, Dobos Györgyné Csikvándon részét 1648. sept. 8-án Sándor Györgynek.

Ugyancsak 1648. nov. 22-én Kávássy Margit Enyedy Györgyné csikvándi részét elzálogitja Sándor Györgynek és nejének Nikos Anná

---

[1] Szirmay C. Zemplin. not. top. 113.
[2] 1827-ki 42. törv. cz.
[3] Katona Hist. Critic. XI. p. 589.

nak. 1649-ben Kávássy János is ugyanazoknak adja zálogba csikvárdi részbirtokát.

Kávásy Katalin Vály Ferenczné 1651-ben febr. 3-án elzálogitja szintén csikvándi részét ugyancsak Sándor Györgynek. 1652-ben már mint özvegy, Kávássy Kata ismét egy ottani telkét adja zálogba; s végre 1657-ben ugyanott egy fél puszta telket zálogit el [1].

Kávásy család birt Borsodmegyében Visnyón is, hol Kávásy László a reform egyháznak egy malmot ajándékozott, mely malomban maig is a Kávásy sisakját használják vámmértékül, és ezt más bizonyiték-levelük nem lévén, mint kiváltság-bizonyitékot leggondosabban őrzik [2].

Kávássi család. (Érkávási.) Erdélyben jelenleg is él Kávássi család, érkávási előnévvel. Közülök Kávássi János 1794-ben Belső-Szolnok vármegye főbirája. — László szintén ott szolgabiró, János adóiró 1832-ben, később törvényszéki ülnök.

Kaveggia család. A nemességet nyeré Kaveggia János cs. kir. kapitány, M.-Teréz királyasszonytól 1763-ban kelt czimeres levélben, mely a következő évben Pozsega vármegyében hirdettetett ki.

A család egyik ágának nevezett Jánostól kezdve leszármazása következő:

János
kapitány
1763. ns.

Nep. János-Lajos
1834.

Frigyes † Nógrádban 1835. 1850. — Gábor. — Judith. — Victoria. — Miksa. — János. — István.

Frigyes gyermeke: Anna (Tergovcsics). †

A nemesség-szerzőnek fia Nep. János-Lajos 1834-ki dec. 5-én vett ki Pozsega vármegyétől nemesi bizonyitványt. Gyermekei közűl Frigyes Nógrádmegyében B-Gyarmatra költözött, hol vas-árus volt. Meghalt nehány év előtt. 1835-ki sept. 5-én nemességét Nógrád megyében is kihirdetteté [3].

A család czimere négy részre osztott paizs; az 1- és 4-ik osztály függőlegesen ismét két udvarra oszlik, a külső udvar arany mezőben

[1] Ráth Károly által közlött okmányok után.
[2] Fényes E. Geographiai szótár IV. 307. l.
[3] Jegyzőkönyvi 1731. szam.

kétfejü sasnak felerészét láttatja, a belső udvar vörös mezőn, három fehér csíkolatot (folyamot) mutat. A 2- és 3-ik osztály kék udvarában arany grif áll, első jobb lábával kivont kardott villogtatva. A paizsfölölötti sisak koronájából szintén aranygrif nől ki, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

Kayser család. A XII. században eléfordul hazánkban e családnév. Kayser Fruzsina Dóczi Zsigmondnak özvegye, 1654-ben óvást tesz a szent-benedeki convent előtt, hogy férjének halála után, midőn ő törökfogságba esett volna, minden arany ezüst javait, és marháit rokona Dóczy Menyhért elfoglalá, és Morvaországba vivé [2]). Ugyan e végett pert is inditván, ezen igényeinek elintézését az 1655-ki és 1659-ki országgyülés is sürgeté [3])

1659-ben nevezett Kayser Fruzsina engedélyt ád Hollotó Istvánnak, hogy F.-Hámoron malmot épithessen [4]).

Kayser családot később is találunk hazánkban, ennek nemesség szerzője Kayser Sebestyén, ki ilyen czimert használt:

A paizs kék mezejében egy háromszögletü arany táblán három vörös golyó látszik, a tábla körűl hét ezüstcsillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából fekete sasszárny emelkedik, ki, mellyen háromszögü arany táblán egy nyitott szem (a gondviselés jelvénye) látható. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék [5]).

Kaza család. (Nagy-csepcsényi.) Közűlök nagy-csepcsényi Kaza Máté 1536-ban Dubraviczky János ellen támaszt keresetet, mivel ez a néhai Kavalda máskép Fodor Ferencz javait illető irományokat letartóztatá, holott azon birtokokat Kaza Máté maga részére szerezte [6]) (impetralta).

Kazay család. A Ratold nemből vagy legalább Rátoldtól származott Istvánnak fia volt Kakas (tán Gallus = Gál), ki 1301-ben Tisza-Várkonyt kapta; és kitől a család Kakas-nak is neveztetett. (*Lásd Kakas család itt a* 17. *lapon*). Az elmondottakhoz adható, hogy kazai Kakas Gyulának fiai György és Detre 1452-ben éltek, testvérük volt Zsigmond is, ki 1444-ben élt [7]).

---

[1]) Collect. Herald. nro 35.
[2]) Sz.-benedeki Convent fasc. 105. Nro 3.
[3]) 1655-ki 96. és 1659-ki 118. törv. cz.
[4]) Sz.-benedeki Convent. 1659. Fasc. 72. Nro 2.
[5]) Adami Scuta gentil. tom. V.
[6]) Sz.-benedeki Convent. Fasc. 143. Nro 46.
[7]) A bánfalvi Barius kihalt családi okleveleiben emlitetnek.

Kazay nevü nemes család Zemplin vármegye czimerleveles családai sorában áll [1]).

Ezen kivül ily nevü nemes család él Bars, Fejér és Veszprém vármegyékben is Fényes E. Geographiája szerint.

Kazinczy család. (Kazinczi.) A felföld régi, előkelő, birtokos családainak egyike, melynek nevére Ferencz, irodalmunk nagy reformátora, örök fényt derite. A család jószágai Abauj, Zempplény, Ung, Szabolcs, Bihar, Heves és Nógrád megyékben voltak elszórva.

Nem birva a család eredetének és régiebb történeteinek adatait, itt a leágazás kimutatását csak a XVII. század közepéről kell kezdenünk. Ekkor élt a családból már az V. Péter, 1662—1676. Zemplény vármegyének [2]), ezenkivül egyszersmind Bereg megyének is jegyzője; az 1662-ki pozsonyi, 1667-ki beszterczei országgyülésre Zemplén vármegye követe [3]); többször egyéb küldöttségi megbizásokkal is megtiszteltetve, igy 1665-ben a sérelmek tárgyában Pethö Zsigmond kir. biztoshoz, és gr. Rottal tábornokhoz [4]), ugyanez évben Wesselény nádorhoz Kassára, 1666-ban Zrinyi Ilonának és Rákóczy Ferencznek lakadalmára [5]), 1668-ban gr. Csáky Ferencz kassai tábornagy beiktatására volt megyéje által kiküldve [6]). 1667-ben érdemei jutalmául lakó házát Ujhelyben Zemplény vármegye épiteté fel [7]). 1670-ben ő szólitá fel Rákóczy Ferenczet a fegyverletételre; egyébiránt mint maga is Rákóczy híve, Báthori Zsófia meg P. Kis Imre közbenvetésére életét pénzbirsággal, és hitváltoztatással menté meg, és még ugyanez évben ő viszi meg a megye hódolatát Bécsbe [8]). 1676-ban már a kir. tábla birája is, és még ez évben jun. 28-án országbirói itélőmesterré nevez-

---

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. p. 113.

[2]) Szirmay A. C. Zemplin not. hist. 194. 226. 250. — Szirmay szerint még 1678-ban is jegyző, sőt arról ekkor köszönt le; holott — mint alább látjuk— már 1676-ban szintén a zemplénymegyei Protocol. tom. LXXXV. nyomán róla ez iratik: „*Petrus Kazinczy de eadem, Tabulae Reg. Assessor* (*I. Lipót kir. diplom. 1676. jun. 28. a család levéltárában*) *in Magistrum Protonotarium Judicis Curiae R. resolutus sed praemortuus.*“ L. Toldy Ferencz, Kazinczy Ferencz és kora. Pest, 1859. 3. l. és Jegyzések közt V. lapon.

[3]) Szirmay A. id. h. 194. 207.

[4]) Ugyanott 205.

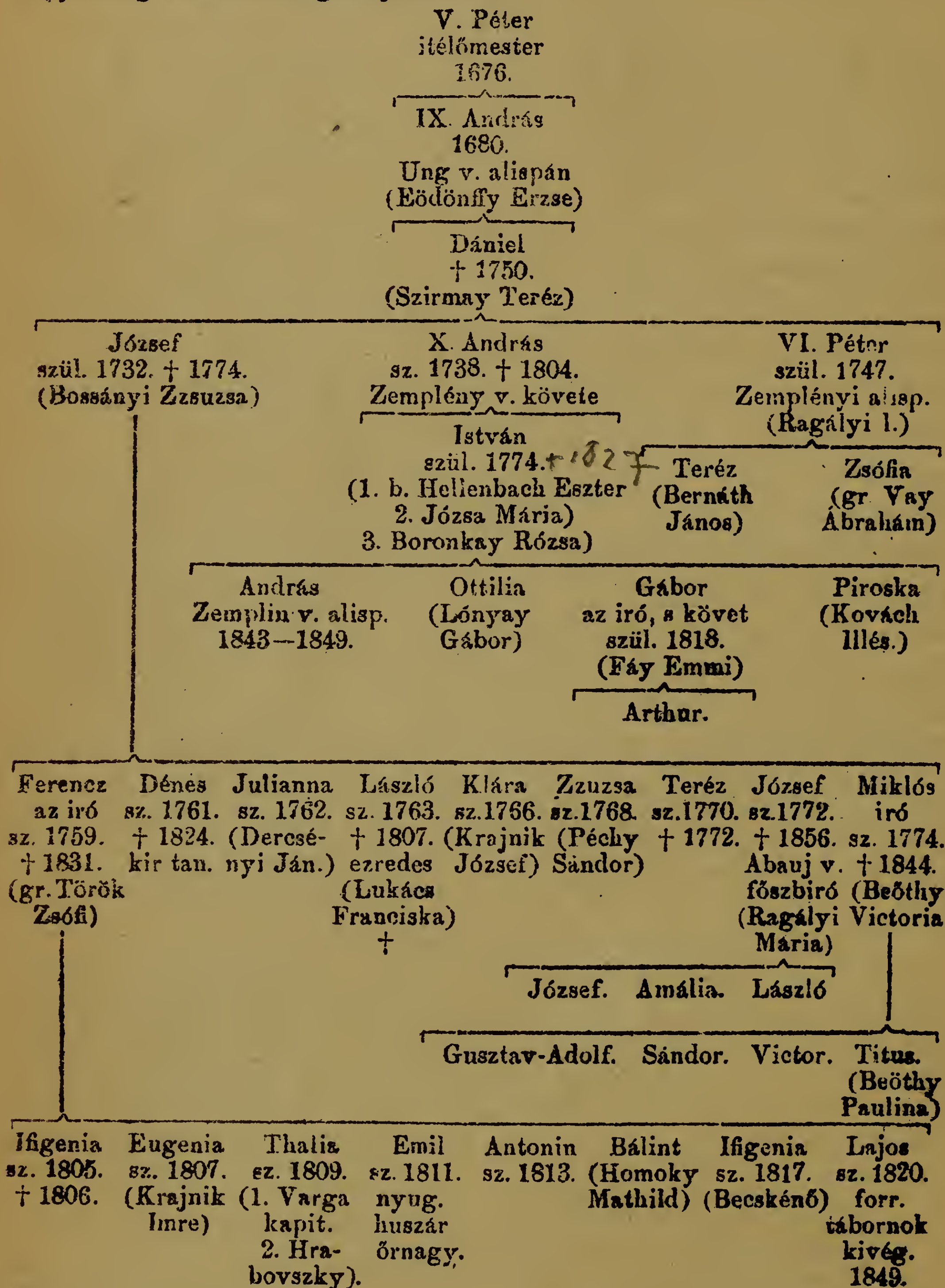
[5]) Ugyanott 206.

[6]) Ugyanott 211.

[7]) Ugyanott 208.

[8]) Ugyanott 221.

tetett ki, azonban közbejött halála miatt már nem hivatalkodhaték [1]). Ennek daczára halála után, mint a Wesselényféle összeesküvésben részesnek, javai a kamara által lezároltattak [2]). Tőle kezdve a család napjainkig következőleg sarjadzott le:

[1]) Toldy Fer. id. h. V. lapon.
[2] Ugyanott.

A családfa élén álló V. Péternek fia IX. András a költő [1], a nagyszombati egyetemből sógora által haza lopatván, atyái helv. ref. vallására visszatért [2]. Már 1680-ban Ung vármegye alispánja volt [3]. 1682-ben Zemplény megyében hadi élelmezési főbiztossá választatik [4]. II. Rákóczy Ferencz alatt a zemplény és ungmegyei fölkelt nemesség főkapitánya, s e megyének a széchényi és ónodi gyülésekre követe volt. Felesége Ödönffy Erzsébet után a vinnai várat és birtokokat csatlotta ősi vagyonához. Ennek fia volt

Dániel, ki Szirmay Andrásnak királyfalvai Róth Juliannától született leányát, Szirmay Terézt birta hitves társul. Meghalt 1750-ben. Utánna három fia által három ágra oszlott a család. Fiai ezek: József, X. András és VI. Péter, kik atyjok halála után megosztozván, Józsefnek az alsóregmeczi, a két utóbbinak pedig a vinnai és lasztóczi jószágok jutottak osztályrészül [5].

József szül. Vinnán 1732. febr. 9-én. Hivatalt nem viselvén, 1758. jun. 19-én jegyzé el nagybossányi Bossányi Ferencz Bihar egykori főszolgabirájának, főjegyzőjének s követének kóji Comáromy Juliannától 1740. máj. 18-án Ér-Semlyénben született leányát Bossányi Zsuzsánnát; kivel nászát ugyancsak Ér-Semlyénben 1758. sept. 29-én ünnepelte. Házasságok — mint gyermekeik névsora mutatja — termékeny vala; azonban a boldog együttlét rövid vala. Józsefet 1774. mart. 20-án egy roszul gyógyitott inhideg Regmeczen kora 42

---

[1]) Verseit kiadta unokája Ferencz az iró, az Orpheus II. k. 143. l.
[2]) Toldy Fer. id. m. 3. l.
[3]) Lehoczky Stemmat. I. 217.
[4]) Szirmay C. Zemplin not. hist. p. 273.
[5]) Ez s az ez után következő adatok a következő czimü nyomtatványból meritvék: *„Özvegy Kazinczy Józsefné született Bossányi Susánna emlékezete. Irta első szülöttje Kazinczy Ferencz. Rokonainak s barátjainak Gyászlevél helyébe; maradékainak a dolgok tudása végett. S.-Patakon 1813.“*

évében kitörlé az élők sorából, s a 34 éves nő mintegy tizenhat évi házasság után, nyolcz neveletlen gyermekkel, — kik közűl az utolsó atyja halála után öt hónap mulva született, — megterhelve maradt özvegyen, mígnem lassú szélütés okozta három évi sinlődés után férjét ő is a jobblétre követte; meghalt 1812. nov. 14. Ér-Semlényben. Mennyi jótékony befolyással volt a jeles pár gyermekeiknek, — de főleg Ferencznek irodalmunk eme legujabban ünnepelt ujjá-teremtőjének — növelésére és jövendő elért nagysága kifejlesztésére, azt az emlitettnek életirása bőven tanusitja. Gyermekeik ezek:

1) Ferencz, az író, született Ér-Semlyénben 1759. october 27-én. Tanulságos és irodalom-történelmi becsü életét *), melyet korának története nélkül alig rajzolhatni, — ismeri minden értelmes hazafi, s különben is annak egész terjedelmében közölhetése e szűkebb körü vállalat körét meghaladja. Ez okból életének csak főbb mozzanatait kell röviden megemlitenem. K. Ferencz kilencz éves korában Késmarkra küldetett a német nyelv megtanulása végett, és onnan év multával S.-Patakra, hol kezdé a franczia nyelvet is tanulni, és hol anyja buzditására legelső kinyomott zsengéjét „Magyarország földi állapotjának lerajzolása" (Kassa 1775.) irta. — 1777-ben Bécsben járt, hol főleg a cs. képtár kapá meg figyelmét, s volt műérzékére hatással. 1779. jul. 15-én iskoláit elvégezvén, Kassán, majd Eperjesen, s végre Pesten a törvényt gyakorlá. 1784-ben Abauj megye aljegyzőjévé választatott, és midőn ugyanazon év nov. 1. napjától József császár parancsára minden hivatalos irománynak németül kelle fogalmaztatnia, a főjegyző épen nem, az első aljegyző pedig németül keveset tuda, ő vitte pontosan a fontos hivatalt. Innen 1786-ban gr. Török Lajosnak, — kivel 1784. nov. 2-án Tállyán ismerkedett meg, — ajánlatára a kassai kerület nemzeti iskoláinak felügyelőjévé neveztetett. És ez alatt, — mint már előbb is — folytatá irodalmi munkásságát is; melyre még több időt nyert, midőn II. Leopold alatt minden többi nem kath. hivatalnokokkal együtt a kath. iskolákból elbocsáttatott. Ezenközben a Pesten összeállott magyar szinész-társaság rendezése és igazgatása körűl gr. Ráday Gedeonnal, a szintén költővel, nagy erélyt fejte ki, s a repertoriumot forditott művekkel gazdagitá. Szorgalmát nem törte meg ama szerencsétlenség sem, mely a Martinovicsféle dolgokba elegyedés

*) L. Toldy Fer. többször emlitett művét: „Kazinczy Ferencz és kora" életrajzi emlék születésének százados ünnepére. Kiadta a m. tud. Akademia. Pest 1859. 4r.

gyanúja miatt rá 1794-ben nehezedék. Brünnben, Kuffsteinban és Munkácson hét hosszu évet kelle töltenie szomoru fogságban. És itt az irodalmi foglalkozás volt rideg magányának enyhitője. Kiszabadulása harmadik évében (1804.) nőül vette emlitett gr. Török Lajosnak gróf Roggendorff Alojziától született leányát, gróf Török Zsófiát, kivel boldog házassági életét széphalmi birtokán élte. 1828-ban munkás részt vett a tudós társasági alaprajz kidolgozására megbizott tanácskozmányban, és 1830. nov. 17-én az igazgató tanács által a történeti osztályban vidéki első rendes taggá neveztetett. Munkáit elészámlálják életrajzai. Gyüjteményes kiadásokban, forditott műveinek nagyobb részét „Kazinczy Ferencz munkái“ czim alatt maga adá ki 1814—1816-ban 9 kötetben. „Eredeti munkái“, kiadva Bajza J. és Schedel (Toldy) Ferencz által Pesten 1836—45. 5 kötetben, eredeti műveinek, és jeles leveleinek szintén csak egy részét tartalmazza. Összes munkáinak szerzőjükhöz méltó kiadását még most várja a haza unokájától Kazinczy Gábortól. Meghalt Kazinczy Ferencz Széphalmon 1831. aug. 22-én kora 72, irói pályája 56. évében. És a nagy férfiunak, ki nemzeti irodalmunkra akkora befolyással volt, mint előtte senki más, — születése százados emlékét tavaly (1859-ben) megünnepelte a nemzet az ország számtalan helyén. Gyermekei következők: *a*) Ifigenia szül. 1805. aug. 8-án. Meghalt 1806-ban. *b*) Eugenia szül. 1807. dec. 4-én. Neje lön Krajnik Imrének. — *c*) Thalia szül. 1809. oct. 15-én. Első férje Varga kapitány, a második Hrabovszky. — *d*) Mark-Emil, szül. 1811. jun. 18-án, jelenleg mint huszárőrnagy, nyugalmazva él. — *e*) Antonin szül. 1813. máj. 30-án. — *f*) Bálint, kinek neje Homoky Mathild. — *g*) Ifigenia szül. 1817. máj. 6-án Becskéné. — *h*) Lajos szül. 1820. octob. 20-án. A forradalomban mint tábornok vévén részt, 1849-ben Aradon kivégeztetett.

2) Dienes szül. 1761. febr. 22-én Regmeczen. Bihar megyének 1784-től al-, majd főjegyzője, 1803—1811-ig másod alispánja; 1808-ban országgyülési követe; s legvégül cs. kir. tanácsos. Meghalt 1824-ben nőtlenül.

3) Julianna szül. 1762. máj. 13-án. Férjhez ment Dercsényi János beregmegyei táblabiróhoz.

4) László szül. 1763. jun. 19-én. Hadi pályára lépvén, a Davidovics nevet viselt magyar gyalog sorczred Ezredese volt. 1806-ban nősült, elvévén biharmegyei táblabiró Lukács Miklós egyetlen leányát Lukács Franciskát; de gyermeke nem maradt. Meghalt hosszas betegeskedés után Bécsben 1807. jul. 16-án.

5) Klára szül. 1766. dec. 12-én. Férjhez ment 1788-ban abaujmegyei táblabiró Krajnik Józsefhez.

6) Zsuzsánna szül. 1768. octob. 4-én, ki 1788-tól péchujfalusi Péchy Sándornak volt neje, utóbb özvegye.

7) Terézia szül. 1770. jun. 19-én. Meghalt 1772. oct. 30-án.

8) József szül. 1772. jun. 4-én. Abauj megyében volt táblabiró és szolgabiró, nőül vette Ragalyi József borsodmegyei alispánnak és kir. tanácsosnak Szemere Katalintól született leányát Ragályi Máriát; kitől gyermekei József, Amália és László.

9) Miklós szül. 1774. jun. 4-én. Bihar megyének volt táblabirája; és egyszersmind iró. Meghalt 1844-ben. Első neje volt 1797-től kezdve bessenyői Beöthy János biharmegyei alispán és kir. tanácsosnak baranyai Baranyai Borbálától született leánya Beöthy Victoria. Gyermekei maradtak Gusztav-Adolf, Sándor-Victor és Titusz.

Most vissza kell térnünk a másik ágazathoz, mely Dánielnek másik fiától X. Andrástól ered.

X. András szül. Ujhelyen 1738. april. 11-én. 1790—92-ben Zemplin megyének országgyülési követe volt. Meghalt Berettőn 1804. nov. 8-án. Egy fia maradt

István, ki 1774-ben született. Neje három volt. 1. b. Hellenbach Eszter, 2. Józsa Mária, 3. Boronkay Rózsa. Ezektől gyermekei a) András, ki 1843—1748-ig Zemplin vármegye alispánja volt. b) Ottilia, Lónyai Gáborné. c) Gábor a jeles szónok és iró, sz. 1818. jul. 18-án Berettőn. Hét éves korában már S.-Patakra ment tanulás végett, és korán a történelmi tanulmányok iránt mutata ragaszkodást. Már 1834-ben az irói pályára lépett; később azonban a megyei élet terén a közügyek foglalák el, és kitünő szónoki tehetsége csak hamar országhirűvé lőn. 1848-ban a nemzeti gyülésen képviselő volt, és mind a politikai, mind journalistikai téren fontos szerepet vitt. Jelenleg borsodmegyei Bánfalván magányában jeles nagybátyja Ferencz összes műveinek rendezésével és történelmi tanulmányokkal foglalkodik. Nejétől Fáy Emmitől fia Arthur. — d) Piroska, kovásznai Kovách Illés neje Péczelen.

A harmadik ágazat Dániel legifjabb fiától VI. Pétertől ered, ez azonban csak hamar leány-ágra ment által. Ugyanis.

VI. Péter, ki 1747-ben jun. 16 án született, és már 1798-ban Zemplin megye alispánja volt; a Ragályi családból származott nejétől

csak két leányt hagya maga után; ugymint Terézt, Bernáth Jánosnét, és Zsófiát, gróf Vay Ábrahámnét.

A család czimere — mint följebb a metszvény mutatja, — a paizs kék mezejében fészkén ülő s fiait melle vérével tápláló pellikán. A paizsfölötti sisak koronájából oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával három nyilat tartva. A sisakról a paizs mindkét oldalára szokásos foszladék hullámzik le *).

Kazinkai család. Közülök Kazinkai László 1469-ben Szepes várkapitánya, midőn Szapolyai Imre sógorának nevében a szepesi káptalan előtt tiltakozik, hogy Bebek Pálnak magvaszakadtán a Szapolyait vétel utján illető várakat és birtokokat a király elfoglalta [1]).

Kázméry család. (Kázméri †.) Zemplin vármegye kihalt régi nemes családa [2]). Közülök Kázméry András 1476-ban Sáros várnak várnagya volt [3]).

E család birta Zemplin megyében hajdan Nagy-Kázmér helységet, melyet a Kázméry család magvaszakadtán 1690-ben adományban nyert Barlogh István [4]).

A Kázméry családból Gáspár 1527-ben I. Ferdinandnak hódolt [5]), és 1543-ban Zemplin vármegye alispánja volt [6]).

Kazny család. (Kazüi.) Zemplin vármegye kihalt nemes családa [7]).

Kazy család. (Garan-vezekényi.) Bars megye birtokos nemes családa, melynek tagjai nagyobb részben megyei hivatalokat viseltek.

Nem birván a család nemzék-rendét [8]), csak a következőket említhetem meg:

Kazy János 1693-ban lévai harminczados volt. Talán ez azon János, kinek Fürei Jusztinától fia volt Kazy László, kinek Vas Borbálától született leánya Borbála, Bossányi Károlyné neje volt [9]).

---

*) Kazinczy Klára Horváth Adám 3-dik hitvese és más most élő Kazinczy-ik más családnak ivadékai.

[1]) Budai F. Hist. lexic. II. 434.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 83.

[3]) Wagner Diplom. Sáros. p. 391.

[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 248.

[5]) Szirmay C. Zemplin not. hist. p. 52.

[6]) Ugyanott 66.

[7]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 83.

[8]) A család egyik t. tagját a nemzékrend közlésére fölkérvén, válasz nélkül hagyattam.

[9]) Schönfeld Adels Schematismus I. 212.

Kazy László 1722-ben Barsmegye országgyülési követe [1].
Kazy István birtokos Nemes-Orosziban.
Talán e családhoz számitandó Kazy Fer. a jesuita és történetiró.

Kébell család. Kébell László 1735-ben III. Károly király által emeltetett nemességre.

Czimere vizirányosan kétfelé osztott paizs, felül kék, alul vörös, melyben hármas fehér sziklán arany-zerge áll. A paizsfölötti sisak koronájából szintén hármas fehér szikla áll ki, és annak középsőjén a leirt zerge. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [2].

Kébell Mihály 1723-ban temni czimzetes püspök volt [3].

Keberics család. Lásd *Kheberich* cs.

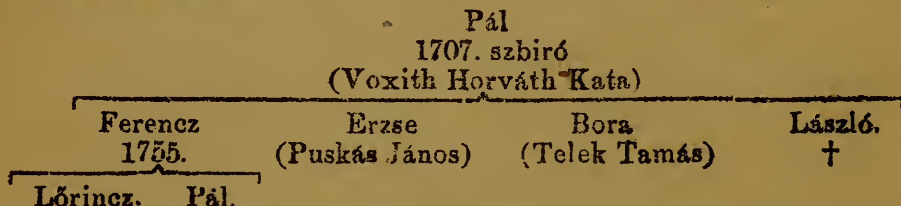
Kechety család. (Kecheti †.) Doboka vármegyei kihalt nemes család. Azon megyében van Kechet helyrég, melyről a család nevét és előnevét vevé. Szapolyay János vajdasága korában élt Kechety Menyhért, mint birtokos Kecsetben és Gyekében. Nejétől Szalaházy Magdolnától gyermekei voltak Erzsébet, László, Márton, Pál, István, Ferencz, Zsófia és Magdolna.

Ezek közűl történelmi nevezetességre tett szert Kechety Márton, ki 1528-ban nagybátyja Szalaházy Tamás helyébe veszprémi püspök lön. Utóbb 1548-ban a protestans vallásra térvén, püspökségét odahagyá, és megnősült, feleségül vévén Homonnai Borbálát. 1550-ben fő udvarmester lön. Meghalt Pozsonyban 1554. táján [4]. Özvegye Kendy Ferencz vajdához ment nőül.

Kecse család. Pest vármegye nemes családa. Közűlök Kecse Péter Pestmegyének 1836—1839. levéltárnoka volt.

Kecskeméthy család. A mult század elején Nógrád megyében virágzott.

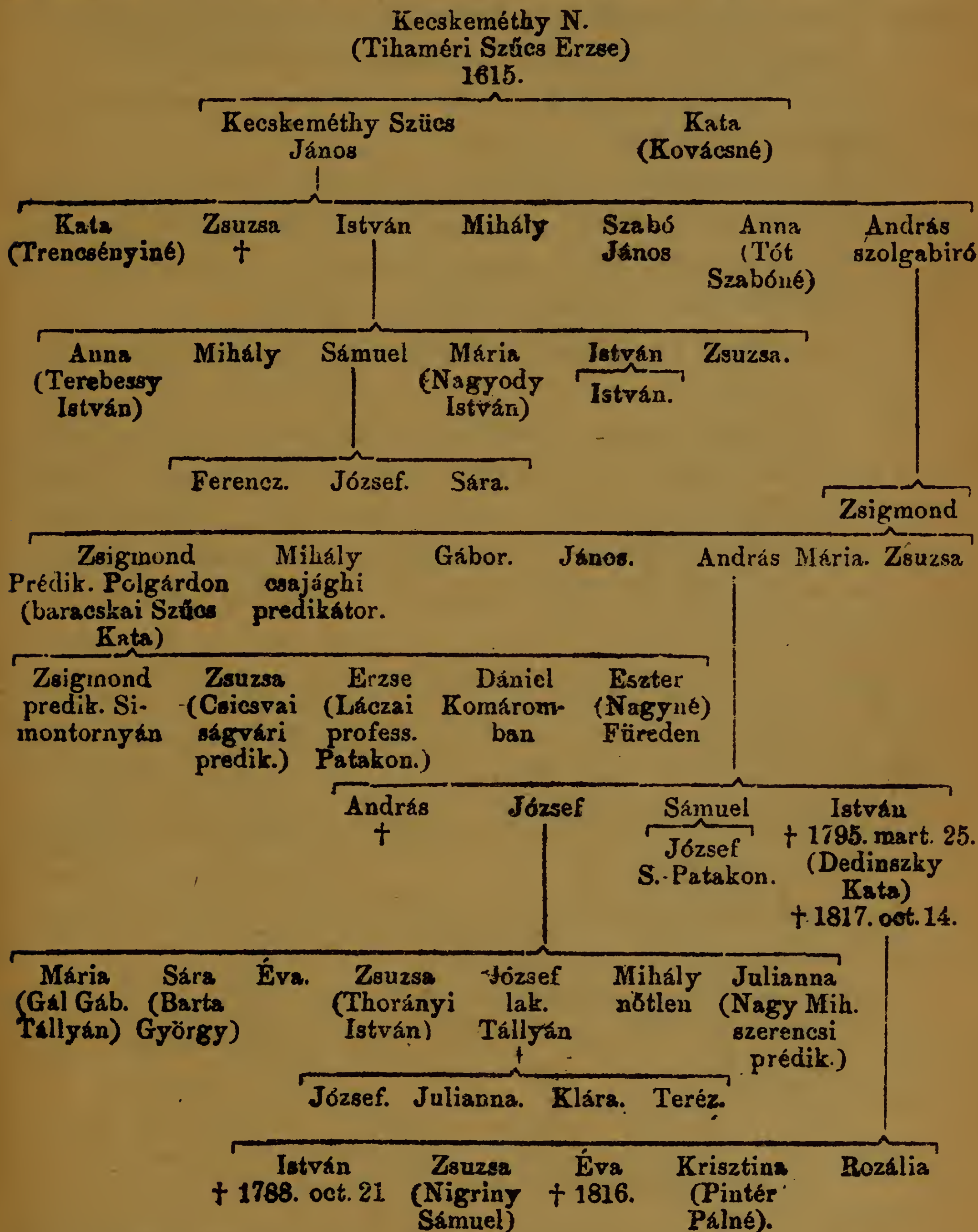
Kecskeméthy Pál 1707-ben nógrádmegyei szolgabiró volt, kinek neje voxith Horváth Ferencznek leánya Kata vala. Ezzel következő családfát alkotott:

[1]) Lehoczky Stemmat. I. 188.
[2]) Collect. Herald. nro 304.
[3]) 1723-ki törvény záradéka.
[4]) Hodor, Doboka várm. 120—122.

E család más néven Csiba-nak is neveztetett, mert az 1755-ki nógrádmegyei nemesi lajstromba igy van beirva. „Franciscus Kecskeméthy aliter Csiba."

Kecskeméthy család. A följebbitől különböző Kecskeméthy család a következő, melynek leszármazási fáját egy multszázadi szerkesztményben [1]) következőleg találom; s mely leszármazás szerint a család a XVII. század elején Zemplin megyébe származott:

[1]) A családfán ez áll: „*Elaboratum per me Stephanum Kecskeméthy.*"

Zemplin vármegyében S.-Patakon már 1608-ban ref. lelkész volt Kecskeméthy János-Elek [1].

És említett megyében jelenleg is él Kecskeméthy nevü nemes család [2].

Ezenkivül ily nevű nemes család Heves és Szabolcs megye nemessége sorában is foglaltatik.

Kecskés család. Történeteinkben több Kecskés nevű említtetik, a nélkül hogy tudnók eredetüket, vagy családi viszonyaikat. Ily megjegyzés után pusztán fölemlitendők a következők:

Aszalói Kecskés Tamás, ki Dózsa György kurucz felkelőnek egyik hadvezére volt 1514-ben.

Kecskés Pál a mohácsi ütközetben 1526-ban Báthori István nádornak tett nagy szolgálatot, minthogy saját lovát adá annak menekülésül; ő maga fogságba esett, de Báthori kiváltá, és tisztséggel jutalmazá. 1527-ben varasdi kapitány volt.

Kecskés György 1566-ban Szigetvár védelmében esett el Zrinyi Miklós alatt.

Kecskés nevü nemes családot most is találunk az élők között. Ennek czimere a paizs kék udvarában zöld sástól környezett vizben uszó fehér hattyú, sárga csőrében zöld növényt tartva. Fölötte jobbról félhold, balról csillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronáján szétterjesztett szárnyakkal szintén fehér hattyú áll. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [3].

Kecskés család nemes renden áll Szabolcs megyében is.

Kecskés Károly nyugalm. őrnagy, ennek öcscse József, ki mint nyug. kapitány halt meg 1822. dec. 9. kora 69. évében Budán.

Kécskey család, Ugocsa vármegye családa, azon megyében birtokos Tisza-Keresztúron [4].

Keczeli család. (Farnasi) Erdélyben Kolos megyének egyik előkelőbb nemes családa.

Czimere a paizs udvarának alyján hátulsó lábain ülő oroszlán, első jobb lábával egy karóra húzott turbános törökfejet tart, és azt nyelvével nyalogatja.

---

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 213.

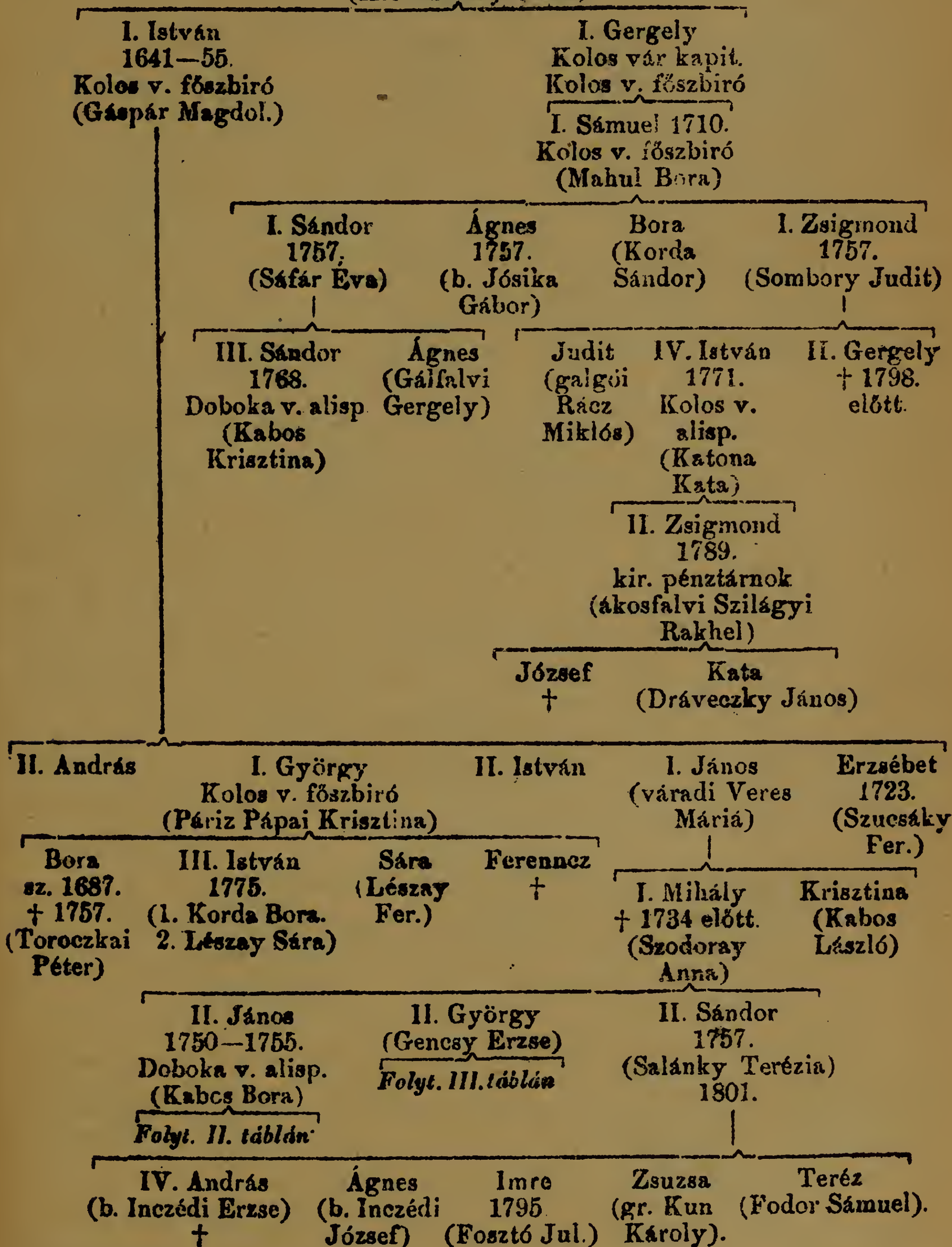
[2]) Ugyanott 113.

[3]) Burgstaller Collectio Insignium.

[4]) Szirmay C. Ugocsa p. 74

A család ismert törzse Keczeli András 1573-ban Báthori István alatt élt, és attól szolgálati jutalmául jószágokat kapott. Tőle a család leszármazási fája következő [1].

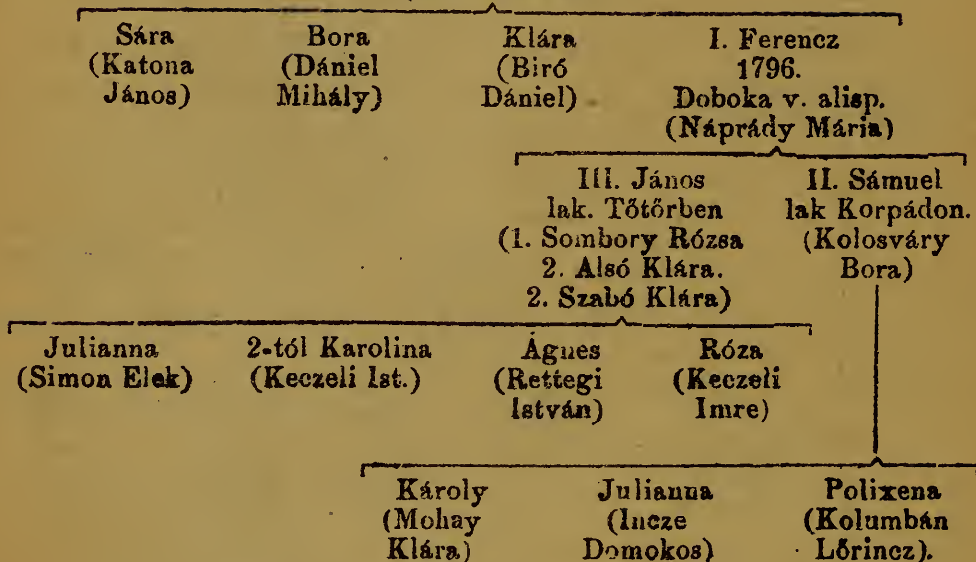
I. tábla.

[1]) Dési Lázár György Halotti predikáczio Keczeli Borbála felett. 1857, stb. — Hodor K. közlése, és Kővári Erdély nev. csal. 145. l.

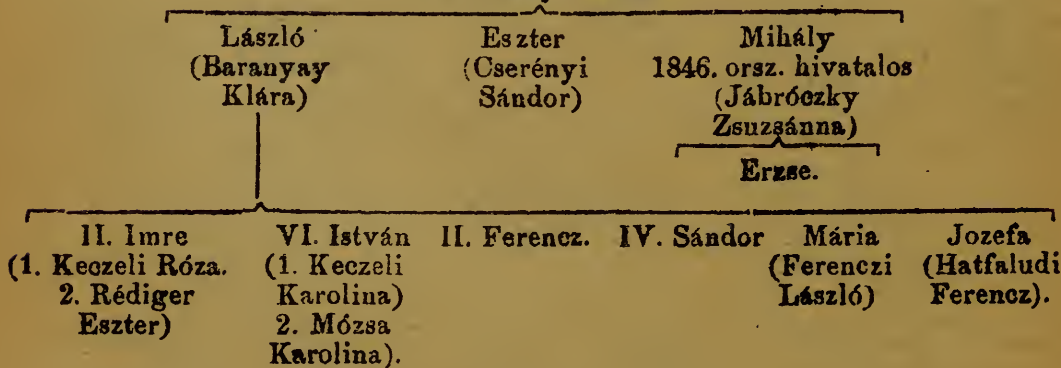
II. tábla.

II. János, *ki az I. táblán.*
1750—55.
Doboka v. alispán
(Kabos Bora)

III. tábla.

II. György, *ki az I. táblán.*
(Gencsy Erzse)
V. István
(1. b. Diószegi Klára.
2. Palatkay Mária)

Andrásnak a törzsnek Klobusiczky Katától két fia maradt: I. István és I. Gergely.

I. Gergely Kolozsvár kapitánya, utóbb kolosmegyei főszolgabiró volt. Fia I. Sámuel szintén ugyanott főbiróságra emelkedik, mely hivatalt a család több tagja viselé. 1710-ben a kolozsvári ev. ref. eklezsiának külső rendbőli unokája volt. Mahul Borbálától két fia, két leánya maradt. I. Sándornak fia III. Sándor még 1768. april. 13-án Doboka vármegye alispánja. — I. Zsigmondnak egyik fia IV. István 1771. kolosi alispán; ennek Katona Katalintól (ki 1795-ben még él) fia II. Zsigmond 1789-ben kolosmegyei kir. pénztárnok. Lakott, birt és elhalt Türében. Neje ákosfalvi Szilágyi Rákhel, kivel együtt a türei családi sirboltban nyugossza örök álmát. Fia József magnélkül halt el, leánya Kata Dráveczky Jánosné.

A törzsnek másik fia I. István Kolos megyében volt szintén főszolgabiró. Ő vevé fel a Farnasi előnevet. Neje Gáspár Jánosnak Tőttöry Erzsétől született leánya Gáspár Magdolna, ki után gyermekei a tőtőri birtokot öröklik. Gyermekei közűl II. István Apaffyné bejárója, 1675. máj. 1-én Gorbófőn és Egerbegyen nyer beiratos jószágot [1]). De ő magnélkül halt el. Testvére I. György Apaffy korában a portára követ, véghelyi várkapitány, legutóbb pedig kolosmegyei főbiró lön. Nejétől Páriz Pápai Krisztinától négy gyermeke maradt: Borbála, III. István, Sára Lészay Istvánné és Ferencz; mindkét fiu magnélkül halt el. Borbála 1678-ban született, férjhez ment Toroczkay Péterhez, meghalt 1757. máj. 20. kora 80. évében.[2]). Ezen Bora, és testvére Keczeli István, és ennek neje Lészay Sára épittették a babucsi ev. reform. egyházat, mely a felirat szerint 1775-ben készült el.

I. Istvánnak fia I. János terjeszté le a családot. Nejétől váradi Veres Máriától egy leánya és egy fia maradt. Ez meghalt 1734. előtt. Özvegye Szodoray Anna, utóbb Kabos Ferenczhez ment nőül. Három fia három ágazatot kezde meg. II. Sándor ága hamar kihalt.

---

[1]) Kővári id. m. 145. e II. Istvánt nem emliti, hanem I. Györgynek fiáról III. Istvánról állitja, hogy ezen inscriptiót nyerte. — Hogy pedig II. István, I. Istvánnak fia volt, igazolja az idézett halotti beszéd. A gorbófői birtokranézve pedig v. ö. Kemény Notitia Capit. Albens. II. p. 67.

[2]) L. a fölötte mondott halotti beszédeket Csernátoni V. Jánostól, Hermányi Józseftől, dési Lázár Györgytől stb., mely utóbbiban a család genealogiája is megvan 1757-ig.

II. János, ki 1748-ban árenda-tárnok, és 1750—1755-ig Doboka vármegye alispánja volt, több leányt és egy fiut nemze, I. Ferenczet, ki 1796-ban Doboka megyében alispán, lakott és birt Tötörben. Ennek Náprády Máriától két fia lön: III. János, és II. Sámuel. Ez Kolosmegyében Korpádon lakott. Fiait és unokáit a táblán láthatni.

III. János Doboka megyében Tötörben lakott [1]. Három neje volt; az elsőtől egy, a másodiktól három leánya született, kikben a fiágon e vonal kihal.

I. Mihálynak harmadik fia II. György élt 1757-ben. Nejétől Gencsy Erzsébet-ől nemzé egyetlen fiát V. Istvánt. Ennek első neje b. Diószegi Klára, kinek anyja borsai Décsei Klára volt, és innen öröklé a borsai birtokot. Második neje Palatkai Mária, ki után a b.-szolnokmegyei kaczkói birtok háromlott reá. Első nejétől fia László, második nejétől Eszter Cserényi Sándorné, és Mihály maradtak. Ez utóbb nevezett Mihály 1846-ban kir. hivatalos a kolosvári országgyülésre, 1854. előtt cs. kir. hivatalnok. Jábróczky Zsuzsannától leánya Erzsébet.

Lászlónak hitvesétől Baranyay Klárától hat gyermeke született, mint azokat a táblázat mutatja.

Keczer család. (Lipóczi.) Sáros vármegyének egyik előkelőbb, régi nemes családa, melynek eredetét némelyek az Aba nemzetségbe (genus) viszik föl [2].

A család törzseül bizonyos Keczer Kuthasi Antal neveztetik meg, kitől a családnak 1631-ben II. Ferdinand királytól nyert czimerlevelében a leágazás következőleg hozatik le:

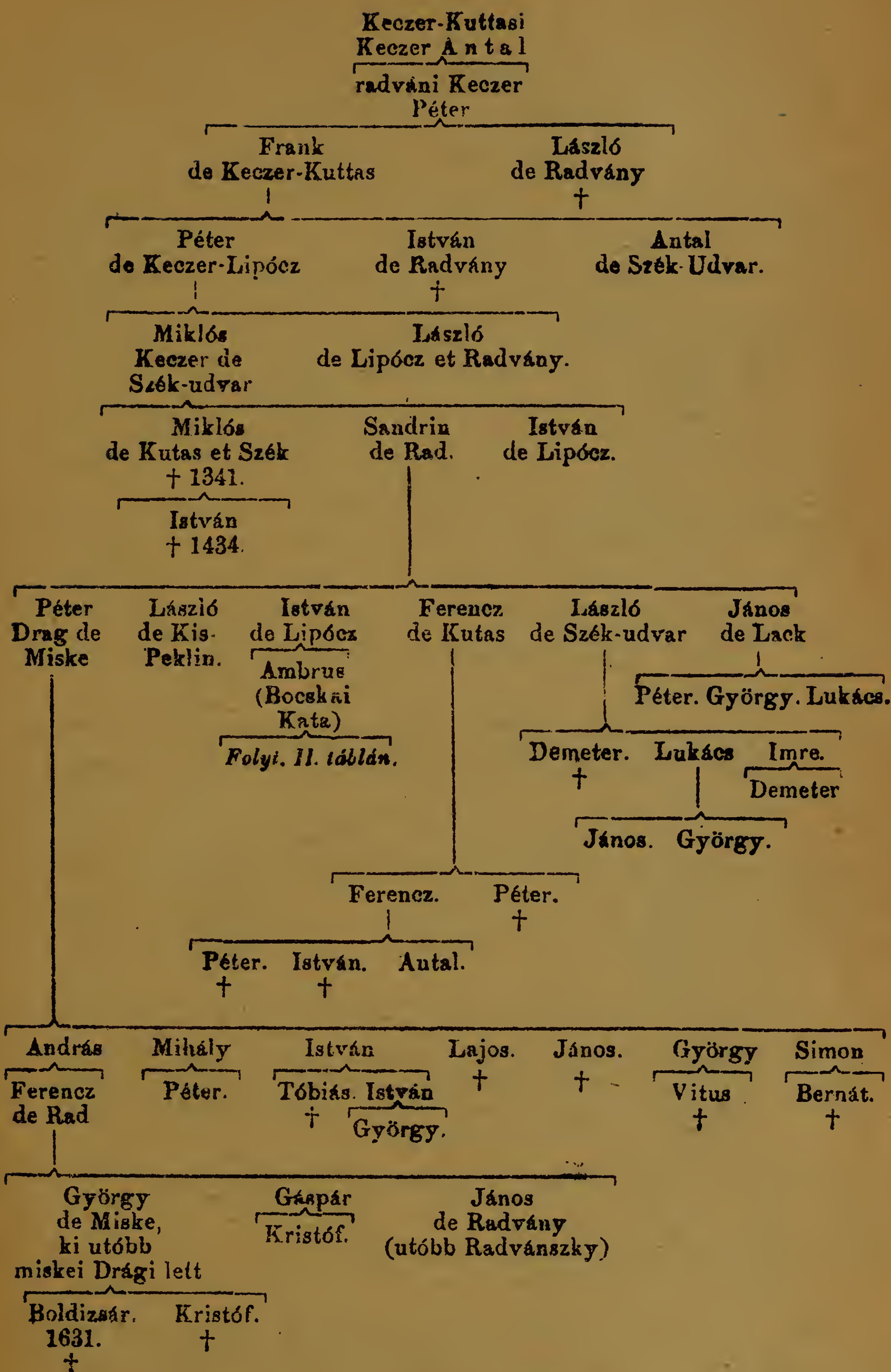
---

[1]) 1819-ben a tötöri birtoka utáni jövedelme a hadi segedelemre nézve volt 72 frt 25 kr. Losárdról: 8 frt. Esztényből: 14 frt 37 kr. Tótfaluból 8 frt. Sólyomkőről: 3 frt 42 kr. Kovácsiból: 12 frt. M.-Fodorházáról (Mózsa Józseffel együtt) 54 frt. M.-Ujfaluból: 130 frt 5 kr. Öszveg 302 frt 49 kr.

[2]) Lehoczky Stemmat. II. p. 3., a mit ugyan ez p. 5. és 215. ir az Akaczir-okról (ebből lett volna szerinte Keczer); az nem egyéb ügyetlen szójátéknál. — Az Aba-nemből származtatás emlittetik Egyetemes Encyclopaedia I. köt. 25. lapján is.

[3]) Wagner Dipl. Sáros p. 438.

I. t á b l a.

Keczer-Kuttasi
Keczer Antal
radváni Keczer
Péter
Frank
de Keczer-Kuttas
László
de Radvány
†
Péter
de Keczer-Lipócz
István
de Radvány
†
Antal
de Szék-Udvar.
Miklós
Keczer de
Szék-udvar
László
de Lipócz et Radvány.
Miklós
de Kutas et Szék
† 1341.
Sandrin
de Rad.
István
de Lipócz.
István
† 1434.
Péter
Drag de
Miske
László
de Kis-
Peklin.
István
de Lipócz
Ambrus
(Bocskai
Kata)
Folyt. II. táblán.
Ferencz
de Kutas
László
de Szék-udvar
János
de Lack
Péter. György. Lukács.
Demeter.
†
Lukács
Imre.
Demeter
János. György.
Ferencz.
Péter.
†
Péter.
†
István.
†
Antal.
András
Ferencz
de Rad
Mihály
Péter.
István
Tóbiás.
†
István
György.
Lajos.
†
János.
†
György
Vitus
†
Simon
Bernát.
†
György
de Miske,
ki utóbb
miskei Drági lett
Gáspár
Kristóf.
János
de Radvány
(utóbb Radvánszky)
Boldizsár.
1631.
†
Kristóf.
†

II. tábla.

- Ambrus, *ki az I. táblán.* 1542. (Bocskai Kata)
  - I. András Sáros várm. alisp. 1581.
    - I. János (Csanády Bora)
      - János (Mednyanszky l.)
        - György. †
        - László †
        - János elesett 1686.
      - Ferencz (Báthori Klára)
        - Pál (Dobay Zsuzsa)
          - Pál. †
        - Péter (1. Segnyei 2. Sztankay 3. Berzeviczy)
          - Ferencz. †
          - Ambrus. †
          - Zsigmond. †
          - Pál. †
          - Imre (Füzy Erzse)
            - András. †
            - István (Zombory Ágnes)
              - József †
            - János (Semsey Zsuzsa)
            - László (Péchy Bora)
            - Pál (Farkas Zsuzsa)
              - János.
              - László.
              - Ambrus.
              - György.
            - Sándor (Péchy Mária)
          - András (Borsi Anna)
            - Menyhért
            - Antal (1. Péchy Zsóffa 2. Raisz Mária)
            - János. †
            - András (Sputenb Anna M.)
            - János
            - Ádám (Sirmiensis Zsófia)
      - István (Fúló N.)
        - András. †
        - István. †
        - János (Palugyai Anna)
          - István czimz. püsp. 1741.
          - Sándor †
        - Sándor 1709. (Sándor Zsófia)
      - Anna
    - István. †
    - II. András Sáros v. alisp. 1600–1635. (Kamper Flora)
      - II. Ambrus. 1682. †
      - Menyhért † külföldön (Mariássy Erzse)
      - Sándor † párbajban
      - III. András kivég. 1687. (Csicséri Zsuzsa)
        - András 1690.
          - István.
        - Gábor kivég. 1687.
          - István.
        - Ilona (Sárosy Márton)
        - Zsuzsa (Zimmerman Zsigm.)
        - Klára †
        - Anna (Dobay Zsigm.)
        - Krisztina.
        - Kata. †
        - Éva.
      - Anna (Szirmay Péter)
      - Klára (Szinyey Miklós)
      - Sára (Székely János)
  - Ferencz. †

Mint ágazott le a család, és mely nemzedék mily névvel különbözteté magát, azt a nemzékrendi táblázat mutatja. A családi tábláza-

tokon álló jegyzetek szerint az ötödik izen álló Sándor vagy Sanrin V. László királytól nyerte adományban Zaránd vármegyében Lakot, Radványt, ugy Lipócz várát, Peklint és Misket is [1]. Fiainak egyike Péter utódaiban miskei Drági nevet viselt; és emez ágon János Radványról neveztetvén, leánya fiusitása által a Radvánszky család gazdagitását eszközlé.

Sandrinnak fiától Istvántól ered le mostanáig a Keczer család. Nevezett Istvánnak fia Ambrus I. Ferdinand király korában élt, és mint a család nemességét 1631-ben megerősitő czimeres oklevél mondja, ennek hive levén, a Szapolyai pártja által Lipócz várában ostrom alá fogatott, és ott 1543. táján megöletett. Halála iránt sajnálkozva irt Martinuzzi György Szapolyai kanczellárja, Sáros vármegyének, és az esemény megtörténtét tudta és akarata elleninek nyilatkoztatván, meghagyja, hogy Lipócz vára adassék vissza fiának Andrásnak [2]. Fia

András, ki 1581-ben Sáros vármegye alispánja volt [3], és e hivatalt kilencz évig viselte. Több rendbeli hadjáratokban vévén részt, 1594-ben Fülek vára visszavételekor az egész magyar gyalogság főkapitánya volt; végre felső Magyarországban fő hadi biróvá neveztetett, és haláláig az ausztriai ház hűségében maradt [4]. Fiai közül

II. András fiatal korában gróf Thurzó Györgynél, a bányavárosi véghelyek főkapitányánál szolgált, mint annak fegyvernöke, és miután Bécsből, hová Thurzó által a német nyelv megtanulása végett küldetett, visszaérkezett, urának oldalánál részt vett 1602-ben Pest visszavételében, 1603-ban Buda ostromában. — 1604-ben Bocskai támadása idejében, Kassára küldetett Thurzó által a támadók elleni működésre, és ezen időközben Tokaj és Várad védelmében is részt vett, majd pedig mint futár a felső Magyarországban táborozó Basta Györgyhöz Mátyás főherczeg titkos levelét juttatá el; és miután Biche várát véres ütközet után feladák, Thurzóval együtt Letavá várába voná magát. 1611-ben a felső magyarországi hűségben maradt megyék által Prágába küldetett Mátyás királyhoz követségbe segély végett, és még ugyanazon évben Kálló vára ótalmában is részt vett. 1616-ban a felső magyarországi megyéktől ismét Prágába küldetett

---

[1]) Wagner Mss. tom. LXX. p. 306. — És Sz.-Iványi Ráfael által 1701-ben szerkesztett nemzékrend, mely azonban emettől eltérő, és igen hibás.

[2]) Wagner Dipl. Sáros p. 39. az oklevél közölve.

[3]) Lehoczky Stemmatogr. I. 205.

[4]) Wagner Dipl. Sáros p. 440.

eme vidéknek adandó segély végett. A következett Bethlen Gábor féle fölkelés idejében szintén előbbi hűségében maradt meg. 1622-ben a Sopronyi országgyülésre Sáros megye követeül küldetett; a következett 1623-ban a felső tizenhárom megyék követeül küldetett Bécsbe a hódolat megviteleül. 1625-ben a Sopronyi országgyülésen ismét mint Sáros vármegye követe volt jelen [1], valamint szintén az 1635 ki országgyülésen is [2]. 1631-ben nyerte ősi családi czimerének megbővitését. Gyermekei voltak: II. Ambrus, Sándor, III. András, Menyhért, és Sára, Mária, Anna, Zsuzsanna, Klára, kikről alább.

II. Andrásnak testvére I. János, ki 1631-ben testvérével együtt nyerte a családi czimer bővitést, nejétől nagy-mihályi Csanády Borbálától nemzé: Istvánt, Ferenczet, Jánost és Annát. Ezek közül Istvánnak Fuló leánytól fia Sándor 1709-ben Rákóczy alatt az oeconomicum consilium Senatora volt; testvérének Jánosnak fia István pedig 1741-ben czimzetes makari püspök [3].

Visszatérvén II. Andrásnak gyermekeihez, ezek közül Menyhért külföldön élt, nejével Máriássy Erzsével együtt. — Sándor párbajban halt meg. II. Ambrus Tököly Istvánnak Késmárkon leghívebb embere volt; és pompaszerető, vendégeskedő urának javai az ő gondolkodása által csak szaporodtak. Érdekes tudni, miként jellemzi őt Bethlen Miklós, ki Telekivel Tököly Istvánt meglátogatván Késmárkon, Keczert is ismeré; ide vágó szavai ezek: „De mindezekre őtet (t. i. Tökölyt) segitette egy Keczer Ambrús nevű, köszvény miatt kezetlen lábatlan, ágyban fekvő, és székben hordozott főemberszolgája, kihez hasonlót sem láttam, sem hallottam, sem olvastam soha, hogy a más ember dolgában, kihez sem atyafisága, sógorsága, sem semmi világi testi relatiója nem volt, sem magának, sem atyafiainak semmi haszna, interesse nem volt (mert magának sem felesége sem gyermeke, másként szép főemberi jószága, melyet vesztiben hagyott az öcseinek András és Menyhártnak, kik tisztességes gazdák, főemberek voltak) olyan szorgalmatos legyen; mert az erre az emberre magára, gyermekeire (mert özvegy volt ekkor Tököli) a disznópásztorra, a béres bocskoráig ugy viselt gondot, hogy azt nem lehet kimondani. Fuit miraculum voluntariorum servorum.“ [4]) Ambrusnak testvére

---

[1]) Wagner Dipl. Sáros p. 443—445. a II. Ferdinand diplomájában.
[2]) 1635-ki 54. és
[3]) 1741. törv. záradéka.
[4]) Gróf Bethlen Miklós önéletirása. Kiadta Szalay László. 345—346. l.

III. András 1659-ben Sáros vármegye követe volt [1]; és ugyan ez évben nejével Csicséry Zsuzsannával hevesmegyei Pásztó mváros, Hasznos, Bátor, Terebes egész puszta, és Lengyeled, Puszta-Bátony birtokrészekbe, nemkülönben nógrádmegyei Verebély és Sós-Hartyán helységek, Tót-Vereb és Tepke puszták birtokába iktattatott, de többen ellentmondtak [2]. Az 1662-ki országgyülésen egyike volt ő az evangelikus ügy legbuzgóbb védőinek. 1687-ki mart 5-én Caraffa által az eperjesi vérpadon legyilkoltatott [3]. Ugyanakkor veje Zimmerman Zsigmond, mart. 22-én pedig fia Gábor, és másik veje Sárossy Márton szintén Caraffa parancsára Eperjesen lenyakaztatott [4]. Már 1690. jul. 28-án örökösei részére uj adomány-czimen minden javaira kir. megerősités adatott [5]; de 1700-ban is a kir. ügyész azokat még Nigrelli számára kérte megerősiteni [6]. Nejétől Csicsery Zsuzsannától több leány-gyermeken kivül az emlitett kivégzett Gábor, és András nevü fia volt. Mindkettőnek István nevü fia maradt. Ezek egyike 1710-ben Jenában járt az akademián [7].

És itt — mint látjuk — a családfa folytatása a mult század elején megszakad, melynek adatok hiányában kipótlását nem eszközölhetvén, a most élők közül csak a következőket emlithetjük meg:

Keczer Bertalan, ki 1846-ban Sáros vármegye szolgabirája volt, birtokos Bogdányban és Bunyitán.

Keczer Imre (lak. Bogdányban) birtokos Bogdány, Bunyita és Zsegnye helységben.

Keczer György (lak. Bogdányban) birtokos szintén a most emlitett három helységben.

Keczer Károly (lak. Eperjesen) birtokos a nevezett három helységben és azon fölül Lápispatak, Keczer-Lipócz, Ófalu, Tuchrina helységekben.

Keczer Tamás (lak. Lápispatakon), birtokos Bunyita, Lápispatak, Keczer-Lipócz, Ófalu, Keczer-Peklin, Tuchrina, Várkony és Zsegnye helységekben [8].

---

[1]) 1659-ki 52. törv. cz.

[2]) Sz.-benedeki Convent Capsa A. Fasc. 6. nro 21.

[3]) Szalay L. Magyarország története. V. 351. 352.

[4]) Ugyanott V. 353.

[5]) Cathalogus Mss. Musaei Széchenyano-regnic. III. 358.

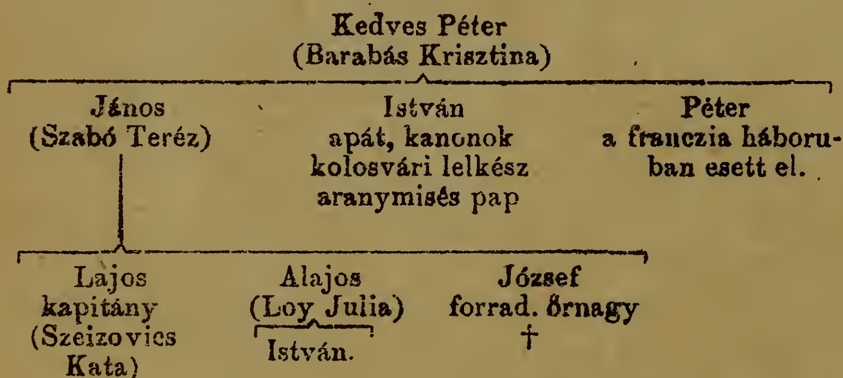
[6]) Ugyanott 359.

[7]) Haan A. Lud. Jena Hungarica p. 38.

[8]) Fényes E. Magyarország statistikai, birtokviszonyi és topographiai szempontból. I. 334.

A család czimere — mint az 1631-ben aug. 4-én II. Ferdinand király által megbővíttetett, következő: a paizs négy részre oszlik; az 1-ső és 4-ik osztály vörös udvarában egyfejü fekete sas szemlélhető szétterjesztett szárnyaival, melyek körül a jobboldalin aranykorona ragyog, a sasnak csőrében arany gyürü füg. A paizs 2-ik és 3-ik osztálya kék udvarában hátulsó lábain álló, kettős farkú oroszlán látható, első jobb lábával arany keresztet tartva. A paizs közepét egy kissebb császári koronás paizs foglalja el, melynek fekete udvarában arany F betü (Ferdinand nevének első betüje) ragyog. A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobboldalin a leirt oroszlán, a baloldalin fekete oroszlán látható. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-vörös.

Kedves család. (Csik-szent-domokosi.) Csik-széki székely család, tagjai ott hivataloskodtak, és időnkint katonáskodtak. Kedves András a mult század elején jeles ügyvéd, ennek utódai Albert és Péter. Ez utóbbi jeles kő- és képfaragó volt, és Barabás Krisztinával igy családfát [1]) alkotott:

Alajos 1848-ig főkormányszéki fogalmazó gyakornok, most Kolosvár városi tanácsos. József előbb tiszt a császári hadseregben, utóbb forradalmi őrnagy volt.

A családnak másik ága a székely földön él, s közülök Tamás ügyvéd.

Keffala család. Zemplin vármegyei czimerleveles nemes család [2]).

A nemességet Keffala János nyerte M.-Terézia királyasszonytól 1757-ben. Czimere négyfelé osztott paizs. Az 1-ső osztály vörös udvarában pánczélos kar könyököl kivont kardot tartva. A 2-ik osztály kék udvarában alúl egy tengeri kagyló, és abban egy szem drága

[1]) Török Antal közlése szerint.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 113.

gyöngy csillámlik, fölötte aranycsillag ragyog. A 3-ik osztály kék udvarában öt görög aranypénz látszik. A 4-ik osztály ezüst udvarában zöld térből barna medve emelkedik ki, nyakán aranyszegélyü vörös örv van, első jobb lábával zöld koszorút emel. A paizsfölötti sisak koronájából két elefánt-ormány között, melyek közűl a jobboldali vizirányosan arany-vörös, a baloldali kék-ezüst, két ezüsthegyü aranylándzsa keresztbe helyezve szemlélhető. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék [1]).

Keglevics család. (Buzini, gróf.) Régi család, melynek elődei Török-horvátországból, hol Buzint — a család előnevét adó várat birták, — szakadtak Magyarországra, és főleg a hadi pályán történelmi jelességü nevet vivtak ki. Első ismert törzse a családnak Péter 1300. év tájban élt. Ennek két fia volt Kegel és Márton. Amaz lön a család törzsatyja, e nevéről utódai Keglevics-eknek (azaz Kegelfiaknak) neveztettek.

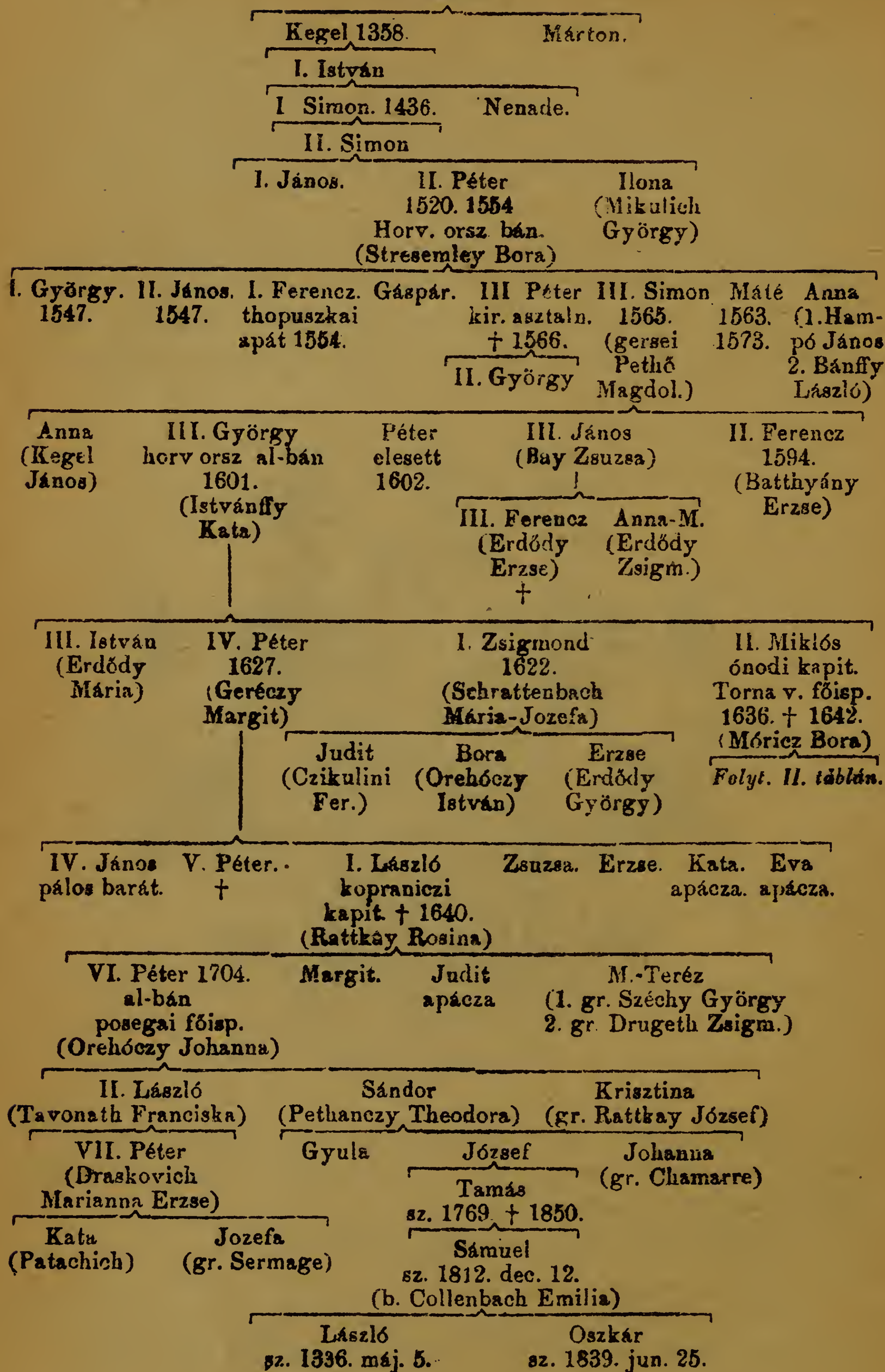

A család leszármazási fája [2]) következő:

---

[1]) Collect. Herald. nro 61.

[2]) Ducange Illyricum sacrum. – Lehoczky Stemmat. II. Wagner Mss. tom. LXX. és Geneal. authentic. tom. I. Katona Hist. critic. XIX. p. 230.

I. tábla.
I. Péter 1300.
Kegel 1358.
Márton.
I. István
I. Simon. 1436.
Nenade.
II. Simon
I. János.
II. Péter 1520. 1554 Horv. orsz. bán. (Stresemley Bora)
Ilona (Mikulich György)
I. György. 1547.
II. János. 1547.
I. Ferencz. thopuszkai apát 1554.
Gáspár.
III. Péter kir. asztaln. † 1566.
II. György
III. Simon 1565. (gersei Pethő Magdol.)
Máté 1563. 1573.
Anna (1. Hampó János 2. Bánffy László)
Anna (Kegel János)
III. György horv orsz. al-bán 1601. (Istvánffy Kata)
Péter elesett 1602.
III. János (Bay Zsuzsa)
III. Ferencz (Erdődy Erzse) †
Anna-M. (Erdődy Zsigm.)
II. Ferencz 1594. (Batthyány Erzse)
III. István (Erdődy Mária)
IV. Péter 1627. (Geréczy Margit)
I. Zsigmond 1622. (Schrattenbach Mária-Jozefa)
Judit (Czikulini Fer.)
Bora (Orehóczy István)
Erzse (Erdődy György)
II. Miklós ónodi kapit. Torna v. főisp. 1636. † 1642. (Móricz Bora)
Folyt. II. táblán.
IV. János pálos barát.
V. Péter. †
I. László kopraniczi kapit. † 1640. (Rattkay Rosina)
Zsuzsa.
Erzse.
Kata. apácza.
Eva apácza.
VI. Péter 1704. al-bán posegai főisp. (Orehóczy Johanna)
Margit.
Judit apácza
M.-Teréz (1. gr. Széchy György 2. gr. Drugeth Zsigm.)
II. László (Tavonath Franciska)
VII. Péter (Draskovich Marianna Erzse)
Kata (Patachich)
Jozefa (gr. Sermage)
Sándor (Pethanczy Theodora)
Gyula
József
Tamás sz. 1769. † 1850.
Sámuel sz. 1812. dec. 12. (b. Collenbach Emilia)
László sz. 1836. máj. 5.
Oszkár sz. 1839. jun. 25.
Johanna (gr. Chamarre)
Krisztina (gr. Rattkay József)

II. tábla.

II. Miklós, *ki az I. táblán.*
ónodi kapit.
Torna v. főisp.
1636. † 1642.
(Móricz Bora)

III. Miklós 1687. *gróf* Torna v. főisp. † 1701. (Czobor Éva)	Kata (1. Konsky Mihály 2 Petrichevich Fer.)

III. Miklós children:

I. Ádám Tornai főispán 1692. (gersei Pethő Mária)	II. Zsigmond kosztaniczai kapit. 1700. (Koháry Bora) Teréz † 1728. (gr. Limburg Styrum Károly)

I. Ádám children:

I. József. Tornai főisp. korona őr. (Tavonath Teréz)	Mihály †	I. Gabor tábornok (gr. Königshaker Jozefa) *Folyt. III. tábl.*	Borbála

I. József children:

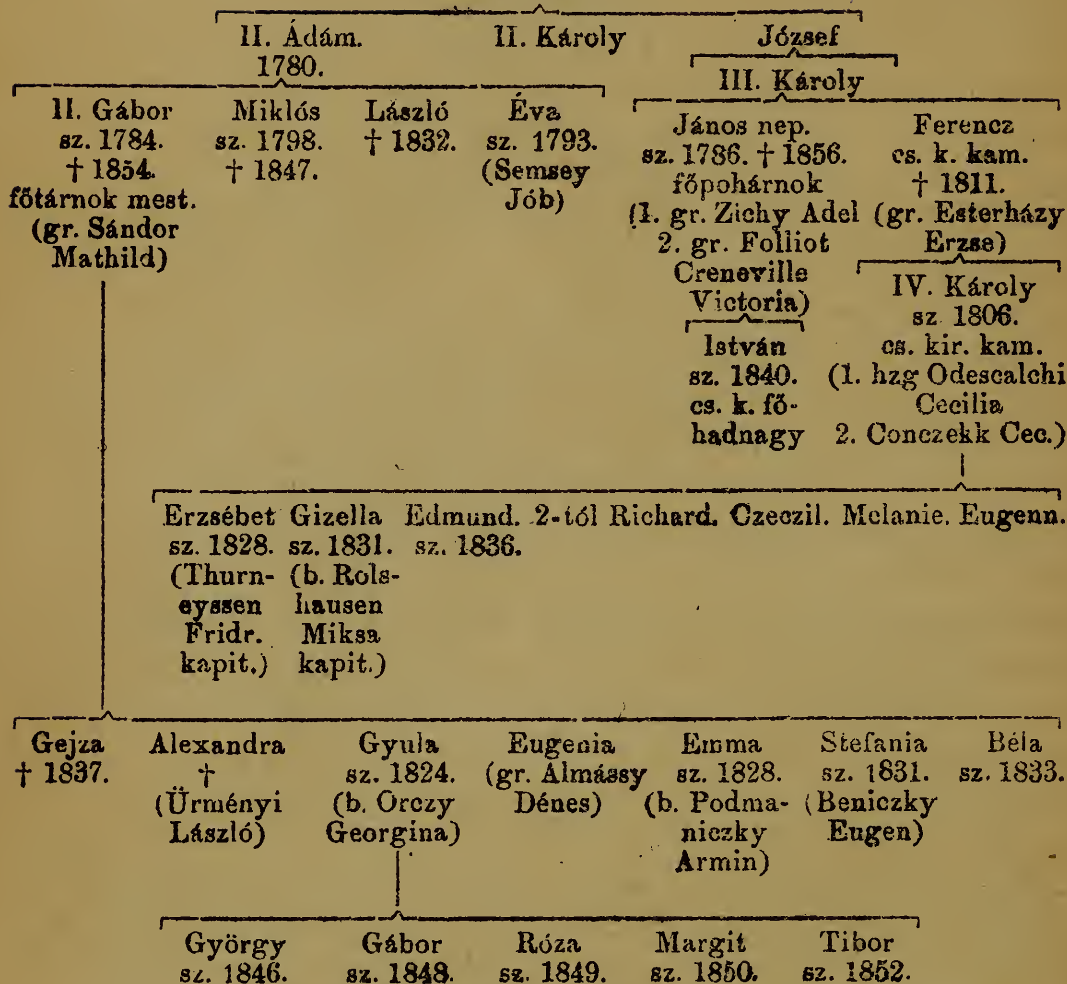
II. József sz. 1729. korona őr és fő lovászm. 1791.	Nep. János sz. 1730. cs. kir. kam. 1767.	III. Zsigmond sz. 1734. eszterg. prépost czimz. püsp. 1786.	M. Magdol. sz. 1736.	Joakim sz. 1737.	I. Károly sz. 1739. ezredes (gr. Zichy N.)	Xaver sz. 1742. (gr. Esházy Erzse)	István sz. 1743. tábornok † 1793.	Teréz Ant. sz. 1746.

Itt közben adjuk leirását a czimernek, mellyet az (előbbi 151. lapon) a metszvény ábrázol.

A család grófi czimere a paizsnak függőlegesen osztott kék és vörös mezejében három ezüst-arany csíkolat fölött, hegyével fölfelé álló pallós, annak hegyén királyi korona; a pallóst két oldalról kék-vörös, és vörös-kék udvarban álló, koronás két arany oroszlán fogja. A paizsfölötti grófi koronán két koronás sisak áll, melyeken két oroszlán állva, a grófi koronára állitott egy fehér zászlót tartanak. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

III. t á b l a.

I. Gábor, *ki az I. táblán.*
tábornok
(gr. Königshaker
Jozefa)

Visszatekintve a családfára, II. P é t e r kezdé a család történelmi szerepét 1521-ben mint Jajcza várának kapitánya, azon évben a Jajcza ostromára készülő törökökön fényes győzelmet viván ki [1].) 1525-ben ismét megszállák a törökök Jajczát, és akkor ismét hősileg védelmezé azt Péter [2]), mely szolgálatiért, de meg azért is, mert míg Jajcza ótalmában fáradozott, az alatt saját várának Buzinnak feldulása által negyvenezer forint ára kárt szenvedett, — jutalmul és kárpótlásul 1526-ban II. Lajos királytól Fejérkő várát nyerte adományba, és egyszersmind kérelmére a kapitányságról is fölmentetett. A mohácsi vész

[1]) Istvánffy Historia 1685' kiad. 58. — Katona Hist. critic. XIX. 228.
[2]) Katona id. h. 484.

után állandóan I. Ferdinand részén állott, és annak pártján harczolt. 1533-ban jelen volt Bécsben, midőn Ferdinand a török követet nagy pompával kihallgatá. 1538-ban Nádasdy Tamással horvát- tótországi bánná neveztetett ki. 1541-ben Erdődy Simon zágrábi püspök a zágrábi káptalant háborgatni kezdvén, annak ótalmával bizatott meg. Ez évben meghalván egyik veje Ernusth máskép Hampó Gáspár, miután gyermeke nem maradt, s benne a Hampó család kihalt, minden javai törvényszerint a királyra voltak szállandók. II. Péter hogy leánya által e javakat nevezetesen Zala megyében Csáktornya és Stridó, Körös megyében Sz.-Erzsébet és Kaproncza várakat magának megtarthassa, azt hirlelé, hogy leánya Ernusth Gáspártól várandósan maradt. Azonban a kellő idő elmultával és egyéb ovatossági kémleletek után e hir valótlannak tapasztaltatván, a kir. ügyész ismét zaklatá Pétert, de az a várakat ezután sem bocsátá ki kezeiből, noha már leánya másodszor is férjhez ment lindvai Bánffy Lászlóhoz. Ekkor Bécsbe idéztetett, hová menevéd levél mellett el is ment, és megis igéré a várak és birtokok kiadását, de haza érkezvén, igéretét nem teljesité. Ennek folytán az 1542-ki pozsonyi országgyülés XLIII. törv. czikkében rendelé, hogy ha két hónap alatt Hampó minden javait ki nem adja, mint hűtlenségbe eső minden javait és fejét is elfogja veszteni. Eltelt a két hónap is, de Péter mégsem adott vissza semmit. Ekkor azután Zrinyi Miklóst küldé ellene a király, és azt helyébe bánná is kinevezte. Zrinyi Miklós Csáktornyán ostrom alá vette Keglevich II. Pétert, ki az álgyuzást soká nem állhatván, elhatárzá, hogy fiával Mátéval és várnagyával Posgai (vagy Posegai) Péterrel Szabácsra fog szökni török segélyért; azonban Posgai árulása folytán a várbóli kimenetelük után azonnal Zrinyi csapata által fiastul elfogatott, mire Csáktornya és utánna a többi vár őrsége is feladá magát. Zrinyi Bécsbe küldé II. Pétert, hol elzáratott, de alig egy év mulva kegyelmet nyervén, elbocsáttatott és ősi javait is visszanyeré 1544-ben [1]). Még ezen évben ismét harczolt a törökök ellen, kikett Ottocsásznál meg is vert [2]). 1550-ben ismét megintést kapott az országgyüléstől, hogy a thopuszkai apátuságot ne háborgassa [3]). 1554-ben pedig Ferdinand királytól rendeletet kapott, hogy fiát Ferenczet ki thopuszkai apátur volt, szenteltesse fel

[1]) Istvánffy 1685-ki kiad. 167 — Pethő Gergely szerint 114. lap. 1546-ban foglalta el Zrinyi tőle Csáktornyát.

[2]) Pethő Gergely krónikája 113. lap. — Forgách Corument.' 430. szokása szerint róla is gyalázólag szól.

[3]) 1550-ki törv. cz.

papságra, és járassa papi öltözetben. Meghalt II. Péter kora 70. évében. Nejétől Stresemley Borbalától I. György, II. János, I. Ferencz, Gáspár, I. Miklós, III. Péter, III. Simon és Máté fiai, és Anna leánya maradt.

I. György, ki testvéreivel 1547-ben nyert királyi kegyelmet [1]), 1555-ben Lévánál harczolt [2]).

Máté jelen volt 1563-ban Pozsonyban Miksa király koronázásán. 1565-ben győzelmet vivott a törökön Obreskónál [3]). 1573-ban Alapi Gáspárral Gubecz Mátét verte meg és fogta el [4]).

III. Péter gyönyörü, szálas termetü szép és kellemes férfiu volt [5]). Miksa királynak fő-asztalnoka és kedves embere, részt vett 1566-ban a győri táborozásban, de ugyanazon évben Kanizsa táján Rechem falu mellett a berzenczei törökök fejét vették [6]). Őt Csáktornya megvételekor Zrinyi fiául fogadta [7]). Egy fia maradt II. György vagy Gergely, ki magnélkül halt el.

III. Simon jelen volt 1565-ben az obreskói győzelemnél, testvérével Mátéval [8]), valamint 1573-ban Gubecz legyőzetésében is részt vett [9]). Neje gersei Pethő Magdolna volt, kitől született gyermekei által a Keglevich család mind két (horvát- és magyarországi) ágának törzse lett. Az ő korában a család ősi vára Buzin ismét török kézbe esett [10]). Gyermekei: 1. Anna, Kegel János neje. 2. III. János, kinek Bay Zsuzsannától egy fia, és egy leánya maradt, mint a táblázat mutatja. 3. Péter, ki 1602-ben Czerniknél a ráczok elleni hadban esett el [11]). 4. II. Ferencz, ki 1594-ben Hatvan ostrománál török fogoly lőn [12]), nejétől Batthyány Erzsébettől gyermeke nem maradt. 5. III. György 1598-ban horvátországi al-bán

---

[1]) Kaprinai Mss. B. tom. XXVIII. p. 148.

[2]) Forgách Comment. 62. 63.

[3]) Pethő Gergely Krón. 120. — Istvánffy pag. 296.

[4]) Istvánffy pag. 342. — Pethő Gerg. Krón. 125.

[5]) Istvánffy pag. 322, hol róla ez olvasható: „*giganteae fere proceritatis, sed singularis elegantiae et virtutis juvenis, ideoque omnibus, ipsique imprimis Caesari charus.*"

[6]) Istvánffynál 322.

[7]) Pethő Gergely Krón. 122., hol elestének éve hibásan áll 1567-re téve.

[8]) Istvánffy p. 296. — Pethő Gerg. 120.

[9]) Ugyanott 342.

[10]) Pethő Gergely id. h. 125.

[11]) Ugyanott 151.

[12]) Ugyanott 136.

volt [1]). Nejétől Istvánffy Katalintól származott gyermekei által a család mindkét ágának tözsatyjává lön. Gyermekei közül:

III. **István** 1627-ben mint szabad báró emlittetik [2]). Nejétől Erdődy Máriától gyermekei nem maradtak.

I. **Zsigmond** Kaproncza vára kapitánya volt 1649-ben [3]). 1655-ben az ország határait vizsgáló és harminczadok megujitását intéző választmányok tagja [4]). 1659-ben horvátországi Körös városába küldetett ország-biztosul [5]). Nejétől Schrattenbach Mária-Jozefától csak három leánya maradt, kik a családfán láthatók.

III. **Györgynek** másik két fiától jő le mostanig a család, és pedig IV. **Pétertől** a horvátországi, II. **Miklóstól** pedig a magyarországi ágazat. Előbb lássuk IV. Péter ágazatát, úgy a II. Miklósét.

Horvátországi-ág.

IV. **Péter** (III. Györgynek fia) 1627-ben a Homokhegynél diadalt aratott a törökökön. 1638. 1647. és 1649-ben országos biztosságokban vett részt [6]). Nejétől Geréczy Margittól született több gyermekei közül IV. **János** pálos barát volt. I. **László** pedig kopranioczai várkapitány 1640-ben [7]). Nejétől nagy-tábori Rattkay Rozinától több gyermekei közt született fia

VI. **Péter** 1704-ben báni helyettes, 1708-ban Posega vármegye örökös főispánjául neveztetett, és ezen évben egyszersmind I. József király által **grófságra** emeltetett [8]). Orehóczy Johannától két fiu-gyermeke: II. **László** és **Sándor** maradt. Amaz fiában VII. Péterben fi-ágat berekeszté.

Sándornak Petanczy Teodorától született fiai közül **József** nemzé **Tamást**, ki 1769-ki dec. 29-én született, és 1850. nov. 11-én halt meg, s kinek fia **Sámuel**, a most élő családfő, szül. 1812. dec.

---

[1]) Lehoczky Stemmat. I. p. 92.
[2]) Plausus etc. Graecii 1627.
[3]) Ortelius Redivivus, hol arczképe is látható.
[4]) 1655-ki 30. 71. 100. törv. cz.
[5]) 1659-ki 103. törv. cz.
[6]) 1635-ki 42. — 1647-ki 71. — 1649-ki 32-ik törv. cz.
[7]) Lehoczky Stemmat. I. 88.
[8]) Hist. Herald. Handbuch. 402. Ellenben Lehoczky Stemm. II. 169. szerint 1687-ben lett III. Miklóssal együtt gróffá.

12-én. Egybekelt 1831-ben báró Collenbach Emilia [1]) csillag ker. hölgygyel, kitől fia László és Oszkár.

Magyar-ágazat.

II. Miklós (III. Györgynek fia) kezdi ez ágazatot. Nevezett Miklós 1636-ban Ónod és Diós-Győr vár kapitánya [2]), Torna vármegye főispánja. Fiatalabb korában Erdélyben forgott Bethlen Gábor alatt. és attól Erdélyben a magafalvi jószágot nyerte [3]); de később viszszajött Magyarországra, hol — mint emlitők — ónodi várkapitány stb. lön. 1635-ben a nyolczados törvényszékhez rendeltetett [4]). 1646-ban báróságot nyert. 1657-ben. Krapina és Kosztel várait Gorup György varasdmegyei alispánnak zálogitá el a zágrábi káptalan előtt [5]). Feleségül a Magócsy családból származott Móricz Péternek leányát Borbálát vévén nőül, ezzel Torna megyében Fábián, Sebestyén stb. javakat csatolt birtokaihoz. Egyetlen fiu-gyermeke maradt

III. Miklós atyja után szintén tornamegyei főispán és ezredes, aranysarkantyús vitéz; a török elleni több hadjáratban és csatákban nevezetesen Berzenczénél, Babocsánál, Kosztaniczánál, Turanovecznél, Eszéknél, Pécsnél és Bécsnél vett részt. Fejedelméhez tántorithatlan hűséggel viseltetvén, e végett élete elleni incselkedéseket is kelle tapasztalnia, melyeket midőn még is sikerült elkerülnie, az ellenpárt a felső megyékben Tornában, Borsod és Ung megyében fekvő javait prédálta fel [6]). 1681-ben az ország határait vizsgáló bizottmány egyik tagjául volt kiküldve [7]). 1687-ben pedig I. Leopold által grófságra emeltetett [8]). Meghalt 1701-ben, és Kőszeghen temettetett el. Nejétől Czobor Évától két fia maradt: I. Ádám és II. Zsigmond, ki kosztaniczai várparancsnok volt 1700-ban. Nejétől Koháry Borbálától egy leánya Teréz maradt, ki gr. Limburg-Styrum Károly neje volt, és 1728-ban halt meg.

---

[1]) B. Collenbach Gábor cs. kir. altábornagynak gr. Keglevich Juliannától született leánya.

[2]) Lehoczky Stemmat. II. 213.

[3]) Kemény János önéletirása. Kiadta Szalay L. 163.

[4]) 1635. 14. törv. cz.

[5]) Codex Széchenianus tom. XIII. a nemzeti muzeumban.

[6]) Kazy Fer. Historia R. H. tom. III. p. 241.

[7]) 1681-ki 23. törv. cz.

[8]) Lehoczky Stemmat. I. 88. és Adami Scuta C. Ms. quartolat. nro 182. a nemzeti muzeumban.

I. Ádám 1692-ben tornai főispánul neveztetett ki; előbb a Kollonics és Czobor ezredben alezredes, Csáktornyánál vitézül harczolt, utóbb tábornok, kincstári al-elnök, és kir. tanácsos volt. Nejétől gersei Pethő Máriától fiai I. József és I. Gábor terjeszték a családot.

I. József hat évig III. Károly kir. udvarában nevelkedett. 1760-ban már kir. helytartósági tanácsos, Torna vármegyei főispán, és val. belső titkos tanácsos volt [1]). Tavonat Teréztől a táblázaton látható kilencz gyermeke született. Ezek közűl

II. József (szül. 1729-ben) a kir. helytartóságnál előbb titkár, utóbb szintén Torna vármegye főispánja, cs. kir. kamarás, sz. István rend lovagja, a sz. korona őre, 1787-ben fő-lovászmesterré lön.

III. Zsigmond (szül. 1734.) 1787-ben makari cz. püspök és esztergami nagyprépost 1776—1805-ig midőn meghalt [2]).

István (szül. 1743.) mint tábornok a francziák elleni háboruban 1793-ban Landaunál esett el.

Károly (szül. 1739.) ezredes, cs. kir. kam. és val. b. titkos tanácsos volt. Neje gr. Zichy Katalin.

I. Gábor előbb ezredes a Koháry ezredben utóbb tábornok. Nejétől gr. Königshaker Jozefától született gyermekei közűl, Ádám és József most is élő két ágat terjesztett.

Ádámnak fia II. Gábor szül. 1784. sept. 19-én. 1806-ban a helytartóságnál kezde szolgálni, 1809-ben titoknokká, 1818-ban tanácsossá, 1821-ben a kir. helytartóságba keblesitett tart. biztosság alelnökévé, 1824-ben csongrádmegyei főispáni helyettessé, 1828-ban Nógrád megye főispánjává neveztetett, 1830-ban Budáról Bécsbe a kanczellariához vitetett referendárrá, de 1831-ben már ismét Budára jött a helytartósághoz, és egyszersmind koronaőrré választatván, val. belső titkos tanácsossá neveztetett. Alig egy év mulva, a m. kir. udv. kamara al- majd ismét 1836-ban valódi elnökévé, 1842-ben végre fő-tárnokmesterré neveztetett. 1817. január 17-én kelt egybe gr. Sándor Mathild cs. ker. hölgygyel (mh. 1843. nov. 11. kora 43. évében), kitől gyermekei a táblázaton láthatók. Ezek közűl legidősb fia Géza lovaglási szerencsétlenség következtében halt meg kora 20. évében 1837. octob. 28. Egreskátán; ugyszintén korán halt leánya Alexandrine is, Ürményi László neje. Gábor meghalt 1854. jun. 16-án. Élő fiai

---

[1]) Lehoczky Stem. I. 105. és II. 213. koronaőr is; de ez csak fia József lett.
[2]) Memoria Basilicae Strigoniensis p. 171.

Gyula és Béla, amannak b. Orczy Georginától gyermekeit a táblázat mutatja.

Gábornak testvére László 1810-ben titoknok a m. kir. kamaránál, utóbb felhagyott a hivataloskodással. Meghalt 1832-ben. A pesti nemzeti vivó-intézet egyik alapitója és elnöke volt. Másik testvére

Miklós, szül. 1789. dec. 13-án, a hevesi ellenzék egyik vezére. Meghalt 1847-ben.

A másik ág I. Gábornak fiától Józseftől származik, kinek fia Károly, kinek ismét fiai Nep. János, és Ferencz.

Ferencz cs. kir. kam., meghalt 1811-ben, nejétől gr. Esterházy Erzsétől fia Károly cs. kir. kam. szül. 1806. febr. 2-án, első nejétől herczeg Odescalchi Czeczíliától három, 2-ik nejétől Konczek Czeczíliától négy gyermeke van, kik a táblázaton láthatók.

Nep. János, (III. Károlynak fia) szül. 1786. máj. 13-án; cs. kir. kamarás, már 1810-ben a m. kir. udvari kanczellarián fogalmazó, utóbb (1824.) Barsvármegye főispánja, s végre val. belső titkos tanácsos, a pápai Krisztus rend vitéze, és fő-pohárnokmester volt. Birta a sajó vámosi, encsi, visolyi, sztropkói, kis-tapolcsányi és nagy-ugróczi (hol gyönyörü kastélyuk van) uradalmakat. Meghalt 1856. oct. 15-én. Első neje vásonykeői gróf Zichy Adél cs. ker. és palota-hölgy (szül. 1788. sept. 15. † 1839. jan. 17.). Második neje gr. Folliot-Crenneville Victoria Augusta cs. ker. és palota-hölgy, szül. 1816. aug. 6-án, egybekelt 1840. febr. 30-án. Férje halála után másodszor férjhez ment 1857. oct. 17-én gróf Falkenhayn Gyula lovas kapitányhoz. — Nep. Jánosnak második nejétől fia

István szül. 1840. dec. 18-án. 1859-ben főhadnagy a 11. számu dzsidás ezredben.

Megemlitendő még e családból Ágoston cs. kir. kamarás, kinek nejétől gr. Waldstein Erzsébettől (meghalt 1813.) leánya Augusta gr. Batthyány Kázmérné volt.

Kegly család. Nemesi czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló, kettős farkú, koronás vörös oroszlán, első lábaival arany tekebábut tartva A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett sasszárny között, melyek közül a jobboldali vizszintesen kék-arany, a baloldali vörös-ezüst szinű, a leirt koronás vörös oroszlán áll, arany tekebábut tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1].

---

[1]) Burgstaller Collectio Insignium.

A XVII. században Sopron megyében lelünk Kegl családot, hol Kegl Gáspárnak leánya Anna-Margit, Thulmon Jánosnak neje, 1676-ban tett végrendeletet [1].

Kegyes család. Szabolcs vármegye nemes családainak egyike Fényes E. Geographiája szerint.

Keill család. Szepes vármegye nemes családa. Keill Mátyás és neje Venczelin Zsuzsa, és fiai Keill Mátyás és János előbbi nem-nemes állásukból III. Ferdinand király által Ebersdorfban 1642. octob. 14-én kelt czimeres nemeslevélben magyar nemességre emeltettek. És czimeres levelük Szepes vármegyének 1643. ker. sz. János ünnepe előtti második ferián Lőcsén tartott közgyülésén kihirdettetett.

E czimeres levelet 1777-ben Keill András és Mátyás részére a szepesi káptalan átirá [2].

Czimerük — mint itt a metszvény ábrázolja — következő: a paizs jobboldali alsó szögleteig levonuló vörös csíkolat által, melylyen két sárga liliom látszik, — két udvarra oszlik, mindkettőben és pedig az alsó zöld halmon, a felsőben pedig a csíkolat szélén egy koronás fehér galamb áll, csőrében zöld gallyat tartva. A paizsfölötti sisak koronáján szintén koronás fehér galamb áll, csőrében zöld ággal. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös.

Keill János a szomolnoki kamarai kerületben rózsnyói hegymester volt 1810. 1815-ben.

Kékedy család. (Alsó-kékedi †.) Abauj vármegye egyik kihalt családa, nevét és előnevét azon megyei Alsó- és Felső-Kéked helységről vette.

---

[1]) Oklevél hiteles másolatban.

[2]) Mint az előttem fekvő hiteles példány mutatja.

A XVI. században már virágzott, midőn Kékedy János mint Szapolyai hive, Tokajnál 1537-ben a Tiszába veszett [1].

A következő évben a család igényeit az országgyülés kivánta elintéztetni [2].

1536-ban élt Kékedy László is, ki Kassa városának Szapolyai részére történt feladásában vett részt [3].

1559-ben élt Kékedy Gáspár, ki Tarczay Annának bizonyos vád alá került leveleket magyarázott meg, a mint az a Tarczay Anna elleni tanu-vallatásokban emlittetik [4].

Kékedy György 1603-ban országos pénztárnok volt [5]. 1618-ban már nem élt, midőn árvái részéről azért történt az országgyülés előtt panasz, hogy a kir. kamara őket rendes per nélkül háborgatja [6].

Kékedy Balás ellen 1623-ban Dely Mihály és Pasztorovics Sáfár Pál tiltakozik, hogy a nógrádmegyei Tábi pusztabeli és Herencsény helységbeli birtokot elfoglalta [7]. 1647-ben neje méltatlanul bántatván Kassa városában, e végett az országgyülés rendelkezett elégtétel végett [8]. 1652-ben Balás perel Dienes György, és neje Izdenczy Zsuzsa ellen [9]. 1657-ben nádori adomány folytán nógrádmegyei Kis-Pöstény, — vagy mint egy utóbbi okmány mondja — Homok nevü birtokba iktattatott be [10].

Kékedy Zsigmond Bethlen Gábor alatt élt, midőn Csomaközy mellé egy csapat vezéréül használtatott [11].

Kékkövi család. (Székely-udvarhelyi.) Székely család Udvarhelyszékben. Sámuel 1794-ben Udvarhelyszék irnoka. János 1815-ben élt, s még alsóbb szolgálatban állt.

Kelcz család. (Fületinczi.) Nemes család Abauj, Szabolcs, Ung megyébe elterjedve.

---

[1] Zermegh Schwandtnernél Scriptores rerum Hung. II. 410.
[2] 1538-ki 62. törv. cz.
[3] Istvánffy 1685-ki kiad. 133.
[4] Wagner Diplom. C. Sáros. p. 410.
[5] 1603-ki 3. törv. cz.
[6] 1618-ki 15. törv. cz. L. Acta Dietae anni 1618. p. 107.
[7] Oklevél.
[8] 1647-ki 73. törv. cz.
[9] Protocol. C. Neograd. anni 1652. pag. 2.
[10] Hitelesitett oklevél.
[11] Kemény János önéletirása. Kiadta Szalay L. 243. lap.

Tagjai nagyobb részben megyei és kormányszéki hivatalokat viseltek.

Abauj vármegyénél nevezetesebb hivatalokat viseltek a következők:

Zsigmond 1741-ben országgyülési követ.

Antal 1775-ben alispán.

János 1835-ben főszolgabiró.

István 1838-ban főjegyző, 1846-ban másod, utóbb 1848-ig első alispán.

Vincze 1838-ban al-adószedő.

Eduard 1846-ban alszolgabiró volt.

A mult században találjuk a család egyik ágát a Dunántúl is, hol Ádám 1730-ban a kőszegi ker. táblánál jegyző; — József 1760-ban a dunántúli kerületi táblánál szegények ügyésze, 1770-ben személynöki itélő mester; — Ádám 1787-ben a m. kir. helytartóságnál titkár, 1810-ben egyszersmind cs. kir. tanácsos, 1820-ban már helytartósági tanácsos, 1825-ben kanczellariai referendárius.

Imre 1787-ben apátur, és győri kanonok.

János nep. 1787-ben apát és soproni kanonok, már 1810-ben 1825-ig győri őrkanonok volt.

A család czimere négy részre osztott paizs. Az 1 ső osztályban három nyillal átvert sziv, a 2-ikban könyöklő férfi kar, kardja hegyén levágott törökfejet tartva, a 3-ikban . . . . a 4-ikben hátulsó lábain álló oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizsfölötti sisak koronájából két szétterjesztett sasszárny emelkedik ki. A paizs sisakjáról szokásos foszladék hullámzik le.

Kelebecz család. Zemplinmegyei nemes család.

Kelecsényi család. (Kelecsényi és hrabói.) Nyitra vármegyének egyik régiebb, birtokos nemes családa. Nevét és előnevét a nyitramegyei Ürmény közelében fekvő Kelecsén-ről vevé. A XVII. században eldődei Trencsin, majd Pozsony, Bars, Hont megyében is laktak.

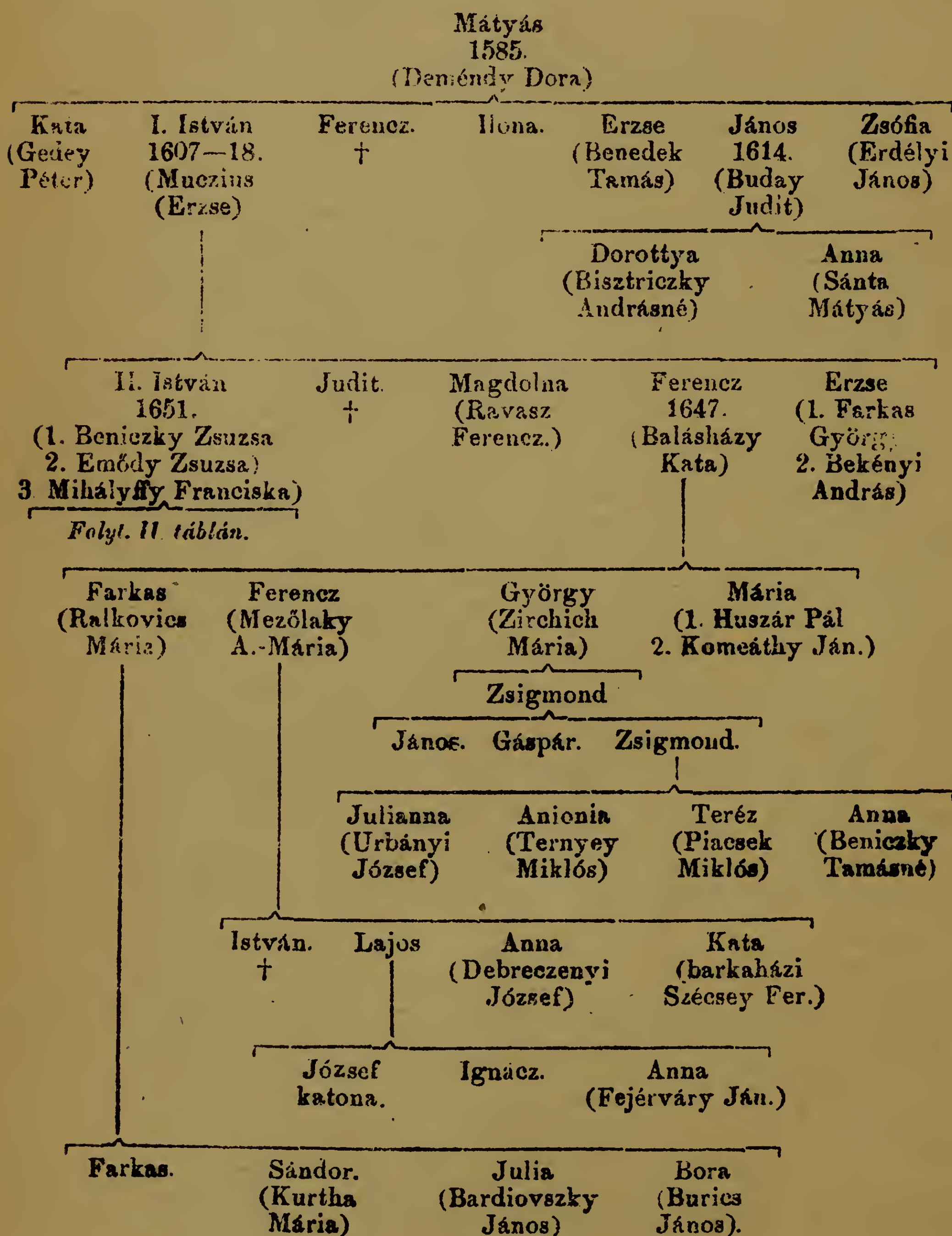
A család emlékezete eléfordul már egy 1367-ben kelt adománylevélben, melyben Trencsin megyének 1794-ben nov 29-én Kelecsényi I Zsigmond részére a hrabói ősi birtokról kiadott bizonyitványa szerint az emlitett 1367-dik évben Kelecsény Tamás (Thomas filius magistri de Kelecsén) mint királyi ember (homo regius) neveztetik meg.

A család czimere — mint a metszvény mutatja — a paizs kék udvarában könyöklő pánczélos kar, kivont kardot tartva; fölötte fél-

hold és három csillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronáján szintén pánczélos kar könyököl kivont karddal. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

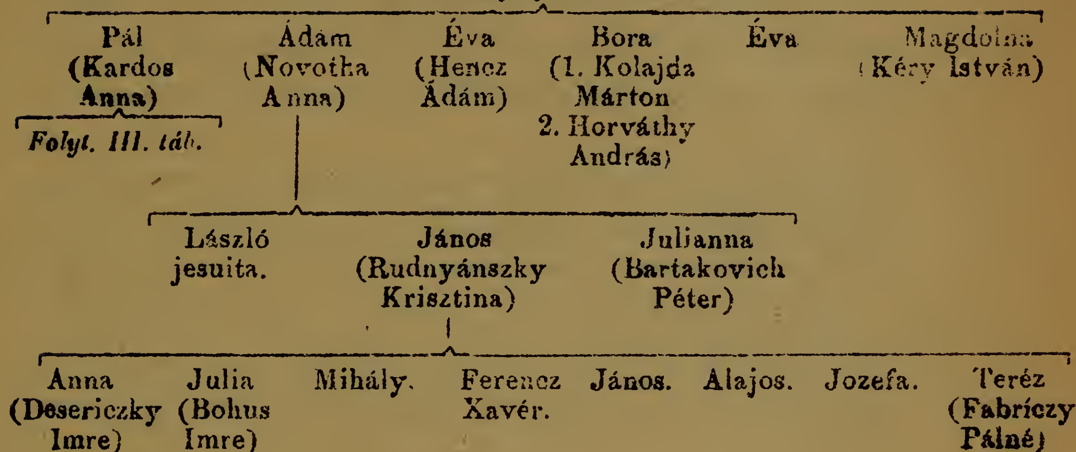
A XVI. század végén élt a családból Keleosényi **Mátyás**, ki nejével Deméndy, máskép Sánta vagy Benedek Dorottyával a következő családfát alkotá:

I. tábla.

II. t á b l a.

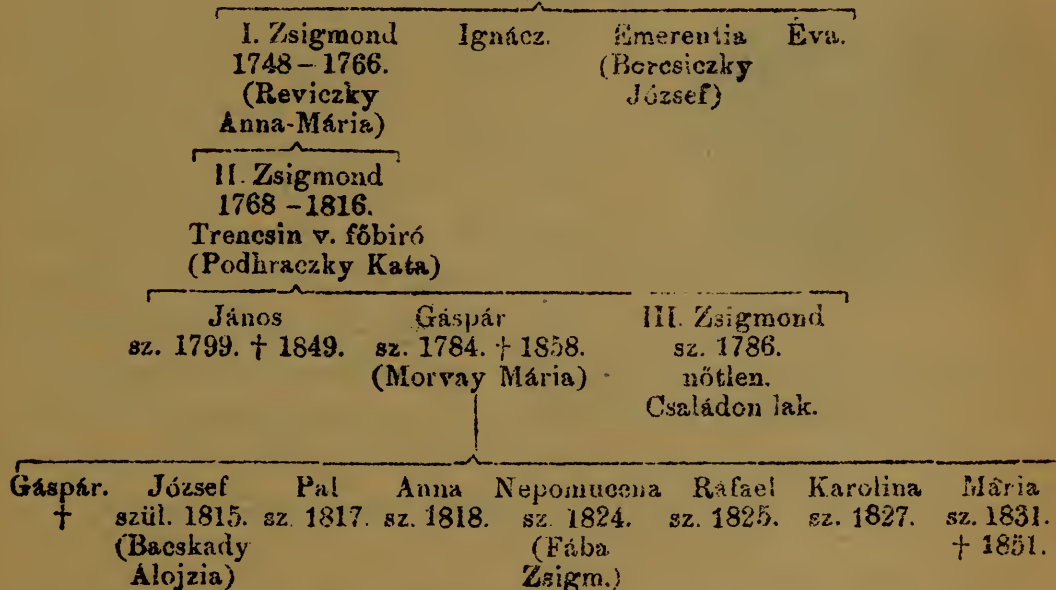
II. István, *ki az I. táblán.*
1651.
(1. Beniczky Zsuzsa
2. Emődy Zsuzsa.
3. Mihályffy Franciska)

III. t á b l a.

Pál, *ki a II. táblán.*
(Kardos Anna)

György 1736.
(1. Pettkó Kata
2. Szilágyi Zsuzsa)

A családfa törzse Kelecsényi M á t y á s, ki fia lehetett azon Kelecsényi Jánosnak, ki 1597-ben halt meg, és Nógrád megyének szolga-

birája volt [1]. 1585-ben gyermekei nevében tiltakozik Trencsin vármegye előtt azon megyei Pravoticz helységben két jobbágynak Ghyczy László által szándéklott eladása, és Viszocsányi László általi megvétele ellen [2]. Fia

I. István, 1602. táján nejével Muczius (másutt Mutinyi) Erzsével együtt tiltakozik Vitéz János hitvesének tette ellen, ki Ivánka helységben egy nemes curiát adott el [3]. 1614. táján ismét neje nevében is ellentmond Patvaróczy Magdolna eladásának egy Ivánkán fekvő nemes kuria iránt [4].

Ezen 1614-ben Korponán Mátyásnak gyermekei nevezetesen I. István és János egy részről, más részről Ilona Balásné, Kata Gedey Péterné, Erzsébet Benedek Tamásné, Zsófia Erdélyi Jánosné egymás között barátságos egyességre léptek [5]) az anyai vagyis Deméndi és Baráthi jószág iránt; az atyai jószágok Nógrád megyében Fogacsnak és Kövesdnek fele, és Hont vármegyében Priklik és Felső-Csehi közösül maradtak.

1622-ben kelt a család részére egyik ujjitó czimeres levél, kiadva II. Ferdinand király által.

I. Istvánnak fia II. István a Ravasz családdal együtt III. Ferdinand királytól 1651. novemb. 29-én pozsonymegyei kis- vagy alsólóczi birtokra királyi helybenhagyást nyert mind két nemre. Ezen II. Istvánnak három nejétől két fia és három leánya maradt. Fiának Ádámnak utódait mutatja a II. táblázat — Pálnak utódait a III. tábla tünteti fel.

Pálnak fia György 1736-ban Trencsin megyei Hrabovén lakott. Ennek fia I. Zsigmond 1748-ban osztozik testvérével Emerentiával. — Nejétől Reviczky Anna-Máriától fia II. Zsigmond Trencsin megyének 40 évig folytonosan tisztviselője, és közben főszolgabirája volt. Lakott Banován. Nejétől Podhraczky Katalintól fiai János,

[1] Protocol. C. Neográd. anni 1597.
[2] Nyitrai káptalan Protocol 3 anni 1585. 1586. f. 34. 36.
[3] Ugyanott Protocol. 47. anni 1602. 1620. fol.
[4] Családi okirat szerint.

Gáspár és III. Zsigmond nemességükről Trencsin megyétől 1816. mart. 18-án kaptak bizonyitványt.

Az emlitett három testvér közűl János 1849-ben halt meg. III. Zsigmond nőtlenül él Családon Nyitra megyében; ugyanott székelt Gáspár is, ki 1858-ki sept. 2-án halt meg kora 74. évében. Nejétől halacsi Morvay Máriától született gyermekeit a táblázat mutatja. Közűlök József birtokos és lakik Családon, az irodalom buzgó barátja, és szorgalmas régiség gyüjtő. Testvére Ráfael 1847-ben nyitramegyei tiszt. aljegyző volt.

Kelecsény család. (Kelecséni †.) Zemplin vármegye egyik kihalt régi nemes családa [1], mely hajdan azon megyei Kelecsény helységet birta [2].

1403-ban Kelecsény Miklósnak fia Mátyás zemplinmegyei Pazdicsot várával együtt, ugy Zalogh, Samogh, Kraszna, Mochár és Zuha helységeket többekkel együtt Zsigmond királytól kapta, a beiktatásnál azonban többen ellentmondtak [3].

1407-ben ugyancsak e család a sóvári Sóos családdal Czéke helységre is adományt nyert [4].

Keledi család. Közűlök Keledi István 1566-ban Gyula vára ótalmában vett részt, és ekkor törökfogságba esett, de negyven aranyért magát rögtön kiszabaditá [5].

Keleffy család. Közűlök Keleffy László 1504-ben élt [6].

Keleffy János 1677-ben nagy-zelői plébános, és ideigl. alesperes volt, kora 48. évében, mint egy eredeti tanuvallomás mutatja.

Kelemen család. (Felső-őri). Egyike azon családoknak, melyek Felső-Őr helységre 1582-ben Rudolf királytól uj adománylevelet nyertek. *Lásd Zámbó család.*

Kelemen család. (Szerepi.) Bihar vármegyei nemes család, birja a Debreczenhez öt mértföldre a Sárrét mocsárai közt fekvő Szerep helységet, honnan előnevét irja.

Közűlök István Bihar vármegyei al-adószedő, utóbb főszolgabiró volt, 1807-ben pedig táblabiró. Neje Klobusiczky Anna.

---

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 83.

[2]) Ugyanott 283.

[3]) Ugyanott 378.

[4]) Ugyanott 304.

[5]) Istvánffy Hist. 1685 ki kiad. 309.

[6]) Kováchich Suppl. ad Vestigia Com. II. 309. s köv. lap.

János 1841-ben kir. táblai ülnök, 1847-ben személynöki itélő mester.

Kelemen Imre és unokái Imre és István 1791-ben nemesítettek meg, és ily czimert kaptak: a paizs kék udvarának alyján két hegynek alyján fehér folyam hullámzik, egyik oldalán zöld téren egy korhadt fatuskó három zöld ágat hajt ki; a hegyek legmagasabbján koronából pánczélos kar nyúlik ki, kivont kardot tartva; fölötte jobbról ezüst félhold, balról arany csillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából kinyúló két kiterjesztett fekete sas-szárny között pánczélos kar meztelen kardot villogtat. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

Kelemen család. Kelemen Péter 1746-ban M.-Terézia király asszonytól nyerte czimeres nemeslevelét [2]).

Czimere következő: a paizs ezüst udvarában jobbról balra rézsutosan egy kék csíkolat vonul le, és azon egy szál arany buza-kalász látszik, a paizs jobboldali alsó, és baloldali felső szögletében kinyílt piros rózsa-fej tünik fel. A paizsfölötti sisak koronáján vörös csőrű és lábú fehér galamb áll, csőrében arany-kalászt tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kelemen család. (N.-ernyei.) Erdély nemes családa. Közülök Zsigmond 1794—1815-ben kormányszéki irnok s hites jegyző.

József 1794-ben táblai ügyvéd.

Lajos 1843-ban udv. kanczellariai irnok.

Károly 1848-ig marosszéki dúló. — Benjamin egyike Erdély ismertebb és nagy-tapasztalású gazdáinak.

Kelemen család. (Etédi.) Szintén erdélyi család, melyből Pál 1848-ban Udvarhely-széki számvevő biztos.

Kelemeny család. Kelemeny Ádám I. Leopold király által nemesítetett meg.

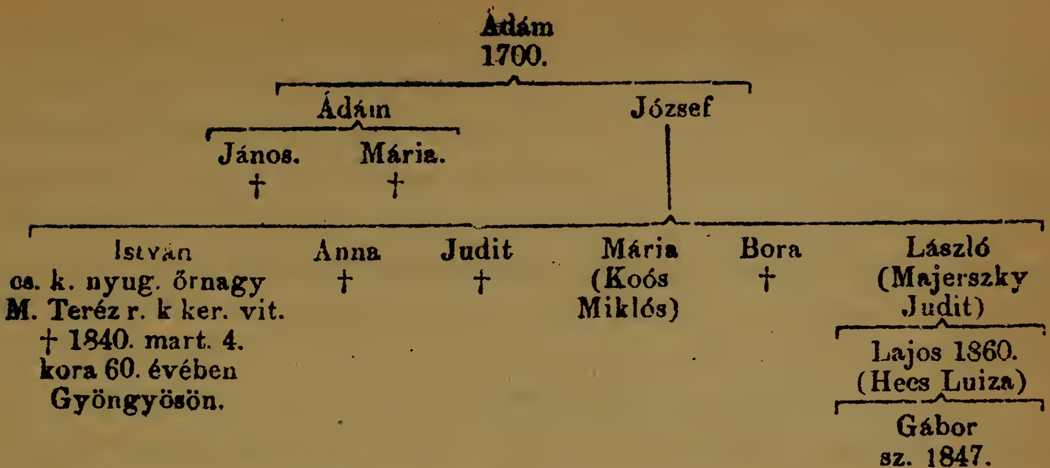
Czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló grif, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizsfölötti sisak koronájából pánczélos, sisakos vitéz emelkedik ki, jobb kezével kivont pallóst tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A család leszármazása következő:

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. V.

[2]) Ugyanott.

Kéler család. Kéler [1]) János és általa neje Komáromy Erzsébet, és huga Kéler Erzsébet Bécsben 1663. april. 10-én kelt czimeres nemesitő levélben I. Leopold király által nemesítetett meg; a czimer-levél Hont vármegyének 1663. máj. 2-án Korponán tartott közgyülésén kihirdettetett.

A család leszármazása következő:

János
1663.
(Komáromy Erzsébet)

Ádám
Omaszta Anna-Mária)

János
trencsini lakos
1728. 1755.

András
krencsi lakos
1728. 1755

István. 1755.
András. 1755.

György

György †

Mihály
1808.
(Gyalókay
Terézia)

Márton †

Sámuel
(Gyalókay
Erzse)

Pál †

Katalin
(Sztrokay
Antal)

Erzsébet
(Kubínyi
András)

Teréz
(Andrásy
József)

János
Győrben

Dániel
† 1837.

Zsuzsa
(Ráth
Károlyné)

Mihály
Nógrádban
1833. †

Erzse
(Turcsá
nyiné)

Kata
(Sárkö-
zyné)

Mathild. Lajos. Terézia. Sándor.

---

[1]) Az eredeti armalisban Keler áll, de szokásos kimondás szerint Kéler a család neve.

A nemesség-szerző Jánosnak fia Ádám Hontmegyéből még a Rákóczy forradalmi idők előtt Trencsin sz. kir. városába tette lakását, és ott laktak fiai János és András is még 1728-ban, midőn nevezett sz. kir. várostól erről, ugy leszármazásukról, és polgári viseletükről bizonyitványt nyertek. András utóbb Krencsre költözött, és Nyitra megye előtt nemességét 1755-ben igazolta, fiaival és János testvérével együtt. Ádámnak fia volt még György, kinek ismét fiai közűl

Mihály Nyitra megyétől 1808-ki jul. 20-án kelt nemességi bizonyitványát azon évi jul. 26-án Győr, jul. 29-én pedig Moson vármegyében hirdetteté ki. Gyermekeinek többnyire Győrben volt és van lakásuk. Fiai közűl Mihály 1833. jan. 24-én Nógrád megyében hirdetteté ki nemességét [1]. Testvérei közűl csak Jánosnak vannak gyermekei.

Egy másik ágból származott Kéler István, kinek Kosztolányi Erzsébettől gyermekei István és Erzsébet 1791. decemb. 18-án osztoztak.

A család ágost.-ev. vallású.

A család czimere ez, a paizs baloldali felső szögletéből a jobboldali alsó szögletig vont rézsutos vonal által két udvarra oszlik, az alsó udvar vörös, a felső udvar fehér, és abban férfikar könyökben meghajolva, és kivont kardja hegyén levágott törökfejet tartva látszik. A paizsfölötti sisak koronáján szintén könyöklő kar kardot markol, és annak hegyén törökfej vérzik. A paizst szokásos foszladék veszi körűl.

Kéler család. A följebbitől különböző Kéler család az, melynek czimere következő: a paizs keresztvágással négy udvarra oszlik, az 1- és 4-ik osztály kék udvarában egy fürt piros szőlő látszik, a 2- és 3-ik osztály arany udvart mutat. A paizsfölötti sisak koronájából egy zöldellő pálmafa nyúlik ki. Foszladék jobbrol arany-kék, balról arany-vörös [2].

Keliny család. Keliny Amadeus Turócz vármegye orvosa 1802-ben I. Ferencz király által emeltetett nemességre.

Czimere ez, a paizs jobboldali felső szögletéből a baloldali alsó szögletig húzott vonal által két részre oszlik, a jobboldali rész fekete, a baloldali kék; a paizs alján koronás, kétfarkú aranyoroszlán áll hátulsó lábain, első jobb lábával egy piros virágokból font zöld koszorút

---

[1]) Jegyzőkönyi 219. sz. alatt.

[2]) Burgstaller Collectio Insignium.

tartva. A paizsfölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-fekete, balról arany-kék [1].

Kelle család. Kelle Fülöp 1795-ben Krassó vármegye aljegyzője volt.

Kelle András Heves vármegyétől nyert nemességéről bizonyitványt fia Kelle György részére, mely Nógrád megyében 1803-ki nov. 16-án hirdettetett ki [2].

Kellemessy család. Kellemessy Mihály 1595-ben Sáros vármegye alispánja [3]. 1602-ben egyik osztoztató biró a Thibai György javain osztozó rokonok között [4].

Kellemessy János 1635-ben tokaji várkapitány [5].

Kellemessy — eredetileg Kelemen — család ismeretes Árva megye multjában is. Közülök Kellemessy János 1693-ban árvamegyei aljegyző, 1697-ben pedig főjegyző, 1704-ben Rákóczy részén áll, és árvai urodalom praefectusa volt. Jeles tehetségekkel birt, és mint buzgó protestáns árvamegyei isztebnei birtokán az oda való Dávid család által alapitott egyházban díszes oltárt emeltete, mely ma is nevével, és czimerével ellátva fen áll. Az árvamegyei Kellemessy családi birtok, névszerint az isztebnyei és nagyfalvai a nemes Párniczky családra volt szállandó, hahogy azok iránt 1712-ben a kir. ügyész igényt nem támaszt vala [6].

1698-ban nagyfalvai Kellemessy László Árva megyétől nemességi bizonyitványt vévén ki, azzal ujabbi székhelyére vasmegyei Meszlénybe költözött [7].

Kéller család. Kéller Ádám 1719-ben III. Károly királytól nyerte czimeres nemes levelét [8].

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó oroszlán, első ballábával királyi koronát, első jobblábával buzogányt tartva; fölötte a paizs jobboldali szögletében félhold ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között a paizsbelihez hasonló oroszlán nől ki, első jobblábával három nyilat tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. V.
[2]) Protocolli nrus 1199.
[3]) Bel Adparatus 440.
[4]) Leleszi Convent.
[5]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 140.
[6]) és [7]) Szontagh Dán. közlése szerint.
[8]) Collect. Herald. Nro 136.

E néven többet lelünk egyházi és hivatalos pályán. Igy Kéller János 1770-ben egri kanonok; Keller Antal 1787-ben győri kanonok. — Keller Zsigmond a nagyszombati ker. táblánál ügyvéd [1].

Keller-nek irva találunk még nemes családot Nyitra és Trencsin megyében is, de ezeket aligha nem a 169. lapon tárgyalt Kéler családhoz kell számitanunk; minthogy a nevek gyakran, kivált ily csekély különbséggel irva, gyakran fordulnak elé. E család Nyitramegyétől 1759-ben nyert nemesi bizonyitványát 1768-ban Trencsin megyében is kihirdetteté, a midőn Kis-Kotessón leljük Józsefet fiával Istvánnal. Az 1803-ki trencsinmegyei nemesi összeirás Kis-Kotessón találja Istvánt és Imrét, ez utóbbit Miklós, Antal, József és László négy fiával, és még egy Józseffel egyedül. 1837-ben Kis-Kotessón székel József, Hliniken pedig Imre és fiai Miklós és László, és Lászlónak fia Lajos. — Antal és József örökös nélkül haltak el [2].

Keller család. (Székely-udvarhelyi). Közülök János udvarhely-széki ügyvéd, s több erdélyi országgyülésen Udvarhely város követe, 1848-ban a pesti nemzetgyülésen Udvarhelyi széki képviselő, és forradalmi kormánybiztos. Meghalt 1850-ben Kolosvárott mint statusfogoly [3].

Kellern család. Kellern Antal-Henrik az 1715-ki országgyülésen honfiusitást nyert [4]. Czimere a paizs udvarában egy dőlt kulcs.

Kellio család. (Sóvári.) Kellio Ádám 1727-ben ellent mond Tibanyi János és Pál, Vadász András és Divényi István beiktatásának F.-Thúr, Sirak és Szalatnyára nézve [5]. 1729-ben pedig nejével Máriával, és leányával Katalinnal Okolicsányi Pál nejével, és Kellio Ferencz örököseivel Nagy-Thúron három házhely, Közép-Thúron egy kúria, és Kis-Thúron lévő birtokrész birtokába iktattatik be, miután a Vadász András, és Divényi István részére tett adomány visszahuzatott; de neki is ellentmondottak többekkel Szegesdy Mátyás [6].

---

[1]) Találunk hazánkban Keller családot Adlerfeld-i előnévvel is, melyből Ágoston 1787-ben m. kir. kamarai pénztárnok a kassai kerületben.

[2]) Szontagh Dániel közlése szerint.

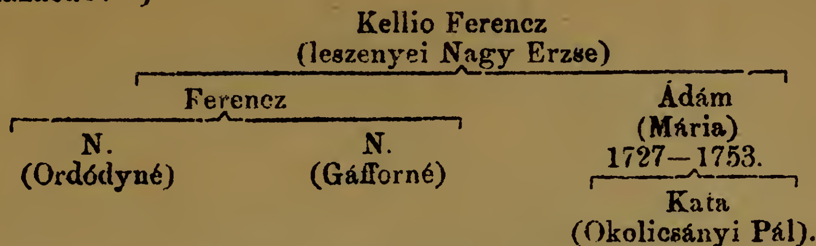
[3]) Török Antal közlése szerint.

[4]) 1715-ki 135. törv. czikk.

[5]) Szentbenedeki Convent Capsa H. fasc. 4. nro 1.

[6]) Ugyanott Capsa H. fasc. 8. nro 21.

Egy töredék nemzékrend azon időből igy mutatja a család leszármazását: [1])

Kellio Anna Misicz Józsefné e század elején.

Kellőcz család. Zemplin vármegye czimerleveles családainak egyike [2]).

Kelizi család. Kihalt család, közűlök Kelizi Pál egyike azoknak, ki Zsigmond király korában Pálóczy Mátéval és Imrével a leleszi conventen követtek el hatalmaskodást [3]).

Kelő család. (Baracskai †.) E kihalt család egy tagja 1458-ban királyi beiktatási tanu a Timaryak adomány-levelében, hol Kelw de Barachkanak iratik [4]).

Kemecsey család. (Kemecsei.) Szabolcs vármegye egyik régi családa, mely nevét azon megyei Kemecse helységről vette.

1342-ben élt Kemechey Mihály, ki Kállay Katalint vévén nőül, ezzel következő családfát alkota: [5])

[1]) Wagner Mss. tom. LXX. p. 206.

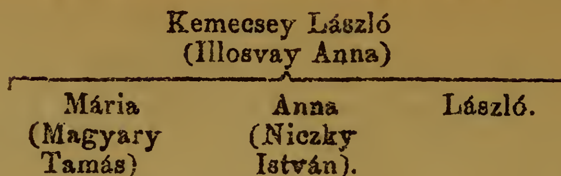
[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 113.

[3]) Ugyonott 313.

[4]) Kaprinai Dipl. II. 201.

[5]) A Kállay nemzetségnek a Jármyak, és ugyan azoknak az **Elek** család elleni perükből. V. ö. Kaprinai Mss. A. tom. XLVIII. a végén.

Egy másik töredék nemzékrend a következő: [1])

A Kemecsey család most is Szabolcs megye élő nemes családai sorában áll Fényes E. Geographiája szerint.

Kéméndy család. E családból Kéméndy Lajos 1505-ben a rákosi országgyülésre Pozsony vármegye követe volt [2]).

Kemény család. (Gyerő-monostori gróf és báró.) Erdély legrégiebb családainak egyike. Hogy egy törzsből ered a kihalt Gyerőffy, Mikola, Radó, Vitéz és most is élő Kabos családdal, már e munka IV. kötetének 466. lapján emlitők, ugyanott kimutatók a közös leszármazás elágazását, illetőleg a törzstől külön családokra való szakadást is. Czimerük is az egy törzsből eredt családágaknak ugyanaz, t. i. királyi koronából kiemelkedő szarvas (dámvad). Czimerök mellett, — melyről alább lesz szó, — egy eredetű vala jószáguk, mire oklevelek vannak, többi közt egy Ulászló király által megerősitett egyezség-levél a XV. század végéről, mely szerint az emlitett családok fiai magtalanság esetére jószágaikat egymásnak lekötik; és ebből következtetőleg, valószinűséget nyer azon hagyomány is, hogy a közös családfő a Körös és Kis-Szamos völgyét mint első foglalást hagyá utódainak.

Mint a Gerőffy családnál láttuk, a közös család szétágazásánál Istvánnak fia Péter az, ki a Kemény-ek külön családát alapitá. Mielőtt tőle kezdve a család nemzékrendét közölnők, emlitenünk kell Kemény Simont, a szent-imrei hőst, ki 1440-ben Hunyadi János jelmezébe öltözve, hazájáért hősi halált halt [3]). Összefüggését a családdal, nem látjuk a táblázaton [4]). Péternek, kitől a családfát kezdendjük, lehetett — a kort tekintve — testvére.

A családfa következőleg [5]) sarjadzott le:

---

[1]) Geneal. authent. II.

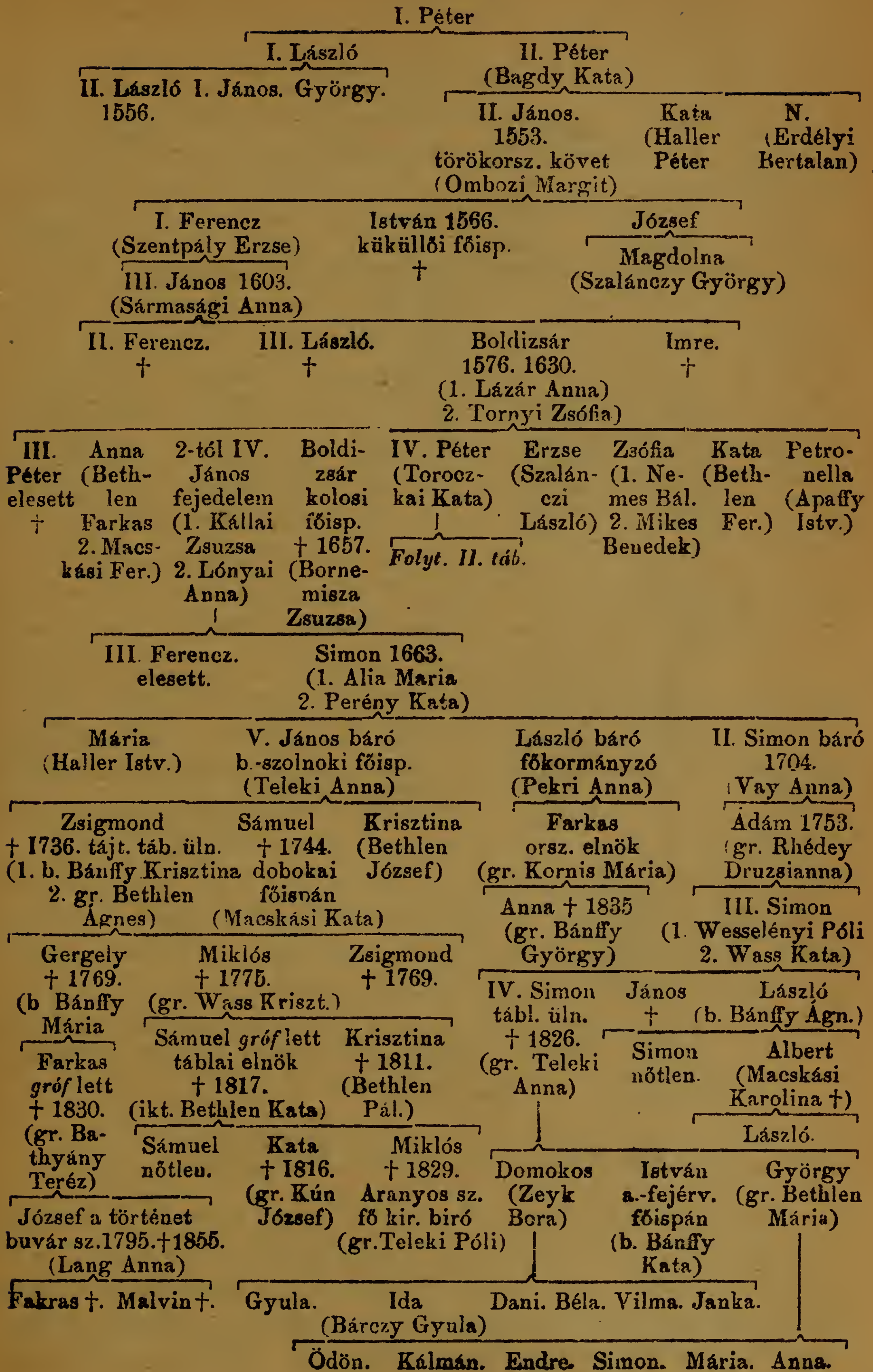
[2]) Jászay Pál, A magyar nemz. napjai a mohácsi vész után 157. lap.

[3]) Gróf Teleki Hunyadiak kora I. k.

[4]) Bonfin szerint Simon neve Kemény volt, Turóczi Krónikájában Kamonya-nak iratik.

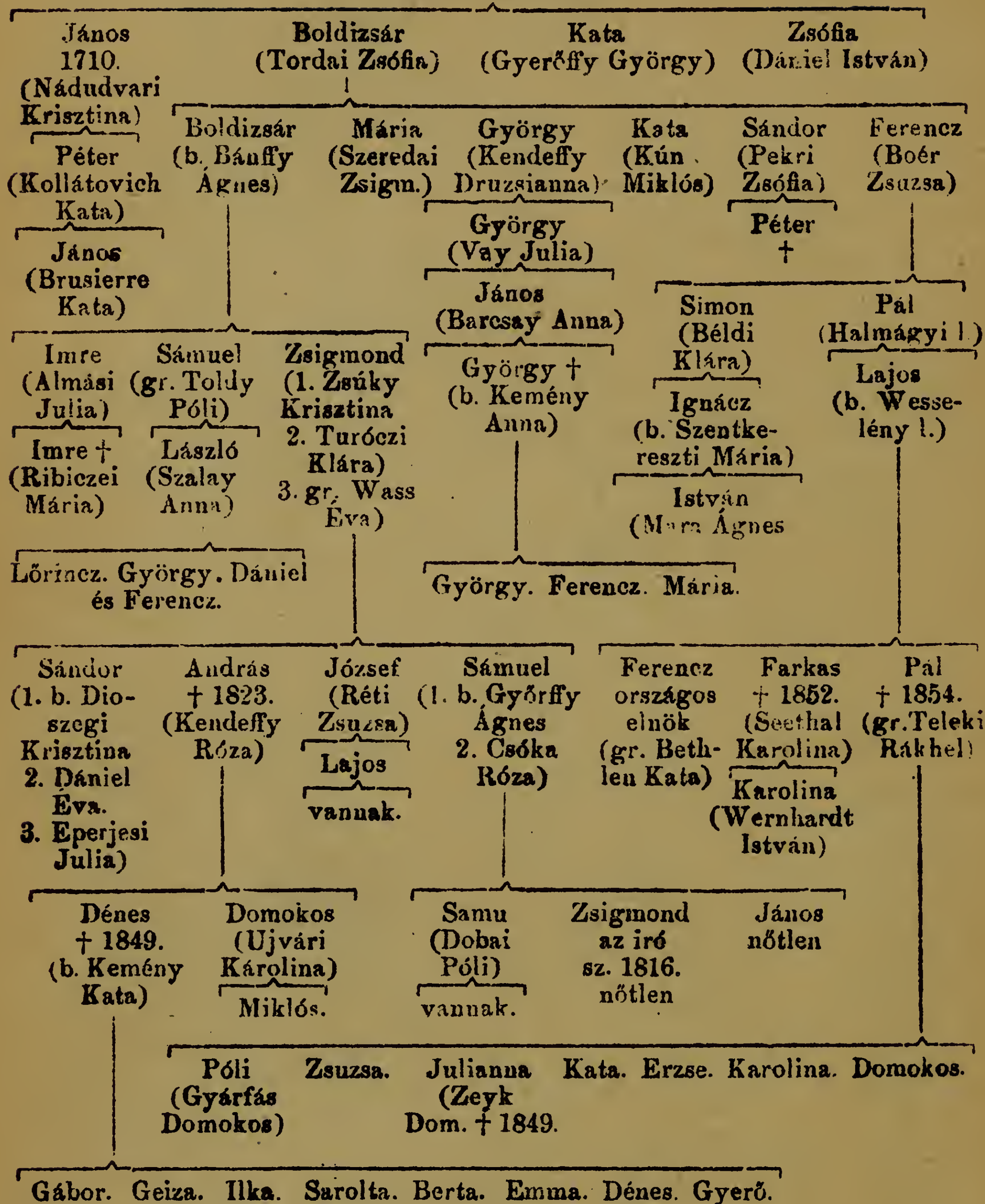
[5]) Lásd Mikola Genealogia fam. Mikola stb.

I. t á b l a.

I. Péter
I. László
II. Péter (Bagdy Kata)
II. László 1556.
I. János.
György.
II. János. 1553. törökorsz. követ (Ombozi Margit)
Kata (Haller Péter
N. (Erdélyi Bertalan)
I. Ferencz (Szentpály Erzse)
István 1566. küküllői főisp. †
József
III. János 1603. (Sármasági Anna)
Magdolna (Szalánczy György)
II. Ferencz. †
III. László. †
Boldizsár 1576. 1630. (1. Lázár Anna) 2. Tornyi Zsófia)
Imre. †
III. Péter elesett †
Anna (Bethlen Farkas 2. Macskási Fer.)
2-tól IV. János fejedelem (1. Kállai Zsuzsa 2. Lónyai Anna)
Boldizsár kolosi főisp. † 1657. (Bornemisza Zsuzsa)
IV. Péter (Toroczkai Kata)
Folyt. II. táb.
Erzse (Szalánczi László)
Zsófia (1. Nemes Bál. 2. Mikes Benedek)
Kata (Bethlen Fer.)
Petronella (Apaffy Istv.)
III. Ferencz. elesett.
Simon 1663. (1. Alia Maria 2. Perény Kata)
Mária (Haller Istv.)
V. János báró b.-szolnoki főisp. (Teleki Anna)
László báró főkormányzó (Pekri Anna)
II. Simon báró 1704. (Vay Anna)
Zsigmond † 1736. tájt. táb. üln. (1. b. Bánffy Krisztina 2. gr. Bethlen Ágnes)
Sámuel † 1744. dobokai főispán (Macskási Kata)
Krisztina (Bethlen József)
Farkas orsz. elnök (gr. Kornis Mária)
Ádám 1753. (gr. Rhédey Druzsianna)
Anna † 1835 (gr. Bánffy György)
III. Simon (1. Wesselényi Póli 2. Wass Kata)
Gergely † 1769. (b Bánffy Mária)
Miklós † 1775. (gr. Wass Kriszt.)
Zsigmond † 1769.
IV. Simon tábl. üln. † 1826. (gr. Teleki Anna)
János †
László (b. Bánffy Ágn.)
Farkas gróf lett † 1830. (gr. Bathyány Teréz)
Sámuel gróf lett táblai elnök † 1817. (ikt. Bethlen Kata)
Krisztina † 1811. (Bethlen Pál.)
Simon nőtlen.
Albert (Macskási Karolina †)
László.
Sámuel nőtlen.
Kata † 1816. (gr. Kún József)
Miklós † 1829. Aranyos sz. fő kir. biró (gr. Teleki Póli)
Domokos (Zeyk Bora)
István a.-fejérv. főispán (b. Bánffy Kata)
György (gr. Bethlen Mária)
József a történet buvár sz. 1795. † 1855. (Lang Anna)
Fakras †. Malvin †.
Gyula.
Ida (Bárczy Gyula)
Dani. Béla. Vilma. Janka.
Ödön. Kálmán. Endre. Simon. Mária. Anna.

II. t á b l a.

IV. Péter, *ki az I. táblán.*
(Toroczkai Kata)

Kemény Simon után I. J á n o s s a l kezd a család a történet szinpadára föllépni. A családfa I. tábláján II. P é t e r n e k fia I. J á n o s 1550-ben Martinuzzi György rendeletéből a brassai havasokra az Erdélyt pusztitó oláhok ellen, kiket ottan megis vert. 1554-ben I. Ferdinand követe Erdélyben Szoliman császárhoz 1558-ban ő általa nyi-

latkoztatá ki Izabella a fejérvári gyülésen a Kendiek megölettetésének okát [1]. Ő szerzé Bükköst, és több jószágrészt családa részére.

II. Jánosnak unoka-testvére II. László, fia I. Lászlónak, 1556-ban az erdélyi rendek követe I. Ferdinandhoz Bécsbe, s hirvivője annak, hogy az ország Izabellát visszahívni kivánja [2].

I. István (II. Jánosnak fia) Küküllő vármegye főispánja 1566-ban, midőn János Zsigmondot Zimonhoz elkisérte a török császár üdvözlésére [3].

III. János (I. Ferencznek fia) 1603-ban Székely Mózses pártján tevékeny részt vesz, és ennek oldala mellett esik el [4]. Nejétől Sármasági Annától született több gyermekei közül I. Boldizsár 1576-ban Báthori Istvánt a lengyel királyságra kiséri ki. Utóbb atyjával együtt Székely Mózses híve, s követe a moldvai vajdához, hogy ezt szövetségesül nyerje [5]. Pár év mulva mint Erdély követe Magyarországra jő a fölkelt Bocskaihoz, innen Kolosvár városához küldetik [6]. Utóbb 1608-ban Fejérmegye főispánja lett [7].

Ugyan ez időben élt Kemény Kristóf is, ki nincs a táblázaton, és ki középlaki előnévvel élt. E Kristóf Kovács Györgygyel, özvegy Sármaságy Mihályné nevében ajánlatot tesz a Veres János által megveendő Sz.-Mihálytelke és topai részbirtokra 1571-ben [8].

Visszatérve I. Boldizsárhoz, ennek első neje Lázár Anna, a második Tornyi Zsófia volt [9]. Az elsőtől született III. Péter, és Anna, a másodiktól született tizenegy gyermeke, kik közűl az életben maradtak a táblázaton láthatók.

III. Péter Báthori Gábor fejedelemsége korában Bethlen Gábor tábornok és udvari főkapitány udvarában tölté ifjuságát. Midőn Bethlen a törökhöz kifutott, III. Péter Bethlen nejével együtt Déva várában maradt, hol a vár ostrom alá kerülvén, III. Péter vitézül harczolt. Bethlen Gábor visszajövetelével ennek étekfogója lett. 1619-ben Bethlennel kün csatázván Köpcsénnél, sebet nyert, jobb karja lö-

---

[1] Wolph. Bethlen Hist. libro IV.
[2] Ugyanott
[3] Ugyanott. tom. II. p. 113.
[4] Ugyanott V. 321.
[5] Ugyanott V. 138. 323. 335.
[6] Ugyanott VI 229. 277.
[7] 1608. aug. 9. art. I. Kőváry szerint.
[8] Kemény Notitia Cap. Albensis II. 92.
[9] Kemény János önéletirása, kiadta Szalay I. 8. lap. Hibásan áll Kővárynál 147. lapon Tornyi Zsófia helyett Fonyi Zsófia.

vetvén által, de ebből kigyógyult; azonban utóbb Hainburg ostrománál, hol a gyalogságot vezérlé, — bal mellén ugy találta a muskéta golyó, hogy az hátán jött ki, és miatta azonnal meghalt. Pozsonban temettetett el [1]. Az ő halála után még egy fi-testvére kereszteltetett Péternek, ki IV. Péter név alatt a II. táblázaton álló családfát alkotá.

II. Boldizsár (I. Boldizsárnak Tornyi Zsófiától fia) Kolos vármegyének főispánja, udvarhelyszéki főkapitány, ifjabb Rákóczy György fejedelemnek fő lovász-mestere, hatalmas vadász ember — mint bátyja János a fejedelem irja — 1657-ki febr. 16-án a lengyelországi hadakozáskor homlokba kapott lövés folytán elvérzett [2].

IV. János született Bükkösön 1607-ben. Ifju korában Bethlen Gábor udvarnoka, később II. Rákóczy György fővezére. Mint ilyen tatár-rabságra esik, ott irja le életét [3]; utóbb kiváltja magát. A török elleni gyűlölete, és nagyravágyása fölébreszték benne a gondolatot, Erdélyt a magyar koronához kapcsolni. Innen osztrák-szövetség alapján sereggel megy Erdély trónját elfoglalni, és 1660-ban fejedelemmé választatik [4]; de a török, és az ellenpárt szintén sereget állit ellene; ezzel Nagyszőllősnél ütközék meg 1662-ben, és ott elesett [5]. Neje kettő volt, az első Kállai Katalin, a második Lónyai Anna. Ezektől fiai II. Ferencz és I. Simon.

I. Simon atyja halála után Bánffy Dienes s több főurral Magyarországra futott, s miután hasztalan vártak az osztrák segélyre, 1663-ban nyert kegyelemre visszatértek Erdélybe [6]. Neje Perényi Katalin, mint buzgó katholika, és a jesuiták pártolója nem csekély befolyást gyakorla családára. Simon fiai visszaléptek a politikai pályáról, és közűlök II. Simon és László a Rákóczy-forradalom alatt 1704. táján Görgény várába vonultak [7]. Ők nyertek ez ágnak báróságot.

V. János a legöregebb fia I. Simonnak, 1686-ban a kormány tanácsosa, a hatalmas Teleki Mihály leányát vette nőül, s alapitója lön

---

[1]) Kemény János önéletirása, kiadta Szalay L. 10 lap.

[2]) Ugyanott 12.

[3]) Először kiadta Rumy a Monumenta Hungarica köteteiben. Ujabb és jobb kiadását birjuk 1856-ból Szalay Lászlótól.

[4]) 1660. dec. 24. art. 1.

[5]) Donatioit megsemmisité az 1662. mart. 10. artic. 17.

[6]) Cserey Mih. Hist. 10. 12. 16. l. — 1663. sept. 24. art. 10.

[7]) Cserey Mih. 336. l.

a mostani grófi-ágnak. Vallásosságát jelölik Enyedre, Kolosvárra tett alapitványai. Meghalt kora 39. évében. Fiai közűl Sámuel Doboka vármegye főispánja [1]). Ő volt azon oklevél-gyüjtemény szerzője, melyet a nyelv mivelő társaság megemlit. Macskási Katalintól gyermekei nem maradtak. Meghalt magnélkül 1744-ben.

Testvére Zsigmond táblai ülnök, ki 1736. táján halt el, két nejével tovább folytatá ágazatát. Egyik fia

Gergely, kinek fia Farkas 1806-ban grófságot szerze és hagya fiára Józsefre a történet-buvárra, ki 1795-ben sept. 11-én született. Eleinten hivataloskodott, és 1827-ben Nagy-Szebenben kincstári titoknok lett. 1831-ben a magyar országgyülésen az ellenzék sorai közt foglalt helyet. A m. akademia megalapitása után tagjává lett. Nem sokára magányába vonulva, kedvencz tanulmányának Erdély történelme búvárlatának szentelé idejét, és számtalan értekezése mellett a „Deutse Fundgruben der Geschichte Siebenbürgens", — „Erdély történeti tára", — „Notitia Capituli Albensis" munkákkal gazdagitá a történeti kútfő irodalmat. Jeles könyv- és kézirattárát rokonával Sámuel gróffal még az 1841-ki erdélyi országgyülésen felajánlá a tervbe volt erdélyi muzeumnak [2]), ugyanezt ismétlé végrendeletében, és most a ritka becses gyüjtemény a tavaly (1859-ben) megnyilt erdélyi országos muzeumot disziti. Meghalt 1855. Sept. 12-én. Gyermekei előbb elhaltak.

Miklós Zsigmondnak másik fia magán-életet élt, és 1775-ben halt meg. Nejétől gróf Wass Krisztinától, ki 1802-ben halt meg, fia I. Sámuel, Erdélynek egyik nagy államférfia Fiatal korában négy évet tölte künn az akademiákon, és europai utazásában, és megismerkedék a hires történe-tiró Slötzerrel is, ki már akkor dicséré tudományát. Haza jövén, és megnősülvén, 1786-ban II. József alatt Belső-Szolnok és Doboka egyesitett megyék al-, 1790-ben sept. 20-án pedig Torda megye főispánjává, 1795. mart. 16-án főkormányi tanácsossá neveztetett, majd kamarás, 1804. febr. 9-én pedig gróffá lön. 1810-ben a rendek táblai elnökévé választatott, és ez időtől ideiglenes elnök volt 1815. jun. 16-ig, midőn valóságos táblai elnökké lön. Ugyan ez évi dec. 22én a Leopold-rend közép keresztjét nyeré. 1816. sept. 10-én országos elnökké lön. Azonban csak hamar elbetegesedvén, 1817. sept.

---

[1]) Hodor Doboka várm. 452.

[2]) Budapesti Szemle VII. köt. 342.

23-án meghalt [1]). Egyik fia Miklós Aranyosszék fő-királybirája volt, meghalt 1829-ben. Másik fia Sámuel, az ismeretes hazafi, tudomány és művészet pártoló, az 1834-ki ellenzéki szellemű országgyülésen Aranyosszék követe. Az 1841-ki országgyülésen unoka vérével József gróffal nagyszerü kézirat, és könyvtárát ajánlá fel az erdélyi muzeum alapjául. Mint nőtlen, benne a gróû-ag kihalásnak néz elé.

Visszatérve a fejedelem János unokáihoz, ezek közűl László 1762-ig Erdély főkormányzója volt. Egy fia Farkas, országos elnök, később nyugalmazva, késő vénségében 1805-ben halt meg. Nejétől gr. Kornis Máriától leánya Anna, gr. Bánffy György hitvese, 1835-ben történt halálával ez ágat berekeszté.

I. Simonnak harmadik fia II. Simon Vay Annától nemzé 1. Ádámot, 2. Annát, báró Bánffy Zsigmondnak 1725. óta hitvesét, ki 1746-ban halt meg [2]), 3. Erzsébetet Bárczay Jánosnét és 4. Krisztinát báró Bánffy Jánosnét.

Emlitett Ádámnak gróf Rhédei Druzsiannától fia III. Simon, ennek két fia IV. Simon és László ismét két ágra terjeszti a családot. Az előbbinek fiai közűl Domokos és István országgyülési ismeretes ellenzéki szónokok. István Alsó-Fejér megye főispánja volt. Ez ág a birtokukhoz tartozó Vécs váráról vécsei-ágnak neveztetik.

Következik a második fővonal, mely a fejedelem testvérétől IV. Pétertől jő le, és a II. táblán látható.

Ez ág is, mely 1755-ki febr. 18-án lett báróvá, több jeles férfiút mutata fel. Ilyenek az ujabb időből Dénes, Erdély utóbbi országgyülésein mint Alsó-Fejér megye ellenzéki vezérszónok; és a pesti nemzeti gyülésen is képviselő. Meghalt 1849-ben. Eltemettetett Budán a közsirkertben Bethlen János szomszédságában [3]). Unoka testvére

Zsigmond a jeles publicista, és regényiró (szül. 1816-ban) jelenleg Pesten a „Pesti Napló" szerkesztője [4]).

Lajosnak három fia szintén emlitendő. Pál minden ezüstjét a haza oltárára adta Meghalt 1854. mart. 26-án. Farkas forradalmi dandárvezér volt, meghalt Londonban 1852-ben. Ferencz 1838 óta

---

[1]) F.-magyarországi Minerva. 1825-ki foly. 155. l.

[2]) L. a fölötte mondott halotti beszédet borosnyai N. Zsigmondtól, és zalányi Miskolczi Józseftől stb. Kolosv. 1746.

[3]) L. életrajzát Ujabb ismerettára V. 51—54.

[4]) L. életét s irodalmi működése vázlatát ugyanott 55—58. l.

országos elnök, mérsékelt politikája és államférfiui belátása által a haza és kormány bizalmát egyiránt birá.

A család grófi ágából László kath. pap volt, előbb egerszeghi plébános, utóbb 1763-ban esztergami kanonok, zebegényi prépost, és nógrádi főesperes volt. Meghalt 1787-ben Erdélyben, midőn rokonai látogatására járt [1]).

E család Erdélyben a Bethlenek után legterjedelmesebb, — s mint Kővári irja — 1854-ben hetven élő tagja volt.

A család ősi czimere egy koronából kiemelkedő szarvas; a grófi czimer pedig tetemesen megbővitve, — mint itt a metszvény is ábrázolja — következő: a paizs a felső két szögletéből az alsó két szögletig rézsutosan keresztbe (X. formára) huzott két vonal által 4 udvarrá oszlik, de a paizs közepét egy kissebb koronás kék paizs foglalja el, melyben a grófságot adó Mária-Terézia király-

asszony nevének kezdő betüi M. T. állanak. A paizs felső osztálya vörös udvarban két kiterjesztett sasszárny között fehér keresztet mutat, fölötte jobbról félhold, balról aranycsillag ragyog. Az alsó osztály vörös udva-

---

[1]) Memoria Basilicae Strigoniensis p. 171. és czimerét rézbe metszve czimzetével együtt „Scuta gentilitia Hungarica" czimü gyüjteményben.

rában egy fehér oszlop tetejében repülni készülő galamb látszik. A jobboldali osztály ezüst udvarában pedig aranykoronából a család ősi czimere az ágasbogas szarvas emelkedik ki. A paizs fölött három koronás sisak áll; az elsőből a zerge, a harmadikból a dámvad nyúlik fel; a közepsőből ezüst sasszárny, és ezüst elefánt-ormány között repülni készülő fehér galamb áll. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról ezüst-vörös [1]).

Kemény család. Ily nevü nemes család 1666—1688-ban trencsimegyei Turnán lakozott [2]).

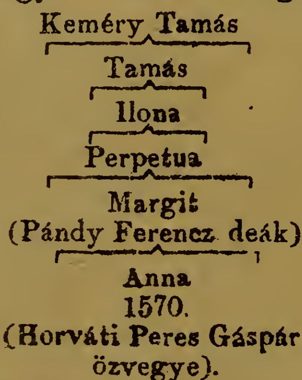
Kemény nevü nemes család él Vas megyében is Fényes Geographiája szerint.

Kéményes család. Zemplin vármegye czimer leveles nemes családa Szirmay szerint.

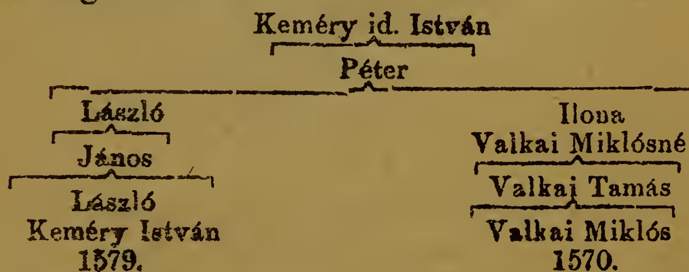
Keményesy család. Szabolcs vármegye nemessége sorában emliti Fényes E. Geographiájában.

Kemerenczy család Hasonlóan Szabolcs vármegye nemes családainak sorában emlitetik.

Keméry család. Régi család, mely a XV. században élt, és több fiusitás után is kihalván, utódai a Pándy és Peres családok lőnek. Egy nemzékrendi kézirat igy tünteté fel leágazását: [3])

Másik leágazás [3]) imez:

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. V.

[2]) Szontagh Dániel közlése szerint.

[3]) Kézirat a nzti muzeumban fol. lat. 2340. szám alatt 246. lap.

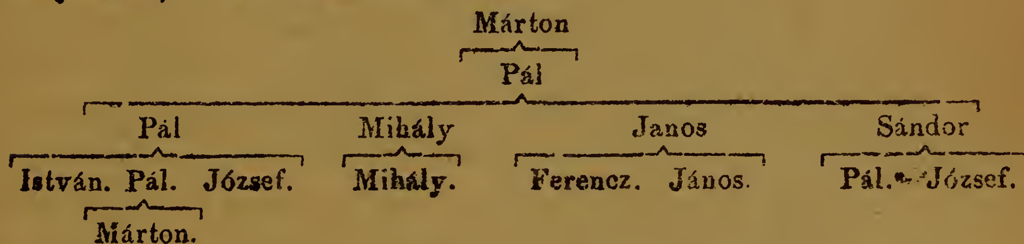
[4]) Ugyanott.

Keméry nemes család él Szabolcs vármegyében Fényes E. Geographiája szerint.

Kemenszky család. 1801-ben I. Ferencz királytól kapta czimeres nemes levelét.

Czimere a paizs kék udvarában egy négyszögű kövekből épült várnak közép bástyáján koronás, fehér ruhás, vörös öves hölgy-alak áll, jobb kezében aranyboton zöldkoszorút tartva; a paizsfölötti sisak koronájából természetes szinű oroszlán nől ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék [1]).

Kementzey család. Kementzey Mihály 1558-ban I. Ferdinand királytól kapta armalis levelét, mely 1609-ben Zemplin városban hirdettetett ki. — A családfa, — melylyen azonban az évszámok hiányzanak, — következő: [2])

A családfa élén álló Mártonnal egykorban él (s talán testvére) László, kinek fia volt József.

Kemléky család. Kihalt család, melyből Kemléky Györgyöt 1626-ban a kir. ügyész többel együtt idézteti [3]).

Kemniczer család. Pest városi család. Kemniczer János pesti vagyonos polgár szerzé a nemességet 1797-ben.

Czimere egy vörös kereszt által — melynek közepén fehér golyó látszik, — négyfelé osztott paizs; az 1-ső és 4-ik osztály arany udvarában hármas zöld halmon szétterjesztett szárnyakkal barna galamb áll; a 2- és 3-ik osztály kék udvara alyján fehér folyam hullámzik, és a fölött ezüst horgony áll. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett sas-szárny között aranyoroszlán áll, első jobb lábával lándzsát tartva. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék [4]).

Közűlök János kir. udvarnok, jogtudor, és a m. udv. kanczelariánál titkár 1844-ben.

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. V.

[2]) A Veszprém megyei levéltárból közli Véghelyi Dezső.

[3]) Sz.-benedeki Convent anni 1626. fasc. 147. nro 41.

[4]) Adami Scuta gentil. tom. V.

Kempelen család. Fejér és Pozsony vármegye nemes családa.

E családból János nep. 1770-ben sz. István rend lovagja, a Ferdinand főhzg gyalog ezred ezredese, és a m. kir. udv. kanczelláriánál tanácsos.

Különösen hiressé lett e családból Kempelen Farkas, fia Kempelen Engelbert cs. kir. kamarai udvari tanácsosnak; született Pozsonyban 1734. jan. 23-án. Mint római szentbirodalmi nemes, M.-Terézia király asszony alatt családja magyar nemességre is emeltetett. Farkas iskoláit Győrben és Bécsben tanulta, és szép tehetségei miatt a M.-Terézia törvénykönyvének németre forditása ő reá bizatott, mit megelégedésre végezvén el, a m. kir. kamarához fogalmazóvá neveztetett, már 1760-ban titkár, 1770-ben tanácsos, és főügy igazgatója volt. A budai kir. palota épitésénél is igazgatóvá neveztetett. A bánságba több telepitvényt eszközle, és e munkájáért ezer forint fizetést nyert, ezt ugyan II. József alatt a több nyugdijasokkal együtt elveszté, de 1786-ban az egyesült magyar és erdélyi kanczelláriánál tanácsossá neveztetett, mely hivatalát elaggott koráig 1798-ig viselte. Több nyelv tudása mellett főleg kitünteté tehetségét a természet- és erőmű-tanban, és gépészetben. Ebbeli tehetségeinek kitünő jeléül hirdetik sachozó és beszélő gépeit. A schönbruni cs. kertben a vizmű szintén az ő találmánya. Irt több munkát is; legérdekesebb ezek közűl az „Über den Mechanismus der Sprache" munkája, melyben beszélő gépét is leirja. Meghalt 1804. mart. 26-án [1]).

Utóbb a család ausztriai bároságot nyert.

Kende család. (Kölcsei.) Szatmár vármegye egyik ősrégi nemes családa, mely a Kölcsey családdal egy vérség lévén, Béla király névtelen jegyzője bizonyitéka szerint [2]) a hét magyar vezérek egyikétől Ond-tól az Ete atyjától vevé származását.

Kölcse helység Szatmár vármegyében fekszik, mely hajdan a fejletlen irásmód szerint Kulch-, Kulche- és Kwlche-nek ira-

---

[1]) L. Advocat Uj históriai Dictionarium. Ford. Mindszenti Sámuel. Pozsony 1808. II. 12. És bővebben lásd életét Melczer és Kölesi Vincze Nemzeti Plutarkus II. köt.

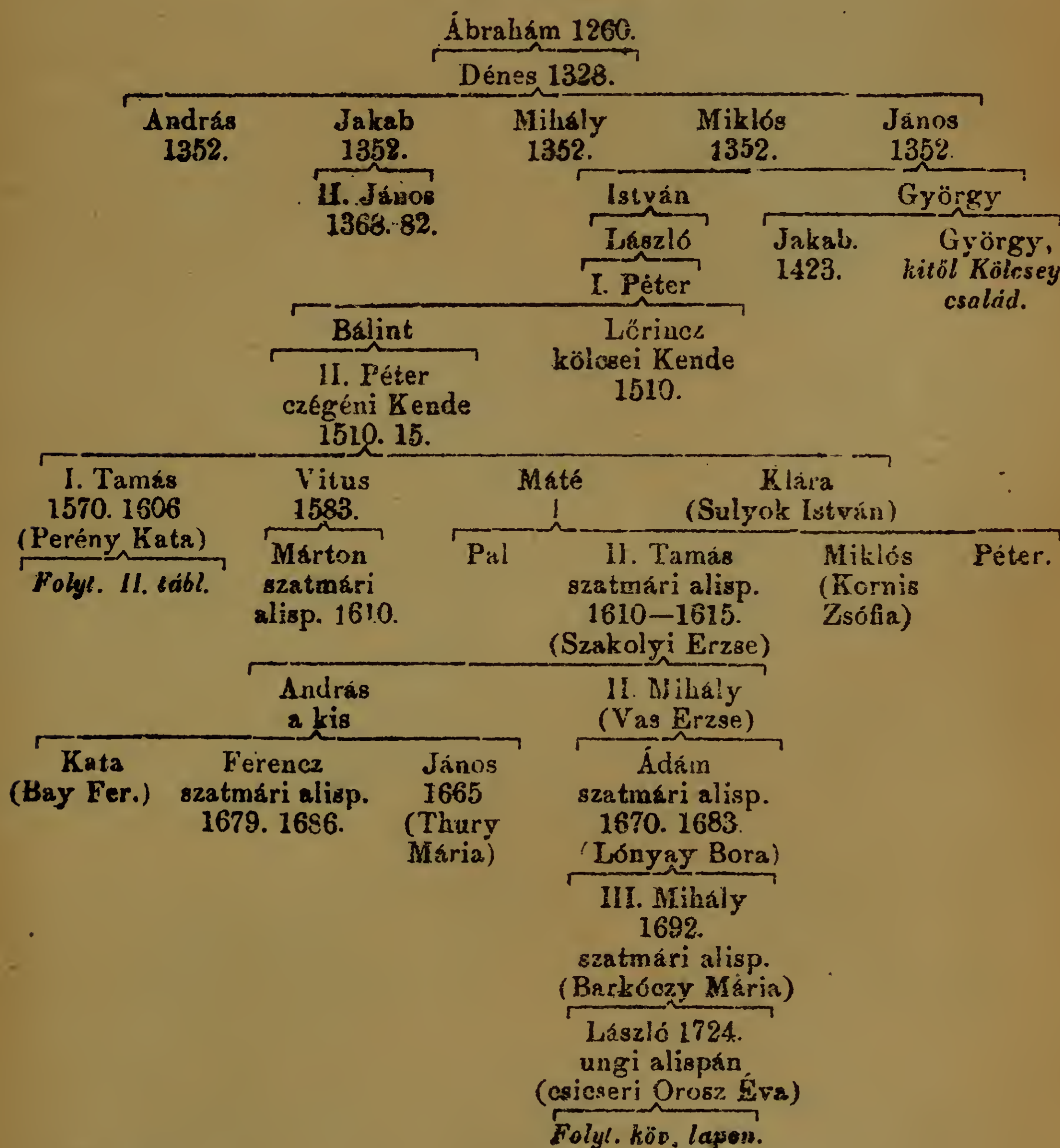
[2]) Anonymus capite VI. — Szabó Károly forditásában 10—11. lapon igy áll: Ónd, Ete atyja, kitől a Kalán és Kölcsei nemzetség származik. — Az Erdélyben elvirágzott Kendi család (l. ezt) Kundu (Könd) vezértől származik. L. Szabó Károly Béla kir. névtelen jegyzője 10. lap. és Wolph. Bethlen III. 463.

tott, és ezt birván az első foglalás óta a nemzetség, erről neveztettek a család tagjai is a XIV. századig, a midőn azután a közös törzsből két fő-ág válván ki, az egyik a Kölcsey nevet tartá meg (*Lásd Kölcsey család*) a másik pedig Kende nevezeten lett ismeretessé; mig később ez utóbbi is két fő-vonalra a czégényi és csekei ágakra terjedt szét.

A közös törzs vérségéből IV. Béla király alatt élt Kölcsey Ábrahám, és mint egy irónk [1]) állitja: igen nevezetes ember volt. Utódai 1352-ben mestereknek (magistri) czimeztettek, egy 1382 ki okmány szerint pedig előkelő nemeseknek (praenobiles) neveztetnek [2]).

Nevezett Ábrahámtól a család leszármazása következő:

I. tábla.

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 256.

[2]) Ugyanott 257.

László 1724. *ki az előbbi lapon.*
ungi alispán
(Csicseri Orosz Eva)

László sz. 1722. † 1803. jesuita, nváradi kanonok. | János kassai tartom. biztos (Kapy Teréz) | Anna (Klobusiczky László) | Krisztina (Buday István) | Rozália (Pongrácz Mátyás) | Klára apácza † 1806.

József husz. kapit. (Jabróczky l.) | János a nádori irodában † | Pál szatmári alispán (Becski Ágnes) | Mihály a tiszántúli ker. tábl. hivat. | Julianna (b. Mesko József) | Mária (Fáy Bertalan)

József gyermeke: László
László gyermekei: János † | Kriska (Eperjesi László)

Mihály gyermekei: László. István. Péter. Pál. Mih. Istv. Zsigm.
László gyermekei: Kálmán. Károly.

Pál (Becski Ágnes) gyermeke: Pál
Pál gyermekei: Lajos (Szuhányi Laura) | Bertalan.
Lajos gyermekei: Elemér. Béla. Sándor. Ferencz. Zsigmond. Tibor

II. tábla.

I. Tamás, *ki az I. táblán.*
1570—1606.
(Perényi Kata)

András a nagy
szatmári alisp. 1661. 62.
(Sulyok Bora)

Márton. | Gábor 1665—67. szatmári alisp. (Bánffy Zsuzsa) | Mihály 1692. | János

Gábor gyermeke: Klára (Bánffy Farkas)
Mihály gyermeke: Zsigmond 1792 szatmár v. alispán
Zsigmond gyermeke: Sándor (Palágyi Zzuzsa)
János gyermeke: Erzse (Turóczi Imre)

Sándor gyermekei: Ferencz (Ruthényi Zsuzsa) | Anna.

Ferencz gyermekei: János (Fejes Kriska) | Gábor (Rutkay Anna)

János gyermeke: Sándor (Gömöri Tullia)
Sándor gyermekei: Ferencz | N. (Széki Péterné)

Gábor gyermekei: László | Zsigmond (él) szatmári alisp. 1832—1841. s követ. (Kállay Kata)

Zsigmond gyermekei: Gusztáv szatmári alisp. 1849. (Škultéty Teréz) | Kánuth volt főszbiró 1849. (Kállay Ida) | Klementina (Fogarassy Sámuel)

Gusztáv gyermekei: Nydia. Csilla. Zsigmond.
Kánuth gyermekei: Mathild. Paulina. Klaudia. Juliska

A törzs Ábrahám fiának Dienesnek fiai Kulchey János, Jakab, András, Mihály és Miklós mesterek azon hatalmaskodásárt, hogy Dománhidy Miklósnak fiát Miklóst megölték, 1352-ben szatmármegyei Ököritó és Etetykutja[1]) egész helységeiket és Macha helységnek felerészét vérdijúl Dománhidy Miklós fiainak adák által[2]), a nevezett helységeknek a nemzetség ős időktől birtokában lévén és annak határát 1238-ban járatván meg[3]).

1376 ban nevezett Dienesnek fia András, és Jakabnak fia II. János királyi parancs mellett Kölcse helység határát járaták[4]).

1382 ben I. Jánosnak (a Diénes fiának) fiai: György és István, nemkülönben Jakabnak fia II. János ellenmondván Baktai Péter fiának Barnabásnak beregmegyei Baktai helységbe beiktatása iránt, ezen ellentmondás okát terjesztik elé[5]).

1368—1376 ban nevezett Dienesnek fia András és Jakabnak fia II. János birták Czégény helységet, melyet I. Lajos király 1344-ben adományozott az akkor még közösen Kölcsey nevezetü nemzetségnek[6]).

1423-ban a Domahidy és Báthori-akkal kötött peralku utján I. Jánosnak fiai István és György Danyád helységnek két harmadrészét nyerik birtokúl[7]).

1444-ben Kende Sándor és Mátyás Szatmár megyéből részt vettek a budai országgyülésen, és azt aláirták[8]). Mátyás még ez évben Várnánál veszté életét.

---

[1]) Talán Etety-kutja helynévben kereshetni Ond vezér fiának Eté-nek nevét, és innen Ete-kutja?

[2]) Szirmay Szatmár várm. II. 254.

[3]) Ugyanott II. 121.

[4]) Ugyanott 254.

[5]) Ugyanott 254—255.

[6]) Ugyanott 224.

[7]) Ugyanott 222.

[8]) Ugyanott I. 45.

1455-ben Kende László szatmármegyei Penészleken és Szent-Miklóson birtokrészt kap királyi adományban [1]).

1555-ben Kende Miklós, ki csulai előnevet viselt, (s a családfán nem áll) sabáczi bán volt [2]).

1510-ben kölcsei Kende Lőrincz és Péter birták Czégény helységét [3]).

1515-ben most emlitett Kende Péter, már czégényi előnévvel élve szatmármegyei Istvándi, Kis-szekeres, Milota és Cseke helységben részbirtokra királyi adományt visz [4]), nemkülönben Kölcse helység egy részére is kir. adományt nyer [5]).

1583-ban Kölcsei Kende Vitus Dányádi birtokrészére királyi adomány-levelet nyer [6]).

Emlitett II. Péter gyermekeinél a Kende család két fonalra szakad, az egyik a czégényi ág I. Tamástól jő le, és a II. táblázaton látható, a másik fővonal a csekei, mely Mátétól származik le.

Márton 1610-ben Szatmár vármegye alispánja [7]).

II. Tamás Máténak fia 1609—1615-ben szintén azon megye alispánja [8]). Egyik fia András, ki a táblázat szerint a másik ágbelitől megkülönböztetőleg kisnek iratik, 1658 — 1663-ban hasonlóan atyját követé az alispáni hivatalban [9]). Ezen Andrásnak gyermekei: 1. Kata Bay Ferenczné, 2. János, kinek neje Thury Mária 1665-ben Rápolt és Tyukod helységbeli részbirtokra királyi adományt nyer [10]), és a 3-ik testvér Ferencz, ki 1679—1686-ban szintén Szatmár megye alispánságát viselte [11]).

II. Mihálynak Vas Erzsébettől fia Ádám 1670—1683-ig szatmári alispán [12]), és 1681-ben országgyülési követe volt, midőn az

---

1) Szirmay Szatmár várm. II. 22. 41.

2) Pray Annales IV. p. 313. — Jászay Pál A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 256. lap.

3) Szirmay Szatmár várm. II. 224.

4) Ugyanott II. 39. 240. 245. 260.

5) Ugyanott II. 255.

6) Ugyanott II. 222.

7) Ugyanott I. 129.

8) Ugyanott I. 129.

9) Ugyanott I. 129.

10) Ugyanott II. 123. 127.

11) Ugyanott I. 129.

12) Ugyanott I. 129.

erdélyi határok vizsgálására rendelt választmány egyik tagjául neveztetett ki [1]). Fia III. Mihály 1692-ben atyját követé az alispánságban a másik ágból származott Zsigmonddal együtt [2]). Ennek Barkóczy Máriától fia László 1722-ben Ung vármegyének [3]), 1724—1726-ban pedig Szatmárnak alispánja [4]). Nejétől csicseri Orosz Évától hat gyermeke maradt következőleg: a) László született 1722-ben. Előbb jesuita volt, azután 1776. dec. 27-én nagyváradi kanonok és kisprépost. 1801-ben tartá arany miséjét. Ő alapitá a furtai paplakot, és gazdagitá az ottani egyházat. Ő nevelteté testvérének Jánosnak unokáját Lászlót. Meghalt 1803-ban oct. 12-én. — b) János, előbb a debreczeni utóbb kassai kerületi fő-tartománybiztos. Róla alább. — c) Anna Klobusiczky Lászlóné. — d) Krisztina bölsei Budai Istvánné.—e) Rozália sz.-miklósi Pongrácz Mátyásné, és végre f) Klára orsolya-apácza, meghalt 1806-ban kora 71. évében.

Nevezett Jánosnak a tartományi főbiztosnak nejétől kapivári Kapy Teréztől ismét hat gyermeke született, ugymint 1. József előbb a nádorhuszár ezredben kapitány, több harczban vett részt, és sebeket nyert. Utóbb magát Erdélybe a gyalogsághoz tétetě által. Jábróczky leánytól fia László, kinek gyermekei a táblázaton állanak. — 2. János előbb megyei hivatalt viselt, utóbb főherczeg Sándor nádornak irodájába tétetett. Legszebb korában halt el. — 3. Pál 1778-ban Szatmár vármegye alszolgabirája, 1785-ben pedig másod alispánja [5]). Meghalt 1805-ben. Nejétől tasnádszántói Becsky Ágnestől fia Pál, kinek fiai Bertalan elhalt, és Lajos, kinek neje Szuhányi Laura 1856-ki máj. 18-án Csekében a Kölcsey siremlékét ünnepélyesen megujjitá rokonaival együtt. Gyermekeit a táblázat mutatja. — 4) Mihály a tiszántúli kerületi táblánál hivataloskodott, és Ung megye táblabirája volt. Gyermekei és unokái a családfán állanak. — 5) Julianna b. Mesko Józsefné, és 6. Mária Fáy Bertalan tornai főispán hitvese, meghalt 1800. dec. 30-án.

A II. táblázat az ugynevezett czégényi ágat mutatja. Ennek alapitója

I. Tamás 1605-ben magyar lovassági vezér volt, a midőn Zaluzovszky Péter skolai hadi parancsnok közli vele a lengyel tanácsnak

---

[1]) 1681-ki 23. törv. cz.
[2]) Szirmay Szatmár várm. I. 129.
[3]) Lehoczky Stemmat. I. 216. — Vay Német hivség 398—419.
[4]) Szirmay Szatmár várm. I. 130.
[5]) Ugyanott 130. 135.

és III. Zsigmond lengyel királynak parancsát, hogy a lengyel és kozák katonáknak a császári tábornál szolgálatot vállalni nem szabad [1]). Fiának András nak, ki nagynak neveztetett, lekcsei Sulyok Borbálától több gyermekei közűl Gábor több rendbeli követséget viselt Szatmár vármegye részéről, igy 1664-ben a kassai gyülésre, 1670-ben az eperjesi majd zólyomi tanácskozásra járt [2]). Vezére lévén a megyei fölkelő nemességnek, Lónyai Anna Kemény János erdélyi fejedelemnő felhivására Mikolai Boldizsárral a Gombás nevü erdőnél a szatmári várból rakonczátlankodó német őrséget 1669-ben részint levágták, részint a Szamosba szoritották [3]). 1672-ben már Tökölyi részén harczol, midőn társaival együtt Cobb császári tábornok által Györke falunál megveretett. [4]). Igy mint pártütőnek minden javai elfoglaltattak, később azonban 1673-ban kegyelmet nyert, melyet Kollonich Lipót püspök gr. Strassoldo tábornokhoz intézett és a szatmármegyei levéltárban lévő német levelében következőkből állott, hogy a császár „három Kende-jék életének megkegyelmezett, és jószágaikat is vissza adja, hogy őket azon (reform.) vallásban nem háborgatja, hogy Szatmár külvárosában lakhatnak, és nevezett tábornok őket a pártütők minden üldözései ellen védelmezni tartozik [5]). Életök megmaradt, de családi adatok szerint — javaikat kamarai zálogként a gróf Barkóczyak birják.—Mindezek előtt még 1660-ban mennyire ellensége volt Kende Gábornak Barcsay Ákos az erdélyi fejedelmi praetendens, kitünik onnan, hogy midőn Szatmár-Némethi vár feladására az alkupontokat késziték, az átalános bocsánat alúl csak Kende Gábort vevé ki [6]).

Gábornak testvére Márton 1670-ben szintén az eperjesi tanácskozmányra volt küldve Szatmár megye által [7]).

Gábor harmadik testvérének Mihálynak fia Zsigmond 1706-1709-ben Szatmár vármegye alispánja volt [8]), és 1705-ben mint a Rákóczy-forradalom részese a szécsényi gyülésen Szatmár vármegyét

[1]) Ugyanott II. 257. Ezen levél a Szatmár vármegyei levéltárban van, és a lengyel ur elferditve Thomae Kindy de Kolcae – czimezi az érdeklettet.

[2]) Szirmay Szatmár várm I. 75. 76.

[3]) E hely most is Német-itató-nak neveztetik.

[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 146.

[5]) Szirmay Szatmár várm. II. 257.

[6]) Ugyanott I. 166.

[7]) Ugyanott I. 76.

[8]) Ugyanott I. 130.

képviselte [1]. — Azonban e korban még egy Zsigmond élt, ki 1692-ben alispán volt [2]; és ki a kezdődő forradalomnak ellene veté magát, és Rákóczy népe ellen harczolván, 1703-ban őt a kuruczok kardra hányák [3].

Az előbbi Zsigmondnak fia Sándor (vagy Sandrin) 1684-ben Szatmár vármegye szolgabirája volt [4].

Sándornak fia Ferencz, kinek Ruthényi Zsuzsannától Gábor, kinek fia a most élő

Zsigmond, Szatmár vármegyének az 1839-ki és 184⁷/₈-ki országgyülésen követe, 1832—1841-ig első alispánja; 1849-ben kormánybiztos, köztiszteletben megőszült férfiu, ki övéi, ismerői és a vidék osztatlan szeretetét birja, jelenleg Czégényben saját fáradsága és szorgalma által teremtett szép tusculanumában lakik fiatal lélekkel és buzgó részvéttel kisérve a közügyeket, és a tudomány, barátság és kertészkedés örömei közt osztva fel idejét, családa ős patriarchájaként él. Nejétől Kállay Katalintól két fia él: Gusztáv, mint Szatmár megyének 1849-ben volt utolsó alispánja; testvére pedig Kanuth mint ugyanakkor azon megyének főszolgabirája vonult vissza a közpályáról. Mindkettőnek a családfán láthatólag családa van.

A család ősi czimere — mint följebb a metszvény mutatja — egy sárkánytól körített vért, melynek kék udvarában férfi kar könyöklő helyzetben, három szál kinyílt rózsát tart, fölötte jobbról félhold, balról aranycsillag ragyog.

Kendecsy család. Zemplin vármegye czimerleveles családai közé számitatik [5].

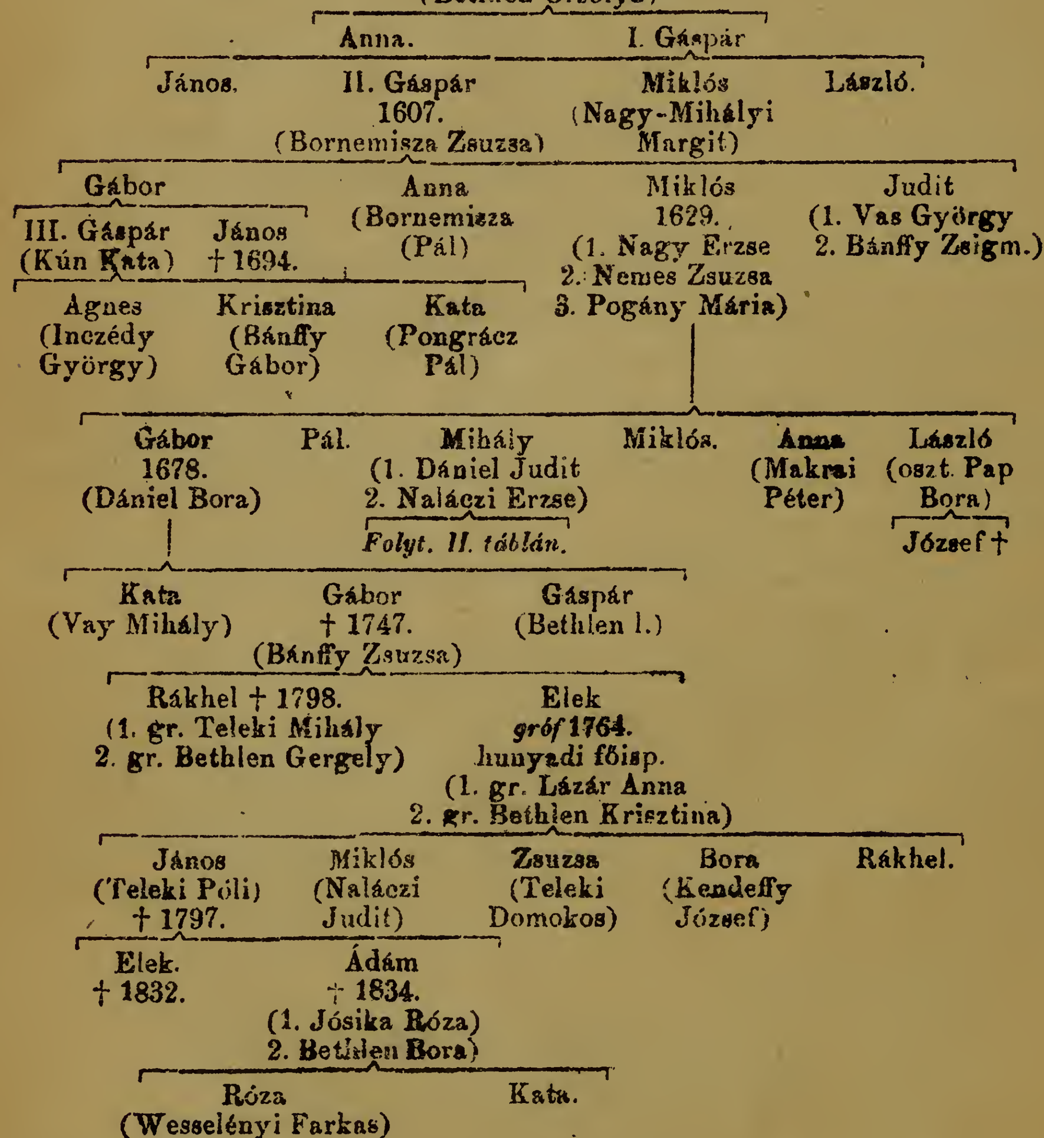
Kendeffy család. (Malomvizi, gróf † és nemes). Erdély egyik ős családa. Eredete, mint több családainknak, homályban borong; némelyek a Mara és Kenderessy családokkal közös törzsből eredeztetik, és ide mutathat eme családokkal közös Malomvizi előneve; mások [6] ellenben a családot magát a hét magyar vezérek egyikétől Könd-től (Kundu) származtatják [7], mire ismét a család veze-

---

[1] Ugyanott I. 76.
[2] Ugyanott I. 129.
[3] Szalay L. Magyarország története VI. köt. 90. lap.
[4] Szirmay Szatmár várm. I. 133.
[5] Szirmay C. Zemplin. not. top. 113.
[6] Benkő Transylv. Specialis.
[7] L. Kendeffy Gábor fölött mondott halotti beszéd 1747-ben. Wagner Mss. LXXX. 31.

ték neve, — mely később Könde vagy Kendétől Kendeffyre változhatott, — több valószinűséggel nyujthat alapot. Ez utóbbi állitmány védői a XIII. századtól a XVI. századig Kende néven hozzák le a család nemzékrendét, és állitólag ekkor veszik fel a Kendeffy nevet. Azonban találunk már a Hunyadiak korában is a Kündeffy névre [1]), melyből már e korban e névnek előbb történt fölvételére is következtethetünk. — A család leszármazási fája a XVI. század elejétől kezdve igy hozatik [2]) le:

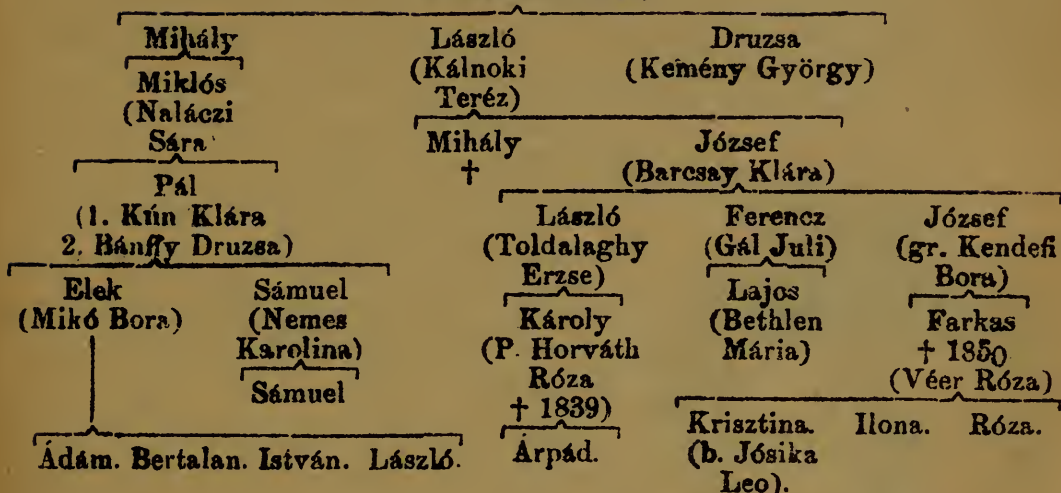
I. tábla.

[1]) Gr. Teleki Józs. Hunyadiak kora I. kötetében.
[2]) Kővári Erdély nev. cs. 152. l. után egy kis különbséggel.

II. tábla.

Mihály, *ki az I. táblán*
1670.
(1. Dániel Judit
2. Naláczi Erzse)

Eddig a családfa. Azonban, hogy a leszármazási kimutatás hiányos, mutatják a következők, kik arról hiányzanak, igy

Kendeffy János 1550-ben Martinuzzi által az Erdélybe beütni akaró oláhok ellen küldetik [1]).

Kendeffy Mihály, és ennek fiai Gábor és István, kik 1603-ban Székely Mózses mellett a Bárczán estek el [2]). Szintén ez időben esett el egy fiatal Kendeffy Gáspár, kik mind nincsenek a táblázaton.

A táblázaton állók közűl Miklósnak fia Gábor 1661-ben él [3]).

I. Gábornak fia János 1694-ben halt meg [4]).

A mult század másodfelében Kendeffy Rákhel előbb Teleki Mihály, utóbb Bethlen Gergely neje, egyike vala azon lelkes úrnőknek, kik magyar könyvek gyüjtésében lelték kedvüket. Rákhelnek testvére

Elek főkormányzói tanácsos 1764-ben M.-Terézia által grófságot nyert ágára nézve. Unokája

Ádám a család nevét az ujabb korban a legnépszerübbé tevé. „Férfias szép arcza — igy ir róla Kővári — széles melle, jó termete

---

[1]) Forgách Commentarii p. 11.
[2]) Wolph. Bethlen V. 410. VI. 295. 408.
[3]) L. Katona Hist. critica. XXXIII. p. 243.
[4]) Cserei Mih. 236.

feltünővé tették. Mint egyedüli fiú elkényeztetve, mit se tanulva nő fel; majd fölébred benne a lángész bizonyos neme: úszás, vívás, lovaglás, lövés és minden férfias kedvtelésben elölmegy, a kolosvári vívó iskola alapitója lesz; a gazdászat előmozditására teméntelen gépeket hozat . . . A politikai pályán, megye-gyüléseken mint Wesselényi barátja, az ellenzéknél is előbb jár; de aristocratább és kevesbbé elbűvölő szónok lévén barátjánál, a népszerüség azon fokára épen nem emelkedhetett. — 1834. febr. 4-én tánczvigalomban vesz részt, ott leányával még tánczol; végeztével a szekeret be nem várva, leányát ölébe még haza viszi: s pár óra mulva a sziv balkamarájából felmenő nagy élet-ér kettérepedése következtében halva volt a még csak 39 éves népszerű hazafi. Benne a grófi ág kihalt."

A család a Hátszeg gyönyörü vidékén birtokos, ott fekszik Malomviz, s fölötte Kolczvár festői romja, melynek erkélyéről, mint a család fészkéről, Kendeffy Ilona a mélységbe eregette fonalszálait. Régenten e várhoz hatszáz jobbágy tartozott. Ezenkivül székel a család Magyar-Brettyén, és Orlya-Boldogfalván, hol a Hátszegvidék legfestőibb kastélyát a család birta. Hivatalban ritkán vettek részt, nagyobb részben szép birtokaikat kezelve élnek.

A család czimere — mint a metszvény ábrázolja — a paizs udvarában egy koronából kiemelkedő nyilazó férfiu [3]).

Kendelényi család. (Hagyárosi.) Előnevéről következtetve Zala vármegyei eredetü család. Fényes Elek Geographiája szerint Heves megyében birtokos.

Kendelényi Ferencz 1844-ben m. kir. kanczellariai fogalmazó.

Kendelényi József ugyanakkor hites ügyvéd, a m. kir. helytartóságnál kezd hivataloskodni.

---

[1]) L. Katona Hist. critica. XXXIII. p. 243.

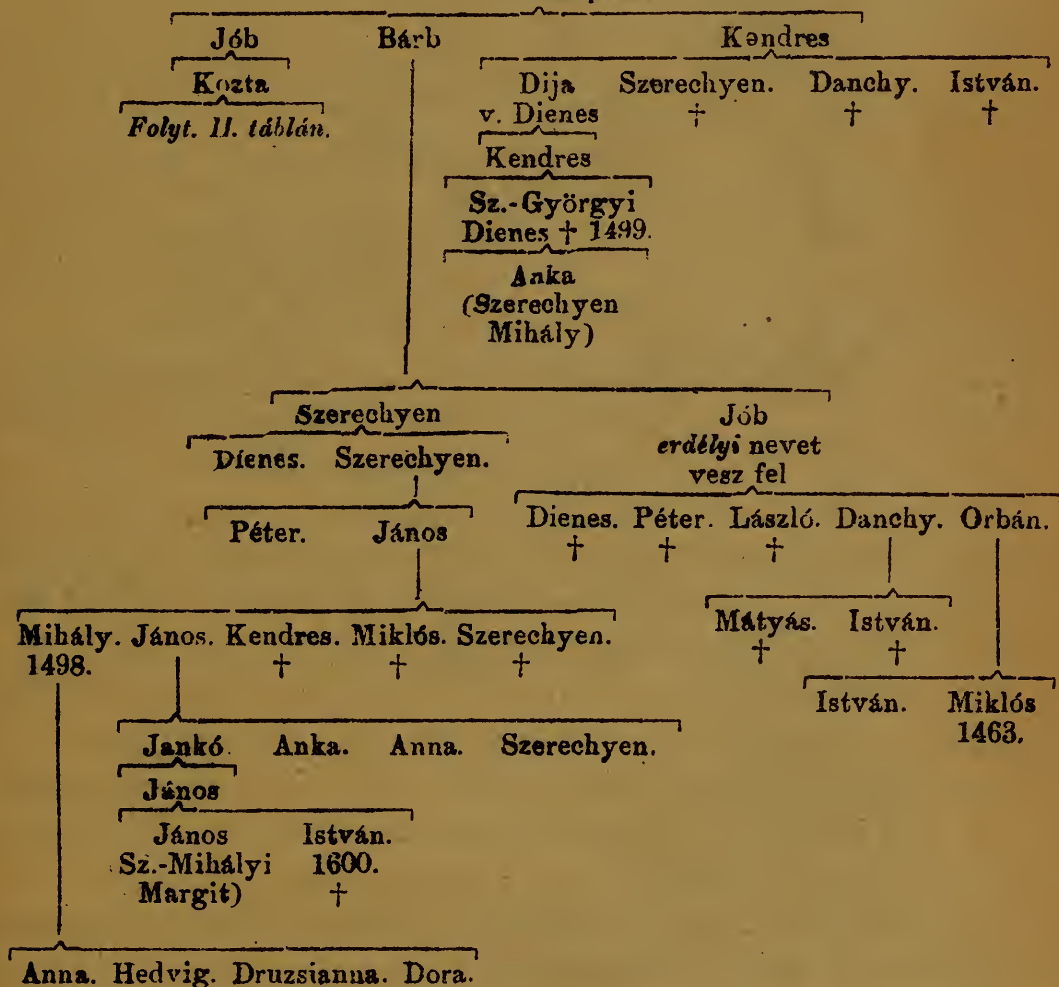
[2]) Cserei Mih. 236.

[3]) Kővári Erdély nev. családai 151.

Kenderessy család. (Felső-Szálláspataki.) Hunyad vármegye egyik ős családa. A család a XIII. században élt Szálláspataki G e r g e l y t ő l származtatik az élő M a r a, és kihalt S z e r e c s e n, és Szentgyörgy K e n d e r e s s y családdal együtt [1].

Nevezett Gergelytől az egész ivadék leszármazása következőleg jő le:

I. t á b l a.

[1]) Családi közlés szerint. Ellenben K ő v á r i id. munkájában az előtte volt családfa szerint a Kenderessi családot a M a r a és K e n d e f f y-ekkel is egy törzsből, de a XV. század vége felé élt Szálláspataki Dancsul-tól irja eredeztetteknek; minthogy táblázatunkkal Kővári eléadása ellenkezik, és okmányok nélkül ide vagy oda nem szavazhatok, közlöm Kővári eléadását is itt, mely igy hangzik: „Az előttünk fekvő családfa egy törzsből származtatja (a Kenderessieket) a Mara és Kendeffy családdal. Szálláspataki Dancsulnak, ki a XV. század

II. tábla.

Kozta, *ki az I. táblán.*

Kendres — Gergely. † — Danichy, 1400. tájt. *kitől a Mara család.*

Kendres:
István. 1471. †
László

László → János → Kendres → László

László:
Miklós. — János. — Péter. — Mihály.

Miklós:
Gáspár. — Ferencz (1628—37)

Ferencz → István

István:
Mihály — János — Miklós

János → Mihály.

Miklós → Gáspár. — Mihály.

Mihály:
Farkas. — Imre. — Ferencz. — István Hunyad v. pénztárn. (1. Balási Bora 2. Csóka Éva)

István:
Zsigmond — Mihály † 1785. — György

Zsigmond → Hunyad v. főpénztárn. 1794.

György:
Dániel. † — János. † — Béni. † — Ábrahám — Gáspár. Hunyad v. alszbiró 1815. — Elek. — Sámuel.

Ábrahám → Albert 1858. — Mihály 1858.

Mihály († 1785):
István. — Miklós. — János. — Mihály sz. 1758. † 1824. gubern tanácsos (1. Balia Rebeka 2. Szotyori Mária) — Ferencz Hunyad v. aljegyző 1794. — József Hunyad v. főszbiró 1794. — Sámuel †. — Elek †. — László †. — Dienes — Lajos †. — Zsigmond †.

Mihály (sz. 1758.) → Ferencz † 1854. (Bardócz Klára) → Sándor → Antal. — Árpád.

Dienes → Ignácz → Dienes.

Az I. táblázaton látjuk a kihalt Szerechen és Szentgyörgyi Kenderessy ágazat leszármazását.

---

végc felé élt, három fiat tulajdonitanak: Lászlót, kitől a Kendeffik, Jakabot, kitől a Marák és Pétert, kitől a Kenderessiek származtak le. Ezen Péter fiai László *), ennek Miklós, ennek Ferencz (1628—37), ennek István, ennek Mihály, ennek István hunyadmegyei pénztárnok, kinek első neje Balázsi Borbála, második Csóka Eva, kitől a mostan élők elágaznak" stb., ez utóbbiakat már táblázatunkon is találjuk.

*) És János, kinek fia vala azon K. Péter, ki 1558-ban hunyadmemegyei adószedővé neveztetett; 23. dec. art. 7.; ki aztán kihalt.

A táblázatok hitelességére nem láttam ugyan okleveleket, de azt látom, hogy a II. táblázatot kezdő K o s z t a - tól néhány izen lejövő nemzedék aligha más neveket nem igényel, mert Albert királynak 1439-ben kelt oklevele, melyben megerősiti a Zsigmond királytól nyert de a töröknek Erdélybe beütése alatt elvesztett okleveleket, az Erdélyből a Vaskapun által Karánsebes felé vezető só-uton lévő hid fentartását a viz-aknai só-kamarából a Kenderessy családot illető segedelem iránt [1]), igy nevezi meg a családtagokat „F i d e l i s n o s t e r L a d i s l a u s, f i l i u s J o a n n i s, f i l i i K e n d e de M a l o m v i z, s u o a c e j u s d e m J o a n n i s f i l i i K e n d e, — n e c n o n K e n d e r e s, e t N i c o l a i f r a t r u m s u o r u m c a r n a l i u m" stb., miből az következik hogy malomvizi K e n d e volt atyja J á n o s n a k, kinek fiai L á s z l ó, K e n d e r e s és M i k l ó s. Innen nem csak az sejthető, hogy tán K o s z t a helyébe K e n d e lenne teendő, de az is egyszersmind kiviláglik, hogy a család legelőbb m a l o m v i z i-nek iratott, továbbá, hogy K e n d é - nek (mely keresztnév volt) J á n o s fiától, — ki már K e n d e f f y-nek méltán neveztethetett, (Joannes filius Kende) és ennek unokáitól és pedig K e n d e r e s-től a név mutatása mellett származhatott a K e n d e r e s s y család; de egyszersmind e családból eredett a már tárgyalt Kendeffy család is.

Már 1445-ben lelünk malomvizi Kenderessy M i h á l y r a, ki magát Hunyady János vajdának alispánjául és Marmaros megyében helytartójául irja, midőn több Marmaros megyei oláh helységnek kenézségét bizonyos oláhokra ruházza [2]).

1455-ben malomvizi Kendrys J á n o s és Kende L á s z l ó Szatmár várm. Gencs helységben részt kap [3]).

Nem tudjuk a fentebbi táblázaton kimutatni azon malomvizi Kenderessy P á l t, kinek 1503-ban Csáholy Margit szatmármegyei Szárazberek Laskod stb. helységbeli részét 200 frton elzálogita [3]).

Hasonlóan hiában keressük e táblázaton gyali Kenderessy M i h á l y t, ki 1505-ben Pest vármegyének, és azon Kenderessy M i h á l y t, ki ugyanakkor Bács vármegyének volt követe a rákosi or-

[1]) Katona Historia critic. XII. 918. — Fejér Cod. dipl. XI. 316. V. ö. Teleki Hunyadiak kora I. k. 138.

[2]) Szirmay Szatmár várm. I. 7. — Ez idézet után tévedéssel állitatik Teleki Hunyadiak kora I. k. 461. lapon szatmári alispánul; nem is fordul elő Szirmaynál az alispánok névsorában, és valoszinűleg Hunyad megyében volt alispán.

[3]) Szirmay Szatmár várm. II. 41.

[4]) Leleszi Convent. protocol. 4.

szággyülésen [1]. — Szintén nincs a táblázaton azon malomvizi Kenderessy Miklós sem, ki mint Szapolyai hive 1526-ban a tokaji gyülésen jelen volt [2].

A családfán a mostani nemzedéket — mely felső-szálláspataki előnévvel él — azon Istvántól látjuk elterjedtnek, ki hunyadmegyei pénztárnok volt a mult században, és kinek két nejétől Balási Borbálától, és Csóka Évától három ágra terjedt a család.

Zsigmondnak fia Zsigmond 1794-ben Hunyad megye főpénztárnoka volt. Magnélkül halt ki.

Mihálynak († 1785) fiai közül Ferencz 1794-ben hunyadmegyei aljegyző. Másik fia Mihály szül 1758. nov. 17-én; a főkormányszéknél kezde szolgálni, és 1815. előtt már fő-korm.-széki tanácsos volt, egyszersmind a nemzeti nyelv nagy barátja, sőt mint iró néhány értekezést is irt. A szép művészet iránti hajlama a kolosvári szinház felállitásának is egyik buzgó pártolójává, és nevét tiszteltté tevé. Meghalt 1824. april. 24-én [3]. Fia

Ferencz a kincstárnál volt fogalmazó. Átyja tudomány-szeretetét szintén öröklé, és az „Árpádia" hist. zsebkönyvben pár történelmi értekezést nyomatott.

Mihály gubernialis tanácsos testvérének Györgynek fiai közül Gáspár 1815-ben Hunyad megyében alszolgabiró volt.

Hasonlóan a legutóbbi nemzedékből Károly 1847-ben mint gubern. fogalmazó, Ferencz 1847-ben tart. biztos hivataloskodott.

Ezeken fölül ugyancsak Erdélyben, sőt Hunyadban a hiv. tiszti névtárban leljünk serélyi előnevezettel élő Kenderessy-eket is: ilyenek József 1794-ben Hunyad vármegye főszolgabirája. Farkas ugyanott 1847-ben alszolgabiró.

Ezek is e családhoz tartozók-e? — valamint kiskendi Kenderessy Zsigmond, ki 1847-ben kincstári járulnok volt; — nem tudjuk.

Kendi család. (Szarvas-kendi †.) Erdélyben szerepelt, és egyike volt a leggazdagabb, legtevékenyebb, legnyugtalanabb hazafi családoknak, tagjai nagyobb részben fő hivatalokat viseltek ugyan, de többnyire vagy mindenik nótáztatott, vagy épen politikai vérpadra kerültek. „Mindenik ellenzéki főnök volt a fenálló kormány ellenében, de hogy mindenik — ugymond Kővári [4]) — a haza szabadsága mar-

---

[1]) Jászay Pál, A magyar nemz. napjai a mohácsi vész után 157. 158 lap.

[2]) Ugyanott 81.

[3]) Tudományos gyüjtemény 1825-ki évfoly. XI. köt. arczképe is látható.

[4]) Kővári Erdély nev. cs. 155.

tyra lett volna: legalább eddigi történeti adataink szerint, azt nem állithatjuk."

A kölcsei Kende család ezen Kendiek-et saját ágazatául igényli. (*Lásd igy e kötet végén*) Mások a család eredetét Könd (vagy Kund) vezértől hozzák le [1], és dobokai-Kend alapitását is nekik tulajdonitják [2]. Első előnevük Szarvas-Kend lehetett, a XIV. században élt Kendy István, a törzsnek Tamásnak fia magát Kendi-Lónáról irta, és e mellett maradtak utódai mintegy századig, mig Antal az alvajda Vas leányt vévén nőül, azzal Vasas-Szent-Ivánt kapja leány-negyedben, minek következtében fia János Szent-iványi előnevet vesz fel, míg másik fia Anal Radnót-ot kapja, és radnóti-nak iratá magát. — Nem épen teljes családfájuk [3] következő:

Tamás

István 1384.

I. János 1434–37. (Győrfalvi Kata) | György 1434.

(I. János gyermekei:) II. György | I. Ferencz 1482. (Nagylaki Veronika) | Antal 1472–1504. erdélyi vajda (1. czegei Vas Kata 2. Erdélyi Hedvig)

(II. György gyermekei:) Gál 1524. | Ilona 1494. (Angeloné)

(Antal gyermekei:) II. János † 1536. | II. Antal † 1558. (Bogáthi Klára) | II. Ferencz † 1558. vajda (1. Bánffy Magd. † 1538. 2. Lévai Kata † 1551. 3 Homonnai Bora) | Mihály (1. Szilvásy Zsófia 2. Bánffy Kata)

(II. János fia:) III. János 1569. (Kendeffy Anna)

(Mihály utódai:) *Lásd folyt. köv. lap.*

(II. Ferencz gyermekei:) III. Ferencz 1580. | III. György kincstárnok | I. Gábor † 1594. (Balassa Margit) | III. Antal.

(I. Gábor gyermekei:) II. Gábor (Révay Anna) | István (Csapy Zsuzsa)

(II. Gábor gyermekei:) III. Gábor 1597. | Anna (1. Czobor Márton 2. Pongrácz István)

(III. Ferencz gyermekei:) Péter † 1582. | V. Ferencz 1597. (1. Bebek Judit 2. Zeleméri Bora) | Farkas (Keméndi Bora) | Janos (Bánffy Magd.) | Judit † 1637. (Haller István)

(V. Ferencz leánya:) Judit (Haller István)

[1]) Wolph. Bethlen tom. III. 463.
[2]) Hodor Doboka várm. 123.
[3]) Kővári Erdély nev. cs. 154.

I. Mihály, *ki az előbbi lapon*
(Szilvásy Zsófia
(Bánffy Kata)

Sándor	Ferencz
† 1594. B.-Szolnok v. főisp. (1. Patóchi Klára) 2. Almádi Anna)	† 1494.

Sándor gyermekei:

Zsófia	Zsuzsa	Krisztina	István
(Bogáthy Menyhért)	(1. Báthori Boldizsár 2. Csáky István)	(1. Kovacsóczy Farkas, 2. Giczy Péter 3. Némethy Gergely)	† 1628. kanczellár

István leánya: Krisztina (Haller Zsigmond)

A család-történelmi szerepet Kendy Antal az 1496. tájban al-vajda nyitja meg [1]).

Testvérének Györgynek fia Kendy Pál 1524-ben Vass Balással mint Doboka megye küldöttei a Szapolyai János vajda kihágásai ellen fölkelt székelyek mellett a királyhoz kérvényt irnak alá [2]).

II. János mint Szapolyay híve és vezére I. Ferdinand ellenében Eperjes mellett esett el 1536-ban [3]).

II. Ferencz már nagy szerepet visz, 1534-ben Medgyesnél ő keríti meg Grittit [4]). 1540-ben Majláthtal János király ellen támad, végre kegyelmet kér, János király megkegyelmez neki, de Magyarországra száműzi. Később Izabella kegyéből haza megy, s miután Izabella által Erdély Ferdinandnak átadatik, Ferdinand által Dobó Istvánnal 1553. april. 9-én vajdává neveztetik [5]). De azért Izabella híve maradt, s maga ment ennek visszahivására 1556-ki jul. 6-án. Azonban a visszajött Izabella női-kormányát csak hamar megúnta, és a kormányt több társsal Bebek kezére akará játszani, e végett a törökhöz követet küldtek. Izabella ezt megtudva, Bebeket, Kendi Ferenczet és testvérét a köszvényben szenvedő Antalt Fejérvárra hivatja, ott éjjel megrohantatá és kivégezteté [6]). Jószágait elkobzák. Dús kincstárt, és több asztagot hagyott ezernél. Emlitésre méltó vajdai életéből, hogy 1555-ben a székelyek törvényeit vajda társával megerősité. Ezen Ferencz Szent-Iványról irá előnevét.

[1]) Benkő Transylv. specialis.

[2]) Eder ad Felmerum 254. l.

[3]) Budai F. Lex. II. 442. Azonban erről mit sem tud az egykori emlékiró.

[4]) Történelmi tár. III. 45—52.

[5]) Más adat szerint kinevezés 1553. máj. 26-án történt. L. Kemény József Notitia Capit. Albensis 216.

[6]) Forgách Comment. 211. — 214. Wolph. Bethlen I. 550—619.

A családot a nótáztatás sorban sujtá, II. Ferencznek fiát IV. János t 1575-ben mint Békess Gáspár hivét nótáztatá Báthori István [1]). Hasonló sors érte ekkor ugyanazon okból I. Gábort és Farkast [2]).

Azonban még ekkor emelkedett fel Sándor, Mihálynak fia, a Kendi család legtisztább jelleme, beható szellemű, és renditbetlen hazafi. 1565-ben már Kanczellár volt. 1570-ben Miksa királyhoz jár követségben, hol egy évig letartóztatik. 1572- és 1575-ben (ellenkezőleg rokonaival) Báthorival tart Békes ellen, sőt ez ellen a portára jár kinyert segélyért. 1581-ben Lengyelországban jár Báthorinak megnyerendő lengyel trón érdekében. 1583-ban a még gyermek Báthori Zsigmond mellé ennek atyja által egyik gyámul és igazgatóul neveztetik [3]). 1588-ban Ghiczy János a kormányzóságról lemondván, helyébe Kendy Sándort az ország Báthori Zsigmond mellé tanácsossá nevezi, de Báthori el nem fogadja, erre Kendy visszavonult magányába, jószágára. Azonban a könyelmü fejedelem rémkormányát csendesen türte. Majd ismét, látva, hogy Báthori Erdélyt a töröktől elszakitani, és az ausztriai háznak akarja átadni, sőt e végett 1594-ben ki is indult Erdélyből, Kendi föllépett, s magára vállalta, hogy Konstantinápolyba menvén, ott Erdélynek köztársasági kormányt eszközöl. Előbb azonban Báthori után menve, ezt aug. 8-án Erdélybe visszahozá. Aug. 17-én Tordán országgyülés tartatott, hol Báthori az elszakadást az ország elé terjeszté. Az előterjesztés ellen Kendy szónoklata egész erejével föllépett. Fejér megye és a székelyek Kendy mellé nyilatkoztak, de a megyék nagy része és szászok a fejedelem mellé állóttak, és a török ellen hadat szavaztak. Erre Kendy egy beszédet tartott azon berekesztéssel, hogy ohajtja halálát, hogy hona siralmas sorsát ne lássa. Báthori felindult ez ellentálláson, miért is Kendi Sándort több társával, nevezetesen testvérét IV. Ferenczet, unoka-testvérét II. Antalnak fiát I. Gábort, továbbá vejeit Kovacsóczy Farkast, Báthori Boldizsárt megfogatá, és Kolosvárott aug. 30-án lefejezteté [4]). Hasonlóan vele a vérpadon halt el több társával a megnevezett Kendy Gábor is. — Báthori, Kovacsóczy és Kendi Ferencz Gyalu várában fojtattak meg [5]). Javaik elkoboztattak. Sándornak kész pénzét

[1]) Keménуy József Notitia Capit Alb. 232.
[2]) Wolph. Bethlen II. 222.
[3]) Ugyanott II. 69—463.
[4]) Ugyanott III. 298—472.
[5]) Wolph. Bethlen III. 463—486.

többre teszik hatvanezer aranynál, Ferencznek kincse, drágaságai még többre, hatszáz ezerre becsültetett [1]).

Sándornak fia István 1600. oct. 25-én ősi javait, mit atyja elvesztett, visszakapá. 1603-ban Székely Mózsessel tart, fogságba esik, de Bástától kegyelmet nyer [2]). 1605-ben Bocskai részén harczol; a következő évben Kassára jár követül a békekötésre. Doboka vármegyének főispánja lesz [3]). 1607-ben Báthori Gábor részére működik, és kanczellár lesz. 1609-ben Szamos-Ujvárt kapja, azonban a következő évben Báthoritól nejét féltve, ellene összeesküszik, mi kitudódván, Magyarországba fut; ekkor mert az ország-pecsétet is magával vivé, mart. 25-én határozat hozatik, hogy minden oklevél ujra irassék, és pecsételtessék. Kendi István nótáztatott 1614-ben Bethlen Gábor a nóta alul fölmenti, de nem ment haza. 1619-ben számüzetés mondatik reá, ha a következő országgyülésig sem tér haza. Úgy halt el Magyarországban 1628. körül. Utódai leány-ágon a Hallerok lettek. Fiágon Kővári kihaltnak irja, azonban a szatmármegyei kölcsei Kende család czégényi ága épen ezen Istvántól hozza le eredetét; későn jutván ez adatokhoz, adjuk a Kendék e leszármazását e kötet végén pótlékul.

Kendi család. (Nagy-kendi és kelemen-telki.) Kővári szerint Erdélyben még egy Kendy nevü család élt, mely magát a dobokamegyei Nagy-Kendről, és Kelemen-telkéről irá, melyet amattól — úgymond — figyelmesen meg kell különböztetni. Ez is a följebbivel egy időben élt, hivatalokat viselt, és szerepet vitt; és fiá-ágban Kendy István itélőmesterben 1672-ben halt ki [4]).

Kenedich család. Kenedich Ferencz, József, István és Benjamin 1792-ben I. Ferencz király által primási felterjesztésre nemesittettek meg.

Czimerük a paizs felső részében (fejében) vörös udvaron arany-csillag és ezüst félhold ragyog; a paizs ezüst udvarában hármas zöld halmon kék magyar ruhás vitéz áll, jobb kezében kivont kardot, a balban levágott törökfejet tartva. A paizsfölötti sisak koronáján sas áll, egyik fölemelt lábával három nyilat mutatva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös [5]).

---

[1]) Ugyanott 489.
[2]) Ugyanott V. 498.
[3]) Ugyanott VI. 233—271. 395.
[4]) Kővári Erdély nev. cs. 156.
[5]) Adami Scuta gentil. tom. V.

Kenessey család. A Dunántúli kerület egyik ismertebb nevű régi nemes családa, kiterjedve vagy birtokolva Fejér, Győr, Somogy, Sopron, Veszprém stb. megyékben.

A család czimere a paizs kék udvarában hármas zöld halmon hátulsó lábain álló, kettős farkú oroszlán, mely első jobb lábával kivont kardot, a másikkal egy turbános levágott vérző törökfejet tart. A paizsfölötti sisak koronájából ugyanazon alak nől ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A család történetét, és leszármazását illetőleg nem nyerhetvén adatokat, csak a következő kevés adatokra kell támaszkodnunk; és igy azt sem állithatjuk, valjon az „Kenesius filius Urbani de Sukurod", ki 1270-ben élt, — nem a család egyik törzs-őse volt e?

Olvassuk továbbá, hogy

Kenesey Péter 1625-ben Pápa várában lovas hadnagy volt [1].

Kenessey Istvánnak nejétől Gőgös Annától fia István 1725-ben lép egyességre rokonával Sáary Istvánnal [2]; és az 1715. 1722. és 1729-ki országgyülésen Veszprém vármegyének országgyülési követe [4], az 1715-ki országgyülésen a vallási ügyekben választmányi tag volt [5].

Az utóbbi időkben ismertebbek a családból Kenessey Antal Veszprém megyei szilas-balhási birtokos, 1837-ben Veszprém megyei alszolgabiró, 1843-ban fő-adószedő, jelenleg a veszprémi cs. kir. urbéri törvényszék elnöke.

Kenessey János 1843-ban Fejér vármegyében alszolgabiró.

Kenessey Kálmán kápolnás-nyéki birtokos, a gazdászati irodalom terén vivott ki magának szép nevet.

Trencsin vármegyében eléfordul a XVII. században Kenessy, Kenyessy, sőt Kenyezsey, és Kenyeczey néven is egy nemes család az 1646. 1660. 1666-ki nemesi lajstromában, névszerint Zolnán K. István, 1690-ben pedig Beczkón találhatni e családot [6]. Voltak-e összeköttetésben ezek a Kenessey családdal? nem tudjuk.

Kenesich család. E kihalt család emlékezetét a történelem lapjain Kenesich Gyula tartá fen, ki 1330-ban, midőn Zach Fe-

---

[1] Fejér Cod. Dipl tom. VII. vol. II. 212.

[2] Oklevél után

[3] Mss. Musaei fol. lat. nro 213.

[4] Lehoczky Stemmat. I. 217.

[5] 1715-ki 30. art.

[6] Szontagh Dán. közlése szerint.

lician a királyi családot megrohanta, azt társaival védelmezé, és e közben fején nagy sebet kapott Zachtól [1]).

Kenezsy család. A XVI. század elején Kenezsy Kristóf neje Ördög Klára jogán Doboka vármegyében volt birtokos [2]).

Kengyel család. Szatmár vármegye nemes családainak egyike, közűlök e század elején Kengyel Gábor és Mihály Körtvélyes helységben közbirtokosok [3]).

Kénosi család. (Kénosi és városfalvi.) Udvarhelyszéki székely család. Közűlök Zsigmond 1794-ben Udvarhelyszékben rectifbiztos; ismét Zsigmond 1815-ben dulló ugyanott, György 1815-ben Udvarhelyszékben állomási biztos.

Kenyeres család. (Kibédi.) Közűlök Károly 1848-ban ügyvéd Kolosvárott, utóbb ker. cs. kir. törvényszéki tanácsos.

Kenyeres nevü család él Biharban is Szalontán.

Kenyheczy család. Kiváltságos voltáról nincsenek adataim. Ismeretes Kenyheczy János, ki 1709-ben Rákóczy egyik ezredese volt. Czimer-pecsétül a paizs-udvarban két fa között egy galambot, mely csőrében gallyat, hasonlóan a paizsfölötti koronán is ily galambot viselt [4]).

Kepes család. Kepes András 1628-ban II. Ferdinand királytól nyerte czimeres nemes levelét.

Czimere a paizs arany mezejében zöld téren álló fehér galamb, lábai és csőre pirosak, és nyakán nyillal van átlőve. A paizsfölötti sisak koronájából két fekete sasszárny emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-fekete [5]).

Képiró család. E nevet a mult században ismertté tevé Képiró Sámuel huszár ezredes, ki több csatán kivül 1789 ben a török ellen Foksány mellett tünteté ki magát.

Képiró máskép Czimeriró család előfordul Erdélyben a XVII. században, mint gyulafejérvári és váradgyai birtokos. Valószinűleg az alapitó mint festő került Erdélybe a fejedelmi udvarba, és honfiusitatott. Képiró Istvánnak emlékezetét fentartják a következő oklevelek, először az ő magvaszakadása folytán a fejérvári és vá-

---

[1]) Thuróczi Cronicon Schwandtnernél I. 162.
[2]) Hodor Doboka várm. 155.
[3]) Szirmay Szatmár várm. II. 24.
[4]) Okirat szerint, mellyen pecséte áll.
[5]) Adami Scuta gentil. tom. V.

radgyai jószágok meghirdetésére kiadott parancs 1647-ki febr. 18-áról, másodszor ugyan erről jelentés 1647. febr. 27-éről; harmadszor ugyanazon évi nov. 14-éről Kászoni Jánosnak Czimer-író István magszakadásán meghirdetett jószágokra nézve jog-érdekeltségi ellentmondása; végre 1654. nov. 2-án Kászoni Pál és Anna a nevezett Czimeríró István kihalásán inditott publikátás perben a meghirdetési okmányból törvényes párt vettek [1]).

Keönczöl család. (Gulácsi †.) Hajdan Vas megyében élt. 1421-ben gulácsi Könczölnek fia György vasmegyei Gyali helységbéli részbirtokba a vasvári káptalan által iktattatott be [2]).

Keönczöl nevü család Nyitra megye nemessége sorában most is található.

Keörcössy család. (Ér-kőrösi †.) Közép-Szolnok vármegye kihalt családa. Utolsó nemzedékeinek leágazása [3]) a következő:

János

- Gergely közép-szolnok v. alisp
  - János.
  - Bora. 1614.
  - Kata (1. Szikszay Pál 2. Antos Mihály)
- János
  - Péter
- Mihály
  - Katalin (1. Folthyné. 2. váradi Gargóts Boldizsár 3. Kende András).

Egyébiránt Erdélyben már előbb találunk Kewresi családra, mely Sámsondról irá előnevét, s lehet, hogy a följebbinek egyik ága volt.

Sámsondi Kewresi Ferencz 1532-ben Báthori István erdélyi vajda itélete folytán az általa elfoglalt Vecherd, Rovás, Gezech, Kis-Enyed, és Márton-telke helységet vissza adja Forró Mátyásnak és Bolyay Györgynek [4]).

Sámsondi Kewresi N. 1542-ben Reutheni részbirtokát eladja Morgondaki Jánosnak [5]).

Keöszeghy család. Ily nevü nemes család él Bereg, Nyitra, Ugocsa és Vas megyékben.

A nyitramegyeiből Imrét, ki 1661-ben azon megyének szolgabirája volt, saját aláirása után Keöszeghy-nek látjuk irva; innen erről itt teszünk emlitést.

---

[1]) Török Antal közlése szerint a b. Bornemisza család levéltárából.

[2]) Az eredeti iktatási okmány a nzti muzeumban.

[3]) Décsey Mihály közlése szerint.

[4]) Kemény József Not. Cap. Albens. 226.

[5]) Ugyanott 209.

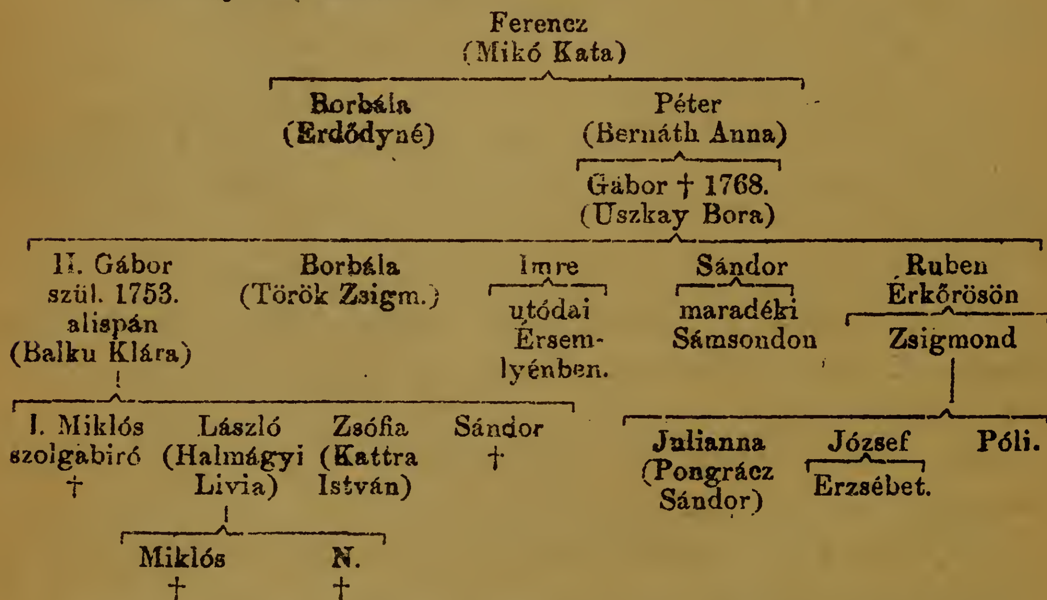
A család a czimerleveles családok sorában áll. Keöszeghy Márton armalis levelét 1736-ban hirdetteté ki Trencsin vármegyében. 1736-ban a nemesi vizsgálat alkalmával Keöszeghy László és Imre Trencsin megye előtt igazolák nyitramegyébőli származásukat. Még 1763- és 1769-ben is eléfordulnak a trencsinmegyei nemesi lajstromokban. Szép törvényes jártassággal, és észszel birt azon László, ki 1763- 1773-ban két izben alispánja volt Trencsin vármegyének [1]).

Nevök iratik Kőszeghy-nek is. Egyébiránt több ily családról *l. Kőszeghy család.*

Keörthy család. E családdal is 1646-ban Trencsin vármegyében találkozunk, a midőn Halácson székeltek. 1736-ban Dezséren lakott János, és onnan igazolta nemességét. Ugy látszik e Jánossal megszakadt a további ivadék, legalább a 1748-ki nemesi összeirásban, valamint a későbbiekben is nyoma sincs a családnak [2]).

Keövér család. (Takta-kenézi). Takta-Kenéz Szabolcs megyében a Tisza partján fekszik, honnan az Ér mellékére szakadtak.

Családfájok [3]) következő:

Péter elvévén Bernáth Zsigmondnak Dancs Annától született leányát Bernáth Annát, szép vagyonra tett szert. Vele kapja a körösi, sámsondi, sződemeteri jószágokat, melyeken négy fi-unokája megosztozván, négy külön ágat alkottak lakhelyöknél fogva is.

---

[1]) Szontagh Dániel közléséből.

[2]) Ugyanattól.

[3]) Décsey M. közléséből.

Középszolnok vármegyében viseltek hivatalt, ugymint II. Gábor alispánságot, I. Miklós szolgabiróságot stb.

József zarándmegyei hivatalnok 1838-ban.

Czimerük a paizs kék udvarában egy magyar öltözetü vitéz, fején prémes kalpag, melynek bársony teteje ki fityeg, lábain hosszu sarkantyús csizma, derekán atilla-dolmány, jobb kezében kigöngyölitett pergamen lapot, baljában pedig kopját tart.

Vallásuk helv. reform.

Kerchelich család. (Corbaviai.) Horvátországi zágrábmegyei család; hová eldődei Corbaviából szakadtak. A multszázad elején Zágráb közelében Berdovecz helységben élt Miklós, kinek nejétől Darich Juditától 1715-ki februárban született fia Boldizsár-Ádám a történet-iró, ki papságra adván magát, 1747-ben lett zágrábi kanonok, volt egyszersmind kácsi prépost, báni táblai ülnök, csázmai főesperes, és apostoli jegyző. Leirta a zágrábi püspökség és káptalan történetét. Meghalt 1778-ban kora 63. évében [1].

Kérchy család. Szabolcs és Szatmár vármegye nemes családa.

Szatmár vármegyében Kérchy Mátyás már 1424-ben alispán volt [2].

Az 1578-ki országgyülés 37. törv. czikkében azt rendeli, hogy Kérchy Miklósnak jószágok adassanak.

1587-ben Kérchy Istvánnak neje Makray Anna szatmármegyei Rohod és Papos helységbeli részbirtokára kir. adományt nyer [3].

1604-ben Kérchy János szatmáregyei Vitka helységbeli birtokára visz királyi adományt [4]. E János az 1628. és 1635-ki országgyülésen mint követ vévén részt, az előbbin az Erdély felé vezető határok vizsgálására, az utóbbin a szárazvámok eltörlésére kiküldött választmány egyik tagja volt [5].

Leány-ágon a család tagjai Révay László által a Drugeth családtól is lehozzák származásukat [6].

Jelenleg Szabolcs megyében székel e család.

---

[1] Kalapatich Vincentii Oratio funebris super Balth.-Adam Kerchelich.

[2] Szirmay Szatmár várm. I. 128.

[3] Ugyanott II. 91. 103.

[4] Ugyanott II. 97.

[5] 1628-ki 41. és 1635-ki 72. törv. czikk.

[6] Szirmay C. Zemplin. not. top. 78.

Kerechény család. (Kanya-földi †.). Zala vármegyének régi kihalt családa.

Egy irónk már 1414-re emlit egy Kányaföldi Pált, mint e család tagját, s mint körösi főispánt és al-bánt [1]).

Bizonyos az, hogy Kerecsényi György 1505-ben mint Zala vármegye egyik követe vett részt a rákosi országgyülésen [2]).

Kányaföldi Kerecsényi Kristóf 1569-ben mint királyi főasztalnok-mester volt jelen az oszággyülésen [3]).

Kerecsényi György 1505-ben mint Nádasdy Ferencz egyik hadnagya 1601-ben Kanisánál török kézbe esett [4]).

Kerecsényi Bálint az izsákfalvi kastélyt foglalván el, ezért törvény elé vonatik az 1618-ki országgyülésen [5]).

Az 1655-ki országgyülés a 72. törv. czikknél fogva a Kerecsényi család leány-ága elleni pert a báni táblára utasitá.

Egy másik ága volt a családnak, mely zalamegyei birtokán kivül Zágráb megyében is birt Czirkvenán, mellyen atyjok halála után a négy testvér Kerecsényi László, András, János és Mátyás 1557-ben osztozkodott, mely alkalommal a törökök által háboritattak meg [6]). Ezek közűl

László szigethvári kapitány volt 1556-ig, midőn Békes megyébe a gyulai vár parancsnokává tétetett, több csatában vett részt, 1566-ban pedig Gyulát védé a török ellen, mig azt feladni kényszerült [7]). A vár feladásával törökfogságba esett, és kivégeztetett. Kivégzését különféleképp adják elő a történetirók [8]). Várkapitányságát hasznára tudá forditani, és 1558. táján már Niklasburg városát Morvaország szélén hatvanezer forinton vette meg. Neje a Pekry Lajos özvegye Báthori Erzsébet volt, ki 1562-ben halt el Gyulán, és Somlyón temettetett el. Egy fia László épen a lakodalom előtt halt el, midőn Harrach Lénárd osztrák báró leányával volt egybekelendő. Benne ez

---

[1]) Lehoczky Stemmat. II. 215

[2]) Jászay a magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 157.

[3]) Kovachich Scriptores minores II. 227.

[4]) Pethő Gergely, krónika 149.

[5]) 1618-ki 30. törv. cz.

[6]) Istvánffy 1685-ki kiadás 250.

[7]) Ugyanott.

[8]) Istvánffy ugyanott. — Petrus Bizarrus Schwandtnernél I. 716—717. — Bethlen Wolph. II. 143—145. — Mogyoróssy „Gyula hajdan és most" czimű munkájában arczképét adja Kerecsényi Lászlónak; de az nem annyira hiteles, mint eszményképül tűnik fel.

ágazat fi-ágon kihalt. Leánya is maradt Judit, ki Niklasburgba lakott, és 1571-ben Miksa király beleegyezésével Frangepán Ferenczhez volt férjhez menendő, azonban vőlegénye hirtelen meghalt.

Még a XVII. század végén élt egy ág a családból. Kerecsényi Gergely, András, István és György 1677-ben Nagy-Sitkén egy telket, melyet zálogban birtak, Sitkey Pálnak visszabocsátnak [1].

Kerék család. A XVII. században, nevezetesen 1646—1690 közt Trencsin megye nemessége sorában leljük e családot, a baáni járásban. 1658-ban Kerék Ferencz Trencsin megye alispánja volt, és valószinűleg ő az, ki 1635-ben a becstelenitési büntetéstől (a poena infamiae) országgyülés által fölmentetett [2]. 1690-ben Motesiczen székelt a család [3].

Kerekes család. Kerekes család jelenleg Borsod, Esztergam, Szabolcs, Szatmár, Ugocsa, stb. megye nemessége sorában emlitetik.

Több ily nevü egymástól különböző családunk lévén, az egyes családok gyámolitása nélkül vérségi összeköttetéseikre nézve nem tájékozhatjuk magunkat.

Már a XV. században eléfordul családaink sorában a Kerekes név. Kerekes Pál Tata vár kapitánya volt V. László király alatt, kitől 1453-ban Veszprém megyei Teleki helységben és Fehér megyei Apostaghon némely magvaszakadt birtokokra királyi adományt nyert [4].

Kerekes Mátyás 1580-ban Báthori István lengyel király mellett az oroszok ellen harczolt, és Vielkoluki ostromában vett részt [5].

Kerekes András 1638-ban a koronai jövedelem pénztárnoka [6]. 1647-ben az országgyülés által a 140-ik törv. czikkben a számadás alól fölmentetik. Utóbb itélő mester volt, és nejéül Amade Erzsébet iratik [7]. Austriában tett adósságainak kifizetéséről az országgyülés 1655-ben és folytatólag még 1715- és 1723-ban is rendelkezik [8]. Czimere Lehoczky szerint egy koronás oroszlán, első jobb lábával kivont kardot villogtatva.

---

[1]) Sitkei családi levéltár lajstroma 37. lap.
[2]) 1635-ki 86. törv. cz.
[3]) Szontagh Dániel közléséből.
[4]) Katona Hist. critic. XIII. p. 803.
[5]) Budai Fer. Hist. lexic. II. 457.
[6]) 1638-ki 8. törv. cz.
[7]) Lehoczky Stemmat. I. 177. II. 215. V. ö. Kemény János önéletirása 463.
[8]) 1655-ki 33. 1715-ki 64. és 1723-ki 81. törv. cz.

Kerekes Menyhért 1646-ban követ, 1650b-en alispán Moson vármegyében [1]).

A XVII. és XVIII. században öt rendbeli Kerekes családot látunk a nemesek sorába emeltetni, a mint következnek:

1686-ban Kerekes János I. Leopold királytól kap czimeres nemes levelet; czimere víz-irányosan kétfelé osztott paizs, a felső arany udvarban szétterjesztett szárnyakkal, hátul legöndöritett farkkal sárkány áll. Az alsó udvar felülről lefelé két rézsutos vonal által három udvarra oszlik, a két szélső, háromszögű vörös udvarban fehér rózsa, a középső fehér udvarban piros rózsa diszlik. A paizsfölötti sisak koronáján daru áll, egyik fölemelt lábával kövecset, csőrében hármas buzakalászt tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [2]).

A másik Kerekes családból szintén Kerekes János és hasonlóul 1686-ban kapott czimeres nemeslevelet. Ennek czimere a paizs kék udvarában egy négylábú barna-fa asztal, melynek közepén egy fehér palaczk áll. A paizsfölötti sisak koronáján kék ruhás férfi kar könyököl, egy fürt piros szőlőt tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [3]).

A harmadik ily nevű családnak 1713-ban III. Károly királytól Kerekes János és Sámuel szerzé a nemességet [4]). Czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló fehér hattyu, mely egyik fölemelt lábával egy kereket tart; fölötte két oldalról félhold és csillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából három fehér liliom emelkedik ki, és mellette jobbról félhold, balról aranycsillag ragyog. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A negyedik család alapitója Kerekes Jeromos és István 1722-ben III. Károly által emeltetnek a czimeres nemesek közé [5]). Czimerük a paizs kék udvarában egy pánczélos kar könyököl kivont kardot tartva; és a paizsfölötti sisak koronáján szintén olyan kar könyököl kivont karddal. Foszladék jobbról vörös-kék, balról ezüst-vörös.

Ezeken kivül még egy régiebb ily nevü családot emlithetünk: Kerekes Péter és általa fiai Kerekes Imre, György, István,

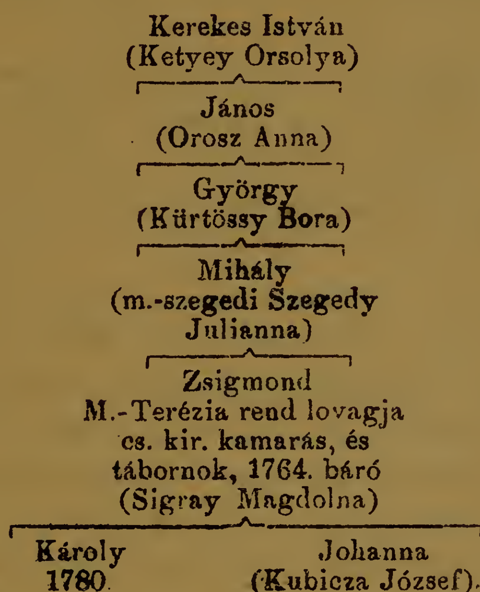
---

[1]) Lehoczky Stemmat. I. 199.
[2]) Adami Scuta gentil. tom. V.
[3]) Collect. Herald. nro 814.
[4]) Ugyanott nro 683.
[5]) Ugyanott nro 353.

Mihály, János és Péter 1635. oct. 2-án Ebersdorf várában II. Ferdinand király által előbbi nemességökben és czimerükben megerősitettek [1].

Ezen elészámláltak közűl melyiknek, hol legyenek utódaik? arra adataink nincsenek.

Egy Kerekes család, mely a mult században báróságra emeltetett, következőleg [2] hozza le nemzékrendét a báróságot nyerő tábornokig:

A végső izen álló Zsigmond a Haller gyalog-ezred ezredese, és Terezia rendi lovag 1764-ben M.-Terézia által báróságra emeltetett [3], és családja jelenleg is a magyar bárók sorában áll. Leánya Johanna Kubicza Józsefné volt; Fia Károly 1780-ban N.-Szombatban tanult.

Báró Kerekes Frigyes egri megyei pap, és Hevesen plebános jelenleg.

Szatmár vármegyében Kerekes Benedek 1614-ben Dob helységben Báthori István végrendelete folytán birtokrészt nyervén, erre királyi jóváhagyást kap [4]. — 1710 ben Kerekes Mihály azon megye szolgabirája [5]. E század elején Kerekes Gáspár birtokos Ugocsa megyében Kökényesden és Szatmár megyében Vetésen, továbbá

[1]) Az eredeti Armalis Bazin sz. kir. város levéltárában.
[2]) Schönfeld Adels Schematismus I. 208.
[3]) Megerle, Österr. Adels Lexikon 62.
[4]) Szirmay Szatmár várm. II. 141.
[5]) Ugyanott I. 134.

birtokos Angyaloson is [1]. — Kerekes Gábor Ugocsa megyében birt e század elején Bábonyban [2].

Zemplin vármegyében szintén a nemesek sorában áll Kerekes család; és tán ennek ősei közül volt Kerekes István, ki 1697-ben Tarczalnál esett el [3].

Erdélyben is találunk Kerekes családot; már Báthori Gábor idejében 1611. táján él Kerekes Péter [4].

Kerekes Tamásnak özvegye Lugosi Kata 1691-ki aprilban halt meg [5].

Felső-Fejér vármegyében mohai (v. moksai) Kerekes Elek 1794-ben al-szolgabiró, Péter pedig 1815-ben ugyanott fő-szolgabiró volt.

Kerekes család. Még egy ily nevü nemes családot ismerünk, melynek leágazása kellő világosságban állván, e családot külön tüntethetjük fel.

A család Trencsin megyében székel. Alapitó törzse Kerekes I. János katona volt, kinek részére Szegedy Fer. Lénárd püspök 1662. sept. 5-én I. Leopold királytól czimeres nemeslevelet nyert.

Czimere vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső vörös udvarban oroszlán van menő helyzetben, alatta kék mezőben három piros rózsa látszik. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett sasszárny között, melyek közűl a jobboldali vizszintesen osztva ezüst-vörös, a baloldali pedig arany-kék, oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kardot, a másikkal levágott törökfejet tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

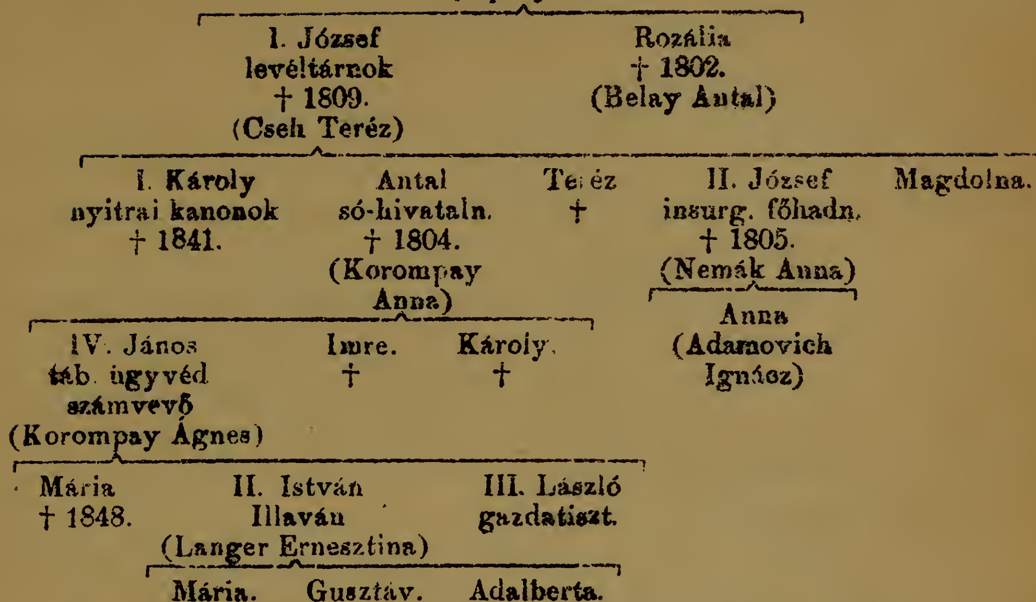
A család leszármazási fája [6] következő:

I. János 1662.
(Thurza Kata)

II. János	Ferencz.	I. István	Éva	Mária.	Kata.
Homonnán jószág igazg.		1710. Bars v. adószedő (Brogyányi Éva)	(1. lessenyei Nagy 2. Bossányi	†	
I. László		III. János 1728. † 1740. barsi esküdt (Sipeky Dora)			

Folyt. köv. lapon.

[1] Szirmay Szatmár várm. II. 125. 135. C. Ugocsa p. 174.
[2] Szirmay C. Ugocsa p. 157.
[3] Szirmay C. Zemplin not. top. 152
[4] Bojthi, Engelnél 9. 292.
[5] Baranyi Halotti Predikácziók.
[6] Családi közlés szerint.

A család-alapitó törzsnek nejétől Thurza Katalintól, ki e most is élő Thurzó családból vette eredetét, öt gyermeke született. Ezek közül:

II. János gr. Homonnay Zsigmondnak udvarnoka, halála után pedig özvegyének Zemplin megyében jószág igazgatója. Meghalt a Rákóczyféle zavarok alatt; fia I. László Homonnán lakott

I. István Barsmegyének perceptora volt 1710-ben. Birt Kolacsnón. Neje Brogyányi Éva, utóbb Majthényi Ferencz neje lön. Ennek fia

III. János 1728—1740-ig, tehát haláláig Bars vármegye esküdtje volt. Neje Sipeky Dorottya. Meghalt 1742-ben.

I. József 1759-ben gr. Illésházy József országbiró titkára. 1766-ban a Trencsini uradalom tiszttartója, 1779-ben a gróf Illésházyak levéltárnoka; meghalt 1809-ben kora 78. évében. Cseh Tereziától fiai:

I. Károly 1790-ben orehói, 1800-ban nemsovai plébános, 1804-trencsini alesperes, 1806-ban teplai plébános, 1827-ben sz.-széki ülnök, 1830-ban megyei küldött, 1832-ben nyitrai czimzetes kanonok. Meghalt 1841. kora 75. évében.

Antal 1795-ben Nemsován kir. sóházi ellenőr, 1800-ban sóházi pénztárnok. Meghalt 1804. kora 34. évében. Neje Korompay Anna. Meghalt 1820-ban. Fiairól alább.

II. József 1797. és 1800-ban a trencsinmegyei felkelő nemességnél főhadnagy. Meghalt 1805-ben kora 33. évében. Nejétől Nemák Annától leánya Anna Adamovich Ignáczné, kinek fia Adamovich László Pecsenéden lakik.

IV. János 1819-ben táblai ügyvéd, 1823-ban gr. Illyésházy, 1835-től b. Sina urodalmi számvevője. Meghalt 1854-ben. Nejétől Korompay Ágnestől két fia él: II. István 1849-ben Trencsinben, jelenleg Illaván irnok; gyermekei a táblán láthatók; testvére II. László b.-Sina sz.-lőrinczi urodalmában irnok.

Trencsin megyében a család a mult század közepe óta székel. A nemesi összeirásokban leljük I. Józsefet Dubnicza mezővárosában, 1781-ben Kis-Kolachinban is. 1803-ban ezen József már emberkort ért fiaival Károlylyal, Antallal és Józseffel, és ez utóbbinak fiával IV. Jánossal mint Dubniczán lakozók iktatvák a nemesi lajstromban [1].

Kereky család. (Kereki és nagy-vásonyi †.) Kereky családot találunk már a XV. században Békés vármegyében, midőn 1461-ben a békésmegyei Szileméres helység iránt a Maróthyak ügyében Kereky Mihály is tanuskodott [2].

1455-ben él Kereky György [3].

1552-ben Biharban Kis-Kerekit birta Kereky László. János és Péter. Nagy-Kerekiben birt Kereky Ferencz [*].

Szatmár megyében Kereky Balás 1587-ben Gencs helységben nyert részbirtokot királyi adományban [4].

Kereky János 1600-ban gyüjt sereget országgyülési végzés szerint [5].

A Dunántúl nagy-vásonyi Kereky család tűnik fel a XVI. században. Ebből Kereky Gergely a hires Kinisy Pálnak, és utánna Miszlenovics Márknak özvegyét Magyar Benignát vette nőül, és egy 1509-ben eszközölt osztály-levél folytán sietett a magtalan nő dús birtokhozományát maga részére biztositani, és azokra adományt szerezni, sőt a vázsonyi urodalom szomszédságában feküdt Kab nevü erdőt, utóbb Kap-telke, vagy Kap-hegye nevü birtokot is alattomosan az adomány-levélbe csusztatá; ezért 1510-ben kemény királyi levél dorgálá meg a már nagy-vázsoni előnévvel élő Kerekyt, ki azonban soká nem élhetett, mert az üdvéről, becsületéről és hűségéről megfeledkezett Benigna asszony orgyilkosok által férjét Kereky Gergelyt megöleté [6].

---

[1]) Szontagh Dán. közléséből.

[2]) Gr. Teleki Hunyadiak kora XI. 14.

[3]) Horváth István Verbőczy Emlékezete 98. lap.

[*]) Bielek, Majores Hung. 122.

[4]) Szirmay Szatmár várm. II. 40.

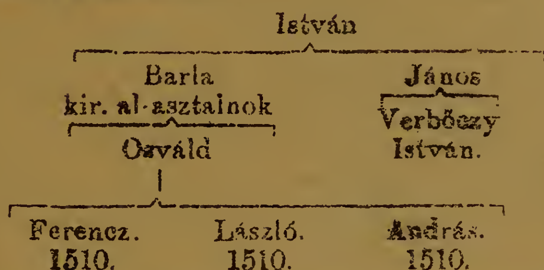
[5]) 1600-ki 3. törv. cz.

[6]) Jászay M. nemzet napjai a mohácsi vész után 377—386.

Kerepeczy család. Régi kihalt családa Ugocsa vármegyének, melyből Verbőczy István a hires jogtudor is származtatik.

1398-ban él Kerepeczy G e r g e l y [1]), ennek fia M i k l ó s 1416-ban hatalmaskodási vádat emel [2]).

1510. élnek Kerepeczy F e r e n c z, L á s z l ó és A n d r á s, kiknek leszármazásuk következő: [3])

A másik ágon álló Kerepeczyek Alsó-Kerepeczről irák magukat, ezekből 1510-ben emlitetnek Kerepeczi Alsó Györgynek fia B e n e d e k, Lászlónak fia G á s p á r.

Kerepeczy G y ö r g y 1613-ban Ung vármegye szolgabirája volt; és valószinűleg utánna nem sokára e család fi-ágon kihalt.

Hogy e családból származott V e r b ő c z y István is, mutatja a följebbi táblázat, 1429-ben a verbőczi Szóvárdffyak eladják verbőczy nemes udvartelköket Kerepeczy Barlának, és testvérének János deáknak, mely birtokrészről aztán a Kerepeczyek a szebb vagy tekintélyesb „V e r b ő c z y" nevet vevék föl. [4]). Azonban, hogy a másik ág azután is a K e r e p e c z y, (vagy K e r e p e c h y) nevet megtartá, a fentebbiekből láthatjuk.

Kerepessy család. Zemplin vármegye egyik nemesrendű családa [5]).

Kereskényi család. (Kereskényi-) K i s- és N a g y - K e r e s k é n y helység van Hont vármegyében, A l s ó- és F e l s ő-K ö r ö s k é n y pedig Nyitra megyében fekszik. Ugy látszik, mind két helység egy törzsü családnak köszöni lételét, a család nevét is a leggyakrabban felváltva K e r e s k é n y i és K ö r ö s k é n y i-nek is olvassuk; lehet, hogy ez utóbbiban hangzó *ö* betü a tót ajk által léptetett az *e* helyébe.

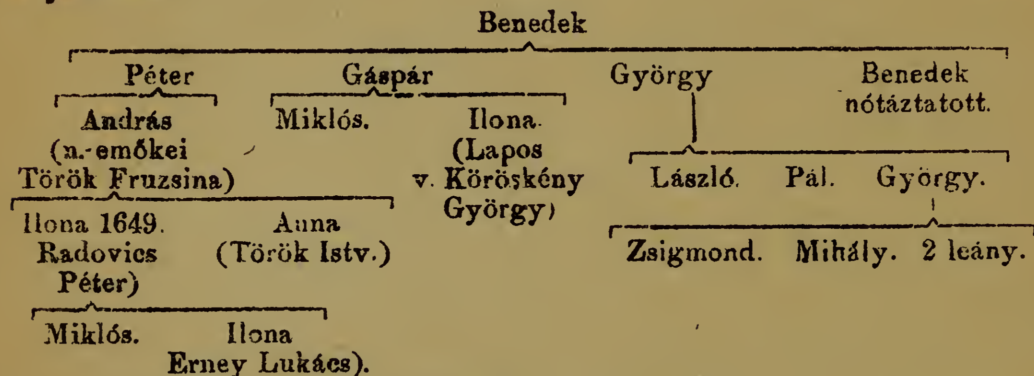
---

[1]) Horváth Verbőczy Emlékezete II. 45.
[2]) Ugyanott 65.
[3]) Ugyanott 155.
[4]) Ugyanott 82.
[5]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 113.

A család régiségét mutatják következő adataink.

1520-ban Kis-kereskényi László és fia Mátyás nagy-kereskényi malom részét és malonyai birtokát zálogitja el ilméri vagy szapolyai Horváth Bertának [1].

A nyitrai ágnak következő leszármazási tábláját [2] adhatjuk; ennek törzse Köröskényi másképp Olasz Benedek volt, kitől igy sarjadztak le:

1595-ben Radovics Péter és a Köröskényi család barátságos egyességre lépnek bizonyos nagyobb hatalmaskodás végett a nyitrai káptalan előtt.

1603-ban Kereskényi János és Anna a nyitrai káptalan előtt kölcsönös bevallást tesznek.

1649-ben Kereskényi Ilona nagy-emőkei birtokát elzálogitja Erney Lukácsnak, vejének.

1699-ben Kereskényi András magvaszakadtán Kereskényre nézve a Kereskényi család uj nádori adományt visz.

1665-ben Kereskényi László ellentmond többekkel leszenyei Nagy Ferencz beiktatásának nyitramegyei cserenyei kastély, Nagy-Bisztricsén, Felfalu, Kis-Ugrócz helységre nézve [3]).

A Kereskényi családot már régiebb időtől látjuk több vidékre elszéledve; igy

1570-ben Kereskényi Györgynek neje Gyallai Priska Komárom megyei Gyalla pusztabeli birtokát elzálogitja Gyallay Pálnak [4]).

1722-ben Kereskényi György Fekete Györgynek adott csúzi jószágokért óvást tesz [5]).

---

[1]) Sz.-benedeki Convent. fasc, 1. nro 56.

[2]) Geneal authent. tom. II.

[3]) Sz.-Benedeki Conv. Fasc. 24. nro 33.

[4]) Fényes Komárom várm. 123.

[5]) Ugyanott 121.

Kereskényi Gábor 1676-ki febr. 27-én született Liptó megyében. 1691. oct. 21. a jezsuita-rendbe állott, 1709-ben beesküdött, és tanár lett. Meghalt Nagyszombatban 1714-ben.

Liptó megyén kivül Árva megyébe is kiterjedtek, hol Kereskényi László 1715-ben ügyvéd; K. Mária 1734-ben, Csaplovics György napája volt.

Trencsin megyében már 1688-ban a báani járásban találjuk. 1728-ban Gbelánban lakozott a család a nemesi összeirás szerint.

Zemplin megyében az előbbkelő és czimerleveles családok sorában is találjuk e nevet [1]) 1670-ben Gáspár Czéket gyujtá fel, midőn ott negyven rabló végeztetett ki [2]). E század elején birtokos a család Zemplinben Lasztoméren [3]).

E század elején Kereskényi Gábornak Fábry Annától leánya Éva, Pálma Józsefné volt.

Köröskényi Köröskényi Lajos 1787-ben a zágrábi kerületben tartományi biztos volt.

A család-név kétféleképen is adatott, a mint t. i. egyik másiknak nevét itt ott irva találtuk.

Czimerük (pecsét nyomán leirva,) a paizs kék udvarában hátulsó lában álló oroszlán, hármas kinyilt rózsát tartva. A paizsfölötti sisak koronáján férfi kar könyököl kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Keressy család. Közűlök Keressy Oszvald és Miklós János király korában éltek. Lehet, hogy nevök Körössy helyett van igy irva [4]).

Keresztes család. (Homok sz.-iváni †.) Zemplin vármegye egyik kihalt családa. Birtokos volt Pelejtén [5]).

Keresztes család Zemplin vármegyében jelenleg is a czimerleveles családok sorában áll [6]). Birtokos (e század elején) Kolbása, Ruda-Bányácska és Pelejte helységben [7]). Tagjai többnyire megyei hivatalt viseltek, sőt főleg a jegyzői hivatalt tölték be:

---

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 107. 113.
[2]) Ugyanott 304.
[3]) Ugyanott 376
[4]) Szerémy Emlékirata: Monumenta Hist. Hungarica I. 243.
[5]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 83.
[6]) Ugyanott 113.
[7]) Ugyanott 248. 249. 271.

Keresztes Ferencz 1707-ben Zemplin megyének az ónodi gyülésre követe, 1703—1711-ig jegyző [1].

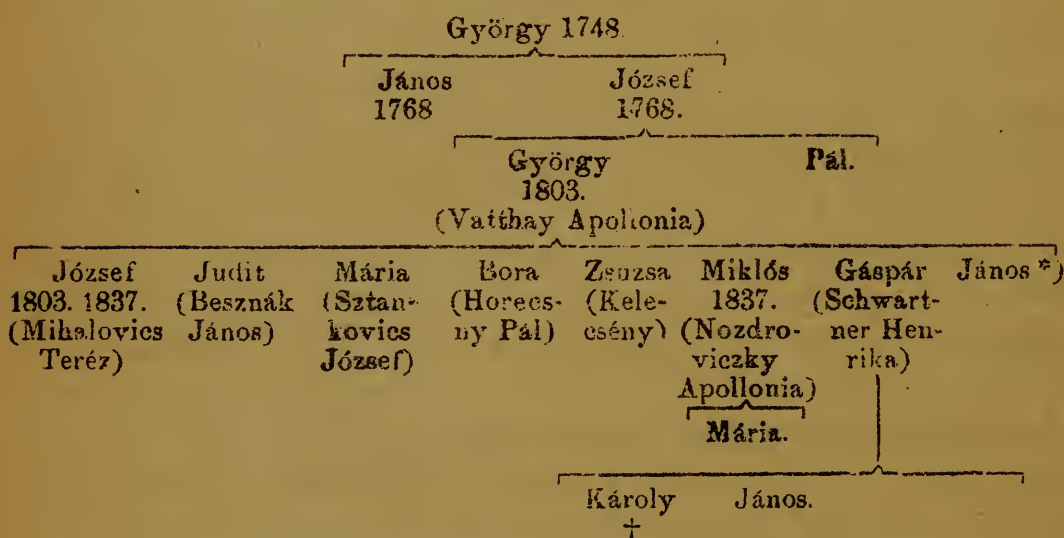
László 1720-ban volt jegyző [2].

Antal pedig 1767-ben viselte a megyei jegyzőséget [3].

István 1670-ben nemesi fölkelési hadnagy volt [4].

Keresztes család. (Debrőti.) Trencsinmegyei nemes család. A megyei nemességi lajstomok szerint 1748-ban György Nimcziczén székelt, 1768-ban is ott találjuk fiaival Jánossal és Józseffel, valamint ez időben János Puchón fordul elő. 1803-ban Nimcziczén laknak János és József, és ez utóbbinak fia György és ennek fia József. 1837-ben szintén Nimcziczén lakik József és fia szintén József, Miklós Kis-Várdán uradalmi tiszt, és Gáspár [5].

A nemzékrend — bár nem teljes — következő: [6].

*) Ezeknek elhalt testvéreik még László, Anna, Lajos.

Keresztes család. (Várhegyi, gróf †.) Erdély családa, mely fi-ágban már 1727-ben elenyészett.

Családi fészkök a maros-parti Sárpatak, és Várhegy.

A család előbbi neve Sárpataki Nagy volt. Sárpataki Nagy Miklósnak fia Márton (1649-ben) a hatalmas prókátor, 1653—1656. kir. ügy-igazgató, 1660—1677-ben itélő-mester, később tanácsos,

[1] Ugyanott not. hist. 290. 307. 329.

[2] Szirmay C. Zemplin. not. hist. 329.

[3] Ugyanott 330.

[4] Ugyanott 220.

[5] Szontagh Dániel közléséből.

[6] Balogh Ágoston közléséből.

már csak Sárpataki-nak irá magát. Ő több jószágot szerze, nevezetesen 1663-ban Alsó-Oroszit is [1]). Egyik leányát Rebekát Korda Zsigmond, az Apor István mostoha fia vevé el, és igy fia Márton gyakran megfordult a hatalmas téritő Apor István udvarában. Mint reformatus Kolosvárott tanult, utóbb a legbuzgóbb katholikus lett. A Rakóczy forradalomkor tétlenül ült hol Görgényben, hol Szebenben. 1709-ben Bécsben jár mint küldött, azon kérvénynyel, hogy a gubernium kiegészitessék. Utóbb grófságot szerzett és nevét Keresztes-re változtatá, majd küküllői főispán lett. Azonban figyermekei nem maradván, csak leányai, — a grófi Keresztes nevet sirba vitte 1727-ben.

A család leszármazási kimutatása [2]) ez:

Sárpataki Nagy Miklós)

- Sárpataki Márton 1677. itélő mester (Járny Erzse)
  - gr. Keresztes Márton küküllői főisp. † 1727. (Dániel Mária)
    - Klára (b. Prényi Imre)
    - Kata † (b. Andrássy Ferencz)
    - Mária (b. Prényi Pál)
    - Bora † 1774. (ikt. Bethlen Sám.)
    - Zsófia (b. Révay Lőrincz)
    - Teréz (b. Prényi Antal)
    - István †
    - József †
    - Ferencz †
  - József † 1730.
  - Rebeka (1. Korda Zsigm 2. Vas György)
  - Erzse (Bánffy László)
- János.

Keresztes család. (Nagy-baczoni.) Székely nemes család Erdélyben. A czimeres levelet Keresztes Máté 1681. május 20-án nyerte [3]). Utódai közűl

Keresztes Máté külföldi akademiákon járt, és a multszázad közepén kézdi-vásárhelyi lelkész [4]). 1797-ben reform. püspök; ennek fia Sámuel, ennek fia Károly Szászvároson él.

Másik ágból Zsigmond kir. táblai számfölötti ülnök, nyugalmazottan él. — Farkas belső szolnoki iktató és Dées városi tanácsos 1832. táján. — Lajos Közép-Szolnok megyében szolgabiró 1845-ben.

Keresztes család. (Léczfalvi.) Közűlök Elek Kolos vármegye hires orvosa, és Kolosvárott az orvos-sebészeti intézet tanára; meghalt 1829. táján. Fiai Miklós és Elek.

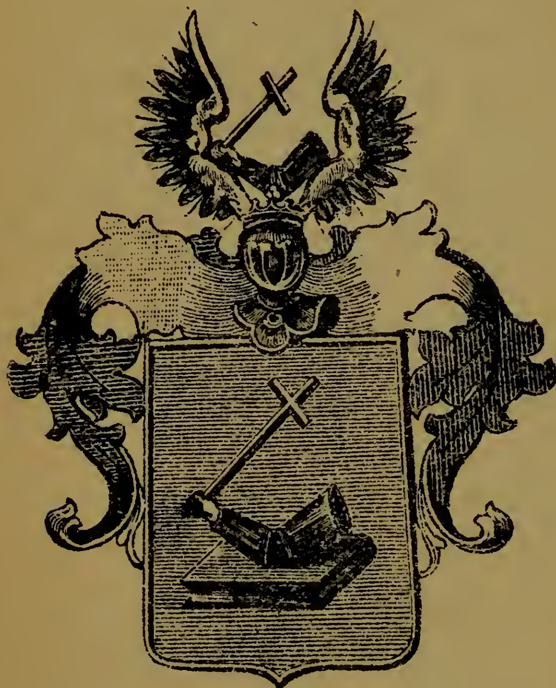
[1]) Kővári id. h.

[2]) Ugyanott.

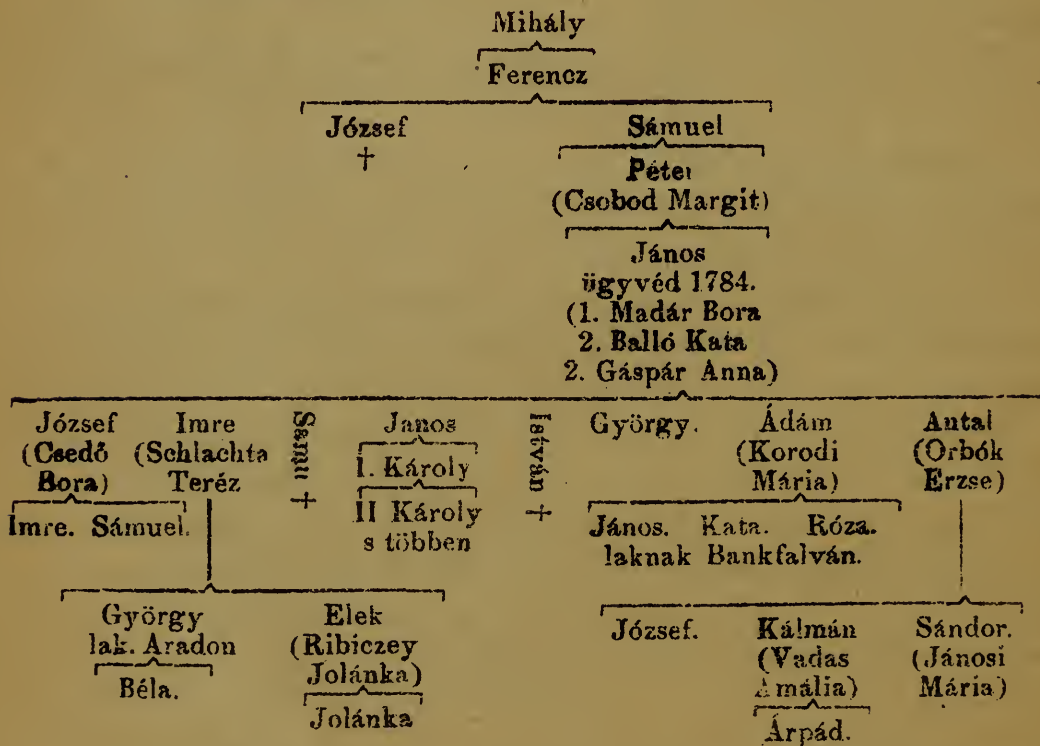
[3]) Kővári id. h. 295.

[4]) Benkő Trans. II. 576.

Keresztes család. (Csik-bankfalvi.) Régi székely család. Első ki feltünt, B á l i n t deák néven volt ismeretes; ki a Moldva felül székely földre betört tatárok ellen menvén több század magával, a zászló helyett a templomból egy másfél öles keresztet vitt elől, és ezért neveztetett a nép által K e r e s z t e s-nek. Állitólag ekkor a csikszéki szélben R e n g e t e g nevű erdőben az egyetlen utat bevágták, és igy a tatárok vissza nem hatolhatván, Apor László vajda keményen megverte őket; — ott egy hegy-részt is Keresztes havasának nevezik.

Bálintnak egyik utóda M i h á l y, kitől a családfa következőleg hozatik le:

Péternek fia J á n o s ügyvéd, a mult században ősi székely nemességére nézve 1784-ben uj czimeres nemes levelet szerzett, mely

szerint czimere a paizs kék udvarában egy fekvő törvénykönyv, melylyen férfi kar könyököl, keresztet tartva A paizsfölötti sisak koronáján két kiterjesztett sas-szárny között szintén férfi kar könyököl, a leirt keresztet tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös. A czimert följebb a metszvény is ábrázolja.

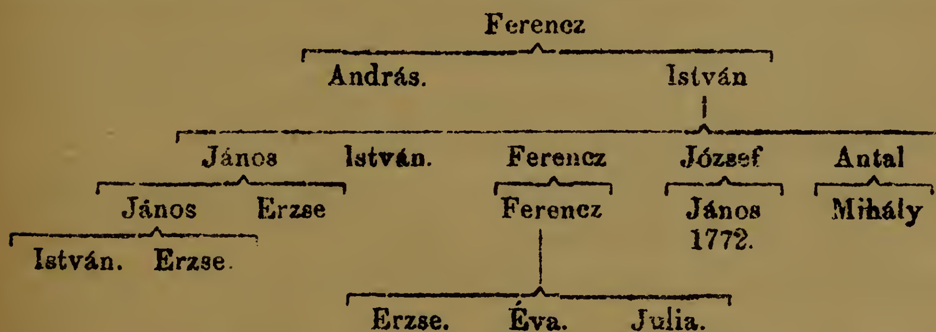
Jánosnak három rendbeli házasságából nyolcz gyermeke született, ezek közűl Sámuel és István magnélkül halván el, a többiek utódait a táblázat tünteti fel.

A táblán láthatók közűl Antal nyugalm. orsz. fő-pénztárnok, lakik Kolosvárott. I. Károly Pest városi hivatalnok. Imre előbb tiszt a császári hadseregben, utóbb forradalmi őrnagy. Eleket, ki Zaránd megyében ügyvéd volt, 1848-ban az oláhok gyilkolták meg.

E Keresztes család ágazata valószinűleg a Ménaság és Csikszeredában lakozó Keresztesek is. Az utóbbiak közűl József (1858.) az erdélyi sz. ferenczes szerzet tartomány-főnöke [1]).

Keresztes család. Ennek alapitója Keresztes Benedek, ki maga és Keresztes Máté, Ferencz és Illés részére II Ferdinand királytól Bécsben 1624-ki aug 20-án kelt czimeres nemeslevelet szerzett. E nemeslevél Veszprém megyében Pápán 1626-ban hirdettetett ki [2]).

1772-ki nov. 23-án Keresztes János igazolván Veszprém megye előtt nemesi származását, ily leszármazási táblázatot törvényesitett :

A család czimere a paizs kék udvarában zöld halmon hátulsó lábain álló, kettős farkú, természetes szinű oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizsfölötti sisak koronájából hasonló oroszlán emelkedik ki, kivont karddal. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

---

[1]) Török Antal közléséből.

[2]) Veszprém megye levéltárából Véghelyi D.

Keresztesy család. Abauj és Zemplin megye nemessége sorában emlitetik Fényes E. Geographiájában.

Keresztesy család. (Nagy-megyéri és keresztúri.) Erdély kihalt nemes családainak egyike. Közűlök

Pál 1603-ban Karánsebes alatt Székely Mózses egyik hadvezére, 1605-ben karánsebesi és lugosi bánná teszi őt Bocskai [1]).

András 1603-ban pestisben halt el Vajda-Hunyadon.

Ferencz 1657-ben a török udvarhoz jár követségben II. Rákóczy György által.

Sámuel 1691-ben már Doboka megyében egyik birtokos, II. Apaffy Mihály egyik gyámja, és az akkor felállitott főhivatalnak a tartományi főbiztosságnak viselője, Fejér vármegye főispánja. 1702-ben előfordul mint főbb birtokos a borsai só-jövedelemben, melyet utódai a gr. Bethlen család bir.

Ferencz neje Béldy Katalin, Béldy Kelemennek leánya, e nemzetség után, adományi beirat jogon birta a b.-szolnokmegyei Kupfalva és Ünőmező egész falvakat; magva szakadtával e birtokok egy ideig a leány-ág által birattak, míg 1749-ben a fejedelem letévén a beiratos összeget, a nevezett helységeket a m.-láposi fejedelmi jószághoz csatoltatá [2]).

Keresztúry család. (Bodrog-Keresztúri †.) E néven is több családot ismerünk. A bodrog-keresztúri Keresztúry család Zemplin vármegyében birt Bodrog-Keresztúron, és a szintén ott birtokos Garay családdal egy törzsből eredett; valamint hogy azzal 1408-ban együtt szőlőt is birt a tokaji hegyen. Hogy kihalt, azt irja azon megyének jóemlékű leirója, de e kort nem jegyzé fel [3]).

Ezenkivül még e század elején is emlitetik Keresztúri család a zemplinmegyei czimerleveles családok sorában [4]).

Keresztúry család. (Tisza-keresztúri.) Ugocsa megyében van Tisza-Keresztúr helysége, melynek birtokosai között 1448-ban emlitetik Keresztúry Helelének fia Tamás. Egyszersmind ott még e század elején is birtokosul iratik hasonnevü család [5]).

---

[1]) Wolph. Bethlen. V.207.

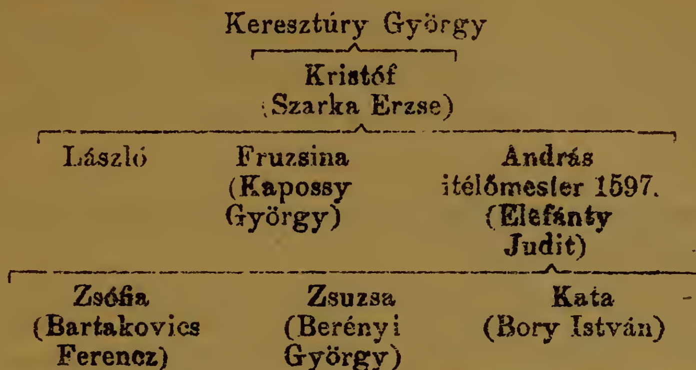
[2]) Hodor Doboka várm. 156.

[3]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 83. 275.

[4]) Ugyanott 113.

[5]) Szirmay C. Ugocsa pag. 74.

Keresztúry család. A két följebbitől különbözőnek látszik azon család, mely a XVI. században Nyitra megyében tünik fel. Ebből egy ágnak nemzékrende következő:

Kristófnak fia András 1597—1625-ben itélőmester s majd alnádor volt [1]). Tán ennek fia

László, 1647 — 1662. Nyitra megyének többször országgyülési követe, alispánja, s egyszersmind mintegy 1655-ik évtől, melyben a török portára követségbe is küldetett, — alnádor is [2]).

Ugyan e családhoz tartozik Keresztúry György, kinek Thury Zsófiától fiai György és István 1635-ben éltek.

Hasonlóan Gergely, ki Lipthay György özvegyét, Balogh Annát vette nőül 1660. táján.

Már a régiebb korban szintén lelünk Keresztúriakat, ilyenek Gergely és Mihály, kik 1543-ban Székesfejérvár védelmében vettek részt, és kik szerencsések voltak Veszprémbe menekülni [3]). Azonban a följebbiekhez viszonyaikról nem szólhatunk.

Azt sem tudjuk, mi a följebbi Keresztúri családnak czimere? Ha csak nem ezeket illeti azon czimer, mely Keresztúri és Rádas családnévre szól, és következő: a paizs jobbról balra rézsutosan lemenő fehér folyam által két részre oszlik, a jobboldali arany udvarában három piros rózsafej látszik, a baloldali kék mezőben pedig fehér egyszarvú ágaskodik. A paizsfölötti sisak koronájából arany grif emelkedik ki, első jobb lábával zöld ágat tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [4]).

---

[1]) Lehoczky Stemm. I. 177. — És 1597. 34-ik ; 1625. 28. törv. cz.

[2]) Ugyanott. 177. II. 201. — És 1647-ki 70. 71. 151. — 1649-ki 9. 27. — 1655-ki 17. 30. 100. — 1662-ki 37. törv. cz. — 1657-ben mint alispán és nádor neveztetik meg egyik Lipthay végrendeletében, végrehajtóul kéretvén fel.

[3]) Budai Fer lex. II. 457.

[4]) Adami Scuta gentil. tom. V.

Keresztúry család. Ennek alapitója Keresztúry Tamás, ki neje Géczy Katalin, valamint gyermekei Pál és János és ezek utódai részére 1652-ben nyert czimeres nemes levelét Nógrád megyének Alsó-Sztregován febr. 12-én tartott közgyülésén hirdetteté ki [1].

Ezeknek utódai közűl az érdeklett megyei nemességi lajstromok szerint 1755-ben Herencsény helységben laktak Keresztúry id. és ifj. Pál és János.

Keresztúry család. Keresztúry család Zala vármegye nemessége sorában is emlitetik.

Tán ehez számitandó szinérszeghi Keresztúry József, 1787-ben Bécsben udv. agens, és Zala vármegyei táblabiró.

Keresztúry család. (Sajó-keresztúri.) Doboka vármegye kihalt családa, mely a Garázda családból eredeztetik. Közűlök Kristóf 1562-ben egyik hadnagya Báthori Istvánnak, midőn Hadadot védelmezé I. Ferdinand serege ellen [2].

György 1604-ben Básta titoknokául iratik.

István Doboka vármegyének 1631—1634. alispánja, 1665—1670-ig főbirája volt [3]. Már előbb 1624-ben követül jár Bethlen Gáborhoz II. Ferdinand részéről [4]

János 1680. táján élt és széki Teleky Annát, czegei Vas László özvegyét birta nőül.

E családtól — Hodor szerint — megkülönböztetendő a Recze-Keresztúri család.

Emlitetnek még Erdélyben Bere-Keresztúri Keresztúry-ak is [5] Ezek közé számitatnak K. Katalin Kornis Boldizsárné 1600. táján; azután K. Judit Máriaffy Mihályné; K. Zsófia Veér Mihályné. K. István 1650. táján, kinek neje Toldalaghy Krisztina volt. K. Krisztina Lázár Istvánné részére 1679-ki oct. 7-én [6] a gyergyó-sz.-miklósi vám iránti beigtatási parancs adatott ki. A mult század középtáján K. Krisztina b. Pongrácz Györgyné, és K. Teréz Macskási Péter neje.

---

[1]) Protocol. C. Neograd. anni 1653.
[2]) Hodor Doboka várm. 157.
[3]) Ugyanott 426. 436.
[4]) Ugyanott 157. Pray Principatus Gebr. Bethlen II.
[5]) Török Antal közléséből. L. Székely Sánd. Unitaria vallás története 113.
[6]) B. Bornemisza cs. levéltárából.

Kerhén család. (Bellosoviczi.) Horvátországi család, melyből bellosoviczi Kerhén Mihály 1487-ben al-bán és Körös vármegye főispánja volt [1]).

Kerkapolyi család. Zala vármegye nemes családa. Kerkapolyi István 1685-ben I. Leopold királytól nyerte czimeres nemeslevelét [2]).

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó fehér egyszarvú. A paizsfölötti sisak koronájából szintén a leirthoz hasonló egyszarvú nől ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Egyik ága a családnak átszármazott Veszprém megyébe is, hol Kerkapolyi István Veszprém megyétől 1752-ki nov. 20-án vesz ki nemességi bizonyitványt.

Kerkapolyi István Zala vármegyének 1837—1848-ig alispánja, és 1843-ban országgyülési követe volt.

Kerkapolyi Károly jelenleg (1860.) Pápán a reform. tanodában bölcsészet tanár, könyvtárnok, és m. akademiai tag. Jelenleg ir egy jeles munkát, melynek czime, „Világtörténelem észtanilag eléadva." Belőle az I. kötet megjelent.

A család Kővágó-Örsről irja előnevét, igy találjuk 1846-ban Kerkapolyi Móriczot, a 8-ik számú huszár ezredbeli hadnagyot.

Kerling család. Két ily nevű családot látunk a mult század folytán a nemesek sorába lépni.

Az egyik alapitója Kerling András, ki 1708-ban I. József királytól kapja czimeres nemes levelét [3]). Czimere keresztvágással négyfelé osztott paizs, az 1- és 4-ik osztály vörös udvarában zöld téren nyugvó arany koronán kék zubonyos férfi kar könyököl, kivont kardot markolva. A 2- és 3-ik osztály kék udvarában hátulso lábain fekete medve áll, első lábaival méhes kaptárt tartva. A paizsfölötti sisak koronájából szintén kaptárt tartó medve nyúlik fel. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék.

A másik ily nevü családot szintén Kerling András alapitja, 1760-ban M.-Terézia király-asszonytól nyervén czimeres nemeslevelet [4]). Czimere kék szinű paizs, melynek alyját négyszegű fehér kő-

[1]) Teleki Hunyadiak kora XII. 354.
[2]) Collect. Herald. nro 726.
[3]) Ugyanott nro.
[4]) Ugyanott, nro

vekből várfal foglalja el, két kis toronynyal; a fal közepén bezárt barna vaskapu látszik, a fal tetején egy vörös ruhás, magyar vitéz áll, csizmája sárga, prémes kalapjának vörös teteje lefityeg, jobbjában kivont kardját, a balban egy a várfalra helyezett puskát tart. A paizs fölötti sisak koronájából hasonló vörös ruhás magyar vitéz nyulik fel karddal és puskával. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék.

Kerner család. Zala vármegye nemes családai sorában említi Fényes E. Geographiájában.

Kerniczky család. 1603-ban Trencsin megyében lakozott hasonló nevű nemes család, azon megyei levéltár adatai szerint.

Kersznerics család. Mária-Terézia király asszonytól 1751-ben nyerte czimeres nemes levelét.

Czimere a paizs kék udvarában hátulsó lábain ágaskodó, aranysörényű fehér egyszarvú, szarva szintén arany. A paizsfölötti sisak koronájából szintén azon állat emelkedik ki. Foszladék mindkét oldalról ezüst-kék [1]).

Közűlök Kerznerics János-József 1760-ban a soproni kerületben tartományi másod-biztos. 1770-ben a pozsonyi ker. hadi biztos.

Tán e családból származott nevének különbözése mellett is Kresznerics Ferencz a Vas megyében Iváncson 1766-ban született iró is, ki 1832-ben halt meg, és főleg „Magyar szótár gyökérrenddel" czimű munkájáért érdemelt emlékezetet.

Kertész család. (Máskép Szempery.) Kertész máskép Szempery Ábrahám a nagyváradi egyház nyomdásza volt, midőn 1648-ki dec. 10-én I. Rákóczy György erdélyi fejedelemtől czimeres nemeslevelet nyert [2]).

Ily nevű családot a XVII. században Gömör megyében is találunk, hol Kertész Ilona 1660-ban runyai Soldos István neje volt.

Kerticza család. Kerticza Máté-Ferencz, és nevezett Máténak unokája Grienanger Máté, ki ekkor szintén Kerticza nevet nyert, 1794-ben kelt czimeres levél által nemesitettek meg [3]).

Czimerük függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobboldali kék udvart egy vörös szelemen osztja kétfelé, melylyen egymásmellett három félhold ragyog, a szelemen alatt és fölött aranycsillag ragyog; a baloldali udvar alyján sziklák között egy hosszú hajú meztelen némber

---

[1]) Adami Scuta tom. V.
[2]) Kemény József Notitia Cap. Albensis. 244.
[3]) Adami Scuta tom. V.

áll, fölemelt két kezével maga fölött egy fehér lepelt, vagy zászlót tart, melynek vége ágyékát boritja el. A paizsfölötti sisak koronájából kettős farkú oroszlán nől ki, első lábait ragadozásra nyujtva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [1])

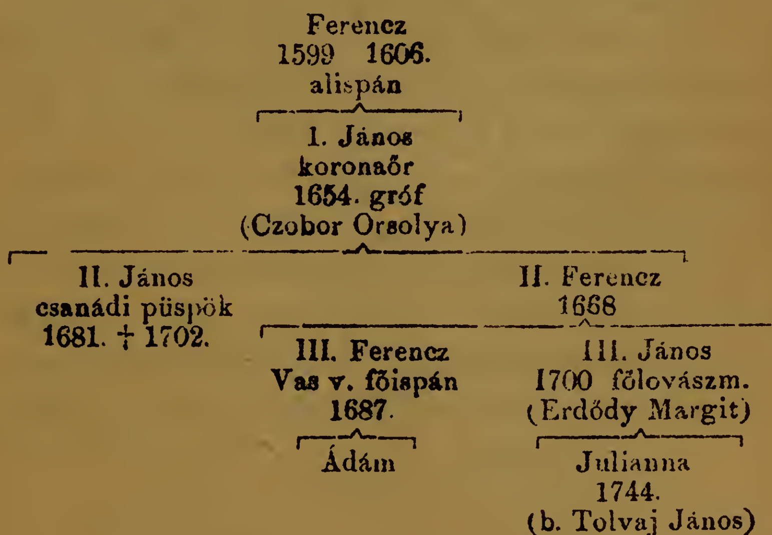
A nemesség-szerző Kerticza Máté-Ferencz pécsi kanonok volt; és előbb nevét Kertiza-nak irá.

Kéry család. (Nagy-kéri, gróf †.) Hontmegyei eredetü, azon megyében fekszik Ipoly-Kér, azonban előbb Nagy-Kérről irták előnevüket.

Már 1464-ben Kéry Benedek itélő mesternek és pestmegyei Berki máskép Kazapálföld birtokosául iratik [2]). 1524-ben emlitetik Kéry Balás, kit Istvánffy Cheri-nek, és Hont megyeinek ír, s ki már e munka III. kötetében a Csery család tagjául számittatott.

A XVI. század végén élt Kéry Benedek, kinek özvegye Ráday Fruzsina 1601-ben nógrádmegyei zellői jobbágyainak visszaadatása végett folyamodott a megyéhez [3]).

Nagy-kéri Kéry Ferencz 1599-ben Hont vármegyének [4]), 1600—1603-ban Nógrád megyének [5]), és 1606-ban Zólyom vármegyének [6]); valósziuűleg mind a háromnak egyszerre alispánja volt; birtokos volt Nógrád megyében Romhányban is. Tőle a család leszármazása következő:

[1]) Adami Scuta gentil. tom. V.
[2]) Lehoczky Stemmat. II. 215.
[3]) Protocol. C. Neográd. anni 1601. p. 12.
[4]) Lehoczky Stemmat. I.
[5]) Protocol. C. Neograd.
[6]) A bécsi békekötés alá irva.

I. János 1629 ben Esterházy nádor követe Bethlen Gáborhoz [1]). 1635-ben B.-Gyarmat vár kapitánya volt [2]). 1642-ben báro, 1647-ben koronaőr [3]). 1654-ben gróffá lett [4]). Vele szakadt a család a Dunán túlra, hol Kabold várát birta. Egyik fia II. János csanádi püspök. Meghalt 1702-ben.

II. Ferencznél ennek potyi kastélyában szálltak ejre meg 1670. april. 16 an Zrínyi Péter és Frangepán, miről Kéry meg azon éjjel értesité a császárt [5]) Egyik fia III. Ferencz Vas megye főispánja volt 1687-ben [6]). Ennek fiában Ádámban fi-ágon kihalt a család.

III. János 1700-ban neveztetett ki fő-lovászmesternek, és az volt még 1715-ben is. Nejétől gr. Erdődy Margittól csak leánya Julianna (1744.) maradt, ki báró Tolvaj Jánoshoz ment nőül, s kiben a család elenyészett.

A család grófi czimere ez: a paizs kék udvarában egy márvany oszlop áll, melyre kigyó kúszik fel, az oszlop tetején arany korona van, és azon egy arany nyillal nyakán átlőtt fekete holló áll, fölötte jobbról aranycsillag, balról ezüst félhold ragyog. A paizson grófi korona, azon ismét sisak, melynek koronájából a leirthoz hasonló oszlop nyúlik fel. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kéry család. Sopron, Veszprém és Zempiin vármegye nemessége sorában találjuk. Ez utóbbi megyében e század elején birtokosnak iratik a Kéry család Tussa, Tussa-Ujfalu, Sztankócz, Dávidvágás, Roskócz, és Izbugya-Rokitó helységekben [7]).

Kéry család. Lásd *Kovách család*.

Keserű család. (Gibárti †.) E kihalt család előnevét tekintve, a legrégiebb időkben Abauj megyé birtokosai közé kell számitanunk: Gibárt helység Abauj megyében fekszik. Lehoczky szerint a családnak „de eadem" is az előneve, azaz keserűi Keserű; igy Bihar megyében kell keresnünk a család eredetét, mert e megyében fekszik Ér-Keserű, melyről most a Frater család viseli egyik előnevét.

---

[1]) Horváth Mih. M. ország története II. 220.

[2]) Kazy Hist. Univers. Tyrnav. 88.

[3]) 1647-ki 3. törv. cz. — Arczképét lásd Wiedemannál.

[4]) Adami Mss. Mss. 4. lat. nro 182.

[5]) Szalay M. orsz. története V. 126.

[6]) Lehoczky Stemmat. I. 120 — 1681. 11. törv cz. és 1687-ki 15-ik törv. cz.

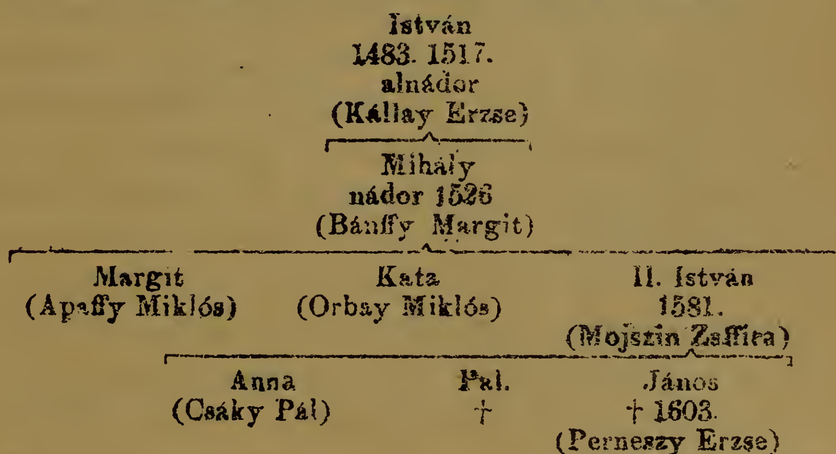
[7]) Szirmay C. Zemplin not. top. 113. 272. 273. 343. 354. 394.

Bizonyos az, hogy Keserű Istvánnak neje 1483-ban Kállay Erzsébet volt [1]. Ez István 1505-ben Valkó vármegyei követ a rákosi országgyülésen [2]) 1507-ben alnádor, 1514-ben egyike azoknak, kik a Verbőczy Hármas könyve megbirálásával bizattak meg. Talán Istvánnak testvére gibárti keserü Mihály, ki törvénykönyvünk tanusitása szerint 1514-ben boszniai püspök volt.

Istvánnak fia lehetett Mihály, ki 1526-ban Szapolyai nádora volt, és 1529-ben Perényit a koronával együtt elfogá [3]. Birták Erdélyben is Sz.-György, és Valya helységet. 1532-ben Mihály dévai várnagynak ratik Szereti János társával, és ekkor kapja a dévai várért a vingárti kastélyt [4]. Neje Bánffy Margit volt ettől gyermekei Margit Apaffy Miklósné, Kata Orbai Miklósné és II. István, ki nővérével Katával 1581-ben Izabella királynétól Vingártnak felét nyerik adományban a springi s egyéb részbirtokokkal, és ezentúl II. István és utódai springi előnévvel is éltek.

II. Istvánnak neje Mojszin Zaffira, előbb Niszoczky Szaniszló lengyel urnak hitvese volt. Ettől gyermekei 1. Anna Csáky Pálné, 2. Pál és 3. János, kinek neje Perneszy Erzsébet, előbb Gálfi János özvegye, és miután János 1603-ban Vajda-Hunyadon pestisben meghalt [5], özvegye harmadszor csészeliczki Szilvássy Boldizsár neje lön. E Jánosban — ugylátszik — halt ki a család, mert 1570—1580. közt emlitetik ugyan még Keserű Kristóf és Péter, de utánnok fi-ágon a család végképen elenyészett.

A mennyire tudható, leszármazási fájuk következő:

[1]) A Kállayak nemzékrendén curialis perből.
[2]) Jászay A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 157.
[3]) Forgách Commentarii. 499.
[4]) A báró Bornemisza család levéltárából Török Antal.
[5]) Wolph Bethlen tom. V. p 536.

Keserű család. (Baróthi.) Székely család több ágazatra oszolva. Antal 1794-ben Zaránd megye főszolgabirája. Mózses k.-fejérvári őrkanonok és kir. tanácsos; Ferencz Hunyad megye pénztárnoka volt. Sándor szászváros-széki főjegyző 1849-ben, most is hivatalnok.

Keserű család. (Boros-jenői.) Erdélyben Felső-Fejér megyében hivataloskodtak nagyobbára; László 1794-ben ott volt szolgabiró. István ugyanott törvényszéki ülnök 1832. táján. József szintén ott viselt hivatalt 1848-ban.

Egyik ágazat Aranyosszékben tartja lakását, és László e székben hivataloskodott. Sándor ügyvéd stb.

Késmárky család. Jelenleg Pest és Veszprém megye nemes családai sorába számitatik.

Egy Kesmárky családnak alapitója volt Kesmárky máskép Literati Albert, ki neje Komáromy Zsuzsanna, és ettől leánya Ilona, valamint nénje Kesmárky Mária részére is III. Ferdinand királytól Pozsonyban 1649. april. 13-án kelt czimeres nemeslevelet nyert, mely azon évi jun. 21-én Nógrád megyének Sztregován tartott közgyülésén kihirdettetett [1].

Nevezett Kesmárky Albert özvegy Kemény Jánosnénak Lónyay Annának Szécsénben tisztartója volt 1663-ban.

A följebbi nemeslevélben nyert czimer következő: a paizs kék udvarában zöld téren arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tarva. A paizsfölötti sisak koronájából fehér egyszarvú emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

E család — ugy látszik — még a nemesség-szerzőben halt ki, és igy jutott a nemeslevél a megye levéltárába. — Nem is találni a megyei nemességi lajstromokban többé e család nevére.

Keszegh család. (Gálfalvi és Dányai.) Erdélyi család. Dániel 1848-ban Felső-Fejér megyénél iktató; Sámuel arvaszéki ülnök ugyanott.

Keszey család. (Magyar-óvári †.) Eredetileg Moson vármegyei család. Keszey János, és neje Szerencsés Zsuzsa, és fiaik Péter és János, mint már előbb kiváltságos rendűek Laxenburgban 1668. máj. 19-én kelt czimeres levélben I. Leopold által ismét a nemesek sorába emeltettek. Czimerük, melyet e levélben nyertek, a következő: a paizs kék udvarában egy föveny-órán daru áll egy lábon, másik lábával kövecset tartva. A paizsfölötti sisak koronájából grif emel-

[1]) Nógrád megye levéltárában az eredeti armalis.

kedik ki, első jobb lábával hármas liliomot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]. E czimeres levél Moson vármegye közgyülésén ugyanazon évi sept. 18-án hirdettetett ki.

A nemesség-szerző Keszey Jánosnak egyik fia Péter Magyar-Óvárott lakott, ott városi tanácsnok és egyszersmind Moson megyei esküdt volt. Testvére azonban II. János Erdélybe szakadt be; kinek részére azon okból, nehogy ott nemessége idővel kétségbe hozassék, testvére Péter 1694-ben Moson vármegyétől nemesi bizonyitványt eszközölt [2].

Az Erdélybe szakadt Keszey János alkalmazást Apaffy Mihály fejedelem udvarában lelt, és ennek fia II. Mihály mellé oktatóul adatott 1678. táján; és utóbb tanitványának titkára lett, és mint, ezen II. Apaffy Mihálytól 1698 nov. 22-én Bécsben részére adott adomány-levél irja, többször még Erdélyből Bécsbe követségbe is járt az udvarhoz. Ez adomány-levél szerint kapott Balásfalván egy nemestelket [3], Fejér megyében a tűri határban szőlőket, ugyancsak Balásfalván hat darab szántóföldet, két rétet; mely földek egyike 20, másik 30 köblös, a harmadik 35, a negyedik 15 köblös vala, azonkivül a fejedelmi kert szomszédságában magtárakra alkalmas üres tért; ezenkivül a Küküllő megyei szépmezei birtokrészt, melyet már előbb beiratosan birt, ujolag megerősité részére adományosan; végre Tűrön egy elpusztult telket, mely egykor Tűri Lászlóé vala, szintén ez alkalommal kapott.

Nevezett II. János még 1686-ban a gyula-fejérvári országgyülésen az 5. törv. cz. szerint az erdélyi nemesek sorába beiratott, azaz honfiusitatott; 1687-ben jul. 26-án pedig a radnóti gyülésen a 8. czikk szerint A.-Fejér megyei boros-bocsárdi és tordamegyei diqznajói telkei az adó alól mentesitettek. 1699. sept. 15-én I. Leopold királytól Ebersdorfban kelt uj megerősitő és czimerbővitő nemeslevelet nyert, mely az ő és neje Gotzmeister Anna-Maria, és gyermekei János, Mihály, Mária és Zsuzsánna nevére is szólt, és melyben a családnak eredete helyéről a Magyar-Óvári' előnév használata is megadatott. E nemeslevél az 1701-ki január 15-én Gyula-Fejérvárott tartott országgyülésen hirdettetett ki. Ezen nemeslevél eléadása szerint az 1690-ki aug. 21-kén történt zernyesti ütközet után, melyben

[1] Hodor Károly által lemásolt eredeti okmányok szerint.

[2] Mely megyei bizonyitvány az armalis levélből a czimer leirását és rajzot is tartalmazza, azon korból ilyesre nézve ritka például.

[3] Mely valaha Velikei Lászlóé volt, és néhai Vedarics Andrásnak élete fogytáig volt beirva.

Teleki Mihály elesett, Heiszler Donát császári vezér pedig Tököly Imre kezébe került, a császár hivei által Keszey János inditatott Bécsbe segélyért, mely hűséges szolgálatiért I. Leopold király által aranyláncon függő mellképével jutalmaztatott; és ez aranyláncz, mint a czimerleirás, és az itt látható metszvény mutatja, a czimerébe is beiktattatott.

Ezen ujabb bővitett czimer egy körded paizs, mely először viz-irányosan 2 udvarra, és az alsó udvar függőlegesen ismét két udvarra osztatik. A felső udvar kék, az alsó jobboldali fekete, a baloldali vörös; a paizs alján hármas zöld hegy emelkedik, melynek egyik szélén a fekete udvarban grif emelkedik, első jobb lábával hármas kinyilt liliomot tart; a hármas hegy baloldali szélén a vörös udvarban a régi czimer, a fövény-órán álló, és fölemelt egyik lábában kövecset tartó daru látható. A felső kék udvarban a császári kétfejü fekete sas látszik, kiterjesztett szárnyakkal, és fejei fölött korona áll, mellén egy koronás vértben az ausztriai ház czimere; a sas lábaival egy aranyláncot tart, mely kört formálva, az alsó két udvarban álló alakokat is bekeriti, és e lánczról egy koronás kis paizs függ még a felső udvarban, e kis paizs fehér udvarában I. Lepold király kezdő betüje **L.** látszik. A felső udvarban köriratképen CAESAREUM INCREMENTUM szavak olvashatók. A paizsfölötti sisak koronájából grif emelkedik ki, hármas liliomot tartva, mely fehér liliomok az okmány szavai szerint a fölség iránti őszinte hűségére vo-

natkoznak. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-fehér, az oklevél szavai szerint amaz a császári, emez utóbbi szinek pedig a császári család színei lévén. Az egész paizst, mely koczkás talájon áll, telamonok gyanánt két (kifelé fordult fejű) fehér egyszarvú tartja. Az egész czimer szokás szerint négyszegű keretben áll, melynek függönyt képző czifrázatai alatt az uralkodó arczképe, Magyarországnak, úgy Erdélynek (külön a megyék, a székelyek és szászok) czimerei láthatók, mik azonban már a családi czimer lényegéhez nem számitandók.

A család leszármazási rendje, mennyire tudható, ez:

Keszey János
(Szerencsés Zsuzsa)
1668

Péter M.-Óváron tanácsnok 1694.	II. János 1668. 1701. Erdélyben fejed. titkár. (Gotzmeister Anna M.)

III. János.	Mihály.	Mária	Zsuzsa	József
Bora (Simai Sándor)	†	(Mohai)	(1. Fosztó 2. bathházi Balkó Mihály)	† 1753. előtt. (Boér Judit) Mária 1753. kiskorú.

Az erdélyi ágazat törzse, mint e táblázat is mutatja — II. János, kinek neje Gotzmeister A.-Mária után birtokaiban 1716-ban gyermekei III. János, József és Zsuzsa osztoztak, a többi akkor már nem élt; igy gyermekeiben fiágon kihalván, leány-ágra ment által, e leány-utódok közűl valók jelenleg Imecs Domokos, Dénes és Mária Miksáné, kik e család után Balásfalván, Tűrben, Csífudon, Karácsonfalván (A.-Fejér megyében), Szancsalon, és Szépmezőn (Küküllő megyében) birtak.

De a Magyaróváron élt Péternek ágából egy Keszey Péter szintén beszármazott Erdélybe, tán nagybátyja II. János pártolása végett; és ezen Péter, ki 1729-ben született, 1740. táján Doboka vármegyében recze-keresztúri birtokos volt, meghalt 1799. jul. 2-án r.-keresztúri szerzett birtokán magtalanul. Azon évi május 7-én tett végrendeletében hétezer forint értékű vagyont hagyományozott; hatezer forintot tizenkét erdélyi reform. alumnusnak, ezer forintot pedig a magyar- és erdélyországi vérszerinti rokonainak. E végrendeletben „három testvére gyermekeit“ nevezi következőleg:

1. nővére Judit Vaszary Györgyné, kinek gyermekei akkor (1799-ben) Magyarországon Fejér megyében Ábán, Veszprém városában, és Sz.-Gálon birtak.

2. nővére Rebeka Szalay Mihályné, kinek gyermekei M.-Óváron laktak.

3. nővére Kata Hollósi Mátyásné, kinek fia Hollósi István Fejér megyében Abán lakott 1799-ben

Erdélyi atyjafiai gyermekeinek nevezi néhai m.-koppándi Fosztó Gábor, és Balku Mária successorait.

Az erdélyi utódoknál vannak eme közlemény alapjául szolgáló Keszey családféle oklevelek is.

Keszlerffy család. Keszlerffy nep. János Heves vármegyének negyven évig sebészkedő központi orvosa, 1797-ki dec. 15-én Ferencz királytól magyar nemességet nyert.

A nemesség-szerző Jánosnak, ki 1780-ban Gyöngyösről Egerbe tette lakását, és 1833 jul. 11-én halt meg, fia

József orvos-tudor, Heves megyének érdemült fő-orvosa, született 1778-ki jul. 26-án Gyöngyösön; 1801-ben Pesten lett orvos-tudorrá. 1804-ben Eger városa fő-orvosává neveztetett, és az volt 26 évig. 1830-ban Heves vármegye fő-orvosává lett, és e hivatalt 18 évig és 4 havig viselte. Neje, kivel közel 44 évig élt 1849-ki april. 16-án meghalván, hivatalától april. 26-án bucsút vett, és magányba vonult. 1854-ki májusban ülte orvos tudorsága ötven éves ünnepét [1]. Meghalt 1858-ki octob. 7-én. Tizenkét gyermeke közűl hat él, és fiai közűl többen magasb hivatalokba jutottak. Megérte 24 unokáját és egy kis unokáját.

A családi — bár nem teljes — nemzékrend ez:

János
orvos
1797 ns. † 1833.

József
orvos
sz. 1778. † 1858.

János 1844. kamarai titkár	Károly volt testőr. 1844. sóházi ellenőr.	Antal 1844. kanczelláriai fogalm gy.

Czimere négy udvarra osztott paizs, az 1-ső és 4-ik osztály kék udvarában zöld téren ágaskodó oroszlán első jobb lábával kivont kardot, a másikkal egy kigyót tart; a 2- és 3-ik osztály ezüst udvarában hármas halmon aranykoronából egy fehér virágokkal megtelt zöld élőfa

[1]) Horner István Gyöngyös városi főorvos Gyászbeszéde Keszlerffy József fölött az orvosegyesület közgyülésén 1858. nov. 30. Nyom. Eger. 1858.

nyúlik fel, fölötte jobbról kék félhold, balról kék csillag látszik. A paizsfölötti sisak koronájából szintén oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kardot, a másikkal kigyót tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-zöld [1]).

Keszthelyi család. Keszthelyi György 1711-ben nyerte czimeres nemeslevelét [2]).

Czimere a paizs ezüst mezejében egy térdig látható vörös ruhás magyar vitéz, derekán arany öv, fején prémkalpag van, és ennek vörös teteje kifityeg: jobb kezében kivont kardot tart, a bal kezét csipőire helyezi; ehez hasonló vitéz emelkedik ki a paizsfölötti sisak koronájából. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Keszy család. (Keőkeszi †.) Hont megye egyik kihalt ősrégi családa. Ezen megyének keleti aljában fekszik Kő-Keszi helység, melynek e család birtokosa volt, és melyről nevét vevé; s valószinűleg a másik e megyében fekvő Ipoly-Keszi helységet is birtokolta.

A család törzse Eustachius de Much volt, kinek fia Bugud 1272-ben hontmegyei Keszi helységnek határát járatá Csákánnak fia Ádám, és Lauznak fiai Gergely és István ellenében, és Louch földjétől elmesgyézteté [3]).

1353-ban Bugudnak fiai Péter és János, és Vuturnak fia Jakab hontmegyei Keszi helységre Lajos királytól kir. adományt nyernek [4]).

1388-ban Keszi Pál (Paulus de Kezeu) mint királyi ember említetik a Kőváriak részére István nádor által kiadott határjárási parancsban [5]).

1517-ben Kőkeszi István, Csery Ferencz és Miklós egy Pritleken fekvő egész telekre nézve hontmegyei Sirak helységbeli teleknek ötödrészeért Ebeczky Mártonnal örök csere-szerződésre lépnek; mely csere-szerződést 1659-ben Egry István részére átiratván [6]), abban Egry Istvánnak Keszy Istvántól következő leszármazása van megalapitva:

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. V.
[2]) Collect. Herald. nro 720.
[3]) Sz.-Benedeki Convent. Protocol. O. p. 42.
[4]) Ugyanott Prot. O. p. 44.
[5]) Eredeti oklevél.
[6]) Sz.-benedeki Convent. prot. P. p. 13. és Fasc. 4. nro 8.

Keszy István
1517.

András

Keszy Mátyas
(Siraky Ilona)

Keszy Ilona
(Almásy Mihály)

Almásy Zsuzsa
(siroki Egry András)

Egry István
1659.

Hogy e családfán álló Almásy Mihály 1618-ban Hont megye szolgabirája volt, már e munka I. köt. 23 lapján emlitettük, másutt e munka folytában azt is irtuk, hogy ezen Almássy család máskep Pomothy-nak neveztetett, és ez utóbbi néven most is él Hont megyében. Hogy Keszy Mátyásnak neje Siraky Ilona volt, szintén más oklevelek igazolják [1]).

1487-ben Keszy Jánosnak fiai Mihály, Balás és Bertalan hontmegyei Keszi helységben lévő szántóföldek végett Keszy Benedeknek fiai László és Imre által történt elfoglaltatása ellen tanuvallatást eszközöltetnek [2]).

Ezek szerint ily leágazás áll:

János: Mihály 1487. — Balás 1487. — Bertalan 1487.

Benedek: László 1494. — Imre 1487. — Erzsébet 1494. (leszenyei Chako Miklós)

Imre: Kata (Aleghy Benedek) 1528. — Zsófia (Borsányi Balás) 1528. — Bora (kőkeszi Horváth Máté) — Erzse (Ebeczky Miklós) 1528.

Benedeknek ágán Imrének leányai 1528-ban éltek.

1590-ben Keszy Mártonnak fia Péter hontmegyei Kőkeszi helységben egy telket bevall Gyürky Miklósnak és ennek első nejétől való fiainak, valamint második nejének Keszy Ilonának, ki Péternek növére volt, [3]). Ugyan e családból Keszy Katalin Vidffy Pál özvegye volt, és 1597-ben Gyürky Benedek ellen pörlekedett [4]). Utóbb 1602-ben ugyan ő Ujlaky Mihályné volt [5]).

[1]) Sz.-benedeki Conv. Protoc. A. p. 234. Nevezett Siraky Ilona pedig Siraky Boldizsárnak volt leánya.

[2]) Ugyanott Protoc. P. pag 193.

[3]) Ugyanott Protoc. G. pag. 169.

[4]) Ugyanott Prot. B. 75. 76.

[5]) Protoc. C. Neograd. anni 1602. p. 169.

Ugocsa megyében a Keszy család 1467-ben anyai jogon elfoglalta Tisza-Ujhelyt, Karatfalvát, Szőlős Vég-Ardót, Rákóczot, de Ujhelyi Miklós fegyveres kézzel visszafoglalta [1].

Komárom vármegyében 1377-ben egész Madar helység, melyet az előtt Keszi Péternek fia Marczel birt, uj királyi adományban Jánosnak, a Marczel fiának adatik [2].

Ketheli család. (Nagy-ketheli.) Doboka megyében birtokos. József az 1791-ki országgyülésen azon megye követe. László 1836-ban derékszéki ülnök. Eszter 1848-ban a m.-egregyi posta tulajdonosa Id. és ifj. József, Zsuzsa és Róza szintén azon megyében birtokosak.

Kéthelyi család. Vas megye nemes családai sorában áll Fényes E. Geographiája szerint.

Ketten család. Báró Ketten János az 1715-ki országgyülésen a honfiusitottak közé beiratott [3].

Kevel család. Liptó megyében Szelniczén fordul elé Kevel Benedek és István 1297-ben [4]. Később hasonlóan nyomait találhatni a Trencsin megyei nemesi lajstromokban is [5].

Kever család. Kever Márton 1554. sept. 25-én Bécsben kelt czimeres nemeslevélben I. Ferdinand király által nemesittetett meg [6].

Kewer család. Kewer András mester szinten I. Ferdinand király által 1549-ben emeltetett nemességre [7].

Keviczky család. (Keviczei.) Turóczmegyei eredetü egyik régiebb család; élszármazva Hont, Gömör stb. megyékbe is.

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló vörös köntösü magyar vitez, fején prémes kalpag, kifityegő veres tetejével, lábain sárga csizma, oldalán sárga öv, és kard, jobb kezével kivont kardot tart; fölötte jobbról ezüst félhold, balról aranycsillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között vörös lábú fehér galamb áll, piros csőrében olajfa ágacskát tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [8].

[1]) Szirmay C. Ugocsa p. 72. 73. 76. 88.
[2]) Fényes E. Komárom várm. 127.
[3]) 1715-ki 135. törv. cz.
[4]) Lehoczky Stemmat. II. 216.
[5]) Szontagh Dániel közlése szerint.
[6]) Sopron város levéltárában van az eredeti armalis.
[7]) Kaprinai Mss. B. tom. 28. pag. 163.
[8]) Burgstaller Collectio Insignium etc.

A család tagjai nagyobbrészt megyei hivatalokat viseltek.

Keviczky János 1576. 1589-ben Turócz vármegye alispánja [1].

Keviczky Márton 1630-ban Turócz megye jegyzője, és követe.

Keviczky János 1635-ben jegyző, egyszersmind Keviczky Menyhérttel 1635- és 1637-ben szintén követ [2].

Keviczky János kassai tanácsnok kihágásainak megfenyitésével a nádort bizza meg az 1647-ki országgyülés [3].

Egy töredék nemzék-rend igy áll:

Keviczky Mátyás
(Lenkey Klára)

Sándor.	János.	Anna.	Mária.

Keviczky Antal 1842-ben Hont vármegye főszolgabirája.

Keviczky Ferencz ugyanott esküdt 1839-ben.

Kézy család. Kézi István, János és Balás 1588-ban Rudolf királytól nyerik czimeres nemes levelüket.

Czimerük a paizs kék udvarában egy természetes szinű, kettős farkú oroszlán, mely első jobb lábával egy vörös tollú nyilat tart, melynek hegye torkába van ütve. Ugyan ezen alak emelkedik a paizsfölötti sisak koronájából. Foszladék mindkét oldalról arany-kék.

Khargen család. Iratik neve Chargen-nek is. Csak anyanyiban tartozik e külföldi család hazai családaink sorába, mennyiben itt birtokviszonyba keveredett; és csak ez okból emlitjük meg is, nem tudván különben semmit is honfiusitásáról.

Khargen János-Kristóf a Derencsényi család vagy Balassa Bálint magvaszakadtán 1700-ban beiktattatott előbb fi-, azután nőágra is Nógrád megye Salgóvár, és tartozékai: Rónya, Bisztricska, Mlágyó, Málnapataka, Ozdin, Tarcsa, Salgó-Tarján, Karancs-allya, Rapp, Póny és Vásáros-Terennye helységek és puszták, továbbá Esztergam [4] megyei Ketske, Abony, Palladics helység birtokába, azonban e beiktatásnak ellene mondtak Tolvaj Gábor, Koháry István, Gyürky Ferencz, és a kir. fiscus [5].

De 1701-ben az ellentmondók ellen megnyert pernek itélete folytán ujra beiktattatott a neveztett birtokokba, azonban a beiktatás-

---

[1] Lehoczky Stemmat. I. 144.

[2] Ugyanott; és Bel. Notitia nova Hung. tom. II.

[3] 1647-ki 82. törv. cz.

[4] Tán jobban Szolnok Pest megyékben.

[5] Sz.-benedeki Convent. Protoc. U. pag. 204.

nak ismét ellent álltak (repellentes) Tornallyai György és a Szőllősy nemzetség [1]).

Kheberics család. Máskép irva Kebrics; de találtatik Khebrics-nek, sőt roszúl Gebrics-nek. Liptó vármegye családa, azonban elszázmazott Trencsinbe, sőt Nógrád megyébe is.

Trencsin megyében László és Pál 1819-ben hirdettetik ki nemesi bizonyitványukat.

Nógrád megyében lakott Keberics Pál, ki meghalt Szakalban 1859 ki jan. 21-én kora 63. évében. Neje Szontagh Johanna meghalt 1859. január 27-én kora 52. évében. Leányuk Etelka Veres Gyula neje.

Khesler család. Lichtenbergi Khesler Lénárd 1706-ban kapott czimeres nemeslevelet [2]).

Czimere keresztvágással négy osztályra szelt paizs, egy közép kisebb vérttel, melynek kék udvarában három fehér katlan (kessel) látszik, egyik följebb, kettő alatta. Az 1- és 4-ik osztály arany udvarában koronás egyfejü sas kiterjesztett szárnyakkal látható; a 2-ik osztály vörös udvarában hármas kőszikla tetején arany koronából egy kék és egy fejér strucztoll leng; a 3-ik osztály vörös udvarában hármas fehér sziklán, kettős farkú, koronás arany oroszlán ágaskodik, első lábaival szintén hármas sziklát tartva. A paizsfölötti sisak koronájából kék és fehér strucztoll között a leirt oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Keszler családi nemzékrend nehány ize igy áll:

Keszler Ferencz
(Makay Judit)

Johanna (Perlaky István) — József (Michalek Bora)

József gyermekei: Ágoston. 1828. — Antal. 1828. — Jozefa. — Bertalan.

Khevenhüller család. Khevenhüller Ferencz-Kristóf az 1638-ki országgyülésen, Khevenhüller József pedig 1764-ben nyert magyar honfiusitást [3]); ez okból kell e család rövid ismertetését adnunk.

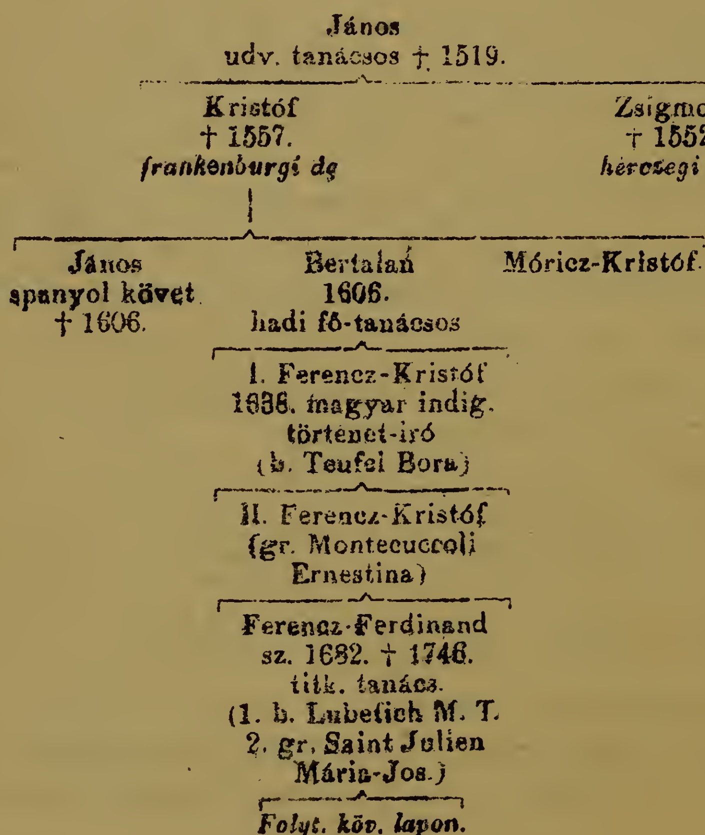
---

[1]) Sz.-benedeki Convent Capsa G. Fasc. 4. nro 5.
[2]) Collect. Herald.
[3]) 1638 ki 73. és 1764-ki 44. törv. cz.

E család állitólag hét század óta Krajna lakosa, előbb Frankiából származott, hol már a X. vagy XI. században, a Berking és Dietfurth közt fekvő Kevenhull nemzetségi várat birta [1]. Mellőzve a hosszadalmas történetet, csak azt kell megemlitenem, hogy a most több ágon élő családnak azon közös törzsatyja, kitől a különféle ág-vonalak szétterjedtek, Khevenhüller János udv. tanácsos stb. volt; ki 1519-ben halt meg, ennek két fia maradt: Kristóf († 1557.) és Zsigmond († 1555.). Ettől a herczegi ágazat, amattól pedig a frankenburgi ágazat terjedt szét.

Báróságot nyert a család 1566-ki oct. 16-án. A krajnai tartományi fő-lovászmesteri hivatalt kapott 1588. jun. 20-án. Római-német birodalmi grófságra pedig 1593-ki jul. 11-én emeltetett.

Ferencz Kristóf, ki 1638-ban magyar honfiusitást nyert [2], a frankenburgi ágból eredt, mint a család következő leszármazása mutatja.

Folyt. köv. lapon.

---

[1]) Hist. Herald. Handbuch 410. — Schönfeld Adels-Schematismus. I. 181. II. 17. 19.

[2]) 1649-ki 100. törv. czikk szerint letette a honfiusitási esküt.

Ferencz-Ferd., *ki az előbbi lapon*
sz. 1682. † 1746.
titk. tan.
(1. b. Lubetich M.-Ter.)
2. gr. Saint Julien M.-Jos.)

János-Lajos sz. 1707. † 1753. (gr. Stahremberg M.-Jozefa)	Mária-Franc. (gr. Neipperg)	János-Zsigmond stb. elesett 1739. Belgrádnál.

János-Lajos sz. 1743. † 1805. (gr. Thurn Taxis Mária-Ter.)	Mária-Jozefa (gr. Breuner)	Henrik †	Ferencz alezred.	Mária (gr. Schaffgotsch)

Antal sz. 1769. † 1830. (1. Wrazda Johanna gr. Thurn Valsassina M. T.)	József † 1812.	Ferencz Paulai 1799. elesett	Ferencz Szeraf stb. sz. 1772. huszár kap.
		Eleonora	Jozefina.

Mária sz. 1811. (sz.-györgyi Horváth József)	Clotild (Garkisch Bernáth)	Antonia sz. 1831.	Hugo-Antal sz. 1817. (b. Breuner Józs.)
			Ida szül. 1843.

Józsefnek — ki 1764-ben nyert indigenatust — ágazata kihalt.

A családnak igen czifra czimere van, a közép-vért, mely a sokfelé osztott czimerpaizs közepét foglalja el, és az ősi czimert tartalmazza, függőlegesen kétfelé oszlik, a jobboldali kék udvarban zöld hegyen bagoly ül, fején aranykorona van, melyből három pávatoll nyúlik fel; a baloldali osztály ismét kétfelé osztatik, a felső fekete udvart mutat, az alsóban egy arany-fekete ostábla látszik, melynek tizenhét arany udvarkáin fekete csillagocskák láthatók.

Khorher család. Khorher János-Ferencz-Xavér 1744-ben Mária-Terézia király asszonytól nyerte czimeres nemes levelét [1]).

Czimere vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső osztály ezüst udvarában fekete sas látszik szétterjesztett szárnyakkal, teste alsó részeig kiemelkedve; az alsó osztály vörös udvarában szintén félig kiemelkedő kettősfarkú arany oroszlán látható, ragadozási helyzetben. A paizsfölötti sisak koronájából a leirt fekete sas hasonmása nől ki. Foszladék jobbról ezüst-fekete, balról arany-vörös.

Khorher Ignácz 1770-ben sáári plébános és egri czimzetes kanonok, 1787-ben pedig egri plébános volt.

---

[1]) Collect. Herald. nro 294.

Kidey család. Szatmár vármegyében élt ily nevü nemes család. Erdélyben feltűnt e néven Kidey Péter, ki mint Székely Mózses híve esett el 1602-ben a Basta ellen vívott szent-imrei harczon [1].

Kiebling család. Erdélyben honfiusitatik 1761-ben sept. 7-én a szebeni országgyülésen.

Kigacz család. Kigacz Gábor II. Ferdinand királytól nyert czimeres levélben nemesittetett meg [2].

Kigyóssy család. Szabolcs és Zemplin megyei nemes család. Zemplin megyében e század elején birtokos Gercsely és Legénye helységben [3].

Kilian család. Iratik neve Killian-nak is. E család egyik elődе Thurzó Ferencz szerződése mellett 1571-ben a bicsei várat épitette, és e mű felállitása után Kilian az épitő-mester nevezett Thurzó Ferencz nyitrai püspök és a bicsei várnak ura által Hricsón egy curiával jutalmaztatott, és utóbb a Thurzó-k közbenjárására nemességet is nyert [4]. A család ama curialis birtoknak jelenleg is birtokában áll.

1647-ben Kilián János, György és Mihály Trencsin megyében kihirdették nemességüket.

1688-ban Bicsén székelt a család.

A trencsinmegyei lajstromok következőleg emlitik fel a család tagjait:

1748-ban Kilián Márton, András, István, Pál F.-Hricsón. — 1768-ban András és fiai János és András, valamint István, ifj. Andrással, Györgygyel, Jánossal és ifj. Istvánnal szintén F.-Hricsón.—Ugyanakkor György és fiai János, Dániel, József és György Zsolnán laktak.

1803-ban F.-Hricsón id. János és öt fia István, János, József, András és György; — továbbá ifj. János, és ennek fiai István és János.

1837-ben F.-Hricsón id. Jánosnak örökösei, ugymint István két fiával Miklós- és Antallal; azután János, József, ki Zsolnára költözött; András, György és Ifj. Jánosnak örökösei névszerint István és János, és ez utóbbinak három fiai János, András és József.

---

[1] Hodor Doboka várm. 158

[2] Baranya vármegye levéltárában van az eredeti armalis.

[3] Szirmay C. Zemplin not. top. 113. 267. 270.

[4] Szontagh Dániel közlése az egész.

Kimley család. Moson vármegye nemessége sorában emlitetik Fényes E. által Geographiájában.

Kindernay család. Kindernay Mátyás I. Ferdinand királytól nyerte czimeres nemeslevelét, melynek kihirdetéséről Zólyom megyétől nyert bizonyitványt a nemesség-szerzőnek egyik utóda Kindernay Mátyás, ki 1726-ban Nógrád megyében a nemesi vizsgálatkor kétségtelen nemesnek elismertetett [1]).

Az 1755-ki nemesi összeirásban Nógrád megyében az armalista nemesek sorában foglaltatnak Kindernay idősb és ifjabb János György és Dávid.

1777-ben ugyancsak Nógrád megyétől vett ki nemességéről a család bizonyitványt [2]).

Kindernay György Zólyom v. Némethfalváról való, Wittebergában tanult. Turicskán 1761-ben, azután 1783-ig Cseriben volt lelkész [3]).

A Kindernay család Zólyom megyében Nemeczka helység egy negyedrészét birja [4]).

Kinisy család. E nevet történelmileg hiressé tevé Kinisy Pál, kit szegény szülőktől biharmegyei Kinis helységből származtatnak; atyja molnár volt, s maga is molnárságot tanult, már ekkor mutatta nagy erejét, hogy egy malomkövet fel birt emelni. Mesterségét oda hagyva, Magyar Balás alatt kezde katonáskodni, és ennek leányát Magyar Benignát vette nőül. Idővel temesi bán, Temes, Bács és Bihar főispánja, és végre országbiró lett. — Már 1468-ban mint vezér harczolt Morvaországban Spielberg mellett. Legszebb babért szerzett a kenyérmezei diadal által, mely után azonban azt is tevé, hogy a törökhullát fogai közé fogva, azzal tánczolt. Mátyás király halála után ő is annak fia Corvin János ellen harczolt, miért Mátyás iránt hálátlansággal vádoltatik. Meghalt 1494-ben Sz.-Kelemenben. Tetemei — mint iratik — Vásonyban nyugszanak. Gyermekei nem maradván, benne a Kinisy család kihalt [5]).

Több birtoka közt mint temesi főispán és az alsó részek főkapitánya Trencsin megyében bizonyos várat Trenka Jánostól kiváltván, arra Mátyás királytól — ki azt elzálogitá, — kir. megerősitést nyert [6])

---

[1]) Protocol. C. Neograd. anni 1726.
[2]) Ugyanott Protoc. anni 1777. pag. 471.
[3]) Bartholomaeides Memoria ung. qui Wittebergae studuerunt 263.
[4]) Fényes E. Geographiai szótár III. 136.
[5]) Budai Fer. lex. II. 467 – 474. — Teleki Hunyadiak kora III. köt.
[6]) Kaprinai Mss. B. tom. XVIII. p. 69.

Király család. E néven is több nemes családunk van.

A XVII. század végén Nógrád megyében a losonczi járásban találunk ily nevü családra, melyből Király Mátyás az 1684-ki nemesi fölkeléskor két lovast állit.

1705-ben szintén Király Mátyás emlitetik a nemesi lajstromban.

1709-ben K. Mátyás és András emlitetnek.

1711-ben pedig már elhaltaknak iratnak idősb és ifjabb Mátyás és András; — és utánnok e megyében nem fordul elő e név a nemesség sorában, innen következtetőleg kihaltak.

Tán a följebbi Király Mátyás az, ki 1704. aprilban Rákóczy alatt a tokaji sóbánya inspectora, és még azon évi juniusban már ugyanott praefectus. Pecsétében czimerül a paizsban hattyut, és a paizsfölötti sisakon is ugyanazt használt.

Király család. (Szatmári.) Gömör vármegye egyik előkelőbb családa. Nevök gyakran, kivált a XVII. században Szathmáry-nak is iratik. Tagjai főleg megyei hivatalokat viseltek, egynémely azonban az irodalommal is foglalkozott.

Megemlithetők tudomásunk szerint a következők:

Szathmáry Miklós 1678-ban Gömör vármegye alispánja, kit Leslie császári tábornok fogságba tétetett [1].

1693-ban ugyanott alispán Szathmáry János [2].

1785-ben alispán már szatmári Király Miklós, nemsokára cs. kir. tanácsos is [3].

1780-ban ifj. szatmári Király Miklós franeziából forditva ily munkát adott ki: „A nemes születésű személyekre tartozó polgári rendtartásnak igaz erkölcsi tudománya.“ Nyomt. Pozsonyban [4]. És talán ő azon Miklós, ki 1807-ben Gömör megye országgyülési követe [5], 1810-ben első alispánja és cs. kir. tanácsos volt.

Már előbb az irodalom terére hozta nevét szatmári Király György, ki a német egyetemeken tanult, és több ideig tartózkodott Angolországban, hol a méhészetre forditván figyelmét, e nyelvből egy

---

[1]) Barholomaeides C. Gömör. 760.

[2]) Ugyanott 761.

[3]) Ugyanott 762.

[4]) Danielik J Magyar irók. II. 298

[5]) 1807-ki 28. törv. cz.

munkát: „Angliai méhes kert“ fordítá magyarra, mely Barkóczy Ferencz primásnak ajánlva Egerben jelent meg 1759-ben [1].

Ugyan e család tagja szatmári Király Antal Gömörben Sz.-lélek (most Oldal) falván, ki állitólag a „Cserebogár“ dal szép dallamát szerzé [2].

Szatmári Király József 1839—1845. Borsod megye első alispánja volt.

Ezenkivül Heves megyére is kiterjedt a család.

Király család. (Lefkóczi és farkasfalvi.) Ismert törzse, melytől a család magát származtatja, Király Albert, ki Rudolf király korában élt, és mint Báthori Zsigmond egyik hadvezére 1596-ban a Sinán bassán vett győzelem által tette magát hiressé [3]. Ennek fia György, ki 1597-ben váradi fő várkapitány [4]. Ennek fia Tóbiás, hivséges szolgálatiért a csötörtöki curiát nyerte. Ennek fia Jakab a pinkóczi és benedekfalvi részbirtokot, fia Szaniszló pedig a kalacskovszki curiát nyerték. Ennek fia Gergely, a ki nemzé Györgyöt, ki Sobieszki lengyel király szolgálatában harczolt, de fia András Magyarországra visszaköltözött, és Szepes megyében táblabiró volt. Nejétől Dobay Máriától született fia

I. László, ki Almásy Annától nemzé II. Lászlót, ki Nagy-Kállóban a cs. kir. salétromfőzés inspectora volt. Nejétől Berzeviczy Zsuzsannától fia

III László 1742-ben született, 1765-ben ben Bihar vármegye rendszerinti esküdtje, 1777-ben első al-szolgabirája, és 1780-ban főszolgabirája és táblabirája lön. Meghalt 1794. máj. 9-én Nagy-Váradon. Nejétől Antalfi Magdolnától gyermekei:

Imre e század elején a nagyváradi káptalan, és N.-Várad város főügyésze. Neje Saarosy Klára, Váradi Pál özvegye.

István, kinek Kalatay Máriától gyermekei László és István 1807-ben.

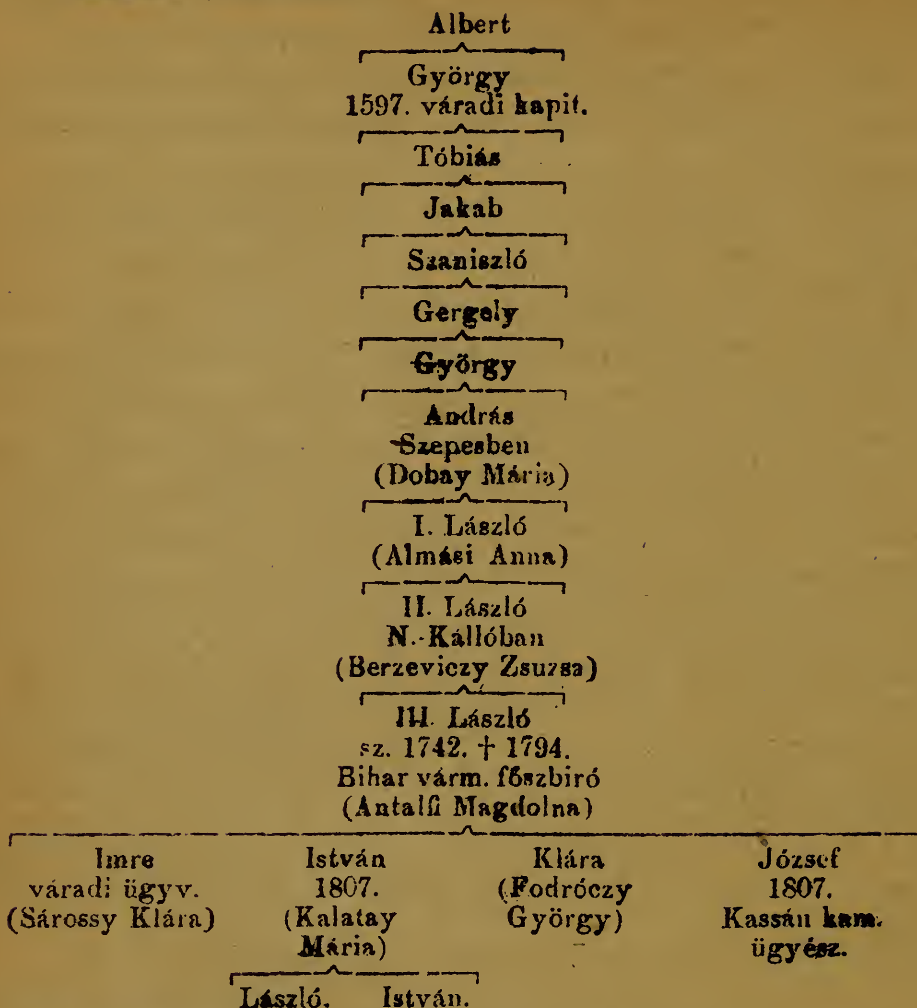
Klára, galyai Fodróczy György varasdmegyei főszolgabiró neje.

József előbb a biharmegyei felkelő nemességnél hadnagy, utóbb (1807-ben) kassai kamarai ügyész.

---

[1] Danielik Józs. Magyar irók. II. 298.
[2] L. Vasárnapi ujság 1858-ki foly. 12. szám.
[3] Istvánffy 1685-ki kiad. 452. lap.
[4] B. Vay László, Német hivség 610—612.

A családfa [1]) következő:

Király család. (Sásvári). E család Ugocsa megyében birt Sásváron, és erről irá magát 1571-ben sásvári Király János [2]).

Király család. Király Mátyás 1720-ban III. Károly király által nemesitetett meg [3]).

Czimere a paizs kék udvarában zöld térről felemelkedő pálma fa, ennek átellenében egy magas szikla, melynek csucsán egy phönix áll, a paizs jobboldali szögletében ragyogó napba tekintve. A paizsfölötti sisak koronáján pánczélos kar nyugszik, markában levágott törökfejet üstökénél tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Király család. Komárom megyében szintén találunk a mult században Király nevü családot, melyből Király Katalin és több

[1]) Ugyanonnan; hanem ezen táblázat az 1597—1807-ig való időközre Tizenkét nemzedéket mutatva, igen kétségesnek mutatja magát.

[2]) Szirmay C. Ugocsa pag. 116.

[3]) Collect. Herald. nro 411.

társa ellen 1749-ben a kir. fiscus Komárom megyei Almás helységben a királyi jogok megszüntetésére pert folytatott [1]).

Király Józsefnek Jókay Katalintól fia volt Király József, a hires pécsi püspök, ki rokonai számára 1814-ben alapitványt tett [2]).

Király család. Király Mihály 1794-ben nemesitetett meg. Czimere keresztvágással négyfelé osztott paizs, az 1-ső és 4-ik osztály ezüst mezejében természetes szinű oroszlán menő helyzetben, egyik első lábát fölemelve, és fejét szemközt forditva látható. A 2- és 3 ik osztály kék udvarában szintén zöld téren födetlen fővel egy vörös ruhás magyar vitéz áll, derekán sárga öv, lábain sárga csizma van; jobb kezében kivont kardot, a balban pedig aranykoronát tart. A paizsfölötti sisak koronájából két zászló között, melyek közül a jobboldali arany-kék, a másik ezüst-vörös, a paizsbelihez egészen hasonló vitéz emelkedik ki, jobbjában kivont karddal, baljában aranykoronával. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [3]).

Királyfalvy család. Szabolcs vármegye nemes családainak egyike Fényes E. Geographiája szerint.

Egykor Erdély is magáénak számita ily nevű családot, melyből Királyfalvay János 1603-ban a gyula-fejérvári gyülésen itélőmester volt, és Rudolf császárhoz követségben járt, de ez alkalommal Prágában érte a halál [4]).

Zemplin megyében szintén a nemesség sorában áll a Királyfalvay család [5]).

Királyi család. Somogy vármegye nemessége sorába számitatik.

Királyi Ignácz Pozsony vármegyétől 1796-ki april. 30-án nyert nemességéről bizonyitványt, mit 1796-ki jul. 11-én Krassó megyében, akkori lakása helyén kihirdettetett.

Kirchmajer család. Gömör vármegye nemes családai sorában emliti Fényes E. Geographiájában.

Kirinyi család. Szintén Gömör vármegye nemes családa, melyből ifj. Kirinyi János 1842-ben azon megye alszolgabirája volt.

---

1) Fényes E. Komárom várm. 176. lap.
2) Acta Diaetae. 1825. I. köt. 478. lap, és 1827-ki 24. törv. cz.
3) Adami Scuta Gentilia tom. V.
4) Wolph. Bethlen tom. V. p. 200. 513.
5) Szirmay C. Zemplin. not. top. 113.

Kirínyi Kornél saját tapasztalása után a cholera nyavalya ellen közlött biztos óvszert, mely nyomtatásban is megjelent 1854-ben.

Kirvay család. (Kirvai †.) Hajdan ugocsamegyei Kirva helységet birta, ebből 1378-ban egy részt Balk és Drag marmarosi ispánok elfoglalván, királyi parancs rendelé, hogy azt Kirvai Péter fiainak László- és Ladomérnak vissza adják [1].

Kiss család [2]. (Nemes-kéri.) A most élő Kiss nevűek közűl egyik jelentékenyebb család, kiterjedve főleg Sopron, Tolna, Veszprém stb. megyékbe.

Családfája a XVIII. század elején élő Kiss L jostól következőleg sarjadzott le:

Lajos
Dániel
I. Sándor
veszprémi alisp.
kir. tan. † 1777.
(Daróczy Zsófia)

Antal.	Ignácz.	János	II. Sándor	Zsófia	Rozália	Kata
		udv. tan. aranysark. † 1808.	főhadnagy	(gy. Gáal József)	(Skerlecz Fer.)	(gr. Jankovich Antal)

I. Sándor 1760-ban már Veszprém vármegye első alispánja, 1770-ben egyszersmind királyi tanácsos. Meghalt 1777-ben kora 80. évében [4]. Fiai közűl

Sándor atyja halálakor 1777-ben főhadnagy.

János kir. udvarnok, és aranysarkantyús vitéz. Meghalt 1808-ban; eltemettetett Miszlán a templom alá azon évi május 21-én [3].

I. Sándornak unokái közűl

Miklós 1844-ben helytartósági fogalmazó.

Pál cs. kir. kamarás és tanácsos, a fiumei szabad kikötő és az egész magyar tengermellék kormányzója volt. Neje Csapó Ida 1856.

---

[1]) Szirmay C. Ugocsa pag. 145.

[2]) A Kiss név annyi családainknak közös neve, hogy előneveik kitétele, és a családoknak segély-nyujtása nélkül sem az egyes külön családok tagjainak elősorolása, sem átalában valamennyinek megemlitése nem eszközölhető. Oly számosan vannak nemes családaink e néven is, hogy saját adataim után alig hiszem csak felét is fölemlithetni. Saját tudomásom szerint csak a mult században tizenhárom ily nevü család nemesitetett meg.

[3]) Hollósi Egyed fölötte mondott Halotti dicsérete. Nyom. Győrb

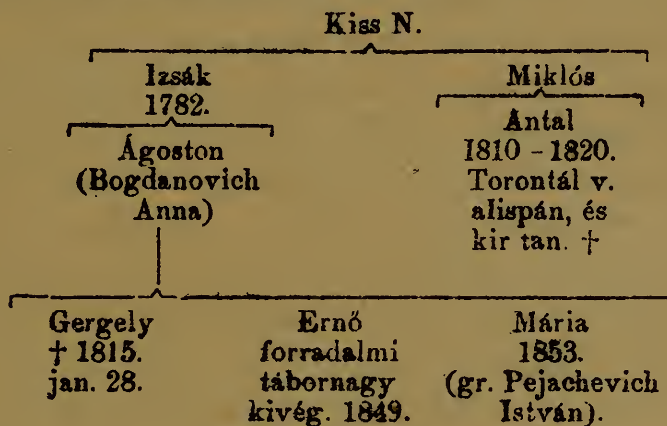
[4]) Ujvári József fölötte mondott halotti beszéde.

nov. 16-án halt meg, kinek lelkes végrendeletéről a Csapó családnál tétetett említés.

A nemes-kéri Kiss családból származott Pál is, az apát, nagyváradi kanonok, ki 1793-ban Sz.-Gróthon született. 1846 ban a m. akademia tagjául választatott, és az uralkodó háznál mint magyar nyelv tanító is működött. Több könyvet irt, és adott ki. Meghalt 1847-ben.

Kiss család. (Eleméri és ittebei †.) Ujabbkori nemes család, melynek alapját a mult században Kiss Izsák veté meg; azonban napjainkban a család fi-ágon kihalt.

A család leszármazása következő:

Nevezett Kiss Izsák, ki Erdélyben a szász tizedek visszaszerzésével a kincstárnak hasznos szolgálatokat tett, 1782-ben a maga és örökösei számára, Torontál megyében két uradalmat (az Eleméri t s Ittebeit) szerzé, oly joggal, hogy a fiu-ág magnélküli kihalta után, a leány-ágnak a felfizetett pénzöszvegek és a jószágokba fektetett javitások a kir. fiscus által kifizettessenek. Azonban, mielőtt K. Izsák a 171,750 frtból álló adományzási öszveget a kamarának lefizetheté, és az adomány-levelet kinyerheté, elhalván, sőt fia Ágoston is kimulván, az utóbbinak özvegye Bogdanovics Anna, ki utóbb báró Leuven Ernő tábornokhoz ment férjhez, e férjének is segélyével két kiskoru fiának Kiss Gergely és Ernőnek nevében, valamint Izsák testvérének Miklósnak fia: Antal nevében is folyamodott az adományos jószágokról az adomány-levélnek kiadására, felajánlván a hátra lévő adományzási összegnek, és ehez még tiz száztólinak kifizetését, a mit eszközölvén is és ez összegeket 188,925 frtban lefizetvén, 1807-ben a kivánt adomány-levél mellett ez adományzás végre is hajtatott, ugy hogy az eleméri uradalom K. Ágoston két fiának Gergely és Ernőnek nevére iratott; az ittebei uradalom pedig feliben Kis Izsák és menye Bogda-

novics Mária, feliben pedig K. Miklósnak fia Antal által fizettetvén ki, kétfelé ment, ugymint Kis Izsák és Kis Antalra.

Gergely meghalt 1815-ki január 28-án mag nélkül. Testvére pedig

Ernő mint forradalmi altábornagy 1849-ben Aradon kivégeztetvén, ez ágazat férfi-ágon kihalt.

Miklósnak fia Antal előbb Torontál megyének táblabirája, és egykor aljegyzője, utóbb (1809—1820. alispánja, és 1812. óta kir. udvarnok, az ittebei uradalomnak csak felében részesült az adománylevél erejénél fogva.

Nevezett Kiss Ernőnek uradalma hűtlenségi bélyeg utján elkoboztatván, 1853-ban nővérének Kiss Máriának gr. Pejachevich Istvánnénak végrendeleti hagyományozásai névszerint Pálma Emil cs. k. főhadnagy és Klein Auguszta az adomány-levél kivétele folytán mint a férfi-ág magvaszakadásán az adományzási pénzösszegnek öröklői inditának pert a kir. ügyész ellen.

A család 1760-ban nemesitetett meg M.-Terézia király asszony által. Czimere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobboldali ezüst mezőben a kétfejű fekete sasnak fele része látszik a baloldali osztály oldalából; — a baloldali osztály kék udvara egy vizirányos fehér szelemen által, kétfelé oszlik, a felső részben három aranycsillag ragyog, az alsó részben egy arany oroszlán ugró helyzetben látszik. A paizsfölötti sisak koronáján vörös mezü kar könyököl, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-fekete.

Kiss család. (Kürthi.) Kürthi Kiss Mihály és neje Nagy-Mátyás Erzsébet, és leányuk Erzsébet, továbbá Takács Tamás és ennek neje Nagy-Mátyás Anna, valamint gyermekeik János és Erzsébet, végre Takács Gergely 1662. máj. 26. Pozsonyban kelt czimeres levélben I. Leopold király által nemesitettek meg; és czimeres levelük Nógrád megyében 1662. octob. 28-án hirdettettek ki [1]).

Kiss család. (Boldogházi.) A XVII. században Nógrád és Heves megyében élt.

1652—1659-ben élt boldogházi Kiss János, ki 1654-ben nejével csoltói Basó Zsuzsannával Nógrád megyében Pinczen Kulifay Jakab és neje Széchényi Fruzsina jószágrészét megveszi. 1659-ben ellentmond Keczer András beiktatásának hevesmegyei Pásztó, Bátor,

---

[1]) Nógrádmegyei levéltár Fasc. VII. nro 822.

Terebes stb. iránt [1]. 1663-ban már csak neje élt; gyermekeit e táblázat mutatja:

János
(Basó Zsuzsa)

II. János 1671. (Michalek Judit) özv. 1684.	András Heves várm. alisp. 1673.	Péter. 1671.	Erzse (Battik Péterné)
III. János 1705			

II. János 1671-ben tiltakozott testvére Péter ellen, ki Géczben volt birtokrészét eladá Géczy Dienesnek [2]. II. Jánosnak neje Michalek Judit 1684-ben már özvegy volt.

Nevezett Péter birt Vecseklőn.

Erzse Battik Péterné 1659-ben Zólyom megyei Dubraviczán Dubraviczky Istvántól curiát vesz férjével együtt [3].

András, kit 1669-ben a pilisi birtokosok sorában lelünk, 1673-ban Heves megye első alispánja volt. 1698-ban ellentmond többekkel Darvas Ferencz beiktatásának a n.-keresztúri pusztára nézve [4].

Az 1705-ki nemesi összeirásban találjuk III. Jánost, 1711-ben Andrásról iratik, hogy a belzavarok alatt halt meg. Ugy látszik ezután a család Gömör megyébe húzódott.

József 1753—1760-ig Gömör vármegyének volt jegyzője [5].

Károly szintén Gömör vármegye jegyzője 1790—1799. [6].

József 1787-ben az üresen álló váczi püspökségben kamarai ügyész; ennek leánya, Anna Szerémy Antal volt nógrádmegyei főadószedő, utóbb kir. tanácsos özvegye.

Kiss család. Alapitója Kiss Péter II. Ferdinand király által 1624. mart. 11-én kelt czimeres levélben nemesitetik meg, és czimerlevele Nógrád megyében 1626-ban kirdettetik ki.

Péternek egyik unokája Pál az 1722-ki nemesi vizsgálatkor Nógrád megyében, az 1624-ben őse Péter által nyert armalist elémutatá, azonban ekkor, valamint 1726-ban aug. 19-én is oda utasita-

---

[1]) Sz.-benedeki Convent Capsa A. fasc. 6. nro 21.
[2]) Protocol. C. Neograd. anni 1671.
[3]) Sz.-benedeki Convent Protoc. P. p 14.
[4]) Sz.-benedeki Convent, Protocol. U. p. 113.
[5]) Bartholomaeides C. Gömör 765.
[6]) Ugyanott 766.

tott, miszerint legalább atyjának a nemesség gyakorlatában voltát mutassa ki, melynélfogva azt Ugronovits Kristóf hétszemélynök által adott bizonyitványnyal bemutatván, a kétségtelenek sorába iktattatott; miután atyjának Kiss Andrásnak Trencsin megyétől nyert nemesi bizonyitványát is elémutatá [1].

Trencsin megyében András 1660-ban hirdetteté ki nemességét, és 1688-ban Nemes-Kocsóczon székelt. Ugyan e megyében a nemesi összeirások szerint fölemlithetők 1748-ból János Latkóczon, 1764-ben találjuk Jánost Zay-Ugróczon fiaival Istvánnal, Andrással és Jánossal. 1803-ban Dezséren laktak György, és fiai János és István, ez utóbbinak ismét fiai Mihály és János; — továbbá ugyanott István, négy fiával Sámuellel, Jánossal, Istvánnal és Andrással, és ezek közül Sámuelnek fiai Mihály és István, valamint Andrásnak fiai Mihály és János.

1837-ben Dezséren laknak János, továbbá Sámuelnek örökösei Mihály és István és ez utóbbinak fiai István és János; nemkülönben Jánosnak örökösei István, kinek fiai Mihály, István, János és Pál; ezen Pálnak fia István, végre ifj. Jánosnak örökösei István és Mihály; valamint Andrásnak fia István, és id. Istvánnak fia István, ki Pestre költözött [2].

Kiss család. Kiss András Nógrád várában királyi zsoldos lovaskatona, azon vár főkapitánya Nadányi Miklós, és gr. Puchaim ajánlata mellett Bécsben 1656-ki aug. 12-én kelt czimeres levélben III. Ferdinand király által nemesitetett meg, valamint általa neje Fábián Judit, fia Kiss Mihály, testvére Kiss István, és rokona Kiss máskép Ülley Jakab, és ezeknek utódaik, mely czimeres levél Nógrád megyének 1657. jun. 4-én Losonczon tartott közgyülésében hirdettetett ki [3].

E család ivadéka élt Herencsényben, hol 1701-ben Gergely emlitetik, 1705-ben Jánosnak özvegye, továbbá Péter, Ádám és János fordulnak elő, 1691-ben Herencsényben István és Tamás, 1709 ben ugyanott János és István lakoztak.

Halapon laktak Kiss István és Márton és 1763-ban per utján keresték nemességüket, 1783-ban nov. 25-én 10472. szám alatti m. helytartósági leirat elüté őket a gyakorlattól.

---

[1]) Protocol. C. Neograd. anni 1722. 1734.

[2]) Szontagh Dániel közléséből.

[3]) Hiteles másolatból.

Kiss család. Kiss Pál és Balás 1638-ban III. Ferdinand király által nemesitettek meg [1]).

Czimerük a paizs kék udvarában zöld téren egy zöld fa, melynek tetején fehér galamb áll, piros csőrében zöld galyat tartva; fölötte jobbról aranynap, balról félhold ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából három arany buzakalász emelkedik fel. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Kis család. A nemesség-szerző Kis Mihály, ki 1686-ban I. Leopold királytól nyeri czimeres levelét [2]).

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren koronából kiemelkedő kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot villogtatva. A paizsfölötti sisak koronájából az előbbihez mindenben hasonló oroszlán emelkedik, de fején korona van. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Kiss család. Kis Gergely 1714-ben III. Károly király által nemesitetett meg [3]).

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló vasba öltözött férfiú, sisakján vörös tollak lengenek, jobb kezében kivont kardot tart. A paizsfölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kiss család. Kis János, Mihály és Ádám 1717-ben III. Károlytól nyertek czimeres nemeslevelet [4]).

Czimerük a paizs kék udvarában zöld téren a paizs jobb oldala mellett emelkedő sziklahegy, melyre egy nyakán nyillal átlőtt barna farkas mászik. A paizsfölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Kiss család. Kiss János szintén 1717-ben III. Károlytól kapott czimeres nemeslevelet [5]).

Czimere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobboldali kék udvarban ugró helyzetben barna farkas látszik; a baloldali vörös udvarban két jobbról balra rézsutosan vont aranyszelemen látható. A paizsfölötti sisak koronájából grif emelkedik ki, jobb lábával három nyilat tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

---

1) Adami Scuta gentil. tom. V.
2) Collect. herald. nro 816.
3) Ugyanott nro 629.
4) Ugyanott nro 571.
5) Ugyanott nro 572.

Kiss család. Ennek a nemességét Kiss György szerzé, ki 1723-ban III. Károlytól czimeres levéllel adományoztatott.

Czimere a paizs vörös udvarában zöld téren száguldó fekete ménen ülő vörös ruhás magyar vitéz, lábait sárga csizma, fejét nyestprémes kalpag födi, és abból vörös teteje kifityeg, jobbjában kardja hegyén török fejet tart, bal kezével a ló kantárát tartja, lova előtt egy fejnélküli török hulla fekszik, melyre haragosan néz. A paizsfölötti sisak koronájából kettős farkú oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával meztelen kardot tartva, melynek hegyén szintén törökfej van. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

Kiss család. (Máskép Orbán,) Kiss máskép Orbán János 1753. octoberben M.-Terézia király asszony által emeltetett a czimerleveles nemesek sorába [2]).

Czimere függőlegesen kétfelé osztott vért, a jobboldali kék udvar közepén fehér csíkolat vonúl végig, s fölötte három arany rhombus áll, alatta arany borostyán-koszorú van; a baloldali vörös udvarban egymás felett rézsutos párhuzamban három ezüst nyil látható. A paizsfölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, szintén arany borostyán-koszorút tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst vörös.

Kiss család. Kis Ferencz 1756-ban M.-Terézia király asszonytól nyerte czimeres nemesitő levelét [3]).

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren száguldó fehér ménen vörös nyereg-takaró fölött ülő magyar vitéz, vörös dolmányban, arany övvel, és arany zsinórzatra, kék nadrágban, sárga csizmában, fején prémes kalpagból fehér forgó áll ki, a vitéz jobb kezében kivont kardja hegyén levágott vérző törökfejet tart; fölötte a vért két szögletében két aranycsillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából három kinyílt fehér liliom emelkedik-ki, két elefánt-orrmány között, melyek közűl a jobboldali vizszintesen félig arany, félig kék, a másik szintén úgy vörös és ezüst. Foszladék jobbról arany-kek, balról ezüst-vörös.

Kiss család. Kiss Ferencz 1760-ban M.-Tereziától nyert czimeres levelet [4]).

Czimere a paizs vörös udvarában, melynek alyját felhő alakú sárga tér foglalja el, fehér szárnyas ló (pegazus) ugrik. A paizsfölötti

---

[1]) Collect herald. nro 354

[2]) Ugyanott nro 258.

[3]) Ugyanott nro 137.

[4]) Ugyanott nro 94.

sisak koronájából három strucztoll emelkedik ki, a jobboldali arany, a baloldali fehér. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-vörös.

Kiss család. Kiss Mihály 1760-ban M.-Terézia királyasszonytól nyerte czimeres nemeslevelét [1]).

Czimere egy jobbról balra rézsutosan levonuló fehér szelemen által kétfelé osztott paizs, a jobboldali (alsó) kék osztályban három arany lóhere levél, a baloldali (felső) vörös mezőben arany markolatú meztelen kard látható. A paizsfölötti sisak koronájából két egymáson fekvő sasszárny nyúlik ki, a hátulsó kék, az előtérben álló vörös, melylyen a rézsutos fehér csíkolat vonul át. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról ezüst-vörös.

Kiss család. Kiss András 1791-ben nyerte czimeres nemeslevelét [2]).

Czimere egy a paizs közepén keresztül hullámzó fehér folyam által kétfelé osztott paizs, melynek felső része függőlegesen ismét kétfelé oszlik; az 1-ső osztály fehér udvarában egy vörös csillag, és annak közepén egy aranygyűrűből kinyúló nyíl ragyog; a 2-ik osztály kék udvarából felhők alatt alló félhold fénylik. Az alsó kék osztályban jobbról a láthatárra felkelő nap, és átellenében egy virágzó fa látszik. A paizsfölötti sisak koronáján kétfejű fekete sas áll kiterjesztett testével, függőlegesen kétfelé fekete és vörös szinre festve. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Kis család 1792-ben hirdetteté ki nemességét Békés megyében, Antal Jánosnak fia, gyulai nemesség főhadnagya, uradalmi actuar, most aradmegyei cs. kir. főbiró (1858.) Gergelynek fiai: János előbb békésmegyei főbiró, utóbb aradmegyei cs. k. törvényszéki al-elnök; Péter Békés megyében volt fő-szolgabiró; Ferencz gazda-tiszt; — Antal cs. k. testőr volt.

Kiss család. A nemességet Kis Pál szerzé 1795-ben I. Ferencz királytól nyert czimeres levélben [3]).

Czimere vizirányosan kétfelé osztott paizs; a felső osztály kék udvarából egy koronás hölgy emelkedik, jobb kezében három aranykalászt, s a balban két piros szőlőfürtöt tartva. Az alsó osztály vörös udvarában zöld téren hátulsó lábain arany oroszlán áll, első jobb lábával kivont kardot, a másikban aranymérleget tartva. A paizsfölötti sisak

---

[1]) Collect. herald. nro. 234.

[2]) Ugyanott pag. 132.

[3]) Adami Scuta gentil. tom. V.

koronájából szintén az előbbihez hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös.

Kiss család. Kiss Mihály 1798-ban I. Ferencz király által adott czimeres levélben emeltetett nemességre [1].

Czimere a paizs kék udvarában balról jobbra rézsutosan levonuló két hullámzó szelemen, és az előtérben zöld tér fölött egy farkas ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizsfölötti sisak koronáján vörös mezbe öltözött férfi kar könyököl fehér érczbuzogányt emelve. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kiss család. A nemesség-szerzők Kiss Pál és Mihály, kik 1802-ben czimeres levélben nyerék e kiváltságot.

Czimerük négyfelé osztott paizs, egy közép ötödik udvarral, mely a paizs alyjáról gúla alakban ékeli be magát a két alsó udvar közé, és melyben fekete mezőben arany buzakéve látszik. A paizs 1-ső osztálya kék udvarában egyik fölemelt lábában kövecset tartó daru áll zöld téren; a 2-ik és 3 ik osztály ezüst udvarában zöld téren egy pej lovon, vörös nyereg-takarón ülő kék magyar ruhás huszár vágtat, fején prémes kalpag van, vörös lefüggővel, egyik kezében a kantárt, a másikban egy vörös-zöld zászlót lobogtat; a paizs 4-ik osztályának kék udvarában piros lábú fehér galamb áll, piros csőrében zöld gallyat tartva. A paizsfölötti sisak koronájából kettős farkú oroszlán emelkedik, első jobb lábával kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-fekete.

Kiss család. (Felső-őri.) Vas megyében azon hatvannégy családok egyike, melyek 1582-ben Felső-Őr helységre Rudolf királytól uj adományt nyertek. *Lásd Zámbó cs.*

Kiss család. Ugocsa megyében e század elején Kiss András birtokos Gődényházán [3]), József Dabolczon [4]), Gáspár és János Fertős-Almáson [5])

Kiss György Ung megyétől 1795 ki febr. 7-én vett ki nemességi bizonyitványt, melyet ujabbi lakóhelyén Krassó megyében 1795-ki nov. 3-án hirdettetett ki. Ivadéka Krassó megyében megyei hajdú, még él, és gyermekei vannak.

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. V

[2]) Ugyanott.

[3]) Szirmay C. Ugocsa p. 151.

[4]) Ugyanott 157.

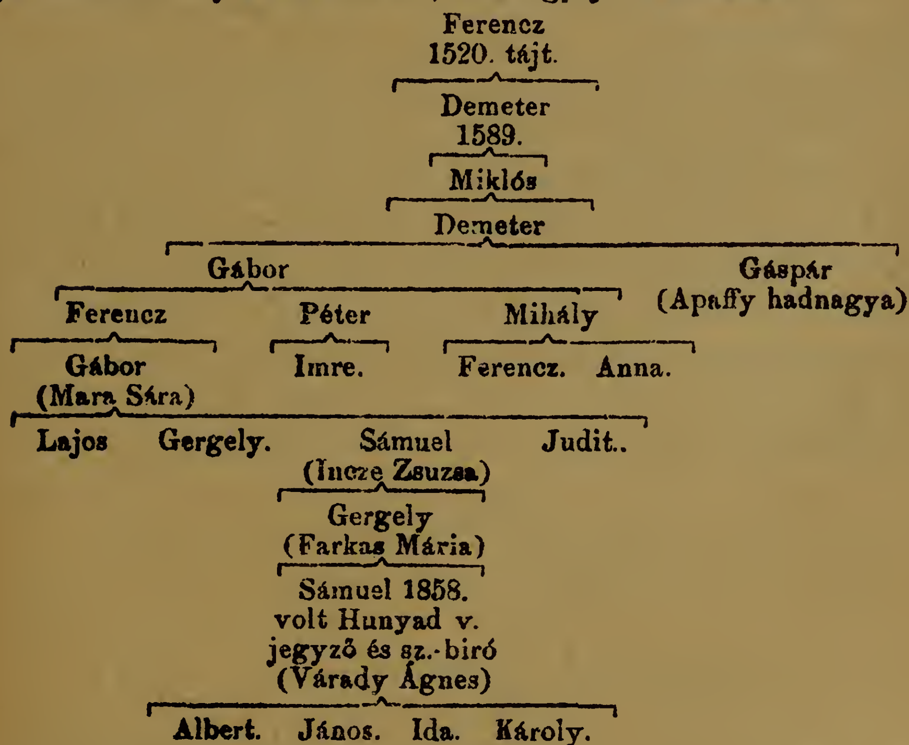
[5]) Ugyanott 175.

Kiss nevű család Zemplin vármegye czimerleveles családai között is találtatik [1]. E század elején birtokos Miglészen [2], Kis-Ráskán [3] és Füzesséren [4].

Kiss András 1646-ban Tokaj vár alkapitánya volt [5].

Kiss család. (Kisfaludi.) Zemplin vármegye egyik régi kihalt családa, melyből Márk 1406-ban a Cséke helység mellett fekvő kisfaludi pusztát birta, és ő, valamint Demény és Péter részt vettek a Palóczyakkal a leleszi convent feldulásában [6].

Kiss család. (Fehérvízi.) Erdélyi család Hunyad megyében. János, Bálint és Balásu Bágya három testvérek, valamint Petrus de Fehérviz nyerik 1453-ban kir. adományban Fehérviz és Vaja-Ohába helységet. Ugyanezen időtájt kap kir. adományt Kiss István a szomszéd Bajesd helységben, ki elvévén Balásu egy leányát, Fehérvízen leány-negyedet kap, és felveszi a Fehérvízi előnevet. Törzs tehát Kiss István, kinek neje Balásu leány. Ennek egyik unokája fehérvízi Kys Ferencz, kitől igy jő le a család [7]:

[1] Szirmay C. Zemplin. not. top. 113.
[2] Ugyanott 271.
[3] Ugyanott 273.
[4] Ugyanott 376.
[5] Ugyanott 140.
[6] Ugyanott 304. 314.
[7] Néhai Várady László közléséből.

Kiss család. Kiss János és általa fiai József és Gábor Bécsben 1715-ki febr. 8-án kelt czimeres levélben III. Károly király által emeltettek nemességre. Czimeres levelük ugyanazon évben Győr megyében hirdettetett ki [1]).

Kiss család. (Másképp Sövényházi.) *Lásd Sövényházy család.*

Kiss család. (Másképp Oláh.) *Lásd Oláh család.*

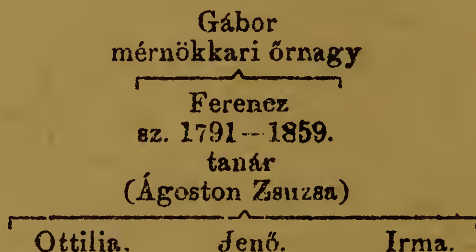
Kiss család. (Szuboticzai.) Kis I. András czimeres nemes és kir. adomány-levelet nyert, krassómegyei Szuboticza helységre, mely kiváltság-levél azon megyében 1827-ki aug. 16-án tartott közgyülésben hirdettetett ki.

I. Andrásnak fia II. András 1836-ban azon megyében alispán, volt követ, 1847-ben pedig azon megye főispáni helyettese; birja Krassó megyében Honoris, Szuboticza egész helységet; neje báró Bernáthffy Alexandra után pedig Bolduron és Hoduson.

Ferencz, János Pest és Borsod megyében laknak. Fiai nincsenek.

Kiss család. (Kiss-sárosi.) Közűlök Gábor katonai mérnökkari őrnagy volt, ki a Ferencz-csatorna tervét és ásatását eszközlé. Fia Ferencz szül. 1791-ki dec. 8-án. Ügyvédi oklevelet nyervén, a ferencz-csatornai és bácsi bérlett jószágok kormányánál ülnöki hivatalra neveztetett, és mindaddig, míg a bérlés tartott, Bácsban maradt. E közben 1820-ban sz. k. Zombor város határkimérési biztosa is volt. 1828. óta Budán a régiség-tannak élt; 1839-ben m. akademiai lev. tagúl választatott, legutóbb a pesti egyetemnél pénztani tanár volt [2]). Meghalt 1859-ki jul. 25-én kora 67. évében Budán.

A családfa ez:

Kiss család. (Baczka-madarasi.) Székely eredetű nemes család. Közűlök Gergely külföldi egyetemekből haza térve, 1768-ban udvarhelyi tanár lett, és ott az ev.-ref. főtanoda nagyszerű épitését tevékenyen elősegitette. Fiai Ferencz F.-Fejér megye táblabirája s

---

[1]) Zala várm. levéltárában az eredeti armalis.

[2]) L. életéről Danielik J. Magyar irók II. 145. 146.

1834-ben országgyülési követe volt; — és József Alsó-Fejér megyének jeles tudományú főjegyzője és utóbb alispánja; egyenes örököse nem lévén, minden vagyonát szerzeményeivel együtt rokonának Kiss Sámuelnak hagyta, ugy hogy ez 80 ezer forintot volt fizetendő ezért a sz.-udvarhelyi főtanoda részére. Ezen Sámuel Alsó-Fejér megye pénztárnoka volt 1848. előtt; fia Bálint. Sámuelnak testvére Gergely Alsó-Fejér megyei árvaszéki ülnök, 1848-ban az oláhok által legyilkoltatott [1]. Özvegye Vas Katalin.

Kis család. (Zabolai.) Fogaras vidéken birtokos család. Antal 1790. 1794-ben, József 1810-ben Fogaras vidék követei az országgyüléseken. István 1815-ben, János 1846-ig szolgabirák. Idősb János ugyanakkor árva összeiró, Fogaras vidéken.

Kis család. (Gyulafejérvári.) Zsigmond udvarhelyszéki táblabiró és az ev. reform. egyház ker. al-gondnoka. Sámuel ügyvéd Hunyad megyében 1848-ban.

Kiss család. (Somlyói.) Mihály Kraszna megyében törvényszéki ülnök 1815-ben.

Kiss család. (Al-torjai.) Lajos Hunyad megyében szolgabiró 1848-ban. — Farkas csikszéki aljegyző 1845-ben.

Kis család. (Kis-barcsai.) Hunyad megyében közülök Zsigmond adó-iró 1848-ban.

Kis család. (N.-váradi.) Károly n.-enyedi városi tanácsnok 1848. előtt.

Kis család. (Hévizi.) József számvevő biztos Felső-Fejér megyében 1843-ban.

Kis család. (M.-bölkényi.) Közülök Ferencz Marosszékben jegyző és irnok 1848-ban.

Kiss család. (Csik-szeredai.) Ebből Antal 1832-ben cs.-szeredai városi tanácsnok, József ugyanaz ugyanott 1848-ban; ifj. József szintén ott jegyző.

Kiss család. (Szabadkai.) László és Miklós 1815 ben aranyosszéki törvényszéki ülnökök.

Kis család. (Maksai) József Vizakna város főjegyzője 1848-ig.

Kis család. (K.-ajtai.) Közülök József 1832. táján Torda vármegye mérnöke.

---

[1]) Török Antal közlése szerint

Kis család. (Karathnai.) Boldizsár 1815-ben Felső-Fejér megyében szolgabiró; Farkas k.-fejérvárosi adóiró biztos 1836. táján.

Kiss család. (Alpestesi.) Hunyadmegyei család; közülök Zsigmond Hunyad megyétől 1828-ki dec. 18-án vett ki nemesi bizonyitványt, mely utóbbi lakhelyén, hová költözött, t. i. Krassó vármegyében 1830-ki sept. 13-án kihirdettetett. Jelenleg azonban Krassó vármegyében e család nem létezik.

Kiss család. (Gyöngyösi.) Szintén Erdélyben él, hol Sámuel k.-fejérvári tanácsnok volt 1832-ben.

Kiss család. (Sepsi-sz.-györgyi.) Miklós S.-Szent-György városnál 1840-ig többször főbiró és tanácsos. Mózses ugyanazon időben községi szónok. György 1848. kir. kincstári irnok.

Kiss család. (Csorvási.) Szatmár megyei család.

Chyorvásy Kiss Márton 1609-ben szatmármegyei Nagy-Majtény mezővárosban Báthori István végrendeleténél fogva egy házhelyet kap [1]).

1614-ben Ecseden és Dob helységben szintén egy nemes telekre nézve Báthori István hagyományosául emlitetik Csorvászy Tamás és Kiss Lőrincz [2]).

A század elején birtokosúl iratik Király-Daróczon is a Kiss nevű család [3]).

Kis család. (Pesti.) Ebből Gergely 1510-ben a Szapolyai családnak Árva várában praefectusa, Lasztolczay Boldizsárral és Blizinai Hynekkel.

Kiss családbeliek. El kell még sorolnunk azon nevezetesb Kis nevű egyéneket, kik szerepeltek, de kiknek családi előneveikről, származásaikról nincsenek adataink.

Kis Márton 1464-ben pécsi lakos, midőn a római pápa székére idézte a pécsi birákat, de Mátyás király a törvénykezést Magyarországra szoritotta [4]).

Kis Ferencz Batthyány Ferencz bán hű embere, és küldötte Késmárkra [5]).

---

1) Szirmay Szatmár várm. II. 42.
2) Ugyanott 70. 141.
3) Ugyanott 145.
4) Koller, Hist. Ep. Quinq. Eccl.
5) Budai F. Hist. lex. II.

Kis András 1549-ben Léva vára védelmében esett el [1].

Kis Péter 1550-ben Izabella királyné egyik tanácsosa [2].

Kis János 1604-ben a székely sereg kapitánya, kit Basta Beszterczе vidékére rendelt [3].

Kis Farkas kapitány, ki Radul vajdától Székely Mózseshez állott, és 1603-ban elesett [4]. Fiai közűl Magyarországra is származtak ki, és Belényes körűl jószágokat kaptak [5].

Kis Ambrús 1649-ben erdélyi itélő mester volt [6].

Kis Pál szolgabiró volt 1630. és 1635-ben a törvénykönyv szerint.

Kis-andrásfalvy család. Ugocsa megye ősrégi családa. 1379-ben Kis-andrásfalvy Miklósnak fia János és Istvánnak fia György tanuvallatást tétettek Andrásfalváról, hogy ez nagyanyjuknak leány-negyedben adatott Ethem fiai által [7].

1384-ben Kis-andrásfalvy Domokos, István és a többiek Andrásfalvának felét Péter, Benedek s többi atyafiaknak 12 marka denárért, minden markát két aranyforintba számitva eladták [8].

1408-ban Forgolánfalvi László és Mihály Andrásfalvi Sebestyén megöletéseért Kis-andrásfalvi Miklósnak és Kelemennek egy jobbágy-telket adtak örök joggal [9].

1426-ban Kis andrásfalvy Kelemen az Akly nemesség részére adott királyi parancsban királyi emberül neveztetik [10]

Kis csitáry család. Kis-csitáry András, és neje Konya Erzsébet, és gyermekeik András, István és Zsuzsánna 1688. jul. 5 én Bécsben kelt és I. Leopold király által adott czimeres levélben nemesitettek meg. A nemeslevél Hont megye gyülésén Korponán 1688-ki dec. 29-én hirdettetett ki.

---

[1] Istvánffy 1685-ki kiadás.
[2] Forgách Comment. 14.
[3] Kállay Székely nemzet 260.
[4] Kazy libr. I.
[5] Kállay id. h. 260.
[6] A Marussy család armalisának kihirdetését igy irja alá.
[7] Szirmay C. Ugocsa p. 127.
[8] Ugyanott 127.
[9] Ugyanott 129.
[10] Ugyanott 165.

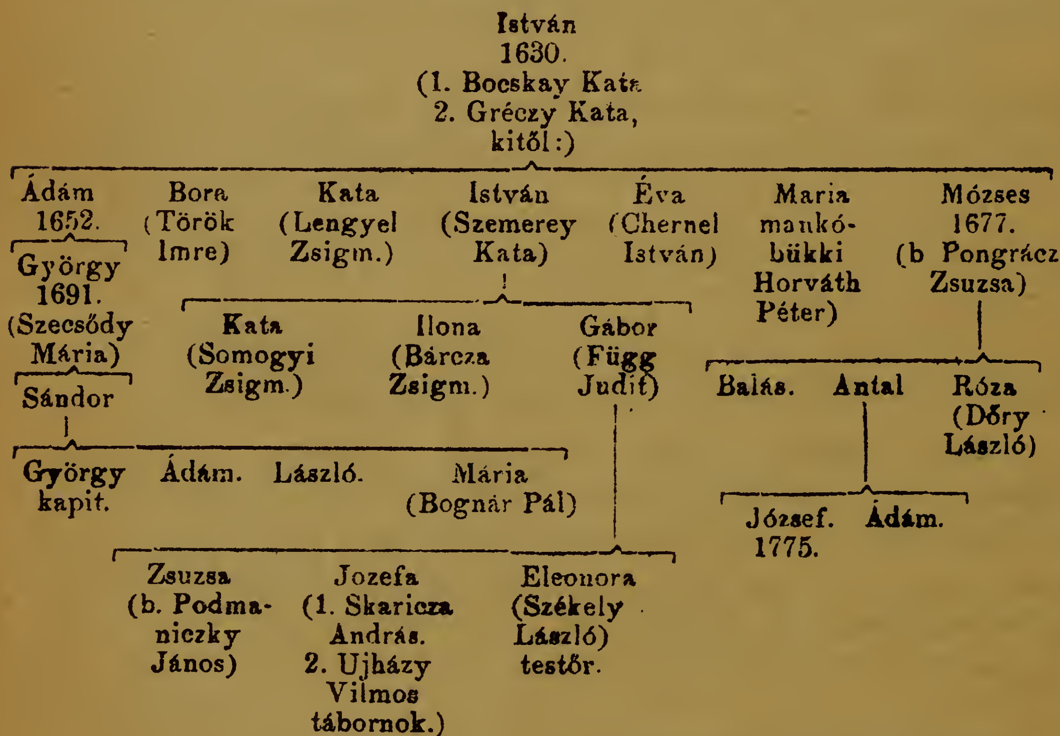
Kisdy család. Kisdy Benedek 1628-ban lett esztergami kanonok, hatvani utóbb esztergami nagyprépost; utóbb szerémi; 1646 — 1648-ig nagyváradi, és innen 1648-ban egri püspök. Meghalt 1660-ban. Ő alapitá a kassai akademiát.

E családnak 1836 ban Trencsin megye jegyzőkönyvében akadunk nyomára.

Kisfaludy család. (Kisfaludi.) A dunántúli kerület egyik leg-ősrégiebb nemes családa, mely Csák nemzetségből eredeztetik [1].

A XVII. század kezdetétől két ágban szakadt le a család, mint a következő családfák mutatják, melyeknek azonban a családtól nem nyert adatok hiányában, valamint összeköttetési kapcsuk kimutatása, úgy legutóbbi ivadékaik teljes felemlitése is elmarad.

Az egyik ág családfája ez:

A családfa élén álló István 1646-ban Soprpn vármegye követe volt [2]).

A másik ág leszármazása következő:

---

[1]) Horváth István

[2]) Lehoczky Stemmat. I. 208.

I. Mihály
1630.
(Sitkey Zsuzsa)

László (Sibrik Mária)	Balás. †	Zsigmond. †	Ferencz. †	Pál. †	Erzse (Niczky Gáspár)	Judit (Rumy György)	Magdolna (Sennyey Gáspár)

László után:

László 1730. kőszeghi ker. t. ülnök (Szvastics Erzse) †	Bora (Tallián Pál)	Pál †	Mária (1. Hájas András 2. Szita Fer.)	Zsigmond (Radics Magdolna)

Zsigmond után:

László (Niczky Klára)	Pál	Ferencz	Rozália (Bottka János)

László után:

II. Mihály Győr várm. főszbiró † 1826.	Mária (Vajda Fer.)	Teréz (Árossy József)

II. Mihály után:

Sándor a költő sz. 1772. † 1844. (Szegedy Róza)	Boldizsár	III. Mihály Győr várm. alispán 1836.	János 1846. ezredes	Károly a költő sz. 1788. † 1830.

E családfán álló II. Mihály Győr vármegye főszolgabirája volt. Lakott Téthen Meghalt 1826-ki mart. 25-én, kora 83. évében. Fiai közűl

Sándor szül. 1772. sept. 22-én. Ismeretes lévén a költő életével minden hazafi, csak életrajzi nehány adatait kell ide jegyeznünk. Az ügyvédség helyett, melyre atyja által szánva volt, a katonai pályára ohajtozott, és már 1792-ben mint hadfi lépett az Erdélyben állomásozó Leopold utóbb József nevü ezredbe. Nyolcz hó mulva 1797-ben jan. 5-én hadnagygyá neveztetett; és ugyan az nap Zala megye által a testőr sereghez ajánltatván, ahoz meghivatott. Ő ez utóbbit választá. Bécsbe jutván, önmivelését a franczia és olasz nyelv tanulásával kezdé meg; és itt kezdé forditani Tassót. Herczeg Esterházi testőr kapitány halála után sorezredbe tétetett által, mit igen fájlalt; de igy jutott Olaszországba. Milanóból később mint fogoly Francziaországba jutott; onnan visszaérkezvén, 1797-ben mint főhadnagy Wallis Olivier sorezredébe került Würtembergbe. Az 1799-ki háborúban vett részt. 1800-ban odahagyá a katonaságot, s haza jövén elvevé régi kedvesét Szegedy Rozáliát, kivel előbb vasmegyei Kámba, majd 1805-ben Sümegre telepedék. 1809-ben Zala megye felkelő nemességének lovas seregéhez őrnagygyá választatott; József nádor pedig mint főhadvezér maga mellé vette szárnysegédnek. A fölkelés után az insurrectio történetének

megirása reá bizatott, mely munka németül iratott. Költői pályája még hadi pályáján kezdődik, azonban a világ előtt verseivel csak 1801-ben jelent meg, és csak hamar méltó hirre kapott az először kiadott ‚Himfy szerelmeivel', melyek nejéveli szerelmi viszonyai alkalmával nyerték főleg létüket. Munkái, melyek a magyar irodalom gyöngyei között ragyognak, több kiadást értek. 1830-ban m. akademiai rendes taggá választatott, 1835-ben tiszteletbeli taggá. Meghalt 1844-ki octob. 28-án. — Öcscse

Károly Sümegen szül. 1788. febr. 6-án. Születése anyjának halálába került. Ifjúi szertelen tüze által már tanuló korában ragadtatva, az iskolát elhagyá és katonává lön 1804-ben. — Esterházy h. ezredével 1805-ben az olasz, 1809-ben pedig a németországi táborozásban vett részt. Midőn hazáját elhagyá, Himfy volt az egyetlen zsebkönyv, melyet ismert; és ez korán ébreszté föl benne a szunnyadó erőket, megkedvelteté vele a költészetet, s nem csak az olaszok olvasására édesgeté, de önerejének megkisérlésére is ingerlé. Olaszországban több verset alkotott. Majd a drámát is megkedvelé, mely irását 1808-ban próbálta meg. 1810-ben mint hadnagy elhagyván pályáját, és déli Németországot, Helvetiát beutazván, haza jött és nősülni akart. Azonban atyja ellenzé választását, és a makacsot örökségéből kitagadá; mi által kettős csapás érte, mert kedvese is elpártolt. Erre egyik kedvelt testvéréhez fordult, de egyszersmind élelmi módjáról is gondoskodva, mint a festészet bálványozója, anyai birtokát elzálogitva, Bécsben telepedett

meg. Itt hét viszontagságos évet tölte, melyek után 1817-ben Pestre telepedék, és a magyar irói pályára lépett, hol tehetsége csak hamar a jelesek közé küzdé fel nevét. Azonban a szép tehetséget kora halál enyészteté el, 1830-ki nov. 21-én. Hamvai a váczi temetőből 1859-ben vitettek át a Kerepesi uton fekvő sirkertbe. Munkái már több összes kiadást értek. Testvérei közűl

János 1846-ban ezredes a nádor-huszároknál.

Mihály pedig 1836 ban Győr vármegye alispánja volt

Dániel Téthen lakik, birtokán.

Az ujabb nemzedékből Mór 1848-ban forradalmi ezredes volt.

Elek 1842-ben Győr megye alszolgabirája.

A család czimere,— mint följebb a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában hármas zöld halmon koronán álló sas, fölemelt egyik lábával egy kettős keresztet tartva. A paizsfölötti sisak koronájából három strucztoll emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kisfaludy család. (Kisfaludi.) Kisfalud nevü helység és puszta több megyékben található, többi közt Gömör megyében is, melyről azon megyének szintén egy hason nevű régi család irja előnevét.

1381-ben olvassuk Kisfaludy Antalnak fiát Tamást [1]). 1403-ban szintén okleveles nyomát látjuk e családnak [2]).

1432-ben Kisfaludy Konrád Gömör megyének alispánja volt [3]).

1514-ben Kisfaludy Ambrus tiltakozik, hogy Poly Annának és Istvánnak Alattyánban, Kérben és Jánoshidán volt részét Póly Albert Semsey Mátyásnak és Ferencznek beiratképen adták át [4]).

1730-ban Nógrád megyében a Csigaházi pusztára a Kisfaludy család magvaszakadtán nyernek adományt szántói Szabó és Repeczky Zsigmond [5]).

Kisfaludy család most is Gömör megye nemessége sorában áll Fényes E. Geographiája szerint.

Kis farkas család. Kis Farkas Tamásnak fia Mátyás Árva megyében élt, és azon megyétől 1700-ban nemességi bizonyitványt nyervén, hontmegyei Báth mvárosába költözött [6]).

---

[1]) Fejér Cod. Diplom. tom. IX. vol. VII. 429.
[2]) Ugyanott tom. X. vol. IV. p. 273.
[3]) Ugyanott tom. X. vol. VII. 447. 449.
[4]) A leleszi Convent előtt.
[5]) Sz.-benedeki Convent Capsa H. fasc. 4. nro 6.
[6]) Szontagh Dániel közlése szerint.

Kis-Gergely család. Gömör megye nemesrendű családai sorába számitatik [1].

Kiska család. E családnév eléfordul Trencsin vármegye nemesi névjegyzékében, nevezetesen 1690-ben mint botáczi, 1714-ben beczkói lakosok. Egyébiránt a Trencsin megyei nemes Kozics családnak is egy ága e néven neveztetik [2].

Kis-Leuko család. Kis máskép Leuko Benedek, Gergely és Tamás 1692-ki dec. 27-én I. Leopold királytól nyertek czimeres nemes levelet, mely 1693-ban Nógrád megyében hirdettetett ki. 1732-ben a nemesi vizsgálatkor szintén Nógrád megyében igazolá nemességét a család [3].

Az 1755-ki nógrádmegyei nemesi összeirásban találjuk még Leuko Benedeket és Istvánt.

1794-ben már Arad megyében találjuk a családot, hol a nevezett évben Kis máskép Leuko Gergely hirdetteté ki nemességét [4]. Fiai Kálmán és Béla.

Kiskos család. Kiskos Mihály 1714-ben III. Károly király által nemesitetett meg.

Czimere a paizs kék udvarában hármas zöld halmon álló fekete sas, szétterjesztett szárnyakkal, fölemelt jobb lábával három aranykalászt tartva. A paizsfölötti sisak koronáján szintén olyan fekete sas áll. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [5].

Kisl család. Gróf Kisl Jakab már 1635-ben nyert honfiusitást [6].

Kis-pál család. (Uzoni és s.-szent-iványi.) Háromszéki székely család, Küküllő megyébe is elszármazva, Uzoni, és Sepsi Sz.-Iványi előnévvel is él.

Törzse Boldizsár, kinek fia Gábor, kinek Pál, kinek Bálint, kinek László 1815-ben küküllői alispán, utóbb kir. táblai ülnök, kinek a most élő Lajos Küküllő megyei volt szolgabiró és Albert főjegyző [7].

---

[1] Bartholomaeides C. Gömör p. 145.
[2] Szontagh Dániel közléséből.
[3] Protoc. C. Neograd anni 1732.
[4] Arad megye jegyzőkönyvi 102 szám alatt.
[5] Collect. Herald. pro 630.
[6] 1635-ki 93. törv. cz.
[7] Kővári id. h. 259.

Sándor 1815-ben Doboka megyében rectificator biztos.

Gergely Háromszéken árvaszéki ülnök.

Kis-putnoky család. Gömör vármegye nemes családai sorában áll [1]).

Kissóczy család Szintén Gömör vármegye nemes családa.

Kissóczy Gábor 1740-ben élt. Czimere a paizs kék udvarában három nyillal átszúrt könyöklő kar, kivont kardot tartva. A paizsfölötti sisak koronájából szarvas emelkedik ki. A paizst foszladékok veszik körűl.

Kis-várday család. (Kis-várdai.) *Lásd Wárday család.*

Kis-várday család. (Máskép Csizmadia) A kihalt régi Kis-várday vagy Wárday családon kivül még egy másik Kis-várday családnevet is ismerünk; és e nevű család jelenleg is Szabolcs megye nemesei közé számitatik Fényes E. Geographiájában.

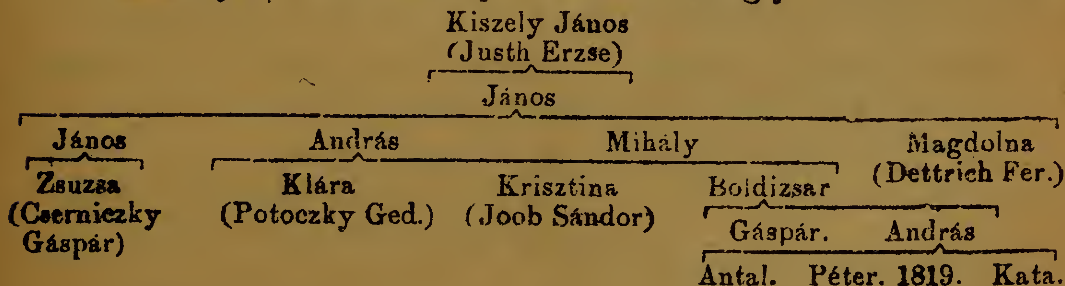
Kis-várday máskép Csizmadia János 1659. octob. 7-én I. Leopold király által czimeres levélben nemesitetett meg, e czimeres levél 1829-ben néhai Kis-várday Ignácz váczi orvos irományai között találtatott.

Tán a följebbi volt azon Kis-várday János, ki Sille Tamás özvegyét Sembery Juditot vevé nőül, és ettől leánya Kisvárday Mária Kőrössy Sámuelné, kinek fiai Kőrössy Pál, kinek leánya Kőrössy Jozefa Tersztyánszky Bálintné.

Kis-Tapolcsányi család. 1580-ban éltek Kis-Tapolcsányi János és Imre, kik ellen szolgáinak megveretése miatt hatalmaskodási vádat emel Nyáry Krisztina Dóczy Gábor özvegye [2]).

Kiszely család. (Benedekfalvi. Liptó vármegye egyik régiebb előkelő családa; mely azon megyében fekvő Benedekfalvára az Andreánszky, Dettrich, Dluholuczky családokkal együtt 1570-ben uj kir. adományt nyert. — Liptó megyéből elszármazott a család Borsod, Gömör, Szatmár, Zemplin vármegyékbe is.

Családfája [3]), bár nem teljes, — következőleg jő le :

[1]) Bartholomaeides C. Gömör p. 145.

[2]) Sz.-benedeki Convent. Fasc. 23. nro 23. vagy Protoc. F. p. 17.

[3]) Bossányi-Esterházyféle per p. 215.

Liptó megyében jelenleg is birtokos a család Benedekfalván, stb. János Liptó megyének 1837-ben főszolgabirája, 1844-ben alispánja volt.

József 1844-ben Liptó megye esküdtje

Nógrád megyében az 1732-ki nemesi vizsgálatkor Kiszely János Liptó megyétől 1717-ben kiadott nemességi bizonyitványnyal igazolá nemességét [1]. 1755-ben Nógrád megyében él Ignácz.

Gömör megyében Kiszely Julianna Antony Sámuel csetneki ev. lelkész neje 1738-ban veszté el férjét [2].

Kiszely Pál 1810-ben több megyék táblabirája és udvari kanczellariai agens Bécsben; 1815-ben egyszersmind kir. udvarnok. (Aulae familiaris).

Kiszely Péter él 1819-ben, neje Pap Judit.

Kiszely Julianna Mariássy Károlyné 1819-ben.

Zemplin megyében e század elején birtokos a család Hoor és Kladzány helységben [3].

Szatmár megyében birtokos Fejér-Gyarmaton, és Kiszely György 1806-ban Hodászon [4].

Borsod megyében Kiszely József 1844-ben csendbiztos.

Kithonich család. (Kosztaniczai.) Horvátország családa. Közülök kosztaniczai Kithonich János bölcsészeti tudor, királyi ügyigazgatói, és koronai ügyész szül. 1560. táján, több törvényes munkát irt és adott ki latin nyelven, nevezetesb ezek közül a „Directio methodica Processus judiciarii juris consvetudinarii", mely 1619-ben Nagyszombatban jelent meg először. és melyben a szerzőnek 58 éves korából arczképe és czimere is látható.

Czimere jobbról balra rézsutosan három udvarra osztott paizs, a felső és alsó mezőben három három birs-alma látszik, a közepső rézsutos udvarban pedig egy medve megy, gesztenyefát tartva. A paizsfölötti sisak koronájából grif emelkedik ki, zászlót tartva. A paizst szokásos foszladék veszi körül.

Klacsányi család. Klacsányi Pál és Károly 1793-ban II. Leopold királytól nyerték czimeres nemes levelüket.

Czimerük keresztvágással négyfelé osztott paizs, az 1-ső és 4-ik osztály vörös mezejében egy koronás kigyótól körülvett kék paizsban

---

[1] Protocol. C. Neograd. anni 1732.
[2] Bartholomaeides, Csetnek 107.
[3] Szirmay C. Zemplin. not. top. 272. 391.
[4] Szirmay Szatmár várm. II. 85. 231.

jobbról balra rézsutosan levonuló fehér csíkolat van, mellyen három kék koczka látszik; a 2- és 3-ik osztály kék mezejében koronás fehér grif látható, első jobb lábával három buzakalászt tartva. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között koronás fehér grif emelkedik ki, három aranykalászt tartva. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék [1]).

Klaczmann család. Trencsin megyében az 1646-ki nemesi lajstromok szerint Szkala-Ujfalván lakozónak emlitetik [2]).

Klaniczay család. Temesmegyei nemes család. A nemességet Klaniczay János 1792-ben nyerte [3]).

Czimere ez: a paizs kék udvarában jobbról balra egymástól párhuzamos távolságban két aranycsíkolat vonúl le rézsutosan, és e két csíkolat közt arany betükkel e szó EDUCATIO olvasható; az udvar jobb oldali felső szögletében arany nap, a bal oldali alsó szögletben ezüst félhold és ennek szarvainál két arany csillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronáján egyfejű sas áll, csőrében irótollat tartva. Foszladék mindkét oldalról arany-kék [4]).

Klaniczay János 1810-ben a magyar kir. kincstári verseczi kerület praefectusa.

Klapka család. Klapka József temesvári tanácsnok, jelenleg Aradon lakik', 1841. jul. 15-én Bécsben kelt czimeres levélben V. Ferdinand királytól kapta czimeres nemes levelét, mely Krassó vármegyében azon évi oct. 12-én hirdettetett ki. Egyik fia György (szül. 18 .) előbb magyar kir. testőr, utóbb 1848-ban forradalmi tábornok, külföldre vonult. Másik fia Ferdinand alezredes a József ezredben.

Klára család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családainak egyike [5]).

Klaris család. (Nagy-győri.) Nagy-geóri Klaris Péter, András és Mátyás, továbbá Komáromy János 1609-ben nyertek czimeres levelet [6]).

Czimerük négyfelé osztott paizs, a 1- és 4-ik osztály kék udvarában arany koronán könyöklő pánczélos kar kivont kardot tart; a 2-ik

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. V.
[2]) Szontagh Dániel közlése szerint.
[3]) Collect. Herald. pag. 139.
[4]) Adami Scuta gentil. tom. V.
[5]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 113.
[6]) Collect. Herald. pag. 126.

osztály vörös udvarában természetes szinű oroszlán első jobb lábaval kivont kardot villogtat; a 3-ik osztály vörös mezejében arany grif ágaskodik, meztelen kardot tartva. A paizsfölötti sisak koronájából szintén grif nyúlik, zöld gallyat tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1].

Klaris Péternek Szapáry Borbálától leánya Klára Hollósy Pálnak Győr várában nasadista vajdának neje 1637-ben, oklevél szerint.

Klasz család. 1690-ben Trencsin megyében Révfalván lakos a nemesi lajstromok szerint [2].

Klaus család. Klaus József 1790-ben nyerte czimeres nemes levelét.

Czimere négyfelé osztott paizs, az 1-ső és 4-ik osztály arany udvarában fészkén ülő és fiait melle vérével tápláló fehér pellikán van; a 2- és 3-ik osztály ezüst mezejében három függőleges kék csíkolat látszik. A paizsfölötti sisak koronáján szintén fészkén ülő, s fiait tápláló pellikán látszik. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-kék [3].

Klauzál család. Klauzál [4] János cseh eredetű magyar gyalog ezredbeli főtiszt, katonai erényei jutalmául I. Ferencz királytól 1793-ban magyar nemességet nyert, és Csongrád megyében telepedvén meg, a Babarczy családból vett feleséget; ettől született két jeles fia Imre és Gábor.

Imre szül. 1799-ki január 11-én. Hivatalos pályáját a m. udv. kanczellariánál kezdé, azonban innen rövid időn búcsút véve, gr. Károlyi Lajos birtokai kezelését, igazgatását vette át. Ez időben a gróf Károlyi birtok még egy tömegben volt, csak 1827-ben osztatott háromfelé. A Lajos grófnak jutott mágócsi urodalom nagyobb részét tevő tizezer holdnyi derék-egyházi pusztának berendezését Klauzál Imre eszközlé, és ott a hires juhászatot is ő alapitá. Ez idő szerint Tót-Megyeren lakott. 1838-ban átvette gr. Batthyány Kázmér urodalmai igazgatását is; és azon ősszel Rohonczon gazdasági tanitó intézetet nyitott, de ez intézet közsajnálkozásra csak hamar elenyészett. Ezután igazgatói hivatalát letévén, gr. Batthyány Kázmér vasmegyei két urodalmát bérlette. Meghalt Bécsben 1847-ki mart. 5-én. Mint gazdasági iró is

---

[1] Adami Scuta gentil. tom. V.
[2] Szontagh D. közléséből.
[3] Adami Scuta gentil. tom. V.
[4] Nevét előbb Klauszal-nak találjuk irva.

maradandó emléket állitott magának több jeles gazdászati munkái által. Testvére

Gábor 1804. nov. 18-án szül. Pesten. 1824-ben már ügyvédi vizsgát tett, és Csongrád megyének tiszteletbeli al-ügyésze, 1825-ben pedig fizetéses törvényszéki ülnöke lön. Szép tehetsége csak hamar elismerést aratott. Már 1827-ben követté választatott, de akkor betegsége miatt azt el nem fogadhatá. Az 183²/₆-, 1840- és 1844-ki országgyüléseken mint Csongrád megye követe, az ellenzék egyik jelesebb vezérszónoka volt. 1848-ban ipar és kereskedelmi minister lett, mely állásáról utóbb a dolgok bonyolodásakor lemondott. Jelenleg tétényi magányában él. Nejét 1847-ben veszté el [1].

A család czimere négyfelé osztott paizs, az 1- és 4-ik osztály kék, a 2- és 3-ik vörös udvart mutat, a paizs alyját zöld tér foglalja el, mellyen hátulsó lábain kettősfarkú oroszlán ágaskodik, első két lábával egy hosszú nyelű lándzsát tart, melynek vege lehajló. A paizsfölötti sisak koronájából szintén hasonló oroszlán emelkedik, kétfelül pedig két elefánt-orrmány nyúlik ki, mellyek közűl a jobboldali vizirányosan félig arany, félig kék, a másik ellenkezőleg felig vörös, félig arany. Foszladék jobbról arany-kék, balról arany-vörös [2].

Klazzekovich család. Klazzekovich Benedek 1617-ki april. 5-én Prágában kelt, és II. Mátyás király által adott czimeres nemes levélben nemesitetett meg; mely czimer-levél Sopron megyében 1618-ban hirdettetett ki [3].

Czimere a paizs kék udvarában egy magas sziklacsúcson álló vörös fejű zöld papagály; a paizsfölötti sisak koronájából fehér egyszarvú emelkedik. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Egy Klassekovics István lelkészhez Thurzó nádor özvegye 1620-ki febr. 4-én levelet ir a Pázmány ‚Kalauza'-nak leforditása ügyében [4].

Kleiner család Kleiner Antal 1791-ben nyerte czimeres nemeslevelét.

Czimere négyfelé osztott paizs; az 1-ső és 4 ik osztály kék udvarában balról jobbra rézsutosan fehér folyam hullámzik, melynek közepén kőhid látszik; a 2- és 3-ik osztály vörös mezejében aranyoroszlán ágaskodik, első lábaival aranycsillagot tartva. A paizsfölötti sisak ko-

---

[1] L. életrajzát Ujabb ismeretek tára V. köt. 107.
[2] Adami Scuta gentil. tom. V.
[3] Az eredeti armalis Nógrád megye levéltárában.
[4] Catalogus Mss. Bibliothecae Szécheniano regnicolaris I. 244.

ronájából két magyar nemzeti szinű zászló között arany grif emelkedik ki, első jobb lábával egyik zászlót, a másikkal egy kettős aranykeresztet tartva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös [1]).

Kleinrath család. Kleinrath Károly és János testvérek 1791-ben nemesitettek meg.

Czimerük négyfelé osztott paizs, az 1- és 4-ik osztály vörös udvarában hármas zöld halmon arany oroszlán, első lábaival arany keresztet tartva; a 2- és 3-ik osztály kék udvarában egy sással körülvett vizben vörös lábú és csőrű fehér gólya áll, csőrében kigyót tartva. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett sas-szárny között, melylyek közűl a jobboldali vizirányosan félig arany, félig vörös, a baloldali félig kék, félig ezüst, egy arany oroszlán emelkedik ki, arany keresztet tartva. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék [2]).

Klempa család. Nyitramegyei nemes család. Klempa Ferdinand 1846-ban magyar testőr, ugyanakkor Sándor cs. k. hadfi [3]).

Klestinszky család. (Klestinai.) Abauj vármegye nemes családa. Tagjai többnyire megyei hivatalokat viseltek.

Czimerük a paizs kék udvarában zöld térről egy száraz faderék emelkedik ki, melynek egy zöldellő hajtásán galamb ül, csörében zöld ágacskát tartva; a paizsfölötti sisak koronáján szintén galamb áll, széttterjesztett szárnyakkal, csőrében zöld ágacskát tartva. A paizst szokásos foszladék veszi körűl.

A család tagjai közűl József 1835-ben bauj megye esküdtje.

István 1838—1847-ben azon megye levéltárnoka.

László 1846-ban azon megye árvaszéki jegyzője, és több szépirodalmi munka, szinmű szerzője.

Kliegl család. Tolna megyei nemes család; és azon megyében Bonyhádnak fele részben birtokosául iratik [4]).

A nemességet Kliegl Leopold nyerte 1727-ben III. Károly királytól [5]).

Czimerpaizsa annak felső részéből lefelé kidomboruló rézsutossággal huzott két vonal által, (melyek núntegy függönyt mutatnak)

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. V.
[2]) Ugyanott.
[3]) Van Klempay család is, de ehez s ide nem tartozik.
[4]) Fényes E. Geographiai szótár I. 153.
[5]) Collect. herald. nro 333.

három udvarra oszlik, a két felső kék, az alsó vörös szinű; mindegyikben egy arany rózsafej látszik. A paizsfölötti sisak koronájából kettős farkú oroszlán nől ki, arany rózsafejet tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Ugyan e család tagja Kliegl József, a hires gépész; szül. ez 1795-ben Baján. Iskolái bevégzése után katonává lett; mely pályáról, mint fiatal tiszt megsebesülvén, lelépett és gazdatiszt lön, majd bácsmegyei esküdt, azután Bécsbe ment nejével, gyermekeivel együtt, hogy ott a festész- és rajz-akademiában képezze magát. 1835-ben kezdett gépészeti eszmékkel foglalkodni. Ő találta fel az egykor annyit pengetett betüszedő gépet, de elegendő pénz hiányában ki nem viheté. Legujabban (1856-ban) egy zongora hangjegyző gépet talált föl, mely a nemzeti muzeumban látható. Azóta gazdasági gépek szerkezetén működik [1].

Klimó család. Nyitra vármegye nemes családa. Klimó János, Márton és Ádám 1753-ban M.-Terézia király asszonytól nyerték czimeres nemes levelüket [2].

Czimerük ez: a paizs kék udvarában a közepén jobbról balra rézsutosan vonuló fehér szelemen van, mellyen egy vörös tollú ércznyil fekszik, a paizs tetejében és alyjában aranyliliom, a szelemen fölött és alatt pedig fehér rózsafej szemlélhető. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között aranycsillag ragyog. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-kék.

E családból volt Klimó György, ki pozsonyi kanonokból 1741-ben esztergami kanonok az érsek oldala mellett, majd sasvári főesperes, utóbb a m. kir. udvari kanczellariánál referens tanácsos, 1751-ben pécsi püspök lett, meghalt 1777-ben [3]. Testvére volt Márton, unoka-öcscse

Ádám 1770-ben a nagyszombati kerületi táblán ülnök.

Klinovszky család. Árvamegyei czimerleveles nemes család. A czimeres nemeslevelet Klinovszky János és Máté, és Lokcsánszky János és István együtt nyerték I. Leopold királytól, és az armalis levél 1676-ban Árva megyében kihirdettetett, azonban 1683-ban a Bécskől hazafelé vonuló Sobiesky lengyel-litván hadserege szörnyű sarczok és pusztitások között Árva megyén keresztül huzódván, ez alkalommal Nagyfalu mezővárosában nem csak a vármegye le-

---

[1]) L. életét, arczképét „Vasárnapi ujság" 1857. febr. 1. 5. szám.
[2]) Collect. Herald. nro 245.
[3]) Memoria Basilicae Strigoniensis p. 168.

18

véltára, de a lokcsai templomban a Lokcsánszky és Klinovszky féle följebb emlitett armalis levél is tüz martaléka lön. E veszteségét 1722-ben Klinovszky Jakab testvéreivel, és Lokcsánszky János, Mátyás és Miklós hiteles tanuvallatással bizonyitották be [1].

A család egyik tagja Klinovszky József 1821—1832-ig szepesi kanonok családja számára iskolai ösztöndijakat alapitott.

János ügyvéd Ó-Rabcsán Árva megyében 1849-ig.— Károly Árva megye esküdtje 1849-ig; jelenleg Namesztóban cs. kir. járásbirói segéd.

A család székhelye a Namesztó melléki Klin és Rapesicze helység Árva megyében.

A család meglehetős számra elszaporodott, az árvamegyei nemességi lajstom 1742-ben 14, 1754-ben 19, 1832-ben 30, 1842-ben már 39 szavazó családtagot számitott.

Klinovszky Pál Árva megyétől 1791-ki jul. 18-án kelt nemesi bizonyitványát 1807-ki sept. 4-én Békes megyében hirdetteté ki, mint csabai lakos, innen pedig mint jegyző Krassó vármegyébe kerülvén, 1822-ki mart. 18-án Krassó megyében hirdetteté ki nemességét. Jelenleg Krassó megyében a család már nem létezik.

Klobucsarich család. Horvátországi család. Klobucsarich Ferencz 1797-ben nyert czimeres nemes levelét I. Ferencz királytól.

Czimere egy kék szinű paizs, melyet egy vizirányos aranyszelemen két felé oszt, a paizs alyját egy zöld halom-lánczolat foglalja el, a középső halom fölött a növekedő ezüst félhold fénylik, a paizs felső osztályában pedig ezüst csillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között ezüst csillag ragyog. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-kék [2].

Klobucsarich Károly 1844-ben Károlyvárott váltótörvényszéki ülnök, Zágráb, Varasd és Sopron vármegye táblabirája, 1840-ben országgyülési követ.

Klobucsarich Lázár 1844. Pécsett postamester.

Klobusiczky család. (Klobusiczi és zetténvi gróf és nemes †.) Származási fészke trencsinmegyei Klobusicz helység, hol Miklós 1456-ban részbirtokot nyer, és fiai már Klobusiczky-aknak iratnak. Később a család egyik tagja János bizonyos Moczko Annával valószinűleg jó házasságot tett és innen a család Moczko-Klobusiczky-nak is

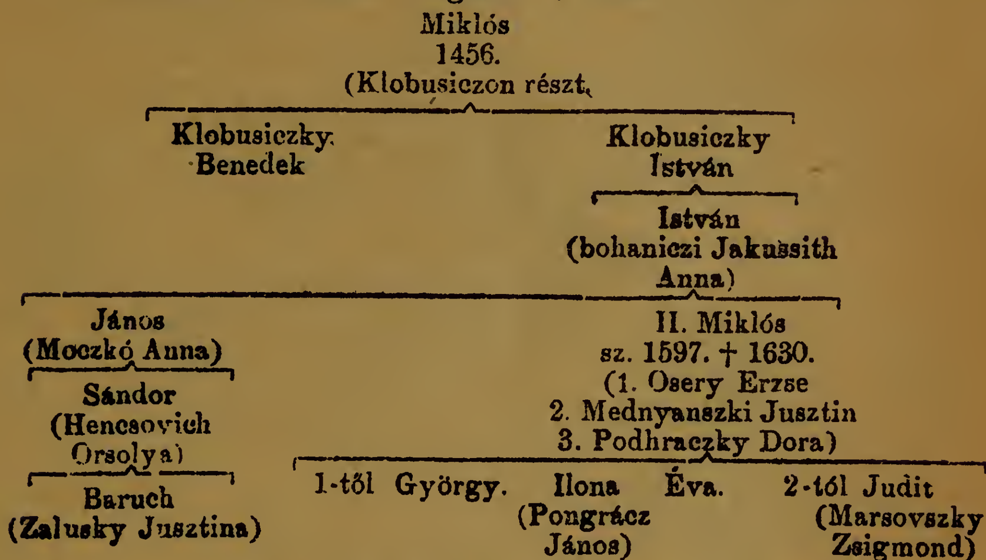
---

[1]) Szontagh Dán. közléséből.

[2]) Adami Scuta gentil. tom V.

neveztetett. Ámbár a család-leágazást az első szerző Miklóstól nehány izen, mint alább következik, tudjuk is; de a másik máig leszármazó ágazat táblázatát emezzel összekötni nem birjuk.

Az emlitett első rendbeli leágazás [1]) imez:

Az e táblázaton álló II. Miklós 1597-ben született. Meghalt 1630-ki october havában a bohaniczi kuriában; eltemettetett a kozecsi templomban.

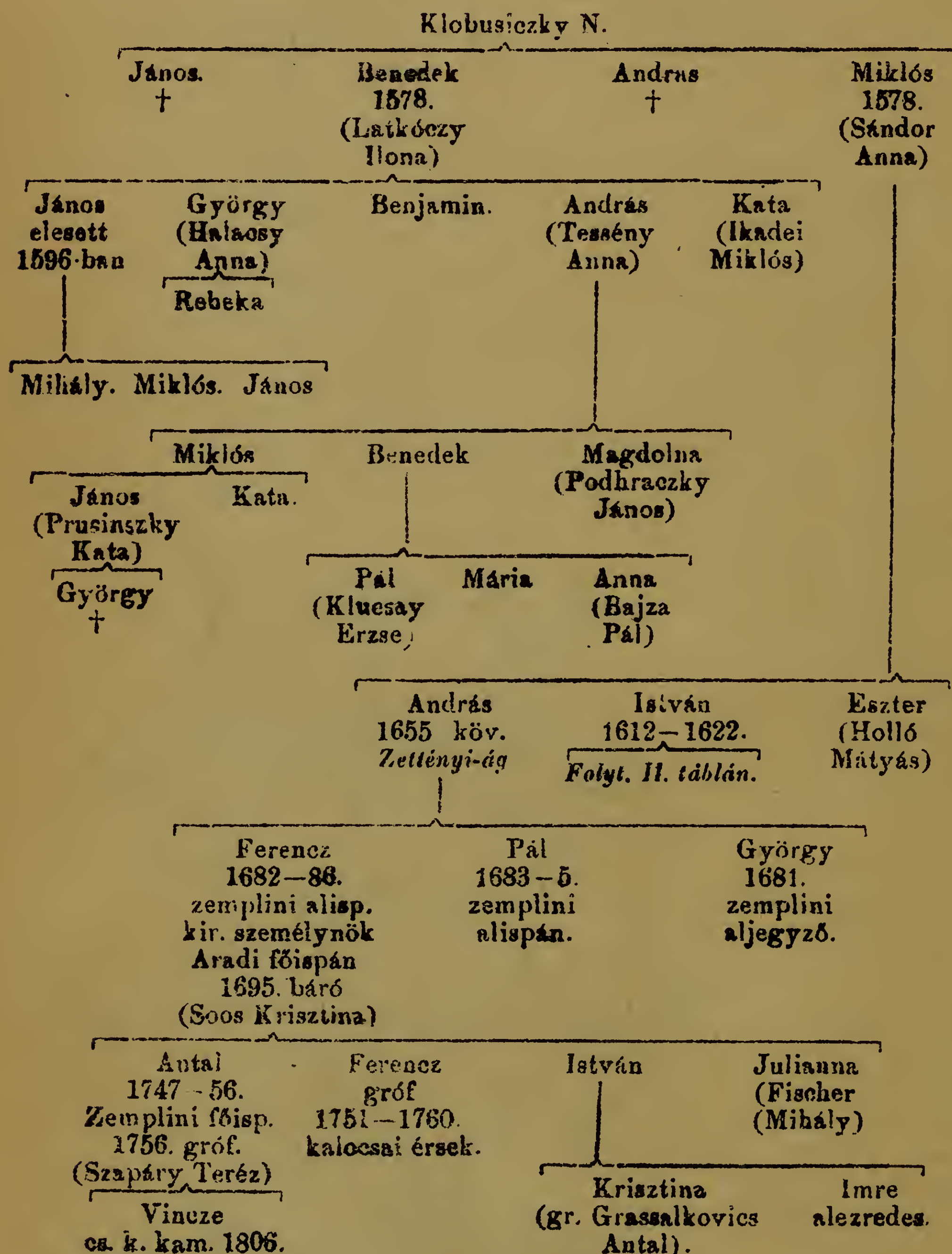
Három nejétől gyermekei egy fiu György maradt, azonban ennek utódairól mit sem tudunk.

A XVI. század közepén 4 testvér élt János, András, Benedek és Miklós, a két első korán elhalván, Benedek és Miklós 1578-ban

[1]) Geneal. auth. tom. I.

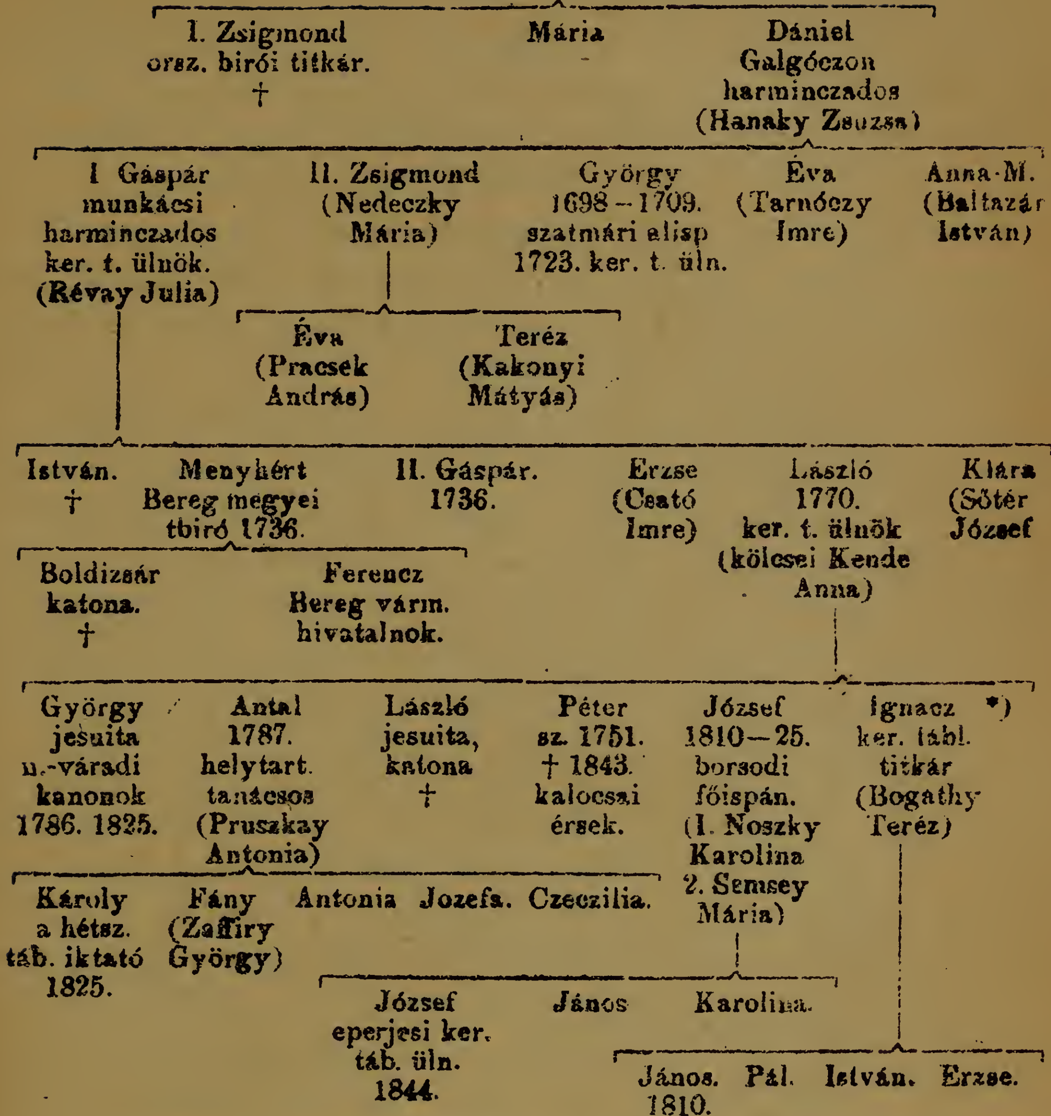
osztozott meg. Miklósnak ágazata idővel, — mint alább látandjuk — Felső-Magyarországra és a tiszántúli vidékre származott át, azonban még mintegy 1730-ig Trencsin megyében is élt e család másik ágazata [1]). Leszármazásuk táblázata imez:

I. tábla.

[1]) Geneal. auth. tom. I. L. Vay Német hivség 425—454.

II. tábla.

*) Ezeknek nővéreik még: Franczíska előbb Marsinszky András Bihar megyei fő adószedő, utóbb Helbinger Koszta debreczeni hadi-biztos neje. 2. Éva, Szatmár megyében Dósa Imre hadi-biztos neje. 3. Julianna sipeki Balás István Arad s Temes megyei kamarai ügyész neje. 4. Anna, szerepi Kelemen István Bihar megyei volt fő adószedő és főszolgabiró hitvese. 5. Czeczilia, vásáros-naményi Eötvös Imre Tiszán túli ker. tablai ülnök feleségé.

Az I. táblán álló Benedeknek fia János 1596-ban esett el a török elleni háborúban az Unna vidéken [1].

---

[1]) Istvánffy 1685-ki kiadás 445. lap.

Benedek utódai, — mint említők — Trencsin megyében éltek Miklósnak egyik fia András 1655-ben az országgyülés által az ország határainak, és a lengyel által okozott károknak megvizsgálására biztosul küldetett ki [1]). Ugyan ő az erdélyi fejedelemmel kötött békeszerződésre is egyik biztosúl volt megbizva [2]). Ez András telepedék meg Zemplin megyében Zetényben, hol egy kis részt birtokolt; innen ivadéka megkülönböztetőleg az István ágától Zetényi előnevet használt, míg a másik csak klobusiczi előnévvel élhetett.

Andrásnak fia György 1681-ben Zemplin megye aljegyzője [3]).

Pál 1683-ban Tökölyi pártja által Zemplin vármegye alispánjául választatott, 1685-ben lemondott az alispánságról, melyet nyilatkozata szerint akarata ellen kellett viselnie [4]).

Ferencz testvéreivel 1680-ban kapja Ágh-Csernyő helységet. 1682-ben Zemplin megye alispánjává lett [5]). 1683-ban a zemplini nemességet Bécs védelmére vezérlé; ugyan ez évben Tököly ellen harczol Tarczalnál. Ez időben egyszersmind a kir. tábla ülnöke is volt 1686-ban megerősitett az alispánságban, és a vérengző Caraffa megszeliditésére a zempliniek irányában ennek a megye részéről Eperjesre négyszáz vert aranyat és 24 átalag aszu szőlő bort ajándékozott [6]). Ugyanez 1686. évben sept. 24-én a zettényi kastélyra és curiára, a bési és abarai birtokra, mely utóbbit 1684-ben Zrinyi Ilonától zálogul szerzé, I. Leopoldtól királyi adományt nyert [7]). 1688-ban lemondva az alispánságról, minthogy I. Leopold király által Rákóczy gyermekei jószágainak gondnokává rendeltetett [8]). 1695-ben báróságra emeltetett, majd kir. személynök, és Arad megye főispánjává neveztetett [9]). 1697-ben Tököly elől Eperjesre fut [10]). 1700-ban mint királyi biztos irta alá a Kollonichféle papi végrendelkezésről szóló szerződést [11]). 1702-ben Sáros vármegyei főispáni helyettessé nevez-

---

[1]) 1655-ki 82. törv. cz.

[2]) Kemény János önéletirása. Kiadta Szalay L 463.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 329.

[4]) Ugyanott 255. 257. 265.

[5]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 253.

[6]) Ugyanott 255. — Szirmay Szatmár várm. II. 220.

[7]) Ugyanott not. top. 372. not. hist. 264. 266.

[8]) Szirmay C. Zemplin. not. hist. 271.

[9]) Ugyanott 274. — Szatmár várm. II. 221.

[10]) Ugyanott not. top. 234.

[11]) Ugyanott not. hist. 253. — Szatmár várm. II. 221.

tetett. De 1705-ben már mint Rákóczy hive, és ennél az oeconomicum consilium elnöke, vett részt a szécsényi országgyülésen [1]. Neje sóvári Sóos Krisztina után birta Nagy-Kövesdet is Zemplin megyében [2]. Gyermekei közűl gróf Ferencz 1732 erdélyi püspök, 1751—1760. kalocsai érsek, valóságos b. tit. tanácsos, és hétszemélyes táblai ülnök. Antal 1747—1756-ig Zemplin megyei főispán, 1756-ban testvérével együtt grófságra emeltetett [3]. Nejétől Szapáry Erzsébettől fia Vincze 1808-ban cs. kir. kamarás.

Ez ágazatnak Zemplin megyében birtokai igy számitatnak elé: Mád, Barancs, Hrabova-Rasztoka, Nechval-Polyánka; továbbá a grófiágé: Mád, Barancs, Czéke, Agh-Csernyő, Bolly, Szopkócz, Alsó-Ladiszkócz, Pálfölde, Nagy-Kövesd, Abara stb.

A másik ágazat, mely a II. táblán látható, Istvánnál szakadt külön. Ez István 1612-ben II. Mátyás királytól nemességére megerősitést nyert, 1622-ben pedig az Alsó-Klobusiczon fekvő blankai két curiára adományt kap, a Csallóközben mutatott vitézségeért [4]. Két fia volt: I. Zsigmond és Dániel. — Amaz országbirói titoknok F.-Klobusiczon fekvő curiára, ugy Halacz, Kis-Chleven, Velcsics, Almócz és Kis-Birócz helységekben; azonban magnélkül halt el. Testvére

Dániel Galgóczon harminczados volt, és az általa szerzett szakolczai birtokon kivül magnélkül elhalt testvérének Zsigmondnak birtokaival is szaporodott vagyona. Nejétől Hanaky Zsuzsannától három fia Gáspár, II. Zsigmond és György, és két leánya Éva Tarnóczy Imrené, Anna-Maria Baltazár Istvánné maradt.

II. Zsigmondnak csak két leánya maradván, férfi ágon kihalt.

György 1693-ban Szatmár és Bereg megye jegyzője, és 1698. 1701—1702. és 1706—1709-ben Szatmár megyének alispánja [5], az után a királyi sóhivatalnak administratora, s végre 1723-ban egész haláláig a debreczeni kerületi tábla ülnöke volt. Kihalt magnélkül

I. Gáspár munkácsi harminczados, utóbb a munkácsi, szentmiklósi és ungvári kincstári uradalmak praefectusa, végre a szepesi kamarai kerület fő számadás vizsgáló mestere. Testvérével Györgygyel és fiaival együtt 1736-ban a Trencsin megyei nemesi vizsgáló

[1] Csécsi János Diariuma.

[2] Szirmay C. Zemplin. not. top. 293.

[3] Szirmay Szatmár várm. II. 221. — Ugyanannál not. hist. C. Zemplin p. 319. 1753-ban mondatik gróf-nak.

[4] B. Vay L. Német hivség 427.

[5] Szirmay Szatmár várm. I. 130. 136.

szék előtt mint munkácsi lakos, testvére pedig mint Bereg megyei lakos igazolá nemességét. Nejétől Révay Juliától gyermekei 1. István korán elhalt; 2. Gáspár szintén utódok nélkül mult ki. 3 Erzse Csató Imréné. 4. Klára Sőtér Józsefné. 5. Menyhért Bereg megye táblabirája volt, gyermekei Boldizsár katona, és Ferencz Bereg megyében hivatalnok utódok nélkül haltak el. — 6. László Bereg és Szatmár megyékben szolgabirói és táblabirói hivatalt viselvén; a nagyváradi püspökség és erdélyi földes urak közt fenforgó határkérdések megvizsgálásában mint királyi biztos vett részt, utóbb a debreczeni ker. tábla ülnöke lön 1760. előtt. Nejétől kölcsei Kende Annától hat fia, öt leánya maradt. Fiai a táblázaton, leányai *) jegy alatt a táblázat alatt olvashatók. A fiúk közűl

1. György, előbb jesuita szerzetes, utóbb szepesi, majd 1787. tájától 1825-től nagyváradi kanonok.

Antal már 1769-ben országbirói titoknok, 1770-ben a m. kir. helytartóságnál, majd 1771-ben a m. k. udv. kanczellariánál lett titoknok, és egyszersmind a szent István rendnek is heroldja, majd a szepesi 16 városok kir. administratora, innen pedig a még 1787. előtt a nagyváradi kir. kamarai igazgató, és helytartósági tanácsos lett. Nejétől Pruszkay Antoniától öt leánya és egy fia maradt: Károly, ki 1810—1825-ben a hétszemélyes táblán volt igtató.

3. László előbb jesuita, utóbb a rend eltörlése után katona, gr. Károlyi Antal gyalog ezredében kapitány volt, a franczia háborúban részt vévén, sebeket nyert; de nem sokára rothasztó hideglázban meghalt.

4. Péter szül. Füzes-Gyarmaton Szatmár vármegyében, előbb jesuita, utóbb világi pap, és 1808—1822. szatmári püspök, innen 1822-től haláláig 1843-ki aug. kalocsai érsek, valóságos belső titkos tanácsos stb. [1]).

5. József előbb a fiumei kormányszéknél, majd (1770-ben) a m. kir. helytartó tanácsnál titoknok, majd fiumei kormányzó (1807.) m. kir. helytartósági tanácsos, cs. kir. kamarás, 1810. előtt már val. belső tit. tanácsos, és Borsod megye főispánja, még 1825-ik éven túl is. Bihar megyében több jószágot szerzett királyi adományban; első neje Noszky Karolina, kitől József, János és Karolina gyer-

---

[1]) L. Szaniszló Franc. Memoria Exc. Ill. et R. D. Petro Klobusiczky de eadem. Pestini stb. halotti beszédet; — és legujabban latinul terjedelmes életirátát Bedcsula kalocsai kanonok által.

mekei születtek; második neje Semsey Mária volt. Ezek közűl József 1814. táján a Tiszán inneni eperjesi táblán kezdé hivataloskodását, mint számfölötti ülnök, már 1820. előtt valóságos ülnök volt, és az maradt több mint huszonnégy évig.

6. Ignácz már 1787-ben a Tiszán túli ker. táblánál igtató, majd titoknok, utóbb (1806-ban) gróf Károlyiak uradalmi igazgatója. Nejétől Bogáthy Tereziától gyermekei János nep., Pál István és Erzsébet.

Nem tudjuk a táblázaton kimutatni azon Ferenczet, kinek neje Zádory Erzsébet volt; — azon idősb Józsefet, ki 1770-ben helytartósági titkár, és 1787-ben tanácsos volt, a mely évben ifj. József szintén volt tanácsos; és ez utóbbi később borsodi főispán. Végre nem tudjuk kimutatni Sámuelt ki 1770—1787. közben a m. k. helytartóságnál a számvevői osztálynál hivataloskodott.

Gróf Klobusiczky birja Bisztra-Turját Ung megyében [1].

Klobusiczky Ágoston birtokos Bihar megyében Monos-Petriben.

Eduard ugyanott, és Kis-Kágyan stb.

János Madarászon és Oláh-Homorogon.

László és István Monostor-Pályiban.

A család ősi czimere a paizs kék mezejében egy kifeszitett ivbe alkalmazott, s fölfelé irányzott nyil, fölötte jobbról félhold, balról csillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából három strucztoll emelkedik ki.

Azonban — ugy látszik — e czimert csak a zettényi ág használá, mert a másik ágból származott Péter kalocsai érsek czimerében a paizs kék udvarában egy nyakán nyillal átlőtt hattyút viselt.

A grófi czimert följebb a metszvény is ábrázolja; ez egy négyfelé osztott vért, melynek közepét az ősi czimerpaizs a nyillal kifeszitett ív képezi. Az 1 ső és 4-ik osztály fehér udvarában koronás egyfejű fekete sas, vörös lábakkal és csőrrel, és mellén rézsutos aranycsikolattal látható. A 2- és 3-ik osztály vörös udvarában arany koronából kiemelkedő három fehér strucztoll leng. A paizst grófi korona födi, és azon három koronás sisak áll, a jobboldalin a paizsbeli fekete sas, a középsőn a három fehér strucztoll, és baloldalin egy lábával kövecset tartó daru áll. Foszladék a jobboldali sisak körül ezüst-fekete, a kö-

[1]) Fényes Geographia szótár I. 136.

zépső körül arany-kék, a baloldali körül ezüst-vörös. A paizs telamonjai két felől arany gi.i [1]).

Ezen kivül egy czimer-gyüteményben [2]) K l o b u s i t z k y néven még ily czimer is lelhető: a paizs vörös udvarában zöld térről egy arany karó mellett szőlőtő virúl, melyről összesen hét piroslό szőlőfürt füg alá. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett sas-szárny között, melyek közűl a jobboldali vizirányosan félig vörös, félig ezüst, a másik félig arany, félig kék, egy koronás arany oroszlán nől ki, első jobb lábával kivont kardot villogtatva. — E czimer nyilván más ily nevű utóbb nemesitett család czimere lehet.

Kloch család. Kloch M á r t o n 1717-ben III. Károly király által emeltetett a czimerleveles nemesek sorába [3]). Czimere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó egyszarvú. A paizsfölötti sisak koronájából vörös ruhás, prémkalpagos, kék öves magyar vitéz emelkedik ki, jobb kezében arany király-pálczát tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Kloczko család. Kloczko J á n o s 1792-ben nyert czimeres nemes levelet.

Czimere először keresztvágással négyfelé osztott paizs; az 1-ső és 4-ik osztály ismét vizirányosan kétfelé oszlik, a felső arany udvarban féltestitel egy fekete vadkecske látszik, az alsó vörös udvarban egy függőleges fehér csíkolat tünik szembe. A 2- és 3-ik osztály kék udvarában egy magas fehér sziklában, melynek tetején fenyőfák zöldelnek, bánya-bejárás látható. A paizsfölötti sisak koronáján pánczélos kar kivont kardot tartva könyököl. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-kék [4]).

Klohomer család. Klohomer M á t y á s - F e r e n c z 1757-ben nyerte M.-Terézia királyasszonytól czimeres nemes levelét [5]).

Czimerpaizsa először vizirányosan kétfelé oszlik, a felső ezüst udvarban két keresztbe helyezett zászló van; az alsó rész ismét függőlegesen kétfelé oszlik, a jobboldali kék udvarban ezüst mérleg; a baloldali vörös udvarban pedig ágaskodó oroszlán kivont karddal látható. A paizsfölötti sisak koronájából, két szétterjesztett sas-szárny között, melyek közűl a jobboldali vizirányosan félig vörös, félig ezüst, a bal-

[1]) Adami Scuta gentil. tom. V. — Collect. Herald. pag. 119.

[2]) Burgstaller Collectio Insignium etc.

[3]) Collect. Herald. nro 578.

[4]) Adami Scuta gentil. tom. V.

[5]) Collect. Herald. nro 62.

oldali pedig félig arany, félig kék, egy arany boglárból kinyuló fekete forgó, mely magyar kalpagokra szokott alkalmaztatni, nyúlik fel. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-kék.

Klohomer, vagy Klohammer Ferencz 1787-ben az országos viz-épitészetnél volt gyakornok.

Klucsay család. Klucsay András 1657-ben Trencsin megyében hirdetteté ki czimeres nemes levelét. 1666- és 1690-ben Klucsói székhelyén találjuk a családot.

Még 1748., és 1768-ban is Klucsay Andrást leljük nevezett Klucsó helységben; utóbb azonban Trencsin megyében a család nyoma elenyészett [1]).

Klúcsik család. (Bodinai.) Klúcsik Dániel, Miklós, Menyhért és Mihály 1622-ki junius 13-án II. Ferdinand királytól nyertek czimeres nemeslevelet, melyet Klúcsik János és Dániel 1623-ban hirdettettek ki Trencsin vármegyében [2]).

Az 1690-ki nemesi összeirás Nagy-Kotessón mutatja fel a családot. — 1736 ban a Trencsin megyei törvényszék előtt Klúcsik id. és ifj András, valamint István és János igazolák nemességüket.

1748-ban Bodinán laknak Tóbiás, György, Dániel, id. és ifj. András, István, János, és Andrásnak örökösei.

1768-ban hasonlóan Bodinán leljük Györgyöt s két fiát Istvánt és Jánost, és ez utóbbinak fiát Andrást; — továbbá idősb Andrást három fiával Dániellel, Jánossal és Andrással, végre Györgyöt, Istvánt és Tóbiást.

1803-ban szintén Bodinán székeltek István, és ennek fia János; — András és fiai András és János; — János és fia János; — dolni János és fiai András, Dániel és István, kik közül ez utóbbi Nógrád megyébe költözött; — Miklós, és György fiával Andrással.

1837-ben Bodinán laktak Istvánnak örökösei ugymint János, és ennek fiai István, András, János; továbbá Andrásnak örökösei ugymint András, és ennek fiai András és János; nemkülönben idősb Jánosnak örökösei János és István, ez utóbbika fiaival Andrással és Jánossal. — Dolni Jánosnak utódai András és János, ez utóbbinak három fia György, András és János; — Dánielnek örökösei ugymint János és fia János, ki

[1]) Szontagh Dániel közléséből.
[2]) Ugyanattól.

Szulóra költözött át; továbbá Istvánnak örökösei, ugymint János fiával Jánossal; azután György, András, István, Pál; valamint Miklós maga és végre Györgynek örökösei u. m. András és ennek fiai István, József és György.

Kmeth család. 1653-ban Trencsin vármegyének nemesi lajstromában emlittetik; és 1688-ban Csaklasson lakozónak iratik.

Jelenleg Gömör megyében a nemesség sorában Fényes E. Geographiája szerint él ily nevű család.

Kmosko család. (Bernicze.) Liptó megyei nemes család, azon megyei Bernicze helységről irja előnevét és ott jelenleg is birtokos, honnan Kmoskó János Árva megyébe költözik.

A család egyik ágából e század elején egyik pozsonymegyei alispán, zavari birtokos, ennek fia Ágoston 1820—30. magyar kir. kamarai tanácsos, kinek neje Voglhuber József hadszertárnoknak († 1822.) leánya Mária, ettől fia László szül. 1811-ben a m. kir. udv. kanczelláriánál előbb (1847.) fogalmazó, utóbb titkár. Meghalt 1857-ben

Elek 1820—1825-ben a m. kir. helytartóságnál hivataloskodott.

Knezsik család. Abauj megye családja Fényes E. Geographiája szerint.

Knézsik Ignácz meghalt 1836. april. 12. kora 70. évében. Neje alsebesi Tormásy Franciska.

Knesevich család. Knesevich, vagy mint a czimeres levélben iratik: Knesevity András, és neje Buday Fruzsina, és gyermekeik Mihály, Miklós és Zsuzsánna 1618-ki april. 9-én II. Mátyás királytol nyertek czimeres levelet, mely Vas vármegyének Szombathelyen 1618-ban sz. István ünnepe előtti vasárnap tartott gyülésén hirdettetott ki [1]).

1730-ik óta a család a magyar bárók sorában áll [2]).

Bárósági czimere négyfelé osztott paizs, egy közép vérttel, melynek arany udvarában koronás egyfejű sas szétterjesztett szárnyakkal látszik. Az 1-ső és 4-ik osztály kék udvarában egy koronás arany kigyó tekereg fölfelé; a 2-ik osztály vörös udvarában ezüst grif ágaskodik; a 3-ik osztály ezüst mezejében zöld téren egy kissé fölemelt szárnyakkal egy fekete holló áll, csőrében aranygyűrűt tartva. A paizst bárói korona födi, és azon három koronás sisak áll; a jobboldaliból koronás

---

[1]) Sopron városa levéltárában van az eredeti armalis, melyről a függő pecsét már hiányzik.

[2]) Lehoczky Stemmat. I. 169. hol hibásan Knesovich-nak van irva.

fehér grif balra fordult testtel emelkedik ki; a középsőn az egyfejü koronás fekete sas áll, a baloldalin pedig a csőrében gyürüt tartó holló látszik. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A családból báró Knezevich Vincze özvegye 1839-ben élt.

Knichen család. Knichen vagy Kniechen Frigyes alezredes, és Arnold József csehországi udvari tanácsos római sz. birodalmi lovagokból 1721. aug. 24. báróságra emeltettek, és Magyarországban honfiusitattak, de e honfiusitás nyomát törvénykönyvünkben nem találjuk. A honfiusitottaknak atyjuk volt Rudolf sziléziai fejedelmi tanácsos, nagyatyjuk András (Knichen in Frekleben) a szász választó fejedelem kanczellára, kit Rudolf császár emelt a római sz. birodalmi lovagok sorába [1]).

Az 1721-ben nyert bárósági czimer egy jobbról balra rézsutosan két udvarra osztott tojásdad paizs, a jobboldali vörös udvarban a másik udvar oldalából egy fehér franczia liliom félig láthatólag nyúlik ki; a jobboldali ezüst udvarban egy kinyilott piros rózsa pompáz. A paizs fölötti két koronás sisak áll, a jobboldalibol öt strucztoll nyúlik ki, az első fehér, a második vörös, és igy tovább; a baloldali sisak koronájából pánczélos kar nyúlik ki, kivont pallóst tartva. Foszladék mindkét oldalról ezüst-vörös [2]).

A család valószinűleg kihalt, legalább hazánkban ismeretlen.

Knoth család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családai sorában foglal helyet [3]).

Knyezicz család. Knyezicz Mátyás 1460-ban sárosi várkapitány, és Sáros vármegye alispánja [4]).

Koban család. Gömör megyében a nemesség sorában áll.

Kobilicz család. Kobilicz közönségesen (vulgo) Jarabek, árvamegyei czimerleveles család. Közűlök idősb és ifjabb Sámuel Árva megyében 1814-ben kirdetteték ki nemességüket [5]).

Kobilicz Zsuzsanna 1730. táján Csery Ferencz neje.—Gömör megyében szintén a nemesrendűek sorában áll [6]).

---

[1]) Adami, Ms. Musaei nation. quart. lat. nro 182.
[2]) Adami Scuta gentil. tom. V.
[3]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.
[4]) Kaprinay Diplom, II. 437.
[5]) Szontagh Dániel közléséből.
[6]) Bartholomaeides C. Gömör p. 115.

Koch család. Koch Ignácz báró 1751-ben a 41-ik törvényczikk szerint Magyarországban, 1752. aug. 21-én pedig Erdélyben a szebeni gyülésen honfiusitatott.

Czimere négy részre osztott paizs, a paizs alyjáról azonban gúla gyanánt még egy ötödik udvar képződik, és ezenkivül a paizs közepét egy kisebb vért foglalja el, mely vizirányosan kétfelé oszlik, a felső vörös osztályban arany csillag, az alsó fekete osztályban három arany pénz látszik. A czimerpaizs 1-ső és 4-ik osztályának vörös udvarában egy ezüst András-kereszt ragyog. A 2- és 3-ik osztály kék udvarában pedig zöld téren egy fejét lehorgasztó, vörös csőrű papagály áll. Az alsó gula alakú osztály arany udvarában fekete horgony sötétlik. A paizst bárói korona födi, és azon három koronás sisak áll; a jobboldali fölött az András-kereszt; a középsőn két kiterjesztett fekete sas-szárny között arany csillag ragyog, a baloldali sisak koronáján pedig zöld halmon a leirt papagály áll. Foszladék jobbról arany-vörös, középről arany-fekete, balról ezüst-kék [1]).

Koch család. Ily nevű nemes család eléfordul a Trencsin megyei nemesi lajstromokban, melyek szerint 1666-ban Hanzlikfalván székeltek [2]).

Nógrád megyében 1780. táján Koch Antal, kinek nejétől Gelle Franciskától született fiában Ferenczben magvaszakadt.

Kocsi család. *Lásd Horváth cs.*

Kocsis család. Kocsis János 1712-ben III. Károly királytól nyerte czimeres nemeslevelét [3]).

Czimere a paizs kék udvarában arany térségen hátulsó lábain egy fehér farkas áll, szájában egy vérző ökör-czombot tartva; ugyan e képlet emelkedik ki a paizsfölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról ezüst-kék.

Kocsis család. (Koronkai.) Erdélyben Felső-Fejér megyében e családból Sándor számvevő, — Elek tizedbértárnok; — József aljegyző 1815-ben.

Kocsó család. Kocsó György és József 1791-ben II. Leopold királytól nyerte czimeres nemes levelét.

Czimerpaizsuk jobbról balra rézsutosan húzott vonal által vörös és kék udvarra oszlik; a paizs alyján zöld téren arany grif ágaskodik,

[1]) Adami Scuta gentil. tom. V.
[2]) Szontagh Dániel közléséből.
[3]) Collect. Herald. nro 686.

ugy hogy testének felső része már a kék udvarban van; szájában irótollat, első jobb lábában kivont kardot, a balban három ezüst nyilat tart, hegyeikkel lefelé forditva. A paizsfölötti sisak koronájából szintén olyan grif emelkedik ki, csak hogy itt szájában az iró toll már nincsen. Foszladék jobbról arany-kék, balról arany-vörös [1]).

Kocsó nevü család előfordul a Trencsin megyei 1836-ki nemesi lajstromban.

Kocsy család. Zemplin [2]) és Torna vármegye nemes családa. A XVII. század végén Vas megyében is találjuk. Néhai Kocsy Istvánnak fia Mihály, és leánya Erzsébet, ki Szily Mihályhoz ment férjhez, és ettől fia Szily József, nevezett Kocsy Mihálylyal alsó-mesteri részüket elzálogitják Eőry Mihálynak [3]).

Koczer család. Vas megye nemessége sorában áll Fényes E. Geographiája szerint.

Koczián család. Trencsin megyei nemes család, hol a lajstromok szerint találjuk 1733-ban Koczián Tamást;

1768-ban Vágh-Beszterczén Jánost, és négy fiát Jánost, Tamást, Andrást és Györgyöt, — ismét másik Andrást, Györgyöt, fiával Andrással, és Sámuelt.

1803-ban szintén V.-Beszterczén emlitetnek Tamás, György fiával Jánossal, másik János fiával ifj. Jánossal, és József.

1837-ben hasonlóan V.-Beszterczén laknak Györgynek örökösei János és ennek három fia István, János és József; — továbbá Jánosnak örökösei ugymint János fiával Ferenczczel; — András fiával Jánossal, Pál, és József fiával Jánossal [4]).

Nógrád megyében szintén lakozott ily nevü család: nemes Koczian Tamás, és fia János más három társával mint posztós mesterek 1730-ban telepedtek B.-Gyarmatra a földes uraság szabadalmi levelével [5]). Nógrád megyében a kétségtelen nemesek sorában leljük 1755-ben Pált, és a följebb emlitett Tamást és Jánost [6]).

Koczián Tamás 1777-ben kapott Nógrád megyétől nemességéről nemesi bizonyitványt [7]).

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom V.

[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.

[3]) Oklevél.

[4]) Szontagh Dán. közléséből.

[5]) A b.-gyarmati urbéri pernek a város levéltárában hiteles átirata 282. l.

[6]) Protocoll. C. Neograd. anni 1755.

[7]) Ugyanott anni 1778. pag. 383.

Hont megyében Magyaradon Koczián Teréz, Kasza László hitvese.

Koczka család. Koczka Miklós 1741-ben M.-Terézia királyasszonytól nyerte nemességében megerősitő czimeres levelét [1]).

Czimerpaizsa kék, mely vizirányosan egy ezüst szelemen (fascia) által, mellyen két kinyilott piros rózsa-fej van, közepén kétfelé oszlik, a felső osztályban futó helyzetben egy vörös örves agár fut, az alsó osztály közepén egy vörös köves arany gyűrű, és mellette két oldalról két koczka-játék látható. A paizsfölötti sisak koronájából két fehér strucztoll között egy vörös mezű, kék hajtókájú férfikar nyúlik ki, kivont kardot tartva; a tollakat a kar körül egy zöld koszorú övedzi. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról ezüst-kék

Koczó család. Torontál vármegye nemes családa, hol közülök Koczó Pál 1836-ban azon megyének alszolgabirája volt.

Koczpál család. Gömör megye nemessége sorában áll [2]).

Kohányi család. Ismeretes e családból a következő nemzékrenci töredék:

Kohányi Zsigmond
(Hericz Erzse)
József
Imre.

Koháry család. (Csábrághi és Szitnyai †.) Kihalt mágnás család, mely vitéz hadfiakat mutatott fel, s melynek ivadékát főleg az uralkodó házhozi tántorithatlan hűség tünteté ki.

Egyik irónk [3]) már 1470-ből emliti Koháry Györgyöt, mint Mátyás király egyik udvarnokát; azonban a családot csak a XVI. század végén Hont megyében látjuk föltünni, hol Koháry Imre, ki 1560-ban Hontmegyében neje ráhói Jákóffy Kata által szép birtokhoz jutott [4]); fia pedig Péter a család emelkedésének alapját megveté.

Imrétől kezdve a családfa következőleg [5]) sarjadzott el:

---

[1]) Collect. Herald. nro 185.

[2]) Bartholomaeides C. Gömör p. 114.

[3]) Lehoczky Stemmat. II. 217.

[4]) Bel, Notitia nova IV. 761.

[5]) Geneal. auth. tom. I. — Schönfeld Adels Lex. I. 13—16, hol azonban a születési és halálozási évek nagyon hibásak. — Lehoczky Stemmat. II. 217. — Wagner Mss. tom. LXX. p. 144. — Mocsáry Nógrád vármegye esmertetése III. köt. stb.

Imre
1560
(Jákóffy Kata)

báró Péter
1593–1629.
kir. személynök
és hadvezér
(Kazy Bora)

I. István	Magdolna	Kata.
Honti főisp. Füleki főkapitány † 1664. (1. Balassa Judit. 2. b. Ujfalussy Éva)	(Baranyai Tamás)	

II. István	Farkas	Gábor	I. János	Imre
a hű 1714. országbiró és költő. † 1731.	gróf sz. 1685. † 1704. (gr. Rechberg Maria-Luiza)	ferenczes barát.	sz. 1657. † 1696. (Jakussith Polixena)	1685.

György	II. János	András	I. Ignácz	Bora	Eva	Judit	Zsófia
sz. 1788. † 1716. eles. Péterváradnál.	sz. 1689. † 1717. eles. Belgrádnál.	sz. 1694. † 1757. honti főis. lov táborn. (b. Thavonath Mária)	† 1719. mint tanuló.	(gr. Keglevich Károly)	(gr. Esterházy Antal)	(Barkóczy György)	(Berényi Ádám)

Miklós	II. Ignácz	Antal.	Mária-Pol.	Mária-Ter.	Karolina	III. János
sz. 1721. † 1769. tábornok honti főis.	sz. 1726. † 1777. honti főisp. (gr. Cavriani M.-Gabriela)	† 1758.	(gr. Erdődy Károly)	†	(gr. Mitrovszky József)	sz. 1733. † 1800. (b. Pinelli Mária)

III. János gyermekei:

II. Miklós	Jozefa	Mária
sz. 1764. alezredes (gr. Kinsky Mária)	sz. 1767. †. 1803. (gr. Riesch János)	sz. 1769. (gr. Forgách Ignácz)

II. Ignácz gyermekei:

Ferencz	M.-Teréz	Jozefa	M.-Anna
sz. 1760. † 1826. kanczellár herczeg (gr. Waldstein M.-Antonia)	sz. 1761. † 1815. (gr. Haller József)	sz. 1764. † 1815. (b. Laurencin d Armont Ferd.)	sz. 1765. (b. Gudenus János)

M.-Antonia
szül. 1793.
(hzg Coburg Ferd.)

Imrének fia Péter előbb mint hontmegyei jegyző, tollal kezdé a hazát szolgálni; azonban nem kevésbbé birt hadi tehetséggel is, és e téren is már 1593-ban mint alvezér Fülek ostrománál kezdé magát

kitüntetni [1]). A következő évben Esztergam alatt vitézkedett [2]). Az 1606-ki bécsi békekötésnél mint királyi biztos vévén részt, e szerződés aláirói közt az ő nevét is találjuk. 1608-ban ő is egyik küldött volt Mátyás főherczegtől Prágába a korona elhozatala végett, és II. Mátyás megkoronázása után Érsekujvár alkapitányává neveztetett. 1613-ban febr. 11-én Báthori Gábor erdélyi fejedelemhez küldetett követségben, melynek bevégzése után hű és sikeres szolgálatiért 1616. febr. 15-én báróságra emeltetett [3]). 1618-ban Komáromba a törökkeli békekötésre egyik biztosul küldetett. 1619-ben mint Érsekujvár alkapitánya vitézül védte e várat Bethlen serege által, de őrsége által feladatván, maga is fogságba esett [4]). E fogságból két év mulva szabadulván ki 1621-ben, királyi engedélyt nyert, hogy testőrségül 60 lovast és 40 gyalogot tarthasson személye körűl [5]). 1623-ban ismét az ujvári térségen harczolt a török és az erdélyiek ellen, kiken győzelmet aratott. Ez időben már Ersekujvár főkapitánya volt. 1627-ben a meghalt Cziráky Mózses helyére kir. személynöknek nevezé őt II. Ferdinand király, azonban e hivatalt csak igen rövid ideig viselé [6]). Még ugyan ez évben a Bethlen Gáborral kötendő békére nézve Komáromba küldetett. Sept. 22-én pedig több magyar főurral fontos tanácskozásra hivatott meg. 1629-ben már birta a csábrághi és szitnyai várat és uradalmat, melyre ez évben kir. adományt nyert [7]). Ez után nem sokára letűnt az élet szinpadáról, mert vele többé a történelem lapjain nem találkozunk. Neje Kazy Borbála volt [8]). Egy fia és két leánya maradt.

I. István 1647-ben sept. 23-án Szécsény vár főkapitányává, 1657-ben pedig egyszersmind Fülek vár örökös főkapitányává, a kö-

---

[1]) Istvánffy 1685-ki kiadás.

[2]) Ugyanott.

[3]) Mocsáry Antal Nógrád várm. esm. III. 46.

[4]) Pethő Gergely Krónika 185. — Feszler Geschichte VIII. 516.

[5]) Mocsáry Nógrád várm. III. 47.

[6]) Mert Cziráky Mózses 1627. sept. 4-ke előtt halt meg, és már azon évi octob. 29-én Palachich István volt a kir. személynök.

[7]) Liber Regius anni 1622. fol. 122.

[8]) Schönfeld: Adels Lex. II. 16. — Ellenben Lehoczkynál, és más származati táblákon nejeűl Balassa Borbálát találjuk, azonban ez igen kétséges, mert a Balassa család származati fáján Borbála elő nem fordúl, hanem Judit, Balassa Imrének leánya, ki Koháry Péter fiának I. Istvánnak volt neje. És ezen Balassa Judit volt előbb kaszaházi Ioó János személynöknek özvegye, utóbb harmadszor férjhez ment Gregoróczy Péterhez. Itt egyszersmind alkalmilag ki kell e munka V. köt. 349. lapján álló hibát igazitnank, mert ott is Balassa Borbála roszúl áll Judit helyett.

vetkező 1658-ban Hont megye főispányává neveztetett. 1664-ki april. 10-én fővezérül rendeltetett, s ámbár szabadkozott ez állomás elfoglalásától jul. 9-én irt levelében, tán rosz sejtelmektől intve, de I. Leopold ujabbi rendelete folytán azt elfogadá; és csakugyan jul. 19-én a lévai térségen a török ellen vitt harczon elesett. Elestének helyét a lévai határban egy kápolna jelöli. Tetemei pedig a sz.-benedeki nemzetségi sirboltba takaritattak. Neje, Balassa Imrének Bosnyák Judittól született leánya: Balassa Judit volt, és ez után öröklé Bosnyák jogon a Koháry család egy részben a kecskeméti birtokot. Második nejéül Ujfalussy Éva iratik [1]. Gyermeke négy maradt:

Gábor ferenczes barát volt.

II. István még atyjának életében 1661-ki mart. 22-én Hont megye főispánjává, 1664. jul. 25-ik napján pedig Fülek vár főkapitánjává neveztetett. 1671-ben már a férfiui kort elérvén, először a hadi tanácshoz Fülek vár megerősitésének szükségét terjeszté fel, melyre a kamara 1672-ben ezerötszáz forintot utalványozott [2]. 1678-ban többször igyekezett őt Tököly Imre pártjára vonni, de ő tántorithatlanul megmaradt az uralkodó iránti hűségében, miről I. Leopold értesülvén, őt 1678. dec. 13-án irt levele mellett aranyláncon függő saját arczképével ajándékozá meg. 1682-ben Tököly a törökkel ostromlá Füleket, és bár Koháry keményen tartá magát, de a hosszú ostrom alatt őrsége a vitéz főkapitány ellenére is feladá a várat. Tököly ekkor is megkinálá őt barátságával, ha vele tart, de Koháry tántorithatlan volt, ennélfogva fogollyá lön, és előbb sept. 11-én Regéczre hurczoltatott, hol némely hű társai eszközlésére megszabadúlt ugyan, de észrevétetvén, rögtön elfogatott, és elzáratott. 1683. jul. 18-án Ungvárra, onnan Sárospatakra, s végre jul. 20-án Munkácsra vitetett; majd ismét Sárospatakra visszahurczoltatott. E keserves rabságban nyomorgott mind addig, mig 1685-ben nov. 6-án a császári seregek S.-patakot ostrom alá vévén, a fővezér Caprara a föld alá sötét börtönbe elzárt rabot szerencsésen kiásatá [3].

Még a börtönben szenvedt, midőn Farkas, János és Imre testvéreivel együtt I. Leopold király által 1685-ki jul. 15-én grófi rangra emeltetett [4]. 1687-ben jun. 2-án határszéli országos főkapitánynyá neveztetett. Ugyan ez évben Eger vára ostromára küldetvén,

---

[1]) Schönfeld id. h. 16.
[2]) Mocsáry id. h. 53.
[3]) Bel not. nov. IV. 85.
[4]) Mocsáry id. h. 68.

jobb kezén oly sebet kapott, hogy azt többé nem használhatá, ez okból saját keze irásának másolatát bélyegre vésetve, ezt használá neve aláirásánál [1]. 1702-ben nov. 16-án a nádor által a Nógrád megye által állitott gyalog katonaság átvételével és rendbeszedésével bizatott meg. 1703-ki jul. 2-án hatezer forintot adott a Rákóczy elleni hadsereg segélyezésére. 1704-ben ő is részt vett az udvar részéről a Rákóczyakkal Selmeczen tartott egyezkedésekben. De főleg pénzzel és kölcsönnel segité a kormányt ama forradalom elnyomására, mint ezt I. József királynak 1706. jul. 23-án kelt levele tanusitja. 1711-ki jan. 2-án Hont megye örökös főispánjává neveztetett ki, úgy hogy azt a Koháry családnak mindég legidősb tagja viselje. E hivatalába dec. 14-én be is iktattatott. 1712-ki dec. 27-én III. Károly király nevében a hadi tanács által negyvennyolcz évi hű szolgálataiért, szenvedéseiért és áldozataiért főtábornoki egész fizetésével haláláig megajándékoztatott. 1714-ki octob. 15-én országbiróvá, oct. 18-án pedig belső titkos tanácsosságra emeltetett. Számtalanszor viselt különféle ügyekben királyi biztosságot. 1729-ki dec. 28-án a honti örökös főispánságról szóló adománylevelet III. Károly király is megerősité. Meghalt csábrághi várában 1731-ki mart. 29-én, kora 82. évében, utódok nélkül, mert nőtlen állapotban élt [2]. Tetemei réz koporsóba tétetvén, családja sz.-benedeki sirboltjába takarittattak. Mint költő szintén megemlitendő. Költeményei egy részét fogságában irá [3]. Emlékét több egyház, zárda és kórház s egyéb alapitványok örökiték, és ily czélokra többet kiadott 713,800 ftnál. Testvére.

I. János 1657-ben jun. 13-án született. 1682-ben Tököly ellen harczolt, de szerencsétlenül, mert elfogatván, hadi fogságba vitetett előbb Kassára, onnan Ungvárra rablánczokon; innen kiszabadulván jelen volt a budai ütközetben. Meghalt 1696-ban kora 39-ik évében, és eltemettetett szintén Sz.-Benedeken. Nejétől orbovai Jakussith Polexinától gyermekei nem maradtak. Testvére

Farkas cs. kir. kamarás 1683-ban részt vett Bécs védelmében, 1686-ban Buda ostromára a nógrád- és hontmegyei nemességet vezérlé. 1704-ben a horvátországi zavarok lecsendesitésére rendeltetvén, oda ment családostól, hol azonban 1704-ben Dubrava nevü városban

[1] 1715-ki 29. art.

[2] Mocsáry id. h. leirta életrajzát Bajza is az 1832. Aurorában.

[3] L. Tudományos gyüjtem. 1821. II. köt. — Megjelentek tőle versek ily czim alatt is: „*Hol egyszer, hol másszor kifaragott és összeszedett rongyából leirt fűzfa versek.*"

meghalt. Ő birta már Murány várát és uradalmát is. Nejétől gr. Rechberg Mária-Ludovikától nyolcz gyermeke maradt, mint a táblázat mutatja. Ezek közűl:

György szül. 1688-ki april 13-án. Dicséretesen elvégezvén 1708-ban Olmuczban iskoláit, katonává, és 1711-ki aug. 10-én gr. Stahremberg ezredében kapitányá lett; de 1716-ki aug. 5-én a pétervárадi ütközetben 16 sebet kapván, és mind két kezét elvesztvén, életét dicsően bevégzé; és ugyanott el is temettetett.

II. János szül. 1689-ki sept. 20-án Csábrágon, és iskoláit szintén Olmuczban végezé. Hasonlóan a hadi pályára lépvén, a Lobkovicz vasas ezredben kapitány lett, de 1717-ben Belgrádnál kora 28. évében elesett.

I. Ignácz még mint tanuló ifju korában N.-szombatban halt el 1719-ben [1].

A negyedik férfi-testvér András 1694-ki nov. 30-án született Csábrágon. 1715-ben katonává lett. 1717-ben Belgrád alatt sebet kapott, melyből kigyógyulván, 1730-ki aug. 11-én ezredessé lett; 1731-ki mart. 10-én pedig nemes Hont vármegyei örökös főispánságába iktattatott. 1739-ben vezér-őrnagy, 1741-ben altábornagy lett, és ezen évben Temesvár és Belgrád alatt több sebet nyert; 1748. nov. 17-én lovassági tábornagygyá neveztetett. 1733-ban egy egész ezredet állitott, és arra 161,120 for. 48 krt költött; a M.-Terézia által állitott kórházra 2000 frtot; — 1744. jan. 1-én a bécsi kórházban ismét négy beteg ágyra 4000 frtot; és 1748. máj. 5-én ugyanott egy beteg ágyra 1000 frtot alapitványozott.—1736-ki sept. 3-án urodalmaira pallósjogot nyert. Meghalt Szent-Antalon 1757-ki dec. 21-én, és Selmeczen temettetett el [2]. Ő birta már a csábrági, szitnyai vár és uradalmakon kivül, továbbá a murányi, balogvári, füleki, gömöri, derencséni, sz.-antali, rimaszécsi uradalmakon kivül Alsó-Ausztriában az ebenthali és walterskircheni urodalmakat is. Nejétől báró Thavonat Mária-Teréziától, báró Thavonat Lajosnak, és Jakusith Polixena Jozefának leányától hat gyermeke, ezek közt három fia született. Legidősb fia

Miklós szül. Szent-Antalon 1721-ki jul. 6-án. Már gyermek korában 1733. novemb. 6-án atyja ezredében kapitányságra nevezte-

[1]) Fölötte halotti beszédet tartott Splény Gábor, mely „Speculum Academiae" czim alatt 1720-ban nyomatott ki.

[2]) Mocsáry id. h. 77. 78.

tett [1]). Utóbb 1754. aug. 28-án ezredessé, 1758. jan. 2-án Hont megye főispánjává neveztetett, és abba 26-án beiktattatott. Május 15-én vezér-őrnagygyá, 1757. mart. 5-én pedig dandár-tábornokká lön. Meghalt Balogon 1769. jul. 3-án. Eltemettetett Selmeczen.

Testvére A n t a l mielőtt férfi kort érhetett, halt el.

III. J á n o s cs. kir. kamarás meghalt 1800. nov. 12-én. 1779-ki mart. 14-én vette nőűl báró Pinelli Mária-Teréziát, kitől két leánya és egy fia II. M i k l ó s maradt. Ez utóbbi született 1764. jul. 12-én. Cs. k. kamarás és szluini határőr ezredben alezredes volt. Nejétől gr. Kinsky Mária-Borbálától gyermekei nem maradtak.

Andrásnak második fia II. I g n á c z 1726-ki dec. 2-án született. 1744-ben a porosz háboruban vett részt, és mint kapitány a hadi tudományokban magát kitünteté. 1745-ben a fölkelt nemesség őrnagya volt. 1769. aug. 23-án bátyja halálával Hont megye főispánja lett. Meghalt 1777-ben oct. 10-én, kora 73. évében. Nejétől gróf Cavriani Maria-Gabrielától, kivel 1758. jan. 15-én kelt egybe, egy fia, és három leánya maradt. Fia

A n t a l szül. 1760. sept. 4-én. Hivatalos pályára lépvén, fokonként a legmagasabb polczra vitte. Ő cs. kir. kamarás, hont vármegye örökös és valóságos főispánja, arany gyapjas rend vitéze, cs. k. valós. belső titkos tanácsos, Magyarország fő pohárnok mestere, és főkanczellára volt. És 1815-ben herczegségre emeltetett. Meghalt 1826-ki jun. 27-én figyermek utód nélkül. Nejétől herczeg Waldstein Wartenberg Mária-Antoniától, kivel 1792-ki febr. 13-án kelt egybe, egyetlen leánya M á r i a-A n t o n i a szül. 1793-ki jul. 2-án, és 1816-ki jan. 2-án egybekelt Szász Coburg Ferdinand György herczeggel (*Lásd Coburg család*), kire e házasság által a Koháry uradalmak szállottak.

A kihalt Koháry család czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló kettős farkú koronás oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizsfölötti sisak koronájából szintén a leirt oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kohút család. E családból Kohút J á n o s 1621-ben a Trencsin megyei nemesi lajstromban emlitetik, és ugyanazon megyében 1688-ban Zolnán lakott e család [2]).

---

[1]) 1734-ben még mint tanuló latin verseket ajánlott atyjának ily czim alatt: *Primitiae Poeticae ex filiali reverentia devotae honoribus J. C. D. Andreae Koháry etc.*

[2]) Szontagh Dániel közléséből.

Koich család. Koich Jefta és Sándor és ezekkel együtt Jurkovich János 1802-ben I. Ferencz király által emeltetett czimerleveles nemességre.

Czimerük a paizs kék udvarában zöld téren ugró helyzetben hátulsó lábain álló fehér egyszarvú; fölötte arany nap ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából szintén a leirt egyszarvú emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-kék [1]).

Koich Estim és Sándor 1812-ben a Ludovicea intézetre ötszáz forintot adtak [2]).

Kois család. Kois vagy Koys család Trencsin megyében székel.

Miklós 1630-ban hirdetteté ki nemességét, 1660—1666-ban Mikusóczon lakott a család.

1741-ben Ádám és György; — 1748-ban pedig idősb és ifj. István, id. és ifj. János, Kristóf, András és Tamás ugyanott laknak a nemesi lajstromok szerint.

1768-ban Mikusóczon emlitetnek id. és ifj. János, István, György, fiával Jánossal; Kristóf fiával Györgygyel; András és Tamás fiával Istvánnal.—Pruszkán lakott Tamás.

1803-ban Mikusóczon György fiaival Andrással és Jánossal, János három fiával Györgygyel, Istvánnal és Andrással; — Pál, István fiaival Jánossal, Istvánnal és Andrással; és másik András s még tizenegy férfi ivadék.

1837-ben már Mikusóczon 33 férfi tagot számlált a család, Pruszkán hármat [3]).

Kókay család. Létezett a XV. században. Egyik leánytagja Maczonkai László neje, leányának fiusitásáról hamis oklevelet szerzett [4]).

Valószinüleg e család eldődei közül való Kókay Lőrincz, ki 1254-ben kapta adományban Kovácsit [5]).

Kókay Márton 1705—1709-ben Nógrád megyében a szabadosok osztályából való, Rákóczynak egyik ezredese.

Gömör megyében ily nevü család a nemesség sorában áll [6]).

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. 5.
[2]) 1812-ki 2. törv. cz.
[3]) Szontagh Dán. közléséből.
[4]) Verbőczy Tripart. II. : 14.
[5]) Fejér, Cod. Diplom. II.
[6]) Bartholomaeides C. Gömör 115.

Kokovay család. Nógrád megyében a század első felében közűlök Kokovay József megyei számvevő 1832-ben birt és lakott P.-Szántón.

Czimere a paizs kék mezejében hátulsó lábain álló oroszlán, első jobb lábával két nyilat tartva; ugyan ilyen emelkedik ki a paizsfölötti sisak koronájából is.

Kolacsányi család. L. *Kolecsányi cs.*

Kolacskovszky család. Szepes vármegye nemes családainak sorában áll.

Kolbányi család. Gömör megye nemessége között említetik [1]).

Kolakovszky család. Kolakovszky József 1797-ben dec. 1-én Bécsben kelt czimeres levélben I. Ferencz király által nemesitetett meg, és azt Krassó megyében 1798-ki május 30-án kihirdetteté [2]). Ugyan ő azon megyének al-ügyésze volt. Jelenleg azonban e család Krassóban nem létezik.

Czimere négy részre osztott paizs, az 1-ső és 4-ik osztály balról jobbra rézsutosan húzott vonal által arany és vörös udvarra oszlik, és benne egy grif áll, mely fele testével az egyik, másik felével a másik udvarban foglal helyet, első jobb lábával kivont kardot tartva, és fele testrésze az udvar szinével ellenkezőleg van szinezve; a 2- és 3-ik osztály kék udvarában ezüst szekértengely négy kerekével látható. A paizsfölötti sisak koronájából arany grif emelkedik ki, szintén kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék [3]).

Kolecsányi család. (Nagy- és kis-kolecsányi.) Trencsin megyei nemes család. 1690—1697-ben Puchón székelt Pál [4]); 1733-ban Nagy-Kolacsinban és Borcsánban Mihály, Gábor, László, Ferencz, Mihály, János; Kis-Kolacsinban pedig id. és ifj. István, Miklós, András és Imre, kik mindnyájan 1736-ban igazolák nemességüket.

1748-ban Kis-Kolacsinban laktak idősb és ifj. János, id. és ifj. András, id és ifj. István, és Miklósnak utódai.

1768-ban a nemesi összeirás Kis Kolacsinban emliti Miklósnak örököseit Pált, Jánost és Imrét, és ez utóbbinak fiait Já-

---

[1]) Bartholomaeides C. Gömör 115.

[2]) Krassó megye jegyzőkönyve szerint.

[3]) Adami Scuta gentil. tom. V.

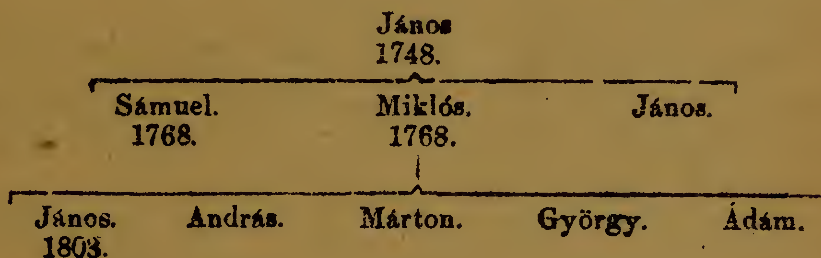
[4]) 1559-ben Kolacsanszky György volt sz. kir. Trencsin városa birája, őse-e ezen családnak? — nem tudható.

nost és Györgyöt. — Jánosnak örökösei Sámuel, Miklós és János; továbbá András két fiával Jánossal és Andrással, valamint István és fia: István.

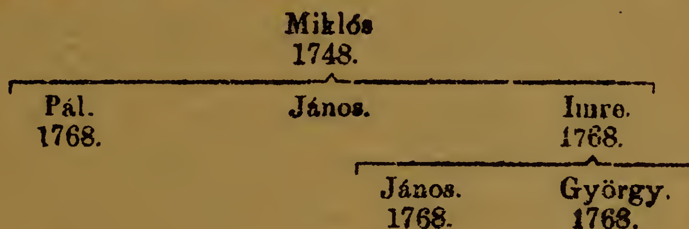
1803-ban Kis-Kolacsinban Sámuel és Miklós, ez utóbbinak öt fia: János, András, Márton, György és Ádám; azután János vulgo Jelka, és másik János, kinek fiai János és András, — végre István hasonnevü fiával, és unokájával.

1837-ben Kis-Kolacsinban húsz férfi tagot számitott a család [1]).

A följebbiek szerint két ágon igy áll a családfa:

A másik ág igy sarjadzott:

Kolecsányi Ferencz Nógrád megyében Szirákon lakozó, Trencsin vármegyétől 1730-ki aug. 30-án nyert nemesi bizonyitványával Nógrád megye előtt 1734-ben igazolá nemességét. Ugyan ő 1755-ki nemesi összeirásban Kalocsányi néven fordul elő.

Kolenda család. Trencsin megyében az 1728-ki nemesi összeirás szerint élt Adamóczon, Bíróczon.

Koliadesz család. Koliadesz József 1662-ben Trencsin megyében hirdetteté ki a Koliadesz család részére kiadott czimeres nemeslevelet.

Kollár család. (Keresztényi.) Soprony megye nemes családja. Kollár Ádám-Ferencz Trencsin megyében Tarchován született 1723-ban. Bécsben császári könyvtárnok és császári tanácsos lett, és Mária-Teréziától Soprony megyei Keresztény helységet nyeré.

---

[1]) Szontagh Dániel közléséből.

Nevezetes munkája főleg a magyar egyházi jogköréből való. Meghalt 1783-ki jul. 10-én [1]).

Utánna egyik unokája Ferencz, ki 1845-ben Soprony megye főszolgabirája volt, birja a helységet.

Kollár család. (Felső-őri.) Egyike azon hatvannyolcz családnak, melyek 1582-ben vasmegyei Felső-Őr helységre kir. adományt nyertek. *Lásd Zámbó család.*

Komárom megyében szintén van Kollár nevü nemes család.

Kollát család. Kollát Albert 1712-ben III. Károly király által czimeres levélben nemesittetett meg [2]).

Czimere a paizs kék udvarában zöld dombon két kiterjesztett sas szárny között három arany kalász; a paizsfölötti sisak koronájából szintén két kiterjesztett fekete sas-szárny között a három aranykalász látható. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Ily nevű család létezik Gömör és Szatmár vármegyében. Ez utóbbi megyében birtokos e század elején Sályi helységben [3]).

Koller család. (Nagy-mányai.) E család Tirólból származott I. Ferdinand alatt Ausztriába, és innen Magyarországba, hol Koller János-Kristóf mint királyi biztos az uralkodó ház iránt tanusitott hivségeért, és egyéb érdemeiért 1633-ki dec. 12-én II. Ferdinand királytól czimeres nemeslevelet nyert; mely nemeslevél Soprony megyének 1635-ki évben szent Ferencz napja után legközelebb eső második férián Uj-Kéren tartott közgyülésében kihirdettetett. Utóbb a család III. Károly király alatt tanusitott hűségeért Bars megyében fekvő nagy-mányai jószágot nyerte adományban.

Koller Ferencz Xavér udvari tanácsos 1752-ki mart. 16-án báróságra emeltetett. Már ifju korában jeles tudományossága által tünteté ki magát, s többek közt egy történelmi művet is irt latin nyelven, melyet az uralkodó fenségnek ajánlott [4]) Nejétől aranyos-maróti

---

[1]) Mindszenti L. Advocat Dictionarium IV. 302. Fényes Geogr. Szótár II. 204. — Podhraczky J. az Akademiai Értesitő 1856-ki köt. 82. lapján Kollár Ádámot Beszterczebányai származásúnak irja.

[2]) Collect. Herald. nro 687.

[3]) Szirmay Szatmár várm. II. 124.

[4]) Czime: „Historia Regni Hungariae ab anno secundo decimi septimi primi, ab an. ejusdem seculi trigesimi septim. Augustiss. Invictissimo maximo Imperatori Carolo VI. hum. consecrata a Perill. Domino Emerico Francisco Xav. Koller de Nagy-Mánya ungaro Posoniensi ex Comitatu eodem AA. LL et Philos. Magistro."

Paluska Juliannától [1]) több leánya és két fia maradt: az egyik fia ismét Ferencz Xav. 1762—1765-ig kir. személynök, egyszersmind Bars vármegye főispánja, utóbb val. belső titkos tanácsos, és sz. István rend közép keresztese, első nejével egy gyermeket nemzett, ki még kiskorában kimult, második neje Rosenberg herczegnő magtalan volt; ekkép gyermek hiányában nagybátyjának Koller János-József udvari tanácsosnak fiát Jánost akará örökbe fogadni, azonban ez gyermekétől elválni nem akart, és igy azután nővére fiát báró Malonyay nep. Jánost királyi beleegyezéssel fiául és örököseül fogadá, mely szerint nőiágra ment át a nagy-mányai jószág is, hol diszes templomot építetett, és ott el is temettetett. Benne a bárói ág kihalt. Testvére Ignácz 1762—1773-ig veszprémi püspök volt. Ő épitelé fel a püspöki lakot, igazitattá a templomot, alapitá az árvaházat, és épitette a nagyszerű viz-vezetéket. Ennek halálával a nagy-mányai ág elenyészett.

A nemességi ágból [2]) Antal 1760-ban a dunántúli kerületi tábla ülnöke, mint nyug. udv. tanácsos halt meg. Fia kettő maradt: József a tudós pécsi nagyprépost, ki mint ötvenhét éves kanonok, kora 87. évében halt meg 1832-ben Pécsett. Több tudós társ. tagja volt és tizenkét nemes tanuló ifjúra ösztöndijjat alapitott, minden vagyonát szent czélokra hagyományozván. Testvér öcscse János a magyar testőrségnél szolgált, azonban korán szemevilágát vesztvén, mint kapitány halt meg pozsonymegyei Szomolányban.

Antalnak testvére János-József (1760—1770-ben) magyar kir. udv. kincstári tanácsos, egyszersmind a magyar-óvári császári családi jószág igazgatója, és Pöstyén mellett fekvő Drahóczi birtok tulajdonosa, M.-Terézia király-asszonynál különös kegyben állott, annyira, hogy ez által betegségében és vakságában Pozsonyban saját házában személyesen is meglátogattatott. Mint királyi biztos 22-szer működött, meghalt 1781-ben Pozsonyban és a kapuczinus barátoknál eltemettetett. Fia kettő maradt: János és Antal; az előbbi tizenkilencz megye táblabirája 1842-ben halt meg Nagyszombatban örökösök nélkül. A második: Antal, a nagyszombati ker. tábla ülnöke meghalt 1824-ben. Ennek fia Imre Pozsonyban mint cs. kir. fő törvényszéki iktató 1853-ban mult ki, és Szomolányban a családi sirboltban eltakaritatott. Ennek gyermekei: Gyula jelenleg (1860.) a Trencsin megyei cs. k.

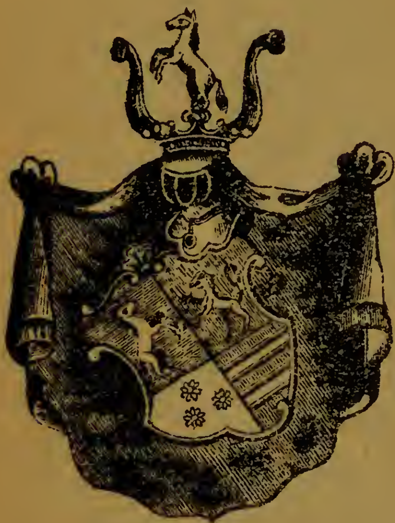
---

[1]) Mindketten Bécsben a sz. István templomában vannak eltemetve, sírköveik ott a szószék baloldalán a falban láthatók.

[2]) Családi közlés után Szontagh D.

törvényszéknél tanácsos, és Izabella, vaszójai Scherez József pozsonyi cs. kir. járás főbiró neje.

A nagy-mányai Koller család nemesi czimere [1]) — mint itt a metszvény ábrázolja — egy jobbra dőlt paizs, négyfelé osztva, az 1-ső osztály kék udvarában zöld téren egy fekete ló ágaskodik, a 2-ik osztály vörös mezejében kettős farkú arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont pallóst tartva; a 3-ik osztály ezüst udvarában három kinyílott piros rózsafej látszik; a 4-ik osztály kék udvarában balról jobbra húzott két arany csíkolat látható. A paizs baloldali szögletén álló sisak koronáján fekete ló nyargal, kétfelől két elefánt-ormány között, melyekből a jobboldali vizirányosan félig ezüst, félig vörös, a másoldali félig arany, félig kék, a jobboldaliból egymás alatt párhuzamosan kék, arany, kék, a baloldaliból vörös-kék, vörös strucztoll nyúlik ki. A paizs sisakjáról a takaró jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A bárói czimer megbővitetvén, következő: a paizs, mely arany négyszegű gombokkal kirakott fekete rámában áll, öt részre oszlik, úgy hogy az alsó közepső udvar gúla gyanánt ékeli magát a másik kettő közé; ezenkivül a paizs közepét egy kisebb paizs foglalja el, a család ősi czimerével, mely arany mezőben egy fekete ágaskodó lovat mutat. A czimerpaizs 1. osztályának vörös udvarában hármas zöld halom tetejéből koronából kinyuló ezüst kettőskereszt emelkedik ki; a 2. osztály kék mezejében kettős farkú oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva; a 3-ik osztály kék udvarának közepén fehér folyam hullámzik, és alatta s fölötte fehér sziklahegyek emelkednek; a 4-ik osztály arany udvarában jobbról balra rézsutosan két kék csíkolat látható; az 5-ik gúla alakú legalsó osztály ezüst mezejében három piros rózsafej piroslik. A paizst bárói korona födi, és azon három koronás sisak áll, a jobboldaliból a leirt oroszlán nyúlik ki, kardot

[1]) Burgstaller Coll. Insign. — Adami Scuta gentil. tom. V. Koller Ignácz veszprémi püspök pecséte stb.

tartva, a baloldaliból fekete sas-szárny emelkedik ki, és azon a 4-ik osztály csíkolatai látszanak; a középső sisak koronájából a fekete ló ágaskodik, két elefánt-ormány között, melyek a nemesi czimeren levőtől csak annyiban különböznek szinre nézve, hogy a mi ott kék, itt fekete szint mutat; hasonlóan itt a sisaktakaró bal oldala is arany-fekete, a jobb oldali ezüst-vörös. A paizst jobbról oroszlán, balról tigris tartja telamonok gyanánt.

Koller család. (Kollerfi.) Ezen előnévvel czimeres nemeslevelet nyert József, ki az erdélyi főkormányszéknél 1815. körűl számvevő volt; fia Vilmos ugyanott szám-tanácsnok, meghalt 1836-ban. Özvegye Beringer Teréz, fiai József, ki előbb kir. kincstár tanácsi gyakornok, utóbb Kolosvár városi rendőr hivatalnok, meghalt 1849-ben. János mint nemzetőr 1848-ban Szamosujvárnál esett el; Mihály jelenleg Kolosvár városi tanácsnok [1]).

Kollonitz család. (Kollegrádi, gróf.) E család Horvátországból eredt, és ott már a XIII. században birta Kollegrad-ot, honnan előnevét vevé. A XV. század elején a török pusztitások elől a stajer és osztrák tartományokba huzódtak, hol 1583-ban az uri rendbe (Herrenstand) vétettek föl, 1598-ban pedig és 1604-ben Magyarországban is megnyerték a honfiusitást, melyet az 1608-ki és 1618-ki országgyülés törvényczikkbe iktatott.

I. Siegried, ki 1529-ben Bécs védelmében vett részt, hadi érdemeiért másodszor nyeré a lovagi rendet. V. Károly császárt és I. Ferdinandot mint udv. kamarása szolgálta, és negyven évig mint alsóausztriai hadi tanácsos működött. Meghalt 1555-ben Bécsben. Fiai és unoka-öcscsei 1583. sept. 1-én birodalmi báróságra emeltettek.

Már a grófságot ágak szerint különböző időkben nyerék.

A báróvá lett Ádám fiai: Otto-Gotfried cs. kir. kamarás, és ausztriai belső titkos tanácsos, és Rázmány német rendi lovag 1637-ki jan. 12-én emeltettek grófságra.

Ernest ezredes és komáromi várkapitány, valamint testvérének János-Györgynek gyermekei 1638-ki dec. 3-án nyerték a grófságot.

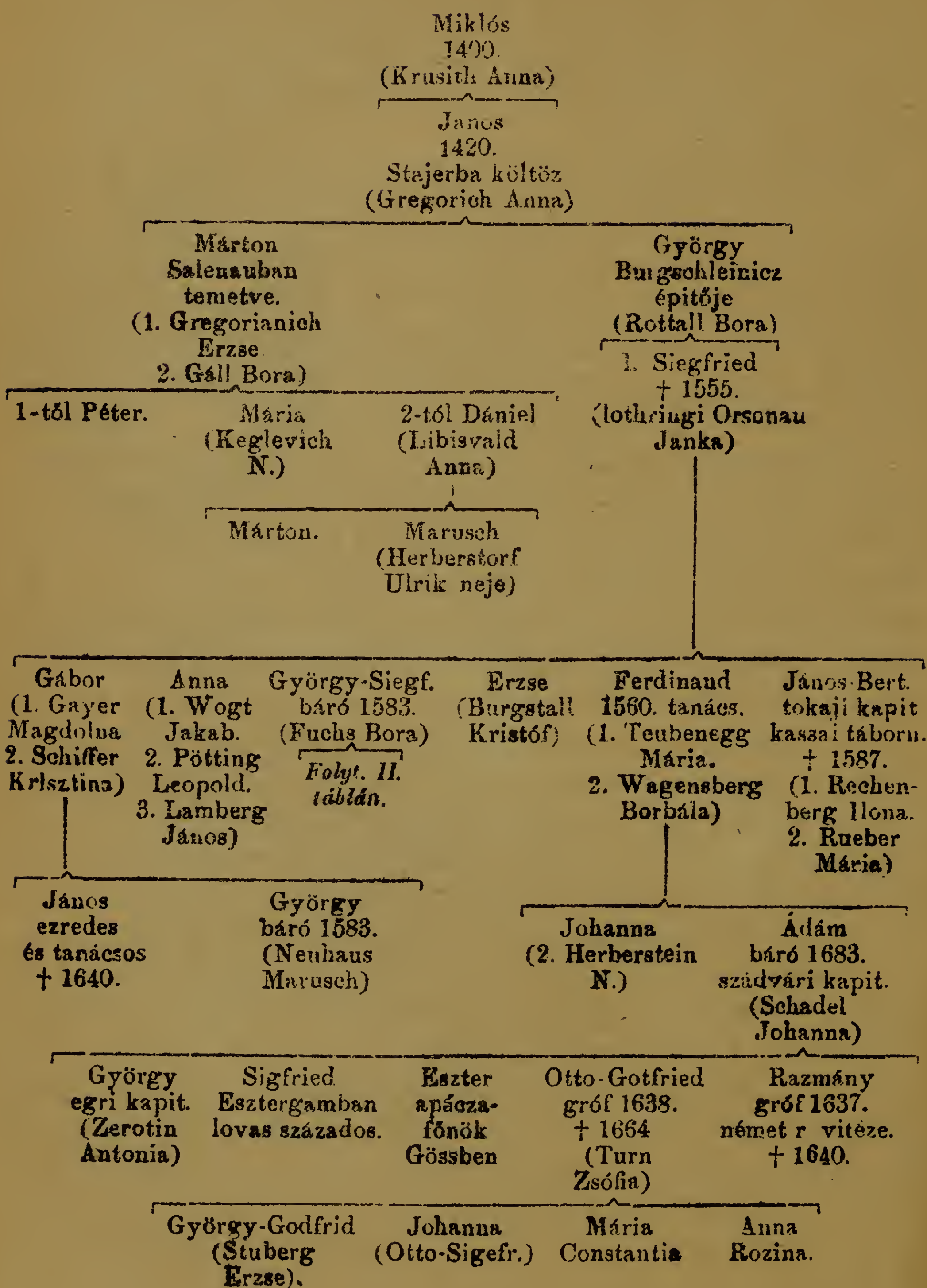
A család leszármazása következő: [2])

---

[1]) Török Antal közlése szerint.

[2]) Wagner tabulae geneal. XXXVIII. — Geneal. autent. II. — Lehoczky Stemmat. II. stb.

I. tábla.

Miklós
1400.
(Krusith Anna)
János
1420.
Stajerba költöz
(Gregorich Anna)
Márton
Salenauban
temetve.
(1. Gregorianich
Erzse
2. Gáll Bora)
György
Burgschleinicz
épitője
(Rottall Bora)
1-től Péter.
Mária
(Keglevich
N.)
2-tól Dániel
(Libisvald
Anna)
1. Siegfried
† 1555.
(lothringi Orsonau
Janka)
Márton.
Marusch
(Herberstorf
Ulrik neje)
Gábor
(1. Gayer
Magdolna
2. Schiffer
Krisztina)
Anna
(1. Wogt
Jakab.
2. Pötting
Leopold.
3. Lamberg
János)
György-Siegf.
báró 1583.
(Fuchs Bora)
Folyt. II.
táblán.
Erzse
(Burgstall
Kristóf)
Ferdinand
1560. tanács.
(1. Teubenegg
Mária.
2. Wagensberg
Borbála)
János-Bert.
tokaji kapit
kassai táborn.
† 1587.
(1. Rechen-
berg Ilona.
2. Rueber
Mária)
János
ezredes
és tanácsos
† 1640.
György
báró 1583.
(Neuhaus
Marusch)
Johanna
(2. Herberstein
N.)
Ádám
báró 1683.
szádvári kapit.
(Schadel
Johanna)
György
egri kapit.
(Zerotin
Antonia)
Sigfried
Esztergamban
lovas százados.
Eszter
apácza-
főnök
Gössben
Otto-Gotfried
gróf 1638.
† 1664
(Turn
Zsófia)
Razmány
gróf 1637.
német r. vitéze.
† 1640.
György-Godfrid
(Stuberg
Erzse).
Johanna
(Otto-Sigefr.)
Mária
Constantia
Anna
Rozina.

II. tábla.

György-Sigfried, *ki az I. táblán.*
báró 1583.
(Fuchs Bora)

Frneszt gróf 1638. magyar indig. (1. Gondesdorf Sabina. 2 Kuefstain Erzse)
- György-Vilm. kamarai tan. (Werdenberg Czeczilia)
  - M.-Teréz (Haller Ádám)
  - Johanna-F. (Kuefstain Leopold)
- Hannibal alezredes
- János-Ernő kapit.
- Leopold sz. 1631. † 1707. bibornok eszterg. érsek.

Ferdinand komáromi kapitány † 1611.

János-György gróf 1638. (Urczeszovszky Ludmilla)
- Ulrik (1. Trautmansdorf Sidonia. 2. Windischgrätz Éva)
  - 1-től Janka-Erzse (b. Zay N.)
  - Sidonia.
  - 2-tól Anna Kata (Geymann Ernő)
  - M.-Polex. (b. Zay Lőrincz)
    - b. Zay László.
  - M.-Eleonora (Heger Fer.)
  - Ádám hadvezér (Czobor Krisztina)
  - J.-Zsigmond *) lov. ezr.
    - J.-Zsigmond 1722. bécsi érsek bibornok †
    - Leopold karmelita. †
    - János-Ernő elesett Siklósnál.
    - György-Ferd. százados. †
    - A.-Mária. †
- Henrik-Kár. alezredes (Meggau M.-Ilona)
  - János (Aspermonth Ernesztina)
    - János-Henrik kamarás (Waldstein M.-Erzse)
      - M.-Eleonora sz. 1712. † 1759. (b. Zay László)
        - *Folyt. III. táblán.*
      - Ádám. †
      - M.-Erzsébet.
  - György-Siegfr. † 1646.
- Keresztély-Ferd. (Kajnach Jacobina)
  - Ludmilla-M. (1. Osztrosith Miklós. 2. Zay Andr.)
  - Ehreich-Siegfr. † 1659.
- György-Siegfr. zászlótartó.

II. Siegfried érsekujvári kapitány m. kir. főlovász m. (1. Perényi Zsófia. 2. Saurau Mária)

Károly ezredes 1577.

*) Ezeknek nővéreik még Spes, Eva, Regina, Lucretia, magtalan elhaltak.

III. tábla.

B. Zay László, *ki a II. táblán.*
sz. 1705. † 1780.
1722. adoptált
gróf Kollonitz
(1. gr. Kollonitz M.-Eleonora
2. gr. Hamilton Valburga)

*Első hitvesétől 11 gyermeke, kik mind kihaltak, lásd itt alább *) jegy alatt.*

2-dik nejétől Maximilian
sz. 1761. † 1827.
cs. kir. kamarás
altábornagy
m. testőr kapit.
(gr. Haugwitz)
Katalina
sz. 1771. † 1827.

II. Maximilian
sz. 1799. jan. 8.
(gudenai báró
Vorst Augusta
sz. 1801. jun. 3.)

III. Maximilian	Karolina	Ottilia	Erzse	Paulina	László	Klementine
sz. 1822. april 7.	sz. 1823.	sz. 1826.	sz. 1828.	sz. 1830.	sz. 1833.	sz. 1842.
† 1824. april 23.	nov. 16.	mart. 18.	nov. 30.	jun. 28.	jul. 12.	jan. 4.
					(gr. Podstatzky Lichtenstein Adalberta).	

*) 1. Maria-Francisca szül. 1729. † 1766. gr. Falkenhayn Miklósné. — 2. Károly-József cs. k. kam. és táborn. sz. 1730. † 1804. gr. Cavriani Friderika nejétől fia László volt, de elhalt. — 3. M.-Erzsébet sz. 1732. † 1754. gr. Thun János-Józsefné. — 4. M.-Terézia sz. 1733. † 1802. gr. Wrbna Eugen-Venczelné. — 5. Zsigmond cs. k. kam. és tábornok, sz. 1734. † 1784. Neje gr. Morzin Aloyzia. — 6. László kalocsai érsek szül. 1736. † 1817. — 7. M.-Eleonora sz. 1737. † 1807. gr. Abensberg és Traun Ferencz neje. — 8. József cs. k. kam. és tábornok, szül. 1740. † 1799. — 9. Henrik sz. 1742. † 1746. — 10. Maria-Anna szül. 1744. † 1802. gróf Schafgotsch Antal-Gothard neje. — 11. Maria-Antonia szül. 1746. † 1771. gróf Kottulinszky Ferencz neje [1]).

Visszatekintve az I. táblázatra, látjuk, hogy I. János fiának Mártonnak ága hamar kihalt; míg a másik fiának Györgynek ága mindinkább terjedt.

---

[1]) Ezeknek leányági utódaik következő családok: Lichtenstein, Lobkowitz, Schoenburg, Solms, Trautmansdorf, herczegek; Auersberg, Bissingen, Bylandt, Falkenhayn, Goesz, Hardegg, Harach, Kinszky, Kottulinszky, Thun, Traun, Wallis, Wiltsek, Worasitzky, Wrbna, Wratislaw, Zamoyszky, stb. grófok, — Dobrzenszky, Reisach, Stillfried bárók stb.

György építé Burgschleinitz várát Stájerországban. Fia I. Siegfried V. Károly császár és I. Ferdinand kamarása volt. Eltemettetett Bécsben sz. Mihály templomába. Fiai közűl

Janos-Bertalan Miksa és Rudolf királyok alatt tokaji kapitány, utóbb kassai országos főkapitány. Meghalt Kassán 1587-ben. Két nejétől sem maradtak gyermekei.

György-Siegfried báró, Fraknó és Kis-Marton kapitánya, eltemettetett Judenspojgenben Ausztriában. Ennek fiai

Ernő, ki gróf lett, ezredes volt, és 1634-ben halván meg, Bécsben temettetett. Testvére

Gr. Ferdinand Komárom várparancsnoka volt. Meghalt 1611-ben, és Prágában temettetett.

Gr. János-György Judenspojgenben temettetett el. Fiai a II. táblán láthatók.

I. Ferdinandnak fiai közűl Ádám szádvári kapitány volt; ennek egyik fia György egri kapitány. Siegried Esztergam várában lovasság századosa.

Gróf Rázmán (Erasmus) a német vitézi rend commendatora Lajbachban, hol 1640-ben meghalván eltemettetett.

Gr. Otto-Godfried III. Ferdinand alatt belső tit. tanácsos, majoratust alapita családja részére. Meghalt 1664-ben és Gréczben temettett el. Unokáiban kihalt.

Emlitett gróf Ernő is fiaiban és unokáiban kihalt, fiai közűl megemlitendő

Leopold a bibornok és 1695–1707. esztergami érsek, a magyar állami intézményeknek és protestantismusnak egyik legnagyobb ellensége [1]).

A II. táblázatot II. Siegfried inditja meg, ki előbb érsekujvári kapitány, majd kir. fő lovászmester volt. Meghalt 1623 ban. Két nejétől 1. Perényi Zsófia és 2. Saurau Máriától több gyermekei maradtak, ezek közűl Ulrik, és Henrik ága élt legtovább.

Azonban Henrik ága, miután kis unokája Ádám a Czobor ezredbeli alezredes – ki Lcsensteint pisztolyával végzé ki [2]), magnélkül meghalt, csak egy leányban gróf Eleonorában báró Zay László cs. k. kam. és belső tit. tanácsos nejében állott fen. Ulriknak utódai is miad elhalván, János-Zsigmond (szül. 1677. † 1751.) 1716 tól

[1]) L. Szalay L. M. ország tört. VI. köt.
[2]) Ugyanott V. köt. 292.

bécsi érsek és 1727-től bibornok [1]) emlitett báró Zay Lászlót, kinek anyja is már Kollonitz leány: Kollonitz Polexina volt, 1722-ben adoptálta, melynél fogva báró Zay László a protestans hitről katholikussá lön, a gróf Kollonitz nevet vevé föl, és minden Kollonitzféle majoratus és egyéb uradalmak reá szállottak; előbbi családi czimzeteiből csupán csak a „Zay-Ugróczn ak örököse" czimet tartván meg.

Igy halván ki a kollegrádi Kollonich család, mely 1715-ben még gróf Ádámban magyar koronaőrt is mutatott fel [2]), — uj sarjadzást eme család a báró Zay ágon nyert, és ámbár Zay Lászlónak első nejétől gr. Kollonitz Eleonorától nemzett tizenegy gyermeke magtalan mult ki, második nejétől származott fia I. Maximilian cs. kir. kam. M.-Terézia lovagrend kis ker. vitéze, altábornagy, és m. kir. testőr kapitány utódaiban, mint a III. táblázat mutatja, a család mostanáig virágzik.

A kollegrádi gróf Kollonitz család czimere egy, függőlegesen kétszer, és vizirányosan egyszer, és így hat udvarra osztott paizs. Az 1-ső és 6-ik osztály vörös udvarában egy jobbról balra rézsútosan vont fehér szelemen, melyből három fehér tengeri-levél (Seeblätter) nyúlik ki. A 2-ik osztály fekete udvarában egy három szegletü hegyével felfelé álló fehér mű-kő látszik. A 3-ik és 4-ik osztály vörös udvarában természetes szinű hiuz ágaskodik. Az 5-ik osztály vörös udvarában arany hal-borda látszik. A paizs közepét egy keresztvágással négyfelé osztott kisebb grófi-koronás paizs foglalja el, melynek 1- és 4-ik osztálya fehér udvarában barna farkas ágaskodik; a 2- és 3-ik osztály vörös udvarában egy egy arany kerék, nyolcz küllővel látható. A nagy czimerpaizs fölött kilencz ezüst gombos arany grófi korona áll, és a fölött öt arany sisak arany koronákkal födve látható; jobb oldalról kezdve az 1-ső sisak koronájából egy fehér vadász kutya nyúlik ki, vörös nyelvét kiöltve; a 2-ik sisak koronájából öt vörös strucztol leng, és az előtérben az arany halborda áll; a 3-ik sisak koronájából két egymásra helyezett kiterjesztett vörös sas-szárny emelkedik ki, az előtérben levőnek közepén az arany kerék ragyog; a 4-ik sisak koronájából két kiterjesztett sas-szárny emelkedik, az egyik vizirányosan félig vörös, félig ezüst, a másik ellenkezőleg félig ezüs, félig vörös; a két szárny között a paizsbelihez hasonló farkas emelkedik ki; az 5-ik sisak

---

[1]) A protestantismusnak szintén nagy üldözője volt.

[2]) 1715-ki 38. törv. cz.

koronájából hiúz nyúlik ki. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-vörös [1].

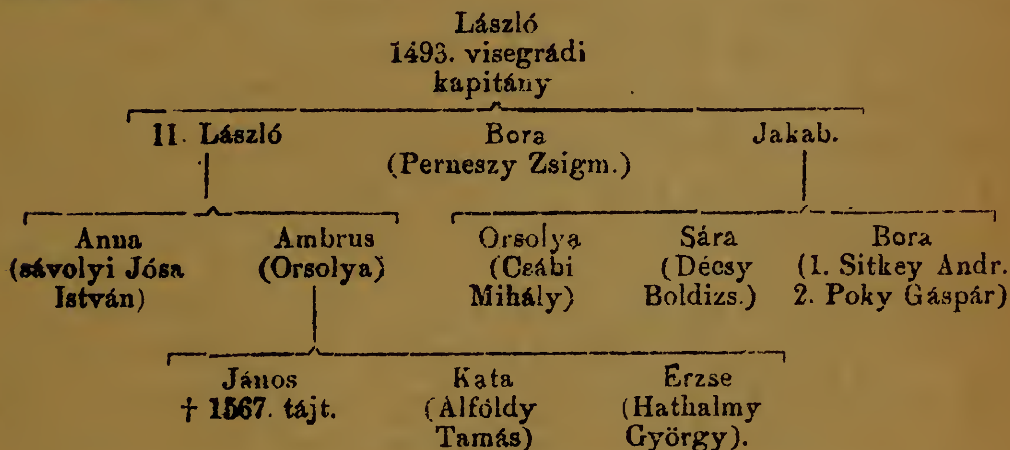
Kolonyi család. A trencsinmegyei nemesi lajstromok szerint 1688-ban Zolnán székelt ily nevü család [2].

Kolos család. (Némai †.) Komárom megye egyik kihalt ős családa, melynek ismert törzse szent-viti Kolos, (Kolos de sancto Vite) kir. lovász mester volt [3]. Ennek fia Jakab mester atyja nevéről öröklé a Kolos nevet, 1369-ben Komárom megyei Bana és Árpa helységekre uj királyi adományt nyert.

A XV. század végén 1480-ban élt a családból Kolos László, ki már ekkor Ács helységét ir birta [4]. Miután nem csak Hathalmot, de Néma helységet is birtokába vevé a család, Némáról irá előnevét, és e helység meg a családtól nyeré Kolos-Néma nevét.

Nevezett László 1493-ban tétetett visegrádi kapitánynyá, a midőn Szapolyai István nádor és Bakács Tamás püspöknek irásban kötelezé magát, hogy a várban őrzött koronát az ő hirük nélkül senkinek ki nem adandja [5].

Ezen Lászlótól a család kihalásáig következőleg sarjadzott le a nemzedékrend: [6]

János, ki még 1560-ban Komárom megyei Ekecs helység iránt Bakó Péter és Ferencz ellen tiltakozást tett [7] magnélkül halt el, benne

[1] Adami Scuta gentil. tom. V. — Hist. Herald. Handbuch 431. stb.
[2] Szontagh Dániel közlése.
[3] Fényes E. Komárom várm. 106. 146.
[4] Ugyanott 142.
[5] Katona Hist. critic.
[6] Geneal. authen. II.
[7] Fényes E. Komárom várm. 99.

a Kolos család sirba szállt. Az ő magvaszakadtán 1567-ben Thúry György a Kiskeszi helységbeli és Andrásfalvi pusztabeli birtokba adomány mellett iktattatott be [1]).

Kolosváry család. (Máskép Saltzer). E családnak, mely Trencsin megyében a XV. században tünik fel, eredete és oda származása homályban rejlik ugyan, de a történelmi viszonyok összevetéséből még is Erdélyből történt származására némileg alapos következtetést vonhatunk, ha visszaemlékezünk V. László király 1454-ik évi azon rendeletére, melynél fogva Hunyadi János akkor az ország főkapitánya oda utasitatott, hogy a vágvölgyi várakat őrséggel és várnagyokkal lássa el; és igy fölszerelve e várakat a királyi kézre való átadásra elkészitse. E czélra Hunyadi valószinűleg több erdélyi családot is felhasznált, és igy kerülhetett eme vidékre a Kolosváry család. Legalább annyi bizonyos, hogy ez időben találjuk e családot a vágvölgyi váraknál feltűnni, névszerint pedig Kolosváry Lőrinczet, ki 1455-ben már mint Trencsin vára várnagya, 1463-ban pedig mint zabláthi birtokos is előfordul. 1482-ben (in vigilia nativitatis Domini) Mátyás király a Kolosváry családot, névszerint Lőrinczet és Mátyást mint sz. kir. Trencsin városa polgárait a zabláthi birtokba beiktattatni rendeli. E két testvér az előbb emlitett Lőrincznek fia lehetett, minthogy ama 1455-ben élt I. Lőrincz, azon II. Lőrinczczel, ki 1500-ban s az utána következő években mint Trencsin és Bajmócz várak várnagya fordul elő, és csak 1525-ben mint már Trencsin megyei alispán halt meg, a kor-távolság miatt egy személy nem lehetett.

A fölebb idézett Mátyás királyféle adomány-levélben Lőrincz és Mátyás testvérek egyenesen Kolosváry-aknak (de Kolosvár) neveztetnek minden melléknév nélkül. Igy fordul elő ismét Lőrincz (de csak egyedül maga) 1482-ben az ugróczi birtokszerzési oklevélben is, pusztán Kolosváry névvel; sőt igy találjuk Lőrinczet még 1487-ben is Trencsin sz. kir. város levéltári okmányában nevezetesen Orell (Ölvey) Vitus kegyes alapitványában egyedül Kolosvárynak irva.

Mikép történt, hogy későbbi időkben nevezetesen már 1401-ben s az az után következőkben Lőrinczet Saltzer, Saltzher Solár, Záblátszky, Hrussóy, Hrusovszky-nak, sőt Trenchinyi-nek is találjuk neveztetni, iratni, sőt magok által is magukat igy irni;—azt későbbi hivataluk vagy foglalkozásuk, és birtokaik, sőt székhelyük ismeretéből lehet leghelyesebben megfejteni. És pedig a

[1]) Fényes E. Komárom várm. 104. 112. stb.

Saltzer, Saltzher, Solár természetes elnevezés onnan származhatott, minthogy a trencséni várnagyság, melyet Lőrincz a bajmóczi és brodárféle (Morva országban) várnagyságokkal együtt viselt, össze volt kötve a kamarai só egyedárússága, és e kincstári jövedelem kezelése is, melynél fogva a nép által méltán Saltzer stb.-nek neveztethetett, és főleg e néven ismertethetett, mely tekintet Lőrinczet arra birhatta, hogy maga is e nevet használja. Igy van ő aláirva nevezetesen azon nyugtatványban, melyet 1500-ban mint trencséni és bajmóczi várnagy bizonyos adósság letisztázása iránt Bánffy Jánosnak ad [1]. 1491 ben ezen Lőrincz Zamaróczy Imrétől egy Zamardféle curiát szerzett meg, és ezen a nyitrai káptalan előtt tett örök felvalló levélben „Laurentius Zolár de Kolosvár"-nak neveztetett. A mint később 1492-ben szent Borbála szűz és vértanu napján ezen zamárdi curiára királyi adomány-levelet nyert, ebben meg már Zolár másképp Hrusovszky Lőrincznek neveztetik. 1494-ben ismét Trencsinben házát Nemeskynyi Györgynek eladván, ezen okmányban Saltzár Lőrincznek iratik. Hasonlóan fordul elő egy másik ugyan ekkor ns Rozsony Kelemennek és Lászlónak ugyan Trencsinben egy másik eladott háza iránti szerződésben is; sőt ugyanott egy harmadik házát is eladván Czrmanszky Tamásnak, már ebben meg „zábláthy Saltzer Lőrincznek" iratik neve. Mint Trencsin megyei alispán többnyire Zábláthy és Záblátszkinak irta magát nevezett Kolosváry Lőrincz, és ama néven jő elő a trencsinmegyei alispánok névsorában is 1491 — 1525-ig. Még egy negyedik házát is Trencsinben 1512-ben Kuncz Venczieszló rokonának adományozván, ebben már egyedül Zábláthy Lőrincz névvel neveztetik Azonban még itt sem volt még állapodás a nevezetben; végre még Ugróczinak is nevezé magát. Igy 1525-ben sz. Szaniszló napján Ribár helységbeli birtokát testvére Mátyás fiainak Jakabnak és Jánosnak ajándékozván, már ittan Zábláthy és Ugróczy Lőrincznek nevezé magát.

Mily hatalomra emelkedett és mennyi birtokot szerze Kolosváry Lőrincz, mutatja azon három rendbeli, trencséni, bajmóczi és brodai várak várnagysága. Birtokai kiterjedését mutatják Trencsin sz. kir. városbeli házain kivül az 1463-ban a zábláthi, 1481-ben a brussói, 1482-ben az ugróczi, 1492-ben ismét a zábláthi birtokszerzemények. 1504 ben Sárkány Ambrustól szerzé Gencsicz, Sitva, Ke-

---

[1]) Az eredeti a báró Mednyánszky család beczkói levéltárában.

resztúr, Posztetna, és Lehota helységbeli birtokait. Meghalt 1525-ben az ugróczi várban.

A Trencsényi nevet leginkább a Kolosváry leányoknál találjuk; igy Zsófiánál, ki 1491-ben ákosházi Sárkány Ambrusnak,—és Annánál, ki Kosztka Miklósnak volt neje. — A Kaziwoda név pedig csak Kolosváry Lőrincznek Jeromos fiától származott Mátyás unokájánál vehető észre; ki is e név alatt Trencsin városa levéltári okmányaiban többször eléfordul.

Ezen följebb nevezett Mátyás Trencsin sz. kir. város tanácsnoka, és harminczados volt; és birt Trencsin városban egy házat, melyet 1591-ben Birovszky Sámueltől, Miklóstól és Annától vett meg. Testvére Mihály 1563- és 1577-ben mint zabláthi és hrussói birtokos fordul elő.

Kolosváry Lőrincznek egyenes férfi ivadéka kihalt a harmadik ízen, és csak nő ágon unokájában Margitban állott fen. Ezen Margit hornspicki és szvetlovai Szvetlovszky Pál-Stielfriedhez menvén férjhez, mintegy fiusitva Saltzer név alatt folytattatott tovább a családi leszármazás, miután Schellendorf-Szvetlovszky gyermekei nem az atya, hanem anyjok neve után Saltzer néven neveztettek; és e néven még azután négy ízen át élt a család.

A Kolosváry családnak Trencsin városában leélt szerepéhez még hozzá adhatjuk azon adatokat, hogy még 1600-ig különféle nevek alatt több házat birtokoltak; azonban az 1600-ik év után már egynek neve sem jő elő a város jegyzőkönyveiben s ház-lajstromaiban.

A Trencsin városi kriptában is több Kolosváry családbeli találta földi maradványainak nyugalmát. Ide temettettek a következők: 1690. april. 30-án Erzsébet özvegy Kolosváryné. — 1704-ki jul. 28-án Kolosváry Istvánnak fia Ferencz.—1705. april. 3-án Ferencz Kolosváry Istvánnak testvére.

Melyik Kolosváry családból származhatott azon Kolosváry Pál, ki 1726-ban mint jesuita a „Curia Judicum Regni Hungariae virtutibus et meritis illustris" czimű munkában mint bölcsészeti tudor fordul elő? — nem tudhatni.

A zabláthi Kolosváryak, vagyis Saltzerek, Hrussovszky-ak, és Zablátszky-ak czimere egy függőlegesen kétfelé osztott paizs; a jobboldali udvart rézsutosan egy széles szelemen (fascia) osztja kétfelé, és azon három rózsa látható, a szelemen fölött és alatt hatszögletü csillag ragyog; a baloldali udvarban egy hátra felkondorított farkú oroszlán

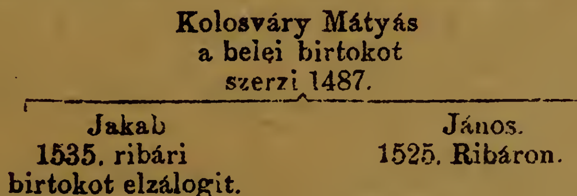
ágaskodik. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett sas-szárny között szintén egy hatszögletű csillag szemlélhető [1]).

A család leszármazási kimutatása ez:

Kolosváry Lőrincz
Trencsényi várnagy
† 1525.
(Tőkés-ujfalvi Margit)

- Saltzer Mátyás 1487. †
- Saltzer György
- János 1499. (Schellendorf Anna)
- Saltzer Márton 1491. †
- Zsófia (Sárkány Ambrus)
- Jeromos (Korlátkőy Borbála)
  - János † 1559. (1. lévai Cseh Fruzsina. 2. Majthényi Anna. 3. Podmaniczky Anna)
    - Mátyás Kaziwoda 1588. (Franta A.-Maria)
    - Mihály †
  - Gáspár.
  - Mártha (bessei Farkas Ignácz)
  - Lőrincz †
  - Margit 1542. (Schellendorf Burián Pál-Stielfrid Hornspick és Szvetlov ura
    - Saltzer János
      - György
        - János 1702.
        - Mária (Balogh Mih.)
    - Anna (1. Ocskay Ján. 2. Spáczay Péter)
    - Ferencz.
    - Mihály
      - Saltzer Mihály
        - János
          - Mihály.
          - Zsuzsa (Sandrik Pál)
          - Jusztina (Gellér János)
        - Zsigmond
          - Mária (Bossány Mihály)
          - Kata (Bossány György).
        - Jusztina (Chery István)
    - Anna (Beznák János)
  - Borbála (Lubomirszky Szaniszló)
  - Anna (Kosztka Miklós)
- Julia (Forgách Miklós)
- Márta (Turóczy Miklós)
  - Márta (Nyáry Lőrincz)

A másik ág, mely Kolosváry Lőrinczczel testvérétől M á t y á s-tól szakadt le, és mely ág leginkább megtartá a Kolosváry nevezetet, következő:

[1]) Sztárek Lajostól közli Szontagh D.

Ezek egyikétől, ki ugylátszik Nagyváthyné özvegyet vett nőül, származott Kolosváry Miklós, ki 1590-ben törökfogságban volt; ennek anyúl testvére Nagyváthy Pál. Kolosváry Miklósnak gyermekei István 1670-ki máj. 25-én bérmáltatik, K. Ignácz bérmáltatik 1672. junius 7-én, s végre Mihály. Nevezett Istvánnak fiai István meghalt 1705-ben, és Ferencz.

Kolosvári család. Erdélyi család, mely néven Kolosvári Bálint a németországi akademiákon tanult, Wittenbergben Melanchton Fülöp hallgatója volt; 1555-ben Torda város ref. lelkésze. [1])

Kolosvári János deák (litteratus) 1610-ben Báthori Gábor fejedelemsége korában élt [2]), előbb fiscalis director [3]).

Kolosvári Pál orvos és kolosvári tanár s lelkész, a belga akademiákon tanult, meghalt 1720-ban. Ő tartatik azon magyarul és latinul irt Katekizmus szerzőjének, melyet az unitariusok használnak.

Jelenben e néven Erdélyben János, birtokos Küküllő megyében, Sándor Torda megyében, Kolosban Pál, Gergely és Druzsianna; azonban leszármazási fájuk, és egymáshozi vérséges viszonyuk ismeretlen.

Kolosváry család. Ugocsa vármegye nemes családa, azon megyében Gődényházán e század elején Kolosváry Zsigmond és Ferencz közbirtokosok [4]).

Zemplin megyében szintén a nemesség sorában áll a Kolosváry család [5]).

Fejér megyében Kolosváry Sándor 1840—1843-ban számvevő.

Moson vármegyében Kolosváry Sándor 1840-ben esküdt.

Kolossy család. (Mező-madarasi.) Erdélyi család, melyből István 1846-ban cs. kir. határezredbeli hadnagy.

Kolossy család. (Cseleji.) Borsod, Szabolcs, Zemplin vármegye nemes családa.

Kolossy János 1719-ben sept. 23-án III. Károly királytól nyerte czimeres nemeslevelét [6]). Czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló, vörös mezű magyar vitéz, prémkalpagjából annak vörös teteje csüng ki, derekán kék öv, lábain sárga csizma van; jobb ke-

---

[1]) Benkő Transylv. gen. 343.

[2]) Bojthi Gásp. Engelnél 399. és Wolph. Bethlen V. 380.

[3]) Benkő id. h. 531.

[4]) Szirmay C. Ugocsa. 151.

[5]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.

[6]) Collect. herald. nro 397.

zével kivont kardot, a balban egy fürt vörös szőlőt tartva. A paizsfölöti sisak koronáján kettős farkú oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Borsod megyében Ignácz 1829-ben szolgabiró, 1845-ben Kolossy Imre esküdt.

Zemplin megyében e század elején birtokos a család Magyar-Isép, Kolbása, Pelejte és Cselej helységben [1]).

Kolossy József 1829-ben Zemplin megyei alszolgabiró; neje Boronkay Julianna.

Kolossy Dániel már 1640-ben s.-pataki tanár, 1642-ben pedig beregszászi lelkész volt [2]).

A család cseleji előnévvel él.

Kolowrat család. Csehországi eredetű, az osztrák tartományok egyik tekintélyesebb családa, mely két ágon Magyarországban is honfiusitást nyert; azonban hazánkban nem birtokos.

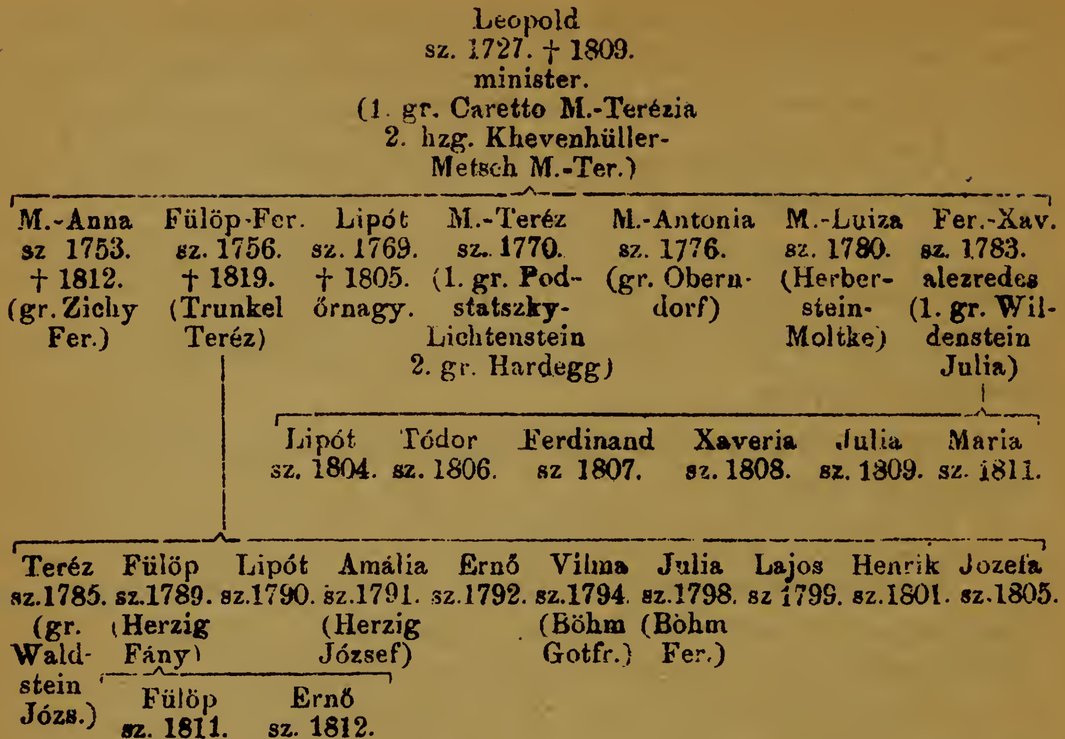
A cseh történetiró Palacky szerint igen régi és a Lobkoviczokkal egy eredetü család, melynek történeti nyomai már a XI. században feltalálhatók. 1415-ben élt közös törzsük Kolovrat Herbárt, kinek négy fiától származik a jelenleg két fő vonalon ugymint Kolowrat-Krakovszky és Kolowrat-Liebsteinszky fővonalakon, és ismét több ágakon virágzó család [3]). Mindenik ág külön czimert is bir.

A Kolowrat-Krakowszky vonal, mely Krakovszky melléknevét a csehországi Krakovec ősi vártól vevé, és mely Herbartnak Albert nevü fiától ered, ismét három ágra oszlott, ugymint 1. az idősb vagy breznitzi ág, 2. a középső vagy radienini, és 3. a legifjabb vagy teinzli Krakowszky ágakra.

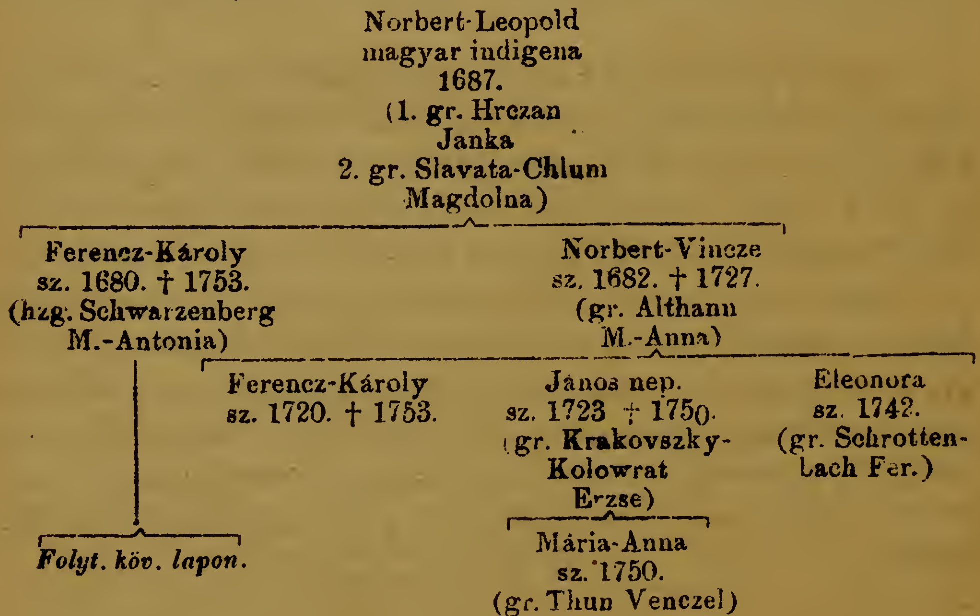
Ezek közül minket csak a középső vagyis a radienini ág érdekel, melyből Krakovszky-Kolowrat Leopold (szül. 1727. dec. 31. † 1809. nov. 2.) aranygyapjas vitéz, sz. István és Leopold rendnek nagy keresztese, cs. k. kam., val. belső titkos tanácsos, és ausztriai belügy minister volt, és 1802-ben a magyar országgyülés által a 31. törvény czikk szerint honfiusitatott; a tőle leszármazó nemzedék következő:

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 114. 247. 248. 271. 280.
[2]) Ugyanott 215.
[3]) Schönfeld Adels Lex. I. 85—95. — Hist. herald. Handbuch 433. stb.

A másik vonal a Kolowrat-Leibstinszky, mely 1660-ban emeltetett grófságra, és melyből gr. Kolowrat Norbert-Leopold (meghalt 1716. april. 15.) az 1687-ki magyar országgyülésen a 28. törv. czikkben honfiusitatott, ily nemzékrendet tüntet fel: [1])

Folyt. köv. lapon.

[1]) E táblázatról némely leányok, és korán magnélkül **elhalt fiúk is elhagyvák.**

Ferencz Károly, *ki az előbbi lapon.*
sz. 1680. † 1753.
(hzg Schwarzenberg
M.-Antonia)

Ferencz-József sz. 1718. † 1758. (gr. Waldstein M.-Karolina)	Mária-Ernesztina sz. 1712. † 1794.

Ferencz-József sz. 1748. † 1812. (gr. Kolowrat- Krakovszky Kata)	Vincze sz. 1750. táborszernagy	M.-Anna † 1760.	Mária sz. 1755. (gr. Van Dernath Henrik)	János nep. sz. 1756.

M.-Kata sz. 1772. (gr. Bubna Ferencz)	Ferencz-Antal sz. 1778. arany gyap. v. és conf. minist. (hzg Kinsky Róza † 1842.)	Karolina sz. 1779. (gr. Lützow Jeromos)

Ez ágazat — mint látszik — a végső nemzedéken álló Ferencz-Antalban kifog halni.

A család közös czimere egyfejű sas.

Koltay család. Zala vármegye nemes családa, hol Koltay L. 1844 ben al-adószedő. Egyik ág nemzékrendi töredéke ez;

Koltay István
(Posgay Judit)

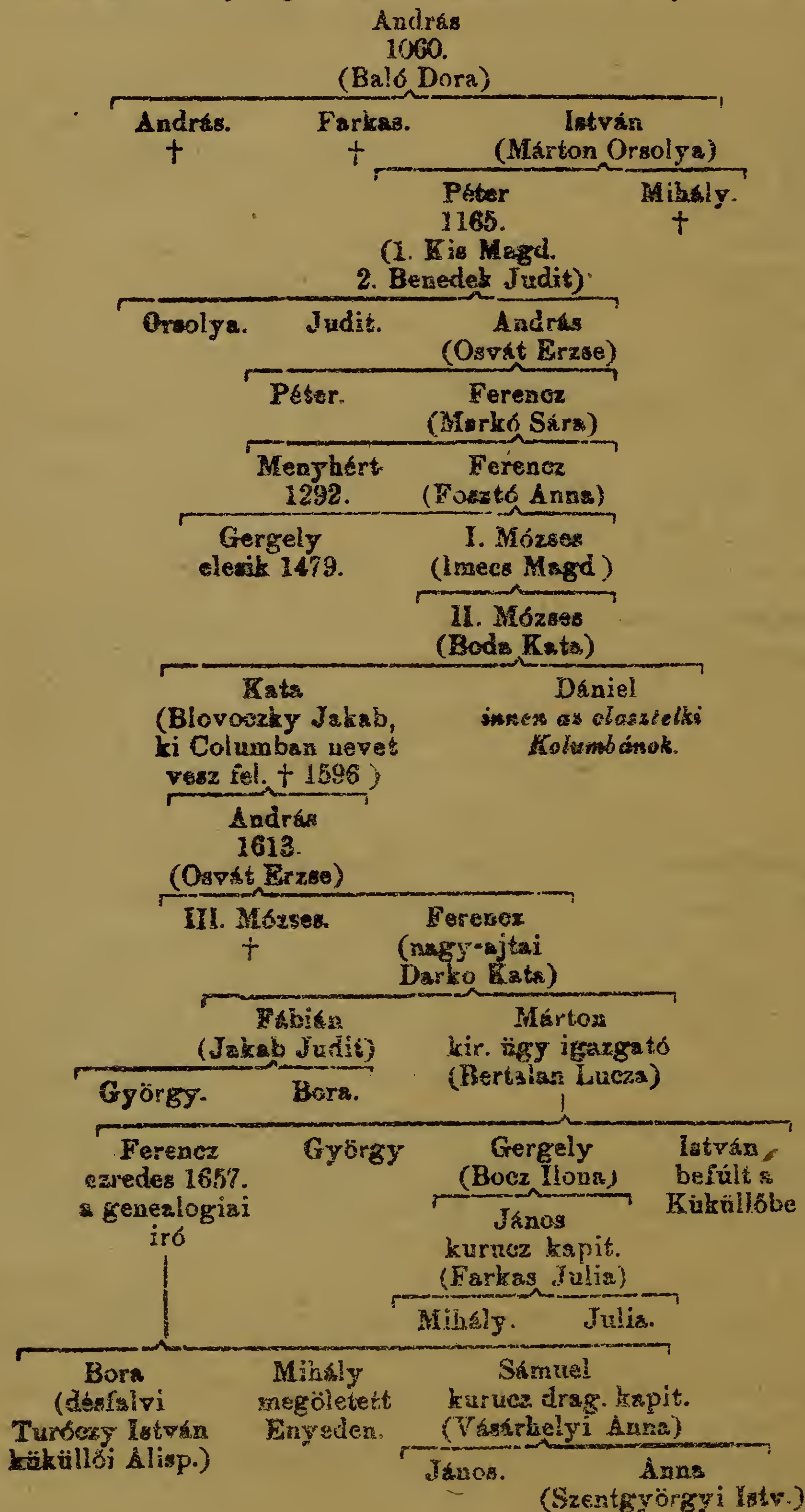
Ottilia (Paraicz Ignácz)	Ágnes.	Apollonia.

Kolumbán család. (Olasz-telki.) Erdélyi székely család, melyből Kolumbán vagy Columbán Ferencz 1651-ben ezredes kapitány a két Rákóczy György alatt, Lengyelországban követségben járván, tatárfogságba esett, honnan kiváltatván, Apaffy udvarában szolgált. Ezen Kolumbán Ferencz irt családjáról egy leszármazási kimutatást [1]), mely szerint a család törzse az Olasztelken élő nemes Kolumbán I. Béla király korában darabantok (gyalogság) századosa, a pogányságból megkeresztelkedvén, Endre vagy András nevet nyert 1060-ban. Ennek Baló Dorottyától három fia volt, közülök István

[1]) L. Kállay Székely nemzet 257 lap És az érdeklett genealogiai leirás közölve velem Décsey Miklós ur szivességéből. Már itt felötlő a különbség az ezen, és a Kállay által használt példány között. Kállay szerint Kolumbán Ferencz kiszabadulván a tatár rabságból, Kakutsi Péter szolgájával mondatik Apaffy kiváltásának eszközlőjéül. A velem közlött példány szerint Kolumbán Ferencz maga irja, hogy őt Apaffy saját költségével és fáradságával váltá ki Or városából.

nemzé **Pétert**, ki ismét 1165-ben a székely darabantok hadnagyául, fiatal korában III. István király udvarnokául iratik. Ennek kis unokája **Menyhért** ismét III. András király udvarnokául iratik stb.

De lássuk ezen oly régi időkbül szakadatlanul folyó nemzékrendet :

E semmi alappal nem biró leszármazási kimutatásból elég lesz, ha azt csak I. vagy II. Mózsestől kezdve is — elhisszük [1].

II. Mózsesnek egyik fiáról Dánielről iratik, hogy annak maradéka Olasztelekben él Kolombán név alatt.

II. Mózsesnek Katalin leányáról az érdeklett genealogia irja, hogy gazdag, és igen finnyás (delicata) hölgy volt, ki mielőtt reggel fölkelne, előbb mindég a nap feljövetelét kérdezgeté, eme szavakkal: „Feljött-e a nagy csillag?" honnan — ugymond — támadt a közmondás „Feljött-e az Kolumbán csillag?" — Ezen Kolumban Katalin férjhez ment Blovoczky Jakab lengyelhez, ki Báthory Kristóf udvarnoka volt, azután pedig neje nevét: a Columbán nevet vévén fel, alapitá az olasztelki Columbán család másik ágazatát. Ezen Blovoczky vagyis már honositott nevén Columbán Jakab 1589-ben a székelyek közt gyalogsági hadnagy, 1590-ben pedig primipilaris hadnagy volt — mint az érdeklett családfa állitja, — és 1596-ban a keresztes-mezei ütközetben sebet kapván, Olasztelken halt meg, és temettetett el. Ennek fia András ifjabb korában Báthori Gábor komornokául, utóbb székely primipilaris százados hadnagyul iratik. Ennek unokája — mint a táblázat mutatja — Márton, kinek négy fia maradt: Ferencz, György, Gergely és István; ez utóbbi Apaffy udvarában élvén Ebesfalván a Küküllő vizébe fúlt véletlenül, és György testvérével együtt mag nélkül halt el.

Gergelynek Bocz Ilonától fia János, ki II. Rákóczy Ferencz alatt a dragonyos ezred egy századának kapitánya volt; és Ölyvösről való Farkas Julianna nevü nejétől két gyermeke Mihály és Julia maradt.

A negyedik testvér Ferencz, kiről már följebb, mint a családfa készitőjéről beszéltünk, sok utazása után Magyarországban — mint iratik — ezredes kapitány volt, és mint emlitők tatár fogságot is szenvedett. Nejétől Dobay Annától gyermekeit és unokáit a táblázat mutatja. Fiát Mihályt a németek Enyeden ölték meg. Másik fia Sámuel szintén Tököly-Rákóczy alatti dragonyos kapitánynak iratik. Vásárhelyi Annától maradt fia János.

Tán ezen legutóbb nevezett János az, 1766-ban Kraszna megyében Varsolczon lakott, és „A régi pogányoknak az Iste-

[1]) A mult század elején összeirt ezen genealogia okmányok nélkül még hitelesnek nem tekinthető; sőt már ez oly távol időből füzött, és még is oly részletes, s már a mult században vezetéknevekkel ellátott férczelmény maga magát semmisiti meg.

nekről és isteni tiszteleteikről való historia" czimü munkáját kiadta [1]).

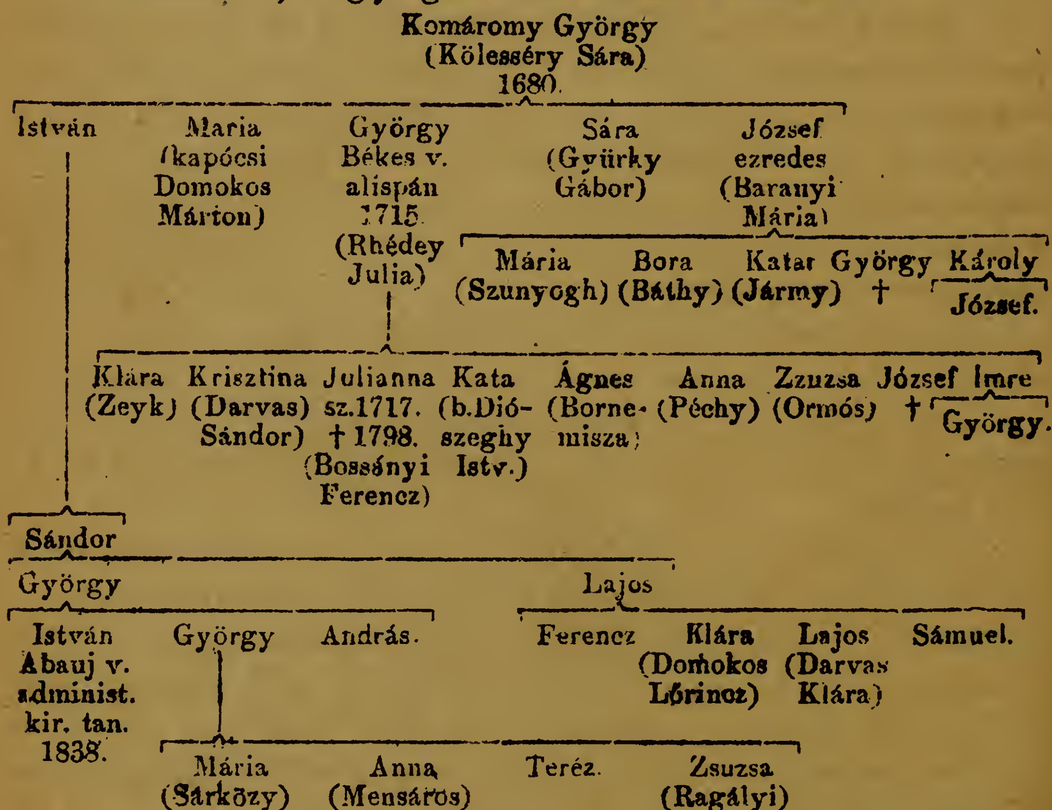
Kolumbán Ferencz 1845-ben Kolos megyénél erdő-gondnok. Találunk Szál-dobolyi előnévvel élő Kolumbánt is, ilyen József, ki 1837-ben ügyvéd és bardóczszéki árvaszéki biró volt.

Komár család. 1688-ban Trencsin megyében Beczkón székelt ily nevű család, azon megyei nemesi lajstrom szerint [2]).

Komáromy család. (Kóji.) E család kiterjed több megyékbe igy főleg székel, vagy birtokos Abauj, Bereg, Bihar, Borsod, Heves, Marmaros, Ugocsa, Zemplin sőt Nógrád megyében is.

Az előnevet adó Kój (vagy Kóly) helység Bihar megyében fekszik, és azt jelenleg Komáromi Györgynek Kölessėry Sárától származott fi- és leány-ágon álló ivadéka birja.

Nevezett György ágának leszármazása következő:

Az e táblázaton állók közűl István kir. tanácsos, 1838-ban Abauj vármegye főispáni helyettese.

György 1838-ban Szabolcs vármegye szolgabirája.

József 1846-ban Abauj vármegye főszolgabirája.— Abauj megyében birnak Tornyos-Némethiben

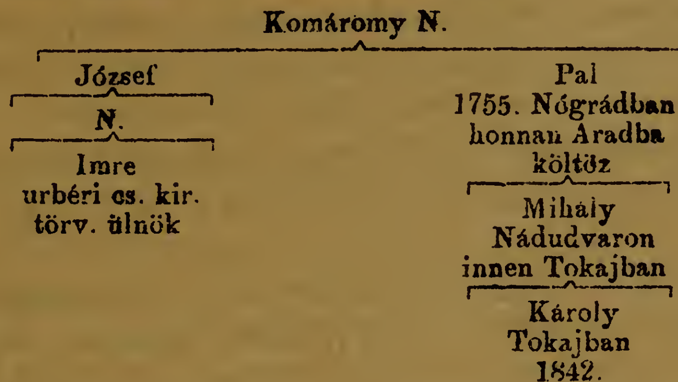
[1]) Benkő Transylv. gen. II. 483.

[2]) Szontagh Dániel közléséből.

Zemplin megyében e század elején birtokos a család Pelejtén [1].

Ugocsa megyében e század elején 1806-ban Verbőczön birtak Komáromy id. és ifj. József, István, János, Zsigmond és Mihály [2]. — Ugyan e megyében Péterfalván András. [3]

Egy másik ágnak leszármazása következő:

Pál Nógrád megyéből (hol 1734-ben István és Pál, 1755-ben pedig nevezett Pál a nemesek lajstromában áll,) — előbb Arad megyébe, innen Heves megyébe Méra helységbe költözött gazdatisztül. Fia Mihály Nádudvarra szakadt, onnan kamarai tisztnek Miskolczra, onnan Zemplin megyébe Tokajba szakadt. Ennek fia szintén Tokajban lakott 1842-ben midőn, Nógrád megyétől nemességéről bizonyitványt vett ki [4]

A másik ágon Imre Nógrád megyében 1850. után cs. kir. járásbiró, utóbb urbéri törv. széki ülnök [5].

Komáromy család. Ennek törzse Komáromy István, ki 1686-ban I. Leopold királytól nyerte czimeres nemes levelét [6].

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren nyugvó koronából ki-

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 271.

[2]) Szirmay C. Ugocsa 119.

[3]) Ugyanott 125.

[4]) Megyei jegyzőkönyv. 1493. sz. alatt.

[5]) Czimerük, — ugy látszik — vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső mezőben könyöklő kar kivont kardot tart, alúl egy felforditott V betü alakú szelemen, mellyen, s alatt szintén valami ábrák (tán liliom és rózsa ?) láthatók. A paizs sisakjából három strucztoll leng. -- *Pecsétnyomat után.* -- Musutt ily Komáromy-czimert látunk: a paizs kék udvarában zöld téren egy piros szív, és abból kinyuló három sárga virág virúl. A paizsfölötti sisak koronájából két sasszárny között, melyek jobboldalija vízirányosan félig arany, félig kék, baloldalija félig ezüst, félig vörös, egy zöld fészkén álló fekete madár áll. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös. *L. Burgstaller Collect.*

[6]) Collect. Herald. nro 817.

emelkedő fehér vadkecske; ugyan ilyen nyúlik ki a paizsfölötti sisak koronájából is.

Tán ennek utódai élnek Komárom megyében, hol a neszmélyi udvartelkesek ellen 1749-ben folyt perben több nemes nevei közt említetik Szűcs Erzsébet néhai Komáromy István özvegye [1].

Komáromy család. E családnak alapitója Komáromy György, ki 1718-ban Juhász Mihálylyal egy czimeres levélben nemesitetett meg, és czimerük is közös. *Lásd Juhász család.*

Komáromy család. (Belényesi, borbereki.) Erdélyi család, mely — ugy látszik — Bihar megyei Belényes-ről származék be Erdélybe.

Komáromy András Báthori Gábor híve, ennek megöletésekor szintén sebet kapott, de kigyógyult [2]. Később Fogarasban lakott [3].

Belényesi Komáromy Ferencz 1660-ban Várad védelmében a kapu és torony őrzésével bizatott meg [4]. Tán ennek fia János, ki Teleki Mihály titoknoka, 1687. febr. 13-án Erdélyben honfiusitatik, és Apaffytól Borbereken adományt kap [5]. Utóbb Zernyestnél fogságba esik. A család azonban jobbára Belényesi előnévvel él.

Jánosnak utódai több ágazatra terjedtek el. Közűlök Sándor 1794-ben alsó Fejér vármegye alszolgabirája.

Lajos 1815-ben alsó Fejér várm. alszolgabirája, és ugyanekkor Lajos Kolos megyében árvaszéki ülnök. Sándor 1815-ben Parajdon só-ellenőr.

Zsigmond 1815-ben felső Fejérben árvaszéki ülnök.

Nevezett Lajosnak, ki testvérével Sándorral Borbereken birt fia Domokos adó-iró biztos 1837. tájban.

Nevezett Sándornak fia Ferencz Marosvásárhelyen szül. 1823. dec. 27-én. 1848-can az irodalmi térre lépett, és nehány regényt irt és adott ki [6].

István Felső-Fejérben 1848-ban szolgabiró. Lajos ugyanott táblabiró; nővére Klára özvegy Csernátoni Antalné N.-Enyeden.

Sándor árvaszéki ülnök Küküllőben 1836. tájt.

---

[1]) Fényes Komárom várm. 186.

[2]) Bojthi Gásp. Engelnél 357.

[3]) Kemény János önéletirása, kiadta Szalay L. 205. l.

[4]) Szalárdy Siralmas krónika 539.

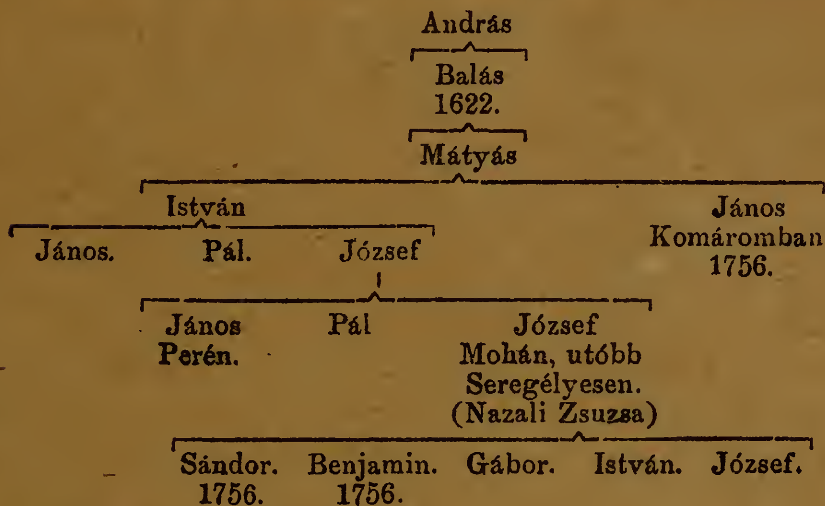
[5]) Kőváry Erdély nev. cs. 259.

[6]) Danielik Magyar irók II. 153.

Komáromy család. (Bathoni.) Komáromy A n d r á s és fiai S á m u e l és B a l á s 1622-ki május 1-én Sopronban kelt armalis levelet nyernek II. Ferdinand királytól, mely armalis levél ugyanazon évben (Sabbatho prox. post festum S. Mich. Archangeli) Nagy-Kaposban hirdettetett ki.

Czimerük a paizs kék udvarában hármas zöld hegy, melynek közepén sólyom áll, fölemelt jobb lábával zöld borostyán koszorút tartva; fölötte a paizs szögleteiben jobbról félhold, balról arany csillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronáján a paizsbelihez egészen hasonló sólyom látható. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A család leszármazása a mult század közepéig igy terjedt le:

Mátyásnak fia Komáromban csizmadia volt. A végnemzedéken állók Veszprém megyétől 1756-ki jan. 14-én nemesi bizonyitványt nyertek [1])

Komáromy J ó z s e f 1843-ban Veszprém megyei esküdt.

Komjáthy család. (Komjáthi). Több K o m j á t h nevü helység és puszta van Magyarországban, igy Vas, Bereg-Ugocsa, Abauj-Torna, és Nyitra megyében találunk hasonló helységeket, melyekről ugyan annyi család veheté nevét.

Szóljunk azonban először a Nyitra megyéből származó és Nógrád s több megyékbe elterjedt Komjáthy családról, melynek (valamint a többinek is) neve gyakran hibásan Komeathi-nak is iratott.

Nógrád megyében már a XVII. század első felében leljük e családot, midőn Komjáthy Á b r a h á m, 1639—1644-ben Nógrád me-

[1]) Veszprém megye levéltárából Véghely Dezső közlése.

gye jegyzője volt [1]). Ennek ágából István 1684-ben személyesen vesz részt a nemesi fölkelésben.

Másik Komjáthy Ábrahám élt 1684- és 1705-ben midőn a nemesi fölkelésre maga helyett mást állitott, utóbb mint a császári fölség híve a Rákóczy forradalomban lefejeztetett [2]). Fia III. Ábrahám, testvérei Sándor és Borbála nevére is főleg atyjok érdemeinek tekintetéből 1731-ben Bágyon helységben volt ősi curiájokra nádori uj adományt nyertek [3]).

A lenyakazott II Ábrahámnak ivadéka nehány izen, — miután adatok hiányában mostanáig lehozni nem áll tehetségünkben, — következő:

II. Ábrahám
1710-ben lefejezt.

III. Ábrahám 1754 (Mocsáry Zsófia) — Borbála 1731. — Sándor † 1755. előtt

III. Ábrahám gyermekei: IV. Ábrahám. — Klára (Richter N.) — Katalin (Ondrejovits)

Sándor gyermekei: Gábor. 1755. — István. 1755.

Ez ágból származik Komjáthy Anselm Nógrád megyében Szécsényben ügyvéd, s egy magyar polg. jogtani munka szerzője.

Ugylátszik, a följebbiekkel egy törzsből származott azon Komjáthy Mátyás, ki 1635. jun 18-án Badenben kelt czimeres nemeslevelet nyert II. Ferdinand királytól, fia Mihály, Ferencz és Dávid részére is. Mely nemeslevél Nyitra megyének Nyitra városában 1636-ki sz. Péter és Pál apostolok ünnepe utáni 3-ik ferián hirdettetett ki.

Mátyásnak fiai közül Dávidnak ágazatát mutatja a következő táblázat: [4])

Mátyás

Mihály. 1636. — Ferencz. — Dávid 1636.

Dávid fia: Mátyás

Mátyás gyermekei: Mátyás. — Mihály — I. Péter 1757. tájt Nyitrából Komáromba költöz

Folyt. köv. lapon.

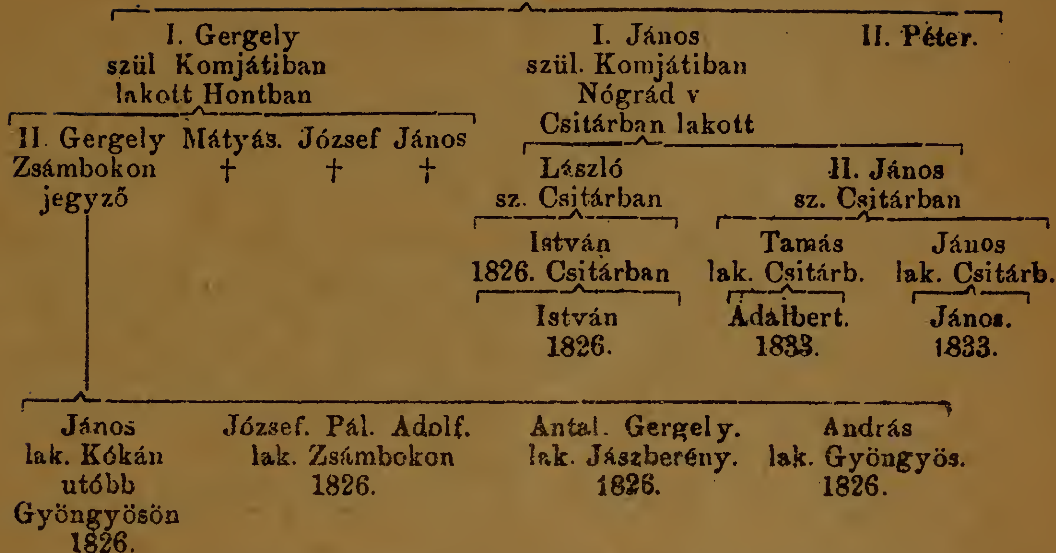
[1]) Sz.-benedeki Convent. 1639-ben Terchy Mihály stb. részére sz. Kovácsi iránt kelt adományban megnevezve; és lásd Palugyai III. 183. lap stb.

[2]) Protocol. C. Neograd. anni 1711., hol ez áll: „pro fidelitate Sacr. Mattis decollatus."

[3]) Sz.-benedeki Conv. hiteles kiadványa.

[4]) Nógrád megyei 1833-ki jegyzőkönyv 2080. sz. a.

I. Péter, *ki az előbbi lapon*
1757. tájt.
Nyitrából
Komáromba költöz

Az e táblázaton látható I. Péter Nyitra vármegyétől 1757-ben vett ki nemesi bizonyitványt, és Komáromba költözött. Fiai közűl I. Gergely és I. János még Komjáthon született, és mindkettő Hont megyei Balogh helységbe költözött. I. Gergely ott nősült és halt is meg. Egyik fia II. Gergely Zsámbokra költözött jegyzőnek, hét figyermeke maradt kiknek egyike Kókára, innen Gyöngyösre szakadt, a többi részint Zsambokon, részint Jászberényben, részint Gyöngyösön lakott 1826 ban, midőn jun. 5-bén Nyitra megyétől nemességi bizonyitványt vettek ki.

I. János hontmegyei Baloghról nógrádmegyei Csitár helységbe költözött, s ott másodszor nösülvén, ott halt is meg, fiai László és II. János Csitárban születtek, Marczalban kereszteltettek. Ezeknek gyermekeik, (fiaik neveikre is) Nyitra megyétől 1826-ki jun. 5 én nyert nemesi bizonyság-levelet 1833-ki april 23-án [1]), és ujolag azon évi novemb. 11-én ismét Nógrád megyében hirdették ki [2]).

Egy másik ágból Komjáthy Sándor 1730-ban lett Pozsony megyében al-adószedő.

Szintén egy másik ágból a komjáti ősi fészekben élt 1750-ben Komjáthy László ezredes, kinek nejétől galanthai Balogh Magdolnától 1751-ki dec. 13-án született leánya Anna, a később cs. ker. hölgy. és Ürményi József országbiró neje, ki 1830. april 22-én halt meg.

---

[1]) Nógrád megyei jegyzőkönyv 1833-ik évi 743 szám alatt

[2]) Ugyanott 2080. sz. alatt.

Mint följebb mondók Ugocsa megyében szintén lévén Komját nevü puszta vagy helység [1], valószinűleg az e vidéken, nevezetesen Ugocsa és Zemplin megyében élő Komjáthy család a Nyitra megyei eredetűtől külömbözik.

Komjáthy Elek-Zsigmond 1750-ben Ugocsa vármegye jegyzője, 1751-ben követe, utóbb kir. tanácsos, és alispán, innen pedig 1767-ben Zemplin vármegyei alispán [2].

Ugocsa megyében e század elején Komjáthy Antal Sásváron birtokos [3].

Zemplin megyében e század elején birtokos a család Gesztelyen [4].

Tán ezen ágakhoz és őseik közé számitandók a következők is: Komjáti Benedek, ki Perényi Péter özvegyének, Frangepán Katalinnak udvari papja volt, és szent Pál leveleit magyarra forditván, azokat 1532-ben Krakóban kinyomatá [5].

Komjáthi Mátyás 1626-ban s.-pataki tanár, 1630-ban ujhelyi ref. lelkész lön [6].

Komjáthy Gergely 1683-ban Tarczalról küldetett a Bécs ostromáról hazafelé vonuló lengyel sereg elé, hogy annak dúlási dühét szeliditse [7].

A Torna megyei Komjáthy családból ismeretesbbek Sámuel 1843-ban Torna megye másod-, 1848-ban első alispánja; László ugyanott 1838-ban esküdt; Lőrincz szintén ott 1846-ban esküdt.

Szabolcs megyében Komjáthy Pál 1844-ben megyei alügyész volt.

Komjáthy Márton, ki Borsod megyétől 1714-ki febr. 5-én nyert nemességi bizonyitványt, Nógrád megyébe költözött át, és ott 1734-ben igazolá nemességét.

Komjáthy család. (M.-derzsei.) Erdélyben M.-Derzsén ősi birtokos volt. Péter némely kolosvári polgárokat fosztott ki az ország utján, miért 1518-ban becstelenitetett (imfamisatus). E Péternek fia nőül birta Szalay Borbálát, Szalay Gergelynek Ördög Katától született leányát, és igy az Ördög család jogán birt M.-Fodorházán, Ko-

---

[1] Szirmay C. Ugocsa 85. 87. 91—94.

[2] Ugyanott 56. 57. 61.

[3] Ugyanott 119.

[4] Ugyanattól C. Zemplin not. top. 227.

[5] L. magát a könyvet a pesti egyetemi könyvtárban.

[6] Szirmay id. h. 214.

[7] Ugyanott 150.

vácsiban és Sz.-Kátolnán [1]). Péternek fia vagy unokája Gáspár 1540—1566. Doboka vármegye alispánja volt [2]).

Komlóssy család. (Komlósi.) Egyike a legrégiebb nemes családoknak. Mint e munka folyamában már az Ilosvay családnál emlitetett, ezzel, valamint a Bilkey, Gorzó, Dolhay, Lipcsey nemes családokkal egy törzsből eredeztetik [3]); és ezekkel közös czimerrel is él. A család törzseül, — mint az idézett helyén is már mondók — Tatamerius Vlachi de Ilosva tartatik, ki 1200. tájban élt. És már ettől szakadhattak külön a Komlóssy-ak és Ilosvay-ak, miután a följebb megnevezett többi család az 1260. tájban élt Bilkei Lipcsey Karachon-tól származott le, mint oklevelek mutatják, és igy tán a nevezett Karachon fia lehetett Tatamérnak, — miről azonban adataink nincsenek.

Bereg-Ugocsa megyében fekszik azon Komlós nevű helység, melytől eme család nevét és előnevét vevé, és mely Bereg megyei helységet a család jelenleg is birja.

Nem birván a család leszármazási fáját, csak egyes adatainkat sorolhatjuk fel e családról.

1408-ban Komlósi Ugrin és Egyed panaszt emelnek Zsigmond király előtt Keriatovich herczeg hatalmaskodásai ellen, mely szerint ez tőlök Komlós és Kövesd helységet elfoglalta, és Komlósy Miklóst, Ugrónnak fiát munkácsi várába fogságba hurczolja [4]). Ez okbúl Ugrin fiának Miklós-

[1]) Hodor Doboka várm. 159.

[2]) Ugyanott 435. 425.

[3]) A Bánó család törzs ősei is irattak Komlós-ról, de e néven család nem fejlett közűlök, és igy ez ide nem zavarandó; noha e néven gyakran fordulnak elő ama család tagjai. L. Lehoczky Stemmat. II p. 219. L. Kaprinai Mss. B. XVIII. 157. Továbbá e Komlós helység, melyet a Bánó cs. törzsei birtak, Sáros megyében van, a most is élő Komlóssy családra vonatkozó Komlós helység pedig Bereg-Ugocsa megyében fekszik.

[4]) Leleszi Convent.

nak, ki 1412-ben is birá már Komlóst, még utóbb is pere volt nevezett Keriatovich Tivadar ellen [1].

1414-ben az Athyai nemesek perelnek Komlósy Ugrinnal a komlósi és salánki határlevelek kiadása végett [2].

Bereg megyében a család több tagja viselt megyei hivatalt; igy 1570 ben Komlóssy Máté szolgabiró.

1602-ben Albert, Sebestyén és Gergely esküdtek.

1633-ban Komlóssy Tamás országgyülési követté választatik, és 1634-ben ismét megválasztatik.

1692-ben Komlóssy Mihály egyenlő akarattal szolgabiróvá választatik.

1759-ben Komlóssy Mihály szolgabiró lesz.

A jelen század első tizedétől 1831-ig Komlóssy László hivataloskodott Beregh megyében, előbb mint aljegyző, majd főjegyző, alispán és követ (1828.); ennek testvére Károly megyei tiszti főügyész, (1837-ben) főjegyző, és 1832-ben követ volt.

1837-ben a fiatal korában elhalt Ferdinand alszolgabiró volt.

Lászlónak fia Albert 1846-ban aljegyző, utóbb is hivataloskodott, mig 1855-ben leköszönt.

Bihar megyében Antal 1845-ben aljegyző, István ugyanott központi szolgabiró 1845-ben.

Ugocsa megyében e század elején Szőlős-Végh-Ardón birtokosok Lajosnak özvegye, Károly, Mihály, Lajosnak özvegye Csepén is [3].

Komlóssy János jelenleg birtokos Komlóson.

A család egyik ágából egy töredék nemzékrend a következő:

Komlóssy Benedek
(Pogány Zsuzsa
ki előbb Bilkey Bálintnő)

Erzse (Lipcsey Dániel)	Bora (Farnossy György)	Ferencz (Becskey Mária)

Ferencz gyermekei:

Julia (Kovács Szabó Fer.)	György (Igneczey Sára)	László (Ilosvay Julia)

György gyermekei:

Klára (Konger Károly)	Julia (Tokay László)	Mária (Gathalyi Zsigm.)

[1]) Szirmay C. Ugocsa pag. 152. 176.

[2]) Ugyanott 152

[3]) Szirmay C. Ugocsa 77. 137

A család czimere — mint följebb a metszvény mutatja — négyfelé osztott paizs, az 1-ső osztályban királyi korona, a 2-ikban kivont kardot tartó kar könyökől, a 3-ik osztályban két egymással szemközt úszó hal [1]; a 4-ik udvarban két zöld élőfa látszik; a paizsfölötti sisak koronájából egy magyar vitéz emelkedik ki, válán egy rudról lecsüngő két halat czipel.

Komonyi család. Bereg vármegye nemes családai sorába számitatik Fényes E. Geographiájában.

Komoray család. Gömör megye nemesrendü családainak egyike [2].

Komoróczy család. (Komoróczi és császári.) Ung és Szatmár vármegye nemes családa, birtokos Hodászon, és Komoróczy Lajos e század elején Nábrádon [3].

Komoróczy János 1585-ben Szatmár megyei Nábrádon, és Császár helységben részbirtokot nyer királyi adományban [4]. Fia

Császári Komoróczy György 1648. jun. 14. Vajnatina helységben kelt levelében elismeri, hogy Szobránczon, és Vég-Komoróczon két jobbágyot, kiket még atyja János Monaj Benedeknek zálogitott el, Gyulaffy László részére kiváltá [5]. 1653. jun. 20-án Nábrádon kelt levelében ismét ungmegyei nevezett két helységbeli birtokát zálogitja el Gyulaffy Lászlónak, 1657-ben pedig nejével Ukovityi Katával együtt csekei részét ugyancsak Gyulaffy Lászlónak és nejének Máriássy Máriának zálogitja el [6].

Komoróczy György 1665- 1669-ben Szatmár vármegye szolgabirája volt [7].

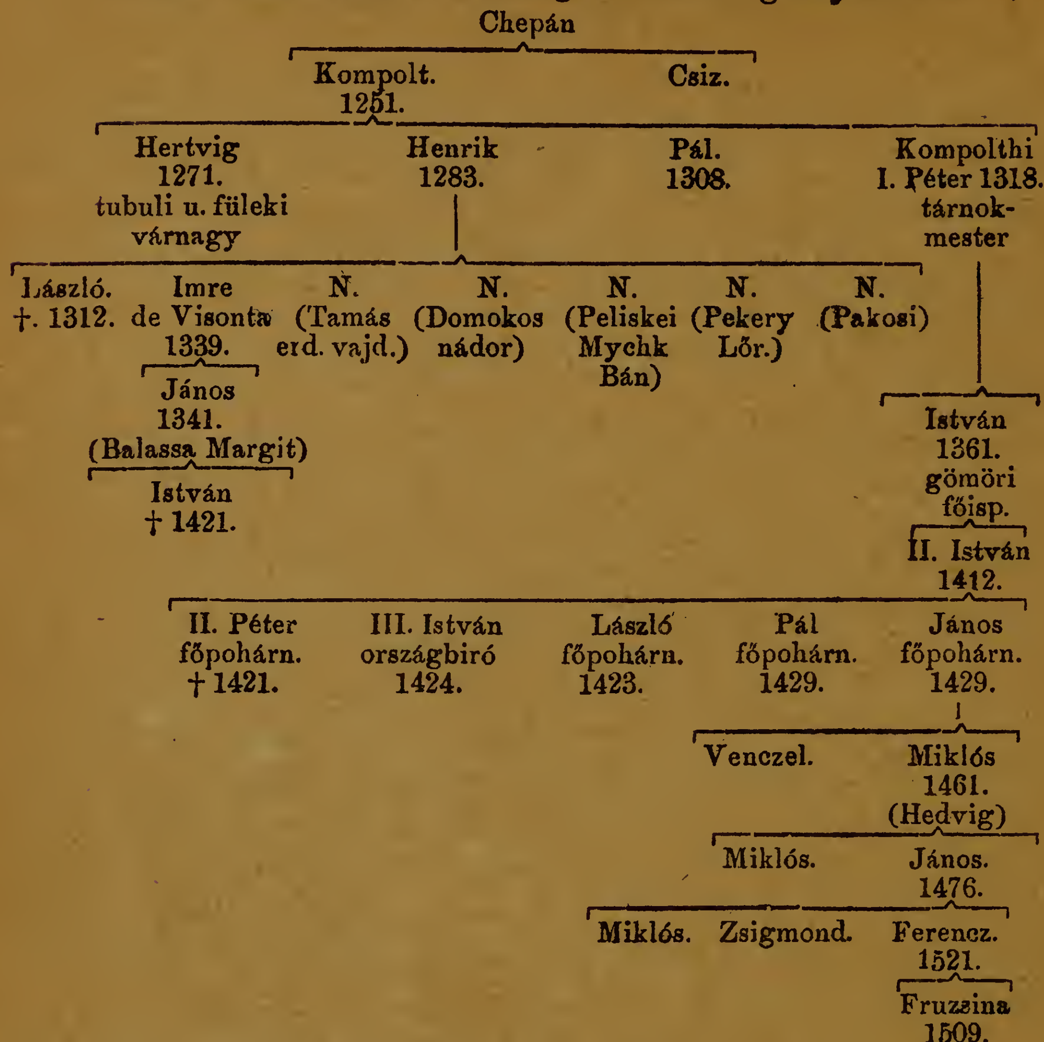
Kompolthi család. (Nánai és visontai †.) E kihalt család az Aba nemzetségből (genus) ered [8].

Ismert törzse Chepán vagy István volt, ki Imre királytól a Hernád vize mellett egy Zaka nevü jószágot kapott. Fia kettő maradt Csiz és Kompolt, kik IV. Béla király korában 1252-ben éltek.

---

[1] A metsző hibájából az ábrán mind a két hal jobbfelé látszik úszni.
[2] Bartholomaeides C. Gömör p. 144.
[3] Szirmay Szatmár várm. II. 85. 88.
[4] Ugyanott 81. 231.
[5] Kézirat a nzti muzeumban 2340 sz. 4. f. lat.
[6] Ugyanott.
[7] Szirmay Szatmár várm. I. 132.
[8] L. az Aba nemről Ungr. Magazin III. 169.

A család leszármazása kihalásáig következőleg sarjadzott le: [1])

Chepánnak fia Kompolt, kitől a család nevét vevé, 1251-ben Csát nevü falut adott el Vanchai István esztergami érseknek, ellenben ő IV. Béla királytól azon földeket nyeré, melyek Eger és Gyöngyös közt fekszenek. E vidéken fekszik a Tarna vize mellett Kompolth nevü falu, mely róla kapta nevét, és ott a Mátra alyjában Nána vára romjai is, melytől Kompoltnak fia I. Péter magát már nánai Kompolt-nak iratá. Ott fekszik Gyöngyös mellett Visonta is, melyről Kompolt fiának Pálnak fiai magukat Visontaiaknak irák, és igy mintegy külön családot alapitának.

Kompoltnak négy fia maradt: 1. Hertvig, 2. Henrik, 3. Pál és 4. Péter. Ezek közül Hertvig előbb tubuli, utóbb 1283-ban füleki várnagy volt [2]).

[1]) Wagner Tab. geneal. IV.

[2]) Fejér Cod. dipl. tom. V. vol. 3. pag. 149.

Pál 1271-ben az egri püspök elveszett kiváltság-levelei mellett tanúskodott. Maradt öt leánya, kiknek férjeik megnevezvék a táblazaton, és maradt két fia László és Imre. Amaz trencséni Csák Máté ellenében Rozgonynál 1312-ben elesett. Imre 1339-ben is élt, és Visontáról neveztetett, — miután ezt Adács és Lak helységgel együtt adomány utján kapá. Fia volt János 1341-ben, ki nejével Balassa Margittal nemze egy fiút Istvánt, de ebben 1421-ben a család ez ága kifogyott.

Kompoltnak negyedik fia I. Péter, atyja nevéről, és ősi birtokáról Kompolthy-nak neveztetett. III. András király által a Heves várhoz tartott ősi jószágban megerősitetett kir. adományban, mely szerint 1291-ben Albert ausztriai főherczeg elleni hadban tett érdemei ismertetnek, továbbá hogy Tamás főur két pártos fia ellen vitt harczban Adorján várát megvette, hol sebet is kapott. III. András halála után egyidőre Venczel mellett fog, de utóbb határozottan Robert-Károly mellett tart, kitől főpohárnok, utóbb fő-tárnokmesternek neveztetett. És az volt még 1318-ban is [1]. Fia

István 1361-ben Gömör vármegye főispánja, nemzé II. Istvánt, kinek öt fia maradt. Ezek közűl II. Péter 1418-ban Zsigmond király pohárnok mestere, 1421-ben Csehországban a Wiklefiták elleni harczban lelé halálát. Testvére III. István 1424-ben országbiró volt. László, Pál és János testvérei egymást követték a főpohárnokságban.

A legutóbb nevezett János többször harczolt Giskra ellen, és 1451-ben Hunyady János alatt Losoncznál harczolván, ott esett el. Fiai Miklós és Venczel.

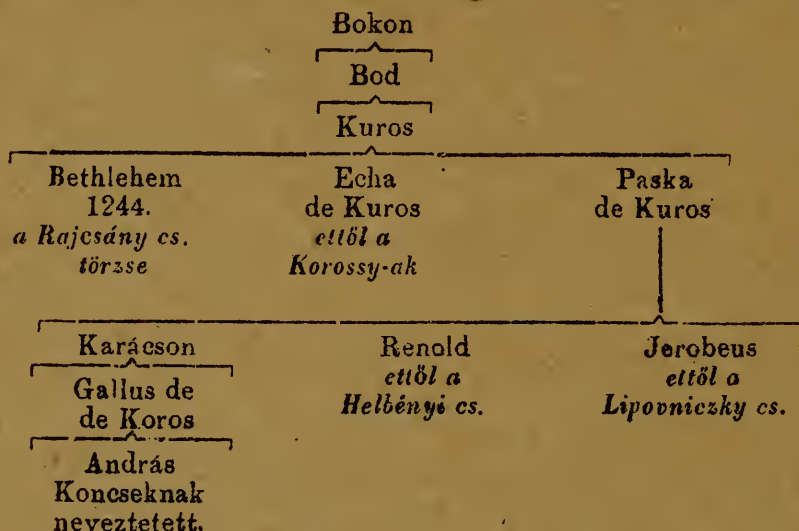
Most nevezett Miklós 1461-ben a budai káptalan előtt tiltakozik Balai György és Barczay László ellen hevesmegyei több jószága elfoglalása miatt [2]. Meghalt 1476-ban. Két fia maradt Miklós és János; ez utóbbinak fiai ismét Miklós, Zsigmond és Ferencz, kik közűl Miklósnak csak leánya Fruzsina levén, bennök a Kompolthy család férfi-ágon sirba szállt. Tán e családtól vette eredetét a kompolthi nemes asszonyról való közmondás.

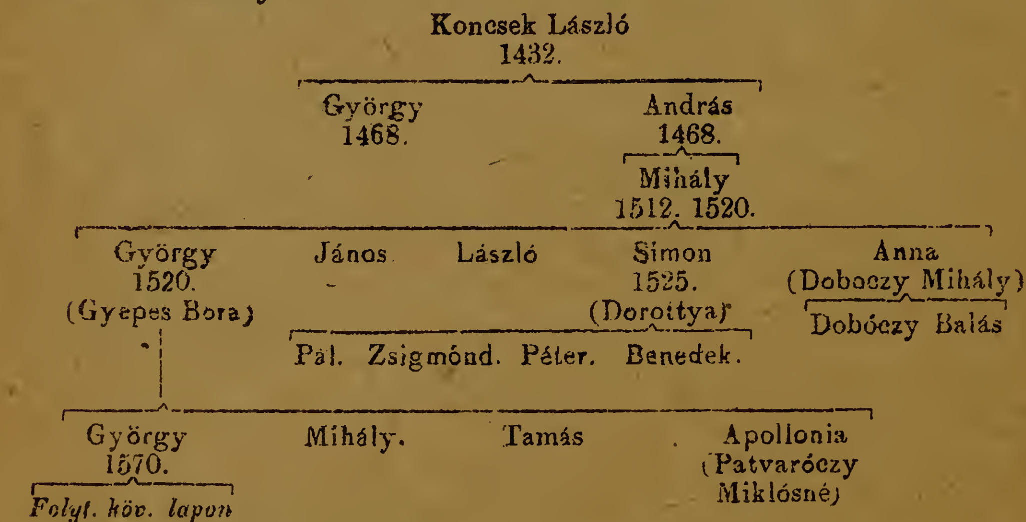
[1]) Fejér Cod. Dipl. tom. VIII. vol. II. 162. 539.

[2]) Kaprinai Dipl. II. 576. — A Kompolthy család 1499-ki kiváltságáról lásd Horváth Mihály M. orsz. tört III. 383.

Koncsek család. (Korossi.) Egy törzsből eredeztetik a Rajcsányi, Lipovniczky stb. családdal. Törzse mindezeknek B o k o n, kitől a különvált családok kifejléseig következőleg folyik a leszármazás:

A táblázatról láthatólag Karácson unokája A n d r á s lön a korosi K o n c s e k család alapitója, ő neveztetvén először K o n c s e k-nak. Mint sarjadzott azonban tőle tovább a család, azt adatok hiányában már nem tudhatjuk, mert noha az 1325-ik évről tudjuk, hogy ekkor Bethlen Ispán és Korussi Zily Péter rokonuknak a K o n c s e k nevezetü B e n e d e k n e k jószágaikat nevezetesen Alsó-Korost, és Zelechent zálogképen 150 tiszta arany forintért bevallák, — mégis csak az 1432-ben élt K o n c s e k L á s z l ó t ó l kezdve folytathatjuk szakadatlanúl izre izre a Koncsek család leszármaztatását, mint a következő táblázat [1]) mutatja:

[1]) Geneal. authent. tom. I.

György, *ki az előbbi lapon.*
1570.

Mihály	György	János	Balás	Anna	Ilona
1592. 1601.	1581.	Koncsek máskép Fodor és Piskey 1612. (Kereskenyi Anna)	1593.	(1 Hindy János. 2. Kocsóczy János)	(Vozokányi Tamás)

(János gyermekei:)

Anna.	György.	Mihály.	János.	Anna	Zsófia
	1600.			(Hrastyáni Horváth Péter)	(Névery Mihály)

Itt megszakad a korosi Koncsek család leszármazási-fája; valószinűleg az utolsó izen állókban kifogytak.

Birtok-viszonyaikra vonatkozólag tudhatjuk rólok, hogy 1523-ban (feria 4. prox. post fest. d. Nicolai) korosi Koncsek Simon és László Koros helység és Koncsek, Kisfalud pusztabeli részbirtokaikat örökösen bevallják hrastyáni Horváth Miklósnak.

1570-ben sept. 12-én Nyitrán Bornemisza János kir. helytartó osztoztató parancsa kelt Koncsek máskép Dobóczy Balás részére, Koncsek György és Arananyi Demjén ellen, melynek folytán meg is osztoztak.

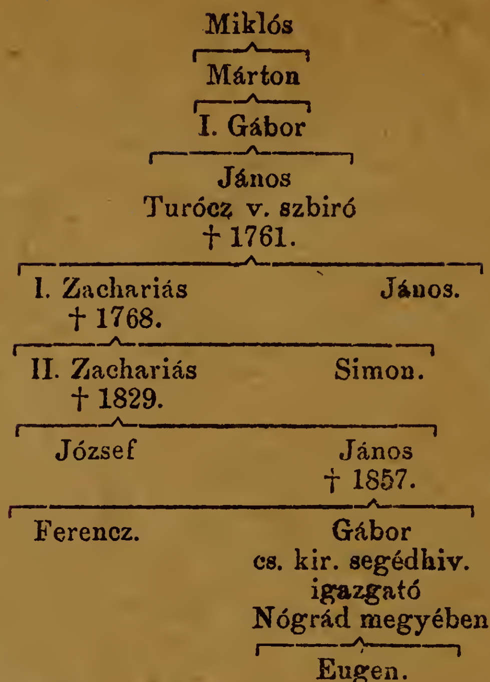
1570-ben Koncsek György Koroson egy nemesi kuriát a nyitrai káptalan előtt bevallott Ujfalussy Jánosnak. 1602-ben hasonlóan ott a korosi részbirtokukat Koncsek Anna férjével hrastyáni Horváth Péterrel együtt bevallották Ujfalussy Jánosnak.

1610-ben Koncsek János is birtokrészét ugyancsak Ujfalussynak idegenité el.

Koncsek család. (Dvoreczi.) Turócz megyei régi birtokos nemes család; áll-e eredetére nézve a korosi Koncsek családdal viszonyban? arra nézve adataink nincsenek. Törzseül Koncsek Balás iratik, ki állitólag 1389-ben élt. Ennek egyik unokája György 1502-ben tesz végrendeletet. Ennek fia József 1529-ben idegeníti el a budisi pusztát. Ezután a család négy fiu által négy fő ágazatra oszlik, mely ágazatok különféle melléknevek alatt mint 1. Simunovecz, 2. Ursini máskép medveje, 3. Zachareje, és 4. a szorosan vett Koncsek név alatt ismeretesek, és az ország több részébe elszármaztak.

A Zachareje ágazatból egy vonal következőleg [1]) sarjadzott le:

[1]) Családi közlés szerint.

A Simunovecz ágból származik Koncsek József a b.-gyarmati cs. kir. törvényszéknél ülnök, továbbá Lőrincz és János.

Turócz megyében a Koncsek, másképp dvoreczi Ursini idősb György, testvérének Istvánnak részére, ki szücs mester volt, Turócz megyétől 1674-ki Pünkösd előtti 5-ik ferián nemesi bizonyitványt vesz ki, mely Nógrád megyében 1675-ki jan. 14-én Füleken hirdettetett ki [1]). Ettől a leszármazás igy kezdődött:

György testvére István
1674. 1674.
Mihály
István.

Ez ágból igénylék származásukat Arad megyében Pécskán lakozó Koncsek családbeliek, szerintök Koncsek Antalnak fia György Heves megyében Hasznoson született 1764-ben april. 26-án.

Egy másik ágból állitólag Koncsek Balás Czétenről (Nyitra megyéből) származott J.-Berénybe, ezen Balástól származott János és Pál, és ezektől Márton és Balás, kik szintén e családból igénylék eredeztetésüket. — Dvoreczi Koncsek Bernát 1754- 1758-ban a m. kir. udv. kanczellariánál tanácsos.

Trencsin megyében szintén lakott és birtokolt a család, 1748-ban dvoreczi Koncsek György Klucsón székelt, sőt még 1837-ben is, később pedig klucsói birtokát a vaszojai Scherz család szerzé meg.

---

[1]) Az eredeti bizonyitvány szerint.

Koncsek Lőrincz Turócz megyében 1838-ban tiszti ügyvéd, 1842-ben al-adószedő.

Koncsek Ferdinand 1845-ben Baranya vármegyében levéltárnok főjegyzői czimmel.

Koncz család. Nógrád és Heves megyében élt ily nevü nemes család. Koncz Miklósnak fia Péter, Dienes Györgygyel 1650-ben hevesmegyei Dormány, Kis-Bátor, Bocs, Hanyi, Mező-Tárkány, Farmos, és borsodmegyei Mező-Kövesd helységekre nyertek adományt.

Koncz Pál 1673-ban Heves vármegye esküdtje volt.

Koncz Gábornak Rákóczy Zsuzsannától leányai Rozália Szétsényi Lászlóné, Zsuzsanna Túry Pálné volt.

Koncz Péter 1769-ben Csát mvárosi közbirtokos volt.

Nógrád megyében nemességük 1760-ban hirdettetett ki.

Koncz család. (Nagy-solymosi.) Székely eredetü nemes, melynek azonban nemessége megerősitéseül Koncz Boldizsár sófalvi sóbánya tárnok (camerarius) és általa neje Incze Erzsébet és fiai Mihály, János, András, István, Pál, Boldizsár és Tamás I. Rákóczy György erdélyi fejedelemtől 1642-ki jul. 16-án kelt armalist is nyertek.

Innen leszármazásuk következő:

- Boldizsár 1642. (Incze Erzse)
  - Mihály.
  - János.
  - András.
  - István.
  - Pál.
    - III. Boldizsár unitar. püspök
      - Boldizsár. †
      - Anna.
    - Gábor
      - Gábor
        - ezen ág Biharban Sarkadon lak.
    - István
      - Dávid.
        - József.
          - Józef.
        - Pál.
      - Mózses
        - Áron.
        - Mózses.
      - Sámuel
        - Sámuel.
        - István.
        - Dániel.
  - II. Boldizsár.
  - Tamás.

III. Boldizsár unitáriusok püspöke, felekezete egyházát s iskoláit virágzó állapotba hozta, egyházi könyörgéseket és nagykathekezist dolgozott ki. 1676-ki nov. 21-én a gyulafejérvári országgyülésen jelenléte ugymint püspöknek elleneztetvén, — palástját és egyéb püspöki jelmezeit kivitetvén, mint nemes hazafi foglalt helyet az ország rendei megegyezéséből; testvérének Istvánnak, ugy atyja testvéreinek számos maradéka, Erdély több törvényhatóságaiban elszéledve találtatik, igy

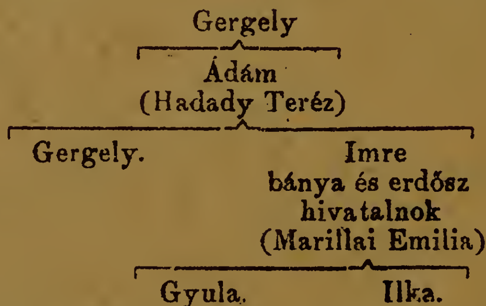
Torda megyében 1848-ik előtti években Ferencz iktató, és altörvényszéki ülnök, József és Ákos megyei irnokok, Pál ügyvéd, József Torda városi biró.

Állami hivatalokban voltak János az udv. kanczellarián lajstromozó, László főkormányszéki számvevőségi számtiszt 1848-ban, fiai Károly ügyvéd, és László jelenleg adóhivatali számtiszt.

A királyi tábla mellett volt előbb mint iktató Lajos, ki 1846-ban Hátszeg város követe, 1847-ben kir. táblai számfeletti ülnökké neveztetvén, jelenleg mint cs. kir. törvényszéki tanácsos van nyugalmazva; neje Szombatfalvi Póli.

Egyházi s oktatási pályán Boldizsár püspökön kivül Márton mint ravai lelkész, Gergely mint a kolosvári főtanodában tanár működött, amaz 1815. az utóbbi 1843. körüli években.

Antal 1848-ban udvarhelyszéki hivatalnok, György Háromszékben Borosnyón lakik. Lajos Abrudbányán városi tanácsos és bányatörvényszéki ülnök, 1849-ben az oláhok által legyilkoltatott. Szászvároson János pósta tulajdonos, volt Hunyad megyei táblabiró. Oldal-rokonai Ádám és Pál és ennek fia Dénes. Egy másik ágazat töredék nemzékrende imez:

Van ezen kivül Koncz család, mely Gyertyánosról irja előnevét, szintén székely eredetü, mely valószinüleg a n.-sólymosi Koncz-okkal egy eredetü. Ezek közül László rom. kath. lelkész, testvére János tartományi kerületi biztos, Ferencz Doboka megyében adóiró biztos az 1848-ik előtti években.

Végre talán mindezek őse volt azon szent-mihályi Koncz Benedek, ki 1591-ben több társával együtt Báthori Zsigmondtól nyerte primipilaris levelét, mely 1609-ben is megerősitetett, és ezen évben valamint 1816-ban is Gyergyó székben hirdettetett ki [1]).

Magyarországon él és birtokol Koncz család Ugocsa megyében,

[1]) Nemes székely nemzet Constitutioi. 101. lap.

névszerint e század elején Koncz István Forgolány helységben közbirtokos volt [1]).

Konczér család. Konczér György Varasd város birája 1743-ki dec. 2-án Mária-Teréz király asszony által nemesitetett meg [2]).

Czimere fenálló hadi paizs, mely balról jobbra rézutosan kétfelé vörös és kék udvarra oszlik, a paizs alyján hármas zöld domb van, melyen arany grif áll, első két lábával fehér keresztet tartva. A paizsfölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, szintén fehér keresztet tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Konczér János 1760-ban Horvátországban Berdoviczén kir. harminczados.

Konczin család. Konczin János Veichard gróf, 1687-ben országgyülésileg magyar honfiusitást nyert [3]).

Konczó család. Zemplin vármegye nemesrendü családainak egyike [4]).

Konczos család. Szintén a Zemplin megyei nemes családok sorában áll [5]).

Koncz-várady család. Hasonlóan Zemplin vármegyének nemessége sorában áll [6]).

Kondé család. (Póka-teleki.) Pozsony vármegye egyik legrégiebb nemes családa a Csallóközben, hol Szerdahely mellett fekszik ősi fészke Póka-telek hélység, honnan a család előnevét irja.

Törzse Zomor, kinek fia Miklós 1342-ben kapta Póka-telekét, mely hajdan Póka nevü királyi jobbágyé volt, és ennek magvaszakadtán adományban kapta Péter csókakői és gesztesi várnagy, ki ismét szolgájának nevezett Zomor Miklósnak adományozá [7]). Zomortól kezdve a család leszármazása e század elejéig következőleg [8]) sarjadzott le:

---

[1]) Szirmay C. Ugocsa pag. 129.

[2]) Collect. Herald. nro 186.

[3]) 1687-ki 28 törv. cz.

[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 114.

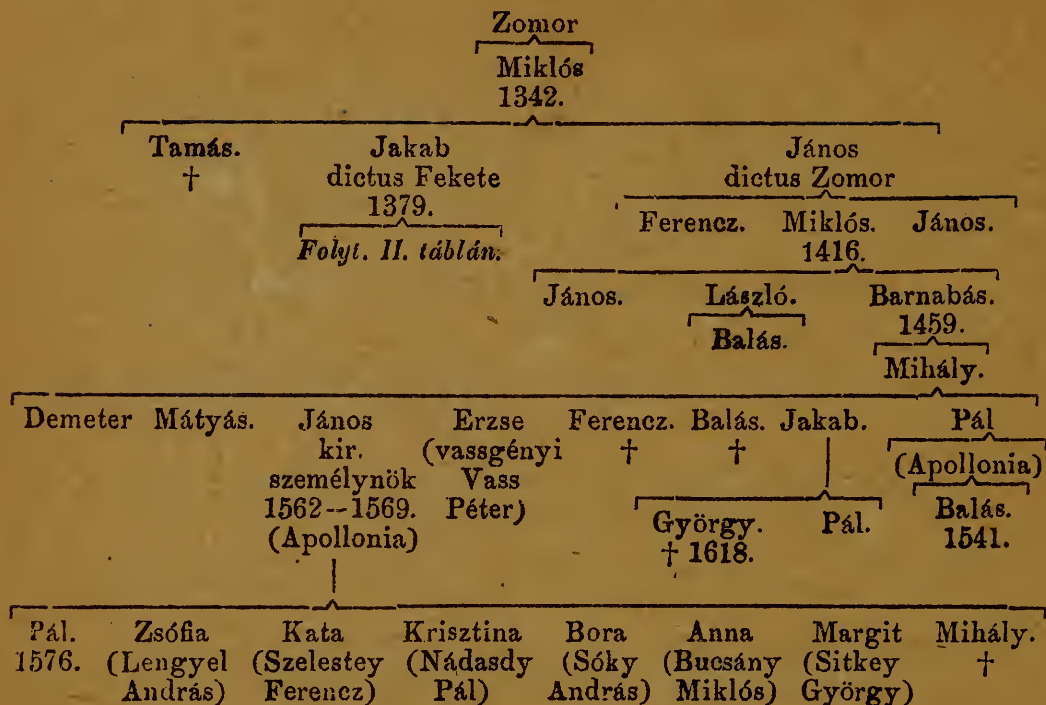
[5]) Ugyanott.

[6]) Ugyanott.

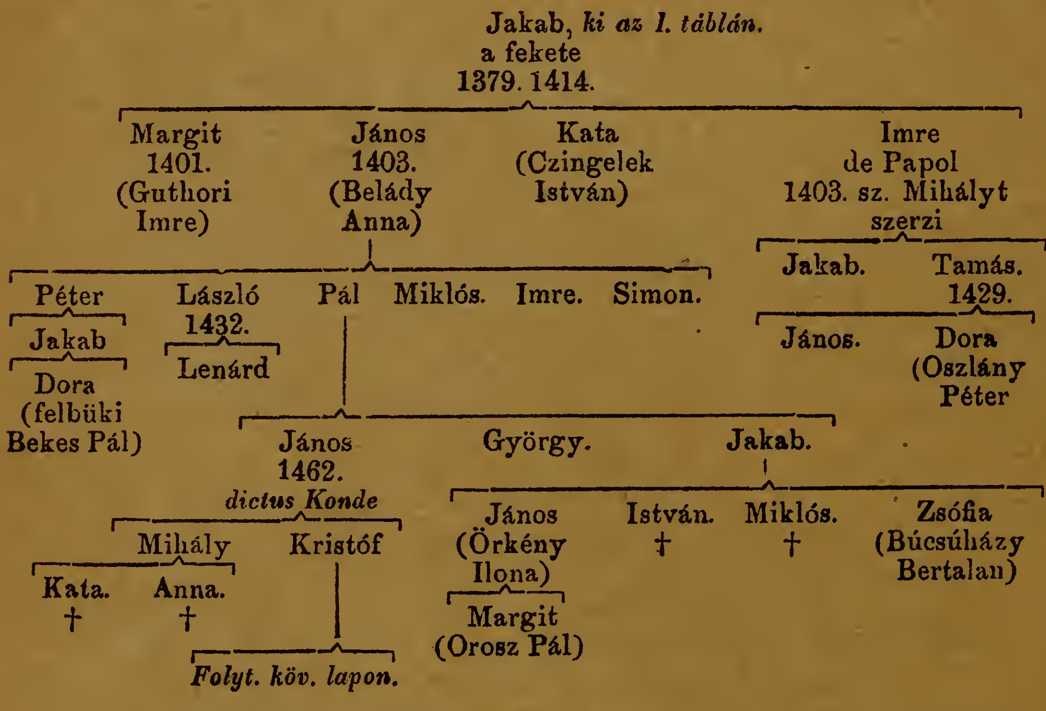
[7]) Jelenleg a pókateleki pompás kastélyt, melyet Kondé Miklós nagyváradi püspök a mult században épitetett, a haszonbérlő lakja.

[8]) Wagner Mss. — És Geneal. authent.

I. t á b l a.

II. t á b l a. *)

*) Más táblázaton I. Lázárnak fiaiúl M i h á l y és I s t v á n tétetnek, kik itt unokáiul állanak. — És P á l az 1462-ben élt J á n o s nak másutt az 1429-ben T a m á s n a k fiául tétetik, itt P á l fiául áll.

A család XIV. XV. századbeli viszonyaira több okleveleket lelünk okmány-tanunkban, nevezetesen az 1382. 1409. stb. évekből [1].

1432-ben László nagyságos Hederváry Györgynek udvarnoka, Pókateleki Jánosnak a fekete nevezetünek fia (*lásd II. táblán*) Zsigmond királytól kap czimert, mely oklevélben azonban a czimer csak lefestve, de nem egyszersmind leirva van [2].

Ugy látszik — az egyik ágazat, mely az I. táblán kihalásaig folyik, — mind végig csak a Zomor vezeték-névvel és a közös pókateleki előnévvel élt; e néven leljük Jánost, ki előbb kir. ügy-igazgató, utóbb 1562-ki octob. 26-tól kir. személynök lön. 1568-ban 200 frtot fizetési szaporitást kapott; és viselte e hivatalt 1569-ig [3]. — 1552-ben a Forgách családtól elvett javakból ötven telket kapott, de az ő mag-

[1]) Fejér Cod. Diplom. tom. X. vol. IV. pag. 714.

[2]) Fejér Cod. Diplom. tom. X. vol. VII. p. 572., hol az oklevélben iratik „Ladislao filio Joannis dicti Fekete de Pókatelek, familiari magnif. Georgii Hederváry".

[3]) Lendvay Catalogus Pers. Ms.

vaszakadtán az ismét a Forgách családra szállott. Részt vett a Mérey Mihály s társai által szerkesztett 'Quadripartitum' készitésében.

A másik táblázaton álló ágazat viselé mintegy a XV. század közepétől a Kondé nevet. Egy származati táblázat szerint Pálnak fia János neveztetett először e néven. Ez ágból

Lázár Pozsony megye alispánja volt 1741-ben [1]).

Nem birván a legutóbbi három nemzedék leszármazási rendjét, a mult század második felében és e században élők közűl csak az ismertebbeket emlithetem fel:

Kondé Miklós előbb szepesi kanonok, innen 1773-ban esztergami kanonok, majd kir. táb. ülnök, 1791-ben belgrádi fölszentelt czimz. püspök, az esztergami kerület püsp. helytartója, a hétszemélyes tábla ülnöke, végre 1800-ban n.-váradi püspökké neveztetett ki, 1801. april. 21. beiktattatott, 1802. dec. 18 án pedig meghalt, kora 70. évében [2]).

János 1760-ban a m. k. helytartóságnál a számvevő osztálynál másod számvevő.

István 1809-ben cs. k. tanácsossá neveztetett ki.

Ignácz 1810- 1815-ben a m. kir. helytartóságnál számvevőségi hivatalnok, és az országház inspectora.

József-Benedek 1810—1820-ban kir. udvarnok, és Esztergam, Komárom, Hont és Pozsony vármegyék táblabirája.

János 1825-ben már szintén a m. kir. helytartóságnál kezd hivataloskodni. 1841-ben már fogalmazó, 1844-ben már titkár volt; egyszersmind a m. nyugpénz-intézet ülnöke.

A Kondé családból István 1721-ben Trencsin megyében Beczkón székelt.

---

[1]) Lehoczky Stemmat. I. 203.

[2]) L. Tertina Memoria inauguralis Ill. Rev. D. Nicolai Kondé etc. Debrecini 1802.

A család czimere itt följebb láthatólag — mint azt Kondé Miklós czimeréről rajzoltatám — a paizs fehér udvarában hármas zöld domb közepsőjén nyugvó korona s azon könyöklő pánczélos kar, kivont kardot tartva, és a kar két keresztbe lőtt nyillal van átlőve; a paizs jobboldali szögletében aranycsillag, a baloldaliban ezüst félhold ragyog [1]. A paizsfölötti sisak koronáján szintén a leirt kar nyillal átlőve, és kivont kardot tartva látható. A sisakról kétfelé szokásos foszladék hullámzik le.

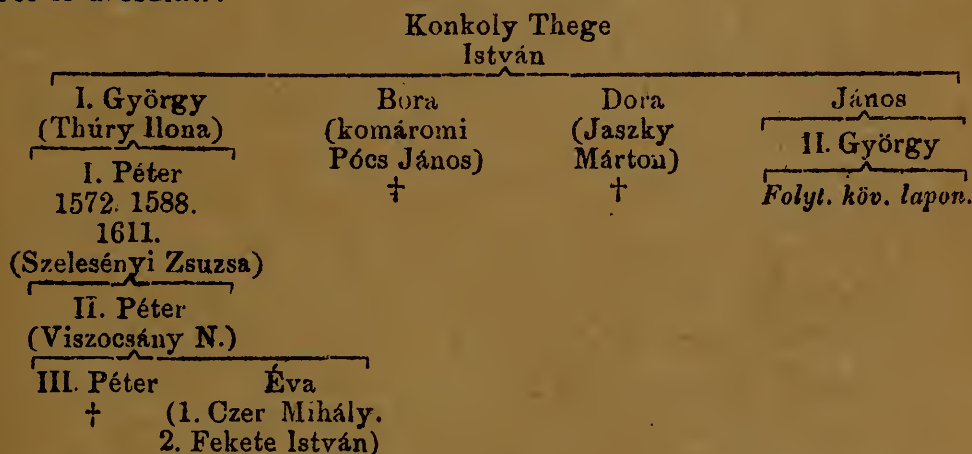
Konderczy család. Közűlök Konderczy György 1622-ben Zala vármegye szolgabirája volt [2].

Kondor család. (Felső-őri.) Egyike azon vasmegyei családoknak, melyek 1582-ben Rudolf királytól Felső-Őr helységre uj királyi adományt nyertek. *Lásd Zambó család.*

Kondor nevű család Szatmár megyének is nemessége sorába számitatik.

Konkoly Thege család. Komárom vármegye egyik legrégiebb adományos nemes családa. Már 1485-ben a marczelházi Posár család részére Komárom megyei Marczelháza, Madar helységek, valamint Páth és Gyarmat puszták iránt kelt adomány-levélben iktatási egyik királyi emberűl Konkoly Albert neveztetik meg [3]. Ennek egyik unokája

Konkoly Thege István a XVI. század elején élt, kitől a mult század közepeig — hol családfánk megszakad — következőleg [4] sarjadzott le a család:

[1] Pókatelekén a családi kastélyon póka czimer van, mint az 1858-ki vasárnapi ujságban olvasom, mi okból és hogyan, miután Kondé Miklós püspök az itt adott czimert viselé? — nem tudhatom.

[2] 1622-ki 36. törv. cz.

[3] Gr. Teleki Hunyadiak kora XII. 278. — Trencsin sz. kir. városának pedig 1577-ben birája Konkoly Pál volt.

[4] Ex Processu tabulari Fekete-iano contra Tajnay-anos.

II. György, *ki az előbbi lapon.*

János | I. István | Mihály | Kata (Kis másképp Tolnay György) | Erzse (udvardi Szabó István) | Zsófia (Gazdag István)

Mihály gyermekei: Lidia (Morócz István) | Éva (Kis Ferencz)

I. István gyermekei: II. István | Zsuzsa (Pajor Lukács)

II. István gyermekei: István. | György. | Kata.

János gyermekei: idősb László (Hatvany Teréz) | Erzse (Dallos Albert)

idősb László gyermekei: Julianna (Szluha Fer.) | János (Blaskovits Erzse) | ifj. László

János leánya: Erzse (Tajnay Károly)

ifj. László leánya: Julianna (Ordódy György)

Ugy látszik I. Péter az, ki 1602-ben Básta császári vezér alatt Erdélyben hajdúk (gyalogság) kapitánya volt [1].

A táblázaton álló törzsnek csak két fia lévén, és két leánya magnélkül halván el, az összes atyai és anyai birtok kétfelé ment; mely Jánosnak unokáinál már hatfelé oszlott, míg a György ágán II. Péter fia magnélkül halván, leánya Éva Fekete Istvánné, egész jószágát át adta idősb Lászlónak, kitől egyrészben leány-ágon a Tajnay-ak származnak, és kinek egyik leánya báró Szluha Ferencznek neje 1728-ban már a Komárom megyei mind két gyallai birtokba adománylevél szerzése mellett beiktattatott [2], ellentmondván Konkoly István, de később ellentmondását visszahuzta.

1697-ben Konkoly László, Mihály, és István a leány-ágat Gyalla és Aba puszták birtokából ki akarván rekeszteni, Konkoly Zsuzsánna Császár Imre hitvese ellen pert kezdenek.

1752-ben Gazdag Sára Jókay Sámuel özvegye, Konkoly Zsófia fiának Gazdag Jánosnak [3]) leánya Konkoly jogon erőtlenitő pert kezd báró Babocsay Ignácz, mint Szluha Eleonora nejétől származó gyermekei gyámja ellen.

---

[1]) Wolph. Bethlen Hist. V. 102. — Gr. Mikó Imre Erdélyi történelmi adatok I. 67.

[2]) Fényes Elek Komárom várm. 123.

[3]) Ennek atyja a táblázaton álló Gazdag István.

1767-ben a Konkoly leány-ág pert kezd az előbbeni per végrehajtása megigazitására. Ugyancsak a leány-ág Jókay Sámuel fölperessége alatt uj itéleti parancsot nyervén, perbe idézi a Tajnay-akat hasonlóul a Konkolyféle örökösöket [1]. Megjegyzendő még, hogy I. Györgynek három leánya is, Katalin, Erzsébet és Zsófia illető részeiket Szluha Ferencznek adták el.

A Konkolyak most élő nemzedéke II. Istvánnak három fiától származik le, kiknek azonban nemzékrendi táblázatit nem birván, az utóbbi időkből csak a következőket emlithetjük meg névszerint:

Konkoly Balás 1839-ben Komárom vármegye szolgabirája volt

Konkoly Lajos 1839-ban Sopron vármegye főszolgabirája.

Konkolyi Károly 1846-ban magyar királyi testőr.

Konkoly János 1846-ban a 33-ik számú magyar gyalog ezredben hadnagy.

Konok család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családainak sorában áll [2].

Konstantin család. E családnév Szabolcs megye nemessége sorában emlitetik Fényes E. Geographiájában.

Konszky család. Konszky Gáspár 1625-, 1635- és 1638-ban a határvizsgáló bizottmány országgyülésileg kirendelt tagja [3].

Konszky Mihálynak Tauffenbach Annától leánya Dorottya Malakóczy Miklós neje volt.

Kontér család. (Ivánházi.) Kihalt család, melyből ivánházi Kontér István 1505-ben a rákosi országgyülésre Arad vármegye követe volt [4].

Konth család. *Lásd Hederváry cs.*

Konthó család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családainak egyike [5].

Konya család. *Lásd Zéchén cs.*

Kónya család. Dunántúli fejérmegyei nemes család. Kónya Márton 1727-ben kapott nevezett megyétől nemességéről nemesi bizonyitványt; 1769-ben mart. 15-én pedig unokái János, György, Márton, és másik Márton kaptak szintén azon megyétől nemesi bizonyság-levelet, mely szerint ily leszármazás áll:

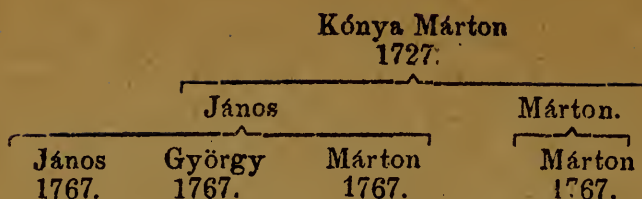
[1] Fényes id. h.

[2] Szirmay Com. Zemplin not. top. 114.

[3] 1625 : 23-ik, 1635 : 58-ik és 1638 : 42-ik törv. cz.

[4] Jászay P. A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 158.

[5] Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.

Kónya család. (Egerpataki.) Erdélyi család, közűlök Domokos Felső-Fejér megyében irnok 1848-ban.

Kónya család. (Sz.-Kocsárdi.) szintén Erdély családa. Közűlök János Aranyosszék rectif. biztosa 1794-ben. Zsigmond ugyanott altörvényszéki biró. István ugyanott ügyvéd.

Kónya család. (Zágoni.) Közűlök István 1815—1848. Károly-Fejérvárott városi hivatalnok.

Konyár család. Ebből Konyár vagy Konyári János 1528-ban Szapolyai híve [1]).

Konyhás család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családa [2]).

Kónyi család. Közűlök Kónyi László 1445-ben Bereg megye nemessége képviselője a pesti országgyülés végzeményeinek sikeresitésére czélzó javaslatok végett összegyült tanácskózmánynak [3]).

A mult század végén egy Kónyi János nevezetü irónk is volt, ki kivált adomás gyüjteményei és egyéb művei által nagy népszerűségben részesült [4]).

Koós család. Abauj, Gömör, Torna, Nógrád és Zemplin megyében találunk ily nevü családot. A legutóbb nevezett megyében e század elején birtokos Berzéken [5]).

Koós István 1694-ben Gyulaffy Györgytől bizonyos birtokrész kiváltására engedményt kap [6]).

Lévai Koós István 1815-ben Gömör megyében Jánosiban közbirtokos.

Koós Károly Torna megyében 1838-ban másod-, 1843-ban első-alispán.

Koós János Abauj megyében 1846-ban úti-biztos.

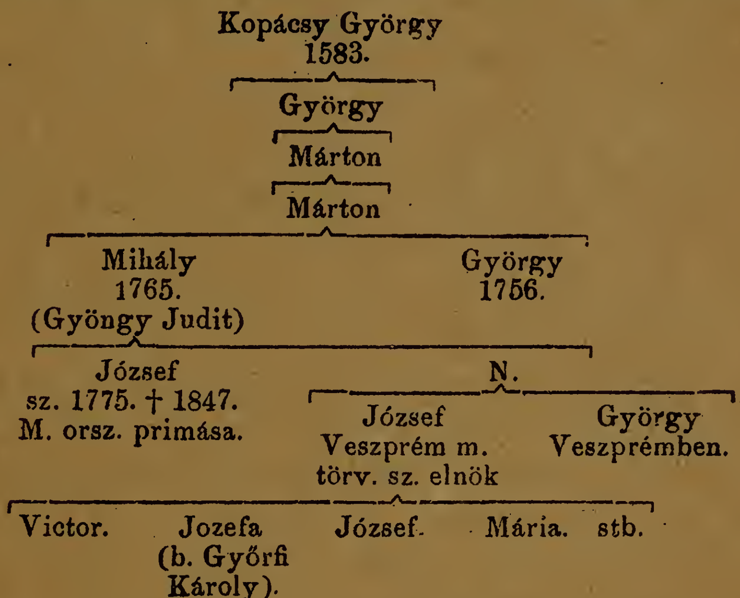
Koós Miklos Nógrád megyében előbb ügyvéd, 1850-ben cs.

---

[1]) Sperfogel Wagnernél 153.
[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.
[3]) Gr. Teleki Hunyadiak kora X. 168.
[4]) L. munkáit Danielik, Magyar irók II 155.
[5]) Szirmay C. Zemplin not. top. 114. 225.
[6]) Ms. Musaei fol. lat. 2340.

kir. járásbiró, jelenleg urbéri törvényszéki ülnök. Nejétől Kelemen Máriától egy fia, s egy leánya Jenny Koburg Lajosné élnek.

Kopácsy család. Már a XVI. században az első hirneves reformatorok közt tünt föl Kopácsy István, ki Perényi Gábornak udvari papja volt, és ettől Csernaka helységet kapta, melyben 1560-ban királyi adománynyal erősitetett meg [1]. Ezzel mily vérséges viszonyban állott Kopácsy György, kinek 1583-ban Pozsony megyében a szeptenczi hegyen nagy-szőlő nevü szőlőt adományozott [2], — nem tudjuk. Emlitett György 1583-ban (feria sexta proxima post festum b. Thomae apostoli) Aszáson is kir. adományt nyert. Ennek utódai Kopácsy Mihály és György 1765-ben jul. 5-én Zala vármegyétől nemesi bizonyitványt kapnak [3]; és ily leszármazást igazoltak:

E családból született 1775. május 20-án Veszprémben József, kinek atyja Kopácsy Mihály, anyja Gyöngy Judit volt; 1791-ben pappá lön. 1798-bán áldozár, majd tanár és püspöki titkár. 1806-ban veszprémi plébános és alesperes, 1807-ben veszpremi kanonok, 1813-ban simegi apát, hantai prépost, és székes főesperes, 1817-ben kir. táblai ülnök, 1819-ben hétszemélyes táblai ülnök, 1822-ben fejérvári, 1825-ben veszprémi püspök. 1838. dec. 15-én esztergami érsek, magyar ország primása, Esztergam vármegye főispánja stb., a magyar egyház egyik legjelesb főpapja. Meghalt 1847. sept. 17-én.

[1] Lányi Magyar föld egyház története I. köt. 111 lap.
[2] Liber Regius folio 352.
[3] Veszprém megyei levéltár.

Unoka-öcsese Kopácsy József 1841-ben Veszprém megyei másod alispán királyi táblai ülnökké neveztetett; utóbb 1850. után cs. kir. kerületi törv. széki tanácsos, és Veszprém megyei cs. kir. törv. széki elnök. Czimerük a paizs kék mezejében magas sziklára kapaszkodó szarvas.

Kopasz család. (Vádi.) Hunyad megyében birtokos család volt. Kopasz Dán és Mihály 1451-ben már mint nemesek nyerik adományba Vád, Nalácz s több jószágok.

Kopasz János 1531-ben jószágot veszít hűtlenségi bélyegen.

Demeter, János, Pál és László 1536-ban az alsó szilvási jószágot nyerik adományban.

A XVII. század közepén Demeter és János ünnepélyesen tiltakoznak, hogy Borbála nővérüknek nem adnak jószág-részt, ha szándéka szerint a nem nemes Almási Györgyhöz megy férjhez. — Ezekkel egy időben élt 1655. táján Dénes, és Kopasz Istvánné Macskási Anna.

Kopasz Anna Macskási Péterné 1697-ben halt meg.

A fiágat túlélte Kopasz Mária Bodoni Balásné, a ki 1702-ben halt meg, s a család sok jószága a Bodoni, Tordai, Henter, Naláczi, Buda s több leány-ágon lejött rokonok közt oszlott meg [1])

Kopay család. Közűlök György 1614-ben a Trencsin megyei lajstromokban fordul elő [2]).

Kopcsányi család. Szintén kihalt család. 1637-ben Kopcsányi Mihály pozsonyi nagyprépost és bakonybéli sz. Móricz apátja volt [3]).

1619-ben a Dóczyak tiltakoznak a barsmegyei Zsarnóczán egy teleknek Kopcsányi Gergely részére tett bevallás ellen a sz. benedeki Convent előtt.—1644-ben Nógrád megyében Kopcsányi György, Ferencz testvérek éltek, kiknek nővérűk Kopcsányi Borbála Bodonyiné egy elpusztult telket Bodonyban zálogba ád [4]). Borbála élt még 1695-ben is.

Kopcsár család. A Kopcsár vagy Kopachár család nyomait már szintén csak oklevelekben találjuk.

Kopachár Lukácsnak özvegye Borbála sz.-benedeki szőlőjét 1559-ben leányainak Borbálának Horváth Lőrincznének, és An-

---

[1]) B. Bornemisza család levéltárából Török Antal közlése után.
[2]) Szontagh D. közlése.
[3]) Péterffy Concilia. II. és Hevenesi Mss. F. XXI. 377.
[4]) Sz. benedeki Convent Nro 217 Protoc. P. p. 125.

nának Gyürky Jánosnénak vallja be örökösen [1]). Azonban ugyan e szőlőt nevezett Anna Gyürky Jánosné nővérének Borbálának adja át 1597-ben [2]).

Kophandel család. Kophandel Mátyás 1768-ban M.-Terézia király-asszony által emeltetett nemességre.

Czimere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobboldali osztály vörös mezejében zöld térről arany karó mellett zöld szőlőtőke virul, és róla három piros szőlőfürt csüng; az udvar jobb szögletében arany nap ragyog; a baloldali osztály kék udvarában egy fehér bárány ágaskodik, első lábaival ezüs horgonyt tartva, és hátulsó jobb lábát a horgony egyik alsó végére helyezve, a bárány feje fölött az udvar tetejében félhold ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából egy fekete medve nől ki, első lábaival egy arany méhkaptárt tartva, mely fölött három méh repked. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék [3]).

Kopó család. (Péterfalvi.) Ugocsa megyei kihalt nemes család. Péterfalvi Kopó Gergely 1519-ben birtokos volt Péterfalván [4]).

Kopoz család. Ugocsa megyében a Sásvárt biró Sásváry család egyik ágának neve. 1320-ban élt Kopoz Miklósnak fia István. *Lásd Sásváry cs.*

Kopócsy család. Szabolcs vármegye nemesrendű családainak sorába számitatik.

Koppányi család. Zala vármegye nemes családa. Közűlök Koppányi Ferencz 1837-ben Zala megye fő-adószedője volt.

Koppauer család. Koppauer Ignácz 1790-ben nyerte czimeres nemes levelét. Czimere négy részre osztott paizs, az 1-ső és 4-ik osztály vörös udvarában hármas halmon koronából kiemelkedő fehér egyszarvú áll. A 2- és 3-ik osztály kék udvarában jobbról balra rézsutosan egy arany csíkolat vonul le, melyen egy meztelen kard látható, a paizs két szegletében arany csillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából két sas-szárny között, melyek közűl a jobholdali vizirányban félig fehér, félig vörös, a másik félig kék, félig arany, fehér egyszarvú emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-vörös, balról arany-kék [5]).

Kopsó család. A Kopsó, Kopsa vagy Kopzó család Trencsin megye curialis nemes családai sorából való. Már 1666-ban a

---

[1]) Sz.-benedeki Convent. Nro 217. Protoc. P. p. 125.
[2]) Ugyanott Protoc. G p. 594. és Fasc. 37. nro 18.
[3]) Adami Scuta gentil. tom. V.
[4]) Szirmay C. Ugocsa p. 124.
[5]) Adami Scuta gentil. tom. V.

huorkai nemes birtokon találjuk. 1736-ban pedig az akkori nemesi vizsgálatkor András, János, Mihály, György és Dániel igazolák nemességüket Trencsin megye törvényszéke előtt. 1748-ban találjuk Jánost, id. és ifj. Andrást, Györgyöt, Dánielt és Miklóst.

1768-ban összeirattak Dániel, János fiaival Jánossal és Mihálylyal;—András öt fiával Jánossal, Andrással, Istvánnal, Györgygyel és Ádámmal, azután András és János, és ez utóbbinak két fia János és Imre.

1803-ban János három fiával Józseffel, Jánossal és Imrével, István fiával Jánossal, — Ádám fiaival Imrével és Andrással; ifj. János id. Imre fiával Jánossal; György és János.

1837-ben tizenkét férfi tagja iratott össze e családnak. Mindnyájan Huorkán laktak, kivévén a középső Jánost, ki 1803-ban Révfaluban lakott [1].

Kopunovics család. Kopunovics György és Simon testvérek 1791-ben II. Leopold királytól nyerik czimeres nemes levelüket.

Czimerük négyrészre osztott paizs, az 1-ső és 4-ik osztály fehér udvarában hármas zöld téren egy leláncczolt kappan áll A 2- és 3-ik osztály kék udvarában egy felforditott V. alakú arany szelemen (Balken) látszik, mely fölött az arany nap és ezüst félhold áll, alatta pedig egy fehér vár-torony emelkedik. A paizsfölötti sisak koronáján hármas zöld halmon a leirt kappan áll, két elefánt-ormány között, melyek közűl a jobboldali vizirányosan félig ezüst, félig vörös, a másik félig kék, félig arany. Foszladék jobbról ezüst-vörösi balról arany-kék [2])

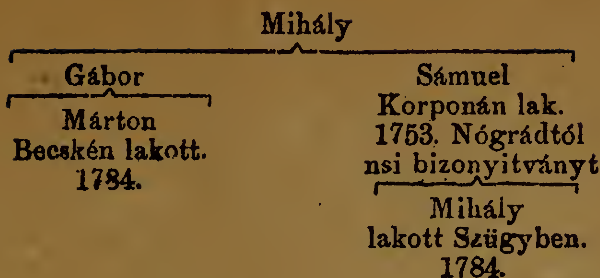
Korcsek család. Korcsek Mihály — mint egy előttem fekvő táblázat mutatja — Korponán született, és állitólag kihirdetett nemes volt. Ennek fia Tamás Bozókon születik 1696-ban; ennek fia János Nógrád megyében született Rimóczon 1732-ben, ennek fia Mihály Sz.-Iványon szül. 1761-ben; ennek fia ismét Mihály ki 1804-ben született, és ily leszármazás mellett nemessége kimutatásában fáradozott 1840. tájban.

Egy másik táblázat Korcsek családbeli ily ágazatot tüntet fel:

---

[1]) Szontagh D. közlése szerint.

[2]) Adami Scuta gentil. tom. V.

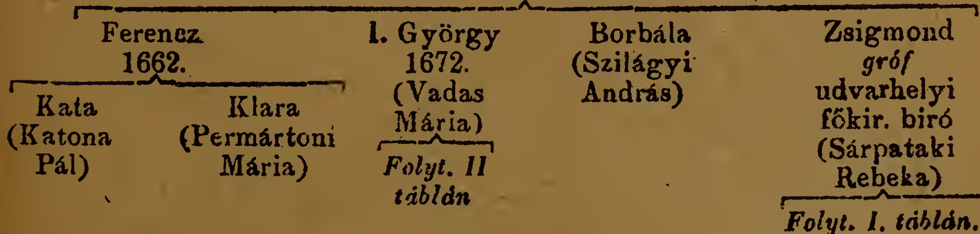
Ezeknek igazolási pörük volt egy 1783-ki nov. 6-án kelt helytartósági rendelet folytán. 1784-ki febr. 9-én Liptó megyétől nyertek nemesi bizonyitványt, mely Nógrád megyében azon évi april. 27-én tartott közgyülésben hirdettetett.

Korcsek Márton 1732-ben Nógrád megyében mint jövevény a vizsgálat alá veendő nemesek sorába iratott, de mint másunnan látjuk [1]), e Mártonnak másik neve Nemes volt, és a beharfalvi Nemes családhoz tartozott. *Lásd Nemes cs.*

Korcsma család. Szabolcs vármegye nemes rendű családai közé sorozza Fényes E. Geographiájában.

Korcsmáros család. Vas vármegye nemessége sorában áll szintén Fényes E. Geographiája szerint.

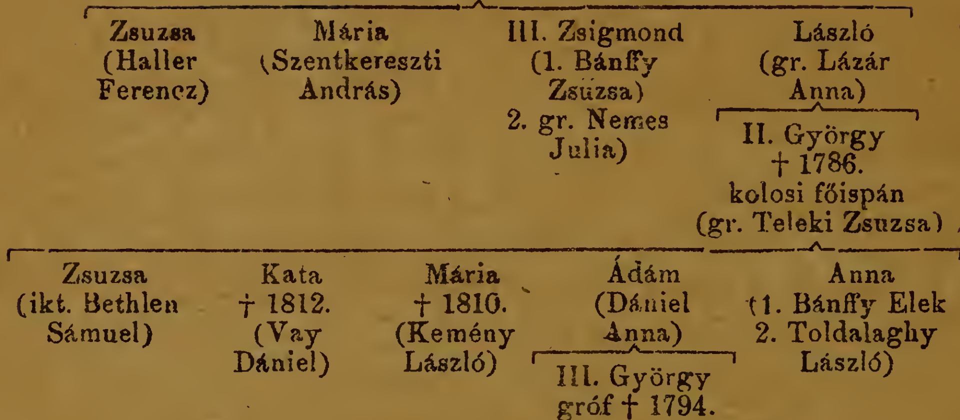
Korda család. (Boros-jenői gróf † és nemes.) Mint Kővári is irja [2]) a család állitólagosan Olaszországból eredt I. Károly magyar király korában Magyarországba, hol főleg Szatmár megyében települtek meg, innen a nemzeti fejedelmek alatt egy ág beszakadt Erdélybe Korda Mihály által, kinek neje Macskási Margit volt; és kinek unokája Zsigmond 1655—1668. huszti kapitányságot viselt. Ettől kezdve az erdélyi ágazat igy sarjadzott le:

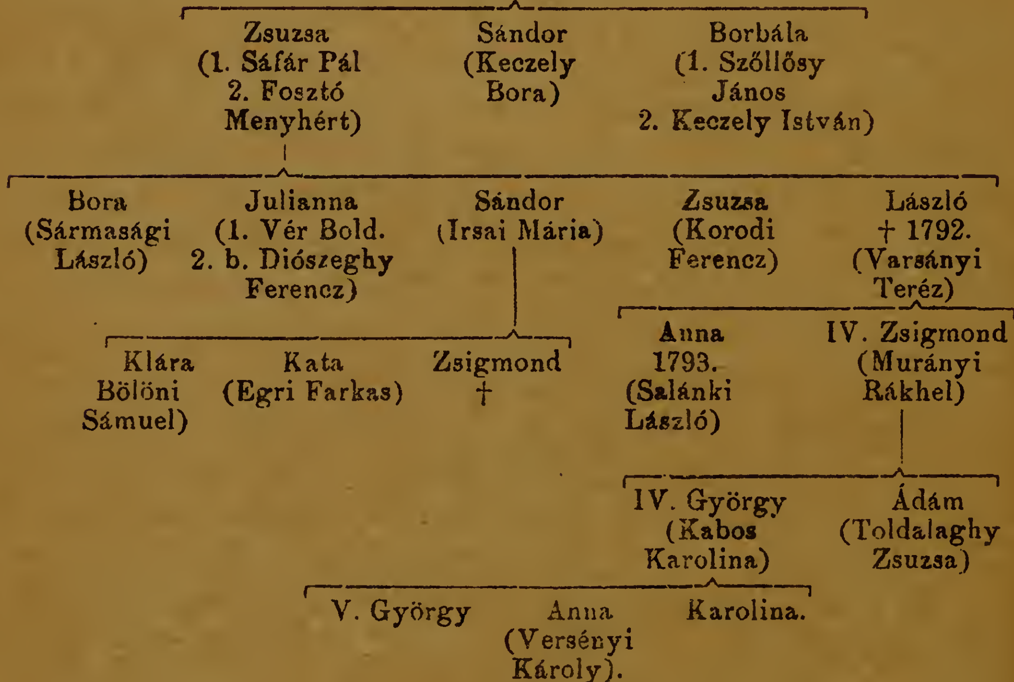
[1]) Haan, Jena Hungarica p. 86

[2]) Erdély nevez. csal. 157.

I. t á b l a.

II. t á b l a.

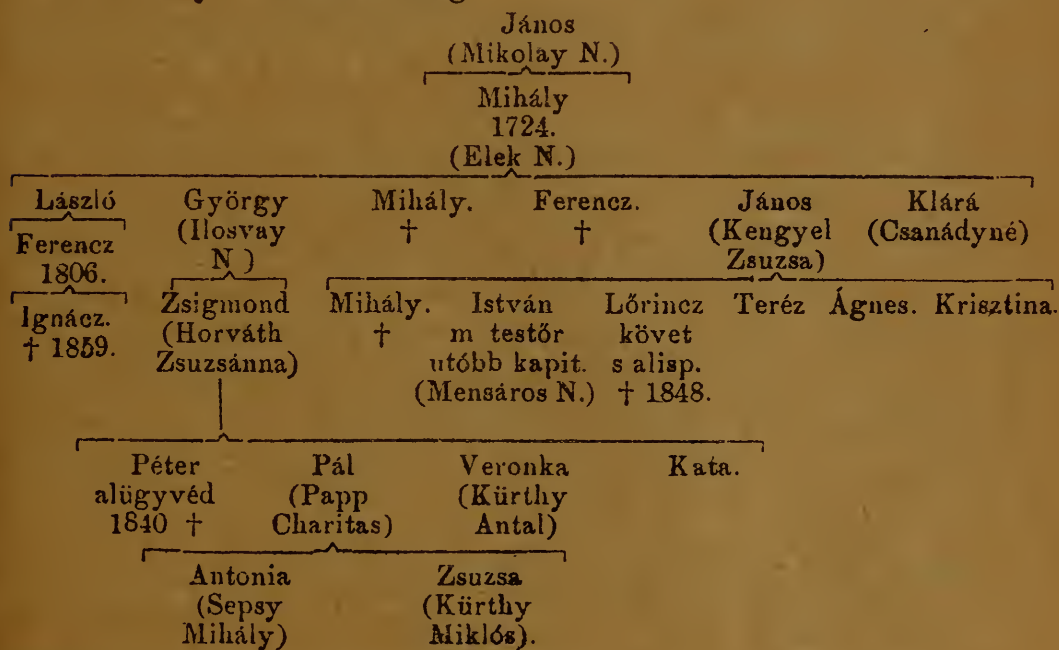
Erdélyben a család eredeti jószágai H i d a l m á s és egyébek voltak innen h i d-a l m á s i előnévvel is éltek. Vagyonosságukat jó házasságaik növelék; igy I. Z s i g m o n d mind két neje gazdag volt. Fia II. Z s i g m o n d, mint a gazdag és befolyásos gr. Apor István foga-

dott fia szép birtokra tesz szert, udvarhelyszéki fő királybiró lesz [1]), és grófságot vesz [2]).

A III. Zsigmond második neje, gr. Nemes Julia († 1696. tájt) egyike kora legmíveltebb asszonyainak, hatvankét évig élt özvegyen, és mint ilyen a hagyomány szerint — irja Kővári: — egykor Udvarhelyszék fő-királybiróságra a legtöbb szavazatot nyeri. Ugyanosak ez ágban II. György a kolosi főispán († 1786.) nejével tábornok Teleki Ádám leányával ismét szép jószágot kap. Azonban e Györgynek unokájában III. Györgyben 1794-ben a grófi ág kihalt; és igy a 113 helységbeli részint egész, részint részjószágok a leány-ágra, főleg Toldalaghynéra és ezentúl az iktari Betlenekre háromlottak.

Másik ág — mely a nemesi rendben maradt — hivatalt kevessé viselt; és jelenleg csak az egy V. Györgyben függ az egész család reménye, minthogy két fitestvére a forradalomban esett el.

A magyarországi Szatmár megyei ág, melyből Mihály 1717-ben Tunyógon birtokrészt egy malommal együtt kir. adományban kapott [3]), és 1724-ben Szatmár vármegye főszolgabirája volt [4]),—Korda Jánostól jő le következőleg:

[1]) Cserei Mihály Historiája 270. 412. 437.

[2]) Adami Ms. Musaei quart. lat. nro 182. szerint III. Zsigmond és testvére László lett 1730-ban báróvá; és ez adat azért látszik hitelesnek, mert Adami az udv. kanczellariai levéltárból meríté adatait. — Lehoczky Stemmat. I. 169. és II. 120. szerint 1733-ban lett a Korda család báróvá.

[3]) Szirmay Szatmár várm. II. 120.

[4]) Ugyanott I. köt. 134.

Ferencz birt Szatmár megyében Nyir-Medgyesen, Csengerben és Csenger-ujfaluban. Fia Ignácz 1859-ki sept. hóban halt meg, s benne a Korda család ez ága fi-ágon kifogyott.

Jánosnak fiai közűl István birtokos volt Vetésen, előbb m. kir. testőr, utóbb kapitány. Testvére

Lőrincz 1837-ben Szatmár vármegye főszolgabirája, utóbb alispán és országgyülési követ. Meghalt ezen pályáján Pozsonyban 1848-ban.

Péter 1840-ben Szatmár megye alügyésze volt.

A család e század elején birtokos még Kis-Mádán és Csáholyban, főlakhelye azonban Sima.

Vallásukra nézve helv.-reformata egyház hivei.

A család eldődei közűl nem szabad — habár végül is — megemlités nélkül hagynunk Korda Istvánt, ki 1503-ban II. Ulászló királytól Alsó-Rutkán szép jószágokat kapott adományban [1]).

Kordics család. Kordics László báró örököseinek a b. Maholányi János örökösei ellen inditott ügynek elintézését az 1715-ki országgyülés 67. törv. czikke szerint a nádorra bizta.

Koris család. Gömör megye nemes családai között foglal helyet [2]).

Koritsánszky család. Koritsánszky György 1797-ben I. Ferencz királytól nyerte czimeres nemeslevelét.

Czimere négy részre osztott paizs, az 1-ső és 4-ik osztály arany mezejének közepén vizirányosan egy vörös csíkolat, és azon fekvő kivont kard, a csíkolat fölött pedig egy kosár gyümölcs, alatta egy kosárban virágok láthatók. A 2- és 3-ik osztály kék mezejében hármas fehér sziklákon fehér szárnyas ló (pegazus) ugrik. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett sas-szárny között arany oroszlán nől ki, ki, első jobb lábával kivont kardot, a másikkal három búza kalászt tart. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék [3]).

Korláth család. (Alsó-kálosai.) Gömör megyei régiebb család, mely Alsó-Kálosa-ról irta előnevét.

1458-ban Korláth Péter Saskewben lakozó, a Szilágyi Erzsébet s fiai, és más részről a Gara nemzetség közt kötött szerződés szerint Gara család híve volt [4]).

---

[1]) Budai Fer. Hist. lex. II. 489.

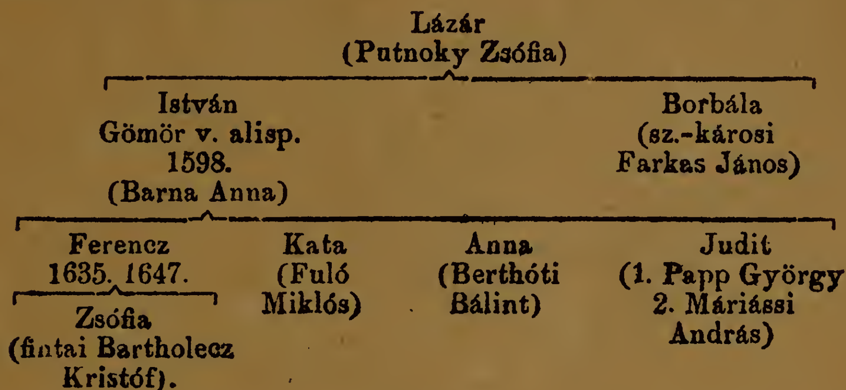
[2]) Bartholomaeides C. Gömör. p. 144.

[3]) Adami Scuta gentil. tom. V.

[4]) Teleki Hunyadiak kora X. 569.

Korláth Mihály 1548-ban Wittenbergában tanult [1]. 1556-ban Huszt vára kapitánya volt [2].

Ezután találjuk Korláth Lázárt, kinek néhány izén ivadékát következőleg [3] ismerjük:

Lázárnak fia István Gömör vármegyének 1598-ban alispánja volt [4]; egyszersmind Szendrő vára kapitányául is iratik. Élt még 1623-ban is. Fia

Ferencz 1635-ben a száraz-vámok eltörlésére egy országgyülési választmányi tag a 72-ik törv. czikk szerint; valamint ugyan az 1647-ben is a 91. törv. czikk szerint.

Ez ag alsó-kálosai előnévvel élt.

Azonban találunk még egy ágazatot, melynek Bényei előnevét olvassuk. Ezen szintén nehány izen csak a mult század közepéig terjedő családfa a följebbi családfával egy előttem fekvő táblázaton ugy áll összefüggésben, hogy a följebbi táblán álló Istvánnak egy János nevű testvérétől hozatik le, azonban e János Istvánnal együtt eme táblázaton nem Lázárnak, hanem Mihálynak fiául tétetik, és Mihálynak atyja lett volna János, kitől a nemzékrend [5] igy folyik le:

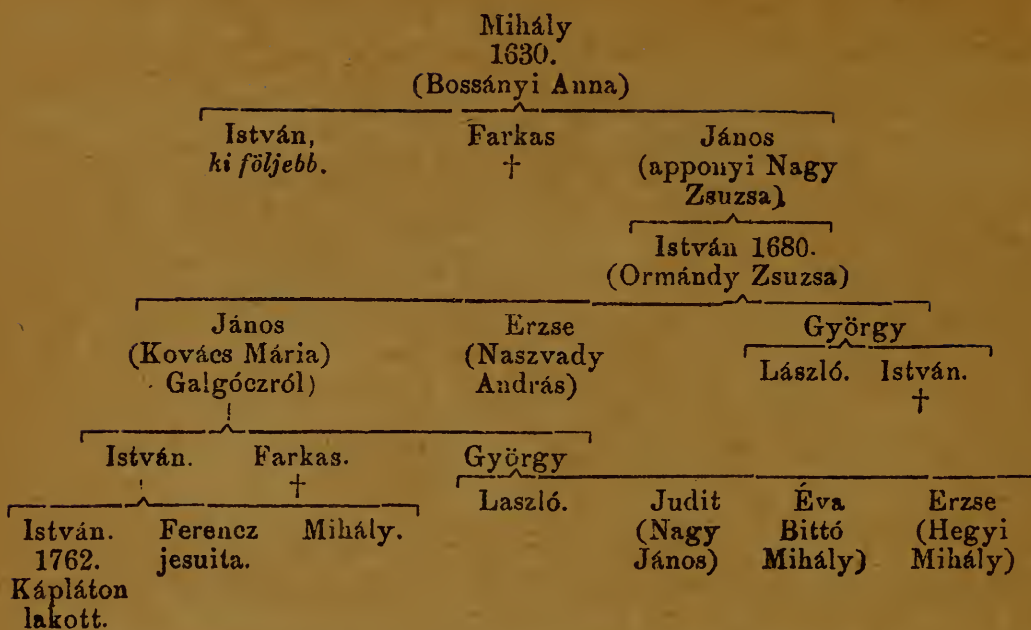
[1] Bartholomaeides. Memoria ungarorum, qui Wittebergae etc. pag. 24.

[2] Bethlen Wolph. Hist I. 595.

[3] Wagner Mss. tom LXX.

[4] Bartholomaeides C. Gömör p. 757. — Azonban e szerző „Memoria Ungarorum“ czimű munkájában p. 24. azt véli, hogy ez István a Wittebergben tanult Mihálynak lett volna fia. Ellenben a Geneal. authent. I. is István Jánossal együtt Mihály fiául, és Lázár unokájául iratik, de ez utóbbi adat Mihályt, az apát, nem 1548-ban, hanem 1630-ban élteti, és igy más Mihályt ért.

[5] Wagner id. Kézirat 206. lap. és Geneal. authent. tom. I.

Ez ágazatnak Bényei előneve alatt tán inkább a Gömör megyei Benya vagy Bena helységet kell értenünk, mintsem a Pest megyei Bénye helységet; miután a Korláth család főleg e megyében látszik honosnak.

Egyébiránt székel e család Ung megyében is, hol Korláth György 1845-ben megyei számvevő volt.

Korláthkeőy család. (Korláthkeői †.) Egy törzsből ered a Bucsányi családdal; és igy a Huntpaznán nemzetségből Bodouktól veszi származását.

Idősb Bucsányi Oswald machói al-bán 1445-ben Ujlaky Miklóstól 4000 arany forinton vette meg s a Posony megyei (most romban heverő) Korláthkő várát, a Pozsony megyei Nádas, Nyitra megyei Jabloncza, Szent-György (Schandorf), Noveszko, Podhragye (most Lieszkov) helységekkel [1]; és 1447-ben ezek birtokában Hunyadi János kormányzó által is megerősitetett, és ugyan ekkor a vár környéke még Karkócz helységgel is megnagyobbitatott. 1479-ben már Oswáldnak csak neje Soóky Dorottya (Soóky Istvánnak leánya) élt.

Oswáldnak egyik fia az atyja által viselt báni hivatalról korláthkői Bánfy Mihálynak neveztetett, és ez hűtlenségi czimén Korláthkőt elvesztvén, az 1485-ben I. Mátyás király által kwinspergi Planker János német eredetü királyi udvari katonának adományoztatott, azonban ez adomány érvényre soha sem juthatott, mivel I. Oswaldnak másik fia Bucsányi II. Oswald, ki Zakynak is neveztetett, a vár

[1]) Hormayr Mednyánszky Taschenbuch 1834. foly 63.

birtokában megmaradt, és 1498-ban Korláthkewi bárónak irva fordul elő.

Ezen II. O s z v a l d 1502—1505-ben tatai és komáromi kapitány volt, és mint ilyen jelent meg az 1505-ki rákosi országgyülésen [1]). 1506-ban Ulászló követje volt a lengyelekhez [2]). 1512-ben dispensator regius-nak iratik. Ő 1486-ban a Berencsi várat és uradalmat örklé, és annak birtokába jött 1502-ben. Fiai J á n o s, ki 1493-ban Krakóban tanult [3]), és A n t a l ifjan haltak el; Z s i g m o n d 1535-ben követé testvéreit a sirba. Fenmaradt egyedül a negyedik fiu P é t e r, ki magát már bucsányi Korláthkőinek irá, és ki 1515-ben a lengyel congressuson vett részt, II. Ulászló király kanczellára, utóbb fő-ajtónálló volt, elesett 1526-ban Mohácsnál [4]). Benne fiágon kihalt a Korláthkewy család. — A családfa következő:

Oswald
machói al-bán
1447.

II. Oswáld tatai és komáromi várnagy 1505. (Sóoky Dora)	Mihály. 1485.	Zsófia (Hatnay Zsigmond)	Veronka (Apponyi György)	Kata (Répássy György)

II. Oswáld gyermekei:

Péter kir. ajtónálló elesett 1526. (guthi Országh Dora)	János 1493.	Antal. †	Krisztina (Majthényi István)	Bora (Hrussóy Jeromos)	Zsuzsa (Apponyi Péter)	Zsigmond † 1535.	Kata (Pongrácz Miklós)

Péter gyermekei:

Erzsébet (Nyáry Ferencz)	Anna (1. Erdődy István 2. Zekel Ferencz 3. Baracskay Pál).

I. Osváldnak három leánya volt; Z s ó f i a Hatnay vagy Budetini Zsigmondné, K á t a [5]) Répássy Györgyné, és V e r o n i k a Apponyi Györgyné. De ezek maradéka nem birá Korláthkőt.

[1]) Jászay Pál A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 157.

[2]) Engel Geschichte III. 132.

[3]) Regestrum Bursae Cracoviensis p. 20. (hol egyébiránt a kiadó azon tévedésben volt, mintha a K o r l á t h és K o r l á t h k ő i család egy volna, azért teheté csak jegyzésben hogy J á n o s vagy Osváldnak fia, vagy I s t v á n gömöri alispánnak fia volt, pedig már láttuk, hogy a gömöri alispán K o r l á t h, de n e m K o r l á t h k ő i családból volt.

[4]) Jászay id. h. 8 lap.—Buday Fer. Hist. lex. II. 486., hol atyjáról is van emlités.

[5]) Mednyánszky ezen Katát nem említi, ő csak két leányt nevez, Z s ó f i á t, és B o r b á l á t zabláthi Hrussói Jeromosnét, (*Lásd Kolosváry család*) ki a mi táblázatunkon II. Oswald leányául tétetik.

II. Oszvaldnak leányai Krisztina Majthényi Istvánné [1]; Zsuzsánna Apponyi Péterné, és Katalin szentmiklósi Pongrácz Miklósné [2].

Péternek leányai Erzsébet Nyáry Ferenczné, és Anna előbb Erdődy Istvánné, másodszor kevendi Zékel Ferenczné és harmadszor Baracskay Pálné, kik atyjok és nagybátyjok kihalása után Korlátkőt és Berencset örökölték; családi osztály-szerződések szerint Berencs a Nyáry-ak, Korláthkő az Apponyi és Pongrácz családé és ezek utódaié lön.

Kormány család. Kormány Ferencz 1790-ben czimeres levelet szerzett, és ez által nemesitetett meg.

Czimere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobboldali kék udvarban hármas zöld halmon arany grif ágaskodik, első lábaival hosszú lándzsát tartva; a baloldali aranyudvarban a jobb oldalból kinyuló fekete kétfejű sasnak csak fele testrésze látszik. A paizsfölötti sisak koronájából szintén arany grif emelkedik ki, az emlitett lándzsával. Foszladék jobbról arany-kék, balról arany-fekete [3].

Kormos család. Jelenleg Abauj, Szabolcs, Szatmár vármegyék nemes családai közé számitatik.

Hajdan Heves megyében a birtokos családok sorában találjuk, t. i. Kormos Fülöp azon megyei Fűzes helységbeli birtokát a sz. Ágoston-rendi szerzetesek egri kolostorának hagyományozta 1506-ban II. Ulászló király megegyezésével [4].

Ugocsa megyében szintén honos e család, mert e század elején Kormos István a péterfalvi közbirtokosok, — Kormos János pedig Nevetlenfalu közbirtokosai között olvasható [5].

Kormuth család. (Remete-poganyesti.) Kormuth Antal 1838-ban május 8án Csanád megyétől nyert nemesi bizonyitványát lakhelyén Krassó megyében 1841-ki január 7-ki közgyülésben hirdetteté ki.

Krassó megyéből ismét Arad megyébe költöztek, és birtokukat Remete-Poganyestet birja Patyárszky György.

---

[1]) Ezt szintén nem nevezi Mednyánszky, de igen a Geneal. auth. I., mely Szüllő Zsigmond fölperesnek báró Pongráczok elleni táblai perből vevé adatait.

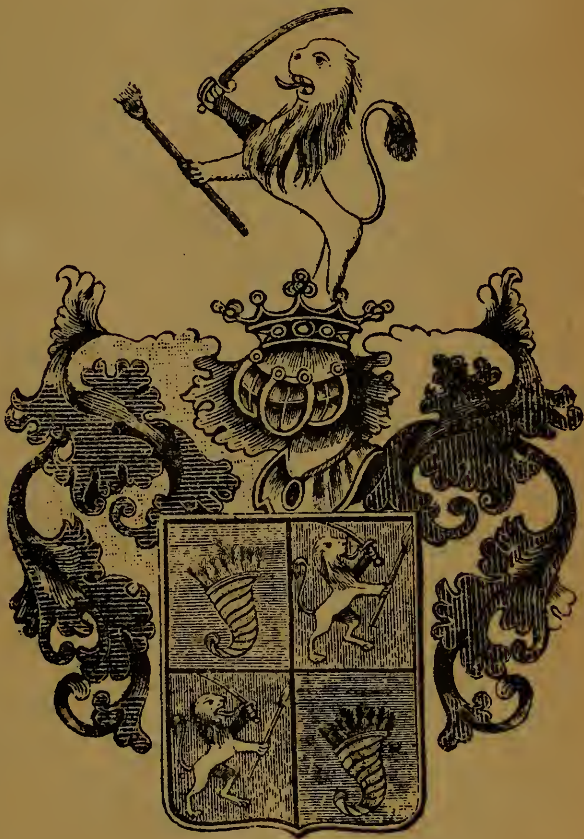
[2]) Mednyánszkynál, másutt Pongrácz Gáspár áll.

[3]) Adami Scuta gentil. tom V.

[4]) Budai Fer. Hist. lex. II. 486.

[5]) Szirmay C. Ugocsa p. 125. 171.

Korneli család. (Holdmézesi.) Aradmegyei birtokos család, melyből Korneli Márk előbb a poroszok elleni hadjáratban cs. kir., utóbb pedig a b.-gyulai uradalomban számos évig számvevő tisztségben szolgált. Ez állami szolgálatában tanusitott érdemeinek jutalmául II. Ferencz királytól 1794-ben czimeres nemeslevelet nyert,— állitólag ősi nemességében megerősitetett [1]; és ama czimeres levél Békes megye közgyülésén még 1794-ben kihirdettetett. Utóbb pedig 1804-ben aradmegyei Hold és Mézes nevü falukat Ambrús és József fiai neveikre is „Holdmézesi" előnévvel királyi adományban szerezte. Meghalt Márk mint több megyék táblabirája holdmézesi birtokán 1808-ki october 15-én.

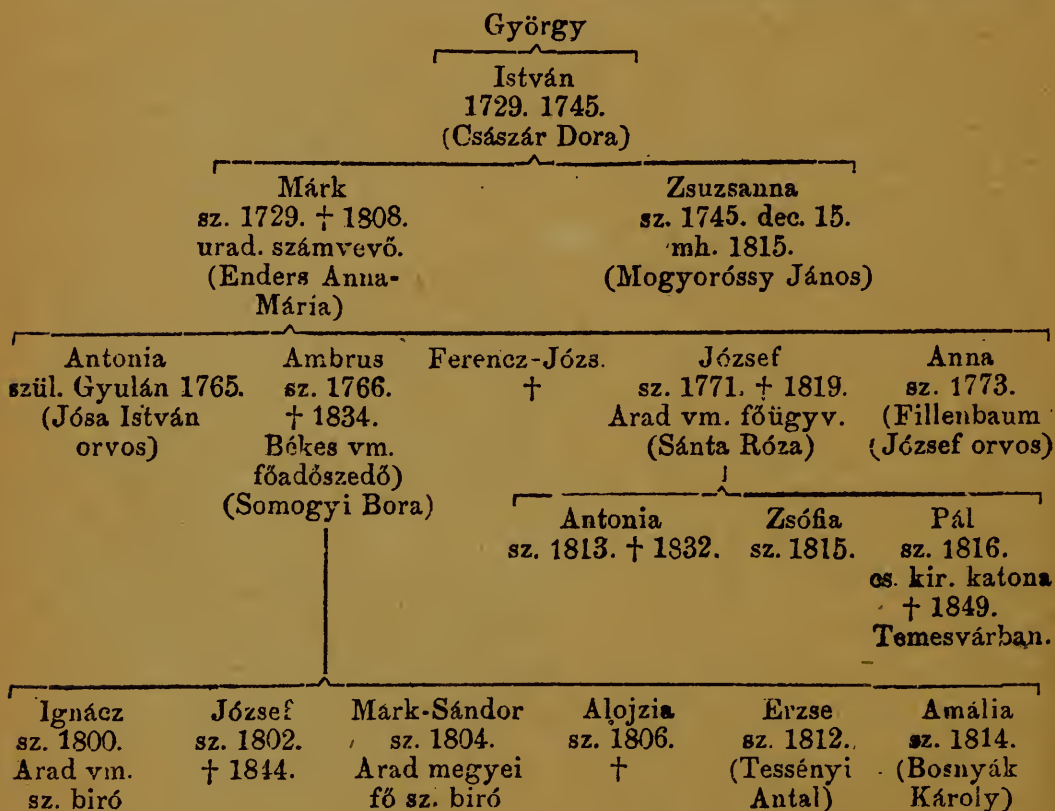
A családnak 1794-ben nyert czimere — mint itt a metszvény mutatja — egy keresztvágással négyfelé osztott paizs, melynek 1- és 4-ik kék udvarában arany bőség-szaru tele arany buza-kalászokkal látható; a 2- és 3-ik vörös udvarban ezüst oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot, a ballal egy égő fáklyát tart. A paizsfölötti si-

[1]) Ha a család állitmányait figyelembe vesszük, ezek szerint e család is eredetét a római törzsökben keresi. És állitólag már I. Mátyás király alatt egy törzs: Korneli György Szabács váránál tanusitott vitézségeért nemességet nyert ily czimerrel: a paizs alyján hullámzó folyamból (mint mondatik a Dunából) két első lábaival kiemelkedő és jobbra visszanéző egyszarvú uszik, feje fölött az ég boltozatán három nyolcz szegű csillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából jobbra egy szarvas-szarv, balra egy sas-szárny emelkedik ki, és ezek között hegyével fölfelé forditott meztelen kard, és vadászkürt áll, és a kard hegyén ismét egy csillag, a fölött pedig függőleges vonalban még kettő ragyog.— A mult században egy Korneli János szakolczai fi, jesuita volt, hogy e család ivadéka-e? — nem tudható.

sak koronájából szintén ezüst oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot, a másikkal égő fáklyát tart. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

Nemzékrende a családnak csak Korneli Györgytől ismeretes, ki az egyházi anyakönyvek tanusága nyomán Zala megyében előbb Vucsa-Gumilán, utóbb Bagonyán lakott. Ennek fia I s t v á n, kinek nejétől baksai Császár Dorottyától Bagonyán 1729. april. 16-án született a följebb nevezett M á r k.

Emlitett Györgytől kezdve a család leszármazása következő: [2])

Márknak gyermekei közűl, kik mindnyájan már Békes megyei Gyulán születtek: A m b r u s 1766-ki dec. 8-án született és Békes megyének számos évig fő-adószedője, egy izben pedig országgyülési követe volt. Meghalt Gyulán 1834. évi mart. 10-én. Testvére J ó z s e f (szül. 1771.) előbb a megyei felkelő nemes sereg főhadnagya, utóbb Arad vármegye tiszti főügyésze volt.

Ambrúsnak gyermekei közűl I g n á c z [3]) és S á n d o r több évig Arad megyében al- és főszolgabiróságot viseltek.

---

[1]) Collect. Herald. fol. 134. és Adami Scuta gentil. tom. V.

[2]) Mogyoróssy id. János szives közlése szerint.

[3]) Ez 1829-ben aljegyző volt.

Márknak leányai közűl Antonia Jósa István Szabolcs megyei főorvos neje, kinek fia Jósa Péter a cs. kir. semmitő törv. szék ülnöke. Anna Fillenbaum Ferencz előbb szegedi, utóbb Erdélyben zalathnai főorvos neje [1]).

Ambrúsnak leányai közűl Amália Bosnyák Károly Arad megyében 1838—41. volt alszolgabiró.

Korna - Lehotay család. Zemplin megye czimerleveles nemes családainak egyike [2]).

Kornis család. (Göncz-ruszkai, gróf.) Eredetéről különböznek a vélemények [3]), de oklevél igazolja magyar származásukat, mely szerint a XIV. század elején a Thobajdi családból vevék kiágazásukat. Ugyan is Isypi Péter az Abaujban fekvő Ruszkát Debrő Istvánnak véghagyományozza, de miután ez nótáztatott, uj véghagyományt szerez, és abban Ruszka helység birtokosaivá Thobajd Bertalan és általa testvéreit Thobaydi Antalt és Cornist tevé, mely hagyományt Zsigmond király 1403-ki nov. 5-én kelt kiváltság-levelében megerősité [4]). E Thobaydi Cornistól vevé a család kétségkivül a Kornis nevezetet, és igy jutott ősi előnevéhez is, a göncz-ruszkai praedicatumhoz. Nevezett Cornis-nak gyermekei már atyjok nevéről Kornisoknak neveztetnek. És igy fordúl elő már nevezett Cornisnak fia 1445-ben: Cornys János mint az Abauj megyei nemesség egyik követe, ki azon pontokat szintén aláirá, melyeket Rozgonyi György országbiró, és pelsőczi Bebek Imre a felső magyarországi részek kapitányai, valamint dobrai Barczal Miklós Giskra Jánosnak csakugyan a mondott részek kapitányának meghatalmazottjával és azon részek nemességével és városai küldötteivel tartott közgyülés folytán a legutóbbi

---

[1]) Ezeknek gyermekei 1. Fillenbaum Ferencz cs. kir. szebeni főtörvényszéki tanácsos. 2. Károly. 3. Amália.

[2]) Szirmay C Zemplin. not. top 114.

[3]) Mikola Hist. geneal. Transyl. 8. lap. nagyon helyesen irja, hogy e család 1393. táján Magyarországban Görcz-Ruszkán támad, mert itt veszi eredetét. Engel igen nagy tévedéssel francia eredetüeknek tartá. Mások orosz eredetről szólnak, de ez is csak annyiban áll, mennyiben Abauj, Bereg, Zemplin stb. megyékben Ruszka táján vannak orosz vagy jobban rusznyák lakosaink; kik között élt a Thobaydi magyar nemzetségből eredt Kornis család.

[4]) Huszti Vajvodae Transylv. pag. 94., hol az oklevélben Zsigmond király igy szól: „*Annuentes Petro de Isyp, ut ipse possessionem suam Ruszka vocatam Bartholomaeo de Thobayd et per eum Antonio et Cornisio de dicta Thobayd fratribus eiusdem Bartholomaei uterinis legandi dandi . . . . meram et omninodam habeat plenitudinem potestatis.*“

(1444-ki) pesti országgyülés végzeményeinek sikeresitésére és fentartására nézve megalapitának [1].

E Jánosnak fiai valószinűleg Kornis Benedek és Miklós.

Benedek 1500-ban leleszi prépost, drivesti püspök, a váradi püspök helytartója, előbb váczi kanonok volt, és innen lépett a premontrei szerzetbe. Nevezett évben tiltakozott Király-Helmecznek a Palóczy család részére tett adományzás ellen [2]. 1501-ben Kornys Benedek leleszi prépost nemes szegedy Marazty Mihály fiának Lászlónak szabadságot ád gyóntató-lelkészt maga számára választani [3]. 1502-ben már őt ruszkai Kornis Benedeknek találjuk irva, és egyszersmind egri megyei papnak nevezve, midőn Péter bibornok meghagyja a váczi püspöknek, hogy Benedeket a simonia-tól oldozza föl [4] Benedek testvére

Miklós 1480-ban élt. Ennek fiai János és Miklós.

Mielőtt a család leszármazási fáját, és az Erdélybe szakadás történetét megérintenők, meg kell jegyeznünk, hogy a család már valószinűleg Zsigmond királytól nyeré a nevére czélzó egyszarvú (unicornis) czimerét, mely a paizs kék mezejében hármas halmon ágaskodik, és mely a paizs fölötti sisak koronájából is kiemelkedőleg ismétlődik, mint azt itt a metszvény is már gróf czimerképen ábrázolja.

Abauj megyében birt Göncz-Ruszkán kivül, a család birtokai egyéb megyékbe is elterjedtek, igy Bihar megyében Papmező várat és uradalmat, Zaránd megyében Deszna várat tartozékaival, továbbá ezzel egy folytában a Belényesi jószágokat, Szatmár vármegyében a szinyér-váraljai örökséget birták [5].

Erdélybe Szapolyai János korában szakadt a család, és mint következtetni lehet Kornis I. Miklósnak fia János által, ki Szapolyainak mint királynak híve volt Ferdinand ellenében, ki első lakósa volt Erdélynek a családból, és mivel a székelyföldön Udvarhelyszékben nyert birtokokat, innen Székely-Kornisnak is neveztetett [6];

---

[1]) Gr. Teleki Józs. Hunyadiak kora X. köt. 168.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 316. 327.

[3]) Kaprinai Mss. B. tom. 43' p. 241.

[4]) Ugyanott p. 243.

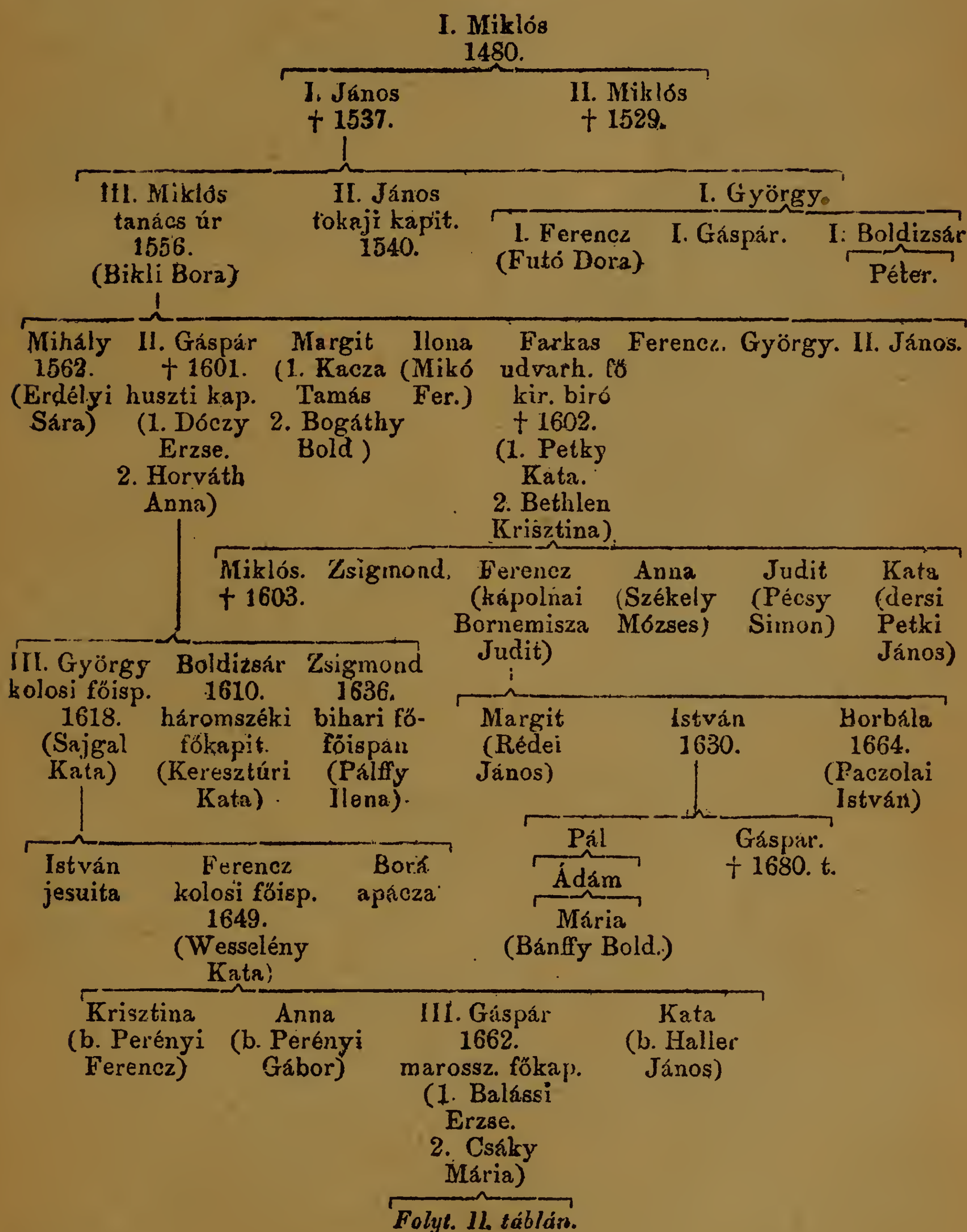
[5]) Mikola id. h. 8.

[6]) Ugyanott. Téved Kállay F. Székely nemzet 258. lapon, midőn azt véli, hogy a szentpáli és ruszkai Kornis két különböző család. Az előbbi (szentpáli) előnevüeket törzsökös székely családnak állitván.

és utódai homorod-szentpáli előnévvel is irák magukat. János 1537-ben Tokajnál a Tiszába veszett [1]).

A családfa következőleg jő le :

I. tábla.

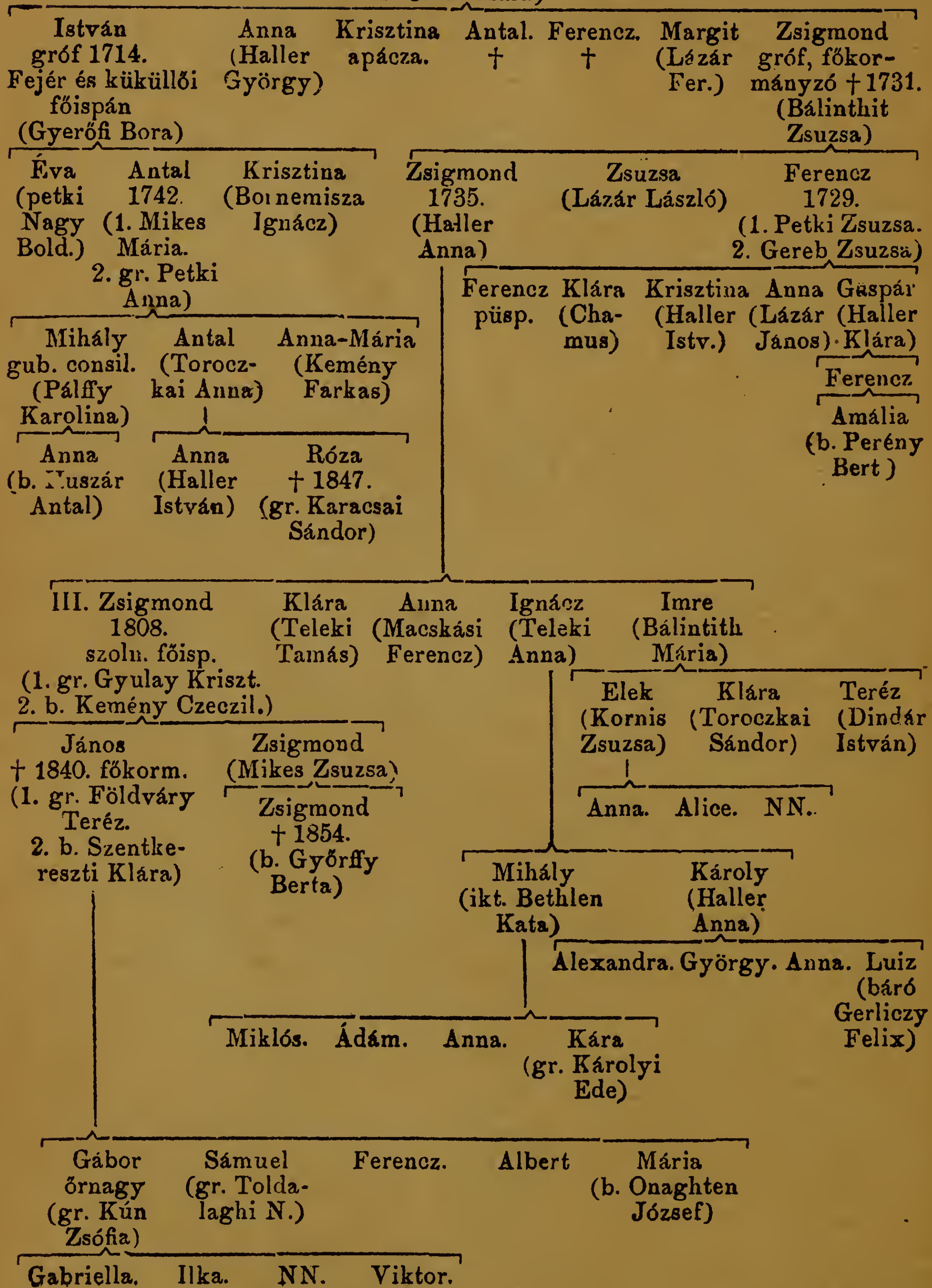

Folyt. II. táblán.

[1]) Zermegh Schwandtnernél II. 410.

II. tábla.

báró Gáspár, *ki az I. táblán.*
marossz. főkap. 1662.
(1. Balassi Erzse)
2. Csáki Mára)

A családfára visszatekintve, I. Miklósnak fiáról Jánosról már elmondtuk a történet reá vonatkozó adatait. Ennek testvére II. Miklós, ki már 1523-ban szerze Homoród-Szentpálon birtokot [1]; 1529-ben Báthori István I. Ferdinand vajdája által megfogatván, megöletik.

I. Jánosnak fiai közűl II. János [2] 1540-ben Tokaj vár kapitánya volt, midőn Budán Izabella királyné hűségére esküdt föl, miután Tokaj és több más vár is annak volt jegyben igérve [3].

III. Miklós 1548-ban a székelység részéről Martinuzzi mellé rendeltetik tanács úrnak a tordai gyülés által, 1556-ban Petrovics mellé rendeltetik hasonló minőségben [4]. Már 1540-ben Andrásy Mártonnal együtt vezeté a szászokat és székelyeket, a kivel Erdélyben Diód és Almás nevű várakat is elfoglalta a pártos Balassa Imrétől [5]. 1547-ben mint székely tiszt fordúl elő a Brassóiak perében [6]. E Miklós már a h.-szentpáli előnevet használta. Testvére I. György volt, ki unokájában Péterben halt ki.

Nevezett III. Miklósnak nejétől Bikli Borbálától következő gyermekei voltak: I. Mihály, II. Gáspár [7], Margit, Ilona, Farkas, Ferencz, György és János.

---

[1] Kővári szerint a gyula-fejérvári káptalan okmányai szerint; e káptalanban a családról 48 oklevél látható.

[2] E János nincs Kővári táblázatán, korát tekintve, ide helyhezhető.

[3] Budai Fer. Hist. lex. II. 486.

[4] Benkő Transylv. gen. I. 216. — Kállay id. h. 258.

[5] Budai Fer. id. h. I. 42.

[6] Pomarius Kállaynál id. h. 258.

[7] Ezen I. Gáspárt Mikolá id. h. Ferencznek a Futó Dorottya férjének fiáúl irja, és ugy hozá le tőle ágazatát. Itt Kővári táblázata szerint maradt e részben a nemzékrend.

I. Mihály, szintén Szent-Pálról irá előnevét. 1558. sept. 28-án a fejérvári gyülésben az adó számvitelére neveztetik ki [1]). Emlitetik az 1560- és 1566-ban tartott országgyülés végzéseiben is. 1562-ben János Zsigmond ellen a felkelő székelységgel tart, miért rövid ideig fogságba kerül [2]). 1569-ben Marosszéken Vadasdon két jobbágyos telket kapott. 1599-ben futással menekült. 1601-ben őt is Mihály vajda öleté meg [3]).

Farkas nagy tekintélyű ember a székelyek között, 1576-ban Báthori Istvánt a lengyel trónra kiséri. 1584-ben egyike azon követeknek Báthorihoz, kik a három elnök helyébe egy gubernátort kértek. 1595-ben a székelység egyik főkapitánya a feketehalmi táborban. 1599-ben Báthori Andrással tart., de az oláhok által elfogatik, és Mihály vajda katonái által a fejérvári börtönben megöletik [4]). Vallásra nézve az unitariát követé. Teste a morgói mezőn temettetett el, s fölébe kápolna emeltetett [5]). Egyik leánya Zalasdi Miklóshoz ment férjhez [6]). Fiai közűl

Miklós és Zsigmond, kik mind ketten Hom.-Sz.-Pálról irák neveiket, 1603-ban Székely Mózses részén a Bárczán estek el [7]). Ezeknek testvére

Ferencz 1609. táján Udvarhelyszék főkapitánya volt [8]). Nejétől kápolnai Bornemisza Judittól két leánya és egy fia István maradt, kinek azonban unokájában Ádámban ágazata kifogyott; mert nevezett Ádámnak csak leánya: Mária Bánffy Boldizsárné volt.

Vissza térünk III. Miklósnak fiához I. Gáspárhoz. Ez kora legtevékenyebb embere. 1570-ben Báthori István részéről Lengyelországban jár, hogy ott királylyá választatását előmozditsa. Utóbb Báthori Zsigmond alatt a törökkeli barátság fölbomlására szavazott. 1594 ben mint huszti kapitány, a törökkel beküldött tatárokkal Mármarosban megharczol. de csatát veszt [9]). Mint Báthori Zsigmond híve

---

[1]) Kállay id. h. 258.

[2]) Forgách Commentarii 298. V. ö. Wolph. Bethlen II. 20. — Kazy Hist. tom. I. 9.

[3]) Kazy Hist. I. p. 9.

[4]) Wolph. Bethlen. V. 2. 165. — Enyedi Pál Mikónál 179.

[5]) Mikola id. h. 9.

[6]) Wolph. Bethlen. V. 468.

[7]) Ugyanott V 408.

[8]) Kállay id. h. 258.

[9]) Wolph. Bethlen tom. III. 353. 356. 430.

több jószágot nyer, igy 1596. dec. 25-én Radnótot, honnan radnótinak is irá előnevét [1]). Eleinte Báthori András fejedelemmé választatásának ellene szavaz, utóbb beleegyez [2]). Ez időben Mihály vajda beütvén Erdélybe, ő küldetik Rudolfhoz segélyért, és igy megy Erdélybe Básta; erre Mihály vajda Kornis Gáspárt 1600-ban katonáival együtt összevagdaltatá [3]). Neje kettő volt, az első Dóczi Erzsébet, a második Horváth Anna, ki 1595-ben halt meg. Ezektől lettek gyermekei György, Boldizsár és Zsigmond. Ezek közűl.

Boldizsár már 1581-ben — mint Kővári megjegyzé — nagyságos úr. 1604-ben a székelység tábornoka levén, Belgiosotól parancsot kap, hogy a székelységet a fölkelt Bocskai ellen vezesse, de a székelység haza ment, szétoszlott; ő maga Magyarországba ment a német táborba [4]). Utóbb lecsendesülvén a hon, Erdélybe vissza megy. 1607-ben Báthori Zsigmond mellé tanácsossá [5]), 1608-ban háromszéki főkapitánnyá lesz. Szép nejét Báthori Gábor kisérgeté, miért Boldizsár több hasonló sorsú férjjel Báthori ellen össze esküszik, és azt személyesen fegyverrel megtámadják, de többekkel együtt elfogatik, és 1610-ben fejét veszti [6]). Neje Keresztúri Kata, gyermektelen lévén, Pozsonyba a Klarissa apáczák közé vonult [7]). Testvére

Zsigmond 1603-ban Bástával táboroz [8]); 1610-ben bátyjával együtt nótáztatván [9]), Magyarországba menekült, és 1611-ben Forgács Zsigmond alatt a császári haddal vissza ment [10]), és 1614-ben a nóta alól fölmentetett, mint Bihar megyei főispán, aranysarkantyús vitéz, tanácsos és hadvezér Bethlen Gábor és Rákóczy György alatt tekintélyes ember; 1636-ban mint I. Rákóczy György hadvezérе Sza-

---

[1]) Kővári id. h. Lásd róla oklevelet Fábián Arad várm. 223.
[2]) Wolph. Bethlen. IV. 217. 223. 406 Istvánffy 1686-ki kiadás 450—456
[3]) Wolph Bethlen tom. V. 3. 5. 35. — Mikó Erdélyi tört. adatok. I. 59.
[4]) Ugyanott VI. 29. 158. 167 178. 333.
[5]) 1607. 22. jan. art. 6. Kővári szerint.
[6]) 1610. mart. 25. art. 9. Ugyan az szerint.
[7]) Mikola nyilván irja Boldizsárról, hogy gyermeke nem maradt; e szavakkal „*Cujus vidua conjunx, si quidem prolibus carebat*" etc. És Mikola szerint Boldizsár testvérének Györgynek gyermekei voltak István, Ferencz és Borbála, nem pedig Boldizsáre; ez alapon ezen izt Kővāritól elütőleg közlém a családfán
[8]) Wolph. Betnlen V. 470.
[9]) Bojthi Gáspár Engelnél 399. — Lásd Exequiarum Caeremonialium stb. p. 145.
[10]) Kazy Hist. I. 92.

tánál a törökkel megütközik. 1607-ben in Contestatione Catholicorum a jesuiták eltörlése fölött aláirta magát bátyjával együtt [1]). Ő szerzé a Kornis jószágok nagy részét, igy Bihar megyében Papmezőt, Kerekesfalvát, 1636-ban Kápolnát, miket — gyermekei nem lévén nnoka — öcseire hagyományozott. Testvére

III. György, 1605-ben ő megy Simont a vajdaságba állitani, de vissza hivatik [2]) testvéreivel 1610-ben ő is nótáztatott, de 1615-ben fölmentetett [3]). Kolos megyének főispánja volt. Előnevét, mint testvérei is Ruszkáról irá. Nejétől Sajgal Katalintól egyik fia István jesuita, leánya Bora apácza; másik fia

Ferencz 1620-ban Csonka várát szerzi inscriptioképen 2000 frtban [4]). 1629-ben Homorod-Szent-Pálra királyi jogot viszen. 1648-1651-ben Dobokában és egyebütt igen sokat szerez. 1636-ban Kolos vármegye főispánja. Igen szent ember lévén, I. Rákóczy alatt gyanuba jött, hogy jesuita, és Bécsbe mindent megirna, ez okból mindent elkövetett megbuktatására, és majd ezer jobbágyot csikar el tőle. Igy forgatá ki Radnótból is, mit Ferencz Rákóczynak engedett 1649-ben, csak hogy a Wesselényiféle gyekei jószágokat, melyek nejére néztek, a fejedelem el ne vegye. 1653-ban megegyezését adta a jesuita rend eltörlésére [5]). II. Rákóczy György alatt 1657-ben tatár rabságbe esett; ebből 50,000 talléron válták ki, mi által a jószágok egy része zálogba kerül, pedig a váltság-összegnek csak felét fizették ki, az ország is negyedét fizetni igéré [6]). Haza szabadulván, szent fogadásból Olaszországba utazik, honnan hazafelé való utjában, Bécsben szélütésben meghalt, és ott temettetett el a ferencziek templomába. Nejétől Wesselényi Katalintól három leánya és egy fia maradt:

III. Gáspár, Kemény Jánosnak főbejárója lévén, részt vett a nagyszőllősi csatában, ezért 1662-ben nótáztatott [7]); de a másik évben fölmentetett, 1673-ban Marosszékben ujra főkapitány lett [8]). Szorgalmas szerző ember lévén, a fennebb elzálogitott javakból sokat kivált, igy Váralyát, Pálost, Gyekét; — Apaffitól is visszakap egy pár oly jószágot, mit Rákóczy vett el, mint Bozotát, és igy családát ismét helyre

---

[1]) Kállay id. h.
[2]) Wolph. Bethlen VI. 287.
[3]) 1615. febr. 27. art. 42.
[4]) 1620. IX. Liber regius. 65 l. Kővári szerint.
[5]) Kazy Hist. libro 8.
[6]) 1638. april. 9. art. 42. Kővári szerint.
[7]) Kazy libro 8.
[8]) Bethlen Miklós önéletirása, kiadta Szalay L.

hozá [1]). Ellenben Ruszkán a család utolsó még fen lévő birtokrészét is eladá gr. Csáky Istvánnak. E Gáspárt Mikola „l. báró Kornis de Göncz-Ruszka" nevezi.

Egy másik Gáspárt, (ki itt az I. táblázaton István fiául iratik) Cserei Mihály úgy tüntet föl, mint ki egyedül álla függetlenül Teleki Mihály ellenében, hivatalt nem fogada el, sőt egykor Fogarasban a fejedelem asztalánál Telekivel összetüzvén, ezt buzogányával fenyegeté. Nem sokára hirtelen és gyanús halállal mult ki 1680. tájban nőtelenül [2]).

III. Gáspárnak több gyermekei közűl István és Zsigmond indit ujra két ágazatot. Mindkettő a Rákóczy forradalom ellenese. Amaz val. belső titk. tanácsos, és fő kam. mester, 27 évig erdélyi tartományi biztos, az 1741-ki erdélyi országgyülésen a RRdek elnöke. 1705—9. inspector commissarius Rabutin cs. tábornok mellett, 1710-ben tanácsos, 1713-ban lett küküllői főispán, 1719-ben Fejér megyei főispán, gubern. tanácsos és kamarás. Meghalt 1741-ben [3]). Neje Mikes Mária grófnő volt. Testvére Zsigmond 1710-ben udvari kanczellár, 1713-ban főkormányzó; és mint ilyen tételi le Károlyfejérvár alapkövét. 1712-ben testvérével együtt gróffá lesz [4]). Meghalt 1731 dec. 14-én Két fia, egy leánya maradt.

Antal Istvánnak fia, 1742-ben atyja helyébe tartományi biztos, 1754-ben főkormányszéki tanácsos. Ennek ágazata unokáiban kihalt.

I. Zsigmondnak a főkormányzónak fiai közűl Ferencz 1729-ben küküllői főispán lett. Testvérének II. Zsigmondnak gyermekei közűl Ignácz nemzé a szelid szép lelkü Mihályt, ki 1796. april 24. Dézsen született, 1815-ben lép főkormányszéki szolgálatba; 1818-ban fogalmazó, 1824-ben titoknok, 1826-ban kővárvidéki, 1829-ben kolosi administrator, 1832-ben kincstári tanácsos lett,kitünőrészt vett az 1834-ki erdélyi országgyülésen, és a rendek elnökségére ő volt első kijelölt a catholicusok közt, továbbá tagja a nevezetes brünni küldöttségnek. Visszatérte után kevés időre, 1835. novemberben, elhatalmasodott tüdővésze ragadta el családja köréből, s fényes polgári pályájáról. 1822-ben utazást tett világrészünk classicus földén. Mint kitünő müvelt-

---

[1]) Saját iratai után, miket 1678—1683-ban irt. L. Mike Sándor Egyvelegeiben Kővári idézete szerint.

[2]) Cserei Mihály 64—69. 119.

[3]) L. Biró János „Hűtes Korona" czimü halotti beszédét. Kolosv. 1741. — Eder Erdélyország ismert. zsengéje LXVII.

[4]) Lehoczky Stemmat. I. 169.

ségü, s a honi irodalomért hőn buzgó hazafit a m. tudományos akademia első alapitói 1830-ban választák meg az igazgató tanácsba [1]). Nejétől iktari Bethlen Katalintól gyermekeit a táblázat mutatja, kik között látjuk hazánk egyik átalánosan tisztelt hölgyét is Károlyi Ede grófnét.

III. Zsigmondnak fiai közűl János hasonlóan szelid lelkületéről volt ismeretes. 1817-ben lett kővári administrator; 1822-ben udvari tanácsos, 1827-ben fő kormányszéki al-elnök s belső titkos tanácsos, 1837-ben aug. 31-én pedig választott főkormányzó. 1840. aug. 15-én a kolosvári arenában tüzi játék alatt szélhüdés általi halál vetett véget életének. Gyermekeit s unokáit is egy részben a táblázat mutatja.

Kornis család. (Tót-váradi.) E családból élt a mult század közepén Borbála Juricskay Pál neje.

Egyébiránt ily nevü család emlitetik Békes, Borsod, Fejér, Marmaros, Pest, Tolna, Szabolcs vármegyék nemessége sorában.

Ismeretesek: Kornis Imre 1837-ben Ugocsa vármegyében alszolgabiró.

Kornis Antal Tolna vármegyében 1840-ben tiszti alügyész, Kornis László ugyanott 1840-ben alszolgabiró

Kornis Károly jogtudomány-iró, mint menekült Braziliában Rio-Janierióban halt meg 1855-ben.

Kornis nemes család e század elején Zemplin megyében bir Medgyaszán [2]).

Hont megyében 1702-ben Nyéken mint gazdatiszt élt Kornis János, ki pecsét-czimerében egy csőrében kigyót tartó gólyát viselt.

Kornya család. Iratik Kornia máskép Barb néven is. E családból János 1796-ban Arad megyében hirdetteté ki nemességét [3]).

Kornya János 1838-ban Arad vármegye főszolgabirája volt.

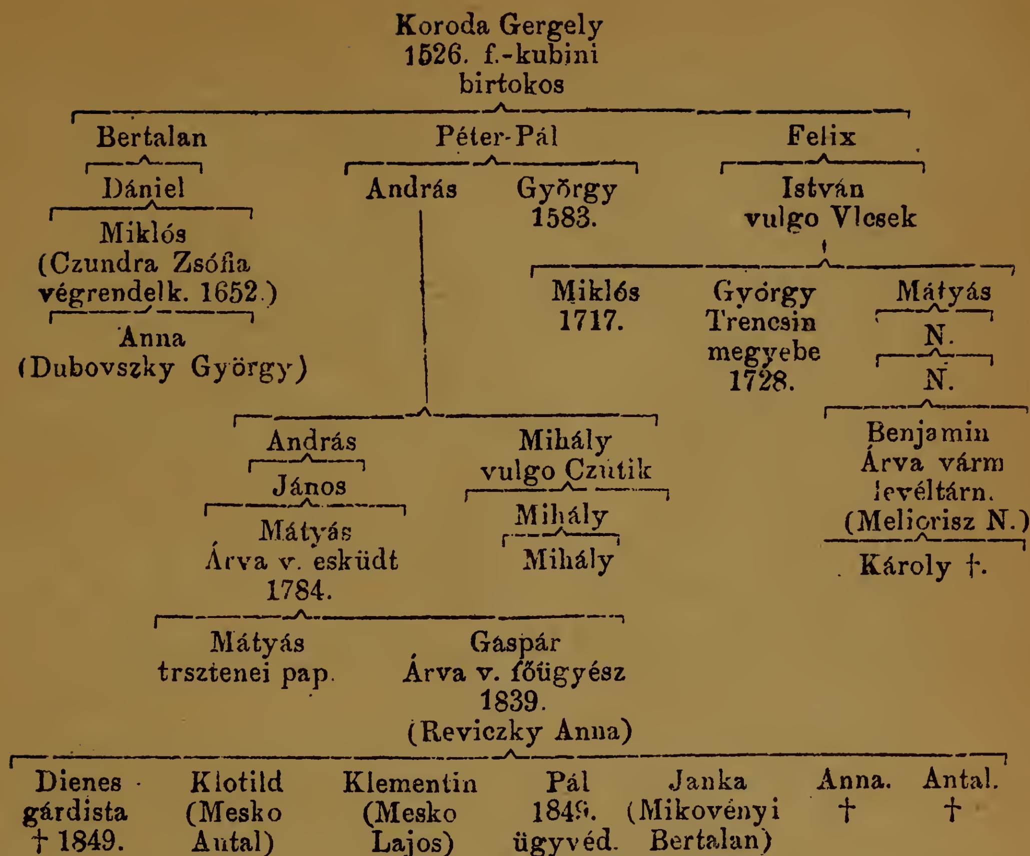
Erdélyben bajesdi Kornya Péter 1815-ben a fisc. directiónál irnok

Koroda család. (Felső-kubini.) Árva megyei család. Régi okmányok szerint Dzáry, Vlcsek és Korodievich név alatt is ösmeretes.

Leszármazási táblázata következő: [4]).

---

[1]) Ujabb ismeretek tára V. 131.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 230.
[3]) Megyei jegyzőkönyv 853. szám.
[4]) Szontagh Dániel közléséből.

A törzsnek Gergelynek fiai közül Bertalan és Péter 1555-ben bizonyos Marcsek nevü lestinei lakost, Zmeskal Venczel jobbágyát Arvában elfogták és letartóztaták, miért Zmeskal őket Dávid László árvamegyei alispán közremunkálásával elfogatá és lánczra veteté. Ezen a nemesi kiváltságon elkövetett erőszak és hatalmaskodásból azután egy igen érdekes nyolczados törvényszéki per keletkezett, mely Báthori András országbiró Szatmár és Szabolcs megyei főispán elnöklete alatt Pozsonyban 1558-ban döntetett el.

Ezután emlitetik Koroda Pétér 1560-ban a Kubinyi családnak a madocsányi, stepanói és f.-kubini birtokokban megujjittatott s Plathy János királyi ember által végbe vitt beiktatás alkalmával mint meghivott szomszéd közbirtokos.

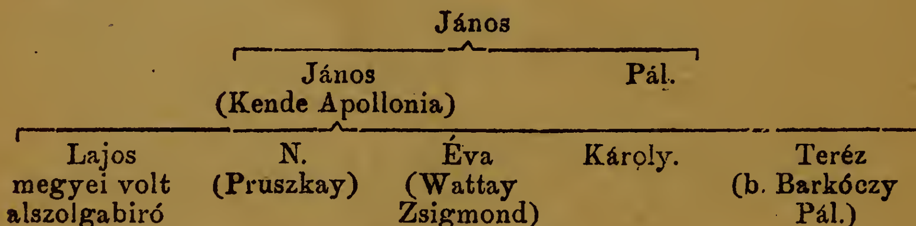
Felix egyik unokája György 1755-ben Árva megyétől nemességi bizonyitványt nyervén, azt ugyan azon évi aug. 7-én kihirdetteté Trencsin megyében, hová általköltözött.

György testvérének Mátyásnak egyik későbbi utóda Benjamin 1839-ben Árva megye levéltárnoka volt. Ennek fia Károly, kiből jeles publicistát várt a köz-remény, korán elhalt, magnélkül.

Péter ágán Gáspárnak, ki 1839-ben Árva megye főügyésze, és az adózó népnek különösen az árvai urodalom jobbágyainak buzgó védője volt, fiai közűl Dienes 1847-ben magyar kir. testőr, 1849-ben a forradalomban a ráczok elleni hadjáratban esett el. Testvére Pál Nagyszombatban ügyvéd.

Korodinyi család. Nógrád vármegyei nemes család, birtokos Szanda-Várallyán. A mult század közepén 1755. előtt Korodinyi Pál költözött e megyébe. Ezzel egy időben élt Korodinyi András, kinek 1757-ben neje Farkas Julianna volt.

Nevezett Pálnak utóda János, kitől igy származik a mostani nemzedék:

János 1810. táján Nógrád megyei alszolgabiró. Szintén Jánost 1818-ban al-adószedői hivatalban találunk. Jánosnak fia Lajos előbb megyei rendsz. esküdt, 1848-ban alszolgabiró volt.

A család czimere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó oroszlán, első jobb lábával kivont kardot, a másikkal zöld koszorút tartva. A paizsfölötti sisak koronáján hegyével fölfelé egy kivont pallós áll. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kóródi család. (Kóródi és tusnádi.) Erdélyi székely nemes család a Csikszékben, hol Tusnádon Kóródi György 1853-ban közbirtokos [1].

A család elei közűl Kóródi Ferencz 1630. tájban Kemény János alatt hadnagy [2].

Ugyan ez időben él 1643-ban Csatószeghen Csató Mártonnak veje Kóródi Gergely, kinek fia Pál [3].

A mult XVIII. század elején Kóródi Kata, Csató Máté özvegye.

Az ujabb időben József ügyvéd Csikszékben.

Kóródi család. (Robogányi.) Bihar megyéből, hol Robogány fekszik, szakadtak Erdélybe is Rákóczy Ferencz idejében Torda vármegyébe, hol hivatalt viseltek.

---

[1]) Benkő Károly Csik-Gyergyó és Kászon. 115.

[2]) Kemény János önéletirása, kiadta Szalay L. 395. l.

[3]) Liber lustral. Sedis Csik anni 1643. pag. 34—145.

János 1794-ben Torda megyében királyi perceptor, 1815-ben alispán, és a nagy-enyedi ref. egyház kerületben inspector.

1848-ban ugyanott egyik János szolgabiró, másik János adóiró biztos. Sámuel $184^{8}/_{9}$-ben Torda megye követe, András Torda városa tanácsosa volt.

E család máskép Kóródi-Farkas néven is irja magát.

Kóródy család 1768-dik éven innen Doboka megyében Derzsen birtokolt. 1792-ben Tőtörben élt Kóródi József. Leány-utódi Dálnoki Miklós stb.

Kóródy család Szabolcs megye nemessége sorában is találtatik.

Koroghi család. (†) Kihalt család, melynek egyik elődе 1046-ban az ősi hit azon Luzgó visszakövetelői sorában állt, kik Vatta vezérlete alatt a kereszténység ellen dühösködve Gellért csanádi püspököt megölték. Ez volt azután oka — irja Istvánffy történetirónk — hogy e család tagjai, ha a sz. Gellért tiszteletére épült templomba léptek, mindenkor hascsikarást és ennek következményét kelle szenvedniök.

A család a XIV. század végén már virágzó helyzetben állt. Koroghi István machói bán volt Zsigmond király korában és sokat fáradozott utóbb Mária király-asszonynak Palisna János kezébőli kiszabaditásán; de egy csatán maga is annak kezébe esett 1387-ben. Innen kiszabadulván 1388-ban nyerte kir. adományban Harsányt [1]. Horváth János és Hedervári István pártosok hűtlenségi bélyegén. A következő évben a nádor őt küldte a Bosnyakországból Valkó megyébe becsapkodó pártosok ellen, kiket megvervén, sokat elfogott közűlök. Felesége valami rokona lévén, ezzeli házassága 1389-ben úgy engedtetett meg a pápától, hogy bizonyos öszveget kelle fizetnie szegény sorsú leányok kiházasitására. Két fia maradt I. János és Fülöp (Philpes).

Fülöp szintén machói bán, és ennek fia II. János, ki atyjáról Kóroghi Filpes Jánosnak is neveztetett [2], és 1441-ben országbiró volt. Neje Marótli családból származott.

I. János ismét machói bán, Albert halála után Erzsébet királyné hive, mint ilyen harczol 1440-ben Hunyadi János ellenében, de Bataszeknél vereséget szenved. 1452-ben mint machói bán irja alá Fridrik császár ellen kötött szövetséget. 1456-ban Belgrádnál harczol, midőn ott Hunyadi a törökön fényes győzelmet vívott. Ő egyszersmind

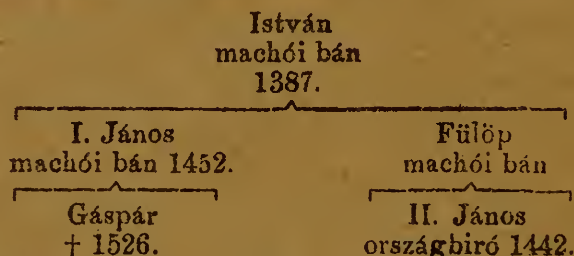
[1]) Fejér Cod. dipl. tom. X. vol. VII. p. 878.

[2]) Gr. Teleki Hunyadiak kora I. 208. 241. — Kaprinay Mss. B. tom. IV. pag. 123.

Comes perpetuus de Castellis is irta magát. 1447-ben fiának Gáspárnak is terhét elvállalva, Bács megyei Veresegyháza helységet Hunyadi Jánosnak és fiainak adományozta [1]. Nevezett fia Gáspár 1526-ban a mohácsi ütközetben esett el.

Hasonlóan a mohácsi ütközetben esett el Kóroghi Péter is, (tán Gáspárnak testvére), és igy bennök a család kihalt. Ez utóbbiról irja Istvánffy [2], hogy oly erős gyomrú volt, hogy az eleven állatot, és megbüzhödt döghúst is undor nélkül megevé; de rajta is meg volt — ugymond — a családi betegség, mely — mint följebb emlitetett — a család tagjait a sz. Gellért templomba lépéskor érte, és ez rajta is tapasztaltatott.

A családfa röviden ilyenképen áll:

Koronkay család. Szabolcs és Szatmár vármegye nemes családa. Ez utóbbi megyében e század elején birtokos Csenger-Ujfaluban [3].

Korom család. (Koromi) Korom Jánost az 1572-ki országgyülés a följebbezési törvényszékhez rendelé [4].

Korompay család. A kihalt Spáczay család eldődei is éltek Korompay névvel, de hogy ezzel mi vérséges viszonyban álltak, nem tudjuk.

A Korompay családból Péter előbb váczi, azután 1681-től egri, 1687-től nyitrai püspök és kanczellár volt. Meghalt 1690-ben [5].

Koromzay család. A XV. században Győr vármegyében tünik föl. Koromzay Sebestyén 1447-ben Győr vármegye követe a budai országgyülésre [6].

---

[1] Gr. Teleki Hunyadiak kora X. 194.
[2] Istvánffy 1685-ki kiadás. p. 87.
[3] Szirmay Szatmár várm. II. 132.
[4] 1572-ki 11. törv. cz.
[5] Végrendeletét lásd Pray Mss. tom. IV. p. 571.
[6] Kováchich, Vestigia Comitiorum p. 266.

Tán ennek fia János, ki 1481 ben Győr megyében a Trinka családnak adományozott birtokok beiktatására kitályi emberül neveztetik [1]). Azonban ez és a följebbi Sebestyén igazabban a Korontzói családhoz tartozik. *Lásd Korontzói cs.*

Nógrád megyében a XVII. században élt Koromzay család, névszerint Koromzay János, kinek nejétől Madács Zsófiától két gyermeke János és Katalin Pelargus Györgyné 1694-ben éltek.

Nyitra és Szepes megyében szintén székelt ily nevü család. 1818-ban Koromzay Fridrik Nyitra vármegye előtt nemesség-igazolási pert folytatott.

Koron család. Nyitra vármegye nemes családa, melyből Koron József 1837-ben azon megye alszolgabirája volt.

Koronay család. Koronay előbb Kroner József 1795-ben I. Ferencz király által czimeres levélben nemesitetett meg.

Czimere négyfelé osztott paizs, egy közép kissebb paizszsal, melynek ezüst mezejében egy nyolcz küllőjü vörös kerék látszik. A paizs 1-ső és 4-ik osztályának arany udvarában egyfejű fekete sas kiterjesztett testtel szemlélhető. A 2- és 3-ik osztály kék mezejében vizszintesen két arany csillag, és ezek fölött egy vörös béllésű arany korona ragyog. A paizsfölötti sisak koronáján szintén a leirt egyfejű fekete sas áll szétterjesztett szárnyakkal. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-kék [2]).

Koronka család. (Csik-szent-iváni.) Erdélyi székely család, melyből László 1815-ben Aranyos szék dullo biztosa; Lajos ugyanakkor a kamaránál hivatalnok, utóbb 1844-ben a Szilágyban kir. dézmás. József Csik-Keresztúrott gymnasiumi tanár. 1815—1848.

László 1848. előtt Aranyosszékben törvényszéki ülnök, és számvevő biztos.

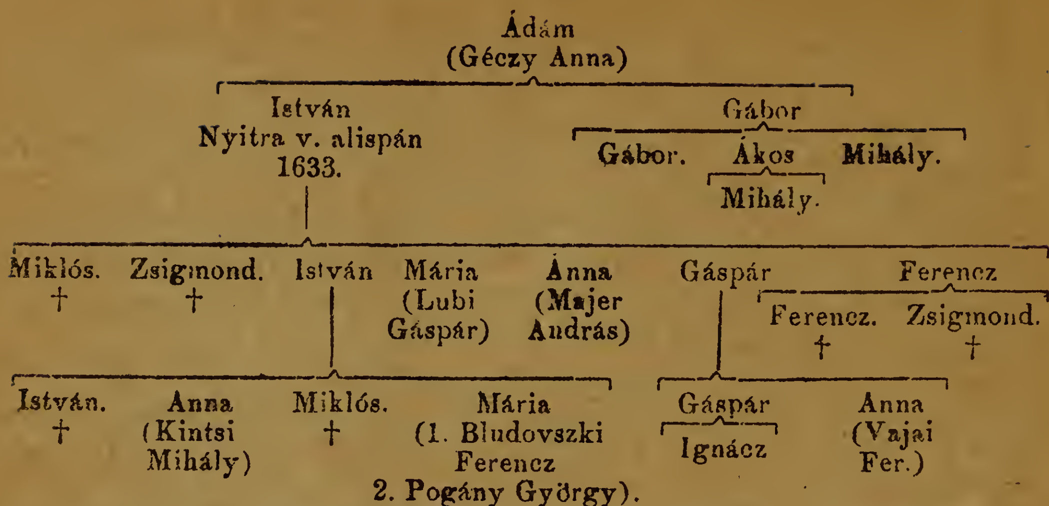
Lajos 1848. előtt szintén Aranyosszékben törvényszéki ülnök. Márton birtokos.

Antal toroczkai unitárius lelkész és esperes.

Korontály család. Nyitra vármegyei nemes család, melynek egy töredék nemzékrende [3]) következő:

---

[1]) Gr. Teleki Hunyadiak kora XII. 199.
[2]) Adami Scuta gentil. tom. V
[3]) Wagner Mss. tom. LXX.

Az ujabb időben Koronthály György Nyitra mármegye főmérnöke volt 1837-ben.

Korontzói család. Győr vármegyei kihalt nemes család, melyről bár eddig nem ismerünk a XV. századnál régiebb okleveleket, még is nem lehet kétséges, hogy már előbb is fenn volt, és a Győr megyei Koronczó helységnek nagyobb részét (vagy egészen is) birta légyen. Tagjai közűl ismeretesek Sebestyén, ki az 1447-ki ország-gyülésen Győr vármegye egyik követe volt György, Gergely és István 1448. körűl éltek. Egy másik György 1481- és 1495-ki oklevélben emlitetik. Jóbot és Jánost 1516- és 1517-ki okmányokban találjuk. Tamás egy 1582-di kútfőben neveztetik meg. Végre Menyhértet a győri nemességnek 1583-ki lajstroma, és egy 1590-ki évi beiktató levél emleget, azon hozzáadással, hogy máskép Noszlopi-nak is mondatott [1]). Ez után nem sokára következhetett kihalásuk, mert utóbbi emlékezetükre egy szorgalmas történet-buvárunk sem talált.

Koroskosi család. Ismeretes belőle Koroskosi Demeter, ki 1549-ben Léva várát ótalmazta Balassa Menyhért részére gróf Salm Miklós tábornok ellen, és ugyan akkor egy golyó halálra sebesité [2]).

Kórossy család. (Kórosi.) Nyitra megyei régi törzsökös család, mely a Rajcsányi, Lipovniczky, Helbényi és Koncsek családdal egy törzsből ered, mint e családok kiszakadását e kötet 330. lapján a Koncsek családnál kimutattuk.

---

[1]) Czeh János Tudományos Gyüjtemény 1829-ki XII. köt. 40.

[2]) Istvánffy 1685-ki kiadás 186. lapon, hol Coroscosius-nak iratik, valjon nem Kőrösközi-e az igaz név?

A kórosi Kórossy család törzse az idézett helyen emlitett Kurus vagy Koros Zala megyei főispán, Bodnak fia, Bokennak unokája volt.

Korostól, ki 1120-ban II. Istvántól kapta Nyitra megyei Koros földét, következőleg származik le a család [1]).

I. tábla.

Koros
zalai főispán
1120.

Esa
de Krus 1200.

Móricz 1225. de Krus — Gál 1255 de Krus — Balás 1255. de Krus — Merold 1255. de Kurus — Egyed 1255. de Kurus

Móricz fia: Rajnold 1287. de Kurus
Rajnold fia: idősb Mihály de Kurus
idősb Mihály fia: Balás 1424. de Koros.

Balás: *Folyt. II. táblán.*

Egyed fia: ifj. Egyed de Kurus.

Merold fiai: Lénárd 1340. de Krus — Pál de Krus — János de Krus

Lénárd fia: id. Mihály de Krus
id. Mihály fia: András de Koruss

Pál fiai: Belcz de Kurus 1387. — Balás de Ludán
Belcz fia: Miklós de Korus

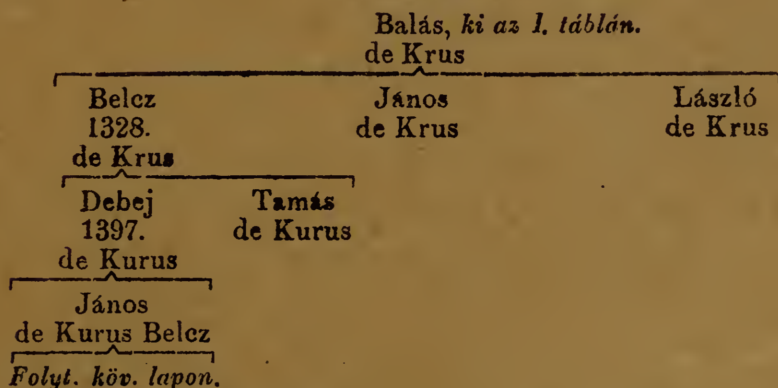
János fiai: Péter de Krus — Miklós de Krus — Karacson v. Karatin de Krus — Jerobdus de Koros

Péter fia: László de Krus
László fiai: Sebestyén de Kurus — Balás de Kurus

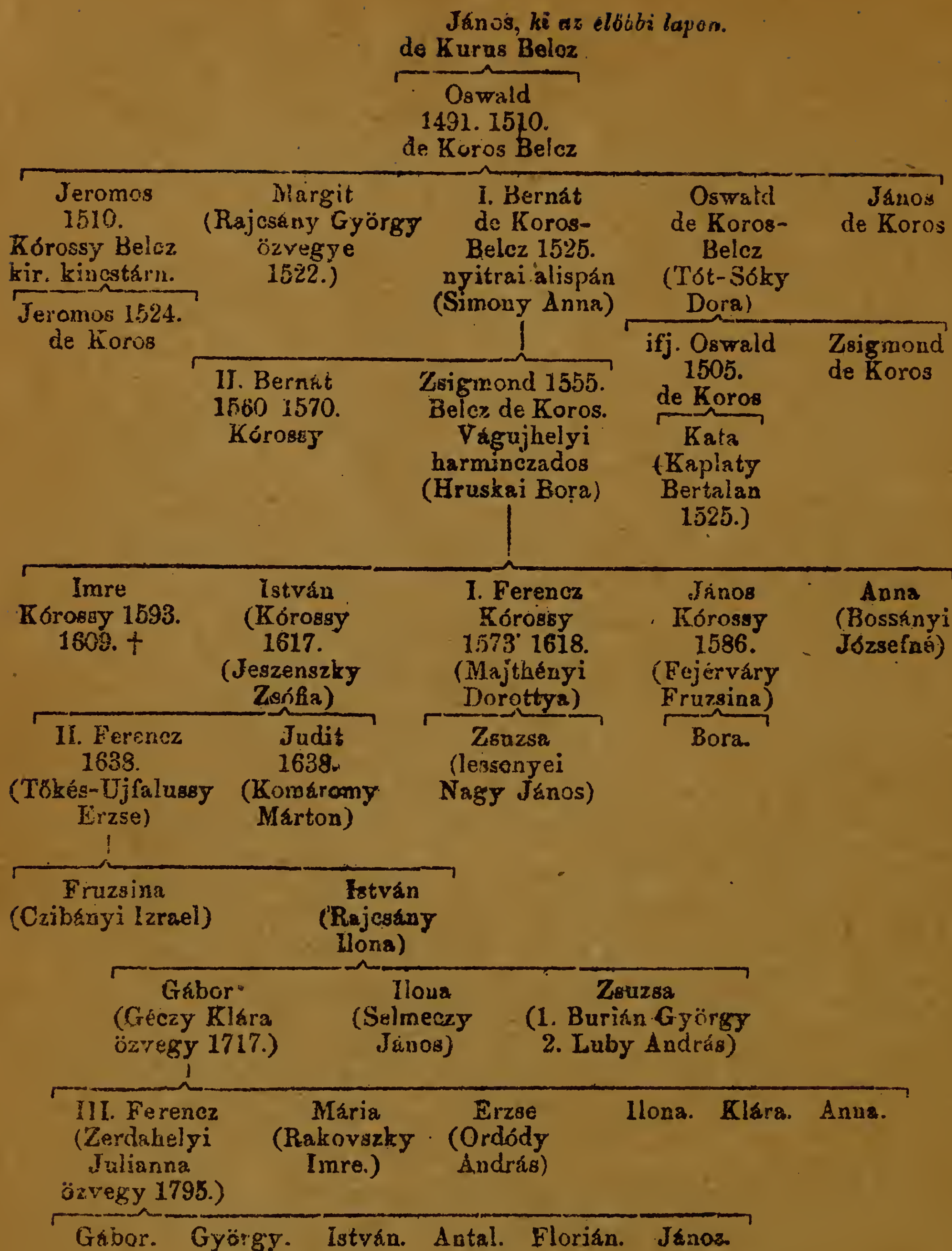
Miklós fia: János 1384. de Krus.

Karacson fiai: Gál 1479. de Krus — Pacsa de Krus — Péter de Krus.
Gál fiai: András 1540. de Krus. — Péter de Krus
Péter fiai: Gál de Krus — András de Krus.

II. tábla.

[1]) Geneal authent. tom. I.

A családfáról látjuk okleveles hűséggel, mint iratott a család vezeték neve koronként, mig a helyes K ó r o s s y névre fejlődött.

Korosnak a törzsnek fia É s a 1200-ban élt, ennek fiai közül csak B a l á s ágazatát látjuk korunkig lejőni, ámbár erről is a végső nemzedékek hiányzanak.

Móricznak és Meroldnak ága hamar kihalt. Ez utóbbinak ágán A n d r á s birt Felső-Atrakon, Vásárdon és Ratnoczon is, kihalt 1540-

ben. Birtokait Koroson, Helbénben, és Dreskován máskép Kis-Zilyben Pozsony megyében Zermegh János nyerte adományban 1540-ben. 1544-ben pedig Kórossy István nevezett Andrásnak javait, melyekre Zermegh adományt szerzett, itélet utján vissza nyeré Kóroson és Helbényben, és Zermegh jogairól lemondott.

Balás ágazatán I. Bernátnak két fia volt: II. Bernát és Zsigmond, mindketten 1560-ban Miksa királytól uj adományt nyertek Közép-Kórosra, Nagy-Helbényre és a Kis-Korosi máskép Viszkaabi pusztára. II. Bernát magnélkül halt el. Zsigmond, 1561-ben vágujhelyi harminczados volt. Neje kis-jáczi rédeki Hruska Andrásnak leánya Borbála volt, ki 1580-ban már Bossányi György feleségeül iratik. Ezen nő még 1570-ben négy fia részére ujra királyi adományt nyert a nagy-kórosi, nagy-helbényi, Kis-Kóros pusztai, és Kis-Jácz és Bori birtokra és azokba a nyitrai káptalan által be is iktattatott. Zsigmondnak négy fia ezek: Imre, István, Ferencz, János. Ezek közül Imre magnélkül halt el.

Ferencz 1585-ben István testvérével együtt megveretett; 1589-ben kis-jáczi birtokrészét 700 frtért zálogba adta Samarjai Ferdinandnak. Nejétől Majthényi János leányától Dorottyától leánya Zsuzsánna lessenyei Nagy János neje volt.

János 1586-ban bori, kórosi, kis és nagy-helbényi rész-birtokát, ugy szintén Kóroson curiáját valamint Boriban is curiáját 1000 frtban elzálogositotta Divék-ujfalussy Jánosnak. Neje a Turócz megyei Fejérváry Tamásnak leánya Fruzsina volt, kitől leánya Borbála született. Testvére

István (szintén Zsigmondnak fia) kinek Nagy-Kóroson, Kis és nagy Helbényen, és Közép-Jáczon, tovább a viszkai pusztán máskép Kis-Kóroson, nemkülönben a Verbóhoz közel fekvő Bori helységben fekvő birtok-részeire Vizkeleti Tamás és Zaluski János 1592-ben Radeczi kir. helytartótul adományban kérték fel. Istvánnak neje Jeszenszky Györgynek leánya Zsófia volt; ettől gyermekei Judita Komáromy Mártonné, és

Ferencz, ki 1638-ban atyjának és nagybátyjának Jánosnak minden terhes szerződéseit visszahúza, valamint a Vizkeleti Tamással kötöttet is a nyitrai káptalan előtt. Neje Tőkés-Ujfalussy Farkas leánya Erzsébet volt, ki előbb Horváth Mihálynál volt férjnél. Ezen nejétől született két gyermeke Fruzsina Czibányi Izraelnő, és István, ki Rajcsány Imre alispán leányát Rajcsány Ilonát vevé nőül, és két leány és egy fiu.

Gábor, kinek 1717-ben már csak özvegye garamszeghi Géczy Klára élt. Ennek utódait mutatja a táblázat Azonban Gábor fiának Ferencznek — úgy látszik — Zerdahelyi Julianna előtt is neje volt Okolicsányi Róza, kinek leánya Franciska Hunyadi Ignácz neje lön.

Trencsin megyében 1803-tól 1837-ig Beczkón találjuk Kórossy Istvánt

Korothnay család. (Kihalt.) Somogy megyei kihalt nemes család. 1481-ben élt közűlök Korothnay János, nádori itélő mester, midőn a zágrábi conventet a zágrábi püspöktől Osvaldtól adományban kapott Bihínyén iktattatja be [1]. 1486-ban Somogy vármegye főispánja is volt egyszersmind [2].

Ugyan e családhoz kell számitanunk, noha neve a följebbitől eltéréssel iratik— Korotny Istvánt, ki 1505-ben Somogy vármegye követe volt a rákosi országgyülésen [3].

Korotnoky család. E család eldőde Gureth IV. László király korában élt és vitézkedett. Ennek fiai Márk szepesi kanonok, és III. András udvari káplánja; Mihály, ki Ausztriában Rorau vára megvételét elősegitvén, Szepes megyében Korotnik erdőt nyeré Márk testvérével együtt 1297-ben [4]; és innen származott a Korotnoky név. Mihálynak fia Péter, ki lengyelnek is neveztetett, I. Lajos király korában Nápolyban hadvezér, mi alatt ellene itthon Barbareth István rágalmazásért bünvádi pert folytatott és nyert meg, azonban I. Lajos király jeles érdemeiért 1350-ben Aversa városban kelt levele által ezen terhelő itélet alúl fölmenté [5].

Péternek fiai voltak István és János, ez utóbbi 1490-ben nádori itélőmester, neje Both Magdolna, Both Ambrusnak leánya volt.

Ezeknek utódai Tamás és Lázár, kik közűl az előbbi a kassai gyülésen I. Ferdinandtól Szapolyai Jánoshoz pártolt. 1532-ben Homonnai Ferencz sürgetésére több nemessel együtt; ugyan ez okból történhetett, hogy ez évi aug. 8-án a lőcseiek mind Tamásnak mind testvérének Lázárnak tizenkét darab marháját elhajták.

A családfai töredék ez:

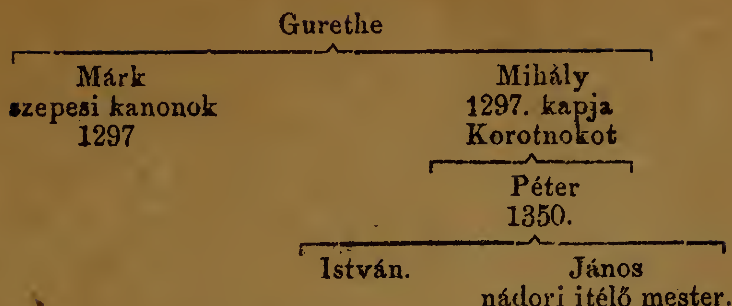
[1] Hevenessy Mss. XVII. p. 153.

[2] Gr. Teleki Hunyadiak kora XII. 341.

[3] Jászay A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után. 157. lap.

[4] Wagner Analecta Scepus. I. 113. — Ir e családról Lehoczky is, de zavarosan.

[5] Budai Fer. Hist. lex. II. 490.

A Korotnoky család most is él, és birja Szepes megyében ősi birtokát Korotnokot [1]).

Közűlök Korotnoky Sámuel 1775-ben Szepes vármegye alispánja volt [2]).

Korpádi család. (Korpádi.) Kihalt család, melyből Korpádi János, Zsigmond király alatt az ellene fölkelő Horváth János és társaihoz tartozott, és jelen volt 1386-ban, midőn Erzsébet és Mária királyné a felkelők által elfogattak. 1388-ban elfogá őt Botos Domokos és Harapk Miklós, és lánczon Budára küldék, hol a kegyetlen itélet folytán előbb lófarkához köttetvén meghurczoltatott, azután pedig teste négy felé vágatott. Korpád nevü jószága pedig hűtlenség bélyegén elkoboztatott [3]).

Kővári által a kihalt erdélyi családok közé számitatik.

Korpás család. Gömör és Szabolcs vármegye nemes családai közé soroztatik.

Korpolay család. Korpolay Miklósnak anyja Laszkáry leány volt, és ezen viszonynál fogva Lászkáry Mihály Nyitra megyei Nagy-Lápast, és Lápas-Gyarmatot 1734-ben Korpolay Miklósnak és nejének Filó máskép Bangya Katalinnak vallá be [4]).

Korponay család. (Komonkai.) Szepes megyei nemes család, mely nevet Komonka vagy Komjonka helységről irja.

Közűlök Gábor 1844-ben m. kir. udv. kanczelláriai fogalmazó. Antal 1846-ban főhadnagy az 52. m. gyalog ezredben.

Károly m. akademiai tag, egy magyar hadi földleirást adott ki 1846-ban.

Korponay család él Abauj és Gömör megyében is. Abauj megyében István 1838—1847-ig megyei várnagy.

---

[1]) Fényes Geogr. szótár II. 249.
[2]) Lehoczky Stemmat. I. 207.
[3]) Katona Hist. critic. tom. XI. p. 239.— Lásd Pray Mss. XVI. stb.
[4]) Szentbenedeki Convent. Protoc. BB. pag. 198

Korponay Gábor Bars megyei esküdt 1719-ben; ennek czimere a paizs kék udvarában hármas halmon könyöklő kar, kivont kardot tartva. Ugyanaz látszik a paizsfölötti sisak koronáján.

Nógrád megyében 1689-ben élt Korponay János, kinek neje Szigyártó Erzsébet, előbb Sas András hitvese volt.

Korpisek család. 1658-ban a Trencsin megyei nemességi lajstromok szerint Zolnán székelt e család; és neve másutt Karpisek-nek is olvastatik. *Lásd Karpisek cs.*

Korpos család. (Gyalui.) Erdélyi nemes család, közűlök István Kolos, — József pedig Torda vármegye szolgabirája 1832. körűl, az utóbbi még 1848-ban is.

Korsy család. Vas megyében a XVII. században élt Korsy István, kinek gyermekei Mihály és Erzse Szily Mihályné; kik Mesteriben volt jószágukat 1690-ben Eöry Mihálynak vallják be.

Kósa család. Kósa János részére, és fiai Mihály, János és István, továbbá testvérei Péter és István részére Pozsony várában 1662-ki május 24-kén kelt czimeres levél I. Leopold király által adatott ki [1]), mely 1662 ben sz. háromság 19. vasárnapja utáni 5-ik ferián hirdettetett ki.

Czimerük a paizs kék mezejében zöld téren ágoskodó arany-oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. Ugyan ilyen oroszlán emelkedik a paizsfölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Veszprém megyében 1699-ben A.-Ajkán élt Cósa Erzsébet, Cósa Andrásnak leánya, — e családhoz tartozott-e? nem tudhatjuk.

Kósa család. (Várfalvi.) Székely család, melyből János Aranyos szék főtisztje volt, fia János 1597-ben unitáriusok püspökeül választatott, dolgozott hitfelei számára kis katekhezist; meghalt 1601. jan. 3-án. Fia Máté 1621-ben kir. táblai ülnök.

Kósa család. (Száraz-ajtai). Háromszéki székely család, melyből Dániel 1815-ben háromszéki dúló biztos, s talán e családból való Zsigmond, ki 1834-ben országgyülési követ volt Küküllő megyéből.

Ezzel valósziuűleg egy törzsből ered a közép-ajtai Kósa család.

Vannak pedig még ezeken kivül ákosfalvi és csik-csicsói Kósa székely birtokos nemes családok is Erdélyben [2]).

[1]) Nógrád megye levéltárában van az eredeti armalis, azonban — bár igen ügyesen — a Kósa névben mindenütt igazitás látszik.

[2]) Török Antal közlése szerint.

Kósa máskép **Reznek család**. *Lásd Reznek cs.*

Kosák család. Kosák Máté Horvátországban báni-titoknok 1802-ben I. Ferencz királytól nyert czimeres nemes levelet.

Czimere a paizs ezüst udvarában zöld téren királyi arany korona, mellyen kékbe öltözött férfi kar könyököl, egy rózsa-ágat tartva, melynek hármas szálán hármas piros rózsa virít. A paizsfölötti sisak koronájából kétfelé három három arany kalász hajlik szét; és ezek közt egy kék mezű kar könyököl, irótollat tart. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-kék [1]).

Kosár család. Zala megyei nemes családok egyike Fényes Elek Geographiájában.

Szatmár megyében szúdi ofcsaszkói Kosár Mihály Ecseden gr. Károlyi György uradalmi kasznára ily családot alapitott:

Kosár Mihály
(Druzsán Erzse)

Lilla	Kati	Berta	Fáni	Sándor
(Svartner József ispán)	(Vas Károly ispán)	†	(Brezanóczy Sándor ispán).	irnok.

Mihálynak vejei és fia, mind gr. Károlyi uradalmában szolgálnak.

Kosár nevü családot találunk már a XVI. században is, midőn Kosár Benedek élt, ki 1551-ben a varjasi mezőn Ulaman török basával megütközött [2]).

Kosik család. Gömör vármegye nemes családai között emlitetik [3]).

Kosóczy család. Vas megye nemes családai sorában áll Fényes Elek Geographiája szerint.

Kossa család. Lásd *Magyari Kossa cs.*

Kossela család. Kosela vagy Kossela család Trencsin vármegyei czimeres nemes család. 1666-ban Zolnán laknak Kossela Jánosnak örökösei. 1736-ban a nemesi vizsgálatkor kimutatá a család nemesi származatát.

1748-ban Gáspár iratott be a nemességi lajstromba. 1768-ban István fiaival Imrével és Gáspárral Zolnán székelt. Utóbbi időben a család egyik tagja puchói lelkész volt [4]).

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. V.
[2]) Istvánffy 1685-ki kiadás.
[3]) Szontagh Dániel közléséből.

Kossovich család. Nyitra megyei nemes család, melynek tagjai közűl ismeretesek 1736-ban Á d á m és M á r t o n, kik ekkor Árva megyében éltek [1].

M á r t o n 1715-ben a vallás ügyben országgyülésileg kinevevezett biztos [2].

A legujabb időben ismeretes lön e családból Kossovich K á r o l y, ki 1803-ban született Nyitra-Ivánkán. 1824-ben ügyvédi oklevelet nyert. 1826-ban Nyitra megye aljegyzőjévé neveztetvén, e hivatalát 1837-ig viselte. 1838-ban a m. akademia rendes tagjául választatott. Meghalt 1841-ben ideglázban. Szép jogphilosophiai és publicistikai tehetséggel birt. Érdekes munkái kéziratban maradtak [3].

Kossuth család. (Kossuthfalvi és udvardi.) Turócz vármegye legrégibb ős családainak egyike. Törzse K o s s u t h, kitől a család nevét vevé, 1350. tájt élt. Ennek fia P á l és A n d r á s, kiknek azon megyei U d v a r c z (Udvard) helységbeli birtokukról szóló okleveleik elveszvén, arról királyi rendelet folytán Turócz vármegyének Szent-Mártonban sz. Mihály napja előtti negyedik férián 1391-ben tartott közgyüléséből adatott oklevél, mely azon évben Bebek Imre országbiró vizsgáló széke előtt is nevezettek által felmutattatott [4].

Mint származik le a család a nevezett törzstől, adatok hiányában nem közölhetjük. Czimerük a paizs kék udvarában egy ágaskodó zerge, mely első lábaival három kinyilt rózsát tart; a paizsfölötti sisak koronájából ugyan olyan zerge emelkedik ki.

A család ősi fészkében Turócz megyében megyei hivatalokat viselt. Igy Kossuth L a j o s 1842-ben Turócz megye főszolgabirája volt.

Azonban a család Turócz megyéből az ország több megyéjébe is elszármazott, mint Zemplin, Sáros, Nógrád, Pest stb. megyékbe.

Nógrád megyében kosúhtfalvi Kossuth T a m á s 1755 előtt szakadt Losoncz-Apátfalvára.

Pest megyében K. S á m u e l 1789 ben N.-Abonyban b. Prónay Gábor tisztartója volt.

A Sáros megyei ágból K. A n t a l 1846-ban ugyanott esküdt.

A Zemplin megyei ágból ifj. S á n d o r 1843-ban azon megye esküdtje.

---

[1] Szontagh Dániel közléséből.

[2] 1715-ki 30. törv. cz.

[3] Ujabb ismeretek tára V. köt. 131. lap.

[4] Regestrum de Turócz, Engel Monumenta Ung. p. 77.

Ugyancsak a Zemplin megyei ágból való Lajos a forradalmi kormányzó, ki Zemplin megyei Motókon született 1806. april. 27-én. Egybekelt 1841-ben Meszlényi Zsuzsannával, kitől gyermekei vannak.

Kos-Tichy család. Czimere vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső kék udvarban hármas zöld halmon piros lábú fehér galamb áll, piros csőrében zöld ágat tartva; az alsó vörös zöld téren daru áll, egyik fölemelt lábával kavicsot tartva. A paizsfölötti sisak koronájából vörös oroszlán emelkedik ki; első jobb lábával kivont kardot, és annak hegyén levágott törökfejet tartva. Foszladék jobbról ezüstkék, balról ezüst-vörös [1]).

Kostka család. *Lasd Kosztka cs.*

Kostyál család. A Kostyál vagy Koscsál család Trencsin megyei eredetü armalista nemes család, melyből István és fia Márton 1656-ban Trencsin megyében hirdették ki czimeres nemes levelüket. András ága, mely Turócz vármegyétől kikapván nemes levelét, azt Trencsin megyében is kihirdetteté, Ivanóczon székelt, és itt volt a család székhelye 1728—1760-ig. Ivanóczon laktak 1747—1755-ig András és János. Ezentúl ott 1837-ig nem fordul elő a család neve a nemesi lajstromokban. Azonban a legujabb időben Trencsin megyében ismét feltüntek János, Trencsin megyei ügyvéd, kinek testvérei Lajos és Florián nemességüket Trencsin megye előtt igazolták, és Trencsin városában lakoztak. Jánosnak fia Ferdinand [2]).

Ugyan e családból eredt Kostyál Ádám pesti nevesebb magyar szabó, ki nemesi bizonyitványát Pest megyében is kihirdetteté.

Kostyán család. (Kostyánfalvi) Turócz vármegyei adományos nemes család [3]), mely a XVII. században virágzott; és Kostyánfalvát, Ternót és Ohaj hegyét királyi adományképen kapta [4]). Majd 1695-ben I. Mihály Alsó- és Felső-Kereskény, Apaj, Lapás-Gyarmat, Nagy-Emők, Gergelyfalva, Czabaj, Farkashidja, Galantha, Nyitra és Pozsony megyei helységekben nádori adomány mellett nyert részbirtokot, de melyekbe csak több év mulva iktattatott be.

Első tudható törzse András, ki 1610. táján született. Ennek fia I. Mihály kapta 1695-ben a nádori adományt. Ennek fiai közűl

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. V.

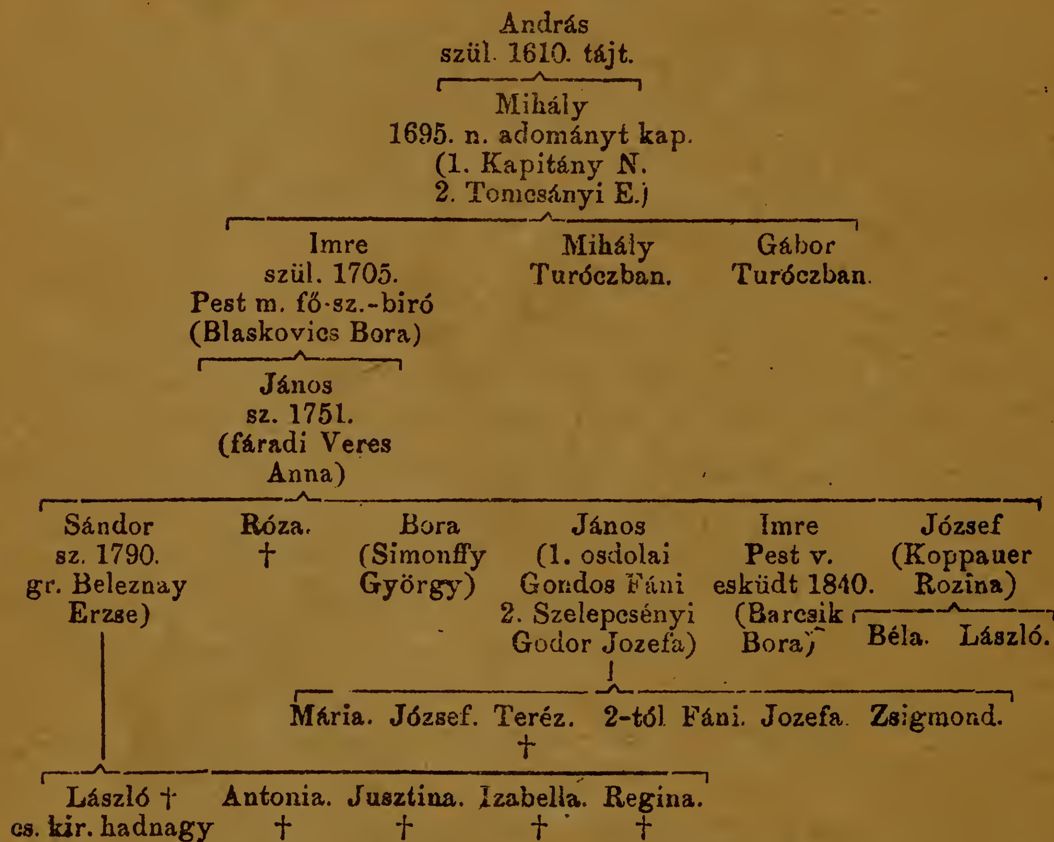
[2]) Szontagh Dániel közléséből.

[3]) Kostyán névre vonatkozó adat van Fejér, Cod. Dipl. tom. VII. vol. II. p. 192.

[4]) Családi közlés szerint.

Imre Pest megyébe származott és az ezen megyei ágat alapitá, míg testvérei II. Mihály és Gábor a Turócz megyei ágak törzsei lettek.

Leszármazási táblázatuk következő:

Imre Pest megyének a mult század elején főbirája, különösen a nagy pestis idején tünteté ki tevékenységét [1]. Unokái közűl Sándor ága kihalt. — János Torontál megye esküdtje volt 1845-ben; testvére Imre Pest megyében hivataloskodott mint rendszerinti esküdt 1836. 1840-ben.

A család czimere egy fenálló hadi paizs, melyben Magyarország czimere látszik; fölötte nemesi korona, mellyen egy kar könyököl kivont kardja hegyén levágott törökfejet tartva; a kard két szőlőfürtös venyigével van átölelve, a kard mellett jobbról félhold, balról arany csillag ragyog.

Koszár család. Gömör vármegye nemes családai közé soroztatik [2].

Koszta család. Ugocsa vármegye czimerleveles nemes családa; melyből e század elején Koszta János és István Tivadarfal-

---

[1]) Nagykőrösi Krónika.

[2]) Bartholomaeides C. Gömör. 14.

ván, továbbá nevezett János és idősb és ifj. László Forgolányban közbirtokosok [1]).

Koszta János 1741-ki octob. 28-án M.-Terézia király asszonytól nyerte czimeres nemes levelét [2]). Czimere a paizs kék udvarában zöld téren lépő helyzetben egy fehér bárány, fölötte két keresztbe helyezett arany nyil van, melyeknek tolla vörös. A paizsfölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék.

Koszta család. (Belényesi.) Bihar megyéből származott Erdélybe, hol Apafitól czimeres levelet kap, és később 1701. jun. 17-én I. Leopold királytól is. Más neve a családnak „Görög" [3]).

János tart. kanczellár volt, előbb 1815-ben kir. táblai ülnök. Neje Hollaki Róza; ettől fia János 1848-ban kir. táblai ülnök.

István 1815-ben gubernialis tanácsos, és Leopold-rend vitéze.

A család másik ága Bihar Belényes vidékén él, melyből Koszta Márton 1849-ben forradalmi katonatiszt, s azután polgári hivatalnok, kimenekült É.-Amerikába, honnan ismét Europába vetődvén, Smirnában 1853-ban elfogatott, és csak Ingraham amerikai kapitány közbevetésére menekülhetett meg, de ez ügyből nemzetjogi diplomacziai kérdés fejlődött. Meghalt 1858-ban Guatemalaban igen szegény állapotban [4]).

Koszteleczky család. 1688-ban Trencsin megyében Orechon székelt ily nevü család [5]).

Kosztics család. Kosztics Miklós és János 1791-ben II. Leopold királytól nyerte czimeres nemeslevelét.

Czimere először vizirányosan kétfelé osztott paizs, az alsó kék udvarban egymás fölött két fehér folyam hullámzik, az alsóban egy kifeszitett vitorláju, és vörös zászlókkal ellátott hajó uszik. A paizs felső része függőleges vonal által ismét két kisebb udvarra oszlik, a jobboldali zöld udvarban egy arany buzakéve látható, a baloldali udvar arany-vörös koczkákkal van födve, az előtérben egy ezüst horgony látható. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny

[1]) Szirmay C. Ugocsa pag. 126. 129.
[2]) Collect. herald. nro 188.
[3]) Kővári Erdely nev. családai 259.
[4]) L. Kolosvári közlöny 1858-ki 56. szám.
[5]) Szontagh Dániel közlése szerint.

között arany grif emelkedik ki, szintén ezüst horgonyt tartva. Foszladék jobbról arany-zöld, balról ezüst-kék [1])

Kosztka család. (Zedliczi és liethavai.) Eredetükre nézve ugy látszik Csehországból szakadtak Magyarországba. Legalább Kosztka Vilmost 1433-ban a bázeli zsinaton mint Csehország részérőli követet találjuk [2]). Valószinűleg a Husziták és Giskra korában jöttek be, 1460-ban Kosztka Zdenko a goszupiczi, richnoi és sárosi várakat addig is zár alá vevé, mig a Giskrával tervelt békekötés Podiebrad által létre nem jő [3]).

Ugyan ez időben 1469—1478-ban Kosztka Albert Mátyás királytól többször követségben jár Podiebradhoz, és Komárom vármegye főispánja volt. Ennek fiai Miklós és Péter.

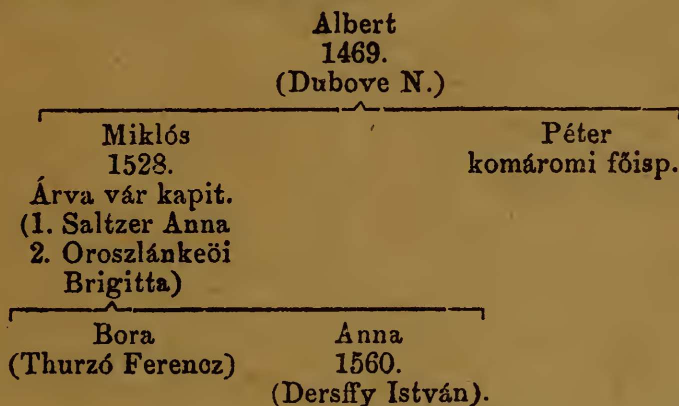
Miklós 1512-ben lett a liethavai és sztrecsnói várak ura; utóbb a szepesi városoknak lengyel részrőli administratora, Árva vára kapitánya. 1528-ban I. Ferdinandtól János királyhoz pártolt. Dunavecz várát kétszer foglalta el János király részére; hasonlóan tett Késmárkkal is [4]). 1538-ban Lietava várát Thury Miklós ellen megvédé, miért a vár egyik kapuja fölé e föliratot tétté: „Anno Domini 1538. Nicolaus Kostka, hac modica defensus in arce, Nicolaon Turi cedere turpe fecit." — 1544-ben Báthori Andrásnak kellett volna a liethavai várba, nemkülönben Zolna, Kraszna és Zavodja birtokába beiktattatni, azonban Kosztka Miklós a királyi beiktató férfiút Jánost a helyszinén annyira megveré, hogy az bele halt. E tényről egy későbbi Podmaniczky János és Ráfael részére kiadott adománylevél tanuskodik. 1546-ban báró Dubove Jánosnak történt halálával, miután Kostka Miklós Dubova nőverétől származott unoka volt, közte és cholticzi Zedlniczky Venczel Dubovenak sógora között az árvai vár és urodalom miatt per támadt. 1549-ben I. Ferdinand Kosztka részére dönté el az ügyet, de Zedlniczky már birtokában állt, és igy akkor sem léphetett bele Kosztka Miklós, míg végre petrovinai Pekry Lajos után Thurzó Ferencz kilépett nyitrai püspök, és Kosztka Miklós veje kifizetvén az árvai uradalomban az ideiglenes birtokosok által tett beruházásokat, ez által Thurzó kezekbe, de Kosztka örökösökre jutott Árva vár s uradalma, s később a Thurzó

[1]) Adami Scuta gentil. tom. V.
[2]) Fessler Gesch. IV. 479.
[3]) Engel Gesch. III 239.
[4]) Wagner Analecta Scepus. II. 152. 155. 159.

örökös ura s Árva vármegye főispánja lett. Kosztka Miklósnak két neje volt: 1. Trencséni Saltzer Anna, hrussói és zabláthi Saltzer Jeromos leánya, és 2-ik Oroszlánkeöi Brigitta. Ezektől két leánya maradt: Borbála Thurzó Ferenoz egykori nyitrai püspök neje; és Anna zerdahelyi Dersffy Istvánné, ki 1560-ban tett végrendeletet két fia Miklós és Ferencz részére, kik 1589-ben Istvánffy Miklós alnádor előtt osztozkodtak.

Kosztka Miklósnak testvére Péter Komárom megyei főispán Mátyás király alatt, 1531-ben pedig lengyel tábornok volt. Valószinűleg ennek fiai Szaniszló és László, kik embergyilkolással vádoltatván, az országból az 1525-ki 25. törv. czikk által száműzettek, és vagyonaik a határszéli várak szükségeire fordittatva, elkoboztattak [1].

A családfa tudhatólag igy áll:

A Kosztka család czimere kereszt és oszlop [2].

Kosztolányi család. (Kosztolányi.) Bars megyei régi birtokos nemes család, mely azon megyei Nemes-Kosztolányról irja vezeték- és elő-nevét, és azon helységnek birtokosa.

A családfa közlésére nem juthatván, csak annyit tudunk a családról közleni, hogy 1479-ben élt Kosztolányi György, ki azon évben Mátyás király által makacsságon marasztaltatott el [3].

György 1523-ban élt.

Uriel 1526-ban Bars, Trencsin, Turócz, Liptó és Árva megyékhez vivé a király parancsát, hogy a tolnai táborba siessenek [4].

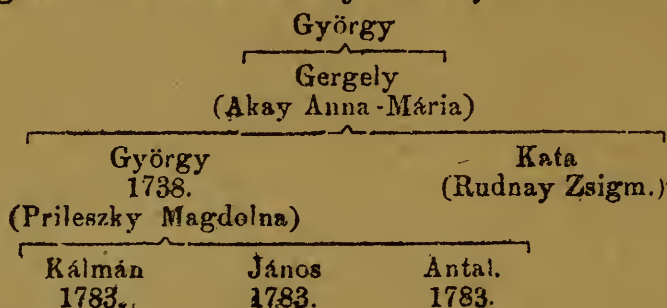
[1]) Kovachich Suppl. Comitiorum I. 360.

[2]) Lehoczky Stemmat. I. 221. — Roszúl van tehát a Trophaeum Estoras. tábláin a czimer-paizsban egy nagy S betü, a sisak koronáján pedig két elefántormány, vagy e féle szarv.

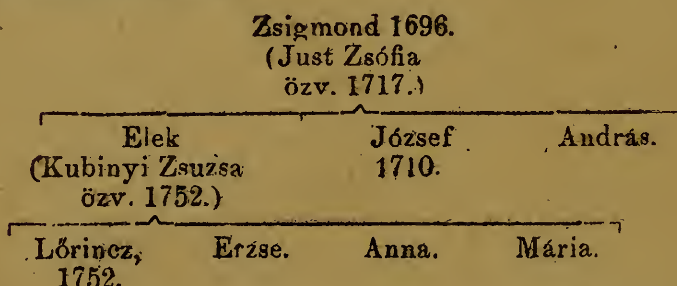
[3]) Kaprinai Mss. B. tom. 50. p. 83. 84.

[4]) Engel Monumenta Ungarica pag. 208.

Kálmán 1560-ban Bárs megye esküdtje volt [1].
Ádám 1584-ben szintén Bars megyében volt szolgabiró [2].
Egy ágnak leszármazási táblája nehány ízen következő:

Másik töredék-ág ez:

Egy harmadik táblázat szerint Kosztolányi Miklósnak neje Görgey Anna-Mária, kinek leánya Éva Kosztolányi Sándorné, kinek fia Kosztolányi László, kinek neje Szirmay Teréz 1813-ban.

Egy negyedik táblázat szerint Kosztolányi Jánosnak Dlholuczky Máriától fia Imre, ennek ismét fia Imre.

Az utóbbi időkben Bars megyében László 1845-ben esküdt, Károly ugyan akkor szolgabiró volt.

Nógrád megyében 1600-ban előfordul Kosztolányi János, kinek neje Majthényi Anna.

Ugyan e családból élt Pál, kinek Bucsányi Krisztinától leánya Borbála Nagy Jánosné.

Trencsin megyében élt 1721-ben Gábor.

A családból 1790-ben Kosztolányi László báróságra emeltetett, de ágazata kihalt. Ennek a bárósági kor nyert czimere egy négyfelé osztott paizs, egy közép kissebb paizszsal, melynek vörös udvarát jobbról balra három rézsutos fehér vonal futja át. A nagyobb paizs 1-ső kék udvarában egy arany koronából kiemelkedő arany medve; a 2-ik ezüst mezőben egy vörösbe öltözött, sárga csizmás, kalpagos magyar

[1] Sz.-benedeki Convent Fasc. 115. nro 15.
[2] Lipthay család Sententionalis levele 1584 ről.

vitéz kivont kardja hegyén levágott török fejet tart; a 3-ik ezüst udvarban egy vörös oroszlán ágaskodik első jobb lábával kivont kardot, a másikkal levágott török fejét üstökénél fogva tart; a 4-ik kék udvarban egy zöldellő fa alatt arany medve lépeget, a fa fölött jobbról arany csillag, balról ezüst félhold ragyog. A paizst bárói korona födi, és azon három koronás sisak nyugszik. A jobboldali sisak koronájából az arany medve, a középsőből a magyar vitéz, a baloldaliból a vörös oroszlán (a paizsbeliekhez mindenben hasonlólag) emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

Kosztolányi család. Ez czimerleveles nemes család, a czimeres levelet Kosztolányi Márton nyerte III. Károly királytól 1714-ben [2]).

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó, kettős farkú oroszlán első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizsfölötti sisak koronájából pánczélos és sisakos vitéz nyúlik fel, jobb kezével kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Tán e családhoz számitandók K. Sándor 1784-ben Nagy-Károlyban a Ferenczes szerzet kolostori főnöke.

János 1815-ben Radnán, József Buttyinban kir. kamarai ispánok.

Nógrád megyében 1747-ben N.-Orosziban volt Kosztolányi József uradalmi kasznár, ki azonban czimer-pecsétében a paizs udvarában hármas halmon koronán repülni készülő galambot, a paizsfölötti sisak koronáján pedig kivont kardot tartó griffet viselt

Kotay család. Nemesi eredetéről mitsem tudunk, de a bizonyos, hogy Kotay Benedek 1506-ban Heves megyében Sirok vár egyik kapitánya volt [3]).

Kotthon család. (Másképp Lázár.) Kotthon másképp Lázár Máté 1597—1603. Nógrád vármegye szolgabirája volt [4]); anyja Fekete-erdei Ilona volt. Nevezett Máténak csak két leánya maradván, fiágon kihalt. Egyik leánya Borbála gyürki Gyürky Györgyné, a másik Zsuzsanna Péchy Györgyné volt [5]).

Kotsis család. 1751-ben Mária Terézia király asszony által emeltetett czimeres nemességre

[1]) Adami Scuta gentil, tom. V.
[2]) Collect. Herald. nro 631. és Adami id. köt.
[3]) Istvánffy 1685-ki kiadás 452.
[4]) Protoc. C. Neograd. anni 1597. pag. 8.
[5]) Sz.-benedeki Convent Protoc. CC pag. 80.

Czimere a paizs ezüst mezejében hármas zöld halmon lengő vörös zászló, mellyen arany rózsa áll. Ugyan ilyen zászló leng a paizsfölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-vörös [1]).

Kottulinszky család. (Kottulini.) Eredetét veszi Sziléziából, hol az oppelni kerületben van Kottulin, melyről nevöket vevék. A család egy tagja gróf Kottulinsky József az 1791-ki országgyülésen a 73. törv. czikk szerint hazánkban honfiusitást nyert, mert talán neje gróf Kollonicz-Zay Mária-Antonia által itt is birtokhoz jutott, azonban a család jelenleg hazánkon kivül Stájer és Csehországban áll. Leszármazásuk [2]) ez:

báró János
(Lhotta Borinie Anna)

b. Kristóf-Ferd.
(Engelburg-Grodiczky Magd.)

gróf Ferencz-Károly
sz. 1674. † 1748.
(gr. Rottal M.-Anton.)

Ferencz-Károly sz. 1712. † 1774. (1. gr. Trautmansdorf M. T.) 2. gr. Mansfeld Eleonora)	M.-Anna sz. 1707. † 1788. (1. h. Liechtenstein József. 2. gr. Schulenburg)	M.-Antonia sz. 1710. † 1787. (gr. Wilczek József)	Teréz-M. sz. 1711. † 1798. (1. gr. Hautois 2. gr. Chotek János)	M.-Angelika sz. 1714. † 1786. (gr. Lodron János)

Ferencz-József
sz. 1741. † 1801.
magyar indig. 1791.
(gr. Kollonitz M.-Eleonora)

Fer.-József sz. 1774. † 1850. (gr. Katzianer M.-Teréz)	M.-Teréz sz. 1770. † 1810. (gr. Wurmbrand György)	János sz. 1777. százados	Frzse sz. 1779. (gr. Gleisbach Károly)

József-Fer. sz. 1806. (gr. Attems Adél)	Erzse sz. 1809.	Rudolf sz. 1810. alezredes	Antal-Károly sz. 1811. máltai vit.

Berta sz. 1839.	Adél sz. 1840.	Ernesztina sz. 1843.	Adalbert sz. 1847.	Erzse sz. 1850.	Klotild sz. 1851.	Ottokar sz. 1855.

[1]) Adami Scuta gentil. tom. V.
[2]) Hist. Herald. Handbuch 455. — Schönfeld Adels Schemat. II. 93. stb.

Ferencz-Károly 1706-ban csehországi grófságot, fia Dániel-Kristóf pedig 1748-ban porosz grófságot nyert.

Czimerük kék mezőben grif-láb vörös körmökkel.

Kovách család. (Dicskei.) A biszterczi és dicskei Kovách törzsökös magyar nemes család Béder családból származtatja magát, és állitólag már a XIV. században Nyitra megyei Dicske helységben létezett és nemesi jogokkal birt. 1409-ben a Berényi család dicskei curiáját eladta a biszterczi és dicskei Kovách családnak, mind szomszédjának a nyitrai káptalan előtt tett bevallás szerint. A mohácsi csata után, hol — mint mondatik — a család egy nagy része elveszett, — a családi irományok is a következő belháborúk alatt feldulattak; ugy hogy ezen idő tájban Kovách Lászlónak özvegye thürei Thürey Zsuzsanna és ennek kiskorú Antal fia maradt fenn, kinek fia Mihály 1578-ban Rudolf királytól előbbi nemességében megerősitetett. Azon idő óta a család Bars, Nyitra és Pest megyében birtokos.

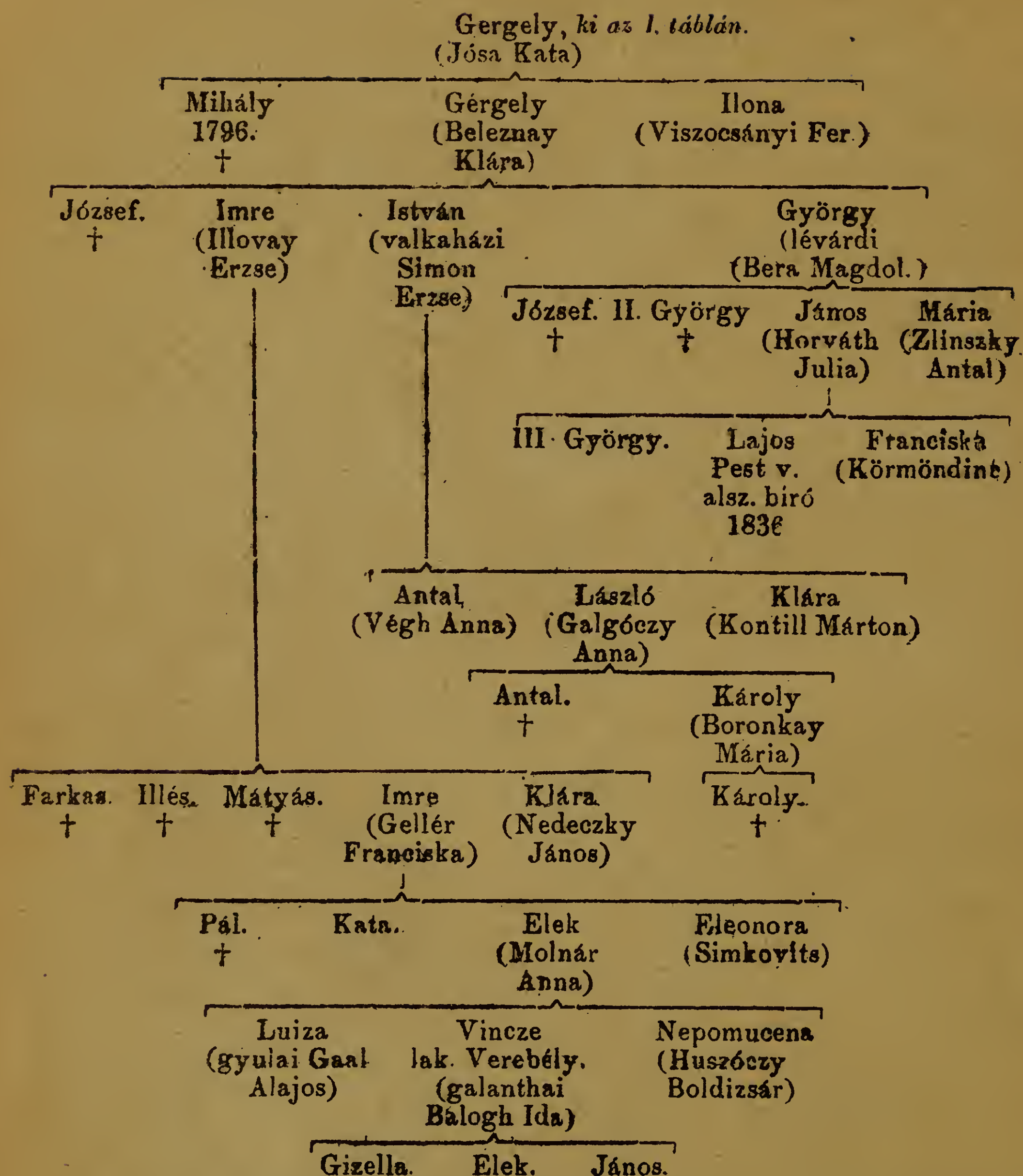
Emlitett Antaltól kezdve a család leszármazási táblázata következő [1]).

I. tábla.

Antal (galanthai Fekete Bora)
- Mihály 1578. (ivánkai Csomós Kata)
  - Farkas. 1630. †
  - János (1. Bokros Ilona 2. Bartakovics Erzse)
    - Judit (Palásthy László)
    - Ilona (Óvári Istv.)
    - Ferencz 1703. (Szombathelyi Judit)
      - István. †
      - Éva (Korponay János)
      - Imre (Mányay Klára)
        - István (Hrabovszky Zsuzsa)
          - Ferencz. †
          - János (Sütteő Anna)
            - Anna (Kis-lápasi Juhász Zsigm.)
            - Eleonora (Szabó Ferencz)
            - Teréz.
            - Jozefa (Bába Pál)
      - Ádám. †
    - István 1698. (Csató Klára) † 1711.
  - Gergely (Józsa Kata)
    - *Folyt. II. táblán.*
  - Boldizsár 1605. drégelyi várkapitány
- Magdolna (gal. Fekete Bálint)

[1]) A család által évszámok nélkül közlött táblázat szerint.

II. tábla.

A család többször nyert adományzást, igy István 1695-ben Bars megyei Türe helységre, 1696-ban Valkaházára és ugyan ezen évben péli Nagy Andrással együtt Báron nevü pusztára kapott adományt, ugyancsak István nejével Csató Klárával 1698-ban a lévai curiában, alsó-péli, türei, endrődi részbirtokokban iktattatik be.

1703-ban Ferencz és fiai a Bars megyei bálvándi és szentkereszti pusztákban iktattatik be adomány czimen.

Boldizsár 1605-ben Drégely vár kapitánya volt [1]).

[1]) Istvánffy 1622-ki kiadás 821. lap.

Farkas 1630-ban alsó és felső-bálvándi és puszta-keresztúri birtokát elzálogitja Lipthay Imrének [1].

György (valószinűleg a II-ik) 1820. jul. 1-én Pest vármegye másod-, 1829-ki sept 30-án pedig első alispánul választatott, és az volt 1832. oct. 23-ig. — 1842-ben királyi tanácsossá neveztetett.

A család czimere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobboldali kék udvarban zöld téren balra fordulva egy oroszlán hátulsó lábain, első lábaival koronát tartva; a baloldali vörös udvarban kék magyar ruhás vitéz áll, jobb kezében kivont kardot tartva, bal kezét csipőjére helyezve. A paizsfölötti sisak koronájából szintén a paizsbelihez hasonló magyar vitéz emelkedik ki jobb kezében kivont kardot, a balban egy hegyével fölfelé álló nyilat tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kovách család. (Horti és rigyiczai.) Kovách Pál Fülek várában lovas csapat kapitánya [2]) és általa neje Zsuzsanna, fiai Gergely, János és István, leánya Anna és utódai a polgári állapotból II. Mátyás király által Pozsony várában 1613-ki mart. 26-án [3]) czimeres levélben nemesi rangra emeltettek [4]). És e czimeres levél Nógrád megyének Losonczon tartott közgyülésében még azon évben kihirdettetett.

Czimerük — mint az az eredeti armalis levelen festve [5]), és a metszvényben látható — a paizs kék udvarának alyján zöld téren három levágott török fej, azok fölött egy koronából kiemelkedő pánczélos, sisakos vitéz, jobb kezével kivont kardot tart, fölötte jobbról arany nap, balról ezüst félhold ragyog, a paizsfölötti sisak koronájából a

---

[1]) Sz.-benedeki Convent Protocol. L. p. 95.

[2]) Az oklevél igy szól: „Agilis Paulus Kovách, Praesidii nostri (t. i. sacr. Caes. et regiae Majestatis) Fülekiensis certorum equitum Capitanei."

[3]) Homonnai György, Forgách Zsigmond és Zichy Tamás ajánlatára és Bosnyák Tamás Fülek-vári kapitány eszközlése folytán.

[4]) Az eredeti rigyiczai Kovách nep. János urnál Rigyiczán.

[5]) Az eredeti armalis levélben máskép van a czimer (valószinűleg a czimerfestő tévedéséből) festve és másképen leirva, ugy hogy a leirás a festett czimerrel nem egyez; a czimer leirása az armalis szavai szerint ez: „Scutum militare erectum coelestini coloris, cuius fundum viridis late occupat campus, super quo nuda framea resupine jacere visitur, ac in medietate tria capita turcica abscecta et ordine locata, sangvine conspersa dictam frameam polluere ac in extremitatibus sive angulis hinc sol, illinc vero luna interjecta in medio stella rutilare visuntur. Scuto incumbentem galeam militarem clausam regio diademate integrum brachium humanum ferro indutum, manuque frameam nudam sursum ele-

paizsbelihez hasonló pánczélos vitéz nyúlik fel, jobb kezében kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A nemesség-szerző Pál, ki talán Heves megyei Hort-ról származott vagy ottan birtokos volt, hadadi Wesselényi Ferencz füleki fő-kapitány és kir. fő-komornok mestertől Fülek városában házat és az úgy nevezett Király kapuja előtt való majort kapta, melyre 1640. aug. 10-én gróf Esterházy Miklóstól nádori adományt nyert [1], és abba 1641-ki Fülöp és Jakab apostolok napján beiktattatott. — Gyermeke öt volt, György [2], Gergely, István, János és Anna, kik és illetőleg már utódaik 1647. május 28-án Füleken osztoztak, mely osztálynak némely pontjai szerint a baksaházi puszta kétfelé oszlott, de néhai Györgynek özvegye kapja meg pénzét a 11 arany és 12 tallért, melyet a testvérek tartozzanak letenni; ha pedig le nem teszik, kiadassék neki a jószág jövedelméből való rész; továbbá a sülyi jószág öt felé [3]) oszolván a végrendelet szerint, Kovách Jánosnak és

vatam vibrantem proferente ornatam. A summitate vero seu cono galeae laciniis seu lemnisciis hinc aurei et coelestini, illinc vero aurei et argentei colorám, in scuti oram defluentibus, prout haec omnia in principio seu capite praesencium literarum nostrarum pictoris manu artificio propriis suis coloribus recte (sőt épen nem: recte) depicta esse cernuntur." — A család a festett czimerrel él.

[1]) Ezen Esterházy donatiojában Pál Praesidii Fülekiensis certorum militum ductor-nak = tehát hadnagynak iratik.

[2]) György az armalisban nincs megnevezve, és igy vagy előbb már meghalt, mint az 1613-ki armalis adatott, vagy csak utóbb (1613. után) született, és 1647-ben az osztálykor már csak özvegye Bakonovich Horváth Fruzsina élt, és igy kora 33. legföljebb 34. évre terjedhetett; ez utóbb annál bizonyosabb, mert Horváth Fruzsina egyesség-levelében férjének Györgynek bátyjául nevezi Istvánt, ki pedig az armalisban megvan nevezve.

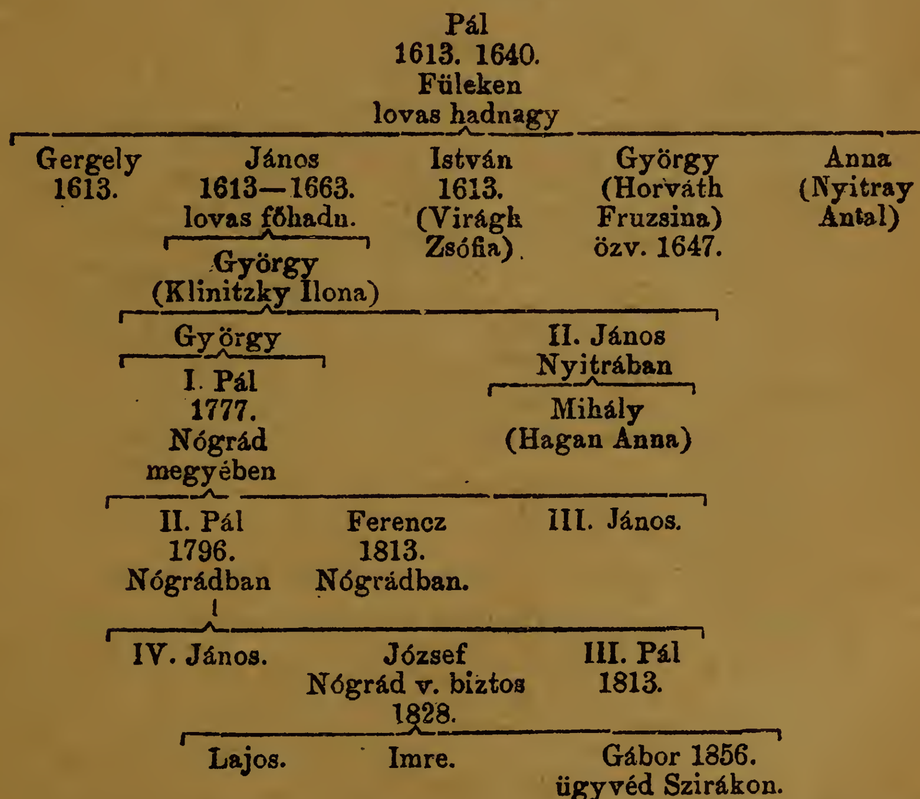
[3]) Ez mutatja, hogy Pálnak öt gyermeke volt.

Nittray Antal gyermekeinek két rész esett, ezentúl a három rész Kovács Gergely és Kovách Istvánné asszony között két részre oszlott. A Monossa pusztabeli birtok is, mely zálogul 200 frtban biratott, kétfelé oszlott, és ha kiváltanák, a pénz is kétfelé oszlik. Hasonló rendelkezés tétetett a 100 tallérban zálogul birt kenderesi jószág iránt is. Azután a jószág minden nemü jövedelme is két részre oszlott, valamint végre a Nógrád megyei Zalvaj (?) határban fekvő szőlő is két részre Kovách Gergely és István özvegye közt osztatott el.

1647-ki sept. 11-én Györgynek Bakonovics Horvath Fruzsina a férje testvére István özvegyének Virágh Zsófiának eladja a Fülekeu és Monossa pusztában fekvő neki jutott részt, a baksaházi és Kenderesi jószág részét pedig zálogul annak köti le.

A család előnevét csak Kovách Jánosnál találjuk használatba véve, ki mint Fülek várában lovas főhadnagy 1660-ki jul. 8-án levelet ir Kún Katalinnak [1]. Ugyan csak a Nógrád megyei 1663-ki nemesi lajstromban „Joannes Kovach de Horth" néven van beirva. E Jánostól származik le a család a következő táblázat szerint:

I. tábla.

[1]) Ez eredeti levél a m. akademia levéltárában van, már 1647-ben is fő lovashadnagy volt.

E táblázaton állók közül I. Pál 1777-ben, fia II. Pál 1796-ban ennek testvére Ferencz, és II. Pálnak fia III. Pál 1813-ban vettek ki nemességükről Nógrád megyétől nemességi bizonyitványt, míg József Nógrád megyében rendszerinti biztos 1828-ban fiai részére is szintén Nógrád megyétől nyert nemesi bizonyitványt.

I. Jánosnak fia Mihály Hagan Annát a nagy-tapolcsányi plébánosnak nővérét vévén nőül, Hagan-nak is neveztetett ipja neveről.

A család egy másik ága Andrástól (ugylátszik Mihálynak testvérétől) jő le következőleg:

II. tábla.

A rigyiczai ág.

András
† 1789. april. 11-én
(Takács Magdolna)

Imre
szül. 1758. † 1829.
szerzi Rigyiczát.
(verseghi Márffy Kata)

József	Mihály
sz. 1796.	sz. 1797.
Bács v. fősz.-biró	Bács v. t. biró
(rákosi Boross Mária)	(1. rákosi Boross Jozefa 2. báró Pászthory Albertina)

Mihály gyermekei:

1-től Mária	Pál	József	2-tól Róza	Gizella	Stefania
sz. 1821.	†	sz. 1826.	sz. 1833.	sz. 1835.	sz. 1836.
(Márffy József)		májusb.	májusb.	febr. 27.	aug. 1.
			(Kiss Józs.)	(Kovács nep. Ján)	

József gyermekei:

Etelka	Imre	Nep. János	Miklós	Apollonia	Anna	Antonia	Luiza	Karolina
sz.1822.	†1830.	sz. 1827.	† 1831.	sz. 1828	sz.1833.	sz.1835.	sz.1836.	sz. 1838.
(Zelles László)		jun. 13.						
		(Kovách Gizella)						

Nep. János gyermeke:

Mária
sz. 1854. jul. 17.

Andrásnak, ki Nyitra megyei Alsó- és Felső-Kereskényben és Ivánkán birtokos volt, fia Imre szül. 1758-ki máj. 26-án Elvégezvén 1781-ben iskoláit, a szomszédságban Ürményben lakott kéthelyi b. Hunyady János cs. kir. kamarás különös pártfogásában részesülvén, miután jószágaiban a gazdászattal foglalkozva több évet töltött, és e téren ügyességet és tapasztalást szerzett; 1788-ban Gludovácz József cs. kir. tanácsos által, ki a báró Hunyadiak jószágainak szomszédsága-

ban Somogyban a fejérvári Custódiatus javait, ugy akkor Grassalkovich herczeg gödöllői és hatvani uradalmait is haszonbérbe vette, — ezen utóbbi uradalmakba igen kedvező föltételek mellett igazgatósága reá bizatott, és azt 12 évig szép sikerrel és haszonnal végezte.—1789. april. 11-én meghalván édes atyja, anyja Takács Magdolna pedig már elaggván, Nyitra megyei alsó- és felső-kereskényi ősi és szerzeményjavait rokonainak Morvay nep. Jánosnak és nővérének Katalinnak Setéth Ferencznőnek adta el [1]. Napról napra vagyonosodván, 1794. máj. 1-én nőül vette Márffy Istvánnak Krisztina fő herczeg asszony belyei praefectusának leányát Katalint, kivel Besnyőn esküdött meg. 1801-ki jul. 10-én I. Ferencz királytól adományban nyerte Bács megyében fekvő 165 jobbágyi telekből álló Rigyicza helységet 61,994 frt 10 kr. összegben, és azon érdemeiért, hogy már ezen fölül előbb önszántából a királyi kincstárba tizezer forintot, és hatezer mérő zabot (három ezer forint értékben) a hadi költségekhez segélyül felajánlott és fizetett; mely birtokba a kalocsai káptalan által oct 22-én be is iktattatott. A királyi adomány kelte napján egyszersmind arra is kiváltság-levelet nyert, miszerint ő és maradékai a rigyiczai előnévvel élhessenek. Kezébe vévén a rigyiczai birtokot, mely akkor egészen ó hitű lakosokból álló község vala, azt rendezni kezdé, és először is népesebbé tételére Pest megyéből Miskéről, és tájékáról magyar családokat, később pedig Soroksárról német családokat telepite meg; minthogy pedig ezen telepítettek katholikusok valának, a hívek számára pompás családi sirbolttal ellátott templomot épitetett és a patronatusi jogot gyakorlani kezdette; azután a helységet gazdasági épületek, iskola-ház, s végre családja részére egy diszes emeletes kastéllyal e körül angol kerttel ékesitette, és gazdaságát napról napra virágzóbbá tette. Édes anyja Takács Magdolna meghalván Baján 1800. dec. 17-én, és ideiglenesen ott a sz. Rochus egyházban eltemettetvén, miután Rigyiczán a családi sirbolt elkészült, azt 1818-ki januárban oda temetteté. Meghalt Imre 1829. april. 25-én, miután gyönyörüen rendezett fekvő javain kivül, tetemes tőkepénzt is hagyott maga után. Neje verseghi Márffy Katalintól (ki 1842-ki május 9-én halt meg), két fia József és Mihály maradt.

József született 1796. jan 25-én Gödöllőn, 1816-ban elvégezvén Pesten a jogászi iskolai pályáját is, és már előbb 1813-ban a philos.

---

[1]) Takács Magdolna előbb Morvay László neje volt, és ettől születtek nevezett Morvay János és Katalin.

doctorságot letévén, 1818-ban Pest megye aljegyzője lett; nőül vette rákosi Boros Lajos cs. kir. ezredes és De la Motte Joly des Aulnois grófnőnek 1802. mart. 20-án szül. leányát Boros Máriát. 1825-ben Bács megyének al- 1828-ban főszolgabirája lett és e hivatalt viselé 1832-ig. — 1820-ban Baranya, Esztergam, Szerém, 1821-ben Tolna, 1822-ben Torontál, 1830-ban Csongrád, 1832-ben Turócz vármegyék táblabirájává neveztetett. Kilencz gyermeke közűl, kik a táblázaton láthatók, nep. János, miután iskoláit Pesten végzé, 184⁸/₉-ben a forradalmi hadseregben szolgálván, és ennek következéseül a 8. sz. cs. kir. vasas ezredben volt egy ideig besorozva. Haza bocsáttatván, 1853-ban nőül vette pápai engedély mellett unoka testvérét Gizellát.

Mihály szül. 1797-ki sept. 22-én Gödöllőn, miután iskoláit bevégzé, nőül vevé az 1804-ki jun. 27-én született Boros Jozefát, a följebb emlitett Boros Mária nővérét, kitől három gyermeke született; ezen nejének 1813. april. 11-én történt halálával lengyeltóthi báró Pászthory Albertinát, ki 1840. máj. 2-án halt meg, és kitől ismét három — a táblázaton látható gyermeke született. Gyermekei közűl József 1848-ban szintén mint katona vett a forradalomban részt.

Megemlitendő még, hogy Kovách Imrének egy unoka bátyja is volt; Kovách Ádám, ki mint nyugalm. cs. kir. kapitány Zólyomban élt, és az ottani polgármester leányát birta feleségül. Meghalt 1837. táján.

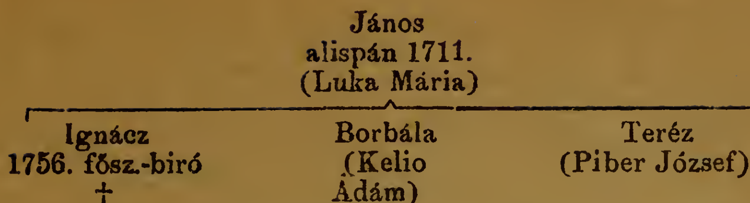
A család Rigyiczán él, és rom. kath. vallásu. Rokonságban áll a Morvay, Setéth, verseghi Márffy, rákosi Boros. b. Lengyel, b. Pászthory, Sibrik, Hertelendy, b. Barkóczy, gr. Pongrácz, gr. De la Motte stb. családokkal.

Kovács család. (Járdánházi.) A Kovács másképp Járdánházy, vagy járdánházi Kovács család, eme mellék- vagy előneve után itélve Borsod megyei eredetü, miután Járdánháza helység Borsod megyében fekszik.

A családot a mult században Bihar és Nógrád megyében is találjuk.

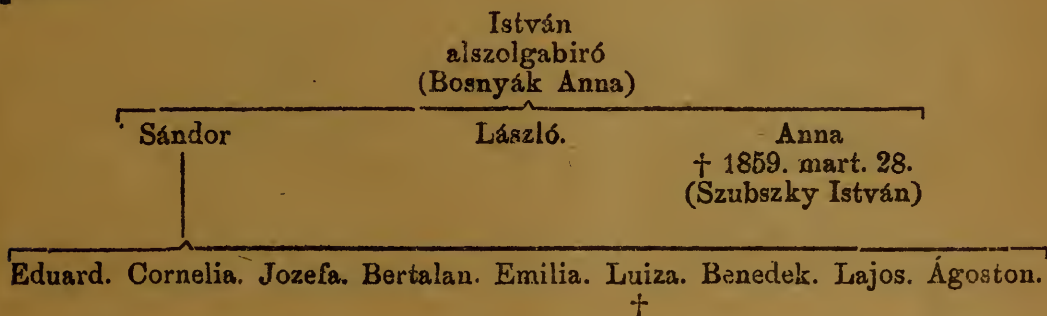
Czimerük a paizs kék udvarában zöld téren álló vitéz, jobb kezében kivont kardja hegyén levágott törökfejet tartva. A paizsfölötti sisak koronájából Szarvas emelkedik. Foszladék jobb oldalról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Nógrád megyében e családból Kovács János 1711-ben alispán volt. Nejével Luka Máriával ily családot alapitott:

Ignácz 1756-ban Nógrád megyei főszolgabirónak választatik; és az volt mintegy 1763-ig.

Kovács István 1770. táján Nógrád megye alszolgabirája a a Puszta-Szántón biró Bosnyák családból nősülvén, ágazatát igy terjeszté:

E családfán álló Anna 1798-ban ment férjhez Szubszky Istvánhoz, meghalt 1859. mart. 28-án kora 84. évében, birtokán és lakhelyén P.-Szántón.

Ugyan e családból volt János, ki 1739. dec. 31-én született. 1761-ben diósgyőri kamaránál irnok, 1768-ban pénztárnok, azután a nagyváradi urodalomban inspector és végre praefectus, 1775-ben Bihar vármegyei táblabiró lett. Meghalt Nagy-Váradon 1807. mart. 25-én. Nejétől jabródi Jabróczky Máriától (ki 1793-ban halt meg), gyermekei Anna sipeki Balás Károlyné, és Magdolna nosziczi Thurzó Györgyné volt [1]).

Szatmár vármegyében e század elején birtokos e család Mátészalkán, Porcsalmán, Homokon stb. [2]).

Kovách család. (Leleszi és visontai.) Ismert törzse János 1656-ban III. Ferdinand királytól czimeres nemes levelet nyert.

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardja hegyén levágott törökfejet tart. A paizsfölötti sisak koronájából grif emelkedik ki, első jobb lábával szintén kivont kard hegyén törökfejet tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

---

[1]) Vay L. Német hivség.

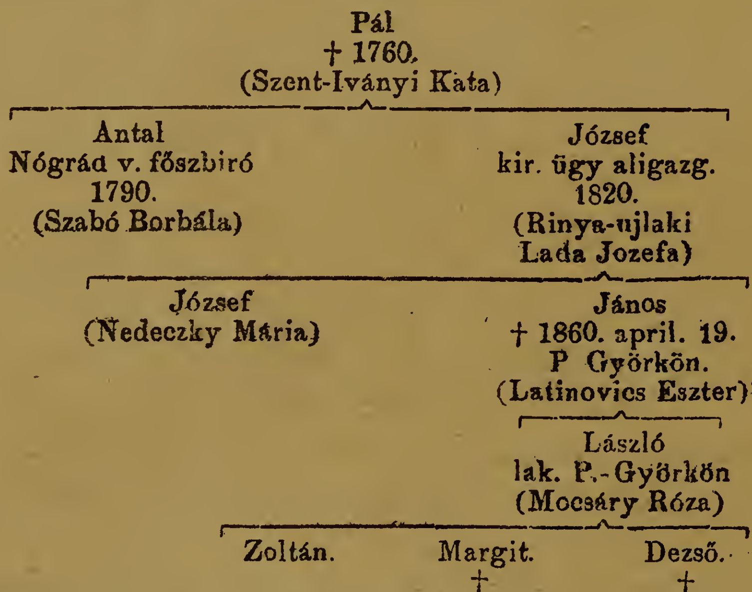
[2]) Szirmay Szatmár várm. II. 213. 123. 284.

A leleszi Kovács család bir Heves megyében Bolyán, és e családból volt Kovács József, ki 1838. főszolgabiró, ennek fia Ferdinand 1845-ben árvaszéki jegyző.

Mátyás esküdt 1838-ban a mátrai járásban.

Gusztáv 1845-ben Heves megyei uti biztos.

A visontai ágazatból Pál Nógrád megyében viselt hivatalt, meghalt 1760-ban; tőle igy ágazott le a család:

Pálnak fia Antal és József a később kir. ügyi aligazgató 1809-ben előbbi czimerük megtartásával visontai birtok-részükre királyi adományt vivének, és e jogon visontai előnevet nyertek. János szintén a kir. ügy-igazgatóságnál kezdett hivataloskodni 1820 ban. Meghalt 1860. april. 9-én kora 65. évében. Fia László a Heves megyei gazdasági egyesület ülnöke.

Józsefnek nénje volt Rozália, csatószéghi Csató Mihályné, meghalt N.-Váradon 1836-ban.

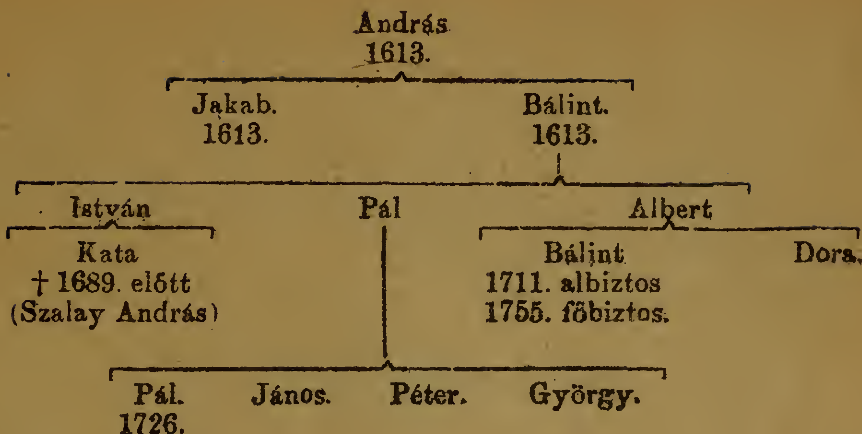
Kovács család. (Nagy-Daróczi.) Kovács András fiai Jakab és Bálint részére is 1613-ban máj. 19-én kapta II. Mátyás királytól czimeres nemes levelét, melynek alapján 1726-ban Nagy-Daróczban lakozó Pál, János, Péter és György igazolák Nógrád megyében nemességüket [1].

Leszármazásuk [2] következő:

---

[1] Protoc. C. Neograd. anni 1726.

[2] Ugyan az 1689-ről.

Az 1755-ki nemesi összeirás Nagy-Daróczban lelte Kovács Györgyöt, Pált, Ferenczet, és Mátét.

És ezekből való volt István is, a mondott 1755-ben Borsod megye ügyésze, kinek nejétől Csák Annától született Diós-Győrön 1754. máj. 4-én.

Flórián, a szatmári nagyprépost, utóbb 1823. jul 21-től azon megye püspöke. Meghalt 1825-ki dec. 11-én.

Kovács család. Szintén Nógrád megyei család, melynek tagjai a mult században nagyobbára Poltáron székeltek: névszerint 1755-ben a nemesi összeirás szerint Poltáron éltek idősb és ifjabb Mihály, id. és ifj. György; — Pál Mihálynak fia, Péter, István, Ádám.

A Poltáron lakó Kovács család 1734-ben igazolá nemességét Nógrád megye előtt, és akkor produkálta II. Ferdinand királytól nyert czimeres nemes levelét, mely Nógrád megyében 1630. mart. 4-én volt kihirdetve [1]).

Kovách család. (Másképp Apró.) Kovách abusive Apró Mihály fülekvári praesidiarius katona 1681-ki nov. 1-én kapott I. Leopold királytól czimeres nemeslevelet, melyet fia Mihály 1734-ben produkált a nemesi investigatio alkalmával [2]).

Kovács családbélieket találunk még az 1755-ki nemesi összeirás szerint Szécsényben Györgyöt, Zsélyben Ferenczet.

Kovács család. Kovács Pál és neje Nagy Ilona, és gyermekeik György, Márton, Zsófia, és Pálnak testvére Kovács János, ennek neje Zsófia és ezeknek gyermekeik János és György I. Leopold király által nemesitettek meg Bécsben 1664-ki

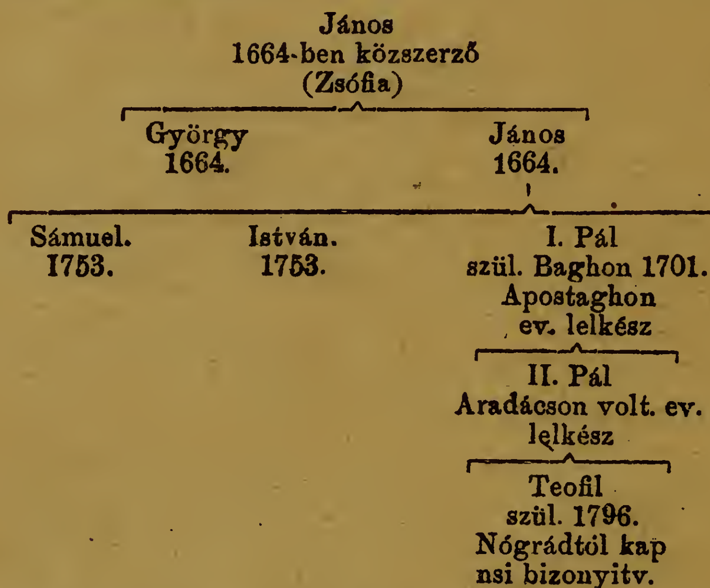
[1]) Protocol. C. Neogr. anni 1734.

[2]) Ugyanott.

nov. 28-án czimeres nemes levélben, mely Nógrád vármegyének Fülek városában 1665. dec. 22. tartott közgyülésen hirdettetett ki [1]).

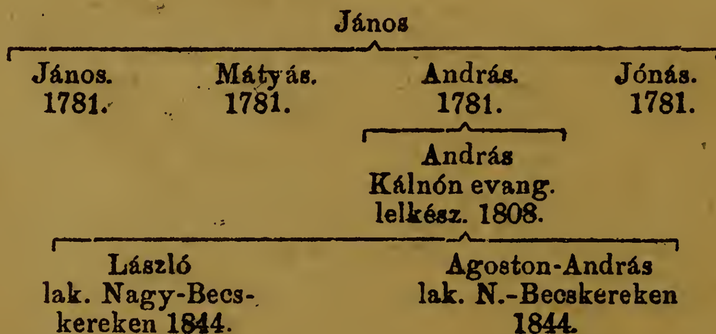
Czimerük a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó arany oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizsfölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Egy ág leszármazása ez:

E családfán álló Sámuel és István testvérek 1753-ban az eredeti armalis levelet a leleszi conventben tették le, azt hitelesen át·iratván.—II. Pál Apostaghon született, de arról az anyakönyv elégett.

Egy másik ág leszármazása ez:

János, Mátyás, András, Jónás testvérek Kálnón laktak, és 1781-ki jun. 16-án kaptak Nógrád megyétől nemesi bizonyitványt.

---

[1]) Protocol. C. Neograd. 1641. jan. 21.

Andrásnak a kálnói ev. lelkésznek fia Ágoston-András 1841-ki január 21-én [1], testvére László szintén nagy-becskereki lakos pedig 1844-ben vett ki [2]) Nógrád megyétől nemesi bizonyitványt.

Kovách család. Kovách Péter és neje Fora Ilona, továbbá fiok Mihály, és ennek neje Kenczen Dorottya, nemkülönben nevezett Péternek testvére is I. Leopold királytól majnai Frankfurtban 1658-ban junius 15-én kelt czimeres nemes levélben nemesitettek meg, és nemeslevelük Heves és Külső-Szolnok vármegyéknek Fülek várában 1659-ki január 15-én kelt törvényszékén hirdettetett ki [3].

Czimerük vizirányosan három részre osztott paizs, az alsó vörös mezőben hármas zöld halmon hármas zöld növény virít, a középső kék udvarban ugró helyzetben oroszlán látható, torkában egy kivont pallóst fogva, a felső vörös udvarban királyi arany korona áll. A paizsfölötti sisak koronájából arany oroszlán nől ki, szájában szintén kivont pallóst tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A legutóbbi nemzedék egy ága következő:

Kovách József)
(Majer Erzse)

Teréz	Antal	József
(Marsó László)	sz. 1787. † 1856. ecsédi plébános és cz. kanonok.	lak. Nógrád várm. Horpácson.

Kovách család (máskép Czecze.) *Lásd Czecze cs.*

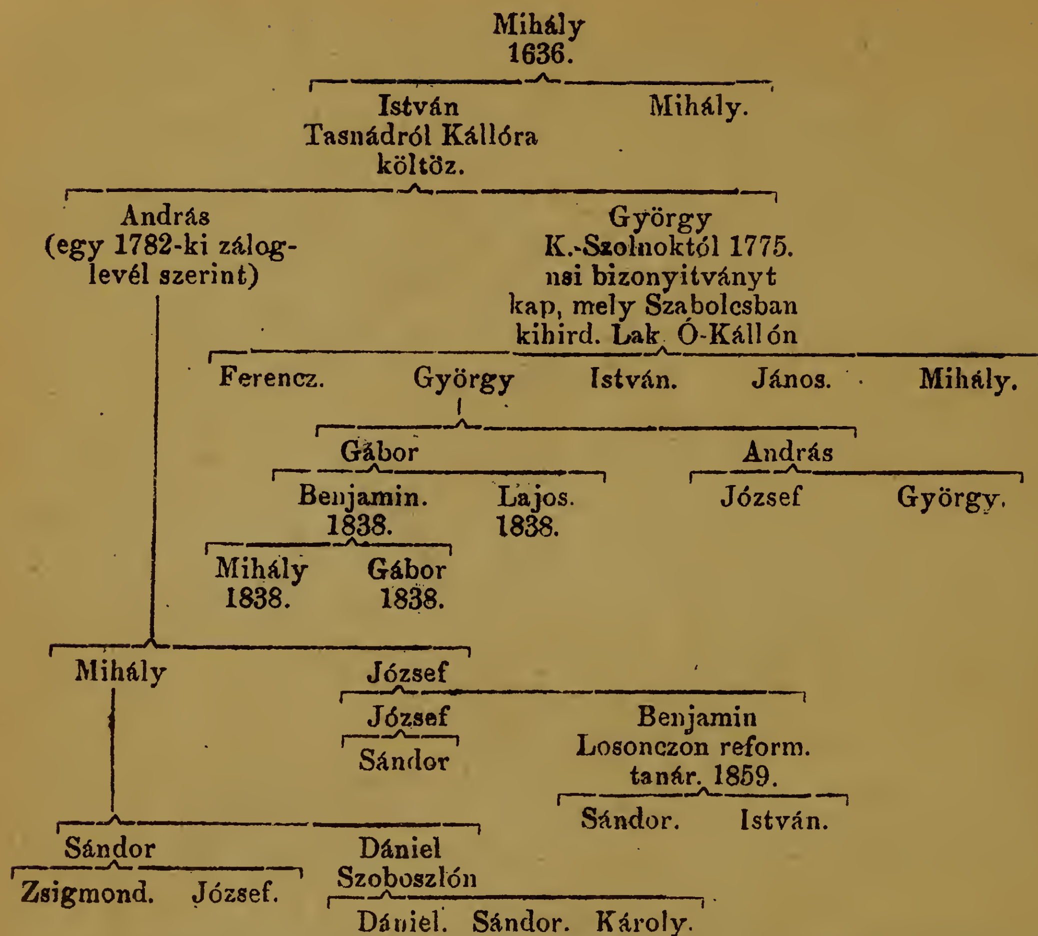
Kovách család. (Máskép Kéry.) Kéry máskép Kovách Balás 1667-ki dec. 28-án Bécsben kelt czimeres levélben I. Leopold király által nemesitettetett meg; mely czimeres levél Vas megyének Szombathelyen 1668. (feria 2-da prox. post Dominicam Judica) tartott közgyülésén kihirdettetett [4].

Kovách család. Kovách Mihály a tasnádi nemesek hadnagya, és fia István 1636. mart. 8-án Szamos-Ujvárott kelt czimeres levelet nyert I. Rákóczy György erdélyi fejedelemtől, mely Közép-Szolnok vármegyének 1638-ki mart. 11-én Ákos mvárosban tartott közgyülésén hirdettetett ki.

A czimeres nemeslevél szerző Mihálytól kezdve a család magyarországi ágának leszármazása következő:

---

[1]) Nógrád várm. jegyzőkönyve 1841. 144. szám.
[2]) Ugyanott 1844-ik évi jegyzőkönyv 2057. sz.
[3]) Az eredeti armalis K. Józsefnél Horpácson tartatik.
[4]) Veszprém vármegye levéltárában van az eredeti armalis.

Nógrád vármegyétől a család 1838-ban vett ki nemességéről bizonyitványt [1]).

Kovách család. (Selyebi.) Közülök selyebi Kovách Dorottya uzapanyiti Uza Bernátnak 1636- 1638-ban Abauj vármegye szolgabirájának neje volt.

Kovách család. (Másképp Tóth.) Kovách máskép szebeni Tóth Tamás és András, István a XVII. században nyertek czimeres nemeslevelet [2]).

Kovách család. Kovách György a Kriston családdal együtt 1630-ban nyerte czimeres levelét. *Lásd Kriston cs.*

Kovách család. Kovách János és Ferencz 1646-ban nyertek czimeres nemeslevelet [3]), mely 1647-ben Trencsin megyében hirdettetett ki. 1666-ban Beczkón székelt a család. — 1755—1761-ki nemesi lajstromokban emlitetik közülök Pál.

---

[1]) Megyei jegyzőkönyv 1108. szám. a.

[2]) Az eredeti armalis Szeben varos levéltárában van Sáros vármegyében.

[3]) Az eredeti czimeres levél Trencsin megye levéltárában van.

Kovách család. Kovách Mihály és János anyai részről testvérükkel Ujhelyi Jánossal együtt nemesitettek meg I. Leopold király által, és nemeslevelük 1656. april. 3-án Nógrád megyében hirdettetett ki [1].

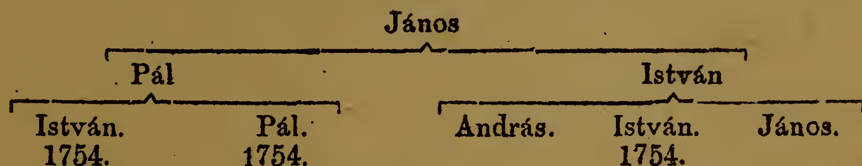
Kovách család. Kovách Lőrincz 1545-ben I. Ferdinand király által nemesitetett meg [2].

Czimere jobbról balra rézsutosan kék vörös és arany udvarokra oszlik; az elő-térben zöld téren hátulsó lábain kettős farkú oroszlán áll, első jobb lábával kivont kardot, a balban ezüst patkót tartva. A paizsfölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán nyúlik ki. Foszladék jobbról arany-vörös, balról arany-kék [3].

Kovách család. (Pachai.) Pachai Kovách Péter 1622-ben kelt czimeres nemes levélben nemesitetett meg [4].

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren egy fekete lovon balfelé vágtató pánczélos sisakos vitéz, mely a zöld téren fekvő fehér egyszarvút buzogányával fejbe üti. A paizsfölötti sisak koronájából három lándzsa nyúlik fel; a közepső félig vörös, félig ezüst, a másik két szélső félig kék, félig arany. Foszladék jobbról aranyfekete, balról aranykék [5].

Kovách család. (Nagy-Álistáli.) Pozsony vármegyei eredetű család, melynek egyik ágazata a mult században Székes-Fejér vármegyébe szakadt és ott produkált. Ilyen töredék nemzékrendjük ismeretes:

Jánosnak unokái Pozsony megyétől 1737. febr, 26-án nyert nemesi bizonyitványuk mellett 1754-ben octob. 28-án hirdették ki nemességüket [6] Sz.-Fejér vármegyében.

Kovách család. Kovách Mihály és István 1710-ben I. József királytól nyerik czimeres levelüket [7].

---

[1]) Protocoll. C. Neograd. anni 1656.
[2]) Kaprinai Mss. B. tom. XXVIII. p. 132.
[3]) Adami Scuta gentil. tom. V.
[4]) Collect. herald. p. 126.
[5]) Adami Scuta gentil. tom. V.
[6]) Megyei jegyzőkönyv.
[7]) Collect. herald. nro 728.

Czimerük a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó fehér egyszarvú, melynek szarván zöld koszorú van; ehez hasonló egyszarvú nyúlik fel a paizs sisakja koronájából is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kovách család. Kovách Mihály 1714-ben III. Károly király által nemesitetett meg [1]).

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló daru, mely csőrében ezüst patkót tart. A paizsfölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Kovách család. 1716-ban nemesitetett meg III. Károly király által Kovách István és Pál [2]).

Czimerük a paizs kék udvarában zöld téren koronából kiemelkedő kettős farkú oroszlán, mely első jobb lábával kivont kardot, a balban levágott törökfejet üstökénél fogva tart. A paizsfölötti sisak koronáján vörös mezü kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Kovách család. Kovách István 1718-ban III. Károly király által emeltetett nemességre [3]).

Czimerük a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó, kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot, a balban zöld koszorút tartva. A paizsfölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont karddal. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Kovács család. Kovács György 1722-ben III. Károly király által nemesitetett meg [4]).

Czimere a paizs kék udvarában ágaskodó fehér lovon, vörös nyereg-takarón ülő, fekete zsinóros, fehér magyar ruhába öltözött magyar vitéz, fején fekete kalpag, lábain sárga csizma van; balfelé lovagol, hátra nyujtott jobb kezével kivont kardja hegyén levágott törökfejet tartva, előtte egy sárga hosszú ruhás ember-hulla fekszik fejetlenül, vérző nyakkal. A paizsfölötti sisak koronájából egy hosszú fehér ruhás, födetlen fejü férfi emelkedik ki, hátra kötött kezekkel, egy kifeszitett ij alatt, melynek idege hátul derekát érinti. Foszladék mindkét oldalról arany-fekete.

---

[1]) Collect. herald. nro 632.
[2]) Ugyanott nro 479.
[3]) Ugyanott nro 532.
[4]) Ugyanott nro 373.

Kovács család. Kovács P á l 1717-ben nemesitetett meg E l e k máskép Vas Zsigmonddal együtt, czimere is azzal ugyan egy. *Lásd Elek cs.*

Kovács család. Kovács M á r t o n 1741-ki oct. 28-án M.-Teréz király-asszonytól nyerte czimeres nemeslevelét [1].

Czimere a paizs kék udvarában ágaskodó oroszlán, mely első jobb lábával vörös nyelű ezüst nyilat tart. A paizsfölötti sisak koronájából szintén oroszlán emelkedik, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kovács család. Kovács J ó z s e f 1756-ban M.-Terézia király-asszony által nemesitetett meg [2].

Czimerpaizsa balról jobbra rézsutosan két részre oszlik, a jobboldali kék udvar bal oldalából oroszlán nyúlik ki mellig, kiterjesztett lábaival ragadozásra készülve; a baloldali ezüst osztály vörös négyszegü sorompóval van fedve. A paizsfölötti sisak koronájából két elefánt-ormány nyúlik ki, a jobboldali vizirányosan félig arany, félig kék, a baloldali félig vörös, félig ezüst; mindkettőnek külső oldalából négy négy lóhere-levél nyúlik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kovács család. Kovács J á n o s 1758-ban M.-Teréz király-asszony által vétetett fel a nemesek sorába [3].

Czimere a paizs arany udvarában pej lovon vágtató magyar vitéz, kék dolmányba, vörös nadrágba és sárga csizmába öltözve. Fején prémkalpag van, melynek kék bársony teteje lefityeg; jobb kezével kivont kardot villogtat; ehez hasonló vitéz nyúlik ki a paizsfölötti sisak koronájából is, kivont kardja hegyén törökfejet tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról arany-vörös.

Kovács család. Kovács idősb és ifj. G y ö r g y, a B o g d á n y és C z i r i á k családdal együtt 1758-ban egy nemeslevélben nemesitettek meg, és czimerük is ugyan egy.

Közös czimerük a paizs kék udvarában egy piros lábú fehér galamb, piros csőrében arany olaj-ágat tartva. A paizsfölötti sisak koronáján szintén olyan galamb áll, szétterjesztett szárnyakkal. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös [4].

---

[1]) Collect. Herald. nro 187. Az eredeti armalis Győr várm. levéltárában.
[2]) Ugyanott nro 138.
[3]) Ugyanott nro 63.
[4]) Adami Scuta gentil. tom V

Kovács család. Kovács Isván 1759-ben nyert czimeres nemeslevelet.

Czimere a paizs kék udvarában egy arany edény, mely fölött egy felforditott V betü alakú fehér csíkolat áll, és a paizs két felső szögletében egy egy arany csillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny nyúlik fel. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-kék [1]).

Kovács család. Kovács István 1760-ban M.-Terézia király-asszonytól nyerte czimeres nemeslevelét [2]).

Czimere először függőlegesen kétfelé oszlik, azután a jobboldali osztály ismét vizirányosan két udvarra van szelve, és itt a felső arany udvarban egy kék mezű kar könyököl, iró-tollat tartva, az alsó vörös udvarban jobbról balra rézsutosan vonuló fehér csíkolat látszik. A baloldali kék udvarban hármas magas szikla emelkedik, melynek középső csucsán aranylábú és csőrű fehér daru áll, fölemelt jobb lábával kavicsot tartva. A paizsfölötti sisak koronájából négy strucztoll leng, t. i. arany, vörös, fehér és kék. — Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék.

Kovács család. (Máskép Szmit.) A czimeres nemeslevelet Szmit máskép Kovács Dániel nyerte I. Leopold királytól 1689-ben.

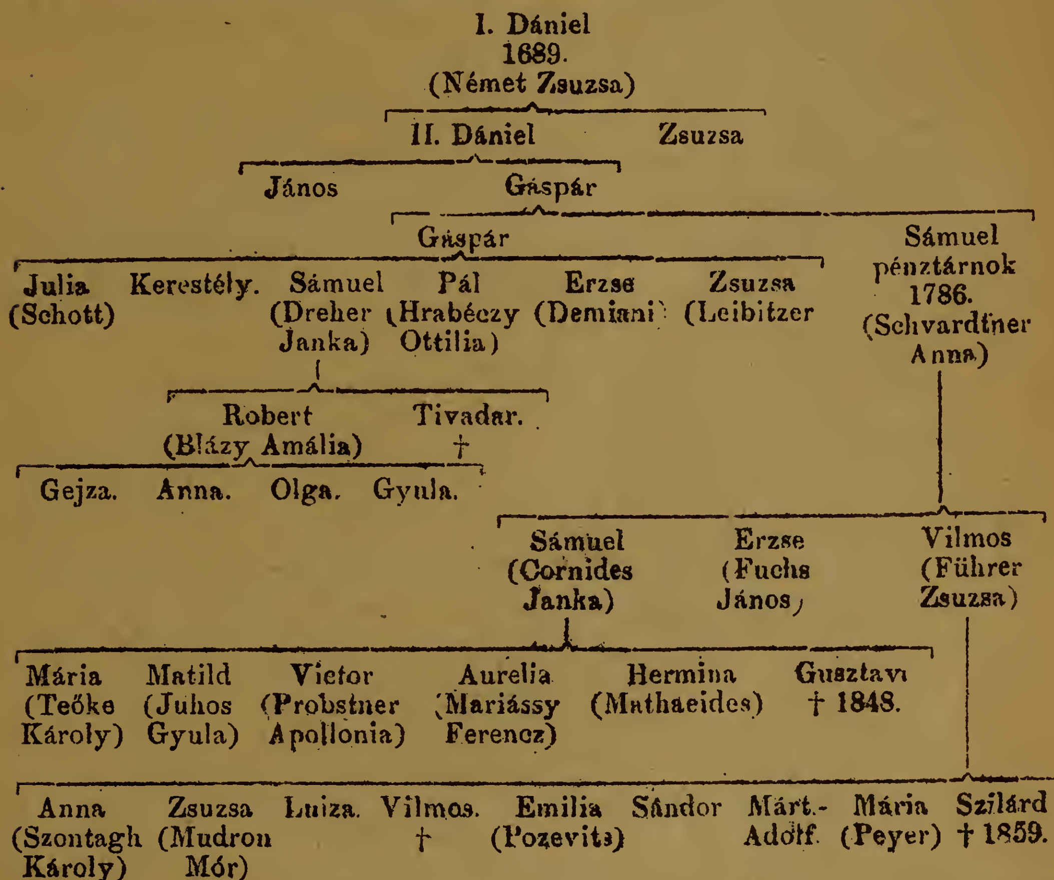
Czimerük — mint itt a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarának alyján hullámzó tengerből kiemelkedő kettős farkú oroszlán, első jobb lábával három kalászt tartva. A paizsfölötti sisak koronájából egy tigris emelkedik ki, első jobb lábával a ragyogó napot tartja. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A család a XVIII. században a szepesi németek közt lakván, a Szmit név Schmid-re átváltozott. 1839-ben a család egy része a m. kir. helytartóságnál be-

[1]) Adami Scuta gentil. tom. V.
[2]) Collect. Herald. nro 95.

jelenté, miszerint ezután a Kovács nevet kivánja használni, mire nézve a kormányszék azon évi febr. 6-án 7257. szám alatt kelt leirata szerint kimondá, hogy a család kétségtelen joggal bir tetszése szerint a Szmit vagy Kováts nevet viselni [1]).

Dánieltől kezdve a család leszármazása ez:

A család legutóbbi nemzedékéből Kováts Victor, ki az 1848-ki forradalomban mint kapitány majd mint őrnagy s Árvában parancsnok vett részt, — és Schmid Robert Lőcsén laknak.

Schmid Márton, Vilmos, és Kovács Sándor Késmárkon, Márton-Adolf a forradalomban tüzér-hadnagy Szatmárban.

Mint a családfáról látjuk II. Gáspár ága inkább Schmid, — I. Sámuel ága pedig Kovács névvel él; és a Kovács név az ortographia változása szerint többféleképen iratott

Vallásukra nézve ágost.-evang.

---

[1]) A helytartósági leirat szavai ezek: „Cum recurrentes nobiles indubitato caeteroquin jure gaudeant, pro eo, ac libuerit: nomine Kováts aut Schmidt utendi, — alicujus ulterioris hac in parte ex publico dispositionis necessitatem non subversari."

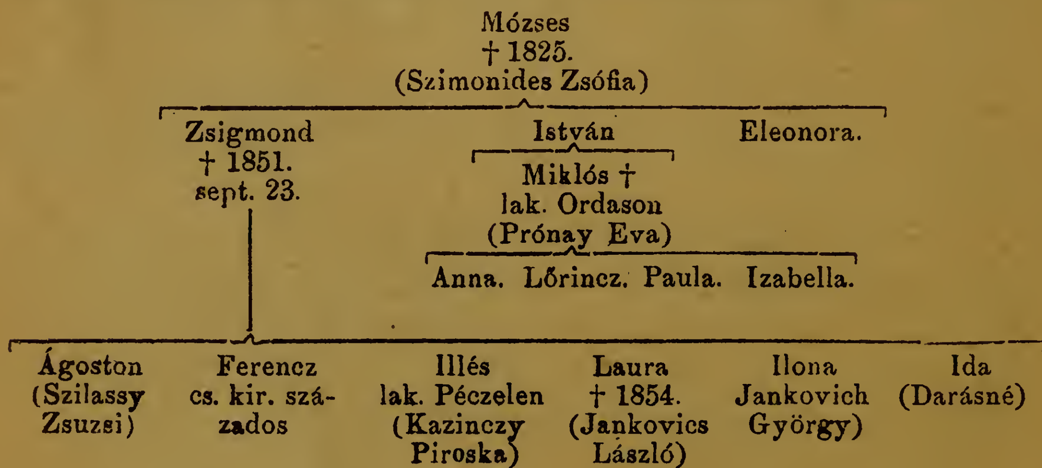
Kovách család. (Kovásznai.) Erdélyi székely eredetü család, a Sepsi székből, hol K o v á s z n a helység fekszik; honnan többfelé kiágazott a család.

Egyik ága a Szilágyban birtokos; L á s z l ó Kraszna vármegyének volt táblabirája és kir. pénztárnoka; fia Lőrincz. — I s t v á n ügyvéd volt, ennek özvegye Kállai Róza, gyermekei: F e r e n c z, J u l i a, E l i z, L a j o s, R ó z a, I d a, I s t v á n.

Egy másik ágazatból S á n d o r számvevő-biztos Torda vármegyében 1848-ban. F e r e n c z sz.-somlyói evang. lelkész és esperes 1815-ben. L a j o s jegyző N.-Enyed városánál 1832. körül. J á n o s K.-Fejérvár városi tanácsos 1815-ben. E l e k ugyanott jelenleg tanácsos; testvérei S á m u e l, J á n o s, K á r o l y, ki cs. kir. törvényszéki hivatalnok.

J á n o s 1836-ban Vizaknán ügyvéd volt.

E család egy ága Magyarországban él; ezt Kovács M ó z s e s alapitá, ki a mult században mint ezredét oda hagyott katona bujdosott ki, és Magyarországban előbb mint gazdatiszt, majd mint haszonbérlő dúsgazdagságra tett szert. Ingatlan fekvő javakon fölül Pesten is több házat szerzett. Meghalt Pesten 1825-ki febr. 22-én kora 92. évében. Neje Szimonidesz Zsófiával következő családfát alkotá:

Z s i g m o n d 1851-ki sept. 13-án kora 72. évében halt meg, és Péczelen a családi sirboltba temettetett.

M i k l ó s n a k özvegye Prónai Éva 1857. mart. 23-án kora 55. évében Ordason (Nógrád megyében) húnyt el.

Kovács család. Kovács M i h á l y 1791-ben II. Leopold király által nemesitetett meg.

Czimere balról jobbra rézsutosan kétfelé osztott paizs, a jobb-

oldali kék udvarban egy arany örvű fehér eb látszik; a baloldali arany udvarban három vizirányosan fekvő vörös csíkolat szemlélhető. A paizsfölötti sisak koronájából a paizsbelihez hasonló eb nyúlik fel. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-vörös [1].

Kovács család. Kovács Ferencz 1792-ben nyerte czimeres nemes levelét.

Czimere négyfelé osztott paizs [2], melynek 1-ső és 4-ik osztálya vörös udvarában zöld téren arany kaptár áll, melyet arany méhek dongnak körül; a 2-ik osztály zöld udvarában arany oroszlán ágaskodik, első lábaival ezüst patkót tartva; a 3-ik osztály zöld udvarában zöld téren fehér mén ágaskodik. A paizsfölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sas-szárny között vörös mezű kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüs-vörös, balról arany-zöld.

Kovács-Hanvay család. Kovács-Hanvay Sándor 1792-ben nemesítetett meg.

Czimere balról jobbra rézsutosan kétfelé osztott paizs, melynek alyján zöld térről egy fa-törzsök, és azon egy kukurikoló kakas áll. A paizsfölötti sisak koronájából barna hamvas farkas nyúlik ki, első jobb lábával kalapácsot tartva. Foszladék mindkét oldalról ezüst-kék [3].

Kováts család. Kováts János 1794-ben I. Ferencz királytól nyerte czimeres nemeslevelét.

Czimere vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső arany udvarban egymással szemközt két kék oroszlán ágaskodik, első jobb lábaikkal kivont kardot tartva; a paizs alsó zöld mezejében pánczélos kar könyököl, három kinyilt halvány piros rózsát tartva A paizsfölötti sisak koronáján szintén olyan pánczélos kar könyököl három rózsát mutatva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-zöld [4].

Kovács családbeliek. Miután Kovács néven is több, egymástól különböző nemes család van Magyarországban, melyeknek törzseit családi értesités nélkül nem tudhatni, és igy az eddig előszámlált nemesség-szerzők valamelyikének utódaiul helyesen meghatározni lehetlen; elészámláljuk tudomásunk után vármegyék szerint azon ismeretesebbeket, kik az utóbbi időben éltek vagy jelenleg is élnek; és kik az eddig elsorolt családok egyikéhez sem igtathattak.

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. V.
[2]) Ugyanott.
[3]) Ugyanott.
[4]) Ugyanott.

Abauj vármegyében K. Ferencz 1838-ban esküdt.

Arad vármegyében: K. Ágoston 1838-ban első alispán. K. Dénes ugyanott 1841-ben alszolgabiró.

Bács vármegyében K. Antal 1845-ben hadi főadószedő.

Baranya megyében K. Károly 1845-ben esküdt.

Bihar megyében K. Imre 1837-ben alszolgabiró. György alpénztárnok 1845-ben.

Szabolcs megyében K. Ferencz 1838-ban esküdt, 1844-ben aladószedő.

Zala vármegyében K. Vendel 1844-ben várnagy stb.

Ugocsa megyében e század elején K. István közbirtokos Tivadarfalván, György Batáron és Forgolányban; László Veléten; József Forgolányban; Jánosnak örökösei Csedreghen.

Krassó megyében K. Károly főszolgabiró Arad megyétől 1826. febr. 9-én nyert nemesi bizonyitványát Krassó megyében azon évi april 10-én tartott közgyülésben hirdetteté ki; Károly már nem él. Fiai közűl Lajos cs. kir. főhadnagy (1858-ban). Birnak Aradban Taucz helységben. Károly 1836-ban alszolgabiró volt Krassó megyében.

Győr vármegyében Kovács Ferencz és István ezen megyétől 1759. mart. 6-án kelt nemesi bizonyitványt kapnak. 1816-ki aug. 3-án pedig szintén ezen megyétől Dániel és Imre vesznek ki nemességükről bizonyitványt. Márton ugyan ezen megyének 1836-1844-ben főszolgabirája volt. Talán ezek azon K. Mártonnak ivadékai, ki 1741-ben kapta czimeres levelét, mint itt a 405-ik lapon olvasható.

Kovács család. (Kórondi.) Erdélyi székely család. Kórondi Kovács Antal 1617-ben jun. 19-én Bethlen Gábortól adomány-levelet nyert a kórondi jószágra; a parajdi só aknánál 18 évig ispánságot viselt. Fia Ferencz kiházasodott Petekre Fejér vármegyében [1]).

Kovács család. (Lemhényi.) Lemhényi Kovács György 1609. mart. 5-én Báthori Gábortól kap czimeres nemes levelet [2]).

Kovács család. (Csik-bánfalvi. A székely földön magában Csikszékben egy csapat Kovács nevü család van; melyek különféle előnévvel élnek. Ezek közűl melyeknek voltak ősei Kovács Balás,

---

[1]) Kállay Székely nemz. 261.

[2]) Kemény József Notitia Cap. Albensis 239.

István és Ambrus, ki 1591-ben nov. 15-én Báthori Zsigmondtól nyerték primipilaris levelüket [1]) — nem tudjuk.

A csik-bánfalvi Kovácsok közűl János 1606-ban százados, midőn Bocskai segédhaddal küldé Lengyelországba. Tamás 1771-ben Al-csikban jegyző; 1774-ben alkapitány [2]). Ferencz 1796-ban szintén ott jegyző, 1818-ban királyi pénztárnok, az 1794- és 1810-ki országgyülésen követ [3]). Gergely 1806-ban Al-csikban alkapitány.

Mihály törvényszéki ülnök Csikban 1836-ban.

Lajos ügyvéd Kolosvárott, meghalt 1858-ban.

Kovács család. (Csik-tusnádi.) Ezek közűl kiemelkedett Miklós az erdélyi r. kath. püspök, v. b. titkos tanácsos, sz. István rend közép keresztese. Meghalt Kolosvárt 1852. octob. 15-én kora 84. évében. Életét jótékony alapitványokkal, mik közt a m. akademiának is 100 darab aranyat hagya, — tevé emlékezetessé.

Kovács család. (Csik-dánfalvi.) Közűlök István előbb aljegyző, majd táblabiró Alsó-Fejér megyében, jelenleg a n.-váradi urbéri törvényszéknél hivataloskodik. Neje Incze Ágnes, gyermekei: Mihály, János, Miklós, Teréz.

Kovács család. (Felfalusi.) Ezek közűl Antal brassói rom. kath. lelkész, esperes, apát, és kir. tanácsos, 1823-ban „Római éjszakák" czimü két kötetes munkáját adá ki. Meghalt 1858-ban, kora 67. évében.

Kovács család. (Bagosi.) A Szilágyságban lakik; közűlök József 1839-ben Kraszna vármegyében főszolgabiró, István ugyanott 1848-ban első alispán.

Kovács család. (Gyergyó-sz.-miklósi.) Előneve mutatja székely származatát. Közűlök János nyugalm. m.-ujvári sóbánya-nagy; fia János 1848-ig fő kormányszéki fogalmazó gyakornok; jelenleg (1860.) posta tulajdonos Felvinczen.

Kovács család. (N.-ajtai.) Szintén székely nemzetbeli. Belőlük Ferencz ügyvéd Bardocz székben. István volt fő kormányszéki lajstromozó; most cs. kir. törvényszéki tanácsos. Neve az irodalom terén is ösmeretes, főleg a gr. Kemény Józseffel 1837- 1845-ben együtt kiadott „Erdélyország történetei tára" gyüjtemény

---

[1]) A székely nemzet Constitutioji 101. lap.
[2]) Benkő Károly Csik, Gyergyó és Kászon 54. 55.
[3]) Ugyanott 55. 56.

által. — János és Károly Kolosvárott városi hivatalnokok voltak; ezek és utódaik jobbára csak ajtai előnévvel éltek és élnek.

Kovács család. (Markodi.) Közűlök Mihály fő kormányszéki irnok, Péter ügyvéd M.-Vásárhelyen 1848-ban.

Kovács család. (Kézdi sz.-léleki.) Közűlök Antal m.-vásárhelyi neves orvos, testvére András székely huszár, mint különben is székely eredeti nemesek az 1794-ki erdélyi országgyülés által czimeres nemes levél nyerése végett ajánltattak. Másik András szintén M.-Vásárhelyen orvos, ennek fia Gyula jelenleg m. nemzeti muzeumi őr és jeles füvész, 1815-ben született Budán, midőn atyja épen történetesen Budán tartózkodott.

E családból származott kézdi-sz.-léleki Kovács Tamás is, bölcsészeti és jogtudor, m. és erdélyországi hites ügyvéd, a „Hazai és külföldi tudositások" szerkesztője. Meghalt Pesten 1831. máj. 16-án kora 32. évében. Neje Némethy Terézia volt.

Kovács. család. (Kézdi-Vásárhelyi.) Szintén székely család. József k.-vásárhelyi követ az 1791-ki országgyülésen. Miklós 1815. körül kir. táblai ügyvéd. Dániel k.-Vásárhelyi főbiró, 1849-ben képviselő a nemzetgyülésen. József azon város pénztárnoka. Ifj. Dániel Háromszékben árvaszéki ülnök 1848-ban.

Kovács család. (Remetei.) Közűlök Imre Marosszékben árvaszéki ülnök 1848-ban.

Kovács család. (Timafalvi.) Károly Udvarhelyszékben dulló 1836. körül.

Kovács család. (Muzsnai.) Küküllő megyében közűlök János aljegyző, id. József hivatali ajtónálló, ifj. József levéltárnok, és árvaszéki ülnök 1848-ban.

Kovács család. (Mikházi.) Ezekből Antal Marosszékben árvaszéki ülnök 1848-ban.

Kovács család. (Körispataki.) Elek Udvarhelyszékben dulló 1832-ben.

Kovács család. (Dálnoki.) Doboka megyében János árvaszéki ülnök 1848-ban.

Kovács család. (Zabolai.) A család egyik tagja Székely-Udvarhelyről N.-Enyedre ment tanárúl 1767-ben, és 1774-ben Krüger Gottlieb-Jánosnak a természetes bölcsességről irt munkáját adá ki magyarra forditva [1]).

[1]) Benkő Transylvania generalis. II. 266

Kovács család. (Felső-torjai.) Udvarhelyszékben közűlök Domokos ügyvéd 1848-ban.

Kovács család. (M.-igeni.) Torda megyében József adóiró biztos 1848-ban.

Kovács család. (Uzoni.) Egyik ágazata Alsó-Fejér vármegyében birtokos. Ádám ott szolgabiró, utóbb árvaszéki táblabiró. Fia Sándor szolgabiró, kit 1849-ben Enyed pusztitásakor az oláhok öltek meg; gyermekei Paczalkán Alsó-Fejér megyében laknak. — László 1832. körül megyei iktató. László Fejér megyében 1836. körül szolgabiró.

Kovács család. (Pávai.) Ebből Elek aljegyző, 1849-ben számvevő Alsó-Fejér vármegyében, most föld-adói hivatalnok.

Kovács család. (Farczádi.) Közűlök József M.-Vásárhely városánál közügyi szolgabiró 1848-ban.

Kovács család. (Killyéni.) Ebből Sámuel Felső-Fejér vármegyében szolgabiró. Másik Sámuel kir. táblai ügyvéd M.-Vásárhelyen 1848-ban.

Kovács család. (Sepsi-sz.-györgyi.) Sepsi-sz.-György városánál András tanácsos 1815. körül; Ferencz ügyvéd, Gábor jegyző, Dániel házi pénztárnok 1848-ban.

Tán ezekből volt Antal Krassó vármegye várnagya, ki a sepsi, kézdi, orbai és miklósvári széktől 1827. febr. 20-án nyert nemesi bizonyitványát lakhelyén Krassó megyében azon évi aug. 16 án kihirdetteté. Krassóban már kihalt.

Kovács család. (Oroszhegyi.) Udvarhelyszéki eredetü, melyből András Kolosvár városi hivatalnok, nejétől Barabás Rozáliától fia Károly.

Kovács család. (Tamásfalvi) József kir. közügy igazgatósági ügyvéd 1836-ban. József vajda-hunyadi kamarai ügyész 1848-ban.

Kovács család. (Szalacsi.) Magyarországból szakadt Erdélybe egy ágazat, melyből Mihály udvarhely-széki dulló, Mózses levéltárnok ugyanott 1832. körül.

Kovács család. (Csernátoni.) Ezek közűl Dániel Nagy-Enyed városánál biró 1832-ben.

Kovács család. (Sz.-Udvarhelyi.) Közűlök István marosszéki törv. széki ülnök 1815-ben. Ferencz postai hivatalnok.

Kovács család. (Mándi.) János Közép-Szolnok vármegyében alsó széki ülnök, árva- s törvényszéki tollnok 1836. körűl.

Kovács család. (B.-ujfalvi.) Udvarhely székben Elek dulló 1815-ben.

Kovács család. (Kövendi) Ezek közűl János Aranyos székben levéltárnok 1836-ban és törvényszéki ülnök.

Kovács család. (Hom. oklándi.) Udvarhelyszékben János dulló 1836-ban.

Kovács család. (Kászon-jakabfalvi.) Dániel 1791-ben Csikszék követe.

Kovács család. (Tépei.) Hihetőleg kihalt. Előneve után Bihar megyei eredetű. Közűlök tépei Kovács Péter Bethlen Gábor alatt kapitány [1], a szőnyi béke előtt másfél ezer gyaloggal Nagy Lukácscsal együtt Szolnokra ütött [2]. Több hadjáratban vett részt [3]. Utóbb 1630-ban Bethlen Gábor özvegye Brandenburgi Kata ellen pártot üt, de 900 székely ellene menvén, a Szilágyságban megverték [4])

Kovachich család. Kovachich György 1760-ban M.-Teréz király asszonytól nyerte czimeres nemes levelét.

Czimere vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső kék udvarban egy félig kiemelkedő oroszlán látható, első jobb lábával kivont kardot, a balban arany koronát tartva; az alsó vörös udvar közepét egy függőleges fehér sávolyos csíkolat választja kétfelé, és mind két udvarban egy egy fehér kinyílott liliom van. A paizsfölötti sisak koronájából a már leirthoz hasonló oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot, a balban arany koronát tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [5].

Már 1692-ben találunk Kovachich nevü családra, midőn Kovachich Györgynek neje Pesty Katalin s mások Komárom megyei markházi pusztájukat eladják Laky Bálintnak stb. [6].

Kovachich család. (Topoloveczi.) Czimere négyfelé osztott paizs; az 1-ső osztályban oroszlán ágaskodik kivont karddal; a 2-ikban egy nyilazó szirén van; a 3-ikban hármas növény virúl; a 4-dikben vizirányosan egymás fölött három nyil fekszik. A paizsfölötti sisak koronáján a leirt nyilazó szirén látható. A paizsot foszladék veszi körűl.

---

1) Kemény János önéletirása. Kiadta Szalay L. 105.
2) Tudománytár 1838. IV. köt. 229.
3) Kemény önéletirása 175.
4) Kazy libró 2.
5) Adami Scuta gentil. tom V.
6) Fényes E. Komárom v. 114.

E családból 1837-ben topoloveczi Kovachich Kandid ügyvéd 1837-ben Rácz-Almáson.

Kovachich Antal 1838-ban Bács Bodrog vármegye házi adószedője.

Kovachich család. (Senkviczi.) Horvátországból származott Pozsony megyébe Senkviczre, és állitólag már III. Ferdinand király által megnemesitetett. A mult században Kovachich Márton-György történet-buváraink egyik legszorgalmasbja, tiz évig a pesti egyetemi könyvtár őre, majd a kir. kincstári levéltár hivatalnoka 1799 ki aug. 16-án I. Ferencz királytól czimeres nemes levelet nyert.

Czimere négyfelé osztott paizs, egy közép kissebb paizszsal, melynek arany udvarában egyfejü fekete sas áll kiterjesztett szárnyakkal. Az 1-ső osztály vörös udvarában zöld téren egy daru áll balra fordulva, fölemelt jobb lábával kövecset tartva; a 2-ik osztály kék udvarában fehér egyszarvú ágaskodik; a 3-ik osztály kék udvarában egy kinyílott fehér franczia liliom látható; a 4-ik osztály vörös udvarában zöld téren fehér oszlop emelkedik, és annak tetején bagoly áll csőrében iró-tollattartva. A paizsfölötti sisak koronájából szintén fehér egyszarvú ágaskodik. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-vörös [1]).

Följebb emlitett Márton-György 1819-ben april. 22-én Verhovácz Miksa zágrábi püspöktől a Berkovich család magvaszakadtán adományt nyert a Torontál megyei Neuzina pusztára [2]). Meghalt 1821-ki dec. 1-én kora 78. évében. Nejétől Hajóssy Johannától fia József-Miklós, az országos levéltár levéltárnoka, több megyei táblabiró (1844.) szintén mint atyja, bölcsészeti tudor, és atyja nyomain indulva, szintén történelmi buvár. Mindketten főleg az ország-gyülések történetére vonatkozólag hasznos gyüjtemények kiadásával gazdagiták történelmi irodalmunkat.

Kovácsi család. (Hadadi.) Ezek közül Sámuel Torda megyében törvényszéki ülnök 1832-ben. János számvevő ugyanott, 1849-ben mint forradalmi katona esett el. László Küküllő megyében irnok 1836-ban, Károly ugyanott ügyvéd 1848-ban

---

[1]) Fényes Komárom. várm. 114. — Kovachich Márton-György előbb egy rézre metszett példány szerint ettől némileg különböző czimerrel élt, t. i. a paizs 1-ső és 4-ik osztálya vörös udvarában hármas zöld téren fehér egyszarvú, a 2-ik és 3 ik kék udvarban pedig feher liliom volt. Tehát a daru, és oszlopon álló bagoly 1799-ben tétetett a czimerbe

[2]) Tudományos gyüjtemény 1819-ik évi V. köt. 108. l.

Kovácsi család. (Aranyos-rákosi.) Szintén erdélyi család. Zsigmond fő kormányszéki számtiszt 1848-ban. Zsigmond Kolosvár városi hivatalnok 1844-ben.

Kovácsy család. Nemes család Szabolcs, Zemplin, Marmaros megyében.

1731-ben Kovácsy Márton mint a Komjáthy család és Gyulay Zsófia leszármazott ivadéka több rokonával vissza huzza a Szenczy Jánosnak jászói házuk iránt adott szabad épitkezési engedélyt [1]. Ugyan ez évben neje Szenthe Katalin meghatalmazottat vall [2].

1745-ben Márton és neje Szenthe Katalin fiának János kora vizsgáltatik, és 14 éves korúnak nyilványitatik [3].

1747-ben Mártonnak leánya Zsuzsanna Bagolyi Lajosné, testvérei nevében is mint a Palagi család örökösei meghatalmazottat vall a Palagi család után keresendő javakra nézve [4]. Ugyan ez évben ugyan csak az emlitettek tiltakoznak atyjoknak Mártonnak tette ellen, ki a neje Szenthe Katalin után reá néző szabolcsmegyei Szelemér pusztára nézve zálogos actio képen Rácz-Böszörmény városától pénzt vett fel, és azt még 40 évre elzálogitá, miért is ezen, ugy ugyan az Angyalháza pusztára nézve a Szoboszló városiakkal kötött szerződésnek ellene mondanak [5]. Megjegyzendő hogy Szenthe Katalinnak anyja Komjáthy Julianna, Komjáthy Zsigmondnak Fuló Zsuzsannától született leánya volt, és e jogon nézett az emlitett puszta-rész a Kovácsy családra.

1748-ban István testvére Márton és János nevében is ellentmond az atyja Márton által kötött szerződésnek, mely szerint ez Takács máskép Tóth Mihály nevü jobbágyát Kubinyi Jakabnak 50 m. frtban örökösen eladá [6]. Ugyan ez évben Kovácsy Mártonnak nagy atyjától Kovácsy Mártontól, kinek neje Barakonyi Zsófia volt, leszármazása kiadatik a jászói convent által [7]. Ugyanezen évben Kovácsy Márton mint nejétől néhai Szenthe Katalintól született gyermekei törvényes gyámja a zeleméri puszta iránt Rácz-Böszörmény hajdúvárossal kötött szerződést vissza huzza oly feltétel alatt, hogy az neki is, mint a többi Komjáthy család utódoknak 900 rénes frtot fizessen [8].

---

[1] Jászói Convent Prot. 5. fasc. 13.
[2] Ugyanott Prot. 5. fol. 64.
[3] Ugyanott Prot. 6. fol. 321.
[4] Ugyanott Prot. 6. fol. 430.
[5] Ugyanott Prot. 6. fol. 433.
[6] Ugyanott Prot. 7. fol. 16.
[7] Ugyanott Prot. 7. fol. 29.
[8] Ugyanott Prot. 7. fol. 30.

1748-ban Kovácsy Márton tiltakozik Erdődy Pál ellen, minthogy ez Zemplin megyei keresztúri curiáját elzálogitá Várady Istvánnak [1].

1751-ben Kovácsy Márton, gyermekei nevében 240 frtot, valamint néhai Bekény Zsuzsa meghatalmazottja Tolnay Márton ennek részére 120 frtot vévén fel Böszörmény városától a zálogbirtok oltalmazása fejében, ezen összeget a zálog-sommához iraták [2].

1751-ben Kovácsy ifj. Márton, István és János, továbbá Szente Zsófia Illyési Zsigmondné, Szente Klára, és idősb Kovácsy Márton mint Zsuzsanna leányának Bagoly Lajosnénak meghatalmazottja Böszörmény városától a zeleméri pusztára nézve felfizetésképen 809 frtot vesznek fel, uj 30 évi zálog-kikötéssel. Ugyan ezen szerződést 1752-ben már vissza huzzák [3].

1753-ban Kovácsy Márton tiltakozik Zemplin megyei Tállyán egy háznak, és a Kővágó szőlőnek, mely Erdődy Judit után reá nézne örökségképen, Trencsényi Zsófia Vitéz Gábor özvegye által szatmári Király György részére tett eladása ellen [4]. És ugyan ez évben viszont tiltakozott azon ellentmondásra, melyet szatmári Király György a Hajdú-Böszörménynyel kötött szerződésre nézve tett [5]. Még ugyan csak

1753-ban Kovácsy Márton Zemplin megyei legyesbényei két telekből álló birtokrészét elzálogitá 250 frtban Dessewffy Istvánnak [6] és ezt fia ifj. Márton 1758-ban 270 rforintért örökösen is bevallá [7].

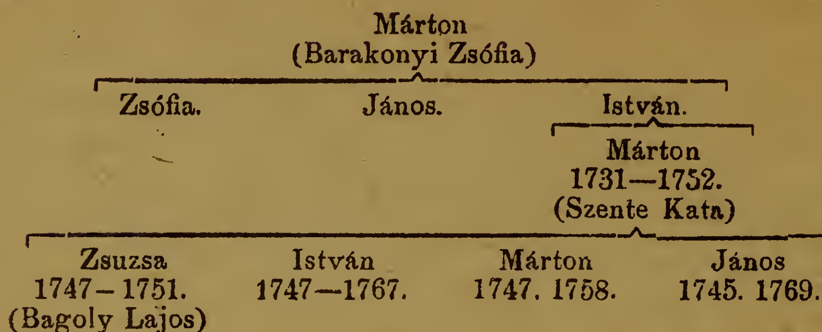
1767-ben Kovácsy István Tállyán lakván, vissza húzza azon szerződést, melyet atyja néhai Kovácsy Márton veskolczi Budaházy Dániellel tett a Tállyán fekvő telek egy negyed részére nézve, melyet t. i. Kovácsy Márton Ürményi Andrástól és nejétől Mattyasovszky Máriától kiváltott [8].

1769-ben Kovácsy János átalánosan meghatalmazottat vall [9].

---

[1] Jászói convent Prot. 7. fol. 39. 40.
[2] Ugyanott Prot. 7. fol. 206.
[3] Ugyanott Prot. 7. pag. 244. és 318.
[4] Ugyanott Prot. 7. p. 411.
[5] Ugyanott Prot. 7. pag. 413.
[6] Ugyanott Prot. 7. p. 437.
[7] Ugyanott Fasc. 1758-ki nro 55.
[8] Ugyanott Prot. 10. p. 249.
[9] Ugyanott Prot. 11. p. 72.

Az eddig eléadottak nyomán a töredék nemzékrend következőleg áll:

Talán e családhoz számitandók a következők is, kik az ujabb időben Marmaros megyében hivataloskodtak, ugymint:

Illés 1836-ban főügyész.

Károly 1836. 1841. alszolgabiró.

Mihály 1836-ban alszolgabiró, 1841-ben táblabiró.

Gábor alügyész 1841-ben.

Sándor esküdt 1841-ben.

Kovácsy család. (Buzithai.) Abauj vármegyében birt Buzithán már a XVI. században.

1574-ben buzithai Kardos Istvánnak leánya Erzsébet Kovácsy Jánosné, egy egész jobbágy-telkét 35 frtban elzálogitja Lánczy Mátyásnak. 1590-ben pedig ugyan ott Csüre Gergely nevü puszta-telkét felsőszendi Fúló Mátyásnak 28 m. forintért adja zálogúl. 1591-ben ismét ott 12 frtért tesz zálogitást Lánczy Jánosnak, kinek 1595-ben ismét buzitai és a Cseb puszta részét 26 frtért zálogitja el [1]).

1599-ben Kovácsy János Kupa helységben Kupay Margitnak Balajthy Tamás nejének birtok-részét 50 frtban zálogba veszi [2]).

1599-ben Kovácsy János, nevezett Kardos Erzsébet [3]) férje, utódai részére Cseb és Kacsik Abauj megyei pusztákbéli egész malom, ugy Buzitha és Rezthe helységbeli malom rész, valamint Kán helységbeli birtokrész birtokába, melyet nejének Kardos Erzsébetnek elődödei békességen birtak, — Kuthassy helytartó adománya folytán beiktattatott.—Kovácsy János még ezen évben meghalt, mert ugyan 1599-ben már Kardos Erzse, mint néhai Kovácsy János neje, ettől szár-

[1]) Jászói convent Prot. G. fol. 166. — Prot. M. fol. 47. és 97. — KK. fasc. I. nro 29. — Csery József közlése után.

[2]) Ugyanott KK. fasc. I. nro 29.

[3]) Kardos Istvánnak leánya volt.

mazott István, János és András gyermekeinek nevében is Buzitha és Rezthe helységekben, Cseb és Kacsik pusztákban fekvő birtokrészekbe, úgy a buzithai határban a Kaniapta (?) folyón levő egész malom birtokába Kuthasy kir. helytartó uj adománya folytán minden ellentmondás nélkül beiktattatott [1]).

1610-ben Kardos Erzsébet Kovácsy János özvegye végrendeletet tett, mely szerint az emlitett helységekben és azon kivül Zemere helységben is fekvő-birtokókat már nevezett fiainak, és leányainak Anna Csabay Györgyné és Borbála Lanczy Imrené asszonyoknak hagyományozta [2]).

1615-ben Kovácsy János öt gyermeke (István fián kivül) tiltakoznak Kinisy György ellen, ki buzithai egész birtokrészét, — mely osztályos örökségképen reájok volt nézendő, — Balogh Gáspárnak eladá [3]).

1650-ben buzithai Kovácsy János Buzithán fekvő egész telkét Bernáth Istvánnak adá el [4]).

1651-ben ismét János buzithai egész birtokrészét Csabay Istvánnak, és Csabay Erzsének Takács Péter — és Csabay Judit kecskeméti Nagy Albert nejének, és néhai Kovácsy András gyermekeinek Andrásnak, Mihálynak és Katalinnak, továbbá Lánczy Borbálának Konoz Jánosnénak, és Lánczy Annának Szabó Ferencznének örökösen átengedi [5]).

1653-ban Csabay István, Lánczy Borbála és többen tiltakoznak Kovácsy Jánosnak buzithai része eladása ellen.

1665-ben Kovácsy János leánya Anna Buzithán a Kardos részből neki jutott birtokot Csabay Istvánnak, és Kovácsy Istvánnak, továbbá Lánczy Anna- és Borbálának, és Kovácsy Juditnak 95 frtért örökre bevallja [6]).

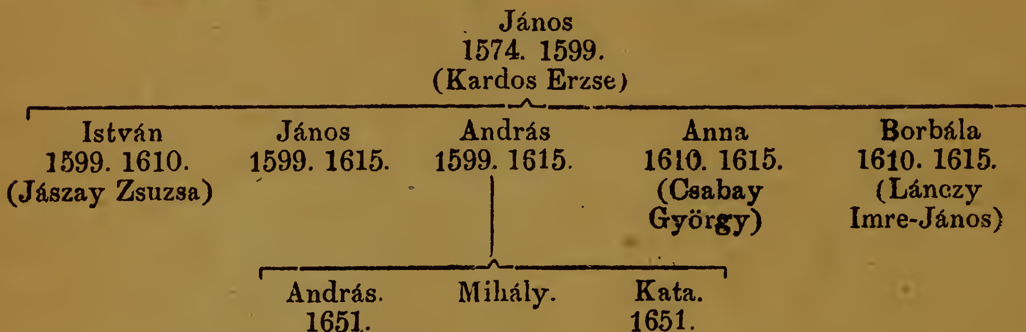
A XVIII. században már kihalt a család, mert 1769-ben Szöcs András és György mint a buzithai Kovácsy család örökösei vissza huzzák azon ellentmondást, mely szerint a buzithai és csebi birtokrészre

---

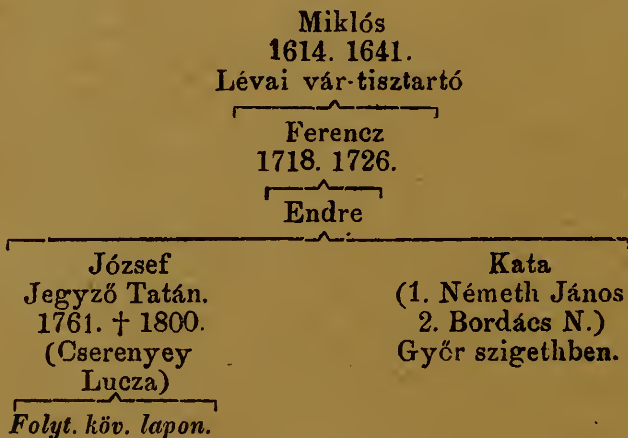
[1]) Jászói convent. K. fol. 3. nro 67. 68.
[2]) Ugyanott Prot. O. fol. 3.
[3]) Ugyanott Prot. P. fol. 153.
[4]) Ugyanott BB. Fasc. 2. nro 62.
[5]) Ugyanott Prot. R. fol. 138.
[6]) Ugyanott Prot. R. fol. 534.

Ugróczy István és Teréz által nyert adomány-levél nyomán eszközölt beiktatás ellen tiltakoztak [1]).

A család nemzék-rendéből ennyi összeállitható :

Kovácsy család. Bars megyei eredetü család. Ismert törzse Kovácsy M i k l ó s Léva várának tisztartója, ki 1614-ben tiltakozik a rajta Variassy János szentkereszti tisztartó által elkövetett letartóztatásért [2]). 1625-ben Bars megyei Kis-Rendve helységben Sernyey Miklós birtokrészét szerzi 65 frtért zálog-jogon [3]). 1636-ban tanuvallatást tétet azon becstelenités végett, melyek szerint feleségének kezét a lévai várkapitány Miskey Istvánnak leánya Krisztina megütötte [4]). 1640-ben theszári Bokros Lászlótól, és Semléky Erzsébettől Bokros Györgynek utóbb Markus Andrásnak özvegyétől barsmegyei Alsó-Kisfalud és Vieszka helységben négy telket szerez zálogban 200 aranyért [5]). Ezen Kovácsy M i k l ó s t ó l következőleg sarjadzik le a család : [6])

Folyt. köv. lapon.

---

1) Ugyanott Prot. 11. fol. 77.

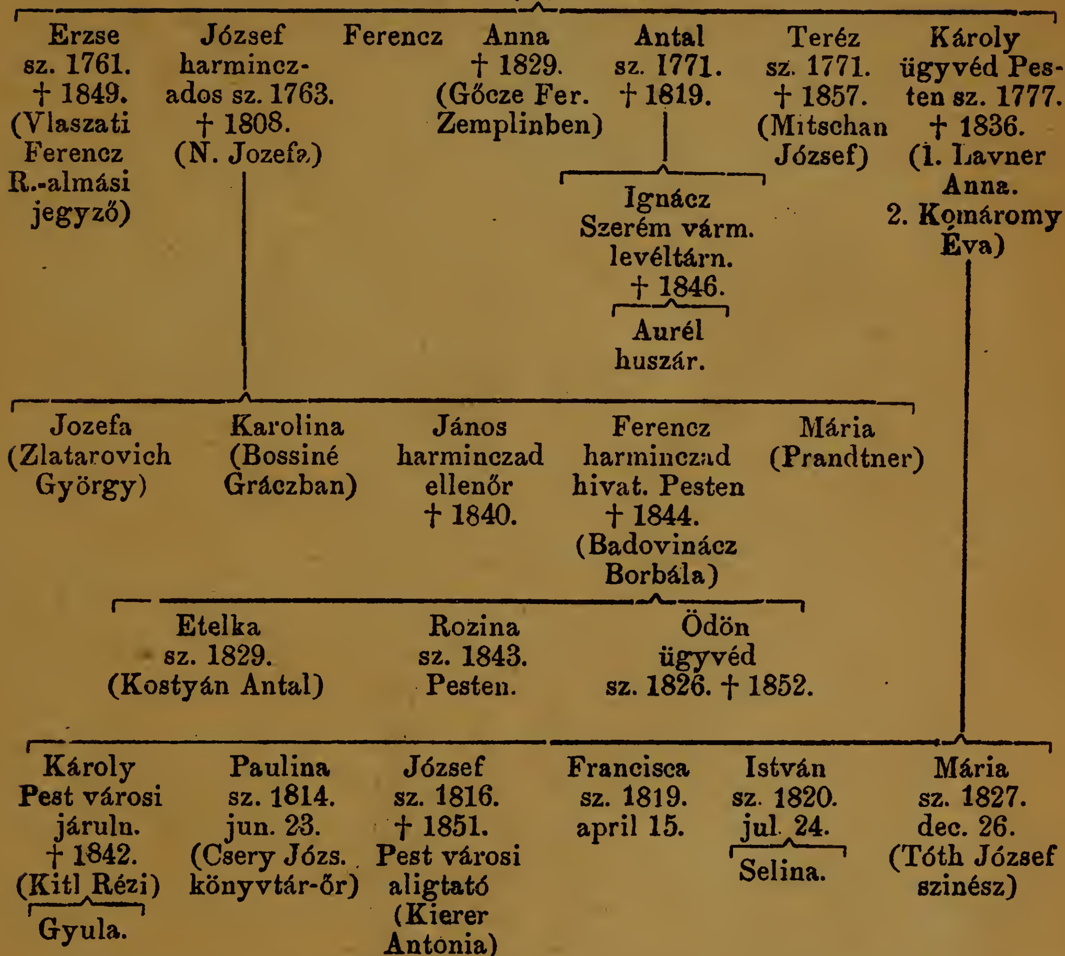
2) Sz.-benedeki convent Fasc. 44. nro 38.

3) Ugyanott Prot. K. p. 180.

4) Ugyanott Fasc. 33. nro 2. és Fasc. 86. nro 13.

5) Ugyanott Prot. M. p. 100. és 114.

6) Csery József közléséből.

A családfán álló Miklósnak fia F e r e n c z 1718-ban nov. 19-én vesz ki Bars megyétől nemesi bizonyitványt. Fia E n d r e Komáromban lakott, hol született fia

J ó z s e f, ki Tatán jegyző volt, és 1780. sept. 6-án Bars megyétől fiai J ó z s e f, F e r e n c z, A n t a l és K á r o l y részére nemesi bizonyitványt vett ki, mely Komárom megyében 1780-ki octob. 31-én, Fejér megyében 1781-ki sept. 18-án, Pest megyében 1809-ki april. 14-én hirdettetett ki. Meghalt József Szomódon 1800-ki febr. 7-én. Neje Cserenyey Zsuzsa meghalt Bicskén 1805. aug. 18-án. Gyermekei

1. E r z s é b e t szül. Martonvásáron 1761. sept. 15-én. Férje Vlaszati Ferencz r.-almási jegyző.

2. J ó z s e f nedeliczi harminczados ellenőr szül. Tatán 1763-ki febr. 28-án. Meghalt Pesten 1808. dec. 15-én. Gyermekei *a)* J o z e f a, kinek férje ns Zlatarovich György breganói harminczados, Varasd me-

gyei tbiró, meghalt Zágrábban 1838. jan. 10-én kora 74. évében. — *b)* Karolina Bossiné Gráczban. — *c)* János pesti harminczadi ellenőr, később bécsi áru-vizsgáló; meghalt ugyanott 1840. jul. 21-én.— *d)* Ferencz pesti harminczadi áru-vizsgáló, Szerem megyei táblabiró, szül. 1797. oct. 3-án. Meghalt Pesten 1844. febr. 22. — *e)* Mária Prandtnerné. Ez utóbb emlitett Ferencznek nejétől Badowinácz Borbálától gyermekei: *1)* Etelka szül. Brodban 1829-ben, ns Kostyán Antalné. — *2)* Rozina szül. Zemlinben, meghalt Pesten 1843. jul. 27-én. — *3)* Ödön köz és váltó ügyvéd, utóbb forradalmi hadbiró, végre a nagyváradi kerületben a telek és betáblázási könyvek vitelénél Nagyváradon alkalmazva. Szül. Brodban 1826. febr. 18-án. Meghalt N.-váradon 1852. april. 30-án. — Igy ez ág kihalt.

3. Ferencz, kihalt.

4. Anna született Tatán, meghalt 1829-ben. Neje volt szendrői Gócze Ferencznek Zemplin megyei várnagynak.

5. Antal szül. Tatán 1769. febr. 26. Meghalt Illokon 1819. febr. 22-én. Fia Ignácz Szerém megyei levéltárnok, meghalt Illokon 1846-ban. Ennek fia Aurel.

6. Teréz szül. Tatán 1771. april. 9-én. Meghalt 1857-ben. Férje Mitschan József vöröstoronyi vesztegló intézeti igazgató.

7. Károly szül. Tatán 1777. jul. 15-én Ügyvéd és pesti háztulajdonos, választó polgár, és egy ideig a választott község seniora, ünnepélyes küldöttségekben, a község ügyeiben s tisztválasztásokban élénk részt vett. Saját és fia Károly részére nemességet Pest megyében 1809-ki april. 14-én kihirdetteté. Gyermekei: *a)* Károly előbb huszár, utóbb Pest városi járulnok. Meghalt 1842. jan. 15-én, fia Gyula. — *b)* Pauline szül. 1814. jun. 23-án; neje cseri Csery József egyetemi könyvtár-őrnek. — *c)* József szül. 1816. oct. 31-én Pest városi al-igtató. 1848-ban a Zágrábba küldött küldöttség tagja. Meghalt 1851. april. 16-án — *d)* Franciska szül. 1819. apr. 25-én. *e)* István szül. 1820. jul. 24-én. — *f)* Mária Tóth József szinész neje, szül. 1827. dec. 26-án. Magyar szinmű-iróné. „Tarquinok és Brutusok" czimű szomorújátéka 1858. máj. 5-én adatott először a nemzeti szinházban.

Czimerük: a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló egy farkú oroszlán, kivont kardot tartva. A paizsfölötti sisak koronájából grif emelkedik ki kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kovacsóczi család. (Körtvefai.) Régi irásmód szerint a család neve K o v a c h o c z i. Magyarországból szakadt Erdélybe Kovacsóczi F a r k a s által, ki a külföldi egyetemekről haza jövén a Báthoriak által hivatott Erdélybe 1578-ban, s itt hivatalt és követséget viselvén, kanczellárságig emelkedett; de 1594-ben Báthori Zsigmond alatt több főurakkal együtt kivégeztetett [1]). Első neje Harinnai Farkas Katalin volt, kitől három gyermeke született. Másodszor nőül vevé 1593-ban Kendy Sándor leányát Krisztinát, és ekkor még Báthori Zsigmondtól kapta Görgényt. [2]) Még 1592-ben pedig Kovacsóczi Jánossal együtt szintén B. Zsigmondtól kapta Küküllő megyében Kis-Denk, Szénaverős, Ballavására, Domáld, Ádámos és a dombói, úgy Fejér megyében a lapádi jószágokat mind két ágra. Fiai közűl

Z s i g m o n d Básta idejében szintén kifutott Karánsebesre. [3])

I s t v á n szép tudományú férfiu, Bethlen Gábor alatt kanczellár [4]). Ebben szakadt magva a családnak 1640. táján.

Rövid nemzékrendük következő:

Farkas
kanczellár
† 1594.
(1. Harinnai Farkas Kata.
2. Kendy Krisztina)

1-től Zsuzsa 1624. (1. Mikola Fer. 2. Lázár Istv.)	Kristóf 1592.	Zsigmond 1604. 1634.	2-tól István kanczellár (Thelegdi Zsófia)
			Kata (1. dersi Petky Fer. 2. Bálintith György).

Kovácsovics család. Már 1646-ban Trencsin megyében Adamóczon találunk K o v á c s o v i c s nevü családot.

Ettől különböző család lesz az, melyből Kovácsovics G y ö r g y 1712-ben III. Károly királytól kapott czimeres nemes levelet [5]); czimere a paizs kék udvarában zöld téren egy zöld sárkány, mely fölemelt egyik lábával arany almát tart. A paizsfölötti sisak koronáján két keresztbe helyezett vörös mezü kar könyököl, a jobb oldalra nyúló kivont kardot, a másik vörös zászlót tart. Foszladék jobbról ezüst vörös, balról arany-kék.

---

[1]) Bethlen Wolph. III. 35. 312. 392. 411. 463. 477 484. 489.

[2]) Kovachich Scriptores minores I. 209.

[3]) Bethlen Wolph.

[4]) Hodor Doboka várm. 162

[5]) Collect. Herald nro 688.

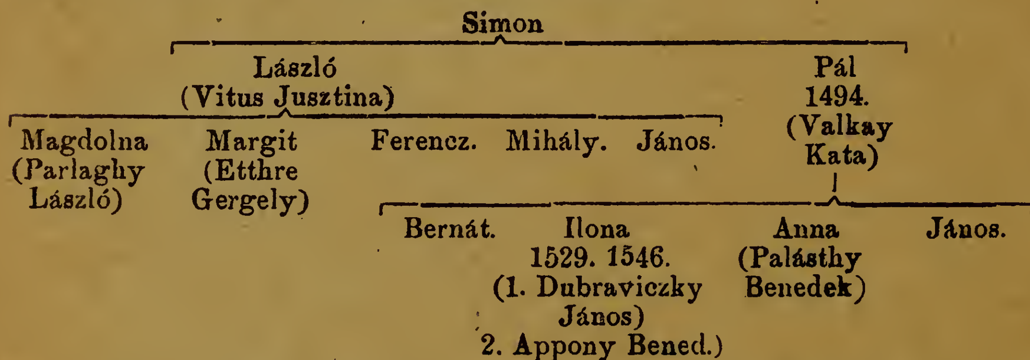
Kóváry család. (Kihalt.) Hogy a kihalt Kóváry család a Hunt-Paznán nemből eredt, és pedig az 1244-ben élt Miklóstól, kinek fia Paznán, kinek László, kinek Mátyás stb. — azt már e munka III. köt. 94. lapján a vele azon eredetü kihalt Csalomjai családnál kimutattuk.

A Kóváry család birta a Hont megye szélén fekvő és B.-Gyarmattal határos Kóvár helységet, mely már 1244-ben castrum Koarszegh-nek iratik.

Kóváry Mátyásnak két fia volt Pál és Miklós. Pál már 1388-ban emlitetik István nádor oklevelében; mindketten pedig emlitetnek 1400-ban Zécheni Frank országbirónak a Balassák ősének Balásnak fia Miklós részére Gyarmat iránt adott határjárási okmányában.

Nevezett Pál 1407-ben Gara Miklós nádor itélő-mestere, él 1424-ben is, midőn a sághi convent hontmegyei Szelény iránt kiadott iktatási levelében fordul elő [1]).

Kétség kivül ennek utóda, de másik Kóváry Pál volt, ki 1494- és 1495-ben Hont megye egy okmányában, ugy II. Ulászló király egy eskető parancsában emlitetik. Egy leszármazás szerint e Pál fia volt volna Simonnak, és ily leszármazást mutatna:

Kóváry Pálnak leánya Ilona, Dubraviczky Jánosnak neje, nővérével Annával együtt 1529-ben megnyugtatja Dubraviczky Mihályt visszaadásáról azon leveleknek, melyeket anyjok Katalin megőrzés végett adott át [2]).

1548-ban Kóváry Ilona előbb Dubraviczky Jánosnak, ekkor már Appony Benedeknek neje tanuvallatást eszközöltet Zólyom megyei

[1]) Ez oklevelek Szentkirályi László ur birtokában. Egyébiránt több e családot illető oklevelet láss Fejér Cod. diplom. tom. IX. vol. IV. p. 429. tom. X. vol. VII. 499. stb. az 1405—1409. évekről.

[2]) Sz.-benedeki Convent Fasc. 28. nro 22.

Dubraviczán fekvő curiáján Dubraviczky János által elkövetett hatalmaskodás tárgyában [1]).

1531-ben Kóváry Ilona és Anna tiltakoznak Kóváry Ferencz által tervbe családi jogaik elidegenitése ellen [2]).

Kóváry Pál ága czen két leányában halt ki.

Kovásznay család. (Bajkú-kovásznai.) Ugocsa megyei nemes család. E század elején Kovásznay János birtokos azon megyei Batár helységben. [3]).

Zemplin megyében szintén e század elején Kácsándot Kovásznay özvegynő birta, azon kivül e család volt birtokos Ulics-Kriván is [4]).

Kovszka család. E nevü család 1688-ban Trencsin megyében Huorkán székelt. [5])

Koza család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családai sorában áll. [6])

Kozák család. Szintén Zemplin vármegye nemes családai közé számitatik. [7])

Trencsin megyében Kozák nevü család 1658- és 1666-ban Szkola-Ujfalván és Felső-Ljeszkon lakott; névszerint György.

Egyébiránt a Kozák név szintén Trencsin megyében a Latkóczy család egyik ágának is neve volt, és ezen néven a Trencsin megyei 1604—1666 ki sőt későbbi oklevelekben is eléfordúl, mit a két különböző család megismertetése végett czélszerű volt megérinteni [8]).

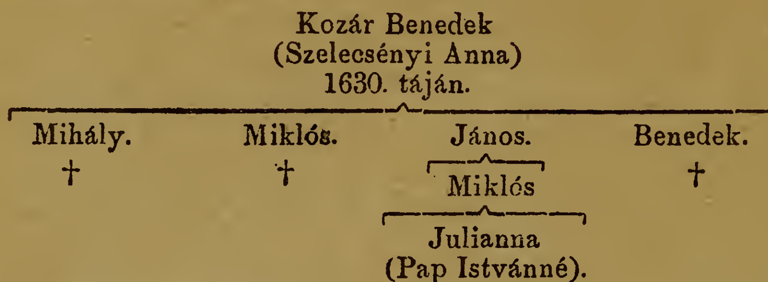
Kozakovics család. E név — ugy látszik — a följebb emlitett Trencsin megyei család egyik elnevezése, mert az emlitett megyei lajstromok szerint ugyan csak Szkola-Ujfalun ily nevü család 1666- 1688-ban fordul elő [9]).

Kozár család. Trencsin megyében az 1646-ki nemesi lajstromok szerint birtokos volt ily nevü család.

---

[1]) Szent-benedeki Convent Fasc. 23. nro 48.
[2]) Ugyanott Prot. C. p. 64.
[3]) Szirmay C. Ugocsa p. 172.
[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 114. 371. 383.
[5]) Szontagh Dániel közlése szerint.
[6]) Szirmay C. Zemplin not. top. 114.
[7]) Ugyanott.
[8]) Szontagh Dán. közlése.
[9]) Ugyan attól

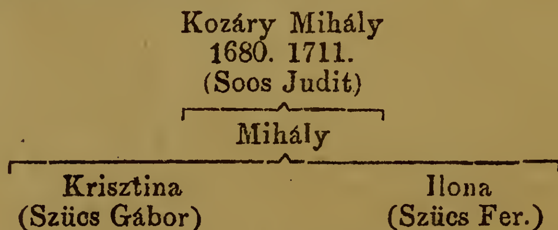
Ugyan ily nevü családról nehány izen ily leszármazást mutat egy perbeli táblázat:

Kozárdi család. (Kozárdi †.) Nógrád megyében birta egykoron Kozárd helységet, és erről vevé nevét is. Kihalt Kozárdi Lászlóban, kinek magvaszakadtán 1472-ben Kozárd helységet Mátyás királytól nemes Kalondai Simon nyerte adományban [1].

Kozáry család. III. Ferdinand királytól 1651-ben nyerte czimeres nemes levelét, melyet a nemesség-szerzőnek unokája Kozáry Mihály 1726-ban a Nógrád megyei nemesi vizsgálatkor mutatott fel [2]. Czimerük a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó oroszlán, három rózsát tartva; a paizsfölötti sisak koronáján fiait vérével tápláló pellikán fészkén ül. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Egy töredék nemzékrend következő:

Mihály az 1709-ki és 1711-ki nemesi lajstromokban emlitetik, az utóbbiban mint Rákóczy adhaerense.

1755-ben Kozáry András Nógrád megye főbiztosa, neje voxith Horváth Julianna, kitől gyermekei: Borbála, Antal, Teréz, János, Ferencz, ki 1810-ben esküdt volt.

Kozáry Veronka Nagy János neje meghalt 1850. jul. 16-án. A Nógrád megyei ág kihalt.

Kozáry Péter 1650-ben Gyöngyösön lakott

Kozáry nevü család él Zala vármegyében is, hol Kozáry László azon megyének 1844-ben alszolgabirája volt.

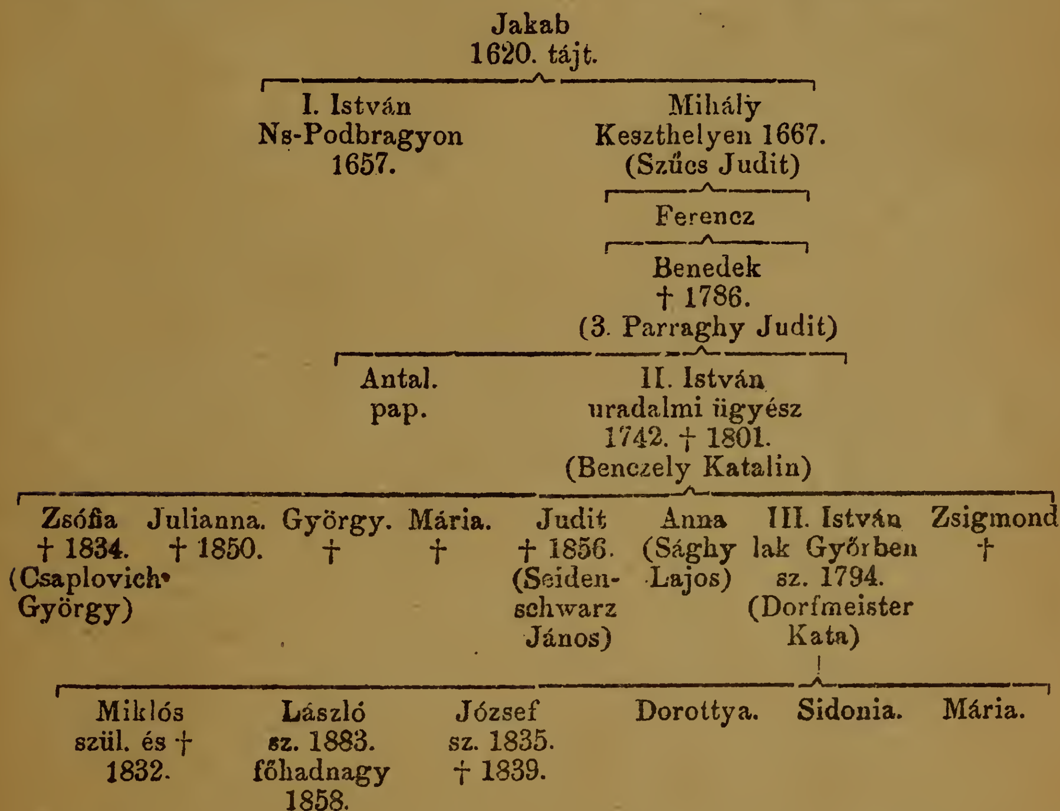
Kozics család. (Nemes-Podhragyai.) Trencsin megyei nemes család, mely ott Nemes-Podhragy curialis birtokán székel, és több

[1]) Kaprinai Mss. B. tom. L. pag. 71

[2]) Protocol. C. Neograd. anni 1726

ágakra oszlik, egyik ága Podhragyai (lásd ezt), másik Kozics máskép Podhragyai névvel neveztetik, sőt egy ág Kugyerász vagy Kudjerász néven is eléfordul.

A XVII. században élt e családból Podhragyai máskép Kozics vagy Petrovicz [1]) Jakab, kinek két fiát ismerjük: I. Istvánt és Mihályt. Amaz Trencsin megyében ősi birtokán maradt, Mihály pedig Zala megyébe Keszthelyre a várba telepedett; mint ezt részére testvére István által Trencsin vármegyétől 1667. (feria 3. prox. post Dominicam Cantate) kivett nemesi bizonyitvány elismeri. Ezen Mihálynak, — ki Szűcs vajda leányát Juditot [2]) vevé nőül, — ágazata igy kiszármazva ősi fészkéből, következőleg jött le napjainkig:

Mihálynak Ferencz fiától unokája Benedek, — ki úgy látszik — Somogy vármegyében hivatalt viselt, a nagyatyja részére kiadott Trencsin megyei nemesi bizonyitványt Zala megyében 1750-ben a nemesi vizsgálatkoz kihirdetteté. Meghalt 1786-ban. Háromszor nősült, harmadik neje nemes Parraghy Judittól két fia maradt: Antal, ki mint pap magtalan halt el, és II. István, ki Keszthelyen a halha-

[1]) Petrovicsnak tán azért neveztetett, hogy tán atyja Péter volt.
[2]) Juditha filia vajvodae de Szűcs.

tatlan gr. Festetich Györgynek uradalmi főügyésze volt. Ezen II. István, ki Zala megyének táblabirája volt, Zala megyében nemessége kihirdetését 1786-ban és 1790-ben ismételteté. Meghalt 1801-ben. Nejétől nemes Benczely Katalintól, ki e család legutolsó volt, a táblázaton látható nyolcz gyermeke született, kik közűl csupán III. István terjeszté tovább a családot.

III. István szül. 1794-ben, a győri tanulmányi kerületnek 32 éven át 1848-ig actuariusa, ezen kivül Győr és Mosony vármegyék, úgy a ns. Bácsai, Vécsei és Füssi praedialis székek valóságos táblabirája volt. Zala megyétől 1822-ki jun. 10-én vett ki nemességéről bizonyitványt, mely Győr megyében 1822-ki dec. 18-án hirdettetett ki. Neje Dorfmeister Katalin, Dresmiczer József papóczi prépost és udvari tanácsos unoka huga, kitől e táblázaton látható gyermekei közűl egy fia él László, ki 1858-ban lett főhadnagy a cs. kir. 19-dik sorezredben.

Megjegyzendő, hogy a család eldődei általában Podhragyai névvel neveztettek, már Mihály e mellé Kozics sőt Petrovics nevet is viselt, míg unokája Benedek podhragyai Kozics néven volt ismeretes.

A czimer, — mellyel ezen ágazat jelenleg él — mint itt a metszvény ábrázolja: a dőlt paizs udvarában hátulsó lábain álló oroszlán, mely első jobb lábával kivont kardot tart. Ugyan ilyen oroszlán emelkedik ki a paizsfölötti sisakból is. A czimer szinei nem tudatnak, különben e metszvény a Heraldica szabályai szerint ezüst udvarban kék oroszlánt ábrázol, a mi a valóságos czimer szineivel aligha egyez meg.

Trencsin megyében 1736-ban tizenkilencz férfi igazolta nemességét e családból Podhragyay név alatt, és igy irattak be a nemesi lajstromba.

1746-ban a nemesi összeirás szerint éltek Nemes-Podhragyon id.

és ifj. Márton, id. és ifj. György, id. és ifj. Ádám, Imre, azután id. és ifj. András, János, és legifjabb András.

1748-ban 36 — 1803-ban 41 — 1837-ben 62 férfi tagja iratott össze a családnak nemes-podhragyi székhelyükön. *De lásd ezekről a a Podhragyay családnév alatt is.*

A család azon ága, mely az 1748-ki összeiráskor Mihály, két János és Ádám tagokat számitott; Kugyerász (Kudjerász) név alatt ismeretes, igy fordulnak elő kizárólag Kugyejrász név alatt már 1728-ban a nemesi lajstromokban.

Kozlik család. 1646-ban Trencsin megyei Felső-Ljeszkón székelt ily nevü család azon megyei nemesi lajstromok szerint.

Kozma család. (Kézdi-szentléleki.) Régi székely család, mely Erdély családtörténet irója szerint [1]) jelenleg négy ágon él: egyike hon van Szentléleken és közszékely család; a más ág Magyarországba Eger tájára szakadt; a harmadiknak a mult század óta fészke Zaránd, — a negyediké Belső-Szolnok vármegye.

Nevezett iró után csak a két utóbbi ágazat leszármazását közölhetjük mintegy a XVI. század elejétől kezdve.

A zarándi ágazat nemzékrende következő:

I. tábla.

Bálint
1500.
(Folta I.)

Mihály

Mátyás *a szentléleki ág törzse.*	Mihály	Péter Magyarországban.	Albert. *lásd II. táblán.*

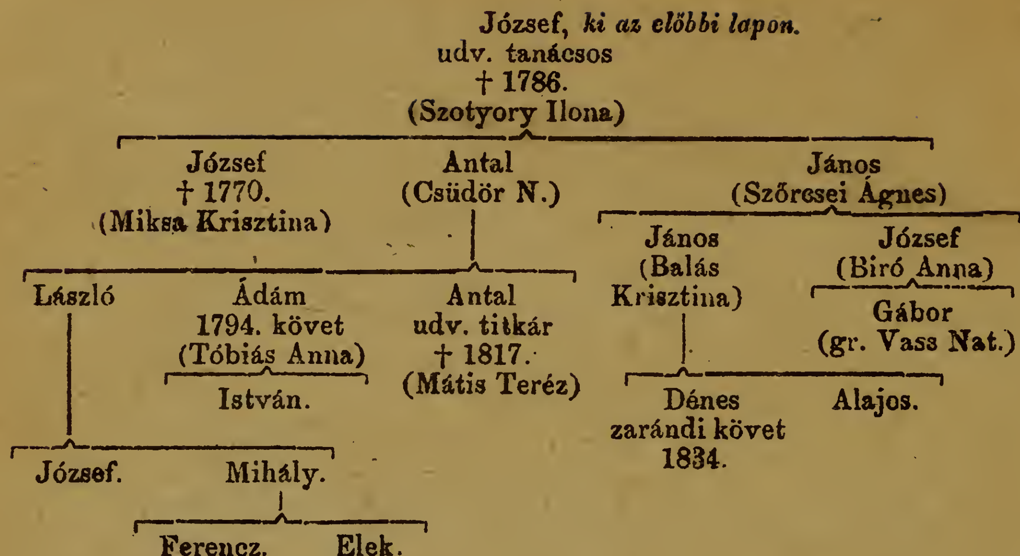
Mihály → György (Csúz Kata) → Mihály (Jancsó Kata)

Sámuel (Kozma Ilona)	József udv. tanácsos † 1768. (Szotyori Ilona)	László (Kozma Ágnes)
Kelemen	*Folyt. köv. lap.*	

Kelemen gyermekei:

Kelemen 1791.	József (Endes Anna)	Sámuel (Bakos Anna)	Ádám Kozma Klára)
Pál zarándi főisp. † 1853. (Hollaki Amália)	3 leány.	Antal gub. titokn. 1814.	Elek Zaránd v pénztárnok † 1823.
Gyula. Zsombor.		Ferencz. Károly.	Lajos.

[1]) Kővári, Erdély nev. családai 164.

Ez ágon III. Mihálynak Jancsó Katától fia, Bécsben udvari tanácsos lett. M.-Terézia alatt a székelyek fölfegyverzésében szolgálatokat tett. Zarándban jószágokat nyert, miket magtalan létére részint testvérére, részint neje után, ki előbb Hollaki Jánosné volt, Hollakiakra hagyá.

Pál ez ág legnevezetesebb férfia, 1806-ban kezdé hivataloskodását Zaránd vármegyében; 1809-ben insurgens főhadnagy, 1815-ben már főszolgabiró, minden hivatalfokozaton felhaladva, 1834-ben főispán lett. 1847-ben fő kormányszéki tanácsossá neveztetett. Meghalt 1852-ben. Leirta Zaránd vármegyét, melylyel 50. d. arany pályadijt nyert. Fia Zsombor a forradalomban sebeket kapott.

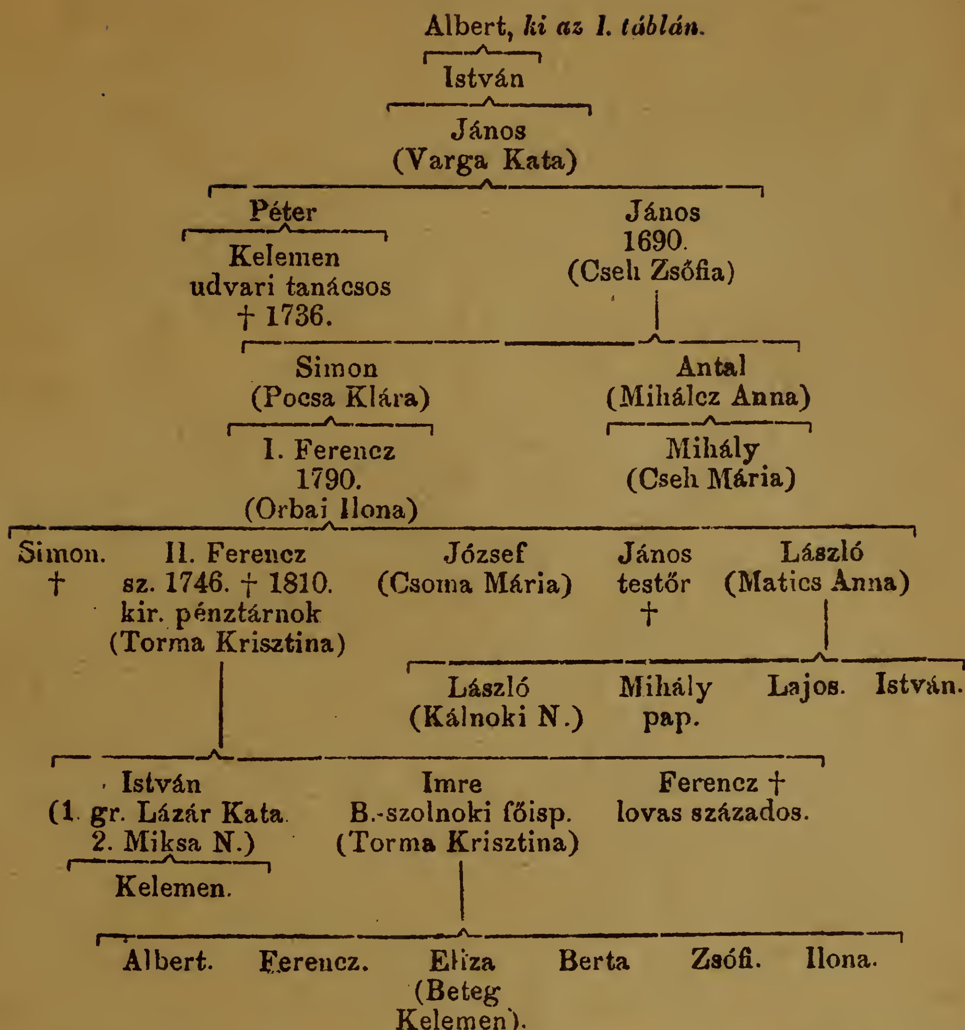
Másik nevesebb embere ez ágnak Jánosnak 1815-ben Zaránd vármegye törvényszéki táblabirájának fia: Dénes, ki Zaránd megyét a hivatalos pályán hasonlóan fokozatosan végig szolgálta. 1834. óta e megye országgyülési követe, 1848-ban alispán. Legutóbb Bécsben a legfelsőbb semmitő törvényszék ülnöke.

Gábor, ki Csikban és Nagy-Kenden lakik, legnagyobb birtokú a családban.

A belső-szolnoki ágat Ferencz, ki 1746-ban született, 1810-ben halt meg, és Belső-Szolnok megyében kir. pénztárnokságot viselt, telepíté Belső-Szolnok megyébe.

Ez ágazat Albert-től következőleg szakadt le:

II. tábla.

I. Ferencz 1790-ben Küküllő vármegye követe Fia II. Ferencz B.-Szolnokban kir. pénztárnok. Ennek fiai közűl Imre szül. 1793. máj 18-án, Belső-Szolnok vármegyének sokáig alispánja, majd táblai ülnök és főispán lett. 1848-ban lemondaták. A forradalom után hivatalt nem viselt. 1852-ben a vaskorona keresztét kapta. Meghalt 1853. sept. 23-án.

A család czimere hármas halmon álló daru, mely jobb lábában keresztet tart [1].

Kozma család. (Kis-solymosi.) Szintén erdélyi család, melyből József ügyvéd a főkormányszéknél és Kolos megyénél 1815-ben.

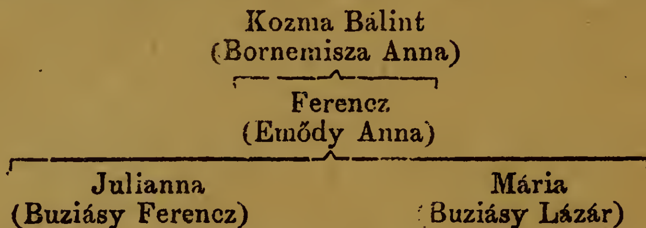
[1]) Hanem Kozma Kelemen, ki már 1709-ben Bécsben az erdélyi udv. kanczellárián hites jegyző volt, czimerében pecsête szerint négy részre osztott paizst viselt, és ebben 1. és 4. udvarban három csillag (vagy rózsa), a 2. és 3. udvarban zerge van. Lásd Hevenesi Mss. FFFF. tom. XXV.

Kozma család. Magyarországban Kozma nevü család él Abauj, Szabolcs és Zemplin vármegyékben.

Abauj megyében K. István 1846-ban megyei al-adószedő.

Zemplin megyében e század elején birtokos a család M.-Isép és Gercsely helységekben [1]. Kozma Miklós 1835-ben Zemplin vármegye főszolgabirája volt.

Szintén Kozma-ágazatot tüntet fel a következő családfa-töredék is:

Melyik Kozma család ősei közűl volt azon Kozma Pál, ki 1746-ban czimeres nemeslevelet nyert, meg nem határozhatjuk. Az általa nyert czimer következő: a paizs jobbról balra rézsutosan kétfelé oszlik, ugymint jobbról kék, balról vörös mezőre, a paizs alyján hármas zöld téren fészkén ülő fehér pellikán, három fiát melle vérével táplálva. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között egy vörös András-kereszt látszik. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról ezüst-vörös [2].

Kozmay család. (Kozmafalvi †.) Zemplin megyének kihalt ős családa, mely hajdan Kozma nevü helységet birta [3]. Közűlök kozmafalvi Kozma János 1568-ban választatott Zemplin megyei alispánná, 1569-ben meghalt [4].

Kozollyay család. (Kozollyai.) Hunyad megyében birtokos család. Lajos, Zsigmond és több tagjai él a családnak.

Kozy család. (Cserneczi.) 1559-ben emlitetik cserneczi Kozy Péter, mint Tarczay Anna scultetusa [5].

Kőbe család. (Péterfalvi.) Ugocsa vármegye nemes családa, melyből Keőbe István már 1512-ben Péterfalván birtokos [6], ugyan ott e század elején közbirtokos Kőbe Mihály [7].

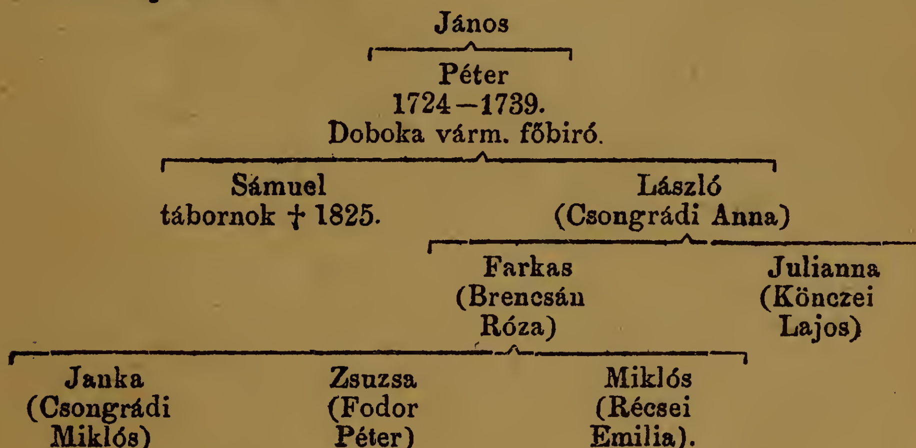
---

[1] Szirmay C. Zemplin not. top. 247. 270.
[2] Adami Scuta gentil. tom. V.
[3] Szirmay C. Zemplin. not. top. 84. 248.
[4] Ugyanott not. hist. 85.
[5] Wagner Dipl. C. Sáros. pag. 412.
[6] Szirmay C. Ugocsa p. 124.
[7] Ugyanott 125.

Köblös család. (Köblösi.) Erdélynek egyik kihalt családa [1].

Köblös család. (N.-váradi.) Magyarországból származott be Erdélybe a fejedelmek korában; és közűlök János Rákóczy II. Ferencz idejében, midőn a kuruczok N.-Enyedet megtámadták, ott város hadnagya volt, és a kuruczok elébe követűl küldetett. Fia Péter megyei birtokos, Doboka megyének 1724-ben jegyzője, 1726-ban alispánja, 1735- s 1739-ben főbirája [2]), ennek fia Sámuel cs. kir. tábornok, meghalt 1825-ben N.-Enyeden; és László, kinek nejétől Csongrádi Annától fiai és unokái a táblázaton láthatók.

Családfájuk [3]) ez:

Köbölkuthi család. Kihalt család, melynek létezését XIV. századbeli oklevelek tanusitják [4]).

Kökényessy család. Zemplin vármegye czimerleveles családai között emlitetik [5]).

Kökényesdy család. (Vetési, báró †.) Szatmár vármegye kihalt nemes családa. Ismert törzsük Kökényesdy Pál, ki 1595-ben Szatmár vármegye másod alispánja volt [6]). Ennek Vetésy Potentianától fia Péter, ki 1625-ben Szatmár megyei Vetés helységben részbirtokot Haború nevü egész pusztával, továbbá Vadán, Gyülevészen, Kaplonyban és szárazberken is részbirtokot királyi adományban kapott [7]). 1632-ben tanuvallatást tétetett, hogy a Tövis nevü föld

[1]) Kőváry L. Erdély nev. cs. 270. l.
[2]) Hodor Doboka várm. 427. 439. 455.
[3]) Török Antal közlése szerint.
[4]) Fejér Cod. Dipl. tom. IX. vol. I. p. 411.
[5]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.
[6]) Szirmay Szatmár várm. II. 128.
[7]) Ugyan ott I. 19. 49. 138. 139. 282.

nem a szatmári, hanem a vetési határhoz tartozandó [1]. Ugyan ez évben a tőkési határokat Dobrács-Apáthi felé megigazgatta [2]. 1633-ban ellent mond Sóvágó Gergelynek és társainak Darah helységbe történt beiktatás ellen [3]. 1635—1539-ben Szatmár vármegye alispánja volt [4])

Péternek leányai Zsuzsanna Szilágyi Ferenczné és Borbála Dolhay Pálné 1650-ben nádori parancs mellett osztályra kényszeriték a Vetéssy család fiú-ágát, mely osztályban a Vetés mellett fekvő Vetés-kékes máskép Haború puszta is emlitetik; de 1651-ben ez osztálynak a Vetéssy fiú-ág ellentmondott [5].

Kökényesdy Ferencz Szatmár vármegye alispánja [6]; 1693-ban (ezen vagy másik Ferencz?) másod alispán, és 1701—1702-ben szintén másod alispánúl iratik [7]. Ennek fia

Kökényesdy László tábornok 1737-ben bároságra emeltetett [8], és 1734-ben egy gyalog ezredet (a 34-ik számút) alapitá. Meghalt kora 76. évében junius 22-én (1740-ben?).

Czimere — mint sirkövén vésve látható — négyfelé osztott paizs, az 1-ső osztály vörös udvarában fehér grif ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva, a ballal koronára lépve; a 2 ik és 3-ik udvarban királyi korona, a 4-ik udvarban oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot villogtatva. A paizs közepét egy kisebb paizs foglalja el, és abban koronás L betü látható [9].

Kökeszi család. (Kihalt.) Hont megye egyik kihalt régi családa, mely hajdan azon megyei Kőkeszi helységet birta [10])

Kökösi család. (Kökösi.) Székely család, melyből eredeti nemességét czimeres nemeslevél által biztositá Kökösi András, és azon kiváltság-levelet az 1791-ki országgyülésen hirdetteté ki. Akkor nevezett András királyi ügy-igazgató, utóbb kir. táblai ülnök volt. Gyermekei László, Zsigmond és József. Testvére György, ennek fia József, kik a czimeres nemes levélben mindnyájan meg-

---

1) Szirmay Szatmár várm. I. 138.
2) Ugyanott I. 193.
3) Ugyanott I. 205.
4) Ugyanott II. 128. 129.
5) Ugyanott I. 138.
6) Ugyanott II. 129.
7) Ugyanott II. 130.
8) Bihar várm. jegyzőkönyve.
9) Kaprinai Mss. B. tom. XLIV. p. 219.
10) Fejér Cod. dipl. tom. X. vol. VII. p. 720.

neveztetnek. Ezen egyik Józsefnek özvegye Biró Julia s több utódok élnek [1]).

Kölcsey család. (Kölcsei.) Szatmár vármegye egyik ősrégi családa, mely Béla király névtelen jegyzője szerint [2]) a Kende családdal egy törzsből Ond vezértől az E t e atyjától veszi eredetét.

Mint szakad le a közös törzsből a család, azt a Kende család tárgyalásának e kötet 185. és köv. lapjain láthatjuk. Valamint ott van közölve a családnak közös birtokviszonyokra terjeszkedő története is azon Kölcsey Györgyig, ki 1423-ban élt.

Nem birván a családnak izről izre szőtt nemzékrendét, csak az ismertebb családtagokat lehet felemlitenünk.

1481-ben Kölcsey L a j o s királyi ember beiktatásnál a Saswári-ak oklevele szerint.

1487-ben Kölcsey F a r k a s , T a m á s és nővére M a r g i t Kömörey Mihály özvegye birtak Kis-Szekeresen [3]).

1554-ben élt Kölcsey A n d r á s , ki ekkor Kölcsén lévő birtokrészét Filpessy Mihálynak 70 aranyforintban elzálogitja a váradi káptalan előtt [4]).

1571-ben Kölcsey B o r b á l a , zalai Sárkány Simonnak neje [5]).

1591-ben Kölcsey F e r e n c z a Tárdi Vörös Orbán beiktatásánál mint szomszéd birtokos volt jelen [6]).

1642-ben Kölcsey P é t e r és Z s i g m o n d Kölcsén, Csekében, Czécsen, Nagy-Szekeresen és Fülesden fekvő birtokrészükre megerősitő uj királyi adományt nyernek [7]).

A család több tagja viselt megyei hivatalt is, igy G á s p á r 1654—1656-ban, I m r e 1695—1703-ban, F e r e n c z többizben 1709. 1710. 1711—1716. sőt 1718-ban is fő szolgabiró; I s t v á n 1784-ben al-, 1790—1796-ban fő szolgabiró volt [8]).

E század elején Kölcsén közbirtokosak Kölcsey Lajos és Györgynek maradékai, kik ugyanott székeltek is, továbbá Kölcsey P é t e r, ki másutt lakott. Kölcsey Bálintné birt Géres. Cseke, Istvánd Fülesd,

---

[1]) Török Antal közl

[2]) Anonymus Belae R. not. cap. VI.

[3]) Szirmay Szatmár várm. I. 245.

[4]) Ugyanott I. 256.

[5]) Szirmay Szatmár várm. I. 256. 259.

[6]) Ugyanott I. 256.

[7]) Ugyanott I 238. 246. 252. 256. 259.

[8]) Ugyanott II. 131—135.

és Mikola helységekben [1]. Gáspár és László Milotán birtokosok.

Ugocsa megyében e század elején birt Gödényházán Kölcsey István, Ferencz, és Pálnak özvegye [2].

Mind ezeken fölül azonban a család legnevezetesebb embere volt Kölcsey Ferencz a jeles költő és Szatmár megye országgyülési követe, ki Közép-Szolnok megyében Sző-Demeter helységben született 1790. aug. 8-án; legjelesbike a legtisztább keblű, mély érzésű honfiaknak, és tompa ércztelen hangja daczára is a leghatályosabb ékesszóllású szónokoknak. Meghalt 1838. aug. 27-én. Csekei sirja fölé,—mely szent hamvait rejti, — nemzetsége emelt nem rég derék emléket. Összes művei most érnek 2-ik kiadást [3].

Köles család. (Gidófalvi.) Székely család, melyből gidófalvi Köles Péter 1674—79-ben azon székben székbiró, 1697-ben István ugyanott székbiró volt [4].

Köleséry család. Hajdan Ugocsa, jelenleg Zemplin, Szabolcs megyei család.

Ugocsa megyében Köleséry András 1622-ben szbiró volt [5].

A kereséri Köleséri családból Sámuel (sz. 1634.) debreczeni lelkész volt a XVII. században. Ennek Damián Annától fia Sámuel született 1663. nov. 18-án; miután a külföldi egyetemekről phil. és theol. doctor czimmel haza jött, és lelkész lön, majd ezt abba hagyva, ismét külföldre ment, és ott orvos-tudorrá lön, és haza jövén Erdélybe telepedett, hol előbb az orvosi pályán állott, majd polgári hivatalokra lépett; ugymint bányászati főügyelő, utóbb kormányszéki titkár, és 1717-ben tanácsos lön. Valamint atyja, úgy ő is több munkát adott ki. Háromszor nősült, de mindég szerencsétlenül. Második neje gr. Bethlen Judit volt 1730. körül. Gyermekei nem maradtak [6].

Kölgyesy család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családainak egyike [7].

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 149. 338. 240. 252.

[2]) Szirmay C. Ugocsa p. 151.

[3]) L. életrajzát Toldy Fer. M. irodalom kézi könyve. II. 471.

[4]) Kállay Székely nemzet. 260.

[5]) Szirmay C. Ugocsa p. 59.

[6]) Danielik. M. irók. I. 261. Bod P. M. Athenás 149. — Benkő Transylvania gener. II.— Lehoczky Stemmat. II. p. 219. Köllösör családot emlit, mely Bocskai által 1606. nemesitetett meg. Tán itt Köllösör roszúl áll Köleséry helyett?

[7]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 114. lap.

Kölönte család. (Felső-csernátoni.) Székely eredetü család, melyből József a maga és rokona Benjamin részére nemességét czimeres levéllel biztositandó, ügyét az 1794-ki országgyülés által ajánltatni kéré. A most élők közűl Mihály szolgabiró, József adó-iró biztos 1848-ban Alsó-Fejér vármegyében.

Költhő család. (Köröspataki.) Közűlök Mihály 1586-ban élt, midőn B. Zsigmond őt mint sepsi széki széktisztet rendeli ki az Egyed mezeje iránt folyt perben [1]. Költhő Margit Cserey Miklósné 1569-ben.

Kőmives család. Vagy néhol iratik nevök Kőművesnek is. Szatmár és Szabolcs megyében székelnek. E század elején Szatmár megyében Eőr helységben birtokos Kőmives László és Sándor. Birtokos a család e század elején Jármiban is [2].

Erdélyben Kőmives István 1690. aprilban halt meg [3].

Kömleky család. Gömör vármegye nemes családainak sorában áll [4].

Kömley család. Zemplin vármegye czimerleveles családai közé soroztatik [5].

Kömörey család. (Kömörei †.) Szatmár vármegye régi kihalt családa, mely hajdan azon megyei Kömörő helységet birta.

1481-ben Kömörey Mihály, nejével Kölcsey Margittal, és ettől született leányával Ágotha és Krisztinával Cseke, Czégeny, Csécse, Fülesd, Milota, N.-Szekeres helységekbeli részbirtokra kir. adományt visz [6]. Nevezett Agatha 1496-ban Szepessy László felesége volt [7].

Könczey család. (Karatnai.) Közűlök László 1794—1815-ben Alsó-Fejér vármegye kir. pénztárnoka, Farkas ugyanott és akkor alszolgabiró, 1815-ben törvény- és árvaszéki ülnök, István pedig megyei ügyész 1794-ben. Elek 1815-ben törvényszéki ülnök ugyanott.

1848-ban Károly Felső-Fejér megyében ügyvéd, Lajos ugyanott pénztárnok; Sándor adóiró biztos; József Háromszéken hivatalnok. — A család több ágazatban él.

---

[1] Kállay Székely nemzet. 260.
[2] Szirmay Szatmár várm. II. 90. 105.
[3] Baranyi, Halotti beszédek.
[4] Bartholomaeides C. Gömör. 145.
[5] Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.
[6] Szirmay Szatmár várm. II. 224. 239. 240. 245. 253. 259. 260.
[7] Ugyanott II. 245.

Königsberg család. Königsberg Lajos az 1622-ki országgyülés 79. törv. czikke szerint nyert magyar honfiusitást.

Königsegg család. (Rothenfelsi és aulendorfi gróf.) Hazafiusitott grófi családaink egyik kitünőbbike, mely a magyarországi indigenatust az 1751-ki országgyülés 40. törvényczikkénél fogva nyerte. És jelenleg hazánkban az oroszlánkői és illavai uradalmak birtokosa. Ezen kivül a család a würtembergi országnagyok sorába is tartozik. 1470-ben a birodalmi bároságot nyerte, és mint ilyen már az időben a Rendek sorában állott, mikép az a család elődeinek aláirásából, — mely 1535- 1551-ki rendi gyülések végzései alatt látható, — kitűnik. 1665. febr. 5-én birodalmi grófságot, 1675. oct. 5-én pedig az udvari Pfalz-grófságot nyerék.

A család eredetét azon Cuno (vagy Chuno) nevű törzsből hozzák le, ki állitólag mint a régi elszaszi fejedelem és utóbb herczegi ház guelfi nemzetségének sarja a VII. század közepe táján élt, és Altsdorftól nem messze a Svábföldön Chunoniseggé (Chunsegge = Chunigseck) várat épité. A család ezen Cunóig majdnem szakadatlanul viszi föl családfáját, mely ámbár véleményünk szerint csak mintegy a XIV. század végétől kezdve igényelhet a történelmi itészet előtt kétségtelen érvényü igazolást, a származtatás mikénti alkalmazásának kimutatásául még is közöljük itt a teljes családfát az igényelt törzstől kezdve mostanáig; a mint következik: [1]

I. tábla.

Cuno
elszaszi pfalczgróf
670. táján
Kunigsegg épitője

Winhold	I. Marquard	I. Henrik
† 715.	első Königsegg † 716. aug.	elesett 715.

I. Marquard gyermekei:

I. János	I. Luithold.
† 803.	† 740.

I. János fia:

I. Eberhard
N.-Károly udvarmestere
† 857.

Itt néhány íz hiányzik.

I. Beatus	Seifrid	I. Jakab	I. Vilmos	II. János	II. Beatus	Ernő
† 936.	† 904.	1019.	1165.	† 1156. (Haldstadti Margit)	Dienes 1170.	1179.

Folyt II. táblán.

[1]) Szontagh Dániel szerint a család közléséből.

II. t á b l a.

II. János, *ki az I. táblán.*
† 1156.
(Haldstadti Margit)

- I. Berthold † 1203.
- Rudolf-Farkas salzburgi érsek † 1220.
- II. Eberhard † 1203.

II. Eberhard gyermekei:

- Fridrik a lángoló lovag a szaraczénok ellen (Cordonai hzgnő Castiliából)
- II. Berthold tanácsos † 1284. (Kemnath Mathild)
- Anna † 1270.
- Ottilia † 1267.
- Ádám † 1235.

II. Berthold gyermekei:

- III. Bertold. Svájborsz. minist. 1257.
- Otto 1280.
- Rupert 1280.
- I. Udalrik császári tanácsos † 1300.
- Bernát 1296.
- III. Eberhard † 1293. (Lichtenstein Anna)
- IV. János 1296.

III. Eberhard gyermekei:

- II Udalrik osztrák Landvogt. (gr. Castell Kata)
- IV. Eberhard 1396.
- IV. Berthold 1363.
- II. Ádám. fő tournier. 1327.

II Udalrik gyermekei:

- II. Henrik Ebenweil ura † april. 29.
  - IV. Udalrik.
- II. Jakab 1375.
- III. Udalrik cs. tanácsos † 1380. (1. gr. Sanlgan Kata. 2. gr. Katzenstein Anna)

III. Udalrik gyermekei:

- V. Udalrik † 1375. (Schellenburg Margit. *az aulendorf-manstätti ág törzse*)
  - *Folyt. III. táblán.*
- V. Berthold † 366.
- Walter Sváb-orsz. landvogt.
- Anzelm † 1380.
- Zsigm. † 1392.
- Richard † 1392.
- III. Vilmos † 1408.
- V. Eberhard (1. Klingenberg Anna. 2. Lichtenstein Anastasia) *eberhardi ág törzse*

V. Eberhard gyermekei:

- VI. Eberhard Bethenreut ura 1436. (Reuschach Orsolya)
- I. Albert Achberg ura † 1426.

VI. Eberhard gyermekei:

- I. Egg † 1440. Regensburgban (Stuben N.)
- VII. Eberhard német rendlovag
- II. Albert
- VIII. Udalrik
- VII. János 1485. (Gremlichen Klára)
  - *Folyt. köv. lapon*
- Orsolya. Vera. Anna. a p á c z á k.

I. Egg gyermekei:

- VIII. Eberhard 1455 (Hindheim Genoveva)
- VIII. János † 1459. (Landenberg Anna)

VIII. Eberhard gyermekei:

- IX. Eberhard † 1486. (1. Freiberg Orsolya 2. Schwangenau Anna)
- II. Egg.

VIII. János gyermekei:

- János-Udalrik.
- III. Albert.
- Márk. †

VII. János 1485, *ki az előbbi lapon.*
(Gremlichen Klára)

III. Vilmos (Stetten Veronika)	IX. János kosztniczi kanonok	I. György † 1455. Wengenburg épitője. (Schwillharti Schweller Margit)

I. György gyermekei:

János-Dénes † 1545. (1. Neydegg N. 2. Königsegg Janka)	János-Albert kosztniczi kanonok 1499.	X. János (Ratzenried Amália)	Bora (Singensteini Weitz)	Zsuzsa 1505.	Skolastica 1505. (rechburgi Falkenstein György)	Anna 1499.

III. t á b l a.

V. Udalrik, *ki a II. táblán.*
az aulendorfi ág törzse

VI. Udalrik cs. tanács. † 1444. (Riedheim Erzse)	II. Marquard cs. tanácsos Kosztniczon jelen, † 1445.	Benzo.	II. Luithold.	V. János cs. tanácsos † 1418.

VI. Udalrik gyermekei:

VII. Udalrik.	III. Luithold. † 1473.	VI. János vildkirchi landvogt (1. Hunrazried Erzse. 2. Jungingen Adel.)

III. Marquard
† 1506.
(Pappenheim Magd.)
† 1493.

Janka (Königsegg (János-Dénes)	Orsolya † 153. ? (Ellenbach Burghard)	XI. János cs. tanács. és követ 1504. † 1544. (b. Waldber Dora)

XI. János gyermekei:

Marquard-János cs. tanácsos elszaszi landvogt. † 1553. (gr. Fürstenberg Erzse)	I. János-György † 1528.	Ilona (gr. Löwenstein Fridr.)	I. Jakab-János rothenfelsi és staufeni gr. cs. tanácsos és kamara elnök † 1567. (gr. Montfort Erzse)

I. Jakab-János gyermekei:

IV. Marquard ingolstadti helyt. † 1626. (b. Staufen Jusztina)	IX. Ulrik wiesensteigi prépost 1589.	Dora (gr. Eberstein Hubert)	VI. Berthold cs. kamara elnök † 1609. (gr. Zimern Kunigunda)	Maria-Magd. (b. Fugger Ede)	Dora.	Maria Jacobea	Maria Salomea	II. György cs. b. t. tanács. főkam. † 1624. (1. gr. Waldburg Kunigunda. 2. gr. Eberstein Janka)

IV. Marquard fia:
Vilmos-János
bajor b. t. tan.
† 1661.
(gr. Waldburg Eusebia)

Folyt. köv. lapon.

II. György, *ki az előbbi lapon.*
cs. b. t. tanács.
főkam. † 1624.
(1. gr. Waldburg Kunigunda.
2. gr. Eberstein Janka)

II. Hugo cs. tanács. és kam. elnök 1629. bir. gróf. A rothenfelsi ág törzse (1. hzg Hohenzollern M.-Renata. 2. gr. Lutz Charlotte. 3. gr. Rhein A.-Amalia)	II. Jakab-János kölni prépost †	V. Marquard.	VII. Berthold kanonok és kamarai eln. Spayerben.	Janka *) (Wolkenstein Fortun.)	II. János-aulendorfi ág törzse. *Folyt. IV. táblán.*

Ferencz-György 1627.	Leopold-Vilmos aranygyapjas bir. tanács. aleln. † 1694. (1. gr. Scharfenberg M.-Polex. 2. Parella Marquise Eleonora)	Henrik-Euseb. 1631.	Ferdinand 1638.	M.-Kata 1640.	M.-Leondra 1641.	Euseb János 1643.	E.-Ignácz kölni prépost † 1681.

Hugo Ferencz leitmericzi püspök † 1720.	Vilm.-Zsigm. osztrák követ Londonban † 1709. (gr. Salm Lich Josephin)	Albert-Euseb. breszlaui kanonok utóbb világi. (gr. Manderscheid-Blankenstein Klára-Filippina)	Fer.-Antal sz. 1672. helytartó Csehorsz.	I. József Lothár 1743. minist. Bécsben.	M.-Zsófia (gr. Fürstenberg Prosp.)	Károly-Fidel **) kapronczai parancsnok † 1730. (gr. Altheimb Mária) — Karolina-Eleon. apácza-főnök.

M.-Kata † 1697.	Károly-Ferdin. kam. eln. Bécsben † 1759. (gr. Erpes)	Húgó-Ferencz cs. tanácsos és kamarás (gr. Hohenzollern-Sigmaring M.-Franc.)	József-Zsigm. kölni kanon.	M.-Kriska.	A.-Vilma.	Keresztély-Móricz tábornok.	A.-Julia 1706.	Miksa-Fridr. kölni khurfürst † 1784.	M.-Eleonora 1711.

II. József Loth. cs. k. kamarás (gr. Königsegg M.-Amália) — *Folyt. köv. lapon.*	M.-Eleonora † 1793. (gr. Königsegg)	M.-Josefa 1731.	Kriska Fran. Fidel. Mária 1734.

*) Ezek testvérei még: Frobenius † 1595. – Kunigunda-Elisa, — Anna-Maria és Dorottya-Erzse.

**) Ezek nővérei még: Maria-Janka gr. Monderscheid-Blankenstein-Gerolstein Ferencz-György neje, — M.-Terezia laurettai apácza 1694.

II József Loth., *ki az előbbi lapon.*
cs. kir. kamarás
(gr. Königsegg M.-Amália)

Ferencz-Fidel
cs. k. kam. † 1804.
(1. gr. Zeil Crescentia
1. gr. Waldburgi
Trauchburg Zeil Maria
3. b. angreithi Kempf
Victoria

M.-Crescentia
1786.

Nep. János-Gebhard
becseréli Rothenfels
és Staufen uradalmát
Arad megyei Boros-Jenő,
Sebes stb. uradalomért.
(1. gr. Almásy Ottilia.
2. Lusow Matild)

2-tól Sándor
m. k. helyt. tanács
eladja B-Jenőt,
Sebest stb.
(gr. Pálffy Fidel)

Fidelia
† 184 . ?

M.-Ottilia-Camilla
(gr. Zichy Kázmér):

M.-Kata
(B. Bodmann
János)

Zsigm.-Antal.
sz. 1794.

András.

IV. t á b l a.

János-György, *ki a III. táblán.*
aulendorfi ágtörzs.
1629. gróf
† 1666.
(gr. Hohenembs Eleon.

Antal-Euséb.
cs. tanácsos
Svábország.
landvogt
† 1692.
(1. gr. Thun
Dora.
2. gr. Hohen-
zollern Siegmaring
Anna-Maria.
3. gr. Montfort
Anna-Maria.
4. gr. Hehenlohe
Schillingsfurt
Kriska)

M.-Anna
(gr. Hohenzollern
Sigmaring Fer.)

Ferencz-Miksa
követ a budai basához,
cs. tan. kam. Svábország.
Vogtja. † 1710.
(gr. Breuner Mária)

Folyt. köv. lapon.

Fer.-Antal
salzburgi
érseki kam.
elnök
1668.

M.-Klaudia
(hz. Nassau
Siegen
Fer.)

M.-Eliz.
(gr.
Sulz
Lajos)

M.-Monica
(gr. Wald-
burg Ján.)

M.-Kata
1664.
(gr. Traut-
son Pál)

A.-Eleonora *)
(gr. Fugger
György)

*) Még 15 testvér volt, kik kiskorukban haltak el.

Ferencz-Miksa, *ki az előbbi lapon.* követ a budai basához, cs. tan. kam. Sváborsz. Vogtja. † 1710. (gr. Breuner Mária)

- Ferdin.-Károly cs. v. b. t. tanács. hadi igazg. Ausztriaban. — *1751. m. indigena* (gr. Ottingen Spielberg M.-Friderika)
- János-Ernő kölni kanon. † 1758.
- M.-Bora † 1744.
- M.-Antonia (gr. Spaur Ferencz)
- Antonia-Magdal. † 1694.
- Bora-Imbella 1698.
- Eleonora 1699.

Ferdin.-Károly gyermekei:

- János-Albert † 1724.
- József-Ernő † 1724.
- Armin-Fridrik † 1786. (gr. Königsegg M.-Eleon.) † 1792.
- Ferencz-Xaver tábornok magy. birt † 1792. (gr. Esterházy Mária)
- Károly-Alajos kölni kanon. † 1796.
- József-Antal máltai vitéz † 1754.
- Maria-Amália (gr. Königsegg József-Loth.)
- Maria-Jozefa *) (gr. Monfort Xav.)

Armin-Fridrik gyermekei:

- Károly-János † 1753.
- János-Ernő Joakim cs. k. kam. † 1803. (gr. Manderscheid Blankenstein Gerolstein N.)
- Antal-Xaver † 1761.
- Antal-Euseb. kölni kanon. † 1858.
- Károly-Euseb. † 1770.
- Fer. Xav. (gr. Daun M.-Leopoldin. † 1858.)
- János nep. **) † 1774.

János-Ernő Joakim gyermekei:

- József-Armin † 1799.
- Ferencz-Xav. cs. k. kamarás, a vittenb. Fridrik r. nagykeresztese. 1806. mediatisalt Erlaucht (gr. Károlyi M.-Karolina † 1848.

Ferencz-Xav. gyermekei:

- Erzse (hzg Waldburg Károly)
- Gusztáv-József majoresco sz. 1813. cs. kir. kamarás sz. István r. vitéze (gr. Csáky Gizella)
- Fáni-Xaver (gr. Andrássy György)
- Adolf-Ferencz † 1850
- Alfred-Antal cs. kir. ezredes (gr. Bellegarde Paulin)
- Armin-Alajos cs. kir. kam.
- Hugó-Józs. cs. kir. kam.
- Georgia hzg Ottingen Spielberg
- Friderika (gr. Kageneck Miksa)

Gusztáv-József gyermekei:

- M.-Stefania sz. 1844.
- Móricz-Prokóp sz. 1853.

Alfred-Antal gyermeke:

- Ferencz sz. 1858.

*) Ezeknek még testvéreik M.-Anna † 1754. – M.-Klára gr. Waldburg Waldsee Xavér neje; — Sándor-Károly tábornok † 1807; — M.-Terézia † 1776.; – Károly-Meinard kölni kanonok † 1803.; — M.-Cecilia † 1748. — László-Imre és Mária-Erzse ikrek † 1743.

**) Ezeknek még testvéreik: M.-Franciska-Waldburga † 1753. — M.-Josefa † 1796.; — M.-Anna gr. Wolfegg József-Alajos neje. — Má-

ria-Waldburga apácza † 1794.; — M.-Alajos kölni kanonok † 1840.; — Anna-M. † 1762.; — M.-Sidonia gr. Heister tábornokné; — M.-Crescentia gr. Spauer Jánosné; — M.-Terézia Bauer kapitány neje.

Eddig a családfa; a mit még a leszármazási rend kiemelésére, és némely történelmi adatok előterjesztésére mondhatni, ezek:

Ulrich († 1444.) mint nemes (Herr von Königsegg) nősült Sulgaui Erzsébet grófnővel, kit egyenes leszármazásban követtek.

Nemes Königsegg János; nősült Isenburg Margit grófnővel.

III. Marquard első báró Königsegg, nősült pappenheimi Marschal Magdolnával († 1500.)

Aulendorfi Königsegg János báró (1500—1538.) nősült 1520. Waldburg Truchsess Dorottyával.

János-Jakab nősült 1556. évi máj. 11-én Montfort Erzsébet grófnővel.

György, főherczeg Ferdinandnak tyroli belső titkos tanácsosa és fő kamarása, nősült 1589. april. 23-án Waldburg Kunegunda bárónővel.

Ez utolsónak fiai Hugó és János-György a családot két ágra osztották, mely ágak Rothenfels és Aulendorf birtokaik után nyerték elnevezésüket.

1. Rothenfels ág.

Königseggi és rothenfelsi báró Königsegg Húgo cs. kir. valóságos kamarás és birodalmi udvari tanácsnok alapitotta az idősbb rothenfelsi Königsegg ágazatot, (szül 1595. † 1666. sept. 10-én.)

Ezen ágnak németországi uradalmai t. i. Rothenfels grófság Staufen javadalommal együtt 1804-ik eszt. az ausztriai császár által magyarországi Arad megyében fekvő Boros-Sebes, és Boros-Jenő uradalmakkal cseréltettek ki. Az előbbieket az ausztriai császár a pozsonyi békekötés alapján Bajországnak engedte át.

Báró Königsegg Húgó háromszor nősült. — Ennek Hohenzollern Maria-Renata grófnővel nemzett első fia

Leopold-Vilmos cs. kir. valóságos belső titkos tanácsos, kamarás és birodalmi al-kanczellár (sz. 1630. † 1694. febr. 5-én). I. Leopold császár által 1665. évi febr. 5-én lebocsátott intézménye által a birodalmi grófok sorába és ugyan az által 1675. évi oct. 15-én utódaival együtt az udvari pfalzgrafi méltóságra emeltetett s azon hatalommal is felruháztatott: nemességet conferálhatni s arany és ezüst pénzt verettetni stb. Miszerint azután egyik utódja gróf Ferencz-Húgo

1756. eszt. aranyakat tettleg veretett is. Leopold-Vilmosnak († 1683.) Schärfenberg Mária-Polyxina grófnővel 1658. évben kötött házasságából született egy fiu.

Albert-Euseb-Ferencz cs. kir. kamarás (szül. 1669. jan. 4-én † 1736.) nősült 1694. oct. 31-én Manderscheid-Blankenheim Maria-Clara-Felicitas grófnővel (szül. 1667. septemb. 17-én † 1759. augustus 17-én).

Ennek idősb fia

Károly-Ferdinand (szül. 1696. † 1759.) nősült Roitschot Teréz Erps-grófok utolsó örökösével. S ez alapitotta Roitschot-Königsegg-Erps grófi ágat, melynek azonban tüstént magával az alapitóval fiu-ágban magva szakadt.

Ifjabb fia Albert-Euseb-Ferencznek

Ferencz-Hugo (szül. 1698. oct. 2-án † 1771. január 25-én) cs. kir. kamarás, és valóságos b. titkos tanácsos, nősült 1720. jun. 29-én Hohenzollern Mária-Franciska grófnővel (szül. 1697. január 17-én.

Ez töltötte be a fő ágat, és utána következnek fia

József-Lothár cs. kir. kamarás (sz. 1722. julius 7-én, † 1761. martius 7-én) nősült 1747. oct. 2-án aulendorfi Königsegg M.-Amália grófnővel (szül. april 11-én 1729.) és unokája

Ferencz-Fidél-Antal cs. kir. kamarás, condirectora a birodalmi grófi collegiumnak svab földön; nősült 1785. jan. 24-én Waldburg-Zeit-Trauchburg Maria-Josefa-Ludovika grófnővel (szül. 1736. oct. 19-én, † 1798. aug. 23-án).

Ennek fia

János-Nepomuk-Gerhard ezen ág mostani képviselője (szül. 1790. jan. 9-én).

2. Aulendorfi ág — ezt

Aulendorfi báró Königsegg János-György (szül. 1598. † 1666. febr. 11.) mint Ferdinand és Zsigmond-Ferencz főherczegeknek tyroli főkamarása cs. kir. valóságos belső titkos tanácsosa, felső-austriai belső titkos tanácsnak elnöke, insbrucki igazgató, breiszgaui administrator stb. alapitotta meg. Az ennek birtokában volt Königsegg grófság és Aulendorf uradalom 1806-ban a rajnai szövetségi egyezmény alapján mint rendi-javadalmak a würtembergi királyi álladalmi souverenitás alá estek.

Az álladalom irányábani jog-viszonyai ezen rendi-javadalmaknak a Würtemberg királyi nyilatkozvány által 1828-dik évi julius havában rendeztettek.

Ezen János-György Hohenembs Eleonora grófnőt birta nőül, és egyenes vonalban leszármazása e következő:

Antal-Euseb cs. kir. kamarás, valóságos belső titkos tanácsos, Svábföldnek landvogtja stb., nősült 1662-ben Thun Dorottya-Genoveva bárónővel († 1668).

Ferecz-Maximilian cs. kir. kamarás, házasságba lépett 1693. eszt. február 22-én Brenner Maria-Antonia grófnővel († 1740. február 7-én).

Károly-Seyfried-Euseb cs. kir. valóságos belső titkos tanácsos (szül. 1695. május 7-én, † 1765. oct. 30-án), házasságba lépett 1720. január 29-én Maria-Friderika-Rosalia Ottingen-Spielberg grófnővel (ki 1699. évi nov. 27. szül., † 1759. január 25-én).

1740-ik sept. 15-én nyerte gróf Károly-Seyfried-Euseb a magyarországi indigenatust.

Herman-Fridrik cs. kir. valós. belső titkos tanácsos Svábföldnek landvogtja stb. (szül. 1723. junius 23-án, † 1786. sept. 17-én), nősült 1750. sept. 17-én Königsegg-Rothenfels Maria-Eleonora grófnővel (ki 1728. dec. 20-án szül., † 1793. febr. 28-an.

Ernő cs. kir. valós. belső tit. tanácsos, alsó- és felső Svábföldnek Landvogtja (szül. 1755. sept. 23-án, † 1803. febr. 28-án), nősült 1783-ik julius 6-án Manderscheid-Blankenheim Maria-Krisztina-Josefa grófnővel, (ki szül. 1767. julius 31-kén, † 1825. aug. 19-én.

Ferencz-Xavér cs. kir. kamarás, Würtemberg királysági fő úr (szül. 1787. martius 15-én), nősült 1811. julius 14-én nagy-károlyi Károlyi Maria-Anna grófnővel, (ki szül. 1793. septemb. 25-én, † 1848. mártius 9-én). Gyermekei:

1. Gusztáv cs. kir. kam., sz. István rend vitéze felső Magyarország erdészeti s a pozsonyi természet-búvári egyletek elnöke stb. (szül. 1813. april. 19-én), ez keresztszegi és adorjáni Csáky Gizella grófnő csillag-keresztes hölgygyel egybekelt 1843. nov. 14-én, és jelenleg a hajdan kihalt orbovai Jakusich nemzetség által birt oroszlánykői és illavai uradalmak birtokosa, lakik a pruszkai várban.

Gyermekeik:

Mórícz-Prokóp (szül. 1853. sept. 27-kén), és Irma-Mária (szül. 1844. sept. 7.).

Ferencz-Xaver többi gyermekei:

2. Erzsébet született 1812. apr. 14-én, férjhez ment 1832 oct. 9-én herczeg volfeggi és waldseei Waldburg Fridrik-Károly-Józsefhez.

3. Francisca-Xaveria született 1814. jan. 13-án, csillag-keresztes hölgy, 1834. febr. 10., férjhez ment gr. Andrássy Györgyhöz.

4. Alfred született 1817. jun 30., cs. kir. kamarás, ezredes stb., tulajdonosa sok vitézrendnek, neje gróf Bellegarde Paulina csillag keresztes hölgy, kivel 1857. apr. 15. kelt egybe. Magzatjuk: Ferencz 1858-ban született.

5. Armin született 1820. máj 26-án, cs. kir. kamarás.

6. Hugo született 1824. febr. 23-án, cs. kir. kamarás.

7. Georgia-Klementina született 1825. apr. 1-én, férjnél van herczeg Oettingen-Spielberg Ottónál 1843. nov. 6-tól óta.

8. Friderika született 1837. febr. 21-én.

A család czimere — mint följebb a metszvény ábrázolja — egy arany és vörös balról rézsútosan hosszas koczkákkal födött paizs, a fölött grófi korona. A sisak koronáján strucztollak lengenek. A paizst két oldalról két oroszlán tartja telamonok gyanánt.

Königstein család. Königstein János-Keresztély az 1659-ki országgyülésen a 133. törv. cz. értelmében magyarországi honfiusitást nyert

Köntös család. Zemplin vármegye nemes családai közé számitatik [1]).

Köpe család. (Ujfalusi.) Közülök Sándor 1848-ig Hunyad és Zaránd vármegyék mérnöke, most cs. kir. kerületi mérnöki alkalmazásban áll.

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 114.

Köpeczi család. (Köpeczi.) Köpeczi Bálint orvostudor 1665-ben S.-Patakra hivatott tanárságra, miről 1668-ban lemondott [1].

János 1662. körül Torda megyei alispán. Ferencz 1815-ben tartományi főszámvivőségi járulnok, utóbb számtiszt.

Ugyan csak Köpeczi néven előfordul Miklós 1633-ban unitarius iskolai senior. Utóbb Köpeczi B. Sámuel bonyhai ev. ref. lelkész, ki Franekerában tanult, és 1772-ben philologico-theologiai értezést adott ki [2].

Körcsy család. A XVII. században Komárom megyében fordul elő e családnév.

1659-ben Körcsy Ferencz, és Körcsy Ilona Ásvány László hitvese Megyeresen, Nagy-Léelen, és Radvány mvárosban őket illető bizonyos gyámsági javak iránt Szeghy János stb. ellen pert inditanak [3].

Körmendy család. Hont és Vas vármegye nemessége sorában emlitetik Fényes E. Geographiájában.

Körmendy Antal Dóczy László magvaszakadtán Hont megyei egész Kálna-borfő, máskép Perlócz helységbe fi-, azután leány-ágra is beiktattatik, a kir. ügyész által 6236 frtig a szavatosság elvállaltatván, de ellentmondott a beszterczе-bányai collegium és Bory máskép Beke Gábor 1766-ban [4].

Körmendy (vagy roszúl irva Kürmendy) családot találunk Trencsin megyében is, hol 1721-ben felső-brezniczi curiáján lakott. Ugyan ott az 1748-ki nemesi összeirás szerint székelt János és György. — 1768-ban ugyan ott János két fiával Jánossal és Andrással, azután György fiával Györgygyel, és Andrásnak fia János.

1803-ban ismét ott találjuk Jánosnak fiait János és Andrást, — Andrásnak fiait Józsefet és Ferenczet, és Györgynek fiát Györgyöt.

1807-ben jul. 13-án Andrásnak fia János igazolta nemességét Trencsin megye előtt, és a nemesi névsorba bevétetett.

1837-ben székeltek F.-Brezniczén Körmendy János fiával Jánossal. — András négy fiával u. m. Józseffel, Andrással, Jánossal és Istvánnal; azután József egyedül, Ferencz,

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 216.
[2]) Benkó Jos. Transylv. gener. 486.
[3]) Fényes Komárom várm. 107. 114. 129.
[4]) Sz.-benedeki Convent. Capsa H. Fasc. 3. Nro 7.

György és András, kinek fiai István, János és András; végre még egy másik András és János is. Ugyan ekkor Klücsón lakozik Györgynek fia György, ki már az 1803-ki nemesi összeiráskor hat fiával és két unokájával van beirva a nemesi lajstromba u. m. fiaival Józseffel, Jánossal, Pállal, Ferenczczel, Istvánnal, és Vinczével, valamint György és József unokáival.

Körmöczy család. (Nagy-ajtai.) Székely család [1]), melyből János Kis-Sároson oskola tanár, fia József unitarius tanár, 1812—1836-ig püspök, meghalt 1836. dec. 14-én; fia József 1848-ban fogalmazó az erdélyi fő kormányszéknél, most törvényszéki tanácsos.

Köröskényi család *Lásd Kereskényi cs.*

Körössy család (Érkőrösi és Sámsondi.) E családról, mert neve Keörössy (sőt Kewresi) alakban is iratott, már e kötet 205. lapján van emlékezet. Azonban a munka folytában még több adatok birtokába jutván [2]), itt (—mintegy pótlólag) kell a következőket közlenem.

A család csakugyan Sámsondról is iratott, és Közép-Szolnok megyei Érkőrös ősi fészkéből a szomszéd Kraszna megyébe is átszármazott.

Már a XV. század elején a nagyobb birtokosok sorában állt. 1412-ben Keöreössy Miklósnak fia András és Sándor Kolos megyei Füld helységbe ellentmondás nélkül iktattattak be.

1451-ben Keöreössy László Szilágy-Sámsondon tizenkét telekből álló részbirtokába iktattatik be. Ennek neje Domokossy Anna, kitől fia

Zsigmond 1487-ben hatszáz forintban irja át Drágffy Bertalannak a Szilágyban varsolczi, szombathtelki és orosztelki birtokait. Meghalt 1515-ben. Neje Dorottya volt.

1497-ben Kőrössy Gergely, neje Kémery Kata, javait Zálnokon, Csekenyén, Varsolczon eladja Dobay Györgynek.

1537-ben Kőrössy Ferencz a Désházy Istvántól elfoglalt jószágokat Királyiban, Divsadon, Terebesen adományban kapja János királytól.

1541—1571-ben él Keöreössy Miklós, kinek első neje volt Lónyay Ilona, a második Szentpáli Anna. Testvére volt Keöreössy Mihály.

[1]) Török Antal közlése szerint.

[2]) Décsey Miklós szives közléséből.

A végső nemzedék itt megtoldva következőleg jött le Jánostól kezdve:

János
alispán
1556—1579.

- Gergely
  - János.
  - Bora 1614—1640. (Czompay Péter Szunán)
  - Kata (1. Szikszay Pál. 2 m -moni Antos Mihály)
- János.
- Mihály 1585. (Paxy Margit)
  - Kata (1. Folthy Farkas. 2. váradi Gargócs Boldizsár. 3. Kende András)
  - Anna 1659. 1. kápolnai Dévay György. 2. Horvát Lázár. 3. Paxi György).

E táblázaton — mint látjuk — Jánosnak, ki Közép-Szolnok vármegye alispánja volt, három fia közül kettőnek volt maradéka.

Gergelynek Kata leányától az Antos részen Szilágyfő-Keresztúrban lakó Thót család jő le.

Mihálynak neje pakosi Paxy Lajosnak lindvai Bánffy Annától származott leánya Margit, kitól született Anna magtalan lévén, javai végrendelete értelmében nővére unokájára Dancs Évára szállottak.

Katának első férje Folthy Farkas után utódai a Petrichevich Horváth, és gr. Bethlenek, második férje Gargócs Boldizsár után örökösei Gencsy, Kállay, Fényes, Décsey, Becsky, Nagy, Kcövér családok.

Azonban találunk még Érkőrösnek leány-ivadékokra szállása után is e családhoz tartozókat; igy

1635-ben Kőrössy Judit Sebessy Ferenczné.

1638-ban Kőrössy Jakab, kinek neje Kerekes Katalin.

Ezek után a család letünt.

Körösy család. Veszprém vármegyében élt e család a XVII. században, hol Körösy Ferencz 1643-ban (feria sexta prox. post festum beatorum Simonis et Judae ap.) hirdetteté ki czimeres nemes levelét [1].

Trencsin vármegyében pedig Körössy nevü család eléfordul az 1688-ki nemesi lajstromban.

Ugyan csak Körössy nevü családról egy hiteles származati táblázatról következő nemzékrendi töredéket közölhetünk:

Körössy Sámuel
1730. táján
(Kisvárday Mária)

- Péter
  - Péter.
  - Jozefa 1815. (Tersztyanszky Bálint).

[1] Veszprém vármegye levéltárából Véghely Dezső.

Erdélyben pedig 1659-ben élt, és főembernek iratik Körösy István [1]).

Zemplin vármegyében szintén van Körösy nevű nemes család, melyből György a Rákóczyak praefectusa 1694-ben S.-Patakon Trinitarius barátok részére zárdát alapitott [2]).

Körtvefay család. Szabolcs vármegye nemesei sorába számitatik Fényes E. Geographiájában.

Köreössy család. Köreössy Ferencz és általa fia Pál, testvérei Pál és György 1634-ben II. Ferdinand királytól kaptak czimeres nemes levelet [3]).

Körtvélyessy család. (Kólcs-hosszúmezői †.) Zemplin vármegyének ez ősrégi kihalt családa a Rákóczy stb. családokkal együtt a Bogát-Radván nemből eredt [4]), és őse — állitólag Oswald — Körtvélyest kapván osztályba, innen lett a család neve. *L. Rákóczy csalá l.*

Még 1597-ben élt a család, a midőn kolcs-hosszúmezői Körtvélyessy László Zemplin vármegye alispánja lett. [5])

Sáros vármegyében szintén él Körtvélyessy család a birtokos nemesek sorában, kik közül jelenleg

Tamás lakik Varjufalván, bir Olysón.

János lak. F.-Asgúth, bir F.-Asgúth, Karácsonmező, Komlós, Komlós-Keresztes, Lapos, Nádfő és Babafalu helységekben.

Gábor lak. Cselfaluban; bir ugyanott és Dukafalva, Komlós-Keresztes, Nádfő, Vaspataka helységekben

Gusztáv lak. Varjufalván, bir ott és Herhely helységben.

Konstantin bir Varjufalván [6]).

Megyei hivatalt viseltek ujabb időben Gábor és Vincze 1846-ban Sáros vármegyében esküdtek.

István 1843-ban Zemplin megyében esküdt

Veszprém megyében a mult században szintén Körtvélyessy nevü család igazolá nemességét, és azt, hogy Veszprémbe Abauj megyéből származtak. Nemzékrendjük évszám nélkül ez: [7])

---

[1]) Kemény János önéletirása. Kiadta Szalay L. 98. lap

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 114 209.

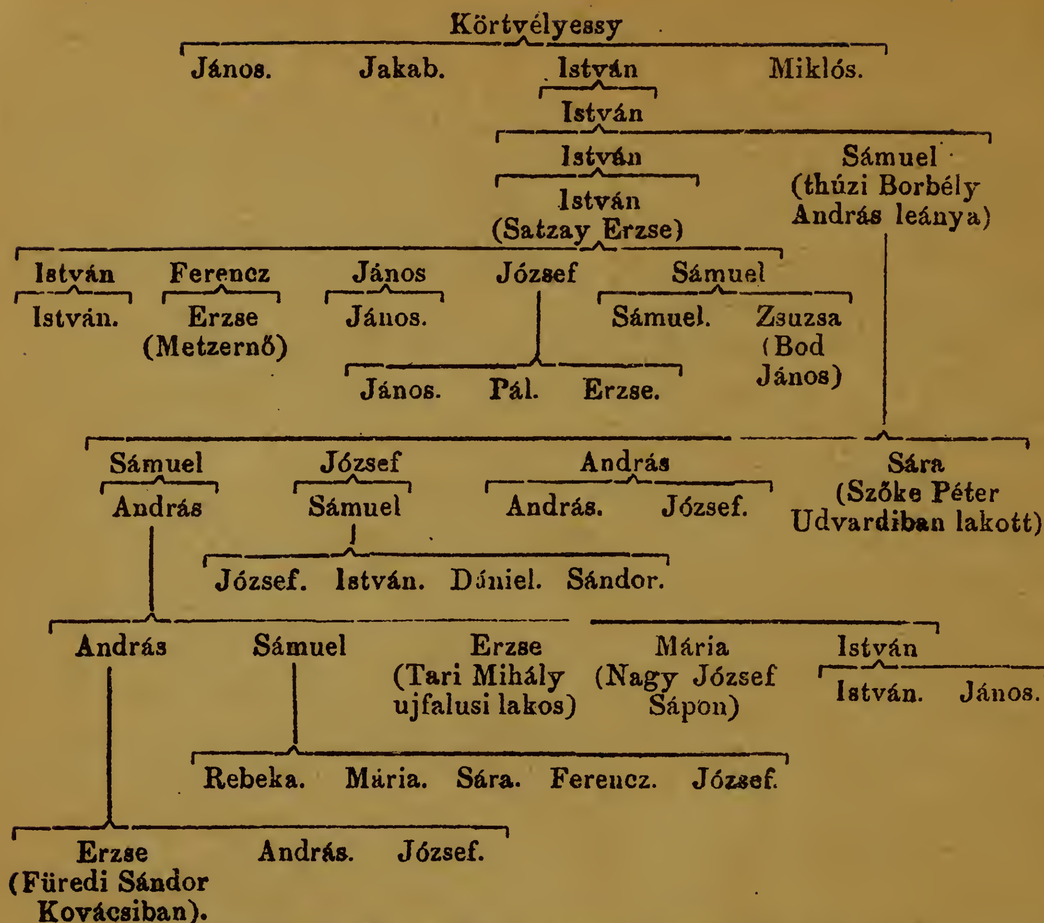
[3]) Ung vármegye levéltárában van az eredeti armalis.

[4]) Wagner Car. Collectanea geneal. dec. IV. p. 94. — Szirmay C. Zemplin not. top. 88, hol kihaltnak iratik.

[5]) Szirmay C. Zemplin not. hist 96.

[6]) Fényes Elek, Magyarország statist. szempontból. 1860. I. köt 336.

[7]) Veszprém várm. levéltárából Véghely D.

Körtvéllyési család. (Másképp Sekék.) Sekék másképp Körtvélyési György 1665-ki dec. 10-én kelt czimeres levélben nemesitetett meg [1]).

Köszeghy család. Ily nevü családokról is emlékeztünk már e kötet 205. lapján, miután e név is gyakorta Keöszeghy-nek is iratik.

A nélkül, hogy az elősorolandókat mint egy családbélieknek állitanók; pótlékul felhozzuk még a következőket:

Egy régi kihalt Kőszeghy család eredt az Aba nemből is, *Lásd Somosi család.*

Köszeghi Köszeghy János 1510-ben Krakóban tanult [2]).

Köszeghy Albert egyik követe Dobó Istvánnak 1552-ben az egri diadal után.

Ugocsa megyében e század elején Köszeghy László Csepén, Batáron birtokos [3]).

---

[1]) Kemény Jos. Not. Cap. Albensis p. 279.
[2]) Regestrum Bursae Cracoviensis p. 25.
[3]) Szirmay C. Ugocsa p. 137. 172.

Vas megyében Kőszeghy Antal 1838-ban főszolgabiró volt. Kőszeghy László csanádi püspök 1801-dik évtől.

Köszegi család. (Galgóczi.) Magyarországból származott be Erdélybe, és ott 1791-ben Antal az országgyülési kir. hivatalosok sorában állt, azelőtt itélőmester volt. E családból jelenleg Albert Küküllő megyei buzás-bessenyei birtokos.

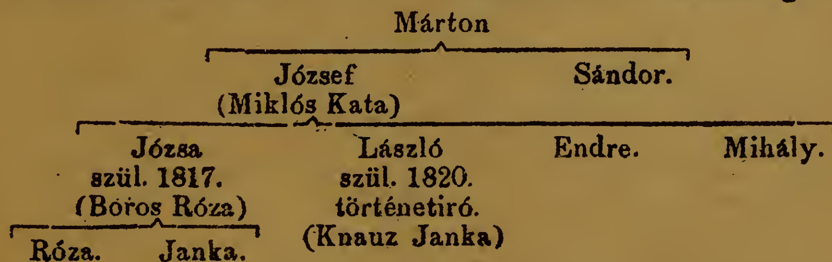
Köszörüs család. (Máskép Pazár.) Pazár máskép Köszörős Dániel lakott Gömör megyében Klenóczon, neje Katalin, fia András, ki evang. lelkész volt előbb Nyustyán, majd Taksonyban, innen Ozdinban, innen 1791-ben Csetneken. Nejétől Márton Krisztinától született Csetneken fiok 1796. mart. 26-án József, és leányuk Karolina [1].

Köteles család. 1642. év előtt élt Hont megyében Köteles István, kinek özvegye Csúthy Anna már a kiirt évben Rákóczy László neje volt [2].

Köthe család. Ily nevü család a XVII. században Komárom vármegyében élt, és közűlök Erzsébet Gyárfás Miklósnak neje volt, kitől született Gyárfás István, a ki 1673-ban Bottyán pusztabeli részét Csapó György örököseinek és Pázmándy Gergelynek elzálogitá [3].

Kővári család. Több Kőváriak voltak Erdélyben, ezek közűl az, mely Tordán él, a nemzeti fejedelmek alatt szakadt oda Kőváry Tamásban, ki egyike volt azon harczosoknak, kiket Bethlen Gábor Tordára telepitett s kiváltsággal látott el, mely okmány eredetie jelenleg is az uj tordai ref. egyház levéltárában őriztetik [4].

A most élők Mártontól származnak következőleg:

József négy fia közűl Endre festész, a többi három nevével az irodalom terén találkozunk; és ezek közűl László 1. Erdély statistikájának, 2. Ritkaságainak, 3. Régiségeinek, 4. Nevezetes családainak, 5. A székely honnak, 6. Erdély történelmének stb. szerzője.

---

[1]) Bartholomaeides Prov. Csetnek. 130. stb.

[2]) Sz.-benedeki Convent Fasc. 81. nro 18.

[3]) Fényes Komárom várm. 161.

[4]) Kiadatott a Kolosvári Közlöny 1859. folyam.

Kövendi család. (Vadadi.) Közűlök vadadi Kövendi József marosszéki dulló 1815-ben.

Kövér család. Kövér néven is több nemes családunk van. Ezek közűl egyiknek törzse Kövér Mihály, ki Rudolf királytól Prágában 1579. dec. 15-én kelt, és Pozsony megyében 1583-ban kihirdetett nemes levélben nemesitetett meg [1].

Ily nevü nemes család él Zemplin megyében is [2], hol Kövér Dániel 1843-ban megyei esküdt volt.

Szabolcs megyében szintén székel Kövér család, melyből Miklós ott a megyénél éléstári biztos volt 1844-ben.

Somogy vármegyéből Kövér János mint orvos szakadt Krassó vármegyébe, és 1833. febr. 25-én Somogy vármegyétől nyert nemesi bizonyitványát 1833. april. 29-én hirdetteté ki Krassó megyében, hol azonban már kihalt.

Csanád megyében szintén találunk ily nevü nemes családra, hol Kövér Tivadar 1842-ben számvevő, István 1836. 1842-ben csendbiztos volt.

Arad megyében Kövér József, valamint szintén Kövér nevü nevü család 1819-ben Békes megyében Gyulán is a nemesség soában állt.

Kövér család. (Rétháti.) Temes megyében Rétháton birtokos, és innen irja előnevét. Ezek közűl Vincze 1845-ben alszolgabiró, Ignácz pedig esküdt volt Temes vármegyében Ugyan csak e családból született 1825-ben Rétháton Kövér Lajos, az ismert szinmű-iró; neje Komlóssy Ida szinésznő.

Kövér család. (Benedeki.) Közűlök József ügyvéd volt Zaránd vármegyében, özvegye Nagy Anna Alsó-Fejér megyében Ujfaluban.

Kövér család. (Takta-kenézi.) Közűlök Gábor Közép-Szolnok megyében pénztárnok 1815-ben.

Kövér Ferencz (melyik családból?) Barcsai Ákosnak asztalnoka volt [3]).

Kövesdy család. (Kövesdi.) Nógrád megyében Berczel mellett fekszik Kövesd helység hajdan hasonló nevü nemes család birtoka [4]).

---

[1]) Pozsony megye levéltárában van az eredeti armalis.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 114.

[3]) Szalárdy Siralmas krónika 609. lap.

[4]) Fejér Cod. diplom. tom. XI. 499.

A XVI. században élt Kövesdy Miklós, kinek leánya Zsófia Cheöy Lászlóné volt, s benne a család kihalt [1].

Másik Kövesdy család volt, melyből László 1740-ben élt és kapitány vala, neje Szentiványi Krisztina, ki utóbb nándori Bene Andrásné lön, és kitől fiai János és László születtek.

Ugyan ez utóbbi családból származott valósziuűleg azon Hont megyei Kövesdy is, ki a mult század végén (1786.) széles diplomaticai ismeretei által mint kitünő ügyvéd szerepelt, és több gyökeres jogú perek iránt irt diplomatico-critical értekezéseket nyomatott ki. — Kövesdy család Hont megyében a legutóbbi időben is a nemesség sorába számitatott [2].

Kövesdy Albert 1566-ben a török által elfogatván, eperjesi honfiai által váltatott ki [3].

Kövesdy család czimere a paizs kék udvarában zöld téren két piros lábú és csőrű szemközt álló fehér galamb, csőreikben egy-egy piros rózsát tartva, és mindenik fölött egy arany csillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából két sas-szárny emelkedik, az előtérben álló fekete, a mögötte lévő arany. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [4].

Zemplin megyében szintén van nemes Kövesdy család [5].

Kövy család. Szabolcs vármegye nemes családai sorába számitatik. E családból született Nádudvaron 1763 jul. 15-én a hires jogtudós, és sárospataki jogtanár Kövy Sándor, ki 1829 jul. 23-án halt meg. Több magyar jogi munkát adott ki.

Kracsányi család. Nyitra megye nemes családai sorába számitatik Fényes E. Geographiájában.

Kracsun család. Szintén Nyitra vármegyei nemes család. Közűlök Imre 1837-ben azon megyei esküdt volt.

Kraczer család. (Máskép Grácz.) Ebből ismeretes azon Rudolf, ki 1358—1375. Árva vár várnagya s egyszersmind Árva vármegye alispánja, nemkülönben zólyomi ispán (comes) volt. Tőle származik azon adomány-levél, mely szerint Juche Miklós fiai János és Salamon a chlebuiczi és pribisi patak közt fekvő bizonyos erdőség birtokába helyeztettek.

---

[1]) Sz.-benedeki Convent Prot. P. pag. 43.-anni 1659.
[2]) Fényes Geographiája szerint.
[3]) Lehoczky Stemmat. II. 221.
[4]) Adami Scuta gentil. tom. V.
[5]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.

Krahmer család. 1760-ban nemesitetett meg Krahmer Ignácz, czimere — mit ekkor nyert, egy hullámzó folyó által vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső kék udvarban az emlitett folyóból emelkedik ki egy arany grif, és első jobb lábával két arany szarvasbogot tart; az alsó vörös udvarban jobbról balra rézsutosan fehér csíkolat vonúl le, és azon három vörös rózsa látszik. A paizsfölötti sisak koronájából két egymásra helyezett vörös sas-szárny lebeg ki, mellyen jobbról balra részutos fehér csíkolaton három vörös rózsa látható. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

Nevezett Krahmer Ignácz a tartományi biztosságnál volt irnok.

Krajcsy család. 1688-ban Drskóczon Trencsin megyében fordúl elő e család. Azután 1718-ban Krajcsy János Kardosfalván székelt [2]).

Krajczár család. 1624. febr. 8-án II. Ferdinand királytól nyert czimeres nemes levelet Krajczár Balás.

1755. nov. 4-én pedig Szombathelyen Krajczár Ferencz és Pálnak fia Pál nemesi bizonyitványt nyertek [3]).

Kraitzer család. Kraitzer Bálint 1636. máj. 14. Bécsben kelt czimeres levélben II. Ferdinand király által nemesitetett meg, mely nemes levél 1637-ben sz. István király ünnepe előtti legközelebbi negyedik ferián Pozsony vármegye közgyülésében kirdettetett ki, mint ezen levelet 1725-ben Bálint unokája a Bazinban lakó Kraitzer Sámuel a nemesség vizsgáló szék előtt bemutatá [4]).

Kraitzár István Olgyán lakozó, testvére János részéről bemutata a nemességért a királyhoz benyujtott, és a megadást jelelő kanczelláriusi aláirással jegyzett folyamodványt, és bemutatá elismervénynyel, hogy eredeti czimeres levelük Zala megyében lakó Kraitzer Farkasnak kezeinél van [5]).

Krajnik család. (Krajnikfalvi.) Előnevét a Bihar megyei (és jelenleg a váradi káptalan által birtokolt) Krajnikfalvából irja.

Megerősitő czimeres nemes levelét 1742-ben nyeri M.-Terézia királyassszonytól. Czimere a paizs kék udvarában egy hullámzó tenger szinén úszó szirén, fölemelt jobb kezében zöld koszorút tartva. A paizs

[1]) Adami Scuta gentil. tom. V.
[2]) Szontagh Dán. közléséből.
[3]) Veszprém várm. levéltárából Véghely D.
[4]) Pozsony várm. levéltár Investig. nobil. pag. 11.
[5]) Ugyan ott pag. 68.

fölötti sisak koronáján egy pánczélos, sisakos sárga csizmás vitéz áll, jobb kezében kivont pallóst tartva, lábaira egy kétfejű sárkány tekerődzik, melynek fejét vágni készül. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

Krajnik János 1730. táján élt, ki is a Belgrád kézre keritésében érdemet szerzett Vékony Jánosnak egyetlen leányát Juliannát vevé nőül, kivel ipa után Bully helységbeli részbirtokot kapta, melyet Vékony János jutalmúl adományban nyert [2]).

Krajnik Ferencz 1825-ben magyar kir. testőr volt.

Krajnik Józsefnek neje Kazinczy Klára, Kazinczy Ferencznek az irónak nővére, Krajnik Imrének neje pedig Kazinczy Eugenia, emlitett K. Ferencznek leánya.

Krajnik Alajos lak. Debreczenben, bir Érsemjénben.

Kray család. (Krajovai és topolyai báró.) Sáros vármegyei eredetü család, melyből Kray Pál Wittembergában tanulván, onnan 1655-ben érkezett haza [3]). Ennek valószinűleg fia I. Jakab, ki Szepes vármegyébe Késmárkra telepedett, és ott a város birája lett. 1709-ben Heister cs. tábornok mint Rákóczi párthivét gyanúból ártatlanul lefejezteté. Mire egyik fia II. Jakab (szül. Késmárkon 1686. nov. 27-én) sirja fölött fogadást tesz, hogy atyja nevéről e gyanú szennyét a legnemesb törekedés által lemossa, és azt megboszúlja. Bécsbe megy, ott véletlenül egy tiszttel találkozik, ki séta alkalmával, a nélkül hogy tudná kivel beszél, eldicsekszik, hogy ő oka annak, miszerint Kray Jakab késmárki biró lefejeztetett, mert az adott kir. kegyelemmel a fogoly ellenségeinek megvesztegetése folytán akaratosan késett, míg Kray kivégeztetett. Az ifju erre felbőszült, a tisztet kihívja és megöli, majd idegen név alatt egy dragonyos ezredbe áll, hogy ott magát kitüntetve, a tiltott párbaj büntetését kikerülje. 1717-ben Belgrádnál tünteti ki magát, főhadnagy lön. Utóbb kapitány, majd haza menvén a városnál tanácsos; 1751-ben a város országgyülési követe. Meghalt 1755-ben [4]). Kiadta Késmárk város történetét németül.

Testvére Sándor 1709-ben Wittenbergában tanult, utóbb haza menvén, Késmárk város jegyzője lön [5]).

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. V.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 119.

[3]) Bartholomaeides Memoria Hungarorum, etc 148. Klein. II. 443. L. Kaprinai Mss. A. tom. 50. p. 143.

[4]) Melzer J. Biographien der ber. Zipser p. 108.

[5]) Genersich II. 255.

A harmadik testvér Pál a mérnökkarnál alezredességig ment. Meghalt 1720-ban [1]). Készitett a Szepességről egy corographiai térképet, mely Bel által is felhasználtatott.

II. Jakabnak két fia maradt: 1. Sándor, ki 1742. jun. 17-én született; öt évig m. kir. testőr, innen a Nádasdy ezredében 27 évig szolgált, kapitányságig emelkedett. Legelőször a porosz háborúban Ladshut és Liegnitznél tünteté ki magát. Schweidnitz ostrománál porosz fogságba esett. Innen kiváltatván, a török ellen is harczolt. Végre őrnagyi ranggal nyugalomba lepett. 2 Pál szül. 1735-ben. Szintén katonává lett, és itt esze és bátorsága által a legmagasabb polczig emelkedett. 1766-ban vonta magára Laudon fővezér figyelmét, 1778-ban már őrnagy volt. Nagy részt vett a Hora Kloskaféle oláh lázadás lecsendesitésében is. Ezután ismét a török elleni háborúban aratott babérokat. 1789 ben a Dunán átmenvén Krajovát is bevéve, (és tán innen egyik előneve: Krajovai [2]). Ez évben nyerte a M.-Terezia rendét; midőn már tárborszernagy volt. Nem sokára nyugalomba lépve, Pestre vonult. 1792-ben báróságra emeltetett [3]). 1803-ban Bács megyében kapta kir. adományban Topolyát [4]). Meghalt 1804. január 19-én. Tetemei Pesten a belvárosi templomban diszes emlék alatt nyugszanak. Két fia volt Antal és Ferencz, amaz még atyja életében mint főhadnagy Orsova mellett esett el. Ferencz az időben szintén mellette harczolt, és életét csak a Duna átuszásával mentheté meg. Meghalt 1830. táján. Özvegye Gessel Borbála, gyermekei a most élő báró Kray-ék.

Báró Kray János az 1843. és 1847-ki országgyülésen főrendi táblai tag.

Kray Miksa 1845-en Szepes vármegye jegyzője.

A bárósági czimer következő: a paizs kék udvaraban hármas sziklán hátulsó lábain álló oroszlán, első jobb lábával kardot, a másikkal arany paizsot tartva. A paizsfölötti bárói koronán három koronás sisak áll, a jobb oldaliból egy kék dolmányos, vörös bugyogós, zöld turbános török nől ki, kezében lófarkú zászlót tartva; a baloldali sisak koronájából egy erdélyi oláh fekete süveggel emelkedik ki, jobb kezé-

---

[1]) Melzer Biographieën d. ber. Zipser 327. ez már rokusi Kray Pálnak iratik.

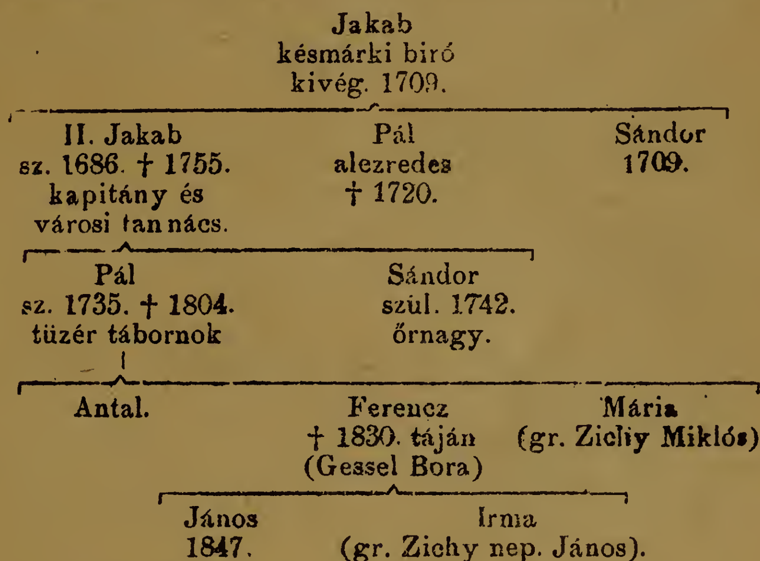
[2]) Már 1788-ban krajovai előnévvel megnemesittetett. L. Tudományos gyüjtemény 1830. I. köt. 68. lap.

[3]) Kölesy és Melczer Nemzeti Plutarkus III. — Collect. herald. p. 133.

[4]) Felső magyarországi Minerva 1830-ki foly. III. köt.

vel egyenes kaszát tartva; a közepső sisakból a paizsbelihez hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék mindkét oldalról arany-kék.

A családfa az eléadottak nyomán igy alakult:

Král család. Král Antal 1719-ben Jordán Rozinával (*lásd Jordán cs*) együtt nyert czimert és nemességet [1])

Král nevü családdal találkozunk Trencsin vármegyében is 1728-ban Nemes-Podhragyon; ez azonban alkalmasint egyik ága a Podhragyai máskép Kozics családnak, és pedig György ágának, mely az 1746-ki nemesi összeirásban ily néven iktattatott be [2]).

Kraler család. 1795-ben nemesitetett meg I. Ferencz király által Králer János és Antal személyében.

Czimerpaizsuk először függőlegesen kétfelé oszlik, a jobb oldali osztály kék udvarában zöld téren egy vaspánczélba öltözött, sisakos, vörös tollas, kardos vitéz áll balkezével hosszú lándzsát tartva. A baloldali osztály vizirányosan kétfelé oszlik, a felső ezüst udvarban egy koronás kigyó tekereg, az alsó vörös osztály alyján hullámzó vizen fehér hattyú uszkál. A paizsfölötti sisak koronájából arany oroszlán emelkedik ki, kivont karddal. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról ezüst-vörös [3]).

Kramár család. Trencsin megyében 1646-ban a nemesi lajstrom szerint Kis-ucza-ujhelyben székelt ily nevü család [4]).

---

[1]) Collect Herald nro 405.
[2]) Szontagh Dániel közlésébol.
[3]) Adami Scuta gentil. tom. V
[4]) Szontagh Dán. közleséből.

Kramar család. 1717-ben III. Károly által czimeres nemes levélben nemesitetett meg Kramár Pál [1]).

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló oroszlán, első két lábával arany buzakévét tartva. Ugyan ily oroszlán emelkedik ki a paizsfölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Kramarcsik család. Árva vármegyei czimerleveles nemes család. 1742-ben id. és ifj. Miklós, János és András, 1745-ben két Miklós, két András, egy János és egy Pál iratott be az Árva megyei nemesi lajstromba. Egyik ága Luczky melléknévvel élt [2]).

Kramaricz család. Kramaricz Mihály 1707-ben I. József királytól nyerte czimeres nemes levelét [3]).

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren egy szőlőtő, melyről három vörös szőlőfürt csüng alá, mellette egy arany buzakéve áll. A paizsfölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, és markában kivont kardot, három buzakalászt, és egy fürt szőlőt szorít. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Jelenleg Kramarich néven nemes családra Sopron és Zala vármegyében találunk; 1839-ben Kramarich Miklós Sopron vármegye alszolgabirája volt.

Tán ezzel ugyan egy család az is, melyet Szirmay Zemplin megye czimeres nemesei között Kramericz néven említ meg [4]).

Kramer család. Puchon Mátyás katonai érdemeiért, és főleg a Tököly Imre forradalma korában I. Leopold király iránt tanusitott hűségeért Zólyom vármegye és városa ajánlatára 1687-ben czimeres levelet nyert saját, úgy neje Kramer Anna, és leánya Dorottya, továbbá Puchon András és ennek neje Czernak Éva, testvérei Puchon Anna, és János, és ez utóbbinak neje Anna, gyermekei ifj. János, György, András, nemkülönben atyafi testvérei (fratrucles) Puchon István és György, végre sógora Kramer Bálint, ennek neje Fassangh Dorottya, és gyermekeik Kramer Bálint és Dorottya neveikre, és valamennyinek utódai részére, mely

---

1) Collect. Herald. nro 597.
2) Szontagh Dániel közléséből.
3) Collect. Herald. nro 753.
4) Szirmay C. Zemplin. not. top. 113.

czimeres nemes levél Zólyom vármegyének 1688. február 24-én Zólyomban tartott közgyülésen hirdettetett ki [1]).

A család czimere — mint itt a metszvény ábrázolja, — négyfelé osztott paizs, az 1-ső és 4-ik osztály arany udvarában grif ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot, a másikkal égő fáklyát tartva. A 2- és 3-ik osztály kék udvarában zöld téren zöldellő bükfa emelkedik. A paizsfölötti sisak koronájából szintén grif emelkedik ki, első jobb lábával kivont pallost, a másikkal zöld borostyán koszorút tart. Foszladék jobbról kék, balról vörös.

Kramer család. Kramer Ignácz 1760. sept. 23. Bécsben kelt czimeres nemes levélben M.-Teréz király asszony által nemességre emeltetett, és nemes levele azon évben Pozsony vármegyében hirdettetett ki [2]).

Kramer család. Kramer Ferencz, István, Prokop és Leopold 1792-ben nyertek czimeres nemeslevelet.

Nevezettek közül Kramer Ferencz (szül. Pozsony v. Gajáron 1744.) Esztergam megyei pap, hittani tudor, előbb tanár, 1796-tól pozsonyi kanonok és plébános, 1802-től esztergami kanonok, sz.-györgyi prépost, székesegyházi főesperes. Meghalt 1818. oct. 22. Kiadott 1814-ben egy munkát „De sola salvifica“ czim alatt [3]).

Czimerük egy fehér hullámzó folyam által először vizirányban kétfelé osztott paizs; a felső osztály függőlegesen ismét kétfelé osztott paizs, a jobb oldali osztály kék mezejében hármas zöld halmon arany koronán szétterjesztett szárnyakkal álló egy fejű arany sas; a baloldali osztály vörös mezejében kettős farkú oroszlán ágaskodik, szájában egy arany markolatú kivont kardot tartva. A paizs alsó ezüst udvarában jobbról balra rézsútosan párhuzamosan két kék csíkolat vonúl le, mind-

---

[1]) Családi közlés szerint.
[2]) Mosony vármegye levéltárában van az eredeti czimeres nemes levél.
[3]) Memoria Basilicae Strigoniensis p. 178.

egyiken három-három arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján a leirt egy fejű sas áll. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

Még ugyan csak 1792-ben Kramer János is megnemesitetett szintén a följebbi czimert kapván, hanem néhol máskép színezve, igy ebben az egyfejű sas ezüst, az oroszlán arany szín; és a foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös [2]).

Krantzberg család. Krantzberg Ferencz az 1802-ki országgyülésen nyert magyar honfiusitást [3]).

Krapff család. A múlt században nemes családaink közé tartozott e név is. A XVIII. század elején Krapff Ferencz-József hadi tanácsnok, és fia Krapff Ferencz-József-Gáspár császári asztalnok és ausztriai gubernialis tanácsos kir. adományképen Tata birtokába jutott. 1717-ben már báró Krapf Ferencz-József részére történik Tatán végrehajtást igazitó parancs mellett becsü, és bizonyos alapitványi tartozásra nézve végrehajtás, mely alkalommal egyebek közt két czigány 50 frtra becsültetett, és a nevezett alapitványi tartozásban végrehajtásba is foglaltatott. 1727-ben a b. Krapff család a tatai urodalmat tartozékaival együtt gróf Esterházy József országbirónak adta el [4]). És igy e család Magyarországból eltünt.

Krastsenics család. Pozsony vármegyei nemes család; hol Krastsenics Vendel 1846-ban megyei rendszerinti eskudt.

Ugyan e családból Krastsenics János kincstári ülnök s táblabiró Pozsony megyétől 1796-ki april 29-én nyert nemesi bizonyitványát akkori lakhelyén Krassó vármegyében 1797. jan. 13 án kihirdetteté. Jelenleg Krassó megyében nem létez.

Szintén Pozsony megyéből való Krastsenits Károly cs. kir. járásbirósági tollnok 1860-ban Nógrád megyében.

Krasznay család. A XVI. és következő században Nyitra és innen Hont vármegyében virágzott e család Krasznay, majd magyarositva Széplaki és Hont megyei birtokáról Varbóky néven is nevezve. Ezekből élt a latin oklevél szerint Georgius Varbóky de Széplak alias Krasznai, ennek fia Varbóky Fe-

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. V.

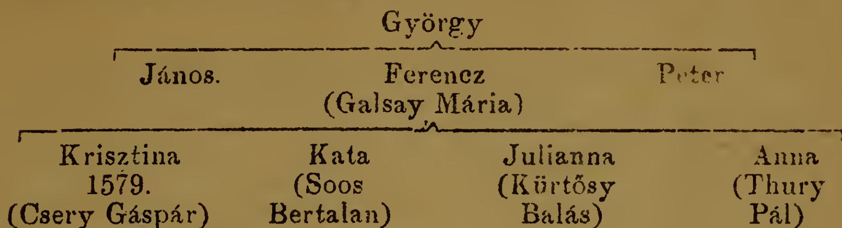
[2]) Ugyanott.

[3]) 1802-ki 24. törv. cz.

[4]) Fényes E. Geogr. Szótár IV. köt. 190. l. — És Fényes F. Komárom várm. 172.

rencz 1525. táján, kinek leánya Varbóky Krisztina Csery Gáspár neje volt [1].

A leszármazási fa következő:

Ezekben kihalt fi-ágon a család.

Krasznay család. Bereg, Szatmár, Szabolcs és Zemplin vármegyei nemes család.

Szatmár vármegyében Krasznay Imre 1734-ben al-, 1746—1765-ig főszolgabiró volt [2].

E század elején Krasznay József birtokos Szatmár vármegyében Eőr helységben [3].

Krasznecz család. (Dráskóczi.) A Dráskóczy családnak, mely e munka III. köt. 383—389. lapjain tárgyaltatik, egyik ága Krasznecz megkülönböztető névvel is él, mely név inkább visszaélésképen maradt az élő ágazatra. A család egyik ága Szatmár megyében is e néven volt ismeretes.

Draskóczi Krasznecz Lajos 1836-ban Turócz megyétől kivévén nemesi bizonyitványát, azt azon évi jul. 7-én Trencsin megye közgyülésén kihirdetteté, és ennek nyomán 1837-ben Gusztáv és Móricz fiaival a Trencsin megyei nemesi lajstromba iktattatott.

Krasznecz néven ismeretes a Dráskóczy család Zemplin vármegyében is, hol e század elején A.- és F.-Osván birtokos [4].

Krasznay család. *Lásd Borbély család* e munka II. kötet 165. lapján.

Kraus család. Kraus János 1728-ki april. 28-án III. Károly királytól nyerte czimeres nemes levelét [5].

Czimere négyfelé osztott paizs, az 1 ső és 4-ik osztály kék udvarában arany pósta-trombita, a 2-ik és 3-ik osztály vörös udvarában pedig tarka ampolnában két zöld levéllel egy kinyílt sárga napraforgó

---

[1] Szentbenedeki Convent. Prot. E. p. 372. anni 1579

[2] Szirmay Szatmár várm. I. 134. 135.

[3] Ugyanott II. 90.

[4] Szirmay C. Zemplin not. top. 344.

[5] Collect. Herald. nro 316.

virág látszik. A paizsfölötti sisak koronájából kettős farkú, koronás oroszlán emelkedik ki, a már leirttakhoz hasonló ampolnából (vagy ibrikből) kinyúló napraforgót tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kraus család Szepes megye nemessége sorában áll.

Krecsmáry család. Krecsmáry János és György 1722-ben jul. 11-én III. Károly király által nemesitetett meg [1].

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló, kettős farkú oroszlán, első jobblábával egy czifra kannát, ballábával pedig hármas kinyilt rózsát tartva. A paizsfölötti sisak koronáján fészkén egy fehér pellikán ül, melle vérével három kis fiát táplálva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kregár család. Vas és Zala vármegye nemes családa. Közülök Kregár Mihály Pesten polgármester volt. Meghalt 1803. jul. 1-én kora 70. évében.

Kremniczky család. A nagyfalvai Kremniczky családból ismeretes Mátyás, ki 1479-ben Árva vármegye alispánja volt, a midőn a Lestinei község örökös biróságának a Brictius családja részére kelt itélő levélben [2]) emlitetik. Alispán volt még 1505-ben is.

Krempelmayer család. Krempelmayer István 1763-ban M.-Terézia király asszonytól nyerte czimeres nemes levelét [3]).

Czimere a paizs kék udvarában ágaskodó arany oroszlány, első jobb lábával kivont kardot, a másikban három arany búzakalászt tartva. A paizsfölötti sisak koronáján vörös lábú és csőrű fehér galamb áll, csőrében arany szőlőfürtöt tartva. Foszladék mind két oldalról aranykék.

Krenczer család. Krenczer Gábor és Boldizsár 1704-ben I. Leopold királytól kaptak czimeres nemes levelet [4]).

Czimerük négy részre osztott paizs, közepén egy kissebb paizszsal, melynek fehér udvarában zöld téren egy vörösbe öltözött magyar vitéz áll, kinyújtott jobb kezében az ország almáját tartva. A paizs 1-ső 4-ik osztályának arany udvarában egyfejű fekete sas áll kiterjesztett szárnyakkal, egyik lábával kivont kardot, a másikkal királyi pálczát,

---

[1]) Collect. Herald. nro 358.

[2]) Judicium municipale parium sub praesidio Demetrii Castellani Arvensis et Mathiae Kremniczky Vice Comitis cúm adjunctis Cojudicibus septem colonicalium communitatum ord. judicibus. — Szontagh Dán. közléséből.

[3]) Collect. Herald. nro 37.

[4]) Ugyanott nro 764.

csőrében pedig zöld koszorút tartva. A 3- és 4-ik osztály kék udvarában kettős farkú oroszlán áll hátulsó lábain, első lábaival egy kettős fehér keresztet tartva. A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobb oldalinak koronáján a leirt egyfejű fekete sas látható, a baloldali sisak koronájából pedig vörös ruhás magyar vitéz emelkedik, kinyújtott jobb kezében aranykoronát tartva Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-vörös.

Krengel család. Krengel Ferencz, és József 1790-ki nov. 18-án nyert czimeres nemes levelet, mely Bács, Tolna, Baranya, Pozsony, Veszprém, Győr vármegyékben; — 1826-ki april 10-én pedig Krassó vármegyében hirdettetett ki.

Czimerük ez: a paizs egy vizirányos fehér csíkolat által két udvarra oszlik, a felső vörös udvarban egy fehér galamb áll, az alsó kék udvarban pedig egy fekete abroncs látszik. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, aranymarkolatú kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról ezüst-fekete [1].

Krassó megyében a családból többen élnek. Ezek közt Lajos előbb m. kir. testőr, majd 1836-ban Krassó megye főadószedője, 1845-ben főszolgabirája volt. Fia Lajos pénzügyi fogalmazó stb.

Kreskay család. Fejér vármegyei nemes család. Kreskay János 1756-ban M.-Teréz király asszonytól nyert czimeres nemes levelet [2], és úgy látszik — ezzel előbbi kétséges nemességét kivánná megerősitetni, mert Kreskay János már 1744-ben Fejér vármegye esküdtje volt.

Czimere a paizs kék udvarában hármas zöld halom fölött repülő, vörös csőrű és lábú fehér galamb, mely csőrében zöld olajfa-gallyat tart. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sas-szárny között pánczélos kar könyököl, aranymarkolatú kivont kardja hegyén zöld koszorút tartva. Foszladék mindkét oldalról ezüst-kék.

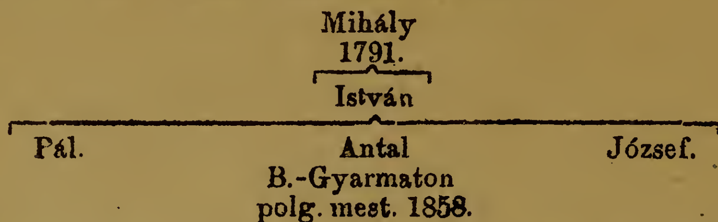
Kresoviczky család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családa [3].

Kreszács család. E család két ága Pokabelo és Mitutiny név alatt ismeretes Trencsin vármegyében. 1660-ban a Pokabelo, 1690-ben pedig a Mitutinyi ág bicsei székhelyükön iratott be a nemesi lajstromba [4].

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. V.
[2]) Collect. Herald. nro 139.
[3]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 113.
[4]) Szontagh D. közléséből.

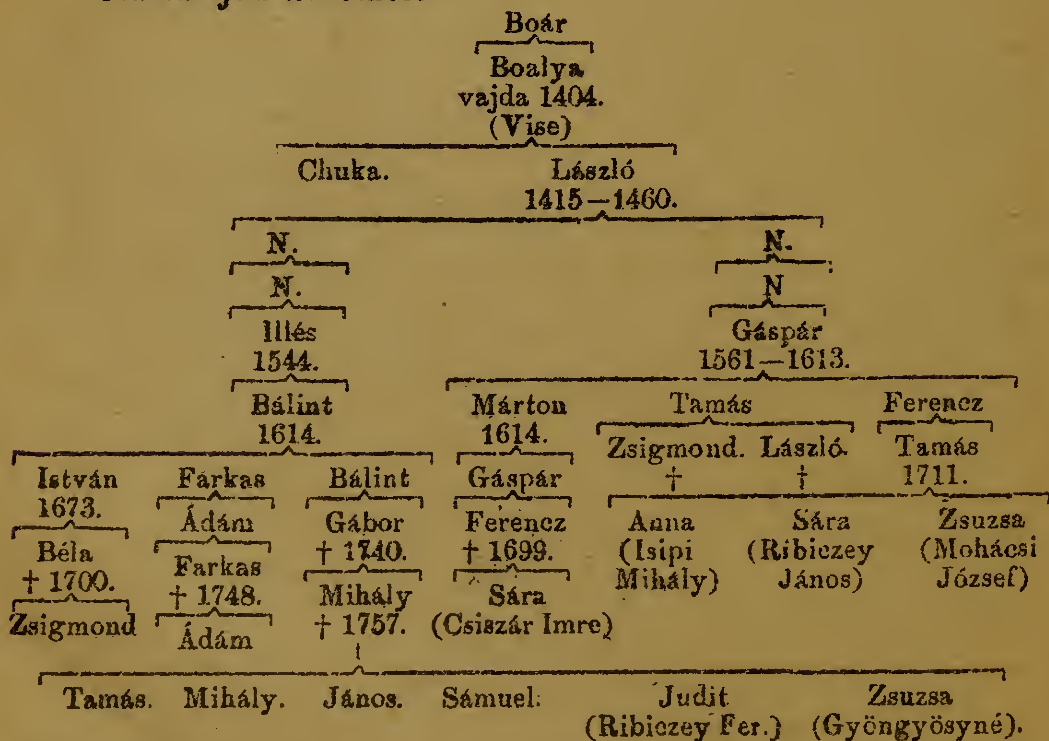
Krigovszky család. A mult század végén származott Nógrád megyébe Krigovszky Mihály, ki ott nemességét 1791. május 30-án hirdetteté ki. Tőle a leszármazás következő.

Istvánnak fiai 1839-ben vesznek ki nemességükről Nógrád megyétől bizonyitványt. Antal előbb hzg Coburg uradalmában gazdatiszt, utóbb 1852—1854. B.-Gyarmaton első polgár mester, honnan birtokrészébe P.-Sőjbe telepedett.

Kriscsóry család. (Kriscsóri). Zaránd vármegye egyik ős családa. Alapitója Boárnak fia Boalya a zarándi oláhok vajdája volt Zsigmond király alatt, és ezen királytól kapta adományban 1404. aug. 24-én Zarándban Kriscsórt több jószágokkal, miket már előbb fiuágra szólólag birtak. Boalyának fia László Bosznya országban Bala vára védelménél tünteté ki magát, mit Zsigmond király oklevélben ismert el [1]).

Családfájuk következő:

[1]) Gr. Kemény Józs. Uj magyar muzeum. 1854. I 124. s köv. l. értekezik e családról és közli okleveleit.

Lászlónak két fiától, (kiknek azonban neveit nem ismerjük, valamint az unokákét sem) kétfelé szakad a család. Az egyik ág négy leányban szakad meg; a másik pedig lejött korunkig, azonban a végső nemzedékek táblázatunkról hiányzanak.

Az ujabb időben Kriscsóri István 1815-ben Zaránd törv. széki ülnöke. Mihály alszolgabiró ugyanott 1815-ben. Ábrahám 1838. táján aljegyző.

Továbbá élnek jelenleg János, Lidia, Sándor, Lajos, Béla, Pál özvegye Florentina, Laura leányaival, Dániel örökösei Ágnes és Anna; úgy József és Árpád.

A család neve néha Kristyóri-nak is iratik. Kristyóri Gábornak fiai János, Albert, és Zsigmond Arad vármegyében 1815-ben hirdettetik ki nemességüket.

Krisko család. Trencsin vármegyei curialis nemes családainak sorában áll. 1748-ban élnek közűlök Podhragyon Pál, és Andrásnak örökösei, Trencsin sz. kir. városban Miklós. 1803-ban Adámóczon lakik Andrásnak fia János mint katona. 1837-ben szintén Adamóczon iratik össze a följebbi Andrásnak fia János már ekkor mint cs. kir. kapitány nagy-szombati állomásán [1].

Kriskovszky család. (Kotulini.) Lengyelországból szakadt hazánkba cholticzi Zedlneczky Venczel és Albert Árva vár ideiglenes urai alatt, névszerint a bejövők közűl Kriskovszky Henrik 1549-ben az árvai uradalom praefectusa volt. E családot Thurzó Ferencz is pártolá, és honfiusitását eszközlé, 1559-ben nevezett Henriket Thurzó Árva vár kapitányává és Árva megye alispánjává nevezte. A nép Henriket csak Hindrich név alatt ismerte. Benne családja hazánkban kimúlt [2].

Kriss család. Trencsin megyében Zsolnán székelt ily nevü család 1660-ban, és onnan vétetett fel a nemesi lajstromba [3].

Kristó család. Erdélyi székely család a Csikszékben. Neve — ugy látszik — Kristóf-ból eredt; mert e néven is jő elő a család néhány tagja.

Kristó Anna 1715-ben Csató János neje volt. — Kristó Imre 1853-ban birtokos Csik-sz.-királyban és Tusnádon [4].

---

[1]) Szontagh Dán. közléséből.
[2]) Ugyan attól.
[3]) Ugyan attól.
[4]) Benkő Károly Csik-Gyergyó és Kászon 109.

Kristoff család. Kristóff Mihály 1782-ben Nagyváradon városi tanácsnok, 1791-ben II. Leopold király által nemesitetett meg, főleg azon érdemeiért, hogy már atyjának példáját követve, a katona beszállásolásnál különös készséget fejtett ki, és hogy erélyes szorgalommal működött Nagyváradon az illyr tanitás behozatalán, azon fölül az illyr nemzeti gyülekezeten 1782—1798-ban mint deputatus vévén részt, ebbeli hivatását is ajánlatosan végezte. A nemes levélben nejétől Nikolits Esztertől született Demeter fia is emlitetik. Nevezett Demeternek nejétől Sághy Máriától csak egyetlen leánya Judit él 1807-ben [1].

Czimere négyfelé osztott paizs, az 1-ső osztály arany udvarában zöld téren arany koronán egy fekete holló áll, jobbra forditott fejjel, csőrében fehér keresztet tartva; (Oláhország czimeréből véve.) A 2- és 3-ik osztály kék udvarában kettős farkú oroszlán áll, első lábaival arany napot tartva. A 4-ik osztály arany udvarában két keresztbe helyezett fehér horgony látható. A paizsfölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, arany markolatú kivont kardot tartva Foszladék jobbról arany-fekete, balról arany-kék [2].

Kristóffy család. *Lásd Christóffy cs.*

Kristóffecz család. 1690-ben Trencsin megyében Adamóczon lakozott ily nevü család a nemesi lajstromok szerint [3])

Kriston család. Szabolcs, Abauj és Gömör megyében lakó nemes család. Közűlök Lajos Gömör vármegye esküdtje, 1839-ben, utóbb 1843 ban főbiztos főszolgabirói ranggal.

Pál 1846-ban Abauj vármegyében al-adószedő.

Kriston Fülöp ferenczes szerzetbeli zárda-főnök 1759-ben Ugocsa megyében N.-Szőlősön [4].

Kriston Gergely, András és Miklós Kovács Györgygyel együtt 1630-ban II. Ferdinandtól nyertek czimeres nemes levelet [5].

Krivátsy család. Krivátsy Mátyás szepesi kanonok testvérével Krivátsy Péterrel együtt 1670-ben I. Leopold királytól czimeres nemes levelet nyert. Ezen Pétertől származott II. Mátyás, ki 1758-ki jun. 19-én Szepes vármegyétől vett ki nemességéről

---

1) B. Vay L Német hívség 878.
2) Adami Scuta gentil. tom. V.
3) Szontagh Dán. közléséből.
4) Szirmay C. Ugocsa p. 103.
5) Zala vármegye levéltárában van az eredeti armalis.

bizonyitványt, ennek utóda András Losonczon lakott, és 1813-ban nemességét Szepes megye előtt pör utján igazolta, és ennek következtén nyert nemesi bizonyitványát Nógrád vármegyében 1813. máj. 5-én hirdetteté ki [1]).

Krivátsy család e század elején birtokos Zemplin megyében Füzeséren és Alsó-Hrabóczon [2]).

Kriveczky család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családa [3]).

Kriveczky János kapitány 1766-ban M.-Terézia király asszony által nemesitetett meg [4]).

Czimere balról jobbra rézsutosan levonuló kék csíkolat által kétfelé osztott paizs, a csíkolaton egy arany markolatú kivont kard fekszik, a jobb oldali háromszegletű osztály ezüst mezejében zöld téren barna egyszarvú ágaskodik, befelé fordulva; a baloldali alsó osztály arany mezejében zöld téren zöld pálmafa emelkedik. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között szintén pálmafa nyúlik ki. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-zöld.

Kriza család. Erdélyben Toroczkón székel. Közülök János m. akademiai tag és lapszerkesztő, született 1814-ben N.-Ajtán a székelyföldön, hol atyja unitárius lelkész volt. Nevezett János 1838. óta kolosvári unitarius lelkész, és a hit-tan és magyar irodalom tanára [5]).

Krizsán család. Trencsin vármegyében az 1666- és 1690-ki nemesi lajstromok szerint ily család Adamóczon székelt [6]).

Krizsányi család. Hont vármegye nemessége közé sorolja Fényes E. Geographiájában.

Kroyherr család. Kroyherr Ferencz-Xavér 1791-ben I. Leopold király által czimeres levélben nemesitetett meg.

Czimere jobbról balra rézsutosan kétfelé osztott paizs, a jobb oldali zöld udvarban magas fehér szikla emelkedik ki, melyre koronás kigyó kúszik; a baloldali kék udvarban rézsutosan három arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sas-szárny emelkedik ki, a jobb oldali vizirányosan félig vörös, félig fehér, a bal oldali félig arany, félig fekete, mindkét szárny közepén egy-egy csillag

---

[1]) Nógrád megyei jegyzőkönyv 486. szám alatt.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 376. 391.
[3]) Ugyanott 113.
[4]) Collect. Herald. nro 231.
[5]) L. Életrajzát s irodalmi működését Danielik József Magyar irók II 168
[6]) Szontagh Dániel közléséből.

látható, mely félig a szárny szineivel ellenkezőleg van szinezve, úgy hogy a jobb oldali félig fehér, félig vörös, a másik félig fekete, félig arany, a két szárny között koronás kékes kigyó emelkedik fel, hátra kondorított farkkal, szájából vörös nyelvét nyujtva ki. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-fekete [1].

1802-ben Kroyherr György-Károly alezredes nemesitetett meg ugyan oly czimerrel, mely a följebbitől csak szinezésben különbözik, nevezetesen a zöldes kigyó kék udvarban van, a három csillag vörös szinű és fehér udvarban áll. A paizs fölötti sas-szárnyaknál a jobb oldali fölül vörös, alúl fehér, a baloldali felül arany, alul fekete, közepén a csillagok is ellenkező szint nyernek, a két szárny között a koronás kigyó zöldes, és balra fordul. A foszladékok ugyan azon szinűek, de ellenkező oldalt cseréltek [2].

Króner család. Króner János 1797-ben I. Ferencz király által nemesitetett meg.

Czimere a paizs jobb és baloldali felső szögletétől az alsó jobb és baloldali szegletig rézsutosan keresztbe huzott vonal által négy udvarra oszlik, ugy hogy a két oldalas udvar vörös, az alsó és felső udvar pedig kék szinű; az alsó kék szinű udvarban álló koronán pánczélos kar könyökül, mely már a két oldalas udvarba is benyúlik, és mely arany markolatú kivont kardot tart, mely már a kék mezőbe látszik, és a kard fölött a felső kék udvarban ezüst félhold és arany nap ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, szintén kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [3].

Króner Lajos Mosony megyének 1837-ben al-, 1842-ben főjegyzője, és az 1843- és 1847-ki országgyülésen követe volt.

Krsko család. A Trencsin megyei az 1768-ki nemesi összeirás szerint Nemsován lakott Krsko Márton fiával Andrással.

Egyébiránt a Krskó név a Mihalik család egyik ágának is elnevezése [4].

Krtsúth család. Turócz vármegyei nemes család. Egyik tagja György 1741-ben Trencsin megyébe költözött át [5].

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. V.
[2]) Ugyanott.
[3]) Ugyanott.
[4]) Szontagh Dan. közléséből.
[5]) Ugyan attól.

Krucsay család. (Nádfői.) Zemplin megyei eredetü régi család [1]; azon vármegyében fekszik Magyar-Krucsó helység, melynek határához tartozik Nádfő, honnan a család előnevét irja [2]. Krucsó helységet birja a család, valamint a leány ágon tőle eredő Szögyényiek is, mert Krucsay Józsefnek Kállay Anna-Máriától született leányát Máriát Szögyény Imre birta nőül.

A család czimere a paizs udvarában egy magas fa, melynek tetejében egy holló ül, a fa átellenében fekvő dombon egy vitéz áll, és a fán ülő madárra nyilaz, a paizsfölötti sisak koronájából szintén magyar vitéz nyúlik ki, zászlót tartva.

1654-ben élt a családból György [3]. — A XVIII. század elején több Krucsay tart Rákóczyval, igy István, ki titkára volt, és mint ilyen irá alá 1707-ben az ónodi gyülés végzéseit. Miklós kassai kanonok részt vett 1705-ben a szécsenyi gyülésen. János tábornoka volt Rákóczynak. Márton 1705-ben Ugocsa megyei alispán; ki 1732-ben Zemplinben birta [4]) Szög helységet.

János 1730-ban már a tiszántúli kerületi tábla ülnöke volt. Meghalt e hivatalában Debreczenben 1741-ben [5]. Neje Pogány Borbála volt.

E század elején Zemplin megyében birtokos a család Láczán is. Zemplinből Szabolcs megyébe is átszármaztak.

Kruczár család. Trencsin vármegyében 1754-ben a nemesi lajstrom szerint ily nevü család Bán mvárosban lakott [6].

Krúdy család. A család Nógrád megyében Szécsény-Kovácsiban közbirtokos és a XVII. században nyerte czimeres nemes levelét, 1671-ben Krúdy Judit Steffanides János evang. lelkész neje.

Czimerük a paizs kék udvarában fészkén ülő pellikán fiait melle vérével táplálja, fölötte a paizs két szögletében két aranycsillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján könyöklő férfi kar, kivont kardot tart. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

---

[1]) Fejér Cod. Diplom. tom. X. vol. I. p. 55.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 340.

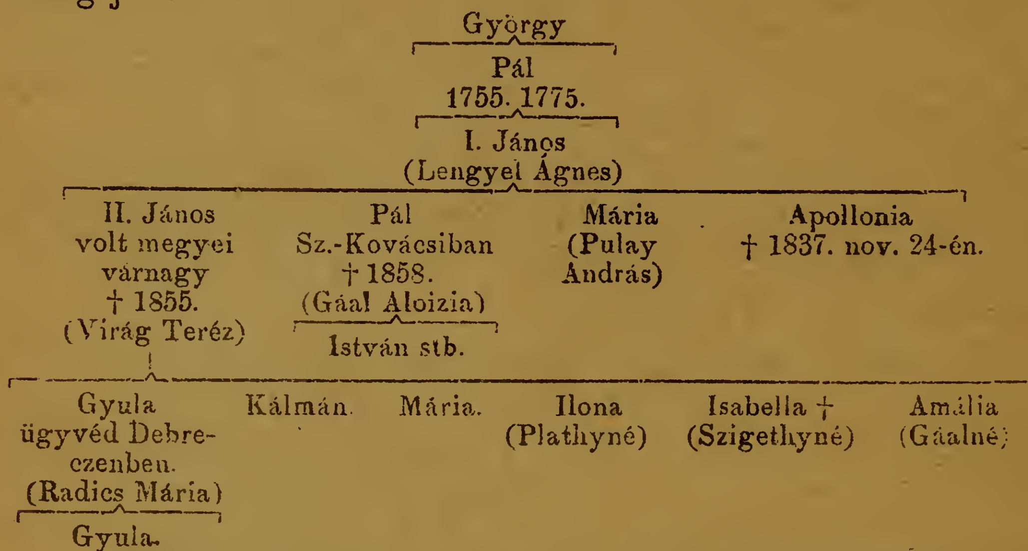
[3]) Midőn Nógrád megye előtt prókátort vall. Lásd azon megyei Jegyzőkönyv 1654. pag. 94. ekkor Szécsényben harminczadi ellenőr volt.

[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 296.

[5]) Bocsó Mátyás fölötte mondott halotti beszéde ily czim alatt: Az úr házán jelentetett mennyei dicsőség. Kassa 1842.

[6]) Szontagh Dán. közléséből.

Ismert törzsük György, kinek fia Pál 1775-ben prókátor, ugy látszik Zólyomból ez költöz 1755. előtt Nógrádba. A családfa következőleg jő le:

A családfán álló II. János 1832—1846-ig Nógrád megyei várnagy volt. Meghalt 1855-ben. Neje meghalt 1844-ben.

Ez ágazat kath. vallású.

A család neve a XVII. és XVIII. században gyakran Crudinak is iratott.

Ugyan e családból, de úgy látszik — még a nemesités előtt külön szakadt ágazatból született 1735. oct. 26-án Zólyomban Crudi Dániel (Crudi János szabó mester, és Burián Zsuzsanna fiok), ki 1763-ban beszterczei, 1782-től pozsonyi evang. lelkész, 1802-től a Dunán inneni kerület superintendense lön. Meghalt 1815. dec. 18-án [1].

Krumholcz család. Kromholcz, Krmholecz, és Grumholcz alakban is találtatik neve irva. Trencsin megyei család. 1768-ban a nemesi összeirásban Pál és két fia János és Mihály Klucsón székelnek. Nevezett János ugyan akkor törvényszéki gyakornok. 1799. jul. 10. Mihály, János és Gábor Trencsin megyétől nemesi bizonyitványt kapnak; és ezek után a család Trencsin megyéből kiszármazott, miután ott többé nyoma sem található a nemesi lajstromokban [2].

Kruplanicz család. Komárom vármegye nemes családa, birtokos azon megyében Radványban [3] és Karván Kruplanicz Simon [4], ki 1843-ban Esztergam megye országgyülési követe volt.

---

[1]) Haan Lud. Jena Hungarica p. 69.

[2]) Szontagh Dán. közléséből.

[3]) Fényes E. Komárom várm. 129.

[4]) Fényes M. ország statistikai stb. szempontból 1860. I. köt. 490.

Krusics család. (Lepoglavai †.) Horvát eredetű kihalt család. Iratott neve K r w s i t h s több alakban is. Legelső, kit történelmünk fölmutat: Krusics P é t e r, ki mint esztergami kapitány 1525-ben kap adományt [1]. 1530-ban már clissai kapitány. 1535-ki novemb. 30-án már mint g r ó f h o z ir I. Ferdinand király, hogy Velencze panasza folytán az elszedett javakat adja vissza [2]. 1537-ben a Dalmacziába küldött hadsereg vezére, e hadjárat alkalmával eleintén szerencsés, utóbb futni kényszerül, de a hajó, melyen menekül török kézbe esik, és igy fejét veszik. Nővére K a t a l i n temetteté el a tersaczi egyházba [3]. Fia J á n o s 1547-ben a smalkaldi hadra megy. 1552-ben már korponai kapitány. Utóbb török fogoly, 1565-ben megszabadul. Birta Liptóban Likava várát, és e vármegyének főispánja is volt [4]. 1569-ben az országgyülés erőszakoskodásai ellen tanuvallatást rendelt tétetni [5]. Meghalt ezután nem sokára özvegye Pálffy Kata, másodszor Illésházy Istvánhoz ment férjhez. Benne kihalt a Krucsics család.

Czimerük — mint az a rozembergi vár kapuján tán ma is látható : [6] egy rókát tépő sas szétterjesztett szárnyakkal.

Kruspér család. (Varbói.) Első ismert törzse Krusper I s t v á n 1610-ben jelen volt mint kis-utcza-ujhelyi evang. lelkész a zsolnai zsinaton, melynek végzéseit aláirta. 1618-ban nemességét Trencsin megyében kihirdetteté. Iratott neve K r u s c h p i e r-nek is, és Varbov-ról való volt. Meghalt 1654-ben [7]. Fia A n d r á s 1660-ban Zsolnán lakott a Trencsin megyei nemesi összeirás szerint. 1688-ban I s t v á n Árva megyei törvényszéki biró (judex appellationum). Ugyan ez évben Trencsin megyében Kisutcza-ujhelyben székelnek többen a családból. 1740—1747-ben I s t v á n kiköltözik Trencsin megyéből Heves vármegyébe.

1748-ban a Trencsin megyei összeirás szerint A n d r á s Ovcsarszkon, ifj. és idősb G y ö r g y pedig Zsolnán székelnek.

1768-ban Ovcsarszkón M i h á l y, Zsolnán ellenben J ó z s e f fiával J ó z s e f f e l, ki akkor kocsóczi plébános volt, — irattak a nemesek lajstromába.

---

[1] Kaprinai Mss. B. tom. XXVIII. p. 24.
[2] Oklevél a velenczei marciana könyvtárban.
[3] Lehoczky szerint Kerchelich p. 218. 346. Szegedy Rubricae p. 94.
[4] Budai Fer Hist. lexicon II. 495.
[5] 1569-ki 55. törv. czikk. — Kovachich Scriptores minores II. 228.
[6] Bel. M Notitia nova Hung. II. pag. 572. Kerchelich 347.
[7] Batholomaeides Memoria Hungarorum 101.

Az 1803- és 1837-ki nemesi összeiráskor csupán Pál találtatott Ovcsarszkón.

1760 ban varbói Kruspér István kamarai tanácsos és Marmarosban kincstár uradalmi, és só ügyi igazgató. Ugyan akkor varbói Kruspér Pál kamarai titoknok, ki 1770-ben szintén kir. kamarai tanácsos és a bácsi kamarai uradalom igazgató.

1770-ben varbói Krüspér János a marmarosi kerületben kir. ügyész. Ugyan akkor varbói Kruspér Antal az ungvári kamarai urodalomban királyi ügyész, ugyan az még 1787-ben is.

Jelenleg Szatmár vármegyében Kruspér Sándornő birtokos Batizon [1].

Kruspér Laura, Des Echerrolles Kruspér Károly neje meghalt N.-Váradon 1858. nov. 17-én. Nővére Aurora. Fia Sándor.

Kruspér István jelenleg a m. akademia tagja.

Kruss család. Trencsin megyei nemes családok sorában áll. 1803-ban Nagy-Sztriczen lakik János és fia József. 1837-ben ugyan ott és Pravoticzén István fiával együtt. Ez hihetőleg egy a Crus családdal; *lásd Crus cs.*

Krussely család. (Topuszkai.) Horvátországi nemes család, melyből thopuszkai Krussely János a sz korona ügyvéde 1619-ben [2].

Krutten család. Krutten Mátyás 1755-ben M.-Terézia király-asszonytól nyerte czimeres nemes levelét [3].

Czimerpaizsa először vizirányosan két udvarra oszlik, az alsó kék udvarban három arany káka-szál (typha) emelkedik fel egymástól párhuzamosan állva; a felső osztály függőlegesen ismét két udvarra oszlik, a jobboldali vörös udvarban két vizirányosan párhuzamban vont fehér csikolat közt egy arany csillag látszik; a baloldali arany udvarban hármas halmon fekete holló áll, csőrében fehér iró-tollat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett sas-szárny között, melyek közűl a jobb oldali vizirányosan félig arany félig fekete, a másik félig ezüst félig vörös, — egy arany káka-szál emelkedik. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-fekete.

Nevezett Krütten Mátyás 1760—1770-ben a m. kir. kanczellariánál irnok és hites jegyző volt. 1787-ben ugyanott a kiadói hivatalnál segéd [4].

---

[1]) Fényes E. Geographiai szótár. I. 101.
[2]) Kithonicz, Directio methodica.
[3]) Collect. Herald. nro 275.
[4]) Azon évi hivatalos tiszti nevtárak

Krutten József 1770-ben a horvátországi báni hivatalnál irnok és jegyző [1]). 1787-ben Pesten rendőrségi biztos [2]).

Krutten József 1790-ben szintén a fóljebb leirt czimerrel nemesitetett meg [3]).

Ksiuszky család, vagy Ksinszky néven Trencsin megyében 1646. 1658. és 1690-ben találunk családot Felső-Drskóczon a megyei nemesi lajstromok szerint [4]).

Kubesz család. Ismeretes e családból Kubesz László királyi mester, és 1388-ban Árva vár várnagya, mint ez az Árva megyei Felső-Lestina helységben uj megtelepedők részére Zsigmond király által kiadott oklevélben emlitetik [5]).

Kubicza család. Trencsin vármegyei birtokos család. A czimeres nemesitő levelet Kubicza Miklós maga és fiai Miklós és József neveikre, és ezek utódaikra 1741. octob. 28-án a pozsonyi várban kiadva nyeré M.-Terézia király-asszonytól [6]), és ezt Miklós még 1741. dec. 13-án Trencsin megyében kihirdetteté.

A család czimere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali osztály kék udvarában zöld téren befelé fordúlva daru áll, fölemelt egyik lábában kövecset, csőrében pedig zöld kigyót tartva; daru fölött arany csillag ragyog; a baloldali ezüst mezőben kettős farkú oroszlán ágaskodik, feje fölött arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján szintén daru áll, egyik fölemelt lábában kövecset tartva, fejét balra forditva, és abban zöld kigyót emelve. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

1748—1768-ban Kubicza Miklós a nemesi lajstom szerint Kis-utcza-ujhelyben székelt. 1803-ban Melsiczen lakik Ignácz és fia János. 1837-ben nevezett Ignácznak másik fia István Ivanóczon székel. Ugyan ekkor Ignácznak harmadik fia Flórián három fiával Károlylyal, Bálinttal és Lőrinczczel Sambokréthen lakik; Melcsiczen pedig laknak Ignácznak örökösei Vincze nagy-tapolcsányi segédlelkész, Lajos bitsei uradalmi irnok, és József nyitra megyei pap.

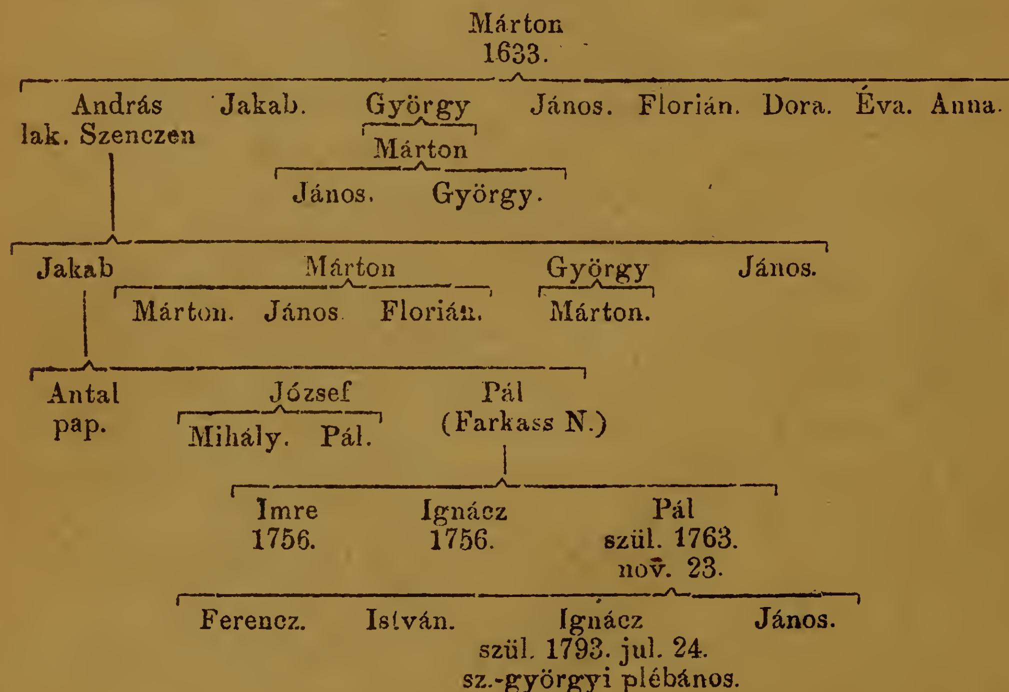
---

[1]) Azon évi hivatalos tiszti névtárak.
[2]) Ugyanott.
[3]) Szontagh D. közlése szerint
[4]) Ugyan attól.
[5]) Adami Scuta gentil. tom. V. és Szontagh Dán. közléséből.

1848-ban Ivanóczon székel Pál, ki már 1840-ben Trencsin megye alispánja, az 1847-ki pozsonyi országgyülésen ellenzéki követ, élezes szónok, tanult publicista, jelenleg e pályáról lelépve gazdaságával, melyet a szernyei szerzett birtokkal növelt, foglalkodik.

Kubina család. Pozsony vármegyei nemes család. A nemességet Kubina Márton nyeré maga, és gyermekei András, Jakab, György, János, Florián, Dorottya, Éva és Anna, és ezek utódaik részére II. Ferdinand királytól Bécsben 1633. april 20-án kiadva; mely czimeres nemeslevél Pozsony vármegyében Samarján azon évben B. sz. Mária ünnepe utáni 2-ik ferián hirdettetett ki.

A családfa következő:

András fia Jakab, és fia Pál két fiával Imrével és Ignáczczal 1756. novemb. 17-én vettek ki Pozsony vármegyétől nemesi bizonyitványt [1]).

Kubinszky család. Trencsin megyei czimeres nemes család. Kubinszky András 1647-ben azon megyében hirdetteté ki czimeres nemes levelét.

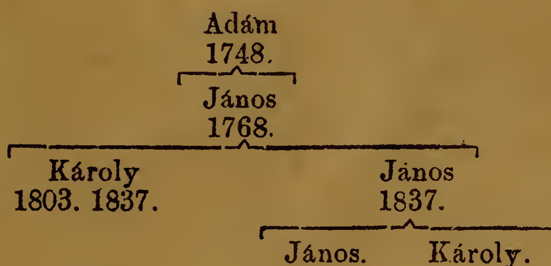
Czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló vörös ökör, derekán fehér hevederrel átszoritva. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sas-szárny között fehér szárnyas ló (pegazus ágas-

[1]) Pozsony várm. 1756-ki jegyzőkönyv 54. lap

kodik, nyakán arany szalaggal. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról ezüst-kék [1]).

1748-ban Kubinszky Á d á m Trencsin városában lakott a megyei nemesi összeirás szerint. Ugyan ott 1768-ban J á n o s , 1803-ban ugyanott J á n o s nak fia K á r o l y , végre 1837-ben a Trencsin megyei legutóbbi nemesi összeirás szerint szintén Trencsin városban laknak Jánosnak örökösei K á r o l y és J á n o s , és ez utóbbi Jánosnak két fia J á n o s és K á r o l y [2]).

Családfájuk ez :

A család egyik tagjáról 1848. előtt egyik megyében egy egész párt neveztetett el

Kubinyi család. (Felső-kubini, nagy-olaszi és dejnényfalvi.) Egyike legkiterjedtebb és ősrégi nemes családainknak. Első tudható törzse H u d k o n t, kit a tudós Horvát István a H u n t-P á z n á n nemből (genus) származottnak állit [3]). Nevezett H u d k o n t II. András király alatt élt, és 1233-ban ezen királytól — mint az adománylevél mondja — első ifjuságától fogva tett hű szolgálataiért Liptó vármegyei R e u c h a (most Alsó- és Felső-R e v u c s a helység Liptó megyében) nevü földdel adományoztatott [4]).

Hudkontnak [5]) két fia volt Ite, vagy J u c h e vagy Gyuche, és G y u r k e , ki máskép Synik-nek is iratott. Ez utóbbitól a M e s k ó

---

[1]) Burgstaller Collectio insignium nob. Hung. famil.

[2]) Szontagh Dániel közlése szerint.

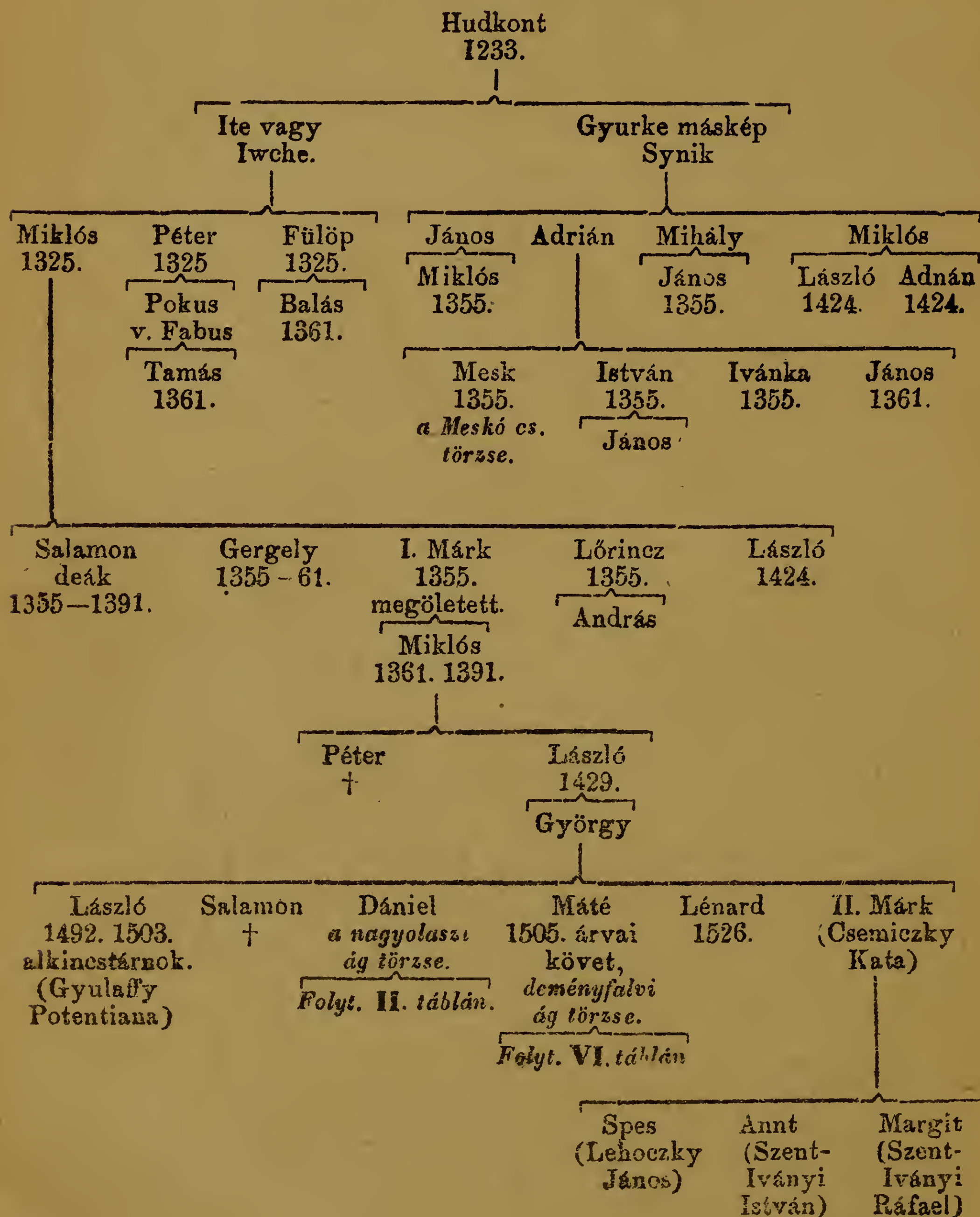
[3]) Horvát István : A Magyarország gyökeres régi nemzetségeiről 73. Honnan vette ez állitását a tudós szerző, miután a forrást nem idézi ? nem tudjuk ; eddigelé pedig Hudkontnak ezen Hunt-Páznántóli származására vonatkozó oklevél nem ismertetik.

[4]) L. Genealogia Familiae de Felső-Kubin fratribus suis dicata a Petro Kubinyi S. C. et R. Majestatis Consiliario. Pesthini" czimü család történeti rajz oklevelekkel, mely három kiadást ér : ugymint 1814. 1824. és 1831-ben.

[5]) Hudkont némely genealogiacon comes-nek irva is fordul elő.

és más családok, az elsőtől pedig a Kubínyi család származott, mint a következő táblázatok mutatják:

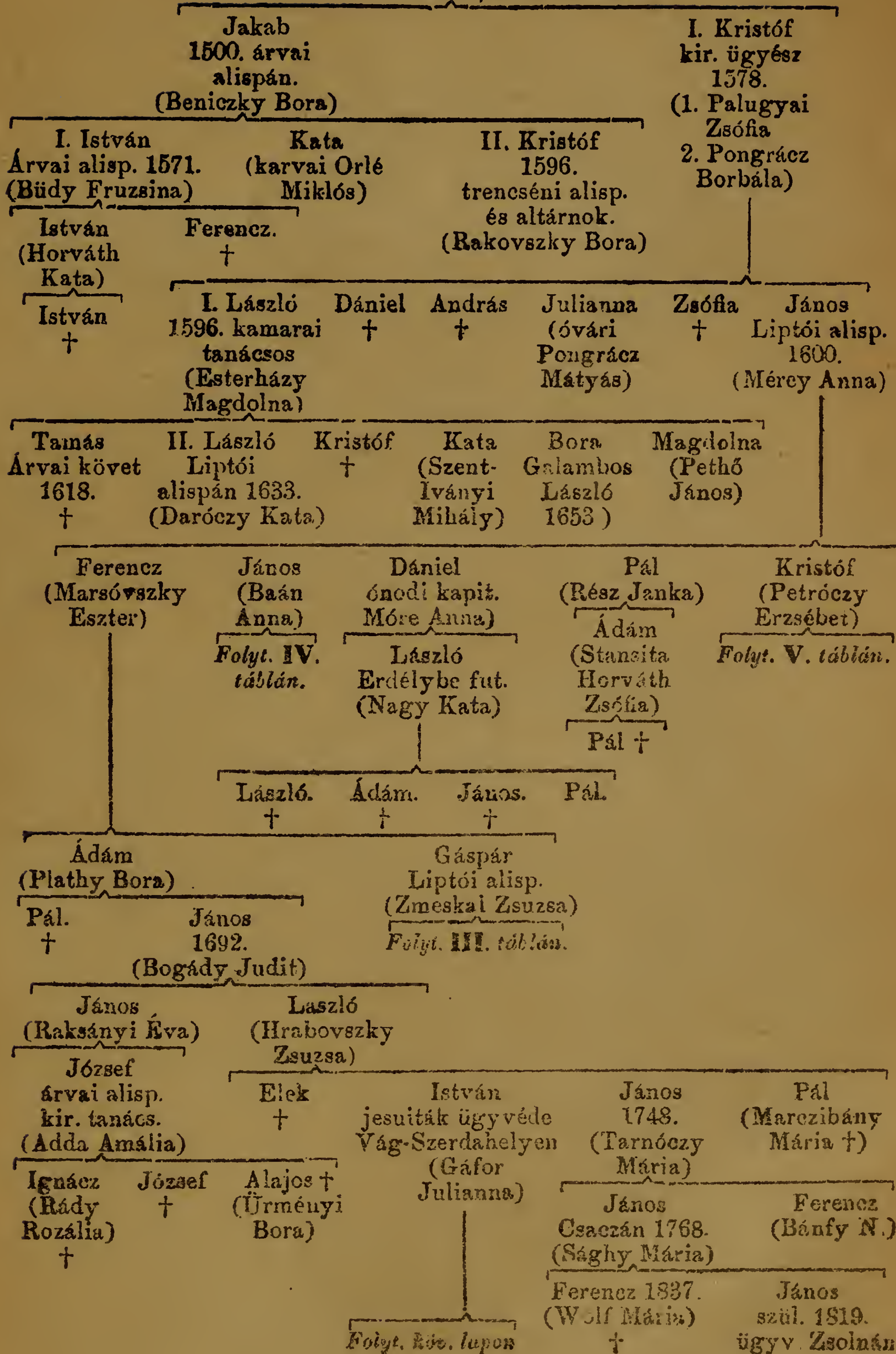
I. t á b l a.

II. tábla.

Nagy-olaszi vonal.

Dániel, *ki az I. táblán.*

István, *ki az előbbi lapon.*
jesuiták ügyvéde
Vág-Szerdahelyen
(Gáfor Julianna)

- Antal (Grajczar Teréz)
  - Lajos (1. Szkacsányi Mária. 2. Grajczar Anna)
    - János sz. 1842.
    - József sz. 1845.
- Károly †
- Ignácz szül. 1736. † 1811. (Juhász Julia)
  - András sz. 1790. † 1831. april. 29. (Tarnóczy Róza)
    - Elek sz. 1819. bolly plebán. esperes.
    - Zsigmond sz. 1820. Nyitrán ügyv. (Névery Klára)
      - Geiza sz. 1843.
      - Coelesta sz. 1845.
      - Ida sz. 1847.
      - Aranka sz. 1851.
      - Jenő sz. 1853.
      - Mária sz. 1856.
    - Mária sz. 1822. (Detrich Gyula)
    - Sándor sz. 1823. Nyitrán ügyv. (Seregélyi Mária)
      - András sz. 1857.
      - István sz. 1858.
      - Erzse sz. 1859.
    - Luiza sz 1829. (Ivánszky János)
    - Róza.
- Anna (Brogyányi József)

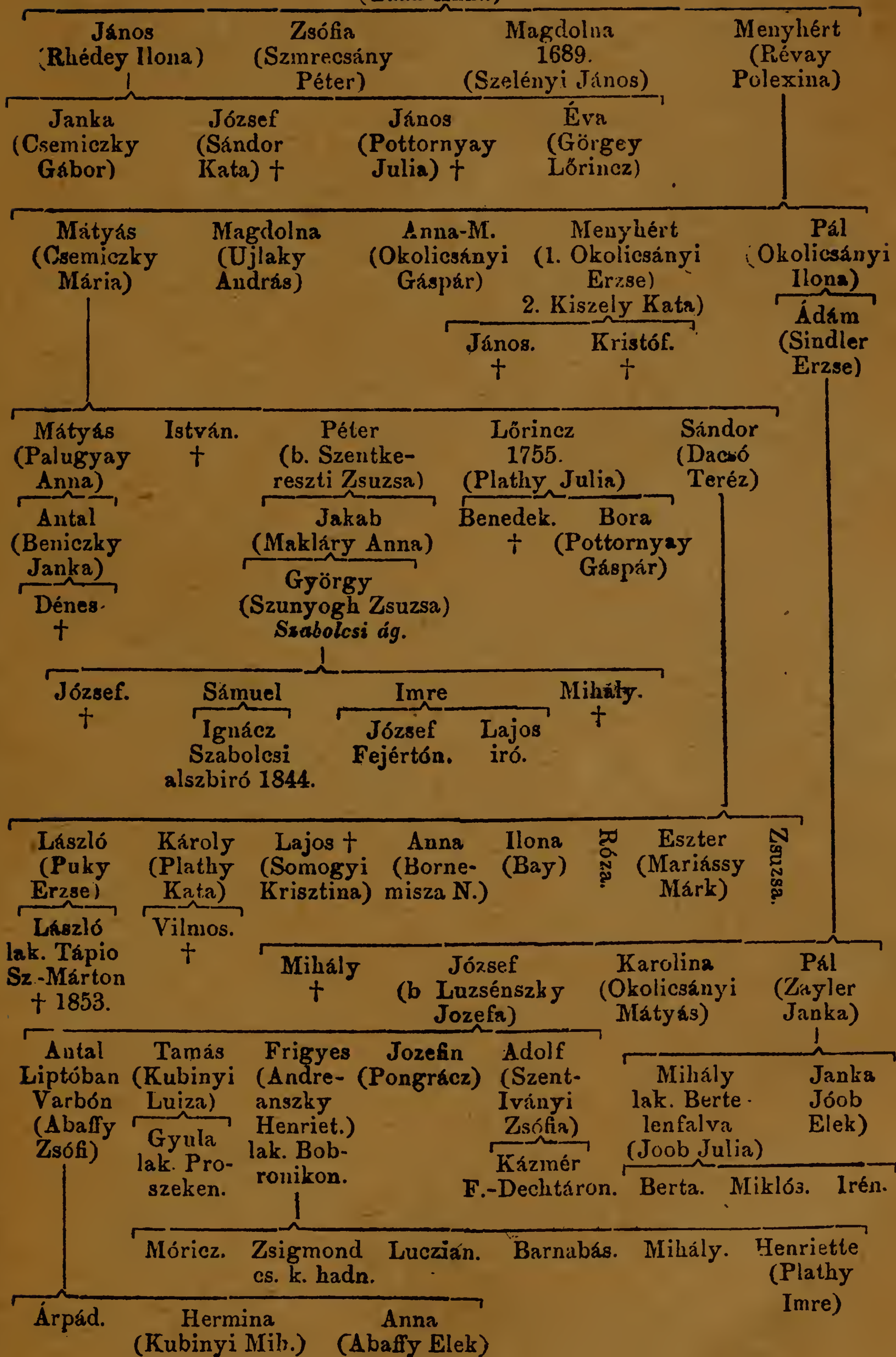
III. t á b l a.

Gáspár, *ki a II. táblán.*
Liptói alisp.
(Zmeskal Zsuzsa)

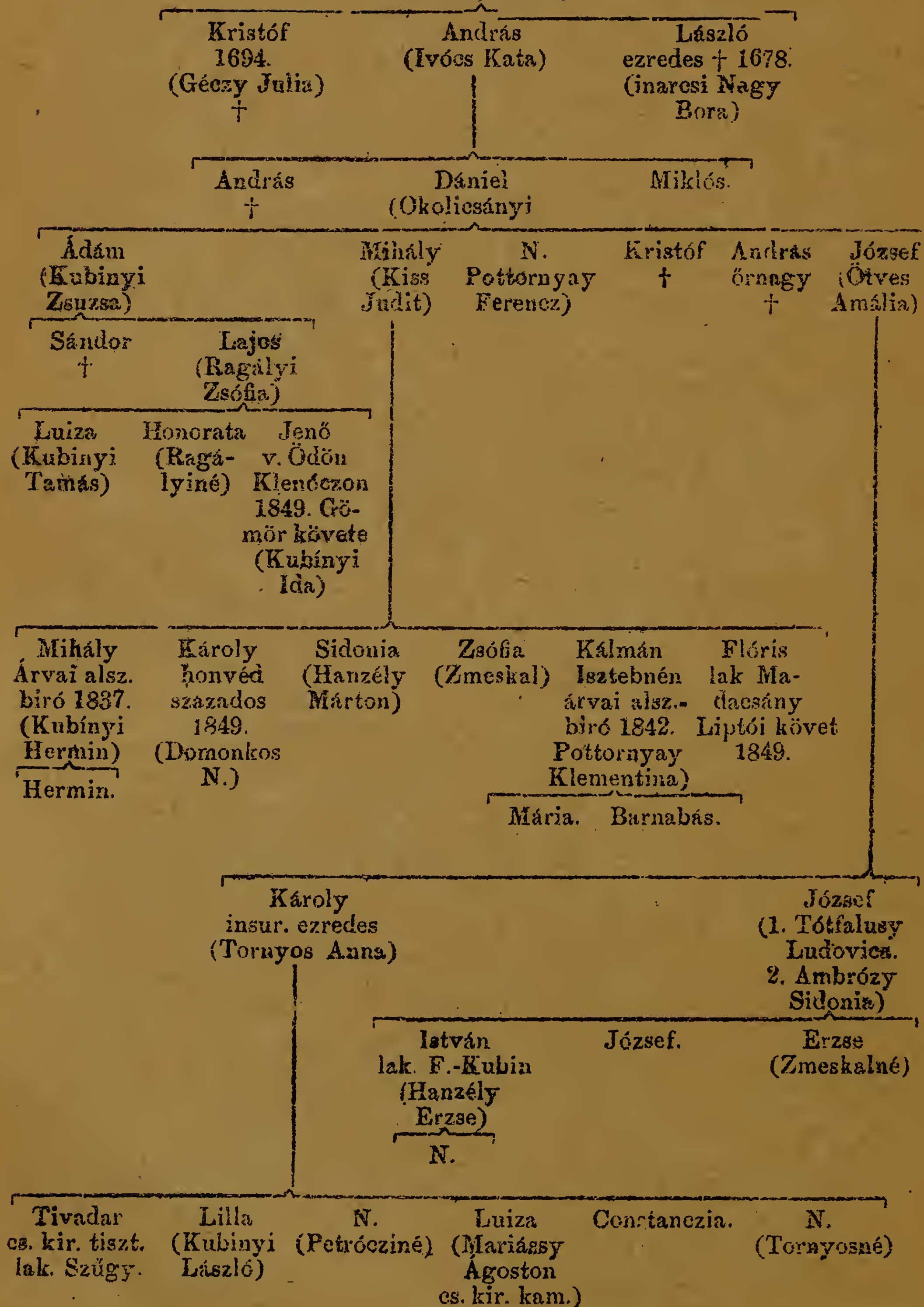
- Gáspár (1. Szontagh Erzse 2. Okolicsányi Jozefa)
  - Gáspár (Plathy Anna)
    - Gáspár (Wattay Zsuzsa)
      - András Videfalván † 1851. (Prónay Éva)
        - Ferencz Nógrádi követ. (losonczi Gyürky Franciska †.)
        - Ágoston sz. 1799. máj. 30. cs. kir. kam. muzeum igazg. (Gosztonyi N.)
          - Geiza (Rudnay Zsófia)
            - Jolán.
          - Eveline (Kovács Ferencz)
          - Laura.
        - Jozefa (b. Nyáry Antal cs. k. kam.
        - Amália (Földváry Miklós)
      - Zsófia (b. Hellenbach Józs.)
      - Róza (b. Prónay József)
      - N. (b. Podmaniczky)
      - Bora Radvánszky Antal)
      - Gáspár Liptói alisp. † 1838. máj. 4. (b. Prónay Honorata)
        - Petronella.
        - László † 1840. oct. 18. (1. Radvánszky Ter. 2. Kubinyi Lilla)
          - Albert lak. N.-Olaszi.
          - Rozália (Lónyay Albert).
        - Rozália (b Podmaniczky Andor)
    - Sándor †
    - Borbála (Dessewffy András)
  - Eszter (Raymann Sándor)
  - Zsuzsa (Kosztolányi Elek)
- Farkas (Ottlik Klára) †

IV. tábla.

János, *ki a II. táblán.*
(Baan Anna)

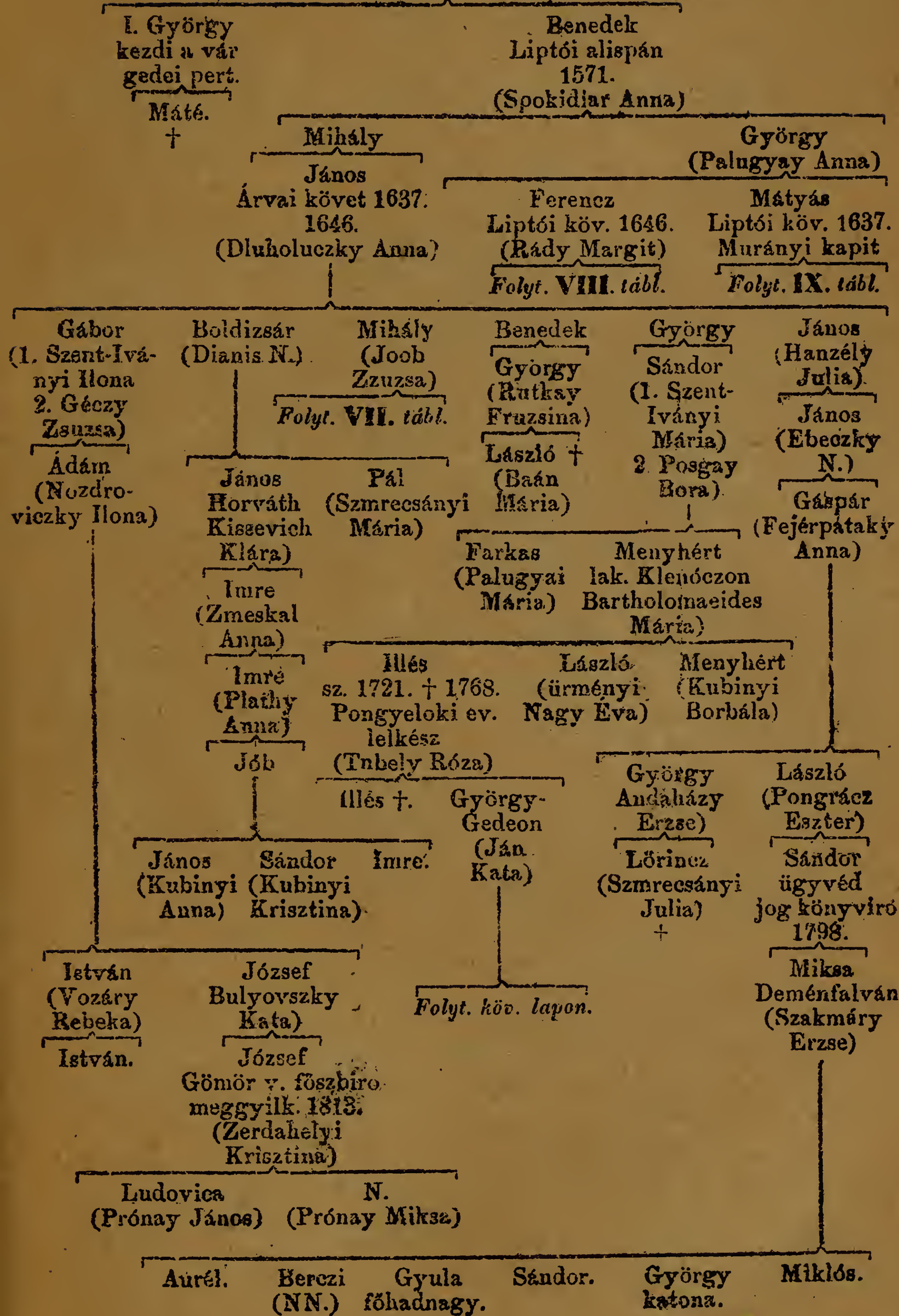

V. tábla.

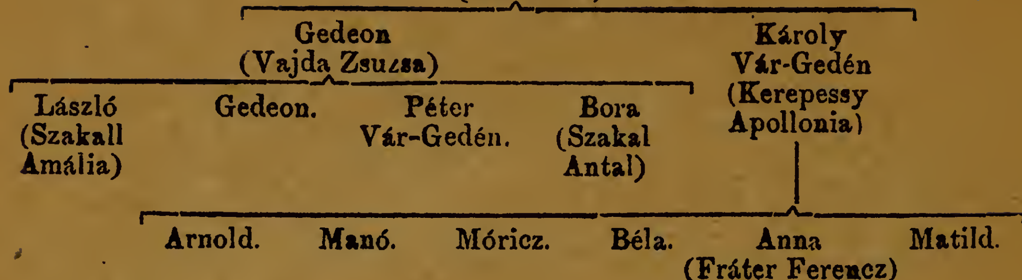

Kristóf, *ki a II. táblán.*
(Petróczy Erzse)
Kristóf 1694. (Géczy Julia) †
András (Ivócs Kata)
László ezredes † 1678. (inarcsi Nagy Bora)
András †
Dániel (Okolicsányi
Miklós.
Ádám (Kubinyi Zsuzsa)
Mihály (Kiss Judit)
N. Pottornyay Ferencz)
Kristóf †
András őrnagy †
József (Ötves Amália)
Sándor †
Lajos (Ragályi Zsófia)
Luiza (Kubinyi Tamás)
Honorata (Ragályiné)
Jenő v. Ödön Klenóczon 1849. Gömör követe (Kubínyi Ida)
Mihály Árvai alsz. biró 1837. (Kubínyi Hermin)
Hermin.
Károly honvéd százados 1849. (Domonkos N.)
Sidonia (Hanzély Márton)
Zsófia (Zmeskal)
Kálmán Isztebnén árvai alsz.-biró 1842. Pottornyay Klementina)
Mária.
Barnabás.
Flóris lak Madacsány Liptói követ 1849.
Károly insur. ezredes (Tornyos Anna)
József (1. Tótfalusy Ludovica. 2. Ambrózy Sidonia)
István lak. F.-Kubin (Hanzély Erzse)
N.
József.
Erzse (Zmeskalné)
Tivadar cs. kir. tiszt. lak. Szűgy.
Lilla (Kubinyi László)
N. (Petrócziné)
Luiza (Mariássy Ágoston cs. kir. kam.)
Constanczia.
N. (Tornyosné)

Deményfalvi vonal.

VI. t á b l a.

György-Gedeon *ki az előbbi lapon.*
(Ján Kata)

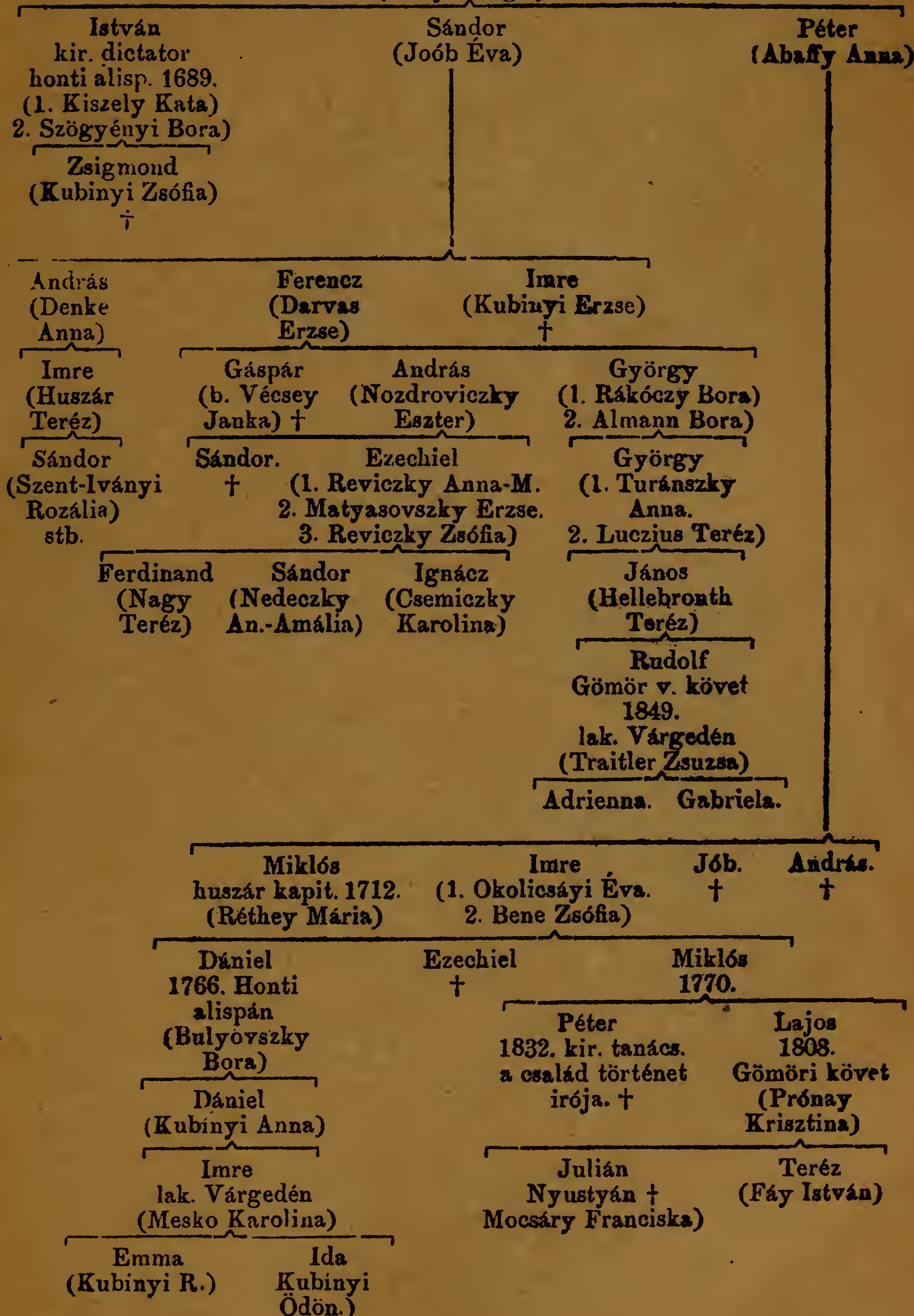
VII. t á b l a.

Mihály, *ki a VI. táblán.*
(Joób Zsuzsa)

- György 1699—1721. Honti alisp. (Kubinyi Mária)
  - Mózses (Madarassy Klára)
    - Sándor (1. Szent-Iványi Kata 2. Szent-Iványi Janka)
      - András (1. Vadics Janka 2. Záborszky Mária)
        - Silvester.
        - Miksa.
  - Márton (Tőke Anna)
    - György (Draskóczy Julia)
      - György (Jantó Judit)
      - József (Végh Bora)
      - Ádám.
      - Pál Makay Mária)
        - György 1828.
        - Márton 1828.
- János (Kubinyi Zsófia)
  - György †
  - Jób (Ujlaky Kata)
    - Antal Demenfalván
      - Clementin (gr. Khuenburg Ferdinand) 1857.
    - Miklós (Bartók Mária)
  - János (1. Mathaeides Zsuzsa) 2. Dávid Julia)
    - István (Vághy Bora) †
- Mihály (Hamvay Erzse)
  - Pál (1. Bodó Mária) 2. Sturmann Mária)
    - Illés (Vozáry Mária)
      - Ádám. †
    - Ráfael.
    - Mihály (Bokó Klára)
      - András (Farkas Krisztina)
        - András (Kéler Erzse)
          - Rudolf Vár-Géden volt testőr. (Kubinyi Emma)
          - Kálmán Gömörben (Nagy Erzse)
          - Móricz †
          - Ottilia (Soldosné)
          - Emilia (Szent-Iványi Miksa)
          - Erzse (Szent-Miklóssy Kálmán)
        - Miklós Pesten híres ügyvéd. (Neszkovics Julianna) †
        - Mihály (Kubinyi Zsuzsa)
      - Lajos (Széky Julia)
      - József (ürményi Nagy Erzse)
        - József †
    - László (1. Tornallyay Ilona. 2. Osward Kata)

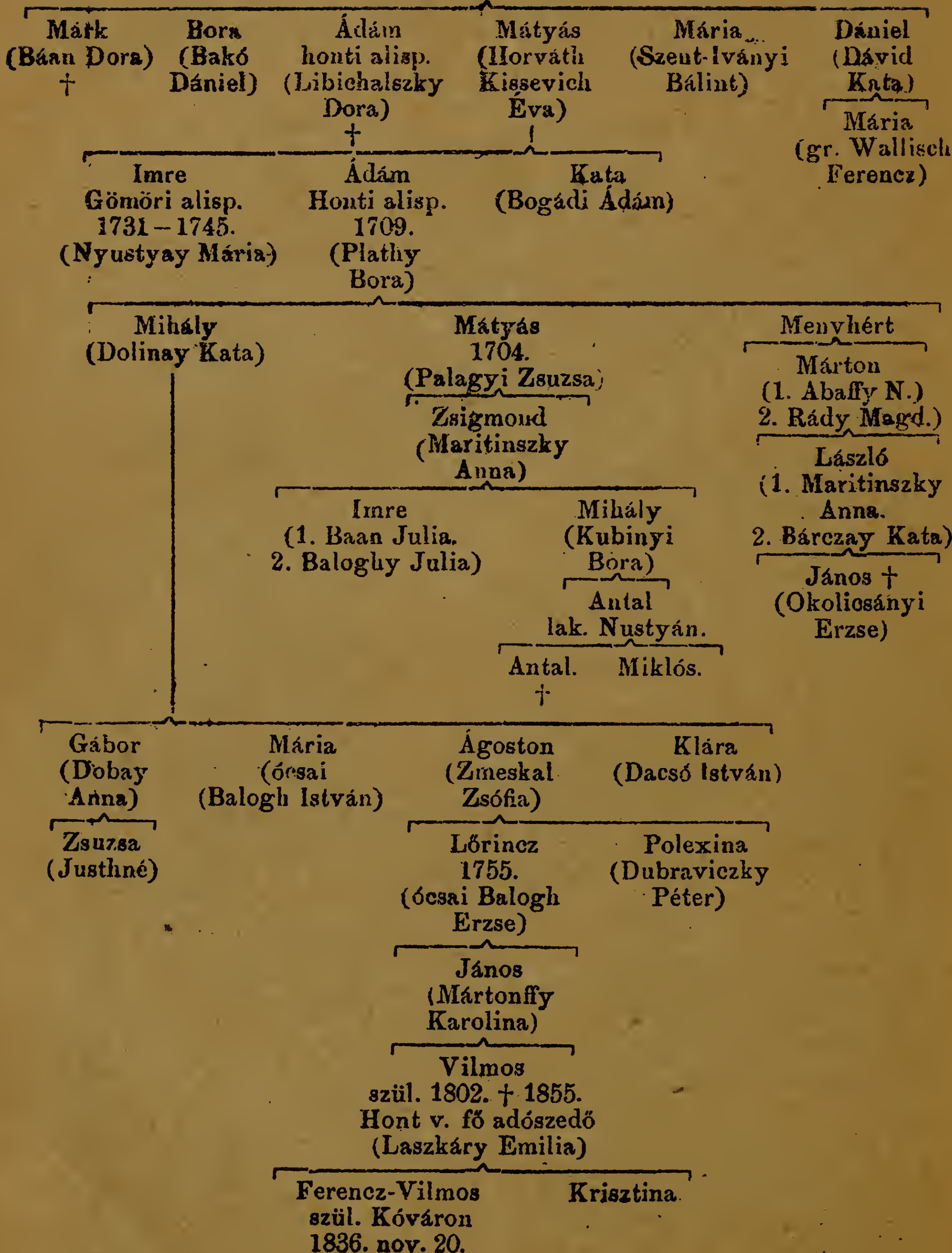
VIII. t á b l a.

Ferencz, *ki a VI. táblán.*
Liptói követ 1646.
(Rády Margit)

IX. tábla.

Mátyás, *ki a VI. táblán.*
Liptói követ
1637.
1. Bobrovith Erzse.
2. Mérey Orsolya.
3. Bakó Erzse.
4. Pláthy Orsolya)

Mint a táblázatról látjuk, — már Hudkont két fiánál két ágra szakadt a család, de még mindég Liptó megyében Revucsát birtokolva. Már 1325-ben Juchenak három fia Miklós, Péter és Fülöp, ugy a másik ágon Gyurke vagy Syniknek két fia Adorján és Mihály a Turóczi Convent előtt Danch zólyomi főispánnal elcserélik Reucsát, és érte kapják Árva megyében Felső-Kubint [1]), honnan később a család nevét és előnevét irá, és ez utóbbit közösen a Meskó családdal, mely szintén felső-kubini előnévvel él.

1497. évi.

1355-ben Juche-nak Miklós fiától származott unokái Márk, Lőrincz, Gergely és Salamon, Gyurkénak Adorján fiától unokái Mesk, István és Ivánka, továbbá Mihálynak fia János az érdeklett Felső-Kubin-ra, mely Árva várától szakasztatott el, I. Lajos királytól nyertek csere adománylevelet [2]), minthogy Lajos király a Liptó megyében fekvő Revucsát a szintén azon megyében fekvő Rozenberg kincstári városhoz találta jónak kapcsolni, melynél fogva

1578. évi.

---

[1]) Regestrum de Turócz, Engelnél Monumenta Ungarica p. 96.
[2]) Ugyanott, és az egész oklevél Genealogia familiae edit. 1824. p. 30

Árva megyei Felső-Kubin helység birtokába nevezetteket még 1355-ben a turóczi káptalanhoz intézett igtató parancsa folytán ünnepélyesen is beiktatá [1]).

1361-ben szintén I. Lajos király a följebbi adomány-levelet Salamon és testvére Gergely (Miklósnak fiai) Márknak fia Miklós, Lőrinczneк fia András, Tamásnak fia Pokus vagy Fabus, Fülöpnek fia Balás, továbbá a Gyurke ágán Mesknek fiai Miklós és Benedek, Mártonnak fia István [2]), Istvánnak fia Péter [3]), és Jánosnak fia Miklós kérésére átirván megerősité [4]).

1391-ben, minthogy Salamon deák (litteratus) testvérét Márkot megölte, vérdíjul az őt illető f.-kubini birtokrészt a meggyilkolt Márk fiának Miklósnak kellett átadnia, mint azt a turóczi convent oklevele bizonyitja [5]). Ugyan ezen évben a Bebek Imre országbiró által tartott birtok-vizsgálati széken ezen levelet mutaták elé a család részéről Márknak fia Miklós, Jánosnak fia Miklós, és Salamon deák, már akkor nem levén több oklevelük [6]).

1424-ben Felső-Kubiny Gyurke fiának Miklósnak fia András, és testvére László, továbbá Juche fiának Miklósnak fia László, Mesk fiának Bálintnak fia Márton, Benedeknek fiai Mihály és István, Istvánnak fia János kérelmére Zsigmond király az előbbi I. Lajos királytól nyert adomány-levelet Felső-Kubinra nézve megerősité [7]).

Miután, — mint emlitők — Gyurke vagy Synik ágáról más családok származtak, ez ágat most elhagyva, figyelmünket csupán a Kubínyi család ága, mely Juchetól ered, veszi igénybe. Ez ágon a megölt Márknak fia Miklós nemzé Pétert, ki kihalt, és Lászlót, kinek fia György közös atyja a fiaiban ismét két fő ágra oszlott Kubínyi családnak. Ezen Györgynek hat fia maradt; közülök azonban csak kettő Dániel és Máté terjeszté le ágazatát, amaz a nagy-olaszi, Máté pedig a deményfalvi vonalnak lön tözsévé. Azonban míg e két vonal tárgyalását megkezdenők, a mag nélkül kihalt testvérekről kell emlékeznünk. Ezek közűl

---

[1]) Regestrum de Turócz, és Geneal. familiae p. 27. az oklevél.
[2]) Stephano filio Martini parvi. Ez nem áll a családfán.
[3]) Szintén nincs a családfán.
[4]) Genealogia familiae p. 29. az oklevél.
[5]) Regestrum de Turócz, Engelnél pag. 97.
[6]) Ugyanott mondva e szavakkal: asserens plures non habere.
[7]) Geneal. familiae p. 32. oklevél.

László, ki tudománya miatt deáknak (litteratus-nak) is neveztetett — 1492-ben kamara-gróf volt, (de Rivulo Dominarum) 1497-ben al-kincstárnok, 1498-ban kir. udvarnok czimmel emlitetik. 1502-1511-ben a budai vár tisztartója (Provisor castri Budensis) volt, a midőn II. Ulászló királytól Gömör megyében az elpusztult Zagyva várat öt faluval kir. adományban kapta [1]. 1497-ben ő nyeré a családi czimert, mely — mint az első metszvény is ábrázolja — következő: a paizs kék udvarában egy magas sziklás hegy, és e mellett egy zöld fenyő fa emelkedik, melynek árnyékában a völgy zöld terén egy vad kecske legelész. A paizs fölött foszlányokkal övedzett sisak áll, és a fölött a paizsbelihez hasonló vad kecske látható. — Lászlónak ráthóti Gyulaffy Potentianától gyermekei nem maradván, ága kihalt.

Salamon, és Márk (Györgynek fiai) ugy látszik —a mohácsi csatában lelték halálukat.

Lénárd a családi közös gedei várnak parancsnoka volt, midőn nem sokára a mohácsi ütközet után Feledy Eusták azt tőle ravaszúl és hatalmasúl elfoglalta, ugyan is, több nehéz, állitólag kincsekkel megrakott ládákat kért bevitethetni a várba mint biztosabb helyre, a cselt nem sejtő Lenárd engedélyt adott, azonban a ládákban Feledynek fegyveres czimborái voltak, kik a vár kapuit Feledy csapatának megnyiták és azt elfoglalák. E hatalmaskodásból és rablásból utóbb per keletkezett, melyet Máténak fia György inditott meg, és testvére Benedek 1571-ben szerencsésen végre is hajtott, mint erről alább lesz emlités téve.

Most következik I. Dániel kitől ered a

nagy-olaszi vonal.

Dánielnek egyik fia Jakab 1500-ban árvai alispán, ennek Beniczky Borbálától fia István szintén árvai alispán 1571-ben; ez unokájában kihalt. Jakabnak másik fia II. Kristóf 1596-ban trencséni alispán és altárnok volt, 1597-ben pedig a Lengyelország felőli határok vizsgálására küldött országos küldöttség egyik tagja volt [2]. Rakovszky Borbálától férfi gyermekei nem maradtak.

Dánielnek másik fia I. Kristóf I. Ferdinand, Miksa és Rudolf királyok alatt élt. Ifjabb éveiben karddal szolgálta hazáját, és többször nehéz sebeket nyert, és pedig először a tótországi (slavoniai) határo-

[1]) Genealogia Fam. p. 35.
[2]) 1597-ki 34. törv. czikk.

kon, majd Rogendorf vezérlete alatt a budai hadimozgalomban, Buda eleste után, Esztergamnál és Fejérvárnál, majd Pest ostromában vett részt, utóbb Győrben Vels Lenárd kapitánysága alatt, végre Nádasdi Tamás nádor vezérlete alatt több csatában forgott, és tünteté ki magát, majd pedig idült korában a jogi pályára adván magát mint ügyvéd [1]), majd mint királyi ügyész szerzett érdemeket [2]). 1578-ban fiaival együtt családi czimer bővitést nyert, mely szerint — mint ezt a második metszvény mutatja — az ősi czimerpaizs jobbról balra rézsutosan két udvarra oszlik, az alsó kék osztályban két magas szikla között zöld fenyő emelkedik, mely alatt a vad kecske már szökő helyzetben látszik, és szarvai között csillag ragyog; a felső vörös udvarban pedig jobbról egy felhőből kinyuló pánczélos kar nyúlik ki, és kivont kardot villogtat. A paizsfölötti sisak koronából két kiterjesztett fekete sasszárny között szintén vadkecske emelkedik föl, szarvai fölött ragyogó csillaggal. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [3]). Két nejétől származott gyermekei közűl:

László a kanczellariánál kezdé szolgálatát, 1578-ban már felső magyarországi hadi titoknok, majd kamarai tanácsos, nőül birta Esterházy Ferencz pozsonyi alispánnak leányát Magdolnát, nővérét a később nádorrá lett Esterházy Pálnak, ki kora árvaságában Kubiny Lászlónál ennek Liptó megyei madacsányi kastélyában növekedett [4]). László több adományt is nyert, igy szentmiklósi Pongrácz Frigyessel Miksa királytól Nógrád megyei Zelena helységet, és Szőlős, Turcza, Málnapataka, Malagya falukban részt; — 1575-ben Rudolftól Egerben nemesi házat és szőlőket, Borsod megyei Vata, Cseh falukban részt; Szolnok megyében Szentkirály, Czibak, Rérek helységben részt; Csongrádban a félegyházi pusztát, Pest megyében Nagy-Kőrösön, Tápio-Sz.-Mártonban, Kókán, Almáson részt, Szabadszáláson két curiát, Solt megyében Borobba-szállása pusztát, Zemplin megyében M.-Bényén részt, Szabolcsban Mihály̆di, Petneháza, Zokoly, Büd, Rakomáz, Gelse, Nádudvar, és Balsa falukat, Kassán kőházat szőlőkertekkel; Gömörben Hegymegh, Lukovistye, Baluska, Poprocz, Gerlicze, Ratkó, Alsó-Balogh helységekben részt; Nógrádban Bolyk és Pethőfalva helységekben részbirtokot kapott kir. adományban 1588-ban.

---

[1]) L. Tudománytár 1838. IV. köt

[2]) Oklevél a Geneal. familiae 39.

[3]) Ugyanott.

[4]) Ugyanott pag. 19. — Lehoczky tévedve irja, hogy Kubínban növekedett Esterházy Pál.

Fiaiban, kik közűl Tamás árvai követ, László liptói alispán, és Árva és Liptó megyei követ volt, — kihalt.

Lászlónak egyik testvére János 1600-ban Liptó vármegyének alispánja, Mérey Annával terjeszté tovább ágazatát. Ennek egyik unokája László lessenyei Nagy Kata férje, a Vesselényiféle összeesküvés részese [1]), Erdélybe menekült, és javait hűtlenségi bélyegen veszté el, innen Tiszolcz mváros nagy részét e notán maig is a kir. kamara birja. Nevezett László 1673-ban egyike azoknak, kik a török portán az elégületlenek részére segélyt kértek [2]). 1678-ban Tökölyvel tart, és ennek 1685-ben történt elbukása után is egy ideig Klenóczon vidéken tartja magát, míg utóbb ismét Erdélybe kénytelen menekülni, és ott hal el, és fiaiban ága is elenyészik.

László testvérének Jánosnak egyik unokája Ádám Plathy Borbála férje, kinek fia János nőül vevé Bogády Miklósnak Emődy Ilonától született leányát Bogády Juditot, ki testvérével Bogády Ádámmal 1692. febr. 4-én osztozik meg N.-Báb, Ürmény, Lipovnik, Dretoma, Hanzlikfalva, és Nemcsény helységbeli birtokain [3]). E János tért valószinűleg át a kath. vallásra, a honnan ez ág kath. vallású. Jánosnak unokája István Gáfor [4]) Julianna férje, a jesuiták ügyvéde volt Vágszerdahelyen. Nejével Bars megyében szép birtokrészt kapott Nyitraszegh, Bisztricsány és Vieszka helységekben. Unokája András Bars megyénél kezdé hivatalos pályáját, de korán elhalt 1831. april. 29-én. Ennek nejétől Tarnóczy Rozaliától gyermekei közűl Elek (sz. 1819.) Pécs megyei Bolly helységben plébános, h. esperes, és ker. tan. felügyelő; testvérei Zsigmond és Sándor Nyitrán ügyvédek; gyermekeit a táblázat mutatja.

A III. táblát, melyet jelenleg nógrádi ágnak nevezhetni, Ádámnak testvére Gáspár kezdi meg. Ennek egyik fia szintén Gáspár, kinek neje Szontagh Erzsébet, kiről iratik, hogy a vérengző Caraffa idejében ennek dühétől és az eperjesi vérpadtól Liptó vármegyét tizezer forinttal menté meg.

---

[1]) Cserei Mihály Hist. 51.

[2]) Bethlen Joann. II. 352. — Engel Gesch. V. 78. — Hammer Gesch. d. osm. R. III. 650. — Szalay M. orsz. tört. V. 131. 157.—Fesler Gesch. IX. 238.

[3]) Lipthay levéltár fasc. C VII. 192.

[4]) A nyomott genealogián Gáfor név helyett hibásan áll Kámfor név. A Gáfor család most is él Nyitra megyében. L. M. orsz. családai IV köt. 308. lap.

Ez ágon András (szül. Nagy-Olasziban 1766. dec. 4-én) ifju korában II. József ideje alatt az akkor ugynevezett Subalternummal négy évig szolgált Liptóban. Utóbb Nógrád megyébe tévén lakását videfalvai majd utóbb pilini birtokába, a polgári nyilvános élettel csak a megyei körökben érintkezett, és főleg az egyház és iskola volt azon tér, mellyen a legszebb érdemeket szerezte, mint buzgó evang. protestans a nógrádi egyház-megyének 16 évig ker. felügyelője volt. Említést érdemel válogatott könyvtára, régi pénz- és egyéb szép gyüjteménye, melyekben nemes időtöltését találta. Meghalt Pilinben 1851-ki mart. 22-én. Gyermekei közűl

Ferencz Nógrád megyében kezdé hivatalos pályáját, 1828-tól 1836-ig e megyének főszolgabirája, az 1836- és 1844-ki országgyülésen követe, 1848-ban a nemzetgyülésen képviselője, mint az ellenzék egyik jelesb szónoka tünteté ki magát. 1849-ben Losonczon szép régiségi gyüjteménye az oroszok által feldulatott. Testvére

Ágoston szül. 1799. május 30-án Videfalván, 1821-ben mint aljegyző kezdé Nógrád megyében hivataloskodását, és ott 1832-1842-ig mint főbiztos szolgált. 1837-ben a nógrádi evang. esperességi felügyelővé választatott. Ez időben alapita az esperességi könyvtárat, olvasó és munkáló társulatot. Létre hozta a népnevelés és magyar nyelv terjesztésére czélzó nógrádi intézetet. 1841-ben Pesten, 1846-ban Pécsett, 1847-ben Sopronban a m. orvosok és természet vizsgálók gyülésén mint alelnök működött. 1843-ban a nemzeti muzeum igazgatójává neveztetett ki. Ez időben a hesseni nagyherczeg őt a Lajos lovag-rend első osztályával, a würtembergi király a nagyobb arany érdempénzzel, a porosz király több arany és ezüst éremmel saját kezűleg irott levelek mellett tisztelték meg. A regensburgi füvészeti, a nassaui természet-tudományi, a mainz-rajnai, szász-altenburgi természet-tudományi társulatok tagjává, valamint szintén 1843-ban a magyar akademia tiszteleti, 1853-ban pedig igazgató tagjául választatott. 1845-ben cs. kir. tanácsos lett. 1846-ban a nemzeti muzeumban alapitott magyar képcsarnoki egyesületnek másod-, s a magyar természet-tudományi társulat első elnökévé, valamint 1849-ben a magyar földtani társulatnak is első elnökévé választatott. 1852-ben a portugalli sz. Mária fogantatási lovagrend 3-ik osztályát nyerte Donna Maria da Gloria portugalli királynétól. Tudományos czélból tett utazásokat a külföldön, nevezetesen 1843-, 1854- és 1857-ben; ez utóbbi alkalommal az amsterdami „natura artis magistra" nevü zoologiai társulat tiszteleti tagjául választatott. Ugyan ez évben Ferencz-József császár által drága gyé-

mántos gyürüvel ajándékoztatott meg, 1858-ban ugyan az által cs. k. kamarássá neveztetett. 1859-ben a porosz. sz. János lovagrend tiszteleti vitéze lön. Ugyan ez évben a kopenhágai régiség kutató társulat rendes- és a római archaeologiai társulat levelező tagjául választatott. Mind ezeken kivül ugy a muzeum, mint egyéb társulatok körében szép érdemeket szerze magának. Az irodalmi téren kissebb dolgozatain kivül munkái: 1. A magyarországi mérges növények 1842. 2. A m. nemzeti muzeum 1848. 3. A szekszárdi régiségek, magyarúl és németül. 1857. [1]). Atyja nyomdokán és egyéb példákon indulva, ifju korától többféle szép gyüjteményt szerze, melyeknek egy része 1849-ben Videfalván az oroszok által szintén pusztitást szenvedett.

Ugyan ez ágon: Gáspár Liptó megyében alispánságot viselt. Meghalt 1838. máj. 4-én kora 61. évében Nagy-Réven Heves megyében, és Nógrád megyében Karanos-Sághon eltemettetett, fia László ugyan e sirboltba atyját 1840. oct. 18-án kora 40. évében követte.

A IV. táblán álló ágazatot nagyobb részben Liptó megyei ágnak nevezhetnők, minthogy tagjai nagyobb részben e megyét lakják, kivévén a Szabolcs vármegyei ágat, mely Péternek Jakab fiától, kinek neje Makláry Anna volt, szakad le.

Ezen kivül ugyan e táblán Lászlónak Puky Erzsébettől született fiáról Lászlóról megjegyezhetjük, hogy ez Pest megyében tápio-sz.-mártoni kastélyában lakott; s mint a müvészet főleg a zene nagy kedvelője, e nemben a legjelesb művészeket gyüjté vendégszerető házához. Meghalt 1853-ban. Eltemettetett kivánsága szerint saját kertében.

Az V. tábla Kristóftól szakad le. Kristófnak egyik fia László Tököly ellen harczolt mint ezredes, és Osgyánnál 1678-ki sept. 27-én a kuruczok által megsebesitetvén, Putnokra vitetett, hol 1678-ban sept. 28-án halt meg [2]).

Ezen ágazatot lakhelyük és birtokuk után Árva megyei ágnak nevezhetnők; azonban ez ágból is Károlynak fia Tivadar cs. kir. katonatiszt Szügyben Nógrád vármegyében lakik.

Deményfalvi vonal.

A Deményfalvi vonal ered I. Mátétól, ki 1505-ben a rákosi országgyülésen Árva vármegye egyik követe volt [3]). Máténak két

---

[1]) Életrajzát Ujabb ismeretek tára V. köt. 159. és Magyar irók I. 128. l.
[2]) L testvére naplói jegyzetét Geneal. Familiae p. 47.
[3]) Jászay P. A magyar nemzet napjai. 157.

fia maradt: György és Benedek, amaz kezdé — mint följebb említők — a gedei vár elfoglalása miatti pert, mely alatt azonban elhalván, azt öcscse Benedek folytatá, ki azt végre is hajtá, és a benne okozott 5000 frtra becsült károk megtérítésében is Feledyt és örököseit elmarasztaltatván, a végrehajtás a Feledyeknek Gesztetén, Feleden, Kerek-Gedén, Choma-Baraczán és Almádon fekvő részbirtokaikra intéztetett. Azonban még ezzel sem lévén kielégitve a Kubinyiak, addig pörlekedének a Feledy örökösökkel, hogy végre 1590-ben Báthori István országbiró előtt egyesség jött létre közöttök, mely szerint Feledy örökösök ugymint Lorántffy Kristóf s neje Feledy Margit, Kis István s neje Feledy Anna, s Lorántffy Zsigmond a fent emlitet rész-jószágok helyett Klenócz, Nustya helységeket, és Tiszolczbani részbirtokukat adák át a Kubinyi család meghatalmazottjanak Benedeknek, és a II. táblán álló Jakab fiának Kristófnak és I. Kristóf fiának Lászlónak. Ezen kivül mindkét fél kölcsönös örökösödési szerződésre lépett, ugy hogy fiu-ágon kihalás esetében a fentebb emlitett javakat a másik élő fi-ág örökölje.

Itt lesz helyén megemliteni azon atyafiságos egyességet is, mely a Kubínyi családnak deményfalvi és nagy-olaszi ága között 1658-ban Vesselényi Ferencz nádor előtt keletkezett; mely szerint a nagy-olaszi ág a várgedei uradalomra nézve, úgy a Csemiczky családtól szerzett Liptó megyei Hlinik és Csepfalva helységekre nézve minden jogairól lemond, és azt a deményfalvi ágnak átadá, ellenben a deményfalvi ág minden jogairól lemondott az I. táblán álló Márk után járó örökségről, úgy azon Feledy féle jószágokról is, melyek Lorántffy Zsuzsanna Rákóczy György erdélyi fejedelem neje kezeiben vannak, melyeknek vissza szerzése ez ágnak kötelességül tétetett.

Benedeknek két fia maradt: Mihály és György.

A VI. táblán Mihálynak fiától Jánostól, ki 1636- és 1646-ban Árva vármegye követe volt, jő le a Gömör megyeinek nevezhető ág.

Ez ágazaton Ádámnak József nevü fiától unokája József Gömör vármegyei főszolgabiró volt, midőn 1813-ki dec. 8-án Várgedén kastélyában meggyilkoltatott [1]).

Györgynek Sándor fiától unokája Menyhért, kinek nejétől

[1]) Ez esetet tárgyazó tanuvallatások hivatalosan kiadattak Gömör megye által, minthogy a rablók ellen vizsgálódó akkori főszolgabiró Madarassy túlszigorú eljárással vádoltatván feladatott. A gyilkos ez okmányok szerint Kubínyinak egy elkergetett cselédje volt.

Bartholomaeides Máriától Klenóczon 1721-ben született fia Illés, ki Wittembergben tanult, a papi pályára lépvén, csetneki, majd taksonyi, innen rima-brezói, pongyeloki, végre osgyáni evang. lelkész lön. Meghalt 1768-ban [1].

János ágán Lászlónak Pongrácz Esztertől született fia Sándor jeles ügyvéd egy jogi munkát irt „Enchiridion Juris lexici“ (Pest. 1798.) czim alatt. Ennek két unokája Gyula és György a hadseregben szolgálnak.

A VII. táblán Jánosnak (ki a VI. táblán) fiától Mihálytól és nejétől Joób Zsuzsannától származott ivadékát láthatni, és ezen ág is lakhelyéről nagy részben Gömör megyei ágazatnak mondható.

Mihálynak fia György, valamint a II. táblán álló Ádám a Plathy Borbála férje, pörlötték Orlai Borbála előbb gr. Serényi András, utóbb báró Andrásy Péter hitves társától a záblathi kastélyt, és az ahoz tartozó Zablath és Ribári falukat Trencsin megyében 1700-ban.

Ugyan e táblán áll Andrásnak Farkas Krisztinától 1775. oct. 18-án született fia Miklós, egykor hires ügyvéd Pesten. Meghalt Pesten 1845-ki augustus 7-én. Eltemettetett ugyanott a váczi sirkertben. Nejétől Neszkovicz Juliannától gyermekei nem maradtak. Testvérének Andrásnak gyermekei Gömörben élnek.

A VIII. táblán, melyet Ferencz 1646-ban liptói követ kezd meg, szintén gömöri és pedig várgedei, és nustyai ágazat terjed le. Nevezett Ferencznek egyik fia István 1689-ben Hont megyei alispán, és kir. rovásoló (dicator) volt.

Rudolf (Jánosnak Hellebront Teréztől fia) 1849-ben Gömör megyei képviselő.

Péternek Abaffy Annától fia Miklós 1712-ben huszár kapitány. Neje Réthey Mária volt. Meghalt magnélkül. Testvérének Imrének egyik fia Miklós, 1770-ben a rendezett urbér behozatalakor Kis-Hont megyében egyik kiküldött végrehajtó, és a kis-honti evang. senioratusban az iskolák felügyelője. Fia Péter főleg a nemzeti muzeumra tett (4600 frt) adakozásaival szerze érdemeket. 1832-ben kir. tanácsos czimet nyert. Ő szerkeszté és nyomatá ki családja történetét és származási fáját 1814-, 1824- és harmadszor 1831-ben Meghalt magnélkül. Testvére Lajos 1808-ban Gömör és Kis-Hont megyei követ volt.

---

[1] Bartholomaeides Memoria Ungarorum p 259.

A IX táblát Mátyás az 1637-ben liptói követ kezdi meg. Ennek négy neje volt, közűlök a 3-ik Bakó Erzsébet leány-ágon a Hunt-Paznán nemből eredt Kóváry családból származott, és azután bir a család egy ága Kóváry család birtokokból Kóváron és Csalomján Hont megyében. Mátyásnak Mátyás fiától unokája Imre-Zsigmond Gömör megyének 1722—1731-ig főjegyzője, 1731—1745-ig alispánja volt. Testvére Ádám 1709-ben honti alispán. Ennek egyik fia Mátyás 1704-ben az eperjesi zsinaton a kis-honti evangelicusok képviselője. Neje Palagyi Zsuzsanna, mint Jakóffy örökös a családba hozta a ráhói kastély egy részét hozzá tartozó 18 helységben fekvő részbirtokokkal.

Utóbb emlitett Mátyásnak testvére Mihály Dolinay Kata férje, a rozenbergi evang. zsinaton volt képviselő. Ennek utódai közűl Jánosnak Mártonffy Katalintól fia Vilmos született 1802-ben. Hont vármegyének volt 1839—1842. fő adószedője. Lakott birtokán Kóváron, utóbb Pesten, hol meghalt 1855-ki május 8-án kora 53. évében. Nejétől Laszkáry Emiliától gyermekei: Ferencz-Vilmos, ki az irodalmi térre hozta nevét, és Krisztina.

Átaljában a család, — melynek itt meglehetős teljes származási táblázatát adhattam [1]) — azon kevés családok közé tartozik, melyek legősibb jószágaiknak, milyen a f.-kubini, nagy-olaszi stb. máig is birtokában vannak. Nagy-Olasziban pedig Kubinyi Albert kastélyában számos családi tagokat felmutató arczkép csarnoka díszlik.

Kubóczy család. Czimere először vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső arany udvar jobb szögletében arany nap ragyog, mely felé fekete sas repül; az alsó osztály függőlegesen ismét kétfelé oszlik, a jobb oldali vörös udvarban zöld téren jobbra fordulva arany grif ágaskodik, egyik lábával horgonyt tartva, a baloldali kék udvarban zöld téren daru áll, egyik fölemelt lábával kavicsot tartva. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között fekete egyszarvú emelkedik ki, szájában zöld ágat tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [2]).

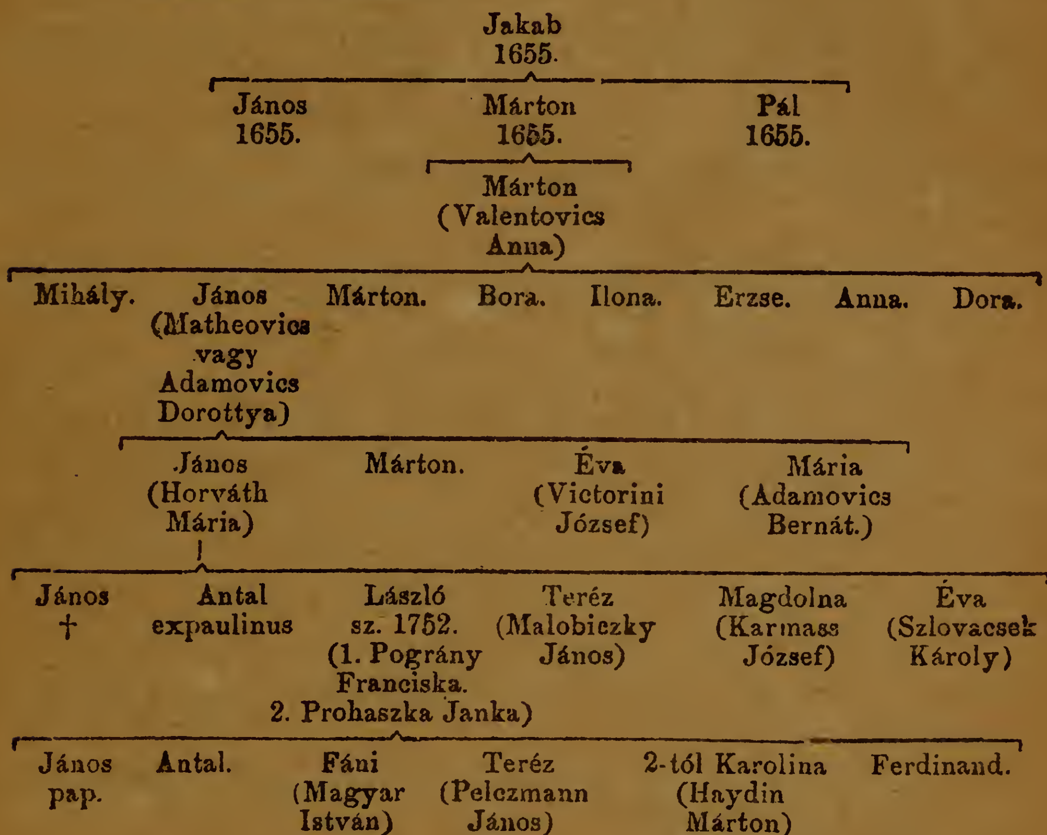
[1]) A család régiségét és kiterjedését tekintve, valóban kevés az, mi a családfákról hiányozhatik, és a hézagok főleg is csak a leányok lemaradásában észrevehető. Igy nem található a családfán Kubinyi Magdolna, ki 1626-ban lipcsei Dóczy Miklós neje volt. (Lásd sz.-benedeki Convent Fasc. 46. nro 20.) — Igy hiányzik arról a három következő testvér: Kubinyi Kata Sövényházy Sándorné, Éva lisznyai Damó Lászlóné, és Klára Fejérpataky Józsefné, kik 1801-ben éltek, kik a IV. táblán Mátyásnak Palugyay Annától leányai.

[2]) Burgstaller Collect. Insignium nob. Hung. fam.

Kubovich család. Kubovich Jakab, és általa János, Márton és Pál fiai III. Ferdinand király által Ebersdorf várában 1655-ki sept. 22-én kelt czimeres nemes levélben nemesítettek meg.

Czimerük a paizs kék udvarában zöld térről emelkedő fatörzs, melynek kétfelé keresztbe ágazó gallyai között szétterjesztett szárnyakkal egy fekete madár (tán sas) ül. A paizs fölötti sisak koronájából oroszlán emelkedik kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A családfa [1]) következő:

A most élők atyja László Pozsony megyei Szent-Jánoson született 1752. jun. 18-án.

Kubovich József, ki a táblázaton nincs, szakolczai polgár mester volt, és 1857-ben halt meg.

Ugyan e családból Kubovich Pál és Mihály 1780. jul. 11-én Pozsony vármegyétől vévén ki nemesi bizonyitványt, azt akkori lakhelyükön Krassó vármegyében 1781. octob. 15-én hirdették ki; azon-e család Krassó megyében már nem létezik.

[1]) Ipolyi Arnold közléséből.

Kubovics névvel neveztetik Árva megyében a nemes-dedinai Zsuffa (Suffa) családnak is egyik ága, sőt 1804-ben e szerint igazolván is nemességét, Árva megyétől nemesi bizonyitványt nyert. Ezen ágazat még egy másik nevet is vévén fel, t. i. Árvay-nak irván magát, később árvai-Kubovics lett belőle. Egyébiránt erről lásd a család igaz nevét *Zsuffa*.

Kubránszky család. Trencsin vármegyei czimerleveles nemes család. Kubránszky András 1659-ben hirdetteté ki a nevezett vármegyében armalis levelét, és még 1666-ban Trencsin sz. kir. városában székelt [1]. Később e megyében e család neve a nemesek sorában ismeretlen.

Kubriczky család. Szintén Trencsin vármegyei czimeres nemes család. Kubriczky Mihály 1646-ban hirdetteté ki nemes levelét [2].

Kubura-Osztoja család. 1751-ben Mária-Terézia király-asszonytól nyerte czimeres nemes levelét.

Czimere egy vizirányosan fekvő fehér csíkolat által kétfelé osztott paizs, melynek felső kék udvarában hegyeikkel fölfelé két arany nyil látható. Az alsó kék udvarbán egy vörös bélésü arany korona ragyog. A fehér csíkolaton három bab-alakú kék pötty látszik. A paizs fölötti sisak koronájából barna lándzsa nyúlik ki, melyen kék zászló leng. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-kék [3].

Kuchár család. 1646- és 1660-ban Kuchár Miklós felső-draskóczi curiáján székelt a Trencsin megyei nemesi lajstromok szerint [4].

Kuchiny család. (Kuchini †.) Zemplin vármegye kihalt nemes családainak egyike [5].

Kuchinka család. (Máskép Gajári.) Kuchinka máskép Gajári Imre 1765-ben M.-Terézia király-asszonytól nyerte czimeres nemes levelét [6].

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló fehér galamb, csőre és lábai pirosak, és egyik fölemelt lábával zöld pálma-ágat tart.

---

[1] Szontagh Dán. közléséből.
[2] Ugyanattól.
[3] Adami Scuta gentil. tom. V.
[4] Szontagh Dán. közléséből.
[5] Szirmay C. Zemplin. not. top. 84.
[6] Collect. Herald. nro 223.

A paizs fölötti sisak koronáján szintén zöld téren a leirthoz mindenben hasonló galamb látható. Foszladék mindkét oldalról ezüst-kék.

Kuczner család. (Máskép H l b ó c z k y.) E család 1781-ben beiktattatott a Trencsin megyei nemesek sorába, mint Zsolnán lakozó [1]).

Kudlik család. Trencsin megyei curialis nemes család. Az 1747- és 1755-ki Trencsin megyei lajstromokban [2]) eléfordul T a m á s és M i k l ó s; — 1755- és 1761-ben Kudlik I s t v á n és A n d r á s. — 1768-ban Dubniczán székelt Kudlik M á r t o n, ki ez évben jun. 13-án nemes levelét a Trencsin megyei közgyülésen kihirdetteté. Ugyan ez évben Nemes-Zavadán lakott és a nemesi lajstromba beiktattatott Kudlik M i k l ó s és A n d r á s.

Az 1803-ki nemesi összeirás szerint Alsó-Ozorón lakott Kudlik máskép Ljeszkovszky M i h á l y és fiai R á f a e l, J á n o s, J ó z s e f és A n t a l.

1837-ben szintén a nemesi összeirás szerint Alsó-Ozorón székeltek J ó z s e f, és fiai F l o r i á n, I s t v á n és T a d é.

Kueffstein család. Kueffstein G y ö r g y 1647-ben magyarországi honfiusitást nyert [3]).

Kuen család. (Vagy K h u e n.) Hazánkban gróf Kuen vagy Khuen M á t y á s az 1647-ki országgyülés 155. törvényczikkében honositatott; és utódai Tótországban Nustáron birtokosok.

E család eredetileg tyroli eredetü, és magát bizonyos Egon, vagy E g i n o d e T r a m i n i o 1198-ban élt egyéntől származtatja. Jelenleg a család négy vonalon virágzik, azonban minket csak azon ág érdekel, mely hazánkban indigenatust nyert. Erre nézve elég annyit emlitenünk, hogy a Khuen családból, mely K h u o n és K h u n néven iratott hajdan, a XVII. században élt J a k a b cs. tanácsos és követ, alapitója az idősb ágnak; ez meghalt 1639. sept. 22-én. Nejétől annenbergi Siguna Margittól három fia maradt: M á t y á s, K á r o l y-B o l d i z s á r és L e o p o l d, kik 1640. jul. 27-én III. Ferdinandtól birodalmi grófságra emeltettek.

Nevezett három testvér közül M á t y á s 1647-ben magyar indigena, belasi és liechtenbergi, gandeggi és englari K h u e n-nek iratott, és 1678. előtt meghalt; és ily családfát [4]) alkotott:

---

[1]) Szontagh Dán. közlése szerint.

[2]) Ugyan attól.

[3]) 1647 : 155 törv. cz.

[4]) Hist. Herald. Handb. 414. Goth. geneal. Taschenb d. gräfl. H. 1859. 423.

Mátyás gróf
1647. magyar indigena
(gr. Meggau Anna-Zsuzs.)

József-Jakab
(gr. Thun Anna-Margit)

József-Károly
† 1795.
bajor orsz. kamarás,
cseh orsz. birtokos.
(1. gr. Lodron Teréz)

József-Antal
tábornok
elesett 1789.
(gr. Sándor Jozefa)

József-János	Antal
Kamuticz s Nemilkau ura.	cs. k. kamarás † 1823. febr. 23. (gr. Viczay Karolina)

Henrik	Mária	Fáni	Antal	Károly
sz. 1812.	sz. 1810. (gr. Viczay Károly)	sz. 1811.	sz. 1817. Nustáron (b. Izdenczy Angelika)	sz. 1818. őrnagy.

Károly	Alexia	Antal	Irma	Angelika	Margit
sz. 1849.	sz. 1850.	sz. 1852.	sz. 1853.	sz. 1855.	sz. 1856.

A család Tótországban Nustáron székel.

Czimere négyfelé osztott paizs; az 1- és 4-ik osztály rézsutosan ezüst-vörösre oszlik, az előtérben oroszlán, ama színekkel ellenkezőleg festve; a 2- és 3-ik osztály vörös udvarában zöld hegyen rovátkos vártorony áll, alúl nyitott kapuval.

Kugler család. Kugler Pál 1790-ben nyert czimeres nemes levelet. Czimere következő: a paizs jobbról balra rézsutosan levonuló két fehér csíkolat által három udvarra oszlik, a két szélső udvar kék, és ezek közűl a baloldaliban arany csillag, a jobboldaliban ezüst félhold ragyog; a középső zöld udvarban fehér sárgás galamb repül. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, arany buzogányt tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-zöld [1]).

Kukarics család. Torontál vármegye nemes családai közé számitatik

Kukovich család. Horvátországi család. Közűlök Imre kanczellariai ügynök Bécsben 1820—25-ben. József előbb diakovári kanonok 1820—25-ben. 1844-ben már diakovári püspök. — János 1844-ben báni táblai ülnök.

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom V.

Kuksz család. Kuksz Kerestély 1751-ben léptetett a nemesség közé. Czimere jobbról balra egy rézsutosan vonuló fehér csíkolat által kétfelé osztott paizs, a csíkolaton vörös egyszarvú fut, a paizs bal felső, és jobb alsó szögletében kék udvarban arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából jobbról kék, balról vörös elefánt-ormány nyúlik fel, mindkettőnek végéből három-három arany kalász nyúlik ki, az ormányok között pedig aranycsillag ragyog [1].

Kukucska család. 1690-ben Trencsin megyében Felső-Driethomán lakott ily nevü család azon megyei nemesi lajstrom szerint [2].

Kukulyevich család. (Máskép Bassony de Sacci). Horvátországi család; közűlök Kukulyevich Antal (szül. Varasdon 1776. máj. 10-én), 1820—1825-ben Varasd vármegye alispánja. 1844-ben cs. kir. tanácsos, báni táblai ülnök, a zágrábi iskolai kerület igazgatója, és Buccari sz. tengeri város és kerülete patricius tanácsosa. Jelenleg Kukulyevich Iván a déli szláv régiség vizsgáló társulat titoknoka.

Kula család. Szabolcs vármegye nemes családai közé számitatik Fényes E. Geographiájában.

Kulányi család. Kulányi Ferencz Nyitra megyétől nemességéről kiadott bizonyitványát 1820. junius 12-én Trencsin vármegyében hirdetteté ki.

Kulcsár család. Ily nevü nemes család Pozsony, Soprony, Zala, Bihar és Szabolcs vármegye nemessége közé számitatik.

A XVI. század végén élt Kulcsár Sebestyén, kinek fia Imre Vas-dinnyei Margittól nemzé Kulcsár Orsolyát, ki Somlyai György neje volt, és 1607-ben Komárom megyei Ekel helységben egy telket elzálogositott, 1613-ban pedig ugyanott fél jobbágy-telket Thury Ferencztől zálogba vett 16 évre. — 1616-ban pedig ugyancsak Komárom megyei Apáthi pusztának felét Gyárfás Mihálynak beiratképen (inscriptionaliter) adta [3].

Kulcsár István a „Hazai tudositások“ és „Hasznos mulatságok“ szerkesztője, s több könyv szerzője s kiadója szül. Rév-Komáromban 1760. sept. 16-án. 1788—1799-ig a komáromi, szombathelyi és esztergami gymnasiumokban tanár volt. 1806-ban már

---

[1]) Collect. Herald nro 285.

[2]) Szontagh Dán. közléséből.

[3]) Fényes Komárom várm. 99. 100. 159. lap.

Pesten lakott, mint szerkesztő. Meghalt 1828. mart. 30-án [1]. Eltemettetett Pesten a belvárosi templomban. Nejétől Perger Anna-Máriától egyetlen fia István maradt. Czimere

Más Kulcsár István 1839-ben Soprony vármegyének főszolgabirája volt.

Kulcsár családból néhány izt mutat fel a nemzékrendi töredék is:

Kultsár István
(Begányi Erzse)
István
Teréz 1810.
(Paksy József).

Kulhanek család. 1646-ban Kulhanek család a Trencsin megyei nemesi lajstromok szerint Zsolnán lakott [2].

Kulifay család. Trencsin megyei czimerleveles nemes, honnan több megyébe is elágazott. A czimeres nemes levelet Kulifay György 1649-ben Trencsin megyében hirdetteté ki.

Trencsin megyében a nemesi összeirások szerint találjuk a következőket. Az 1761- és 1767-ben a következő táblázaton állók irattak össze

Miklós
1761.
János 1761. — György 1761.
András 1761. 1769. Vág-Beszterczén. — József 1761.

1768-ban András lakik Vág-Beszterczén, Trencsin sz. kir. városban pedig Mátyás, Ferencz és János testvérek székeltek.

1803-ban Rajeczen laktak a következő táblázaton állók:

Miklós
György
Ferencz 1803–37. — István 1803. utóbb kanonok. — János 1803. utóbb Pestbe költöz.
Ferencz gyermekei: István 1837. — Vendel 1837.

1803-ban Vág-Beszterczén laknak Miklósnak örökösei: úgymint János, Pál, Mihály, József, Tadé, György és Miklós.

---

[1]) Ferenczy és Danielik Magyar irók I. 290. — Tudományos gyüjtemény 1828-ki IV. köt. 121.

[2]) Szontagh Dániel közléséből.

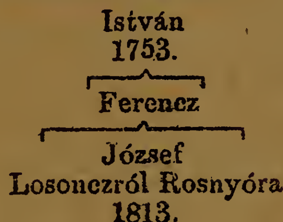
Nevezett Pálnak akkor már fiai József és Tadé. — Ugyan akkor Vág-Beszterczén székeltek Andrásnak fia János, és Józsefnek örökösei: József és György.

Végre 1837-ben Sztranszkén laknak Miklós örökösei, ugymint György már nevezett három fiával Ferenczczel, Istvánnal és Jánossal, és most nevezett Ferencznek fiai István és Vendel; továbbá Ádám egyedül. Emlitettek közül Györgynek fia István 1837-ben nagyszombati kanonok; testvére pedig János Pest megyébe költözött. Ezen utolsó összeiráskor a család férfi tagjainak száma Vág-Beszterczén már tizenhétre szaporodott [1].

Már a megnemesités után mindjárt elágazott a család Nógrád megyébe is, hol 1654-ben Kulifay Jakab és neje Szécsényi Fruzsina pinczi részjószágukat adják Kis Jánosnak s nejének Basó Zsuzsannának [2].

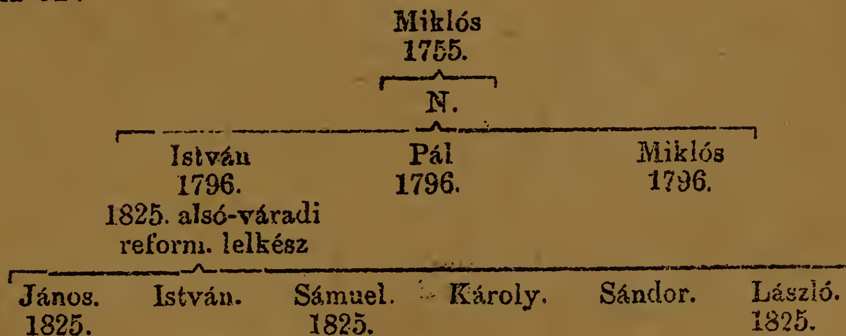
Az 1755-ki nógrádi nemesi összeirásban a birtokosok sorában találjuk Kulifay Istvánt, Miklóst és Lászlót.

Nevezett István 1753-ki april 2-án vesz ki Nógrád megyétől nemesi bizonyitványt, és ily családfát alkot:

A följebbi József 1813. jun. 15-én vesz ki Nógrád megyétől nemesi bizonyitványt, és Losonczról Rosnyóra telepedik.

Miklósnak, ki 1755-ben a nógrádi nemesség sorában áll, ivadéka ez:

István 1796-ban febr. 20-án Pál és Miklós testvérεivel együtt Nógrád megyétől nemesi bizonyitványt kap. Ugyancsak Ist-

[1]) Szontagh Dániel közléséből.

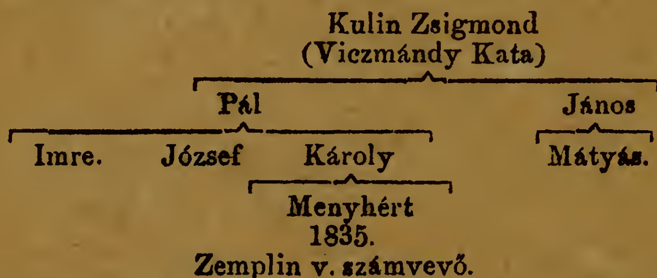
[2]) Megyei jegyzőkönyv 186. szám alatt.

ván 1825-ben julius 11-én már mint alsó-váradi reform. lelkész a táblázaton álló hat fia nevére is ujolag Nógrád megyétől nemesi bizonyitványt vesz ki.

1762-ki dec. 17-én Jánosnak fia idősb Pál, ki Felső-Vattán lakott, vett ki Nógrádtól nemességi elismervényt.

Kulin család. Szabolcs, Szatmár, Ung és Zemplin vármegyékben lakos, vagy birtokos.

Rövid családfájuk [1] következő:

E század elején Zemplin vármegyében Barancs és Kis-Ráska helységben birtokos a család [2].

Kulmer család. (Báró, von Rosenpichl.) Stajerországban Stubenberg mellett még mai is Kulm nevü hegyen állott hajdan Kulm várkastélya, melynek 1171-ben Kulmer Otto volt birtokosa, kitől e család magát származtatja [3]. 1299-ben élt Kulmer György s tárnoka volt I. Albertnak. 1389-ben Kulmer Erhard megpecsétlé rokona Herbersteiner Otto és Holleneck Erzsébet közötti házasság-levelet. 1529-ben Kulmer Albert tizenhat lóval sietett Bécs védelmére.

A család szakadatlan származási fája Kulmer Frigyestől, és ennek nejétől Falkenhaupt Annától kezdődik. Ennek utóda rosenpichli Kulmer Hermán, kinek testvére György a kihalt Obritschan család utolsó csemetéjét Obritschan Ágnest vévén nőül, örökölte e kihalt család birtokait és czimerét. Ezen fölül 1538. dec. 15-én I. Ferdinandtól engedélyt nyert Stajerországban Hohenstein várat épithetni, és véd és ostromra nézve megerősithetni. Mindezt 1589. jul. 9-én Károly osztrák főherczeg unoka-öcsesének Boldizsárnak megerősité.

Györgynek fia János-Boldizsár 1654. mart. 20. Regensburgban kelt oklevélben Rosenpichli és Hohensteini előnévvel az osztrák örökös tartományokban bárói rangra emeltetett, és általa testvé-

[1] Bossányi contra Esterházyféle perben.
[2] Szirmay C. Zemplin not. top. 236. 373.
[3] Goth. Geneal. Taschenbuch der Freyh. 1848. 211. 1857. 395.

rei és unoka testvérei Kulmer György, Bernát, Helfried és Ehrenreich is.

János-Boldizsárnak nejétől nemes Mosheim Margittól három gyermeke maradt, ugymint 1. János-András, 2. Ferdinand-András, és 3. Kristóf-András, kik által a család három fővonalra szakadt, ugymint a krajnai, horvátországi, és stajerországi vonalakra; a krajnai vonal már kialudt; a másik kettő még virágzik; minket azonban ezek közűl csak a horvátországi vonal érdekel, mint a mely magyar családokkali házasodása folytán 1791-ben Kulmer János által a törvényesen honfiusitott családok közé tartozik.

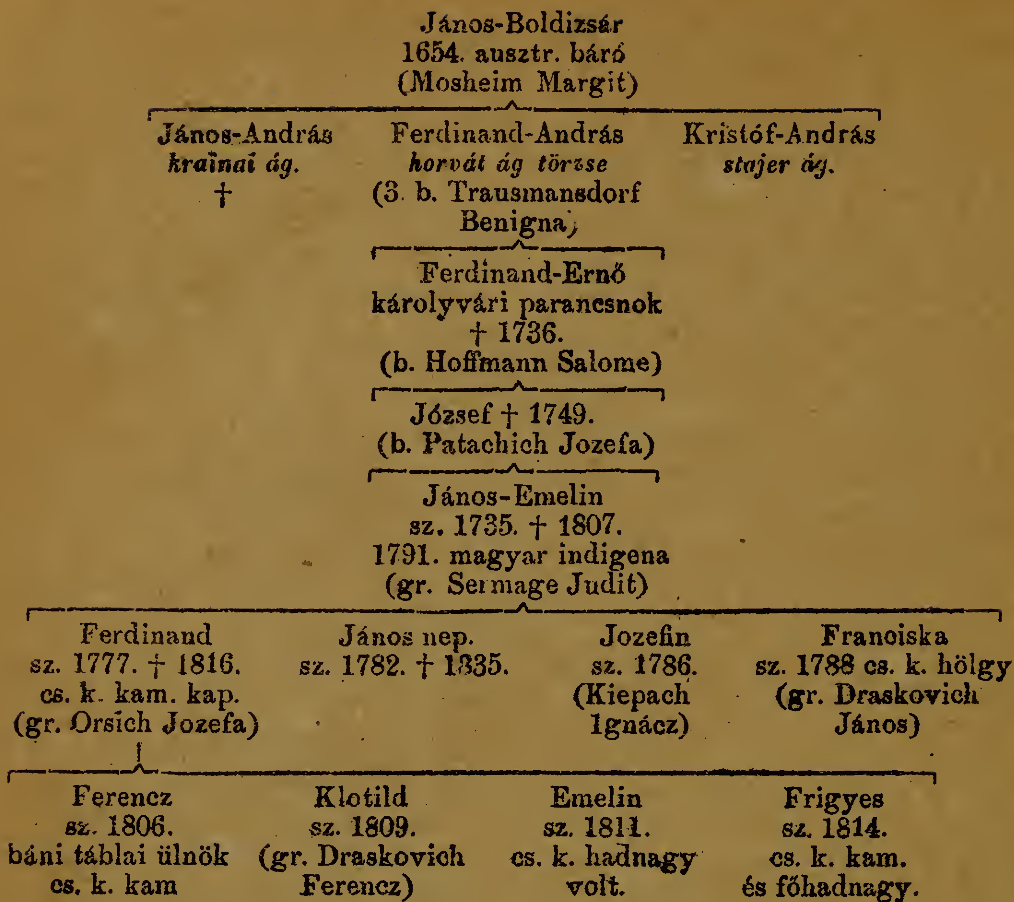
A horvátországi vonal a följebb emlitett János-Boldizsárnak fiától Ferdinand-Andrástól származik, ezen Ferdinand-Andrásnak, ki 1623. máj 20-án az alsó-ausztriai lovag családok sorába is beiktatást nyert, három neje volt 1. bergeni Fetzer Anna, 2. waldenfelsi Stängel Eleonora, 3 báró Trautmannsdorf Benigna. Ezek valamelyikétől fia Ferdinand-Ernő császári ezredes, és Horvátországban károlyvári parancsnok, meghalt 1736-ban. Neje báró streckaui Hoffmann Salome, kitől fia József meghalt 1749-ben. Ennek neje volt zajezdai báró Patachich Regina, kitől született 1735. jul. 26-án fiok János-Emelin, Janusevecz, Kastel, Sesztina, és Szamobor birtokosa, cs. kir. kamarás és őrnagy, ki 1785-ki sept. 15-én magyar honfiusitást nyert, mely az 1791-ki országgyülésen törvényesitetett [1]. 1775-ben dec. 10-én vette nőül szomszédvári gróf Sermage János-Péternek grof Draskovich Jozefától 1757. aug 14-én született leányát gr. Sermage Juditot csillag-ker. hölgyet, ki 1802. aug. 3-án halt meg. — János-Emelin pedig meghalt 1807. mart. 7-én. Gyermekei közűl

Ferdinand báró, szül. 1777. jan. 20-án cs. k. kamarás, és kapitány, meghalt 1816. mart. 13-án. Nősült 1804. mart. 17-én szlavetichi gróf Orsich Ádámnak klokochi gróf Voykffy Leonardától 1782. dec. 19-én született leányával gr. Orsich Jozefával, kitől több gyermekei közűl

Ferencz szül. 1806. febr. 3-án cs. kir. kamarás, Zágrábban a báni tábla ülnöke, és 1848-ig a magyar országgyüléseken a felső-tábla egyik ismertebb conservativ szónoka.

A család horvátországi ágazatának származási táblája János Boldizsártól kezdve következő:

[1]) 1791-ki 73. törv. czikk.

A család czimere négyfelé osztott paizs, egy közép kisebb paizszsal, mely rézutosan arany, fekete és vörös csíkolatra oszlik. Az 1-ső és 4-ik udvar rézsutosan vörös-ezüst szinűre oszlik, és benne csillag, a vörösben ezüst, és viszont. A 2- és 3-ik udvar kék, melyben sas-szárny, és kivont kardot tartó pánczélos kar látszik. A paizs fölött bárói koronán három koronás sisak, melyek közűl a középsőn egy erdei nyúl fekszik, melyet egy fölemelt szárnyú sas tép; a jobb oldali sisak koronájából ezüst-vörös szárny emelkedik ki, a bal oldali sas-szárny a kardot tartó pánczélos kar látszik. Foszladék jobbról fekete-arany-vörös, balról kék-vörös-ezüst.

Kulterer család. (Murányi.) Kulterer József 1798-ban I. Ferencz királytól nyerte czimeres nemes levelét.

Czimere vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső udvar vörös, az alsó kék; a paizs alyján zöld téren az előtérben egy szakállas, derekán és fején zöld koszorúval övedzett vadember áll, balkezét csípőire helyezve, jobb kezében pedig egy fekete nyelű görbe nyeső kést tartva. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sas-szárny között, melyek közűl a jobb oldali vizirányosan félig arany, félig vörös, a bal

oldali félig kék, félig ezüst, a paizsbelihez hasonló vad ember nyúlik fel. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-kék [1]).

A család Temes vármegyében — hol Murányban adomány utján birtokos,—hirdetteté ki nemességét. Murányi Kulterer József 1841. jul. 1-én Temes vármegyétől kivett nemesi bizonyitványát Krassó vármegyében 1842. sept. 12-én tartott közgyülésen hirdetteté ki.

Murányi Kulterer Ignácz 1845-ben Temes vármegye főszolgabirája, 1848-ban első alispánja; birtokos Murányban. Jelenleg a család Murányi nevet használ.

Kuluncsich család. Szerem vármegyei család. 1820-ban él Simon. 1825-ben József, 1844-ben József és János a szuszéki posta tulajdonosai.

Kumanovics család. Kumanovics Timoteus 1797-ben I. Ferencz király által czimeres nemes levélben nemesítetett meg.

Czimere négyfelé osztott paizs, az 1-ső és 4-ik osztály arany udvarában zöld téren zöld élőfa emelkedik, melyről vörös mérleg csüng alá. A 2- és 3-ik osztály kék udvarában fehér oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén fehér oroszlán nől ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék [2]).

Kumnisey család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családai sorába számitatik [3]).

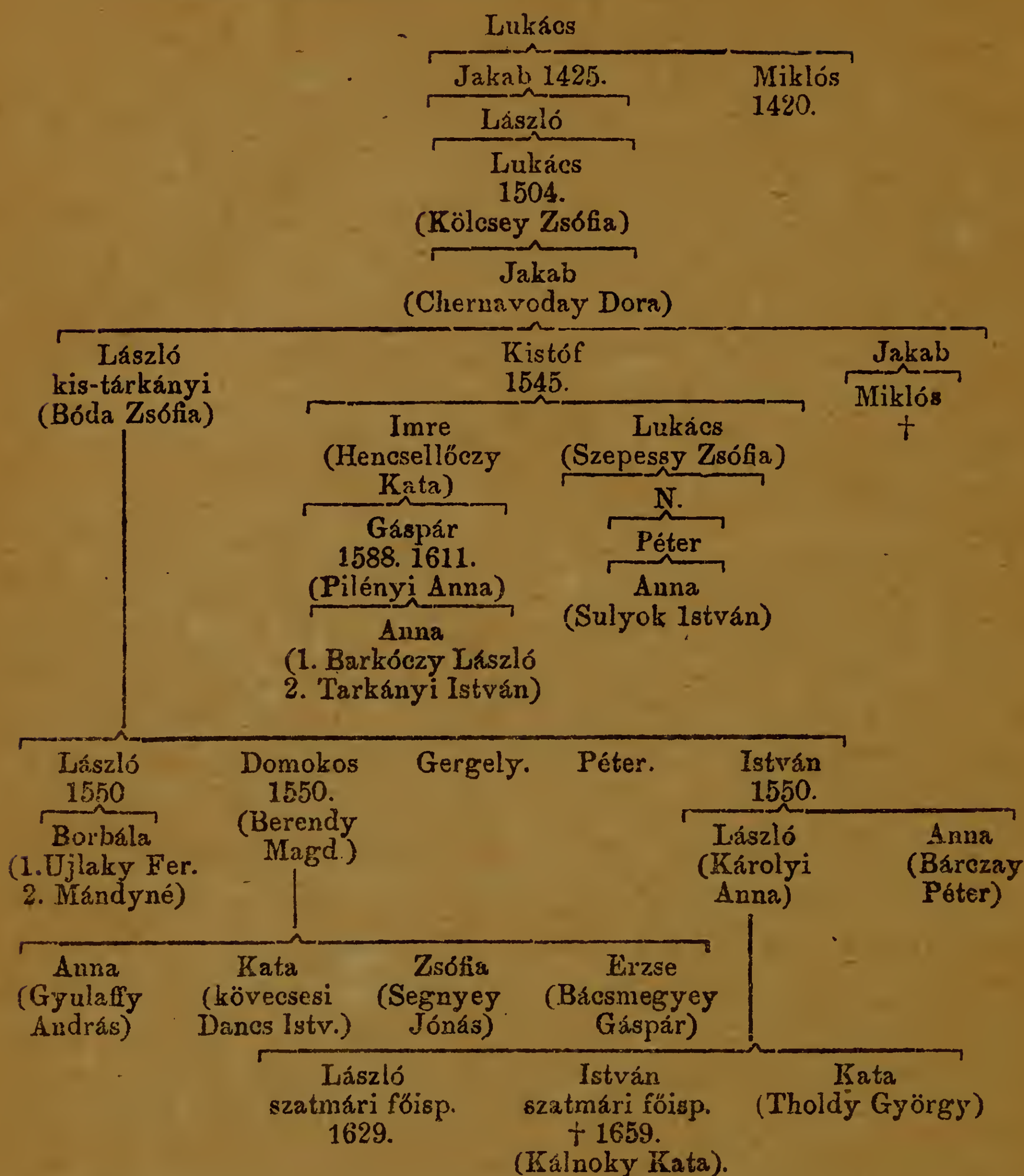
Kún család. (Rosályi †.) Szatmár vármegyének kihalt ősrégi családa, mely azon megyei Rosály helységnek már a XIII. század végén birtokában volt, és innen vevé előnevét is. Ismert törzse Kún, (Kun de Rosály Comes) 1291-ben élt, és ennek nevétől nyerte a család a Kun nevet.

Nevezett rosályi Kún comes 1291-ben a váradi káptalan előtt kötelezé magát, hogy a Kaplonyi nemtől szerzett Bere nevü földjét eladás esetében csak az ezen nemből származó Urdung Simon fiainak, és rokonainak fogja eladni [4]).

Ennek utóda rosályi Kún Lukács mester, 1394-ben a nikápolyi szerencsétlen ütközet előtt a budai országgyülés által a segedelem-pénznek Ung, Bereg és Ugocsa vármegyében beszedésével bizatott meg.

[1]) Adami Scuta gentil. tom. V.
[2]) Ugyanott.
[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 114.
[4]) Szirmay Szatmár várm. II. 24.

A családfa kihalásig következőleg [1]) jő le:

A családfa élén álló rosályi Kún Jakab, testvérével Miklóssal birtak 1425-ben Csahólczon is, melynek ez évben határa járatott [2]).

Rosálynak már 1445-ben is a Kún család csak felét birá, felét a kusali Jakchy család nyeré. 1524-ben ismét egyik felét bélteki Drágffy János kérte föl [3]).

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 275. stb., de összetéve a Gyulaffy regestrummal a nzti muzeumban és Décsey Miklós közleményével. Minthogy Szirmaynál egy helyütt a származási-fa el van hibázva.

[2]) Szirmay id. h. 248. 250. Ez időtájról (1416-ról) oklevél van e családról Fejér Cod. dipl. tom. X. vol. V. p. 677.

[3]) Szirmay Szatmár várm. II. 272.

1420-ban Lukácsnak fia Miklós és Jakab Gyüre helységet Breda asszonytól Attyay Tibának leányától elfoglaltak [1].

1520-ban Péter, Pál és János Kis- és Nagy-Arbát kapják kir. adományban [2]. Nevezett Pál 1526-ban a mohácsi ütközet után a Budáról futóknak hajókra rakott kincseit fosztogatá [3].

1550-ben Domokos, Gergely, Péter, László és István testvérek, továbbá Imre és Miklós uj adományt vittek János-Zsigmondtól rosályi és egyéb birtokaikra.

1555-ben László, Imre, Miklós, János, Domokos és Péter a rosályi uradalomhoz tartozó Kis- és Nagy-Szekerest felkérték, és e helységben a templomban volt sirboltjok, melynek homlokán — mint Szirmay irja — most is látható a Kún nemesség czimere [4]. Ugyan ez évben — miután a bélteki Drágffy család is kihalt, — a Kún nemzetség a Rosály és a hozzá tartozó uradalmakba be is iktattatott.

1602-ben Gáspár és László Bechky Györgygyel kölcsönös egyességre léptek, hogy javaikban jobbágyaik vámot ne fizessenek.

Kún Gáspár, ki 1588-ban élt [5], 1611-ben nov. 26-án Gálfi nótáján Marmaros megyében nyert jószágokat [6].

László (Lászlónak Károlyi Annától fia) 1629-ben Szatmár vármegye főispánja, és Szatmár vár főkapitánja volt [7]. Ennek halálával öcscse István lett 1647-ben főispán, ki 1659-ben halt meg férfi-maradék nélkül. Mint végrendelete is mutatja — az egész Kún család buzgó reform. vallású volt Nevezett István nejének szépen hagyományozott, azonban ha vallását változtatná, kitagadja mindenből. A rosályi eklezsiának alapitványt tett, ezen kivül a papnak nem csak évenkénti élelméről, de illő posztó ruházatáról is gondoskodott stb.

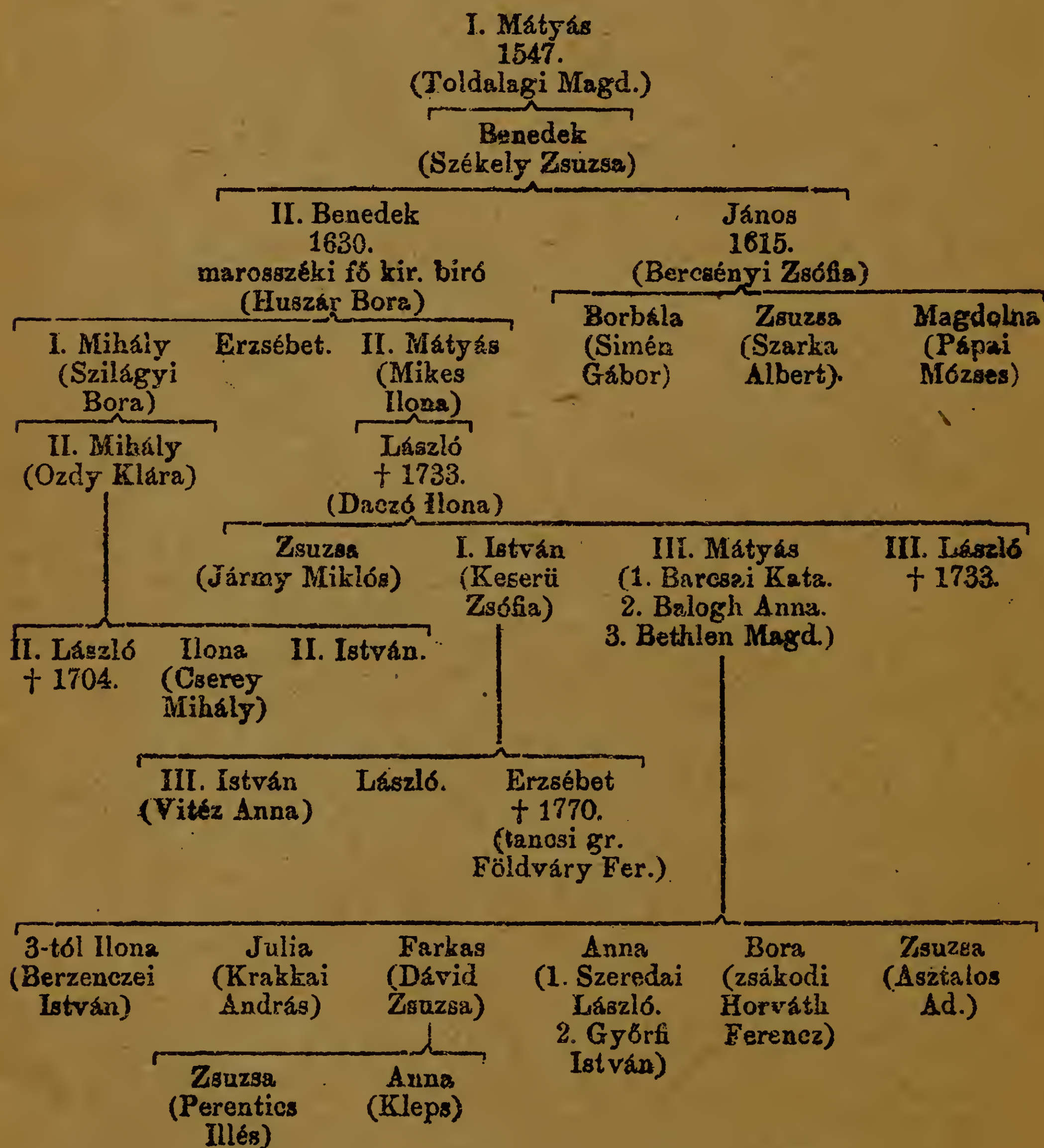
A rosályi Kún családnak birtokai a legnagyobb részben Szatmár megyében feküdt, de ezenkivül kiterjedt Mármaros, Ugocsa, Bereg, Bihar és Közép-Szolnok megyékre is.

---

[1] Szirmay Szatmár várm. II. 95.
[2] Ugyanott 236.
[3] Jászay Pál, A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 12.
[4] Szirmay id. h. 246.
[5] Tudománytár 1838 III. köt. 331.
[6] Gr. Kemény Jos. Notitia Cap. Albensis p. 239.
[7] Szirmay id. h. I. 109. — Szatmár vár főkapitánya már 1620-ban is. Ms. Musaei lat. nro 2340. pag. 27.

A család leányági utódaik és pedig a Gáspár és János ágán a következő családok: Ujhelyi, Tárkányi, Megyery, Orosz, Barkóczy, Sóvári, Soos, Vitéz, Bay. — Idősb László ágán: gr. Barkóczy, Petky Rhédey, Vay és Ibrányi családok. Domokos ágán Gyulaffy, farkasfalvi Farkas, Dancs, Vasally, és Szunyogh családok; végre az István ágán lekesei Sulyok, Tholdy, és Pongrácz család [1]).

Kún család. (Káli †.) Erdélyi székely eredetű család. Ismert törzse Mátyás 1547-ben él, neje gáldtői Toldalaghi Magdolna volt. Családfájuk [2]) enyésztökig igy alakult:

---

[1]) 1659-ki 117. törv. czikk.

[2]) Kővári L. Erdély nev. csal. 167.

I. Mátyásnak unokája II. Benedek Marosszékben — a család főfészkében — fő királybiró volt.

II. Mihálynak fia László Enyed pusztításakor a Rákóczy forradalomban veszett el 1704-ben [1]). Ugyan ez időtájban

III. Mátyás marosszéki al-királybiró volt [2]).

II. Istvánnak borosjenői Keserü Zsófiától született leánya Erzsébet tancsi gróf Földváry Ferencz neje meghalt 1770-ben [3]), a midőn fölötte többen mondának halotti beszédeket, ezek egyikében (a Vöröstói Györgyében) közlött adatok szerint Erzsébet igy származik le: Kún Mátyásnak Zacharias Zsuzsannától [4]) fia volt Kún László marosszéki fő királybiró, ennek zabolai Mikes Ilonától [5]) fia István, ki egy magyar ezred ezredese volt [6]), és borosjenői Keserü Zsófiától nemzé Kún Erzsébetet Földváry Ferencznét.

III. Mátyás ellen 1720-ban az országgyülésen panasz emeltetett, hogy Marosszékben káli birtokában a helv. hitvallásuak egyházát önhatalmulag elfoglalta.

A család fi-ágban e századig — mint kihalásaig jöve le; szép birtokait a leány-ágak örökl{é}k.

Kún család. (Osdolai, gróf.) Erdély egyik nevezetesb székely eredetű családa, mely Háromszék egyik falujáról Osdaláról irja előnevét.

A családfát Kún Antal kezdi meg, ki 1506-ban az agyagfalvi gyülésen Kézdi szék részéről jelent meg [7]). Tőle következőleg származott le a család: [8])

---

[1]) Cserei Mih. Hist. 335.

[2]) Ugyanott 366.

[3]) L. Vöröstói Györgynek fölötte mondott „Titkos úta" czimű gyászbeszédét. Nyomt. 1771. 4-r.

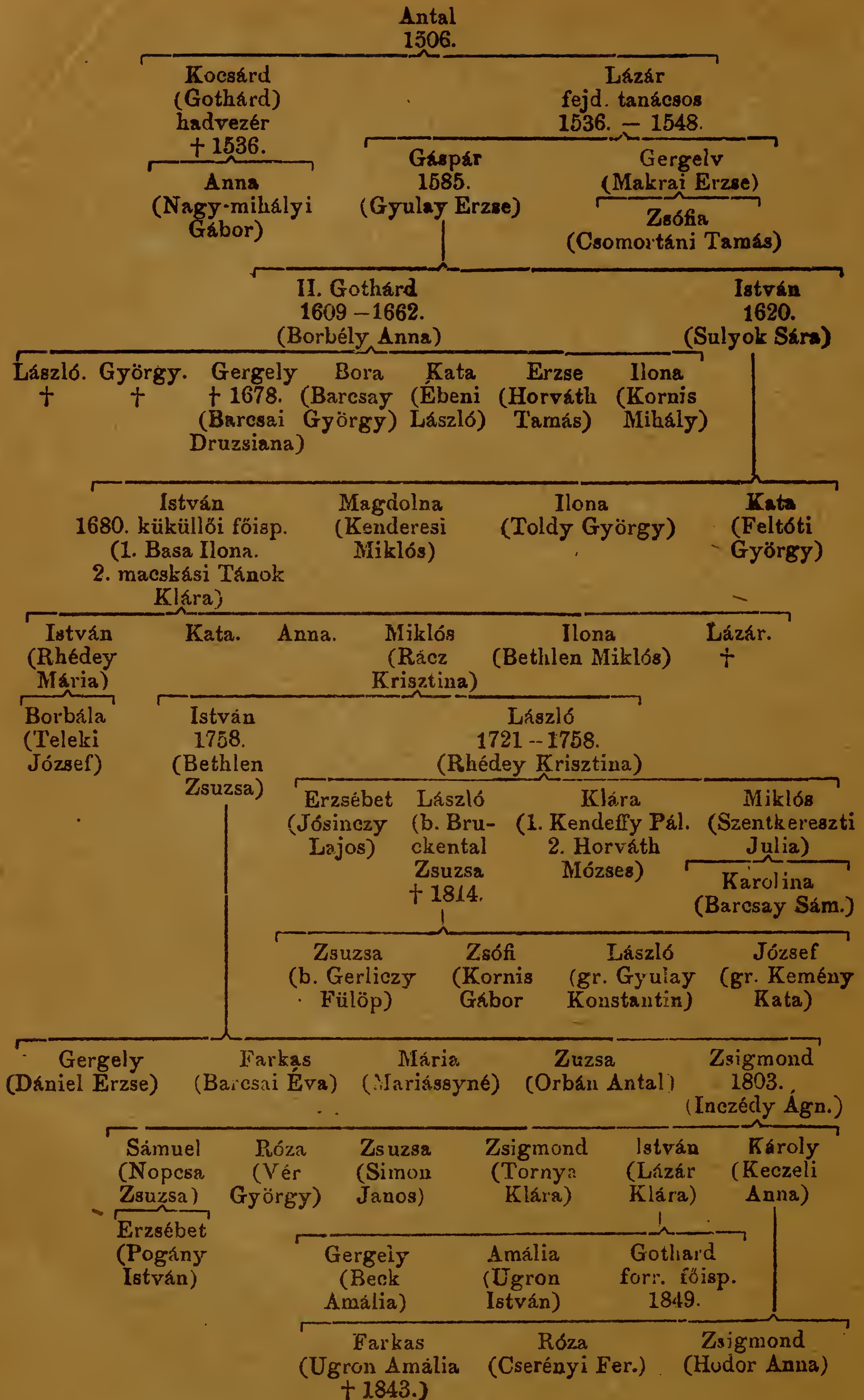
[4]) Itt a Kővári szerint közlött családfán tehát Mátyásnak nejéül hibásan áll Mikes Ilona; minthogy Zacharias Zsuzsa volt, Vöröstói szerint Zacharias Zsigmondnak leánya, Hodor közlése szerint e Zacharias, Torday Zachariás volt.

[5]) Mátyás fiának Lászlónak a családfán hibásan áll tehát nejéül Daczó Ilona, holott ezen Lászlónak volt neje Mikes Ilona. — Valószinű, hogy László sem 1733-ban halt meg, de sokkal előbb.

[6]) Valószinűleg ez azon István, ki Kővári szerint 1711-ben máj. 26-án a szatmári békét aláirá. — És bizonyosan ő azon István is, ki Dobokán lakott, és mint az unitáriusok fő-gondnoka halt meg 1736-ban, mert Erzsébet is Dobokán halt meg.

[7]) Kállay Székely nemzet 261.

[8]) Kőváry id. h. 166.

Antal
1506.
Kocsárd
(Gothárd)
hadvezér
† 1536.
Lázár
fejd. tanácsos
1536. – 1548.
Anna
(Nagy-mihályi
Gábor)
Gáspár
1585.
(Gyulay Erzse)
Gergely
(Makrai Erzse)
Zsófia
(Csomortáni Tamás)
II. Gothárd
1609 – 1662.
(Borbély Anna)
István
1620.
(Sulyok Sára)
László.
†
György.
†
Gergely
† 1678.
(Barcsai
Druzsiana)
Bora
(Barcsay
György)
Kata
(Ébeni
László)
Erzse
(Horváth
Tamás)
Ilona
(Kornis
Mihály)
István
1680. küküllői főisp.
(1. Basa Ilona.
2. macskási Tánok
Klára)
Magdolna
(Kenderesi
Miklós)
Ilona
(Toldy György)
Kata
(Feltóti
György)
István
(Rhédey
Mária)
Kata.
Anna.
Miklós
(Rácz
Krisztina)
Ilona
(Bethlen Miklós)
Lázár.
†
Borbála
(Teleki
József)
István
1758.
(Bethlen
Zsuzsa)
László
1721 – 1758.
(Rhédey Krisztina)
Erzsébet
(Jósinczy
Lajos)
László
(b. Bru-
ckental
Zsuzsa
† 1814.
Klára
(1. Kendeffy Pál.
2. Horváth
Mózses)
Miklós
(Szentkereszti
Julia)
Karolina
(Barcsay Sám.)
Zsuzsa
(b. Gerliczy
Fülöp)
Zsófi
(Kornis
Gábor
László
(gr. Gyulay
Konstantin)
József
(gr. Kemény
Kata)
Gergely
(Dániel Erzse)
Farkas
(Barcsai Éva)
Mária
(Mariássyné)
Zuzsa
(Orbán Antal)
Zsigmond
1803.
(Inczédy Ágn.)
Sámuel
(Nopcsa
Zsuzsa)
Róza
(Vér
György)
Zsuzsa
(Simon
Janos)
Zsigmond
(Tornya
Klára)
István
(Lázár
Klára)
Károly
(Keczeli
Anna)
Erzsébet
(Pogány
István)
Gergely
(Beck
Amália)
Amália
(Ugron
István)
Gothard
forr. főisp.
1849.
Farkas
(Ugron Amália
† 1843.)
Róza
(Cserényi Fer.)
Zsigmond
(Hodor Anna)

A családfa törzsének Antalnak fia Kocsárd (vagy németesen Gothárd) 1528-ban már Szapolyay részén Ferdinand ellen csatáz, utóbb budai kapitány. 1531-ben a meleg fürdőjéről ismeretes Al-gyógyot kapta Szapolyaytól [1]. 1534-ben fővezér lesz; és részt vesz Gritti bukásán. 1536-ban elesett Szatmárnál [2]. Egy leánya maradt Anna Nagy-Mihályi Gáborné.

Testvére Lázár 1548-ban a székelyek részéről Martinuzzi mellé a tordai gyülésen tanács urnak rendeltetik ki. 1551-ben Ferdinand Hunyad megyei birtokait koboztatja el, és adja malomvizi Kenderessy Jánosnak inscriptioban. Egyik fia Gáspár, ismét megkapá Algyógyot 18 faluval együtt [3]. 1603-ban fiával Istvánnal Bethlen Gábor vezénylete alatt kimenekül [4] Utóbb visszatér, és Bocskai alatt fényes szolgálatokat tesz [5].

Gáspárnak másik fia II. Gothárd I. Rákóczy alatt egy vigyázatlan szaváért birtok-kobzást szenved, és fogságot, melyben elhal [6].

Istvánnak Sulyok Sárától fia István 1666. Hunyad vármegyei [7], utóbb küküllői főispán. A gyógyi fürdőt 1680-ban Apaffynénak engedé. Apaffynak kedves embere és híve [8].

Istvánnak Bethlen Zsuzsannától fiai Zsigmond, Farkas, Gergely, és Lászlónak Rhédey Krisztinától fia Miklós 1763-ban báróságra [9], utóbb grófságra emeltettek.

A család levéltárát a Hóra-világ elpusztítá, ez okból 1791-ben az országgyüléstől adomány-leveleik ujbóli kiadását kérték.

A legutóbbi nemzedék közül Gothárd forradalmi főispán volt.

Nincs a táblán osdolai Kun Katalin, löwenthali Schaller Sámuel neje.

---

[1] Kővári Erdély tört. III. 33.
[2] Magyar tört. emlékek. Okmánytár III. 39. Budai Fer. Hist. lex. 498.
[3] Benkő és Dobai, Kállay szerint Székely nemz. 261. lap, hol budai Commendansnak is iratik tévedésből.
[4] Bethlen Wolph. V. 467.
[5] Ugyanott VI. 133. 268. 181.
[6] Kállay Székely nemz. 262.
[7] Ugyanott 262. — Egyszersmind (1675.) zarándi főispán is.
[8] Cserey Mih. Hist. 6.
[9] Adami Ms. Musaei quart. lat. nro 182.

Kun család. (Csapói †.) E család eldődei Mikola [1]) szerint Magyarországból a lugosi és karánsebesi bánságból huzódtak Erdélybe, hol jó házasságokat téve, szép birtokokhoz jutottak.

Kun Dániel 1619. aug. 20-án jószágokat nyert Bethlen Gábortól Lupa Márton, Mihály, másként Gecző magvaszakadtán. Fia Kun Gábor 1633—1643 ig hosszas pert folytat az adományba nyert birtok végett a Gecző utódokkal [2]).

Másik Kún Dánielnek fiai Zsigmond 1731-ben itélőmester, testvére László Küküllő vármegye főszolgabirája. Zsigmondnak leányait b. Jósikáck vivék nőül.

Kun család. (Taplóczai †) Még egy régi kihalt Kún nevü családunk volt, mely a Bebek családdal egy törzsből eredt, és a XIV második felében már kihalt.

E munka I. köt. 257. lapján látható a Bebek család nemzékrende Benedeknek egyik fia Miklós, ki taplóczai Kún nak neveztetett, ettől igy jő le néhány izen a család: [3])

Benedek
Miklos — stb.
Kún de Tapolcza
Jakab. 1336. — Miklós 1330 — László. — Akus. 1368. — György. 1363 — Péter. 1378. — Domokos. 1350.
(Akus:) Mihály. 1376.

Kún család. Kun nevü nemes családot találunk Szabolcs, Vas, Veszprém, Nógrád s több megyékben. Sőt hajdán Tolna megyében is virágzott, 1431-ben Kun János Tolna megyei alispán volt [4]).

Egy Kún család 1636-ki május 12-én nemesitetett meg Kún János és Benedek személyében II. Ferdinand király által, [5]) és czimeres nemes levelét 1637-ben Komárom megyében hirdetteté ki.

Nevezett Jánosnak utódai a következő három testvérek, kiktől ily leszármazás ered:

Kún N.
Pál — György 1829 Bogyesti jegyző — János.
(Pál:) István 1828.
(György:) Sandor Szirákon tisztartó 1830.

[1]) Mikola Lad. Historia geneal. Transylvanica p. 55., hól az osdolai, csapói és káli Kún családok egy nemzetségnek iratnak. Benkő még a rosályi Kún családot is ezekkel egy törzsűnek állitja.

[2]) Kallay, Székely nemz. 261.

[3]) Wagner Tab. geneal. t. XIV.

[4]) Fejer Cod. Diplom. tom. X. vol. VII. p. 412.

[5]) Zala vármegye levéltárában van az eredeti armalis.

A táblázaton állók közűl István 1828. febr. 4-én Pest vármegyétől, — György Bogyest helység jegyzője ugyanazon megyétől 1829. jun. 19-én vett ki nemességéről bizonyitványt. Ez utóbbinak fia Sándor Szirákon gróf Telekiek tisztartója 1830-ban Nógrád megyében hirdetteté ki nemességét [1].

Kún család. Dunántúl Fejér vármegyében Csákváron lakott a mult század másik felében Kún András, ki 1779-ben nevezett vármegye előtt igazolá nemességét, miután nagybátyjai Kún János, György és Gergely 1762. mart. 23-án Nógrád megyétől nyertek nemesi bizonyitvány által minden kétségen kivül való nemesekül is mertettek, ezeknek pedig testvére volt Kún András, kinek fia a mar emlitett 1779-ben élt másik K. András [2].

Veszprém megyében Kún József 1848-ban másod alispán volt.

Kún család. Kún Péter 1759-ben M.-Terézia királyasszony által nemesitetett meg [3].

Czimere függőlegesen kétfele osztott paizs, a jobb oldali rész kék, a bal oldali rész vörös, a paizs alyján vörös bélésü arany korona van, mellyen pánczélos kar könyököl, arany markolatú kivont kardot tartva, a kard hegyén levágott vérző törökfej látszik. A paizs fölötti sisak koronája fölött két szétterjesztett fekete sas-szárny között arany csillag ragyog. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kún család. Kún Imre 1764-ben Mária-Terézia királyasszonytól nyerte czimeres nemes levelét [4].

Czimere a paizs ezüst udvarában zöld téren ágaskodó pejlovon zöld lótakaró fölött ülő magyar huszár, sárga csizmában, vörös nadrágban, zöld dolmányban, és zöld prémes mentében, fején prémes kalpag van, melynek zöld teteje lefityeg; derekát sárga öv fedi; jobb kezével kivont kardja hegyén levágott törökfejet tart. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kard hegyén levágott törökfejet tartva. Foszladék jobbról ezüst-zöld, balról arany-vörös.

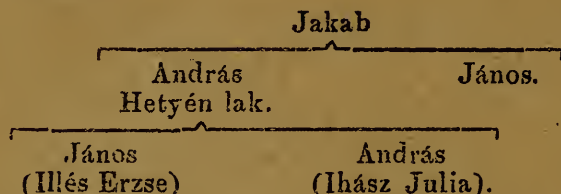
Kún család. Trencsin vármegyében 1666-ban Beczkón székelt Kún nevü család azon megyei nemesi lajstromok szerint [5].

---

[1] Megyei jegyzőkönyv 630. sz. alatt.
[2] Fejér várm. Protocol.
[3] Collect. Herald. nro 15.
[4] Ugyanott, nro 232.
[5] Szontagh Dán. közlése szerint.

Kuneradszky család. Ez elnevezése Trencsin megyében a Gyurcsánszky család egyik ágazatának. *L. Gyurcsánszky család a Pótlék-köt.*

Kunoss család. Vasmegyei család. Származási fájuk néhány izen következő:

A családból származott az iró Kunoss Endre is, ki Vas megyében szül. 1810-ben. Meghalt Pesten 1843-ban. Költeményei „Dalfüzér“ 1840. és „Versei“ 1843. czim alatt jelentek meg. Irt egyebet is.

Kunsch család. Abauj vármegyei család. Kunsch Gábor 1838. 1846-ban azon megye aljegyzője volt.

Kup család. A czimeres nemes levelet Kup András a XVII. században nyeré; ennek fia volt idősb Kup János, ennek István, ennek fia ismét István, ennek fia János Tabajdon lakos, 1769. jul. 21-én igazolá nemességét Fejér vármegyében [1]).

Kupacs család. Gömör vármegye czimerleveles családai sorában áll [2]).

Kupcso család. (Nemes-Dedinai †.) Árva vármegye kihalt régi családa, a Zsuffa, Reviczky, Kangyerka és Buday családokkal Nemes-Dedina egyfelében comportionatus, másik felében a Dedinszky család lévén törzs-birtokos. — Ezen birtokhoz e családoknak még őseik Wodur és Lodan 1355-ben I. Lajos király adománya folytán jutottak. A Kupcsoféle birtok része már is egészben a Zsuffa családra névszerint ennek azon ágára, mely Kubovics név alatt ismeretes, — jutott. 1630-ban a nevezett comportionatus családok jog-egyenlőségi igénynyel lépvén fel Árva megye előtt, ennek következtében a Nemes-Dedina felől kelt adományos és határjárási okmányokat a Reviczky és Zsuffa családok hiteles másolatban kiadák a Kupcso és Burián családoknak 1631-ben. — Jelenleg Árva megyében a Kupcso családra csak hirből emlékeznek [3]).

---

[1]) Fejér várm. jegyzőkönyve.

[2]) Bartholomaeides C. Gömör p. 145.

[3]) Szontagh Dán. közléséből.

Kupecz család 1692. jan. 17-én kelt czimeres levélben I. Leopold király által nemesitetett meg, és czimeres levelük Nógrád megyében hirdettetett ki. E nemes levelet 1734-ben Kupecz András, György és Jakab nemességük igazolására előmutaták [1].

Már 1755-ben e családot a Nógrád megyei nemesi lajstromban nem találjuk.

Kupritz család. Lakhelye Veszprém vármegye, hol Kupricz Imre 1843-ban alszolgabiró volt.

Kuryn család. Trencsin vármegyében 1666-ban a nemesi lajstromban áll neve. 1720-ban Halácson lakott Kuryn György [2].

Kurtakeszy család. Kihalt család. 1485-ben éltek közűlök Osváld, György, Mátyás, Benedek és Rupert [3])

Kuskóczy család. Kihalt a XVII. században. A XVI. században élt Kuskóczy Bálint, kinek Benke Katalintól fia ismét Bálint, ennek leánya Dorottya Klobusiczky Andrásné, kiben a Kuskóczy család kihalt.

Kusnyer család. Kusnyer Gáspár 1660-ban Trencsin megyében hirdetteté ki nemességét [4].

Kussenich család. Horvátországi család. Kussenich Tadé 1810. 1815-ben a magyar kir. udvari kanczellariánál tanácsos és titkár, 1820-ban szent István rend kanczellárja, és kanczellariai referendarius, 1825-ben a sz. István rend kincstárnoka; 1844-ben sz István rend kis keresztese, kanczellariai tanácsos.

Kussevich család. Horvátországi család. Közűlök József cs. kir. tanácsos, 1810. 1825-ben a báni tábla ülnöke és itélőmester, 1844-ben a kanczellarián ref. tanácsos.

Aurel 1844-ben Horvátország levéltárnoka.

Szamobori Kussevich László 1844-ben tábornok és dandárnok, tán szintén e családhoz tartozik.

Kussinszky család. 1687-ben Kussinszky Ignácz a 29. törv. czikknél fogva magyarországi honfiusitást nyert.

Kustos család. (F.-csernátoni.) Kraszna és Középszolnok megyékben van lakhelye. Dániel ügyvéd Krasznában 1836. körül. Középszolnokban N.-Dersidán birtokosok Dániel és nővérei Zsuzsi,

---

[1]) Protocol. C. Neograd.

[2]) Szontagh Dániel közlése szerint.

[3]) Gr. Teleki Hunyadiak kora XII. 281.

[4]) Szontagh Dániel közl.

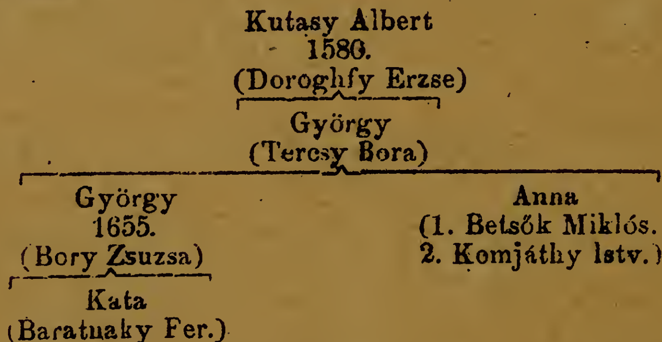
Ágnes, Teréz és Eszter, Kraszna megyében Sződemeteren Miklós és Lajos.

Kusztondy család. Zemplin vármegye czimerleveles családainak egyike [1].

Kuszy család. (Másképp Perák.) Trencsin vármegyében 1728-ban Nemes-Podhragyon lakozott a nemesi lajstromok szerint [2].

Kutasy család. A lapsai Kutasi (Kwthasi) család már 1479-ben virágzott Gömör vármegyében, a midőn közűlök János és Benedek éltek [3].

Nógrád megyében is van Kutas nevü puszta; és e megyében szintén találunk Kutasy nevü családot. Már 1556-ban eléfordul Kutasy István; ennek tán fia Kutasy Albert, ki 1580-ban élt, és ily családfát alkotott: [4])

Györgyben ezen ágazat kihalt fi-ágon; és 1700-ban Kutasy György magvaszakadtán ennek Gedén volt curiájába Császár István adomány utján iktattatott be, de ellentmondás történt [5].

Talán e család ősei közűl volt azon Kutasy Lukács, ki 1495-ben a kalocsai érsek vára Baricsnak kapitánya [6], 1505-ben pedig a rákosi országgyülésen Csanád vármegyének követe [7], 1518-ban pedig a kir. tanács ülnöke volt [8].

Tán szintén e családból eredt Kutasy János is, előbb pécsi, 1592-ben győri püspök, és udv. kanczellár, 1597-ki jan. 22-től esztergami érsek és m. kir. helytartó. Meghalt 1601. sept. 16-án [9].

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 114.
[2]) Szontagh Dán. közl.
[3]) Gr. Teleki, Hunyadiak kora XII. 103.
[4]) Oklevél után.
[5]) Sz.-benedeki Convent, Capsa G., Fasc. II. nro 4.
[6]) Katona Hist. critic. XVII. p. 771.
[7]) Jászay P. Magyar nemzet napjai a mohácsi vész után. 158.
[8]) 1518-ki 39. törv. cz.
[9]) L. jellemrajzához adatokat Tudománytár 1838. III. köt. 298. s k. lap.

Kutasy nevü család jelenleg is él. E század elején Kutasy János birtokos Ugocsa megyében Péterfalván [1]).

Esztergam megyében Kutasy Károly 1836-ban főszolgabiró volt.

Kuthy család. Gömör, Zala, és Bihar megyében él ily nevü család. Bihar megyében Kuthy Károly 1845-ben alpénztárnok volt.

Hont megyében 1652—1684-ben élt Kuthy János, kinek neje Kajaly Ilona volt.

Trencsin vármegyében Kúthy György 1721-ben mint beczkói, 1728-ban mint Velcsiczén lakó iratott a nemesi lajstomba.

Kúti család. (Uzoni) Háromszéki székely család, közűlök Kúti Péter 1815-ben háromszéki dulló.

Kutkutatyi család. Kutkutatyi Demeter 1794-ben I. Ferencz királytól nyerte czimeres nemeslevelét.

Czimere négyfelé osztott paizs, az 1-ső osztály kék udvarában zöld téren egy arany kút van, a kút tetején kettős kereszt; a 2- és 3-ik osztály vörös udvarában ezüst oroszlán ágaskodik, kivont kardot tartva; a 4-ik osztály ezüst udvarában egy magas szőlőhegy, piros szőlőkkel megrakva, fölötte aranynap, és ezüst félhold látható A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között szintén fehér oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [2]).

Kutrovics család. Kutrovics József 1792-ben nyerte czimeres nemes levelét.

Czimere négy részre osztott paizs, az 1-ső és 4-ik udvar arany, a 2- és 3-ik ezüst; a paizs alyján zöld téren az előtérben egy magyar ruhás férfiu áll, sárga csizmában, vörös nadrágban, kék dolmány és mentében, aranyra, fején prémes vörös föveg, oldalán kard lóg, jobb kezében egy fürt vörös szőlőt tart, balkezével buzakévét szorít oldalához. A paizsfölötti sisak koronájából öt strucztoll emelkedik föl, ugymint kék, arany, vörös, fehér, és kék. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [3]).

Kutrovics Antal 1845-ben Soprony megye alszolgabirája volt

Kutschersfeld család. Kutschersfeld Podevinus 1760-ban már a magyar királyi kamaránál tanácsos, és az óvári kincstári

---

[1]) Szirmay C. Ugocsa p. 125.

[2]) Adami Scuta gentil. tom. V.

[3]) Ugyanott.

uradalom igazgatója, 1763-ban M.-Terézia király-asszony által czimeres nemességre emeltetett [1]).

Czimere vizszintesen háromfelé osztott paizs, a legfelső kék osztályban három arany csillag ragyog, a közepső osztály ezüst, az alsó vörös szinű, e két utóbbiban egy dúslevelezetü borostyán ág nyúlik szét, ugy hogy levelei az ezüst udvarban zöldek, a vörös udvarban pedig fehérek. A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobb oldaliból két kiterjesztett fekete sas-szárny között három kinyílt fehér rózsa, arany szalaggal összekötve látható, a másik sisak koronájából pánczélos kar nyúlik ki, arany markolatú pallost tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kutsera család. Báró Kutsera János az 1827. országgyülésen a 40. törv. czikknél fogva honositatott.

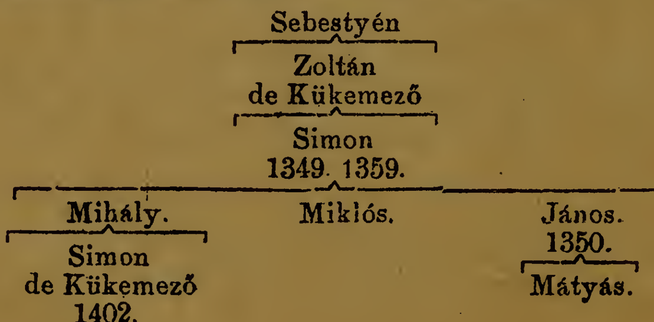
Kuzel család. Trencsin megyében Adamóczon székelt 1688-ban ily nevü család azon megyei nemesi lajstromok szerint.

Kuzmicz család. Ismeretes közűlök azon závadkai Kuzmicz György, a ki 1483-ban Litteratus de Petrovicza részére Trencsin megyében történt beiktatásnál mint szomszéd birtokos emlitetik [2]).

Kükemezey család. (Kükemezei.) Sáros vármegye legrégiebb családainak egyike, eredetét a XIII. században Visibortól veszi, és igy a Bagossy, Bánó, Kálnássy családokkal egy törzsből ered, mint ezt legutóbb a Kálnássy családnál ezen kötet 49. lapján kimutattam.

Nevezett Visibornak Sebestyén nevü fiától ered a mai napig is élő Kükemezey család, azonban családfáját csak a XV. század közepéig láthatjuk a következő táblázaton, és igy (sajnos), hogy adatok hiányában a legutóbbi időkig nem közölhetjük.

Sebestyéntől igy folyik egy ideig a nemzékrend: [3])

[1]) Collect. Herald nro 38.
[2]) Szontagh D. közléséből.
[3]) Wagner Mss. tom. LXX.

A család több tagja birtokos jelenleg is Sáros vármegyében Kükemezőn, igy Kükemezey Boldizsár, Anna, Erzsébet stb.

Kükemezey Péter örökösei birnak Bobafalu, T.-Hermány, K.-Pálvágás, Pétervágás helységekben.

Kükemezey Anna Dukafalván, Tapoly-Lucskán, és Kükemezőn.

Kükemezey Erzsébet ugyanott és Zsalmányban.

Kükemezey Boldizsár Kükemezőn, T.-Lucskán és Dukafalván.

Kükemezey Mihály 1838-ban al-, 1846-ban főszolgabirája volt Sáros vármegyének.

Kükemezey István ugyan azon megyének 1846-ban alszolgabirája volt.

A családnak egyik tagja Kükemezey Mihály Sáros vármegyéből Trencsin vármegyébe költözvén, 1802. april 9-én vett ki Sáros megyétől nemesi bizonyitványt, melyet Trencsinben 1804. octob. 22-én hirdettetett ki.

Külley család. Külley Mihály 1712-ben III. Károly király által nemesitetett meg [1].

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló, kettős farkú koronás oroszlán, első lábaival egy kiterjesztett sárga zászlót tartva, mellyen kétfejű fekete sas látható. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

E családból Külley János már 1810-ben veszprémi kanonok, nagyprépost, 1844-ben pedig már pristinei czimzetes püspök.

A család lakhelye Zala vármegye, hol Külley József 1844-ben gyámsági szolgabiró volt.

Künstler család. Künstler Vincze 1791-ben II. Leopold király által nemesitetett meg.

Czimere négyfelé osztott paizs, az 1-ső osztály kék udvarában zöld halmon lángoló tüzből kiemelkedő fehér főniksz madár, a 2-ik osztály vörös udvarában zöld téren álló koronás arany oszlop, zöld repkénynyel körül folyva; a 3-ik osztály zöld udvarában magas sziklárol az udvar bal szögletében ragyogó nap felé kigyó kúszik; a 4-ik osztály arany udvarában kékes tóban fehér hattyu úszik. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között szarvas emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös [2].

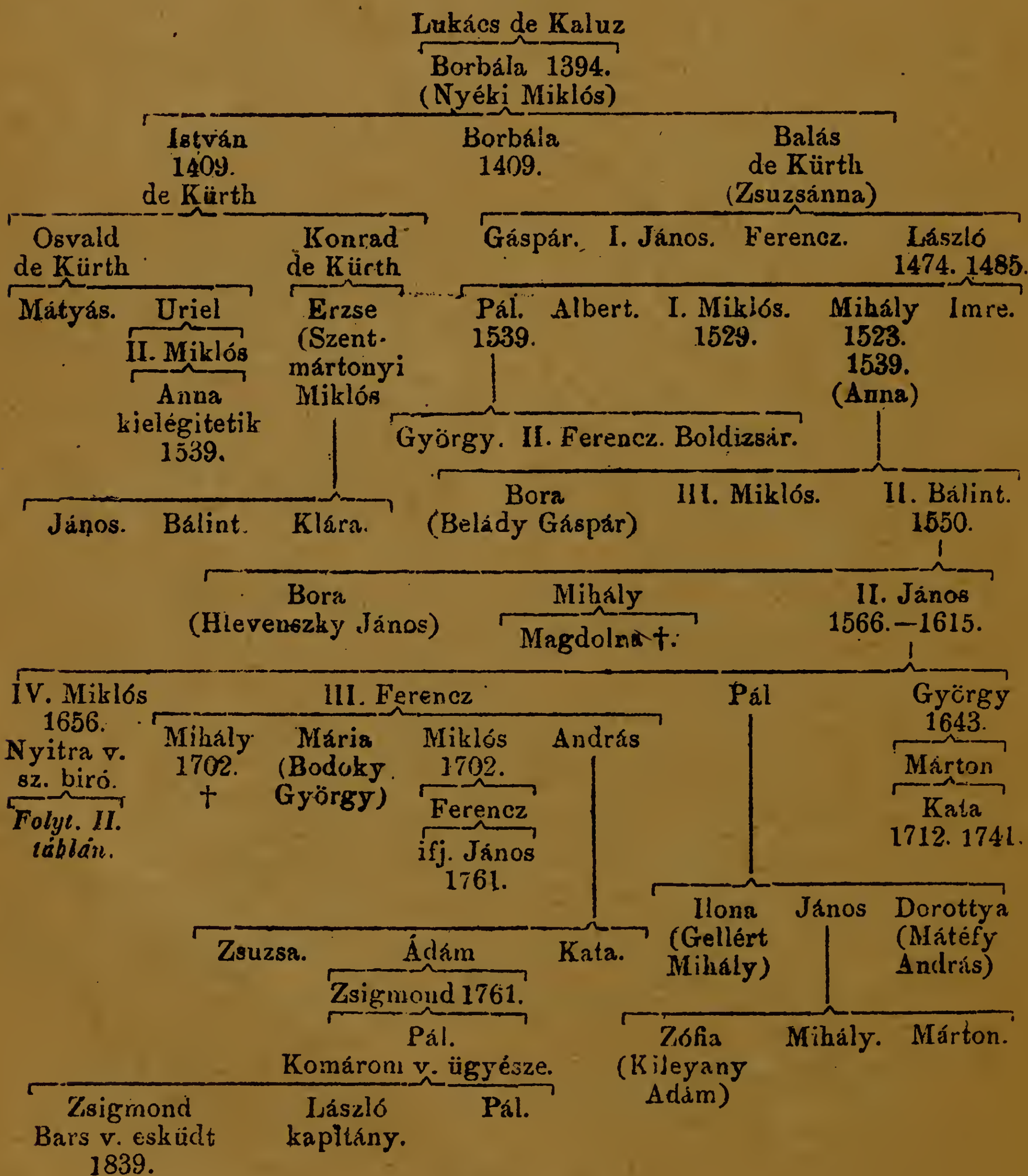
[1]) Collect. Herald. nro 689.

[2]) Adami Scuta gentil. tom. V.

Kürthy család. (Fáj-kürthi és kolthai.) Komárom vármegye legrégibb családainak egyike. Eredetét fiusitás (praefectio) által a K a l u z nemzetségből veszi. A Kaluz nemzetségből 1290-ben élt Fajkürthi Istvánnak (Chepani de Fajkurth) leánya M a r g i t, ki ekkor a leány-negyeddel elégitetett ki..

1360. tájban éltek Kaluzi G y ö r g y és L u k á c s testvérek, Györgynek semmi gyermeke nem maradt, L u k á c s nak csak egy leánya B o r b á l a maradt, ki Nyéky Miklóshoz ment férjhez, és 1392-ben fiusitatatott; és a kürthi és kolthai birtok férfi-ágra rendeztetett. Borbálának fiai már a Kürthy nevezettel éltek, és igy támadt a családnév. — A családfa következő:

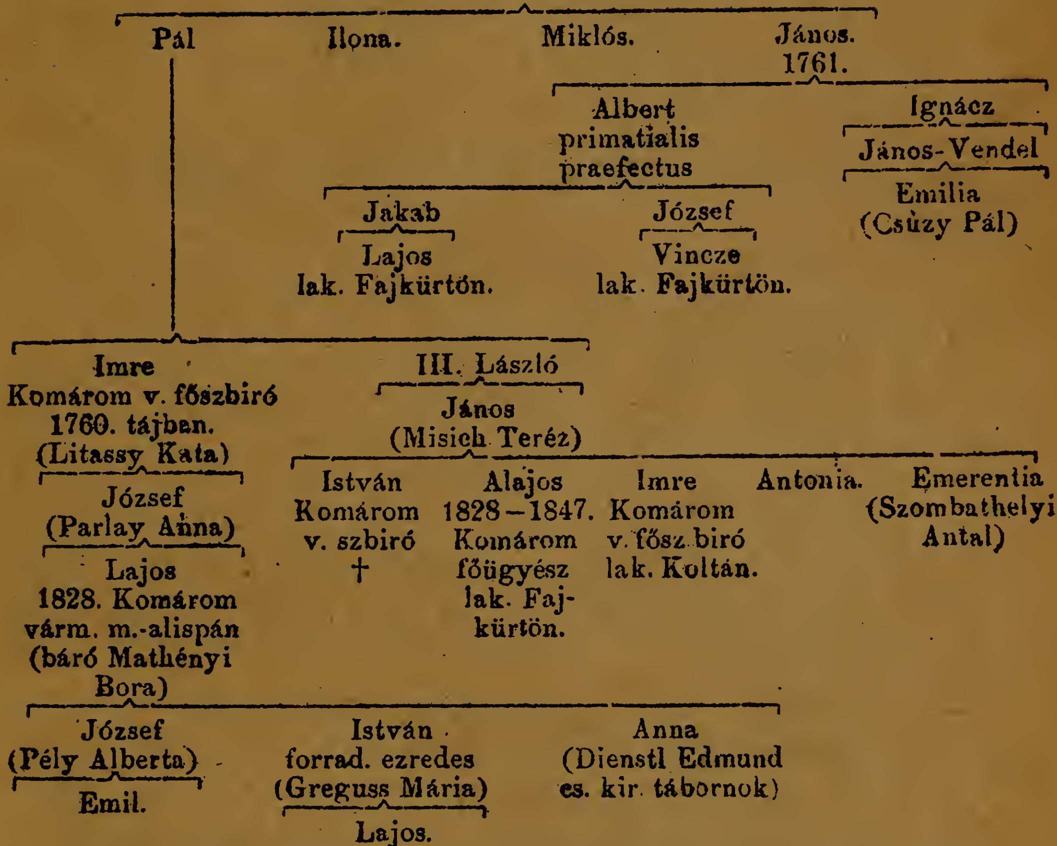
I. t á b l a.

II. tábla.

IV. Miklós, *ki az I. táblán.*
1656.
Nyitra v. szbiró

II. László
(Keresztesy Bora
özv. 1702.)

A családfa elején álló Borbálának három gyermeke volt István, Bora és Balás. Emlitett István az anyja részére kelt praefectionalis levélből kimaradt, miért is azt maga és nővére Borbála részére is 1409-ben Zsigmond király által (kihagyva Balás testvérét) megerősiteté. Azonban István ága harmad izen kihalt, Balás pedig, ki a praefectio jogánál fogva a Kürthy nevet vevé fel, a Kürthy család törzse, és tovább terjesztője lön. Négy fia Gáspár, János, Ferencz és László 1474-ben megintetnek Konrádnak leánya Erzsébetet illető leány-negyed visszavételére. E négy testvér közül László mint szomszéd birtokos jelen volt 1485-ben a marczelházi Posár családnak Komárom megyei Marczelháza és Madar helységek, és Páth és Gyarmat puszták birtokába történt beiktatásánál [1], a midőn a szé-

[1] Gr. Teleki, Hunyadiak kora XII. 281.

kesfejérvári keresztesek Conventjének igtatási jelentésében páthy Kürthy Lászlónak iratik.

Lászlónak gyermekei közűl Miklós ellen 1529-ben Szent-Mihályi Tamás perelt, a midőn a budai octavalis biróság az esztergami káptalan előtt leteendő, és Baromlak birtokjogát illető esküt itélt meg [1]. Lászlónak másik fia Mihály 1523. 1539-ben élt, ennek özvegye Anna elégité ki a másik ágon álló II. Miklósnak leányát Annát.

II. Jánosnak fia IV. Miklós Nyitra vármegye szolgabirája volt 1656-ban. Ágazatát a II. tábla mutatja.

III. Ferencznek ágán Pál Komárom vármegye főügyésze volt. Egyik fia Zsigmond Barsban esküdt 1839-ben; másik fia László kapitány.

Az I. táblán álló Mártonnak leánya Kata 1741-ben kolthai részét bevallja Kürthy Lászlónak Mihálynak és Miklósnak [2].

A II. táblázaton Lászlónak özvegye Keresztesy Borbála 1702-ben határpert indít b. Amade Tadé, Csúzy Pál és mások ellen a nyolczadas törvényszék előtt [3]. Lászlónak Pál fiától két unokája maradt, Imre és III. László. Imre 1760. táján Komárom vármegyei főszolgabiró, neje Litassy Klára; ennek unokája Lajos 1828—1832-ig Komárom várm. másod alispánja [4]; lakik Kolthán. Nejétől b. Majthényi Borbálától egyik fia István előbb cs. kir. főhadnagy, utóbb forradalmi ezredes.

III. Lászlónak három unokája István, Alajos, és Imre szintén Komárom vármegyében viseltek hivatalt.

A család czimere a paizs kék udvarában zöld tér fölött fehér lovon ülő magyar vitéz, egyik kezében kivont kardja hegyén törökfejet, a másikkal a kantárt és egy zászlót tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén magyar vitéz nyúlik ki, egyik kezében kardot, és azon a levágott törökfejet, a másikkal zászlót tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kürthy család. (Csáthi.) Marmaros vármegyében lakos. Antal él 1829-ben. Károly 1841-ben Marmaros vármegye számvevője.

Ugocsa megyében Hetényben e század elején birtokos Kürthy Benjamin [5].

---

[1] Fényes, Komárom várm. 119.
[2] Ugyanott 126.
[3] Ugyanott 126.
[4] Ugyanott 60.
[5] Szirmay C. Ugocsa p. 135.

Trencsin megyében 1646-ban Alsó-Drskóczon lakott ily nevü család a nemesi lajstromok szerint; 1721-ben pedig Kürthy Márton lakott ott. Végre egy perben [1]) még ily Kürthyféle töredék nemzékrendet találunk, és lehet, hogy ez a fajkürti Kürthy családhoz tartozik:

Mihály
(Teszéry Margit)

Ana (Zámori János)	Fruzsina (Szobonya János)	Mihály 1597.	Bora (ebeczki Csomády István)
		Mária (Fegyverneky Pál)	

Kürthi család. Kürthi Jakab 1716-ban III. Károly királytól kapta czimeres nemes levelét [2]).

Czimere a paizs kék udvarában zöld tér fölött pej lovon zöld nyereg-takarón vágtató magyar vitéz, sárga csizmában, vörös nadrágban, és mentében és párducz kaczagányban, fején prémes vörös kalpag van, bal kezével a kantárt, a jobb kezével kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, szintén kivont kardot tartva. Foszladék jobbról vörös-fekete, balról arany-kék.

Kürthy család. (Kis-udvarnoki.) Kis-udvarnoki Kürthi György Kassán Bethlen Gábor tisztartója, érdemei tekintetéből Tokajban szerzett házára Bethlen Gábórtól 1624. jan. 9-én adománylevelet kap [3]).

Kürtössy család. (Kürtösi †.) Nógrád megyében van Kürtös helysége, hajdan hasonló nevü családnak ősi birtoka a XVII. század végeig, midőn leány-ágra oszolva, — elenyészett.

Kürtösi Balás 1526-ban II. Lajos király által küldetett a győri püspökhöz, és káptalanhoz, hogy banderiumaikkal Tolnára gyüljenek [4]).

A XVI. század végén éltek Kürtössy Boldizsár, (1597-ben) birtokos Kürtösön (Nógrádban); továbbá Kürtössy Zsigmond, kinek özvegye Bodonyi Anna 1597-ben él. Kürtössy Mihály; Körtössy Ferencznek leánya Borbála 1597-ben neje Zwghy Mihálynak [5]).

Ezeknél előbb él Kürtössy György, kinek gyermekei Zsigmond, Magdolna, Judit és Erzse 1602-ben élők.

---

[1]) Teszéry Deméndyféle perben.
[2]) Collect. Herald. nro 466.
[3]) Az eredeti után.
[4]) Engel, Monumenta 225.
[5]) Protocol. C. Neograd.

1603-ban Kürtössy Mátyás.

1614-ben Kürtössy Borbála Darvas Jánosné, utóbb Szúdy Mihályné.

1654-ben Kürtössy Istvánnak hitvese Nagy Zsófia. Másik Istvánnak Roth Juliannától leánya Erzsébet.

1640-ben Kürtössy Györgynek magvaszakadtán Tercsy István Sirakon két curiába iktattatja magát, de ellentmondás történik [1].

Úgy látszik — más ily nevü családból volt azon Kürtössy István, kinek Sárközy Máriától fia Mihály Szent-Györgyi Juliannával nemzé Kürtössy Borbálát, Kerekes György nejét, a ki 1770. tájban élt [2].

Küster család. Küster György-Ignácz és Pindlmeier Ferencz-Xav. 1792-ben nyertek czimeres nemes levelet.

Czimerük négyfelé osztott paizs; az 1-ső osztály ezüst mezejében pánczélos kar irótollat, a 4-ik osztály ezüst mezejében szintén pánczélos kar arany mérleget tart. A 2- és 3-ik osztály vizirányosan kék és vörös udvarra oszlik, a kék udvarban vörös drágaköves arany gyürű látszik, az alsó vörös udvar pedig arany rostélylyal van boritva. A paizs fölötti sisak koronájából arany oroszlán emelkedik ki, kivont kardot tartva. Foszladék jobbrol ezüst-kék, balról arany-vörös [3].

Küttel család. Küttel Sámuel 1760-ban M.-Terézia király asszony által nemesitetett meg [4].

Czimere függőlegesen vörös és kék udvarra osztott paizs, melynek alyját zöld tér foglalja el, és onnan két egymásba fonódó és fejeikkel szemközt néző kigyó emelkedik fel, az egyik kigyó arany, a másik ezüst. A paizs fölötti sisak koronájából két oldalról két borostyán-gally, és két korall-ág nyúlik ki, és ezek között egy fehér egyszarvú, nyakán vörös örvvel övedzve emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kvassay család. (Kvassói és brogyáni.) Trencsin vármegyei curialis nemes család, hol Kvassó helységet birja. Ezen kivül elterjedt egyéb megyékben is, főleg Bars megyében, hol Kvassay László már 1730-ban Brogyán felét birá és ott ékes kastélya volt [5].

---

[1] Szent-benedeki Convent Capsa D. fasc. 4. nro 6.
[2] Schönfeld Adels Schematismus I. 208.
[3] Adami Scuta Gentil. tom. V.
[4] Collect. Herald. nro 16.
[5] Bel M. Notitia nova Hung. IV. p. 241.

1736-ban Trencsin megyében a nemesi vizsgálat alkalmával igazolta nemességét a Bars megyében lakó Kvassay László és György; Nemes-Kvassón pedig 23 férfi tagja a családnak.

Az 1748-ki nemesi összeiráskor Kő-Porubán székelt Ferencz, fiával; — N.-Kvassón Miklós (Pavlovich), János, Ferencz; András Györgynek fia, és egy másik György, András (Hornich), István, Miklós, másik István (Davidovich), János, Mihály, Ádám, Pál, Miklós (Zsákovich), ifj. András, ifj. György, ifj. Mihály (Adamovich), András, János, középső Ádám, ismét János, György, Pál és András, — Trencsin sz. kir. városban György és András; — Drskóczon János; — Domaniczon János, Györgynek a fia.

1768-ban Kvassón már 89 férfi tagja iratott össze a családnak; — Trencsin sz. kir. városban András, fiával Jánossal; — Csukláskon Miklós; — Drskóczon János fiával Istvánnal.

1803-ban összeirattak Domaniczen János; — Kasszán István és fia János; — Klobusiczen András és Imre; — Savcsinán József és ennek két fia András és János; — Csukláskon János és fia István; — Drskóczon István és fia István; — N.-Kvassón pedig már 117 férfi tagja volt a családnak.

1837-ben Domaniczen János, — Savcsinán András, János és József; — Trencsin sz. kir. városában István és három fia Alajos, István, Dienes; — Kasszán János; — Csukláskon István és két fia József és János: — Drskóczon pedig István és fia szintén István; — Nemes-Kvassón pedig már 143 férfi tagja élt a családnak [1]).

Az utóbbi időkben Trencsin megyében János 1836. 1840-ben alszolgabiró, Károly táblabiró volt — 1850-ben Antal Nyitra egyházmegyei és püspökségi ügyész; István cs. kir. állam-hivatalnok Zolnán.

A családnak nevezetesebb hivatalt viselt tagjaiból ismeretesek István, ki az 1687-ki 15. törv. cz. szerint itélő mester volt, József már 1760-ban a m. k. udv. helytartó tanács titkára, 1767-ben az urbéri ügyekben királyi biztos [2]), 1770-ben már helyt. tanácsos és altárnok.

László 1741-ben Bars vármegyei alispán és követ [3]), 1760-ban már kir. tanácsos, kir. táblai ülnök, és al-országbiró.

---

[1]) Szontagh Dán. közléséből.
[2]) Szirmay C. Ugocsa pag. 56.
[3]) Lehoczky Stemmat. I. 188.

Károly 1767—1770-ben Bars vármegyei alispán [1].

József 1810—1816-ben a m. kir. udv. helytartó tanács titoknoka volt.

Kvassowszky család. Trencsin megyei czimerleveles nemes család; armalis levelét 1604-ben kapta; és azt 1734. febr. 22-én Trencsin megye előtt újjolag felmutatta. Az 1748-ki nemesi összeiráskor már csak egy tagja Miklós élt Csuklászon. Az utóbbi Trencsin megyei összeirásokban már nevére nem találunk [2].

A sorból kimaradt családok. *)

Kabos család. Ehez pótlékul adandó, hogy a 4. lapon I. táblán álló I. Péternek czimere „Kabos Péter" fölirással a gyerő-monostori reform. egyház menyezetén látható, Décsi István lelkésznek 1792-ben Bartalis Antalhoz irt levele szerint.

Az 5. lapon II. táblán a végső ízek közt álló Annának férje Kelemen István.

A 6. lapon III. táblán Klára Szucsáki Ferenczné szül. 1734. sept. 17. és meghalt 1811. nov. 4-én.

Ugyan e táblán álló VI. Ferencznek neje Gáborffy Klára volt. — A végső nemzedék közt álló Mária férje pedig nem Baranyai, hanem Baranyi Ferencz.

A 7. lapon álló Anna Lészai Lajosné meghalt 1860. mart. 16-án.

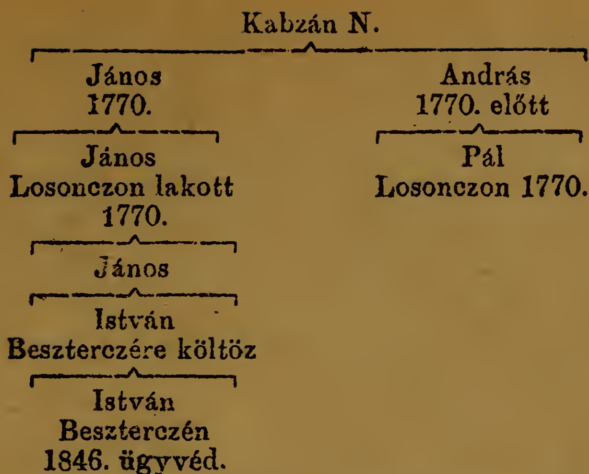
Kabzán család. Liptó vármegyei curialis nemes család Izsipfalván és Malatinban, több ágra és több megyébe terjedve. Egyik ágazata mely Izsépfalváról ered, és Isépi-ről irja magát, ily nemzékrendet igazolt:

---

[1]) Lehoczky Stemmat. I. 188., és tiszti névtár.

[2]) Szontagh Dániel közléséből.

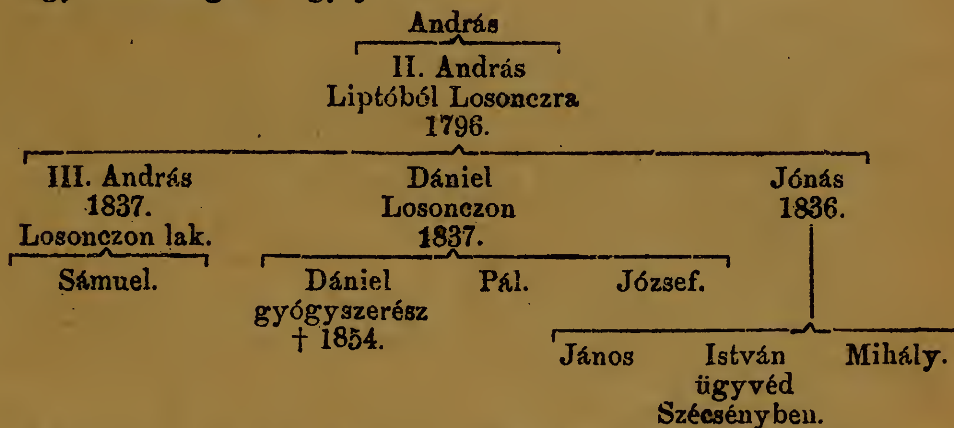
*) Nehogy az adandó Pótlék-kötet szerfölött túlterheltessék, a munka nyomatása alatt a betü-rendből kimaradt családokat, ugy egyéb a nyomás ideje alatt felmerült hiányokat és igazitásokat jónak véltem a kötetek végén utánpótolni, miután a tartalom-mutató ezekre is rá-utal.

E táblázaton J á n o s és P á l unoka-testvérek Losonczon laktak, és Zólyom vármegyétől 1770. május 22-én kaptak nemesi bizonyitványt, melyet P á l 1771. april. 16-án Nógrád megyében is kihirdettetett.

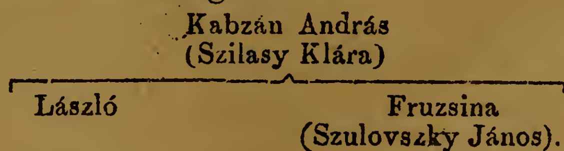
Nevezett Jánosnak unokája I s t v á n, fiával Istvánnal együtt Losonczról Beszterczebányára költözött, fia I s t v á n ügyvéd, ki 1846-ki máj. 1-én Nógrád megyétől vett ki nemesi bizonyitványt.

Egy másik ágazat igy jő le:

E táblán II. A n d r á s Liptó megyétől 1796. márt. 30-án nemesi bizonyitványt vévén ki, Izsépfalváról Losonczra telepedett, és 1796. aug. 24-én Nógrád megye előtt is kihirdetteté nemességét. Fia III. A n d r á s testvéreivel együtt Nógrád megyében 1837. nov. 8-án ismét kihirdetteté nemességét [1]).

Egy harmadik töredék-ágazat ez:

[1]) Nógrád megyei jegyzőkönyv 2424. sz. alatt.

László 1842-ben Hont vármegye várnagya volt. Antal ugyanott ugyanakkor esküdt.

Liptó megyében Kabzán József 1837-ben esküdt, 1844—1847-ben szolgabiró; László 1859-ben ugyanott ügyvéd.

Kacskovics családból a 12. lapon emlitett Bán mváros jegyzője József volt, kinek neve a Trencsin megyei 1801. és 1803-ki nemesi lajstromban áll; fia János, József, Ferencz, Mihály és Benjamin részére is Trencsin vármegyétől 1816-ki jul. 29-én vett ki nemesi bizonyitványt [1]).

Kacséry család, vagy Kaczéry, sőt Kaczérnak is iratik. Nemesség-szerzője Kaczéry Polikárp és Sámuel, kik Trencsin vármegyében 1655-ben hirdettetik ki czimeres levelüket. 1660-ban és 1688-ban a család Beczkón székelt. 1815-ben Kacséry Ferencz Nagyváradon lakott [2]).

Kádas családból István 1726-ban Nógrád megyében igazolta nemességét Zemplin vármegye által kiadott nemesi bizonyitványnyal.

Kádass család 1689-ben eléfordul a Trencsin megyei birtokos családok névsorában is.

Kaftan a Medveczky család egyik ágának annyira rátapadt neve, hogy majdnem egy század folytán ezen néven volt ismeretes, és 1728-ban Árva megyétől e néven kapott nemességéről bizonyitványt is. Jelenleg azonban ezen ágnak Medvedzén lakó tagjai ősi Medveczky nevüket használják [3]).

Kaithar család. Kaithar vagy Kaythar János 1660-ban Trencsin vármegyében hirdetteté ki nemességét, és a család 1666-ban még Beczkón lakott [4]).

Kaján család. 1767—1773-ig Kaján András eléfordul Trencsin vármegye nemesi sorozatában [5]).

Kakas családból a 18. lapon emlitett László 1388-ban Árva vár várnagya volt [6])

Kákonyi családból Mátyás 1721-ben a Trencsin megyei nemesi lajstrom szerint Illaván lakott.

Kakusz család. (Rásztokai.) Székhelye Liptó vármegye, hol a Matusz és Rasztokay családokkal részbirtokos. Közűlök K. Anna Reviczky László neje Árva vármegyében

---

[1]) — [6]) Szontagh Dán. közléséből.

Kalaúz család. Kalaúz János 1597-ben Nógrád megyében Kis-Straczinban birtokos volt [1]. Jelenleg él Kalauz család Zólyom vármegyében, hol Kalauz Pál 1840-ben megyei aljegyző.

Kalinay család. Alapitója Kalinay Miklós 1604-ben Trencsin vármegyében hirdetteté ki nemeslevelét [2].

Kalinkius család. 1646-ban Trencsin vármegyében Bolessón székelt. [3]

Kalivoda család. E néven a Trencsin megyei Bjelik család egyes ágai neveztetnek tulajdon vezeték-név gyanánt, és azt oklevelekben is használják.

Kalmár család. (Ujhelyi). Zemplin vármegye kihalt családai közé soroztatik. [4]

Kálnoky családhoz az 50. lapon a családfán I. Bálintnak fia Péter háromszéki fő kir. biró volt (nem pedig főpap, mint ott hibásan áll,) neje sófalvi Károly Kata. — Antal tábornoknak fia Lajos cs. k. kamarás, alsó-ausztriai igazgató, neje Blumegen Eleonora.

Kalocsay családhoz pótlásul adandó, hogy K. Imre Pozsony megyétől nemesi bizonyitványt vévén ki, azt Trencsin vármegyében 1784. nov. 15-én kihirdetteté. K. Imre 1803-ban Teplicskán uradalmi kasznár. Már 1837-ben a nevezett megye nemesi lajstromában Imre és György elköltözöttekűl emlitetnek.

Kalovics család. 1690-ben Trencsin megyében a nemesi lajstromban mint vaszkai birtokos fordúl elé.

Kályáni család. (Rődi.) Erdély kihalt családainak sorában áll Kővárinál.

Kámi család. Kámi Mihály 1623-ban II. Ferdinand királytól kap czimeres nemes levelet. Kámi István, György és János 1749. dec 1-én Veszprém megyétől nemesi bizonyitványt nyernek.

Kamoczay család, vagy Kamoczay előfordul 1690-ben Trencsin megyében a báni járásban a nemesség lajstroma szerint.

Kampell család. Szintén Trencsin vármegyében találjuk 1748 ban, midőn nemes Kampell Ábrahám Trencsin sz. kir. városában székelt.

Kangyerka család. (Nemes-dedinai). Árva vármegyének régi birtokos nemes családa, és nemes Zsuffa, Reviczky, Burián és

---

[1] Protocol. C. Neograd.

[2] [3] Szontagh Dán. közlése szerint.

[4] Szirmay C. Zemplin not top. 83.

Kupcsó családokkal részes birtokos (comportionatus) a nemes-dedinai curiának egyik felében, a másik fele a Dèdinszky családé lévén. Őseik Wodur és Lodán 1355-ben I. Lajos királytól adományban nyerték a Hotocsin melléki hat ekényi földet, ehez még 1391-ben Domokosnak fia Miklós Balásnak fiától Jánostól szerzé a többi osztályrészt, később pedig a Reviczky-ek egészen kifizettették magukat a Zsuffa, Burián, Kupcsó és Kangyerka családok által, és igy ezek lettek a fél curia kizárólagos birtokosai, és mai nap is a Zsuffa család mint fő- és a Kangyerka mint mellék-ág vannak birtokában. 1718-ban Kangyerka András gyöngyösi lakos nyert Árva vármegyétől nemes levelet. — 1761-ben János fiának Mátyásnak adatott Árva vármegye által nemesi bizonyítvány. — A Burián család egészen kiköltözött, a Kupcsó család pedig kihalt, legalább egy század óta a nemes dedinai birtokon már elé nem forduluak. *L. Kupcsó cs.*

Kántor család. (Csomafái és hid-almási.) Erdély kihalt családainak sorában áll.

1545-ben csomafái Kántor Pál királyi ember (homo regius) a Torday Imre és Albert részökre, midőn ezek Dobokán egy udvarháznak és pusztateleknek birtokába beigtattatnak János-Zsigmond adományánál fogva. [1])

1575-ben hidalmási Kántor János kis-esküllői Sombory Márton és osztozó véreinek személyökben és képekben ellentmondó.

1576-ban hidalmási ifj. Kántor János Kamuthy Balásnak a drági birtokba beiktatásánál királyi ember.

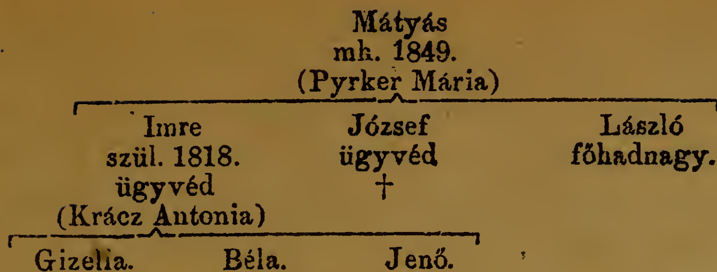
1590-ben Kántor Judit Tamásfalvy Miklósné.

1640-ben Dobokán a Kántor részbirtoka mind külső, mind belső tartozékaival Nyiressy Istvánt illette. És ezekből bizonyos, hogy a Kántor család Doboka megyében Csomafáján, Dobokán és Hid-almáson két század folytán birtokos volt. Még 1757 táján Hid-almáson az ősi Kántor ház alap-romai láthatók voltak.

Kapotsfy család. Lakhelye Somogy vármegye. Kapotsfy Mátyás részint atyjának a hét évi török háborúban szerzett, részint saját polgári érdemei tekintetéből maga s fiai részére 1835-ben magyar nemességet kapott, és ilyen családfát alkotott:

---

[1]) Hodor Doboka várm. 113. s köv. l.

Czimerük vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső osztály vörös udvarában arany koronán balra néző fehér galamb áll, csőrében irótollat tartva. Az alsó osztály kék udvarában láncz formán egymásba fűzve három római kapocs rézsútos helyzetben látható. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett szárny között, melyeken egy-egy római kapocs látható, szintén galamb áll irótollat tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kapronczay család. (L. 75. lapon) Kapronczay Györgynek neje Paczolay Bora Paczolay Kristófnak Veres Annától született leánya volt, ki utóbb Mikes Mihályhoz ment férjhez. Kapronczay György 1690. jul. 8-án Alvinczy Péterrel Demeter-patakán és M.-Szentimrén (A.-Fejér várm.) birtokot cserél. Ugyan ez évben a 12. törv. cz. szerint Okolicsányi Pállal perel.

Karátsonyi család. (Beodrai). E család [1]) ismertetésében (e kötet 87. lapján) lényeges tévedések fordulnak elé; melyek kiigazítása végett először is megjegyzendő, hogy azon Karátsonyi T i v a d a r,

---

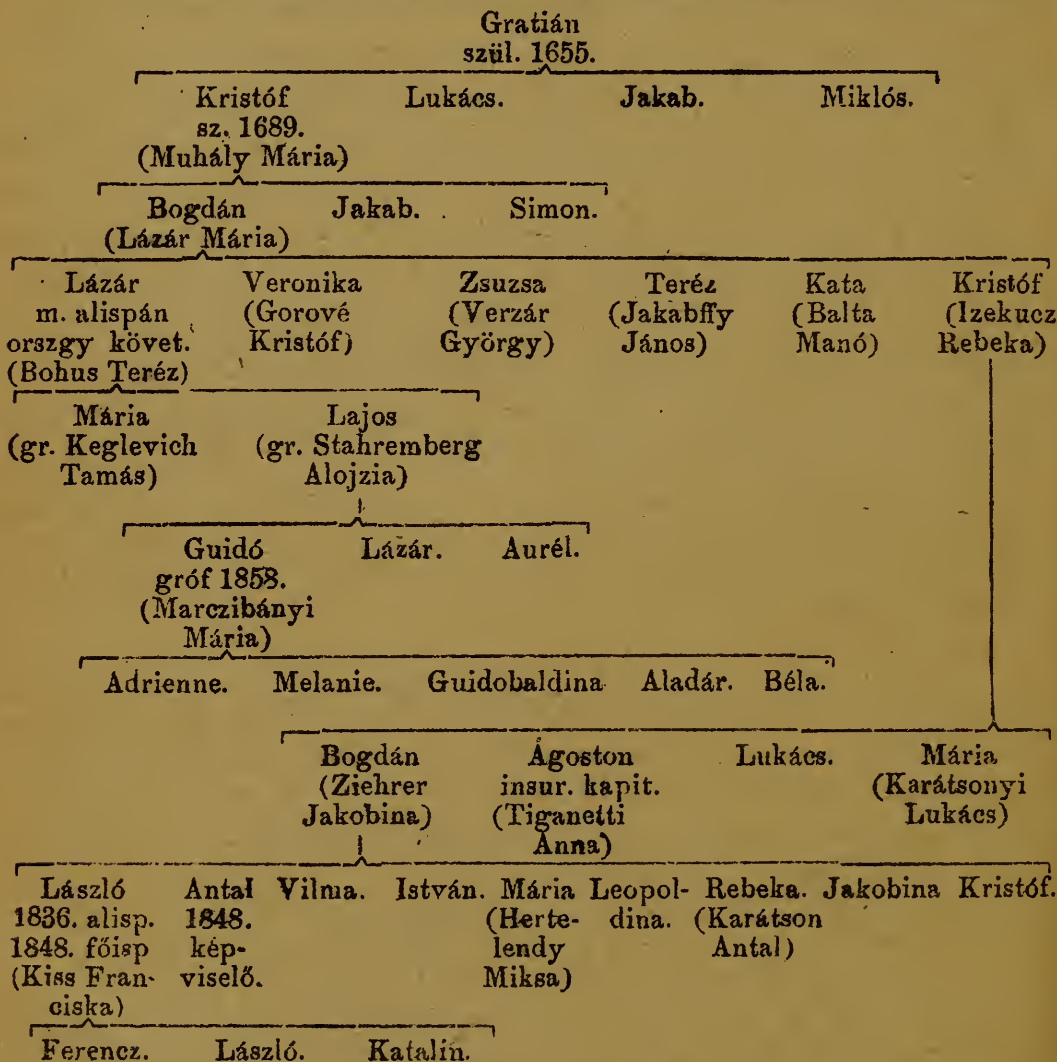
[1]) A család neve — ugy látszik — a G r a t i a n u s kereszt-névből (magyarúl Karátson) származott. És bár erre nézve adatot nem nyertünk, úgy látszik, legutóbb Erdélyben Szamosujvárról vevé származását. Erre látszik mutatni nem csak az, hogy ott e néven e század elején is találunk hason nevű családot, de ezen fölül az is, hogy a mult század végén e családdal sógorosúlt I s e k u c z, G o r o v é családoknak is Szamosujvár volt fészkök. — Továbbá Szamosujvárott Karácson id. M a n ó 1805. aug. 10-én a kolosvári nemes Convictusban hat örmény ifjúra 7000 frt értékű alapitványt tett. Ugyancsak Szamosujvárott a kórház is homlok-fölirata szerint e család alapitványa. 1793-ban Karácsonyiné, 1793-ban K. M á r i a, 1813-ban K. J o a k i m, 1825-ben A d e o d á t a kolosvári kegyesrendűek egyházaban a bold. sz. Mária képére függesztendő fogadalmi adományokat adtak.

1794-ben Karátson A d e o d á t és G r a t i á n Szamosujvár városa tanácsnokai voltak. — Fölemlitők ezeket, a nélkül hogy a beodrai Karátsonyi családhozi viszonyaikat szorosabban meghatározhatnók. Végre megemlitendő még, hogy ivándai Karácson I s t v á n (szül. Arad várm. Szemlakon 1776. febr. 4.) Torontál megye követe volt, kinek családi összeköttetése előttem szintén nincs tudva.

ki 1718-ban czimeres levelet nyert, nem a beodrai Karátsonyi család elődei közűl való.

A beodrai Karátsonyi családnak régiebb oklevelei — mint a családtól nyert közlés állítja — elvesztek, és bár sok körülmény oda látszik mutatni, hogy régiebb nemesek, még is a nyert közlés szerint nincs egyéb okmánya egy 1749-ki nemesi bizonyitványnál, és az 1799-ki adomány-levélnél, melynél fogva a beodrai 16,000 holdas birtokot kapá e nemzetség.

A család leszármazása Karátsonyi Gratiántól kezdve következő:

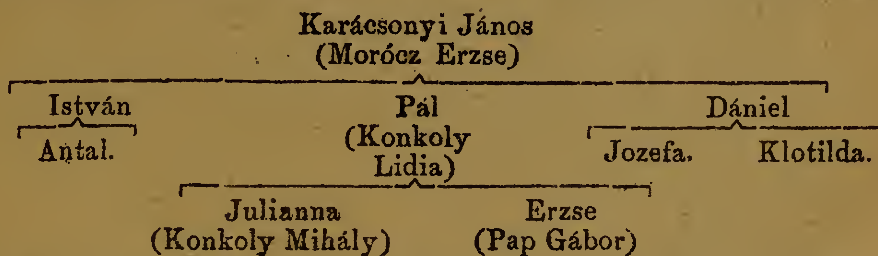
Elmondók már, hogy Lázár tizezer forintot adott a Ludovicea katonai intézetre az 1812-ki 2. törv. czikk szerint; valamint azt is, hogy unokája, Lajosnak gróf Stahremberg Alojziától szül. fia Guido nagyobbszerü áldozatokat tett nem csak a köz-államot, de Magyarország egyes intézeteit illetőleg is. És 1858-ban osztrák birodalmi grófságra emeltetett.

A másik mellék-ágon László Torontál megyének 1827-ben szolgabirája, 1836- 1848-ig alispánja, közben 1843-ban országgyülési követe. 1848-ban főispánja, és mint ilyen a nemzetgyülési felső tábla tagja.

A család nemesi czimere négyfelé osztott paizs, egy közép kissebb paizszsal, melynek udvarában egy mérleg függ. A paizs 1-ső 4-ik osztály kék udvarában koronás szirén látszik, egyik kezével kettős keresztet tartva. A 2-ik osztály vörös udvarában egy fehér, nyakán koronát hordó bika, a 4-ik osztály szintén vörös udvarában pedig egy ülő medve, két első lábával ölében kivont kardot tartva látható. A paizs fölötti sisak koronáján kar könyököl, kivont kardot tartva.

Ehez a grófi ág czimerében következő bővités történt, a belső kissebb paizs vizirányosan kétfelé osztatott, az alsóban az előbbi mérleg áll, a felső vörös udvarban kétfejü aranysas adatott. E kissebb paizs alá rézsutos kidomborodással metszett 5-ik udvar járult, melynek ezüst mezejében koronás kék oroszlán áll, első jobb lábával borostyánnal övedzett kardot, a másikban törökfejet tartva. A paizsfölötti grófi koronán öt koronás sisak áll; és ezekből (jobbról kezdve) az elsőn a leirt medve áll, a másodikból a szirén emelkedik ki, a harmadikon egyfejü aranysas áll, a negyedikből a leirt bika, az ötödikből a kék oroszlán nyúlik ki. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról ezüst-kék. Az egész czimert telamonok gyanánt jobbról koronás oroszlán, balról arany grif tartja. Alattok ezen emlékszavak (devise) állnak: „Pietate, Honore et Perseverantia".

Karácsonyi család. A Dunántúli (ugy látszik: a hódosi) Karácsony családhoz (84. lap.) a következő töredék nemzékrend járul:

Kardos család. Kardos Balás és érdektársai II. Mátyás király által Pozsonyban 1609. dec. 2-án kelt czimeres nemes levélben nemesítettek meg. [1])

---

[1]) Győr vármegye levéltárában az eredeti armalis. L. hivatalos Értesitő 1860. évi 104. szám.

Károly családhoz megjegyzendő, hogy a 99. lapon a családfán álló László vagy Láncznak fiától Lászlótól unokái Dienes, kinek neje Ördög Ágnes, Zsigmond és László Erdélyben is Doboka vármegyében birtokosok voltak. Dienes 1558-ban Kolos vármegye főispánja, testvére László 1576. birja Drágot, de Báthori István ellen menvén, ezt nótán veszti, ennek gyermekei János, Zsófia és Anna. Ugyan ez időben élnek K. Kata Pesty Fereneczné, K. Klára Bethlen Györgyné. [1]

A 100. lapon álló Károly Klára Haller Gábor neje meghalt 1723. nov. 27-én; férje szintén azon évi augustusban halt meg; eltemettettek Kolosvárt a jesuiták — most kegyes iskolai rend egyháza sirboltjában. Az egyház részére alapitvány-összeget is hagyományoztak.

Károlyi István, ki Doboka vármegyei Kecsedről irta előnevét, és Lengyelországban a magyar gyalogság vezér-kapitánya volt, hadi érdemei tekintetéből a várhegyi várhoz tartozott Szentléleket és Kis-Kászont (Háromszékben fekvő helységeket) nyerte Báthori Istvántól 1581. nov. 8-án a pleskowi táborban kelt adománynál fogva.

Kassai családból (lásd 114. lapon) II. István Doboka vármegyei Borsa, Válaszút, Ugrócz, Poklostelke, és Kolos megyei Fejérd helységbeli birtokba iktattatott, miután ellentmondását érszentkirályi Szikszay Zsigmond vissza vonta. Fia Ferencz nejével belépett a borsai és válaszúti tiszta Bánffyféle birtokba. Leánya Borbála Keresztesi Sámuelné meghalt 1710-ben, eltemettetett Drassón, férje pedig Szebenben 1703-ban halt meg. Keresztesy Sámuelnak, ki 1702-ben a borsai só-javadalom részese volt, Cserei Mihály szerint gyermekei nem maradtak.

Kassics család. (Kisfaludi.) E családból ismeretes Ignácz, a hites ügyvéd, és Bécsben m. kir. udv. agens, ki több jogi munkát irt és adott ki. Született Világosvárott 1792. január 22-én.

Kastal családból János volt gyulafejérvári kanonok, ki 1752-ben halt meg.

Kasza család. (Felső-torjai.) Közülök József széki reform. lelkész volt, és Doboka vármegye tisztviselőinek sorát közlé 1773-ban Benkő Józseffel.

Kaszap családból emlitendő még Mihály, ki 1843-ban Csongrád vármegye főjegyzője volt.

---

[1] Hodor Doboka várm. 118–120. és ugyanannak közleménye.

Kaszás család. (Jász-apáti.) A 120. lapon irtakhoz adandó még a következő családfa, mely Kaszás Jánostól és nejétől konkolyi Thege Katalintól következőleg sarjadzott:

Kaszás János
(Konkoly Kata)

László	György	Éva	Erzse	Klára	Zsófia
János.	György.	(Gózon István)	(Kenessey György)	(Kósa János)	(Kósa László)

Kaszás család. Ez az előbbitől különböző sarjadék, miután czimeres levelét amattól későbben t. i. II. Ferdinand királytól kapta.

1711. dec. 22-én Kaszás János Győr vármegyétől nyert nemesi bizonyitványt. Ennek alapján Kaszás János és Pál, Mihálynak fiai 1749-ben Veszprém vármegyétől nyertek nemesi bizonyitványt és azt 1752. után Fejér vármegyében is kihirdetteték.

1801. jun. 5-én K. Ferencz, és fiai Dániel, Sámuel és Pál Veszprém megyétől vettek ki nemesi bizonyitványt.

Kászonyi család. (Nagy-Kászonyi.) Azokhoz, miket e családról a 121. lapon irtam, most teljes családfát adhatok [1]. A család származati fészke a székely földön Kászon fiók-székben Nagy-Kászon nevű helység, melyről a család nevét és előnevét vevé. Törzse Kászoni Litterati (vagy is deák) Miklós, ki I. Rákóczy György fejedelem alatt adót visz a török portára. Tőle a családfa igy jő le:

[1]) A család közléséből Hodor Károly által.

I. József, *ki az előbbi lapon.*
(gyergyó-ujfalusi
Elekes Ágnes)

IV. Miklós (Beringer Anna)	II. József.	II. László. 1790.	Bora (László Sándor)	Krisztina (1. Prohászka János. 2. Henter Farkas)	Róza (belényesi Komáromy István)	Antal (Ferenczy Kata)

IV. Miklós (Beringer Anna) gyermekei:

II. János (Jékey Kata)	II. Ferencz (1. Szentpáli Zsuzsa. 2. robogányi Kóródi Anna)	Anna (n.-váradi Ferenczy János)	Ágnes (káli Nagy László)

II. Ferencz gyermekei: 1-től Gyula. Ida. 2-tól Berta.

II. János gyermekei:

Luiza (nyárad gálfalvi Nagy Imre)	Ilona (lövetei Pálfy Ignácz)	Katinka.	Mária.

Antal gyermekei:

Ignácz nőtlen.	Róza † 1848. (gógánváraljai Száva Fer.)	Terézia (szentléleki Tóbiás József)	Julianna (Eperjesy János)	Kata (sófalvi Simon László)	Bora (torjai László Sándor)

III. Miklósnak fia Mihály fi-ágon kihalt, Al-csik és Kászon székekben több helységben volt birtokait a Balásy, Székely és Antalfy családok birják.

II. László az 179⁰/₁-ki osszággyülésből törvénykezési bizottmány tagja.

A család a múlt század harmadik felében Kolos megyében, és ott Kis-Czégen házasság által birtokos lön. IV. Miklós 1809-ben szolgabiró, utóbb huzamos éveken által kir. pénztárnok Kolos vármegye alsó kerületében. — József 1827-ben szolgabiró az örményesi járásban. Antal adó-rovó biztos 1827-ben az alsó kerületben. János részt vett a forradalomban.

A család egyik tagja Kászoni Márton, kiről már (a 121. lapon) mint esztergami kanonokról émlékeztünk, előbb jezsuita volt [1]), utóbb 1664-ben esztergami kanonok, majd olvasó kanonok, meghalt 1680-ban. [2])

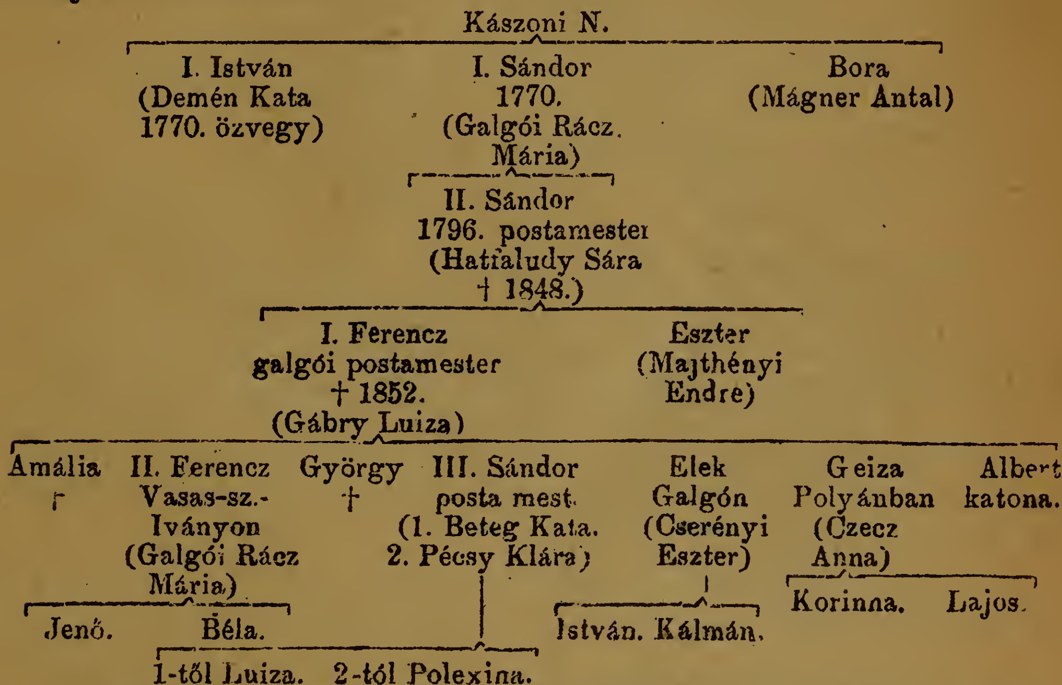
A család kath. vallású.

Kászoni család. (Tolcsvai.) Zemplin vármegyéből Tolcsváról ered, miként előneve mutatja. Egyik tagja beszármazott Er-

[1]) Hevenesi Mss. tom. LXIX. p. 31. — Szalay M. orsz. története V. 57. — Horváth Mih Magyarok tört. III. 278. 279.

[2]) Memoria Basilicae Strigoniensis p. 159.

délybe, hol Kászoni Sándor a galgói Rácz családból nősülvén, ivadékának Galgó Belső-Szolnok vármegyében törzsbirtoka lett. Az Erdélybe költözött Kászonitól, kinek keresztnevét nem tudjuk, nemzékrendjük [1]) következő:

A táblázaton állók közűl I. István magtalanúl halt el; özvegye Demén Kata, birtokában Rettegen lakott, és 1772. jan. 25-én tett Kolosvárt végrendeletet.

I. Sándor 1770-ben a b. Szolnok megyei kétségtelen nemesek sorában állott. Fia II. Sándor 1796-ban már galgói posta-mester, 1809-ben özvegye ugyanaz, és ennek halálával fia, azután unokája III. Sándor öröklik a posta-mesterséget.

Jelenleg a családból tíz férfi és négy leány él.

Czimerük a paizs kék udvarában hármas domb közepsőjén széttterjesztett szárnyú galamb, csőrében zöld koszorút tartva.

Torontál vármegyében szintén találunk e családnévre. Kászonyi Sándor szül. Borsodban Kis-Győrött 1771. máj. 4-én, Torontál vármegyének országgyülési követe volt.

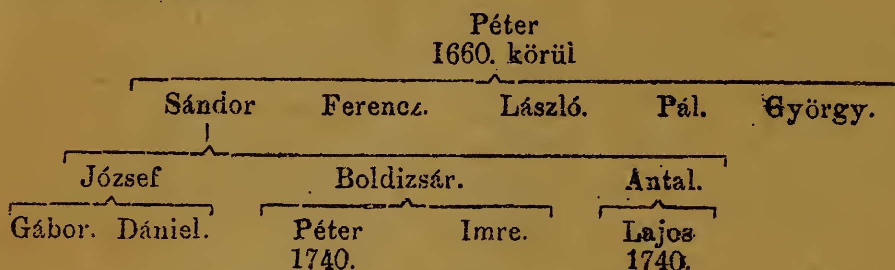
Katlan család Katlan János 1809-ki jun. 15-én honfiusitatik Erdélyben a kolosvári országgyülésen.

Katona család. (Lásd itt a 125. lap.) A Veszprém megyében élő Katona családból Katona Péter 1740. május 28-án Vas vár-

---

[1]) Hodor Károly közléséből.

megyétől Szombathelyen nyert nemesi bizonyitványát 1741. dec. 5-én Veszprém vármegye közgyülésén Pápán hirdetteté ki, és ekkor ily leszármazást igazolt:

Katona család. (Berkeszi.) Hozzá adandó még, hogy István a Gálfalvi Róza férje 1859-ben halt meg Berkeszen.

Katona Róza, Jánosnak Keczeli Sárától leánya 1-ör Hatfaludy Elekné, 2-or Zámbó Miklósnak (nem Mihálynak) neje volt.

Kaziwoda család. A Kolosváry családnak (l. 310. lap.) egy nemzedékénél e név is használatba jött és Kolosváry Jeromosnak fia Mátyás főleg e néven ismertetett.

Kazy család, melyről a 137. lapon olvashatni, F.-Veszeléről is irja előnevét.

Kebirovich család. 1690-ben Trencsin vármegyében Nemsován lakozott ily nevű család azon megyei nemesi lajstrom szerint. [1])

Keczeli család-hoz a 141. lapon pótlékul adandó, hogy II. András 1610-ben élt, és csak ennek atyja I. István neje Gáspár Magdolna jogán volt Alsó-Füldön és Farnason birtokos.

II. Zsigmondnak Szilágyi Rákheltől fia József meghalt Hid-Almáson 1805. máj. 25-én kora 22. évében.

III. Jánosnak (a II. táblán) 1848. után elhalt hat gyermeke. Első neje Sombory Karolina (nem Róza) meghalt 1816. jun. 2-án.

Károlynak Mohai Klárától fia Albert.

Mihálynak (a III. táblán) leánya Erzse Desewffy Mihályné.

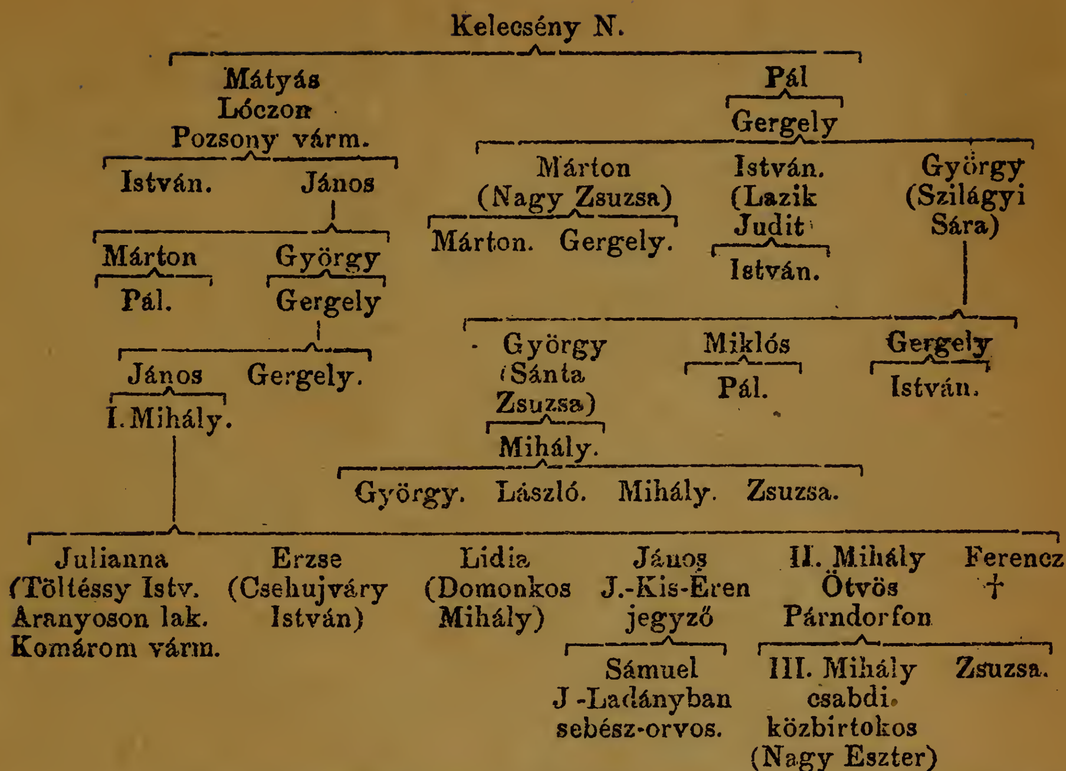
Keck család. Az 1754-ki nemesi lajstromban Trencsin megyében előfordul mint birtokos család [2]).

Kelecsényi család. A 163. s köv. l. tárgyalt Kelecsényi családnak egyik ága, — mely reform. vallású — és csúzi Kelecsényi-nek iratik, — elmaradván, nemzékrende itt következik:

---

[1]) Szontagh Dániel közlése.

[2]) Ugyan attól.

Ez ág Pozsony megyében Lóczon székelt, onnan Komáromba származott.

II. Mihály ötvös mester, Komárom városában árvák gyámja, legutóbb Parndorfon pósta mester; fia III. Mihály csabdi közbirtokos.

II Mihálynak testvére János Jász-Kis-Éren jegyző, fia Sámuel Jász-Ladányban sebész.

A 165. lapon állókhoz adandó még János, ki 1859. oct. 24-én kelt egybe Santhó Herminával.

Kemény család. A 174—182. lapon közlöttekhez pótlásúl járulnak még a következő adatok:

Az I. táblán K. László báró és főkormányzónak neje Pekry Kata (nem Anna). — A gróf Korda családfán Korda Máriát is b. Kemény László feleségeül olvassuk; tán szintén e Kemény László neje volt?

Ugyan e táblán Kemény Annának férje Macskásy Ferencz, a szent-márton-macskási Macskásy családból való volt.

A 9. ízen Farkas gróf menyegzőjét Kolosvárott tartá 1765. april 23-án [1]).

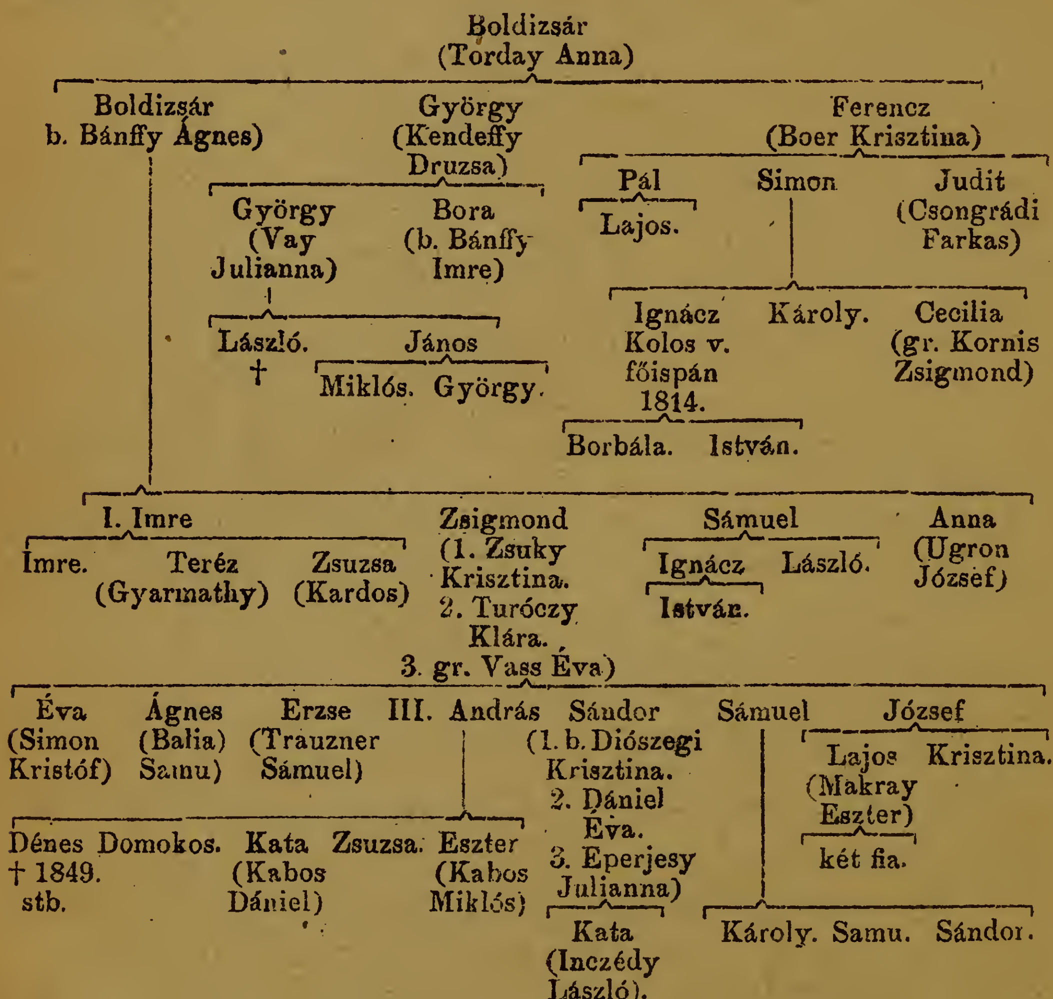
A II. táblán IV. Péternek fia János, felesége Nádudvari Krisz-

---

[1]) Megénekelte Gyöngyösy János költő.

tina [1]) jogán meszes-alji (Doboka várm.), s.-ujfalusi, a.- és f.-kékesi és a nagy-iklódi Kemény birtokot megalapítja. Unokájának J á n o s n a k Brussierre (vagy Brugier) Carolina-Vilma [2]) nevü feleségétől leányai ezek: J u l i a n n a mh. 1794. — K a r o l i n a (gr. Nemes Lászlóné) mh. 1780. — Á g n e s (b. Bánffy Sándorné mh. 1802.

B o l d i z s á r n a k (IV. Péter fiának) ágazata hiányosan s néhol hibásan áll közölve a 176. lapon, igy következik tehát az teljesebben: [3])

A többire főleg az utolsó nemzedékre nézve lássa az olvasó az előbbi táblázatot 176. lapon.

Megjegyzendő még, hogy e táblázaton Simonnak fia I g n á c z a kolosi főispán, katholikus lévén a kolosvári Báthoriféle főiskola kir. főigazgatója volt 1808—1818-ig.

---

[1]) Mike Sándor Gyüjteménye szerint: N á d u d v a r i K a t a.

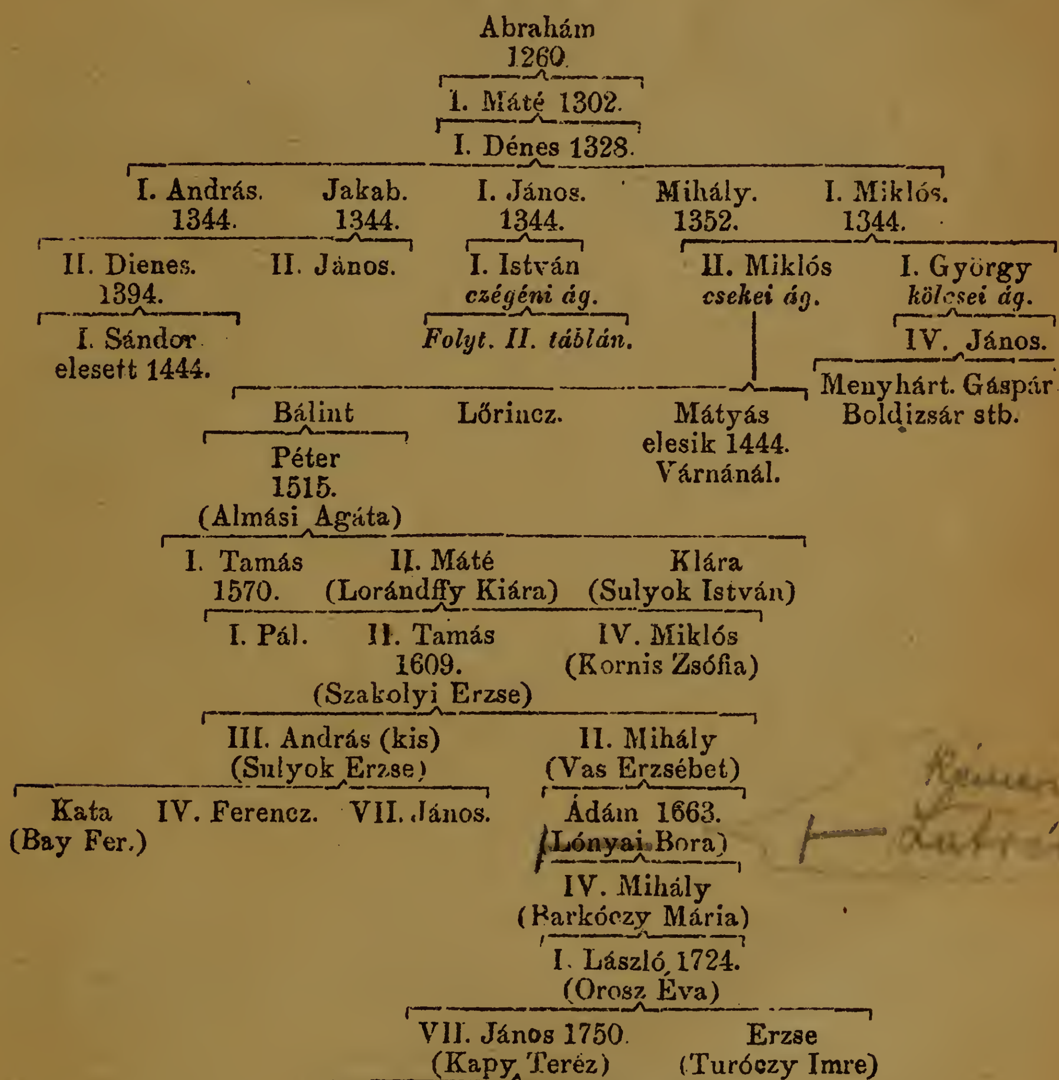
[2]) Hodor szerint; tehát nem Brussierre K a t a.

[3]) Hodor Károly közlése szerint.

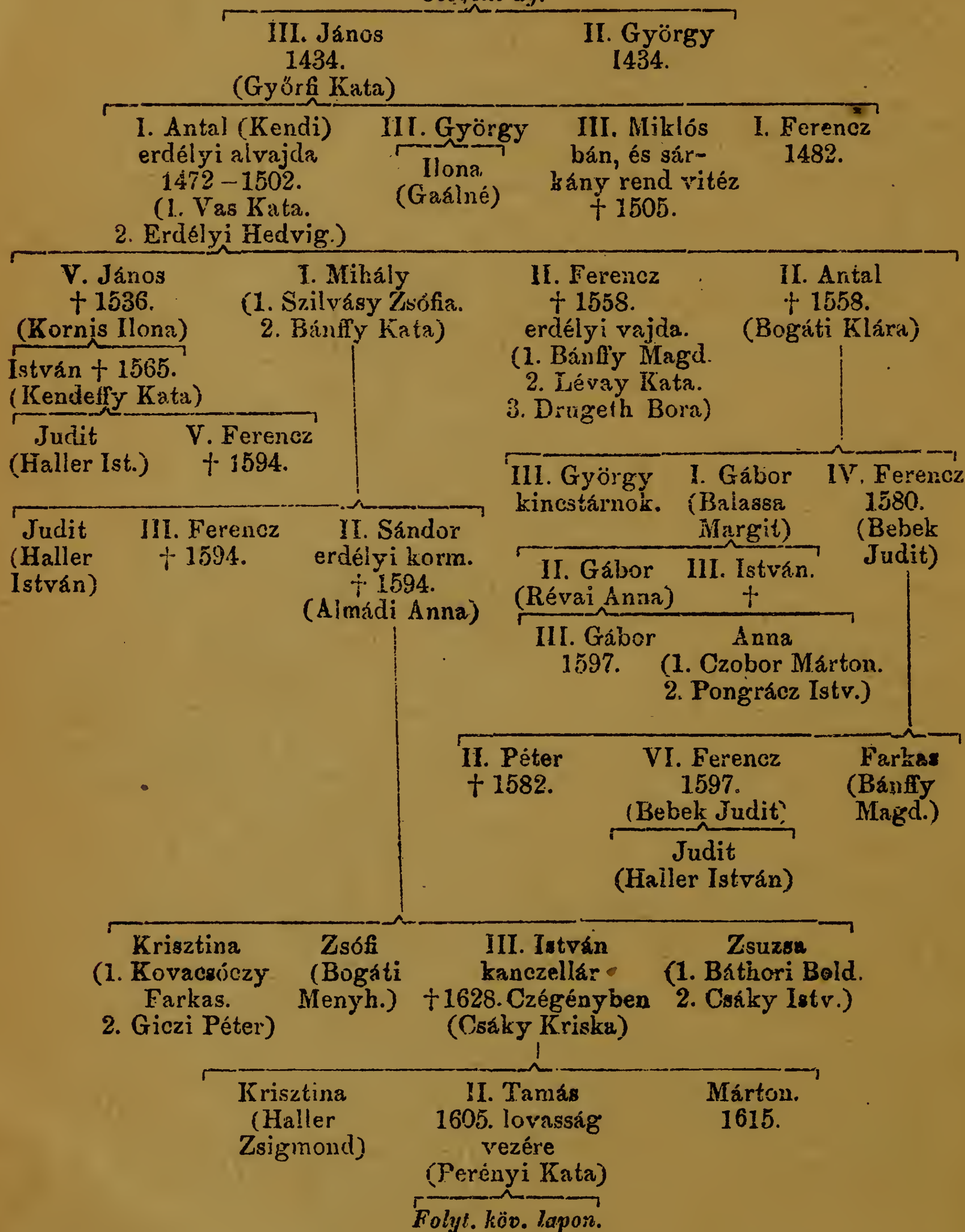
Kempelen család. A 184. lapon közlöttekhez adandó, hogy a család (vagy legalább egy ága) előnevét Pázmánd-ról irja. Pázmándi Kempelen Jánosnak nejétől baráthi Huszár Máriától († 1827.) gyermekei: János és Mária.

Kende és Kendi család. A Kende valamint a Kendi család származási táblája is már e kötet 185. s köv., valamint 199. s köv. lapokon közölve van, azonban a Szatmár megyei nemes Kende család a két család ugyan-azonosságát és a most élő Kende családnak czégényi ágát egyenesen Kendi István († 1628.) volt erdélyi kanczellártól eredt ivadékául igényli [1]) úgy mint azt a család egyik tagja által közlött és itt következő táblázat mutatja:

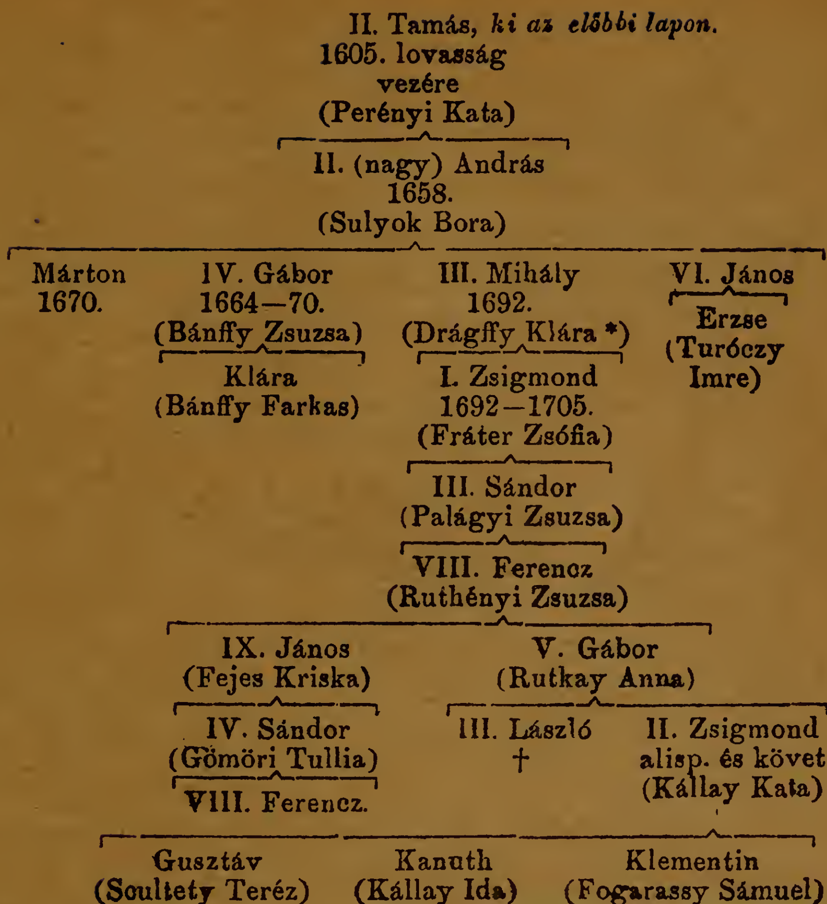
I. tábla.

[1]) Miután e kapocs kimutatását indokolható okmányok előttem ismeretlenek, és ebbeli kérelmem eddig eredmény nélkül maradt: — saját egyéni szavaza-

tom az eddigi történelmi-vélemény ellen — mely a Kendi családot kihaltnak irja, függőben marad annál is inkább, mivel ezen csupán a történelmi-tudomány szempontjából irott munka különben is valamint törvényes hitelességgel — mint magán kiadás — nem birhat, ugy ellenkezőleg netaláni tévedései által senki jogainak sérelmére sem lehet; minthogy törvényes használat esetében úgy is minden családfák jogszerü bizonyitékokkal érvényesitendők.

Ime eképen származik le a K e n d i és K e n d e család egy törzsből, ez utóbbi családnak leszármazási táblázata szerint, mellyen nincs általam igazítva semmi, sem a chronologia, sem a filiatio, sem végre a hitves-társak felötlő helyein, hogy az olvasó és történet-buvár összehasonlíthassa mind a két különböző táblázatot [1]). A család történetére vonatkozó adatok már az idézett lapokon közölvék.

Szükséges még megjegyeznem, hogy az előbbi közlésnél (191. l.) a czimerleirásban hibásan áll: „*három szál kinyilt rózsát*", mert mint a metszvény is inkább mutatja, a könyöklő kar három l i l i o m o t tart.

Legvégül pedig pótlékul mind a két családnévre megkell jegyeznünk, hogy valamint Szatmár megyében már a XIII. században éltek a Kende család törzsei; úgy arra hogy a Kendi család már a XIV. században Erdélyben Doboka vármegyében élt, — okleveles bi-

*) A bélteki Drágffy család már 1555-ben kihalt.

[1]) Erre nézve összevetendő a családfa a B e b e k, B á n f f y stb. családok nemzékrendével is; valamint az is, hogy K e n d e E r z s e Turóczy Imréné kétszer fordúl elő a családfán.

zonyíték van; t. i. Kendi István fia Kendi Tamás 1372-ben a Dobokai nemzetség részére mint királyi ember emlitetik [1]. Sőt Doboka vármegyében a Kend nevü helység is a Kendi család által iratik alapitottnak [2]. A följebbi Tamás pedig már Kendi-Lóná-ról irta előnevét.

Kenderessy család. A 195. lapon közlött táblázathoz pótlékul a Kállay nemzetségnek egy perben hitelesített családfájáról a Kenderessy család XV. századi őseihez a következő töredék-leszármazás járul:

Kenderessy István
1450. táján
(Kállay Ilona)
Péter
András
Magdolna
(Kún Domokos)

Kerekes családokhoz (a 209—211. lap.) adhatjuk még, hogy ily nevü család a székelység közt is eléfordul. Ismeretes ezek közűl a csik-szent-iványi Kerekes család, melyből János a mult század végén reform. lelkész Tordason; ennek fia Abel az iró szül. Tordason 1790. febr. 15-én. Meghalt 1846.

Kereskényi családhoz a 215—217. laphoz adhatjuk, hogy e családnak még egy tagja Ádám szintén jesuita volt. Sir-irata Kolosvárott az egykor a jesuiták most kegyesrendiek sirboltjában igy olvastatik: „Kereskényi Ádám szül. Komáromban nemes vérből 1713. jan. 28-án. Meghalt 1777. febr. 1-én mint jesuita."

Keresztes család. A már közlöttekhez még pótlékul adható, hogy Keresztes nevü család Arad megyében 1804 ben szintén a nemesek közé iratott, névszerint K. János és fia K. János, továbbá László és ennek fia Antal, és másik Antal, kinek fia szintén Antal. [3])

1808-ban pedig ugyanott nemesi bizonyitványt kaptak K. János, Ignácz, József, István és másik István [4]. 1831-ben Keresztes István szintén Arad vármegyétől nyert nemesi bizonyitványt [5].

---

[1]) Oklevél és Szereday Series Episcopor. Transylv. p 112.
[2]) Hodor K. Doboka várm. 123.
[3]) Arad megyei Jegyzőkönyv 1804. évi 278. sz.
[4]) Ugyanott 1808. évi 730. sz.
[5]) Ugyanott 1831. évi 1189 sz.

Keresztesy család. A 222. lapon közlöttekhez pótoljuk: hogy Keresztesy Sámuel 1703-ban halt meg Cserey Mihály szerint. Neje Kassai Bora (Bánffy Sára leánya) meghalt 1710-ben, eltemettetett Drassón. Benne szakadt fiágon vége a családnak. Borbála iktári gr. Bethlen Sámuelné is e család ivadéka.

Keresztesy Ferencz Bethlen János és Bánffy Zsigmond 1660. jun. 6 án nyilatkozványt bocsátának ki az erdélyi RRhez az országos csend megalapítása végett.

Keresztúry család, mely a 223. lapon közöltetik, mint az 1656-ban élt László nyitrai alispánról látjuk, kis-keresztúri előnevet használt.

Keresztúry család. A 224. lapon van emlités e családról; melyhez emlitendő még K. Kristóf a XVI. század másodfelében Fejér megyében sz.-benedeki birtokos, kővári főkapitány. Leánya Kata lefejezett Kornis Boldizsár neje, a Báthory Gáborrali viszonyáról ismeretes. Ezek a berekeresztúriak közé iktatandók.

Keresztúry Demeter pókafalvi Becsky Zsófia nejével Paczolay utódok voltak.

Kéry családnál (a 227. lapon) tévedve iratott, hogy Hont megyei eredetü. Nógrád megyében van Ipoly- Kis- és Nagy-Kér, és e két helység közül az utóbbi bölcsője a kihalt Kéry családnak. Pótlékul pedig megjegyezzük, hogy azon Kéry Benedeknek, kinek özvegye Ráday Fruzsina 1601-ben élt, két leánya maradt: ugymint Magdolna ebeczky Ebeczky Lászlóné, és Erzsébet 1614-ben Tarcsányi Imréné.

Keserü család (a 229. lapon) Keserű Mihálynak a szövegben és táblázaton is nejéül Bánffy Margit áll; e helyett teendő Bánffy Magdolna, ki 1554-ben özvegy és előbb Bogáthyné volt. Mihálynak özvegye, és gyermekei István és Kata adományban nyerik 1554-ben Aczintos helységet, és birák 1587-ig.

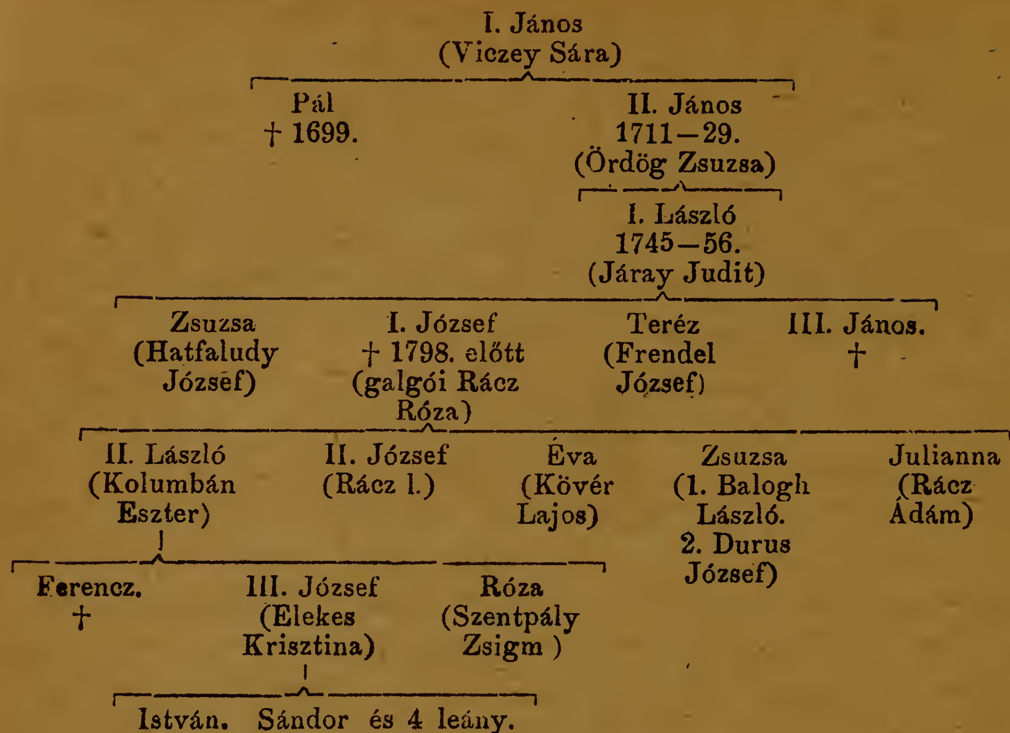
Keserű I. István (Istvánnak fia) 1601-ben egész Springet birja [1].

Zsófia meghalt Dobokán 1754. előtt. Neje volt káli Kún Istvánnak. 1742-ben Dobokán helv. hitv. szép kő templomot épittet.

Ketheli család. (Nagy-Ketheli.) A 237. lapon közlöttekhez következő bővebb adatok járulnak; először is a családfa Ketheli I. Jánostól kezdve igy folyik:

---

[1]) Gr. Mikó Imre: Erdély tört. adatok. I. 203.

A család — mint Hodor K. irja — helyesebben K é t h e l y i-nek nevezhető. Közülök II. J á n o s neje Ördög Zsuzsánna, Ördög Ferencz nővére után Doboka vármegyében Magyar-Egregyen a sógoráról örökölte a posta-mesteri állomást, melyet utódai mai napig szakadatlanúl birnak. I L á s z l ó Doboka vármegyénél az m.-egregyi járásban 1766—1771. szolgabiró; 1770-ben a productiokori összeirás szerint kalocsai birtokos, armalista, közfeladásból.

I. J ó z s e f Doboka vármegyének 1790-ben országgyülési követe, és akkor az országos egyházi választmány tagja. 1790—94. Doboka várm. főjegyzője, 1794—98-ig alispánja.

II. L á s z l ó 1814—1817-ig ugyanazon vármegye aljegyzője.

Ketsedy család. Közűlök Ketsedy P é t e r, I s t v á n, P é t e r és M i h á l y Arad vármegyétől 1804-ben nyertek nemesi bizonyitványt [1]).

Khlósz család. Közűlök Khlósz M á t y á s 1756- és 1758-ban is Békes vármegye alispánja volt [2]).

Kinsky család. A honositott családok közé tartozik. Eredetét Csehországban veszi, hol most is főképen birtokos. Előbbi neve Tettau von Tettowa, mely család már 1316-ban a cseh úri-rendben

---

[1]) Arad várm. jegyzőkönyve 1804. évi 797. sz.

[2]) Békes megyei jegyzőkönyv, és Lehoczky Stemmat. I. 189.

állt [1]; 1370. és 1378-ban kiváltság-leveleket nyert IV. Károlytól, 1402-ben pedig Jodok morva és brandenburgi őrgróftól, és 1415-ben Venczel cseh királytól. Utóbb a Tettau-i név Wchinsky von Wchiniz-re változott. Tettau von Tettowa Wilmosnsk nemes Czinneburg Borbálától fia Henniko (vagy Hinko) 1347—1378. közt élvén, jószágáról Wchiniz-ről a Wchinsky von Wchiniz nevet vevé föl. Ennek utóbbi ivadékából 1522—1530-ban előfordul Wenzl Dlask von Wichiniz und Tettowa, ki a család közös törzse volt. Ennek nejétől ns. Wrzezowecz Annától két fia született: János és Radiszlaw; utóbbi, ki még 1615-ben a csehországi gyülésen mint fő-udvarmester volt jelen, maradék nélkül halt el. Ellenben testvére János nejével michniczi Paustar Annával tovább terjeszté ágazatát, maradt tudni illik két fia: Venczel és Vilmos. Ez utóbbi már wchiniczi és tettaui báró Wchinsky, Teplicz és Fürstenwald ura, nemes Trczka von Lippa Maria Magdolnát vette nőül, és a friedlandi herczeggel Waldsteinnal Csehországban Egerben 1634. febr. 25. megöletett. Vilmosnak fia Adolf-Ernő gróf Killegreue Erzsébetet vette nőül, és ezzel nemzé az ifjabb Vilmost, ki gróf Becka von Dauba und Lippa Franciskát vette nőül, de gyermektelenül halt el.

Jánosnak idősebb fia Venczel († 1626. január) Mátyás császárnak titkos tanácsosa és kamarása, hűsége és érdemeiért a chlumeczi és collini uradalmakat kapta. Nejétől nemes Kraich Erzsébettől fia János-Oktavián (szül. 1604.) cs. kir. tanácsos, kamarás és Csehország fő udvari kanczellárja. Ennek fiai wchiniczi és tettaui báró Kinsky Ferencz-Ulrik, és Venczel-Robert-Oktavián 1687. april. 21-én I. Leopold által birodalmi grófságra emeltettek. — Venczel-Norbert-Oktavián (szül. 1642. † 1719. jan. 3.) cs. kir. kamarás, val. tit. tanácsos, (1703) csehországi főkanczellár és fő udvarmester először nősült gr. Martinicz Anna-Franciskával († 1694.), másodszor 1697-ben báró Nesselrode M.-Anna-Teréziával, ki 1716. octob. 6-án halt meg, és két fiat nemzett Ferencz-Ferdinandot, és Fülöp-Józsefet.

Fülöp-József alapítá az ifjabb, vagyis herczegi vonalt. Ugyan is Ferencz-Ulriknak, ki 1687-ben a 27. törv. czikkben magyarországi honositást nyert, egyetlen fia István-Vilmos cs k. tit. tanácsos, és csehországi marschall 1747. febr. 3-án első-szülöttségre szabályozva, és magtalanul kihalása esetére unoka-testvérének

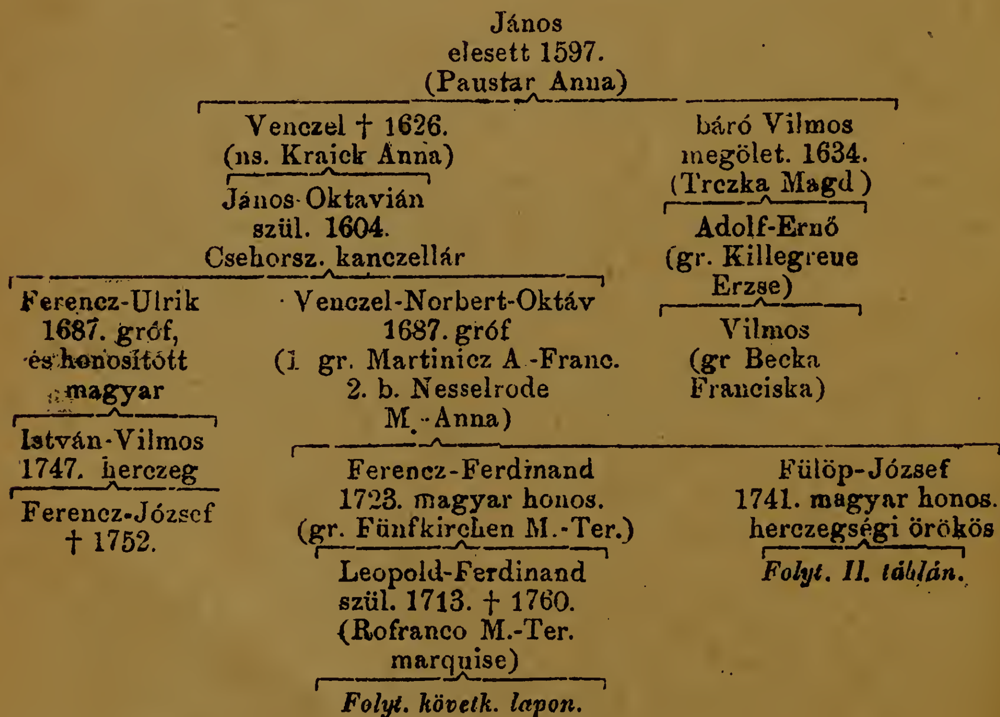
[1]) Hist. herald. Handbuch. 418. s k. l.

Fülöp-Józsefnek utódaira kiterjesztve birodalmi herczegségre (Fürst) emeltetett, azonban 1794. mart. 12-en elhalván, egyetlen fia Ferencz-József is 1752-ben sept. 23-án elhalt; és igy a herczegségben a majoratusi uradalomban Fülöp-József örökösödött.

Ferencz-Ferdinand (sz. 1678. jan. 1. † 1741. sept. 13.), ki 1723-ban a 124. törv. czikk szerint honositást nyert, terjeszté az idősb grófi ágat. Ez szintén cs. k. titk. tan. és Csehország főkanczellára volt; nősült először 1702-ben gr. Fünfkirchen M-Teréziával (szül. 1675. jun. 10. † 1729. aug. 17.). Ettől született (1713.) fia Leopold-Ferdinand († 1760. mart.) cs. k. tit. tan. és csehországi fő vadászmester, ki 1734. sept. 6-án vette nőül Rofranco M.-Terezia marquise-nőt [1]).

Leopold-Ferdinandnak fia Ferencz-Ferdinand (sz. 1738. dec. 8-án) cs. kir. val. kamarás és őrnagy nőül vette gróf Lichtenstein M.-Krisztinát, (szül. 1741. sept. 1.) és ezen házasságból született 1764. mart. 29-én Leopold-József cs. k. kamarás és százados, ki meghalt 1831-ben, ennek özvegye 1805. octob. 21-től báró Puteani Teréz (szül. 1787. aug. 29.) és gyermekeik a családfán láthatók:

I. tábla.

[1]) Ki 1763. febr. 15-én másodszor férjhez ment gr. Brechainville Lajos cs. k. t. tan. és altábornagyhoz, meghalt 1778. nov. 12-én.

Leopold-Ferdinand, *ki az előbbi lapon.*
sz. 1713. † 1760.
(Rofranco M.-Ter.
marquise)

Ferencz-Ferdinand,
szül. 1738.
cs. k. őrnagy
(gr. Lichtenstein M.-Kriszt.)

Leopold-József
sz. 1764. † 1851.
cs. k. százados
(b. Puteani
Teréz)

Károly
sz. 1766. † 1831.
cs. k. altábornagy
(gr. Thun Erzse)

Keresztély
sz. 1776. † 1836.
cs. k. altábornagy
(b. Poirot-Blainville Ernesztina)

Antal
sz. 1807.
† 1846.
főhadnagy
(gr. Zichy
A.-Maria)

Róza
sz. 1818.
cs. k. h.
(b. Haan
Leopold)

Keresztély
sz. 1822.
(gr. Wrbna
Teréz)

Rudolf
sz. 1855.

Ernesztina
sz. 1827.
(gr. Folliot
Crenneville
Lajos)

Filippina
sz. 1811.

Ágost-Leopold
sz. 1817.
százados
(gr. Dubsky Friderika)

Ágost-Ferencz
szül. 1849.

Oktáv József
szül. 1813.
(gr. Schaffgotsch
Ágnes)

János
sz. 1815.
százados
(gyülvészi
Dadányi
Ifigenia)

Anna
sz. 1815.
(b. Bianchi
Ferd.)

Teréz
sz. 1812.
(b. Wuesthof
Károly)

Bora
sz. 1826.
(gr. Brandis
Henrik)

Irén
sz. 1843.

Zdenko
sz. 1844.

Zsigmond
sz. 1847.

Eugen
sz. 1850.

Mária
sz. 1854.

II. t á b l a.

Fülöp-József, *ki az I. táblán*
herczegségi örök.
1741. magyar honos.

Ferencz-Ulrik
altábornagy
† 1792.
(gr. Hohenzollern
Arzberg M.-Sidonia)

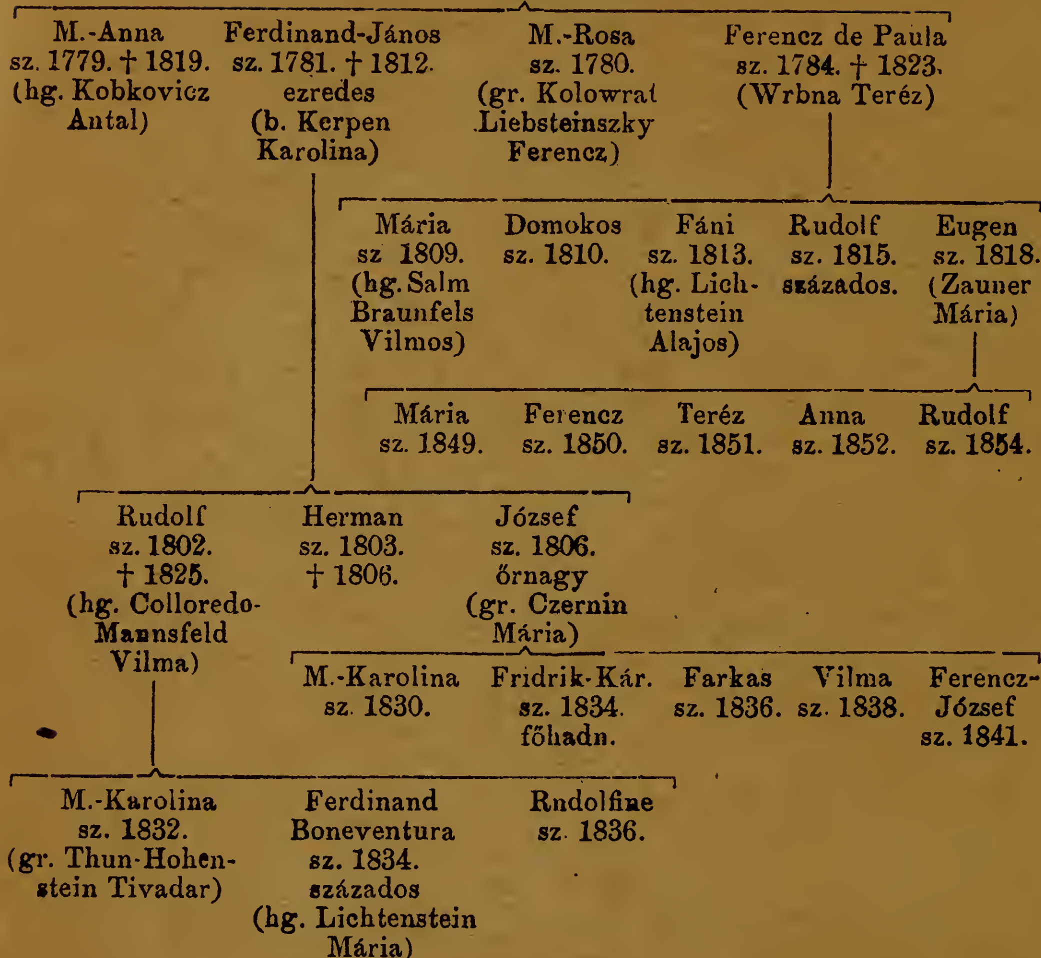
Fülöp-József
sz. 1750. † 1751.

József
sz. 1751. † 1798.
(gr. Harrach Róza)

Venczel-Oktav.
sz. 1752. † 1755.

M.-Anna
sz. 1754. † 1815.
(1. Salburg Rud.
2. Sinzendorf Venczel)

Folyt. köv. lapon.

E második táblázat a herczegi ágazatot tartalmazza.

A család grófi czimere: a paizs vörös udvarában balról benyuló három ezüst farkas-fog. A paizson grófi korona.

Kiss család. (Nemeskéri.) A 248. lapon közlöttekhez adandó még, hogy Sándornak Hunyady Juliannától gyermekei Károly, Sándor, Mária és Teréz.

Kiss család. (Eleméri és ittebei.) A 249. lapon emlitett család-törzs Kiss Izsák örmény eredetű, és a mult század végén származott ki Erdélyből Ebesfalváról a temesi bánságba.

Kisdy családhoz (262. lapon) megjegyezzük, hogy K. Benedek egri püspök 1660. junius 21-én Jászón tett végrendeletet [1]).

[1]) Kaprinai Mss. B. tom. XXIX. p. 233.

Kisfaludy család. A 263. laphoz megjegyezzük, hogy a két költő Sándornak és Károlynak anyjok Sándorffy Anna volt.

A 264. lapon Károly tévedésből iratik Sümegen születettnek, mert Téthen láta először napvilágot.

Kiszely család. (Benedekfalvi.) A 267. lapon mondottakhoz adandó még, hogy e család egy ága Erdélybe is beszármazott, nevezetesen Kolos megyébe, hol Kiszely András 1810-ben árvaszéki biró, 1827-ben altörvényszék elnöke. Ugyanott találjuk Domokost, és Farkast, kinek neje Zambó Róza; ennek leánya Viskyné a Szilágyban él.

Klembóczy család. Klembóczy Mátyás 1755-ben a Nógrád megyei nemesség-vizsgáló törvényszék előtt elémutatá Klembóczky Bálintnak részére Zólyom vármegye által 1692-ben kiadott nemesi bizonyitványt, miután azonban magát Klembóczky András utódjául állitá, a czimeres nemes levélben megnevezettekhez való öszszeköttetésének kimutatására utasittatott.

Klobusiczky családhoz (274—281. lap.) pótlásul adhatjuk: hogy Klobusiczky Andrásnak neje Balpataky Anna 1692-ben kapta Agh-Csernőt.

K. József a volt borsodi főispán (280. lap.) Fejér-egyházán született 1756. april. 5-én.

Gróf K. Vincze meghalt 1813. mart. 9-én.

Knapp család. Knapp György 1624. sept. 22 én II. Ferdinand királytól nyert czimeres nemes levelet, mely Pozsony vármegyében 1627-ben (feria 2-da proxima ante festum b. Bartholomaei) hirdettetett ki.

1730. mart. 31-én Knapp József Mosony vármegyétől nyert nemesi bizonyitványt, és ugyancsak József 1754. jan. 23 án Veszprém megyében Pápán hirdetteté ki nemességét [1]).

Knézy család. Bács vármegyében él, hol közűlök Antal 1838-ban főszolgabiró, 1845-ben alispán.

Knogler család. Nyitra vármegyében honos, hol Knogler János 1837-ben alszolgabiró volt.

Koch család. Koch Ignácz (lásd 286. lap) kabineti titkár volt, midőn 1748. dec. 1-én birodalmi bároságot nyert.

---

[1]) Veszprém várm. levéltár.

Kocsi család. 1421-ben Zsigmond király a vasvári káptalan által Kocs és Teke-földe birtokába iktattatja be a családot, és innen a család az adományos nemzetségek sorába lép.

1563-ban I. Ferdinand király adománya folytán Kocsi Balás a Jánosi pusztába iktattatik be a kapornaki convent által.

1747-ben mart. 16-án Kocsy Mihály Veszprém vármegyétől nemesi bizonyitványt nyer, (Lásd a 287. lapon a Vas megyei Kotsi családot).

Koczeth család. 1646-ban nyerte czimeres nemes levelét III. Ferdinand királytól [1].

Kolinovics család. (Senkviczi.) A XVI. század első felében (1550. előtt) Horvát országból Benicsy Miklós vezérlete alatt több család (mint Benics, Biszkupics, Czvitusics, Kovácsics, Kolovosics, Matkovics, Miletics, Paukovics, Primosics, Ondrejkovics, Oboltics, Sztoisics, Sztarsics stb) költöztek ki Pozsony vármegyébe és ott Szeredi Gáspár által Senkviczen telepítettek meg [2]. Idővel e megszállott családokból többen nemességet nyertek, igy

Kolinovics János és általa neje Margit, fia János, apúl testvére György, és anyúl testvére Gerbisics Márk 1624. decemb. 17-én Bécsben kelt czimeres nemes levélben II. Ferdinand király által nemesítettek meg; és ezen nemes levél Pozsony vármegyének Szempcz városában 1627.-évi sz. István előtti hétben tartott közgyülésen hirdettetett ki

Czimerük a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva; fölötte balról egy piros rózsa áll. A paizsfölötti sisak koronáján pánczélos kar nyugszik, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A családfa következőleg sarjadzott le:

---

[1]) A kapos-mérei Mérei család levéltárában van az eredeti nemes levél.

[2]) E költözésről és megszállásról emlékezik Timon is. Kolinovics Gábor történetiró pedig szorgalommal készült kézirati önéletirásában (a m. egyetemi könyvtárban) beszéli, és az emlitett családokat elészámlálja. Ugyan innen tudjuk az itt közlött minden adatokat; valamint azt is, hogy a Benics család kihalt, a Matkovics is. Matkovics János utolsó leány-gyermekeit Kolinovics Lőrincz, és Starsics vette nőül.

János
1624.
(Margit)

János
1624.

Lőrincz
† 1698. jan. 25.
több mint 80 éves.
(Matkovics Ilona)

György sz. 1659. † 1740. (1 Kromhuiber Bora 2. Rusics Bora)	Anna (Oboltics Mihály)

Ilona sz. 1689. † 1726. (Szomorovszky János)	Bora sz. 1691. (Mononelve Ján.-Sebest.)	Márton sz. 1693. nov. 11. † 1695 jan. 6.	Margit sz. 1695. nov 11. (Bay György)	Gábor sz. 1698. † 1770. történetiró (Miletics N.)

Zsuzsa sz. 1727. † 1729.	Rozina sz. 1729. jan. 16.	Jusztina sz. 1731. † 1735.	Éva sz. 1736. dec. 15.	Erzsébet sz. 1739. jun. 21. †	András sz. 1743. nov. 29. † 1751. dec.

Mint a táblázatról látjuk Lőrincznek fia György 1659-ben april 18. született, és 1740. jan. 10-án meghalt. Első neje Kromhuiber Borbála 1687. mart. 13-án meghalván, másodszor 1688. jan. 21-én vette nőül Rusics Borbálát, ki 1669. jan. 2-án született, és 1730. oct. 24-én halt meg. Ettől születtek gyermekei: 1. Ilona (szül. april. 16. † 1726. aug. 31.) ki 1716. nov. 22-én férjhez ment Szomorovszky Jánoshoz. 2. Borbála (szül. 1691. máj 24.) férjhez ment 1712-ben jul. 4-én Mononelve János-Sebestyén mészároshoz, ki Puszta-Pátyon lakott; és gyermekei maradtak. — 3. Márton szül. 1693. † 1695. — 4. Margit (szül. 1695. nov. 11-én) férjhez ment 1746. febr. 16-án Bay Györgyhöz, kinek gyermekei maradtak. — 5. Gábor szül. 1698. mart. 24 én, 1723 ban kelt egybe Miletics Mártonnak Pázmány Erzsébettől Apajban 1703. febr. 22-én született leányával. 1730-ban Pozsony vármegyében esküdtté neveztetett. Irt történelmi munkákat latin nyelven, és több kéziratban maradt. Meghalt 1770. dec. 22-én. — Gyermekei a táblázaton láthatók, és azokban fi-ágon a Kolinovics család kihalt.

Kollár család. Kollár Péternek leánya Borbála Szepetki Sebestyénnek özvegye 1505-ben beiktattatik Bars megyei Revistye várába, de ellent mondanak nagylucsei Dóczy Ferencz, és Bakócz Tamás esztergami érsek [1].

---

[1]) Sz.-benedeki Convent Fasc. 141. Nro 125.

Kolosváry család. Kolosváry István 1651. sept. 23-án Ebersdorf várában kelt czimeres levélben III. Ferdinand király által nemesítetett meg, s e nemeslevél 1651-ben (Feria 4. prox. post festum beati Martini Episcopi) Nyitra vármegyében publicáltatott.

1767. mart. 24-én Kolosváry György Nyitra vármegyétől nyert nemesi bizonyitványát azon évi april. 7-én Veszprém vármegyében hirdetteté ki [1].

Kolossy család. (L. 312. lap.) Csikszékből származott Kolossy ivadékot találunk Doboka vármegyében is a mult és folyó században. Márton 1724-ben a pánczélcsehi járás szolgabirája. József, László „csikszentgyörgyi" előnévvel donatarius nemesek, anyjok jogán birtokosok M.-Köblösön [2]. Farkas, kinek neje Mihocsa Ágnes, meghalt m.-köblösi birtokán 1850. táján magtalanúl.

Komáromy család. A 318. lapon az utolsó kóji Komáromy Györgynek neje gr. Csáky Eulália.

A 319. lapon Imrének első nejétől Vályi Alojziától fia Boldizsár. Imrének második neje Paczolay Ilona.

Továbbá a Komáromyakhoz adhatjuk még: hogy Komáromy Márton Erdélyben Kolos vármegye alispánja 1636-ban, midőn junius 14-ről Tamásfalvi László szolgabiróval jelenti Rákóczy Györgynek, miszerint nagy-meredgyói Vajda Györgynek és a többi Huszton taborozóknak javait a kir. fiscus részére lefoglalták. Komáromy Dávid gyilkosságért örökös rab Szamosujvárott.

Kiskomáromi Komáromi Lajos 1770-ben Szent-Egyeden mint armalista, anyja jogán birtokos.

Belényesi Komáromy József 1777-ben rendszerinti törvényszéki ülnök Fogaras vidékén. — Krisztina kémeri Torday Józsefné; Kata b. Dioszeghy Józsefné.

Belenyési Komáromy I. Lajos 1809 ben Kolos megyei adórovó biztos. 1800. april 22-én nőül vette Bartók Salomét, kitől gyermekei: Károly, Elek, II. Lajos, Eszter, Zsuzsánna, Ferencz, István és Róza.

Komis család. Kolos vármegyében birtokosok. Lajos mint szolgabiró, később mint táblabiró hivataloskodott.

---

[1] Veszprém vármegye levéltárából.

[2] Regestrum magnatum et nobilium cottus Doboka 1770. — Hodor Károly közléséből.

Komjáthy családhoz (321—324. lapon) adandó, hogy komjáthi Komjáthy Gábor táblabiró született Abauj megyei Szántón 1765. junius 25-én

Kanócz család. 1660-ban Trencsin vármegyében Felső-Drskóczon lakott ily nevü család a nemesi lajstromok szerint [1]).

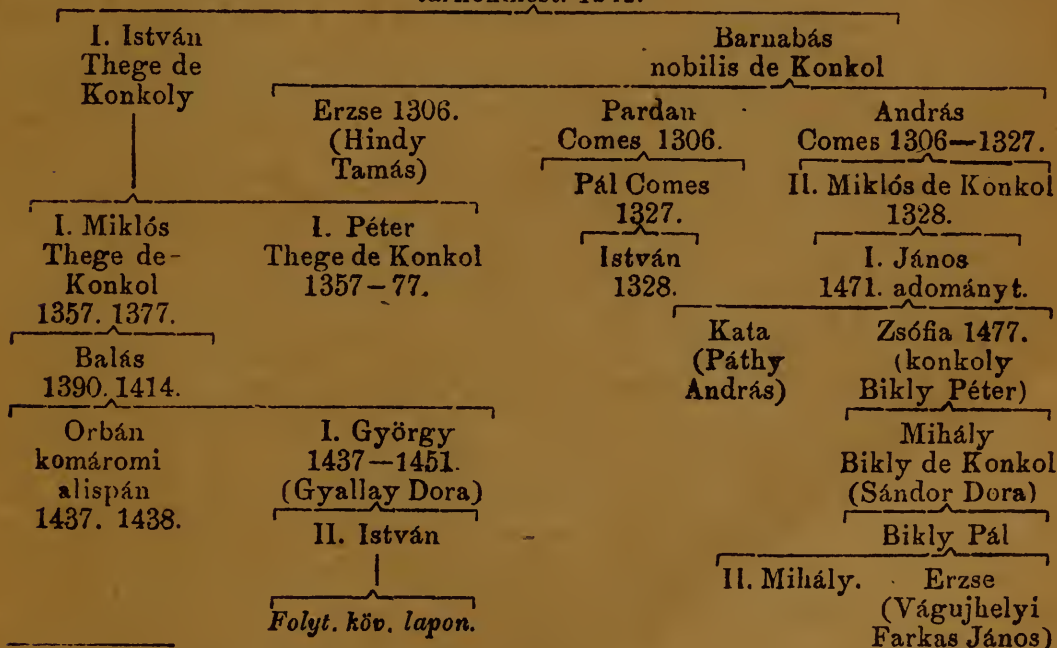
Kondé családból megemlítendő még Kondé Flórián volt táblabiró, ki Esztergamban (a vizi városban) született 1793 mart. 27-én.

Kondé József-Benedek a kir. udvarnok szül. Pozsonyban 1760. febr. 26-án.

Konkoly Thege család. Már e kötet 339—341. lapján van közlés e családról; azonban örömmel kell kijelentenem, miszerint a család szives közléséből annak az eredeti oklevelek kiséretében egy teljes nemzékrende fekszik előttem, melynek folytán a hiteles leszármazási táblázat egész terjedelmében itt egy ujabb közlést igényel.

Ezek szerint a család ismert törzse Máté (de terra Konkol) 1242-ben Béla királytól kir. tárnokká neveztetik, és azon érdemeiért, hogy a tatárok ellen, kik Komáromnál a királyi sereget megverék, az elveszett harczot megujjítván, a királyi kincset és koronát a tatárok kezeiből kimenté, előbbi nemesi czimere fölé koronát és egy fehér rózsát nyert [2]) Tőle a család következőleg ágazott le:

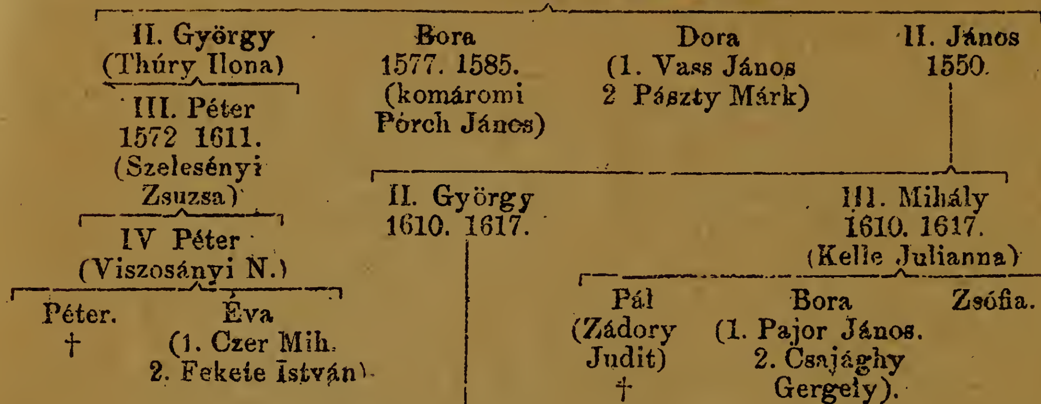
I. tábla.

[1]) Szontagh Dániel közléséből.

[2]) A közlött eredeti okmányok az 1306. évben kezdődnek, és igy ezen 1242-ki tényt illetőleg csak a nemzékrendi jegyzékre lehet utalnom.

II. István, *ki az előbbi lapon.*

István

János
(Süllő Judith.
2. Szobonyai
Erzse)

György
Mihály
1697.

Lidia
(Morócz
István)

Éva
(Kiss Ferencz)

Kata
(Tolnay Kis
Gergely)

Erzse
(udvardi
Szabó Istv.)

Zsófia
(1. Gazdag
István.
2. Császár
Imre)

Erzse
(Dallos
János)

László
(Hatvany
Teréz)

Julianna
(Szluha
Ferencz)

János
(Blaskovics
Erzse)
Erzse
(Tajnay
Károly)

László
(Závodszky
Julianna)
Julianna
(Ordódy
György)

István

Zsuzsánna
(1. Ölös Ferencz.
2. Pajor Lukács)

István
(1. Horváth N.
2. Kaszás Éva)
Folyt. II. táblán.

György

György
Julianna

János
Eszter
(Galambos
Mihály)
Galambos Mária
(Konkoly Gábor)

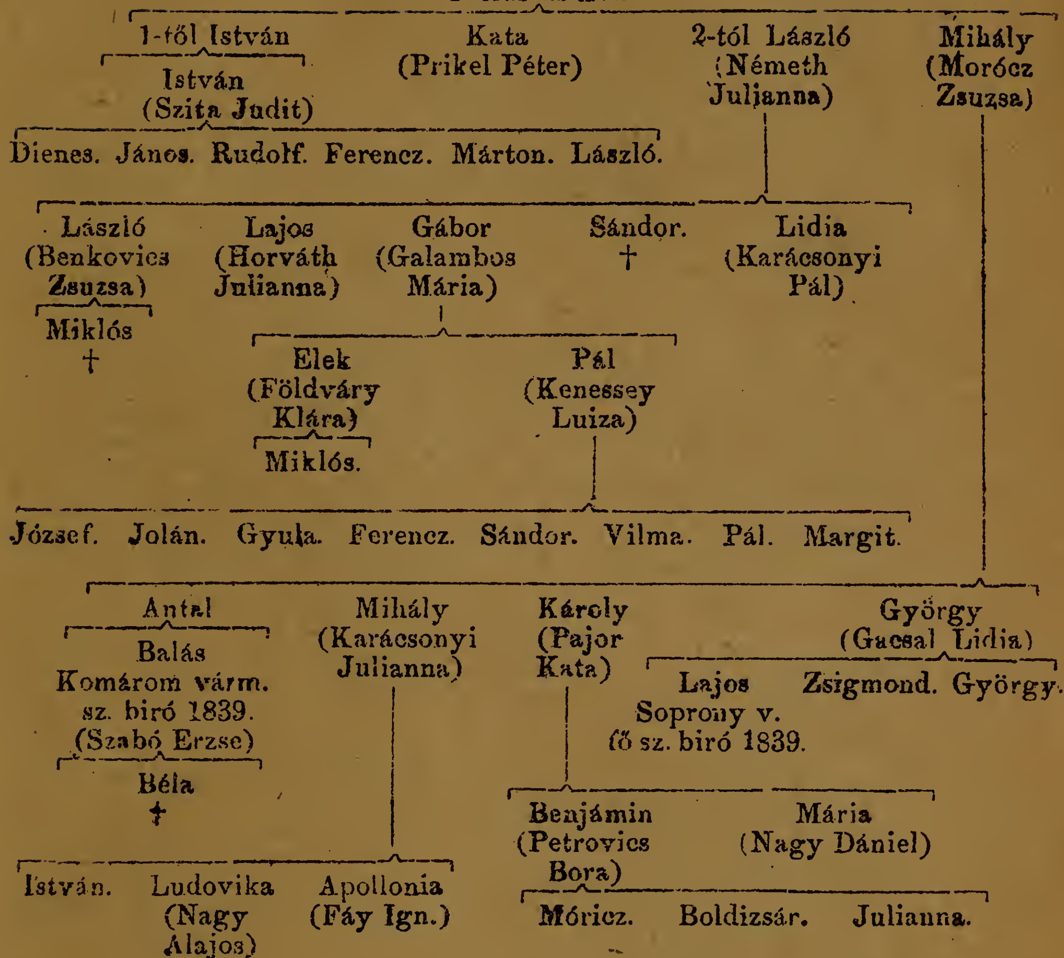
József
Imre

József. Imre. Irén.

Kata
(Csapó István)

II. tábla.

István, *ki az I. táblán.*
(1. Hováth I.
2 Kaszás Éva)

A család törzsének Máténak két fia volt: I s t v á n és B a r n a b á s.

Barnabásnak fia A n d r á s ispán (Andreas comes filius Barnabe nobilis de Konkol) 1306-ban a Zsitva folyó mellett fekvő, és atyjáról örökségképen reá maradt Konkolyi birtokát Hindy Tamás sógorának adja el az esztergami káptalan előtt [1]), mely eladásba testvérének Pardannak fia P á l ispán (comes) is beleegyezett. 1327-ben azonban Konkoly E r z s é b e t Hindy Tamás özvegye fiaival Hindy Péterrel és Benedekkel, leányaival Hindy Klárával és Sebével ezen Andrástól vett Konkolyi birtokot Magyar Pál Gimes királyi vár várnagyának 33 márkáért eladta örökösen az esztergami káptalan előtt [2]). Magyar Pál e birtokra még azon évben királyi adományt vitt, azonban az iktatásnál

[1]) Eredeti oklevél.
[2]) Ugyanaz.

Andrásnak fia Miklós, és Pardannak Pál fiától unokája István 1328-ban ellentmondtak, azonban Sándor országbiró előtt indított perben semmit nem nyervén, végre az ügy egyességgel végződött, és Magyar Pál 1328-ban a birtokban Robert-Károly király által ujra megerősítetett [1]. Később 1352-ben a budai káptalan előtt Magyar Pál Komárom megyei Konkol helységet, melyot vett, valamint Merche helységet is 100 márkáért Hindy Tamás fiának Benedeknek adta el örökösen [2]. Utóbb Konkoly helység a Hindyektől ismét a Konkoly családra jött vissza, mert már Miklósnak fia I. János 1471-ben mind Konkoly mind Merche helységre Mátyás királytól megerősitő adományt nyert [3]. Ezen Jánosnak csak leányai maradtak: Kata Pathy Andrásné, és Zzsófia Konkoly Bikly Péterné, kik a Becskeházy családnak Konkoly és Mercse helységbe atyjoknak fi-ágon magvaszàkadtán történt beiktatásának ellene mondottak, és a perben örökösödési jogaikat bemutatva, kedvező itéletet is nyertek. A konkolyi Bikly ág is negyed ízen kihalván, Bikly Pálnak leánya Erzsébet vágujhelyi Farkas Jánosné 1617-ben Alsó-Konkolyon egész birtokrészét, és az egész Mercse pusztát Konkolyi Thege II. Györgynek és testvérének III. Mihálynak eladván, igy A.-Konkoly és Mercse is vissza esett a F.-Konkolyi ágazatra.

És most vissza térünk Máténak másik fiától Istvántól származott ágazatára, mely a Konkoly név mellett Thege nevet is viselt, és visel mai napig. Istvánnak unokája Balás 1390. év előtt Konkolyt a Hindyektől perrel szerzé vissza. 1392-ben Aba nevü pusztát végi Kőszeg Benedeknek a nyitrai káptalan előtt zálogította el, és 1414-ben Konkoly helységet valósággal birtokolta [4]. Két fia maradt: Orbán és György. Ez utóbbinak neje Gyallay Dorottya, ki testvéreivel Gyallay Albert és Kelemennel, továbbá Gyallay Lászlónak leányával Hedviggel, bucsáni Bodek Miklósnéval 1457-ben Gyalla és Iklad egész pusztára V. László királytól mindkét ágra adományt nyer [5], Dorottya és Hedvig fiusitatik, és ellentmondás nélkül beíktattatnak.

1438-ban György és testvére Orbán, ki Komárom vármegye alispánja volt, Konkol és Aba helységre uj adományt nyer-

---

[1]) Eredeti okmány.
[2]) Ugyanaz.
[3]) Ugyanaz.
[4]) Ugyanaz.
[5]) Ugyanaz.

nek, és abba ellentmondás nélkül beiktattatnak [1]. Orbán mag nélkül halt el.

I. Györgynek unokái Borbála és Dorottya két fiu-testvéreik II. György és II. János ellen Aba, Konkoly és Gyalla fele része miatt pert inditottak, és azt marczelházi Posár Lukács Komárom vármegye alispánja előtt meg is nyerték 1577-ben; de nevezett II. János, és II. Györgynek fia III. Péter a pert megujítva, leánytestvéreiken győzedelmeskedtek 1585-ben.

A család történetére és birtokviszonyaira vonatkozó adataink már az idézett helyen közölvék.

Kopácsy családhoz adandó, hogy József a volt kir. táblai ülnök Veszprémben született 1802. május 11-én.

Koppauer családból (a 345. lapon) Koppauer Ignácz 1745-ben Temes vármegye selyemtenyésztő biztosa, Koppauer Rozina Kostyán Józsefné.

Kornis család. (Göncz-Ruszkai.) Zsigmondnak haláláról ir Szalárdy is Siralmas krónikája 250. és 271. lapján.

Kornis család. (Tót-váradgyai.) A 366. laphoz jegyezzük még, hogy Kornis Péter 1725-ben kolosvári harminczados. Tótváradgyai Kornis Gábor Erdélyben Alsó-Fejér megyében valóságos táblabiró 1771-ben. Ugyan ennek egy 1745-ki aug. 30-án Kolosvárott kelt nyugtája szerint huga volt Zsuzsanna, Salánky Gáborné. E nyugtára nyomott pecséte szerint czimere: a paizs mezejében egy pánczélos vitéz, jobb kezében lándzsára tűzve egy egyszarvú fejet, balkezében pedig ijjat és nyilat tart. A paizsfölötti sisak koronájából egyszarvúnak a nyaka fejestül nyúlik ki.

Kórodi család. Azokhoz, mik a 368. lapon eléadattak, jegyzendő még, hogy Kórodi Ferencz 1718-ki jun. 9-en III. Károly királytól nyert czimeres nemes levelet [2].

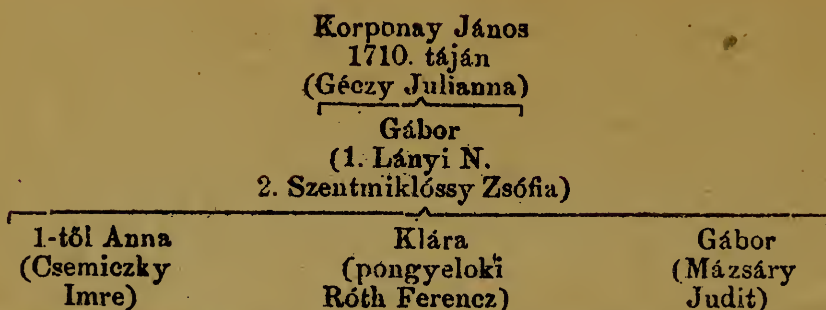
Kórossy családhoz a 374. lapon pótoljuk, hogy a táblázat végén álló Kórossy Gábornak garamszeghi Géczy Klárától született gyermekei közűl Anna Lipthay Gáspárné, Ilona Géczy Pálné voltak.

Korponay család. Egyik töredék nemzékrende következő:

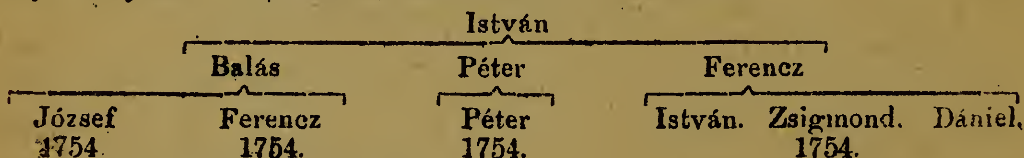
---

[1] Eredeti okmány.

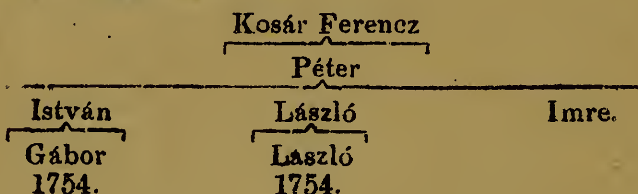
[2] Debreczen sz. kir. város levéltárában van az eredeti armalis.

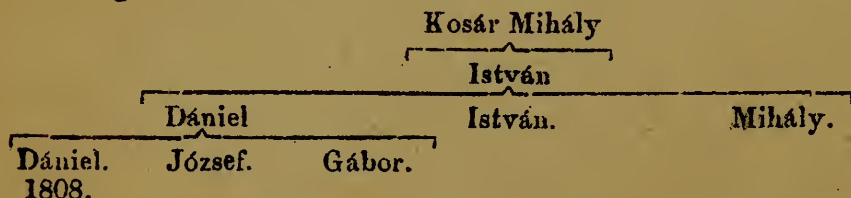
Kosár család. A 379. lapon közlöttekhez pótolhatjuk, hogy Kosár József és Pál 1753. aug. 7-én Pozsony megyétől Szempczen tartott közgyülésből nemesi bizonyitványt kapott, és e bizonyitvány 1754. april. 4-én Veszprém vármegyében hirdettetett ki. E nemesi bizonyitványokból következő leszármazások tünnek ki:

Ismét másik leszármazás ez:

Végre:

A legutóbbi ízen álló Dániel a Frimont ezredben szolgált mint katona 8 évig, 10 hónapig és 13 napig, és Ettinghausen eszéki parancsnoktól 1808. jan. 10-én nyert elbocsátási oklevelet, mely után Valpón megházasodott.

Kossa család. Kossa Albert és fia Gergely, és apúl testvérei Pál és János 1599. april. 1-én Prágában kelt czimeres nemes levelet nyertek Rudolf királytól, mely czimer-levél 1660. (feriá 5-ta proxima post festum beatae Luciae virginis) Kis-Tapolcsányban hirdettetett ki.

1743. máj. 9-én Gergely és István, Mihály, Péter, János Fehér vármegyétől, 1758. jul. 19-én Veszprém vármegyétől nyertek nemesi bizonyitványt.

Kosztka család. Ismert törzse Kosztka András, ki Kosztka István és Zsuzsánna testvéreivel 1693. jun. 30-án I. Leopold királytól magyar országi nemességet nyert. A czimeres nemeslevél Veszprém vármegyében Pápa városában 1694. mart. 15-én hirdettetett ki [1]).

A család czimere a paizs égszin udvarában egy fészkén ülő és három fiát melle vérével tápláló pellikán, átellenében egy zöldelő platánfa derekára tekerődző két kigyó néz a pellikánra. A paizsfölötti sisak koronáján félholdon hegyével felfelé kivont pallos áll, körülfolyva borostyán koszorúval, a kard fölött, és két oldalán összesen három csillag ragyog. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A család utódai közül Kosztka Lajos Pápán és testvérei stb. élnek.

Kosztolányi családhoz 385. lapon jegyezzük, hogy Kosztolányi Lászlónak Görgey Máriától fia Sándor, kinek neje is Kosztolányi leány; ettől fia ismét László, ki nőt a Szirmay családból vett.

Kovács ccalád. (Járdánházi.) A 397. lapon Istvánnak Bosnyák Annától született fia Sándor, ki Szatmár vármegyei követ volt, Nógrád megyében Füleken született 1779. mart. 5-én. — E család a Járdánházi előnév mellett Berenczéről is irja magát.

Kovách család. (Kovásznai.) A 408. lapon tévedésből iratik, hogy Miklósnak özvegye halt meg, kijavítandó igy: Miklós meghalt 1857. mart. 23-án, özvegye Prónay Éva jelenleg is él.

Kovács családbeliek. Átaljában pótlásul és igazitásul még a Kovács nevezetű családokhoz megjegyezzük hogy:

a 403. lapon említett K. Mihály és János, kik 1656-ban nyerik czimeres levelüket, valószinűleg a 397. lapon álló leleszi és visontai Kovácsok ősei közé tartoznak.

Továbbá Kovács Ferencz és István részére Győr vármegye 1759. mart. 6-án, ugyanazon megye Kovács Dániel és Imre részére 1816. aug. 3-án adott ki nemesi bizonyitványt.

Ismét Kovács Pál és testvérei gágyi Báthori Gábor magvaszakadtán a kir. fiscusra szállt Nógrád megyei Piliny helységbéli curiát kincstári titkár Werneking Gáspártól inscriptionaliter 150 frton megvevén, eladták ismét 1690. mart. 20-án Vattay Jánosnak 200 frtért.

A 403. lapon álló Kovács Lőrinczczel valószinűleg egy sze-

---

[1]) Családi beküldés szerint.

mély azon K. Lőrincz, ki Komárom megyei Fűzitó pusztában és Almás helységben többel együtt 1540-ben zálog-jogon beiktattatik [1]).

Nem tudjuk, melyik Kovács családhoz számitsuk azon K. Sámuelt, ki 1859. febr. 10-én halt meg, és nejétől nánási Oláh Klárától gyermekei: László, Kata, Ágoston és Sámuel.

Kovacsics család. Kovacsics István, Máté és János unoka testvéreivel 1650. april. 7-én Bécsben kelt czimeres nemeslevél által III. Ferdinand király által nemesítetett meg.

Czimere a paizs udvarában zöld téren egy lovas vitéz, vörös dolmányban, prémes vörös föveggel, sárga csizmában, jobb kezében kardjára szúrt törökfejet tartva. A paizsfölötti sisak koronájából szintén olyan férfiu emelkedik ki, jobbjában kardja hegyén egy levágott törökfejet tartva, balját csipőire helyezve. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A czimeres levél Veszprém vármegyében volt kihirdetve.

Koyts család, vagy **Koity**. Bács vármegyében honos, közűlök Bálint azon megyének 1838-ban rendszerinti esküdtje.

Kozma család. (Leveldi) Leveldi Kozma Kelemen és testvérei Pál és Gergely 1535. (Dominica Jubilate) Bécsben kelt adomány-levelet nyernek Pápa mezővárosában fekvő házra, mely adomány-levél Veszprém megyében Pápán azon évben (Dominica proxima post festum beatae Margarethae virginis) hirdettetett ki.

1733. január 24-én Kozma István, György és Ferencz, 1759. febr. 7-én pedig Kozma János hirdetteté ki nemességét nevezett Veszprém vármegyében.

A család czimere a paizs kék udvarában egy fehér rózsát környező két arany betü.

Körmendy család. Körmendy István és általa neje Perlaky Katalin, és gyermekei Körmendy János, Márton, Ilona, Katalin 1670. máj. 7-én Laxenburgban kelt czimeres levélben nemesítettek meg. Ennek az armalisnak alapján

1728-ban máj. 10-én K. György Nyitrán, május 17-én pedig Pápán hirdetteté ki nemességét. 1750-ben mart. 4-én Noszlopon birtokos Körmendy Pál és Mihály Veszprém megye elótt igazolák nemességüket.

---

[1]) Fényes E. Komárom vármegye 162. 176.

Végre 1755. mart. 4-én Körmendy Simon és fia György Vas megyétől nyertek nemesi bizonyitványt, mely azon évi mart. 17-én Pápán Veszprém vármegye előtt publicáltatott.

A család czimere a paizs kék udvarában arany koronán álló repülni készülő fehér galamb, csőrében zöld ágat tartva. Ugyan olyan galamb áll a paizsfölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Kőrössy család. (Érkörösi és sámsondi.) A 449. laphoz pótlékul járul még az, hogy Körösy László 1790—1799. Doboka vármegye kir. pénztárnoka volt, lakott és birt Tötörben. Fia József él.

Körösy család. A 450. lapon azon Körösy családhoz, melynek ősei Ferencz és István 1643-ban nyertek czimeres nemes levelet [1]), adandó még, hogy a Somogy megyében Ns-Déden élt főágból származik [2]).

A család utódai közűl Körösy József 1834. óta Veszprém megyében több éven át szolgabirói hivatalt viselt, meghalt Veszprémben 1851. mart. 19-én kora 67. évében; nejétől Katona Esztertől gyermekei következők:

1. Elek szül. Devecserben 1823. nov. 23-án, 1852-ben nőül vette Roboz Klárát, ki meghalt 1859. aug. 25-én. Fiok Dezső szül. Móoron 1853. január 10-én.
2. Imre szül. Pápán 1827. mart. 14-én.
3. Lajos szül. ugyanott 1828. aug. 18-án.
4. Ignácz szül. ugyanott 1832. jul. 10-én.
5. Károly szül. ugyanott 1834. febr. 14-én.
6. Antal szül. ugyanott 1841. april. 5-én.

Körtvélyessy családhoz a 451-dik lapon pótlékul adandó, hogy azon Körtvélyessy családnak, mely a mult század végén Veszprém vármegyében igazolá nemességét, s melynek nemzékrende a 452. lapon áll, — törzsei Körtvélyessy János, Jakab, István, Miklós négy testvérek II. Ferdinand király által Bécsben 1625. april 11. kelt czimeres nemes levélben nemesitettek meg, mely czimeres levél 1626. feria 4. proxima post Dominicam Oculi Borsod vármegyében hirdettetett ki. Ezen négy testvérek közül Istvánnak kis unokája István 1755. aug. 12-én Abauj megyétől Kassán nyert nemesi bizo-

[1]) Mely Veszprém vármegyében Pápán 1647. nov. 20-án publicáltatott. — Lásd Veszprém várm. jegyzőkönyv 42. lap.

[2]) Családi beküldés szerint.

nyitványt, és azt a család 1768-ban febr. 12-én Veszprém vármegyében hirdetteté ki.

Kőszeghy család. Kőszeghy vagy Köszegi Ádám és testvére István 1649-ben III. Ferdinand királytól nyertek czimeres nemes levelet, mely 1652-ben Győr, — 1660-ban pedig Nógrád vármegyében hirdettetett ki. Istvánnak fia volt Ferencz, kinek fia ismét Ferencz 1745-ben január 23-án Pápán Veszprém vármegye előtt igazolá nemességét.

Kövér család. (Rétháti.) A 457. laphoz adandó még: hogy rétháti Kövér János Temes megyei volt követ és m. kir. udv. titoknok született Temes megyében Füssön 1798. dec. 27-én.

Kövér vagy **Keövér család**hoz, melyről a 296. lapon olvashatni, teendő Lajos a ketheli Éva férje, kinek fiai élnek Közép-Szolnok vármegyében.

Kövessy család. Kövessy Ferencz, és fiai Ádám, Pál, József, Mihály, György vámosi lakosok és birtokosok 1749. dec. 1-én nyertek Veszprém vármegyétől nemesi bizonyitványt.

Krammer család, vagy jobban Chrammer. E családról csak annyit tudunk, hogy egy eredeti okmány szerint néhai nemes Chrammer idősb János szentmártoni harminczados özvegyének nemes Balásházy Annának részére Esterházy Miklós 1634. jul. 22-én Lakompaki kastélyában nádori parancsot ad ki.

Kubinyi család. (Lásd 477—496. lap.) Pótlékul e családhoz adandó még:

hogy a 480. lapon a családfán Sándornak Seregélyi Máriától fia még Árpád-József szül. 1860-ban. — Testvérének Zsigmondnak Névery Klárától fiai még: Zsigmond született 1850-ben; és Imre szül. 1860-ban

Ugyancsak a 480. lapon a III. táblán Ágostonnak nejétől Gosztonyi Juliannától leánya Laura Zerdahelyi Inczéné; fiának Geizának még oda teendő fia Lajos. Ugyanott a III. táblán az ötödik nemzedékben N. Podmaniczkyné kihagyandó, s helyébe teendő még Zsuzsánna Pottornyayné.

A 481. lapon Sándornak Dacsó Teréztől gyermekei még Karolina Záborszky Antalné, Teréz 1. Sándor László, 2. Prónay Pál, 3. Sándor Károlyné; továbbá ezeknek nővéreik (kik a családfán állanak) ugymint: Róza Sréter Jánosné, Zsuzsánna Kubinyi Ádámné voltak.

A 482. lapon Károlynak testvére József, ki Árva megyei követ volt, F.-Kubinban született 1784. mart. 13-án.

Ugyancsak a 282. lapon a végnemzedéken Károlynak Tornyos Annától gyermekei kiegészitve igy állnak: 1. Tivadar, kinek neje Meisner Julia; 2. Lilla vagyis Erzse Kubinyi László özvegye, meghalt 1860. julius 23-án; 3. Mina Tornyos Józsefné; 4. Constanczia; 5. Luiza Mariássy Gusztávné; 6. Adél.

Kulin családhoz (az 504-ik lapon) Szathmár megyei Jármi helységben birtokos Kulin Boldizsár tudósitása nyomán hozzá adható, hogy a család a Csanád megyei Bánhegyesről igényli előnevét, és hajdan Békes megyében is több szép jószága volt. Továbbá hogy a mult időkben a család két tagja Boldizsár és Benedek származtak Szathmár megyébe, hol anyai jogon Jármiban és egyebütt birtokosok.

A család czimere a paizs mezejében egy lábán álló daru, a másik felemelt lábában liliomot, csőrében nyilat tartva, fölötte jobbról félhold, balról három csillag látszik. A paizs fölötti sisak koronáján egy kar könyököl, kivont kardot, és azon törökfejet tartva.

Kún család. (Káli.) Az 510-dik laphoz. III. Mátyásnak három neje volt. Hodor K. véli, hogy negyedik neje is volt, tudniillik Sándor Ágnes?

Kún család. Az eddig közlött ilynevü családokhoz járul még azon Kún család, melynek törzse Kún Pál és neje Halasy Anna, és testvérei János és Mihály 1635. junius 5-én Badenben II. Ferdinand királytól nyerték czimeres nemes levelüket, mely Nógrád megyében Füleken julius 4-én hirdettetett ki; és 1762-ki mart. 23-án Kún János és testvérei szintén Nógrád megyétől nyertek nemesi bizonyitványt, mely lakhelyén Veszprém megyében mutattatott fel.

Kuraly család. Kuraly Bálint és testvére Máté 1624. febr. 27-én Bécsben II. Ferdinand királytól nyertek czimeres nemes levelet, mely 1625. (feria 2-da proxima post dominicam Invocavit) Komárom vármegye előtt hirdettetett ki.

1741-ki január 27-én Veszprém megyétől Pápán nyert a család nemesi bizonyitványt.

Czimerük: a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó oroszlán, első lábaival egy nyulat tépve szét. A paizs fölötti sisak koronájából három nyilvessző nyúlik ki. Foszladék jobbról és balról ezüst-vörös.

Kúthy család. Az 519-dik laphoz. A Bihar megyében élő Kúthy család Kővágő-Örs-ről irja előnevét; ezek közül való Kúthy Lajos az iró, ki Mihályfalván született 1813-ki január 9-én.

Kürthy családhoz az 523. lapon jegyezzük, hogy Lajos a volt Komárom megyei második alispán Bars megyében Dereszlényben született 1784-ki april 5-én.

A hatodik kötet tartalma.

K.

